Tevhîd-i Kur'ân
Meâli

İsmail Dinçer

“Tevhîd-i Kur’ân Meâli”

İsmail Dinçer © 2016

Kapak Tasarım

Levent Uslu

Basım Tarihi: Ağustos 2017

ISBN: 978-605-83494-0-7

TEŞEKKÜR

Bizleri kendini bilme yolunda İlm-i Tevhîd'le tanıştıran, bu yolun talebesi olmamıza vesîle olan, gece-gündüz gönlünü açan, Muhammedî bir aşkla İlm-i Tevhîd'i anlatan, **Hasan Fehmi Tezdoğan**'ın talebesi, **Recep Ender Kocaman**'ı rahmetle anıyorum. Kevser Sûresi'ndeki "*Venhâr*" kelimesinin açıklamasını yaparak, bizlerin gönlüne meâl ışığı yakan, Âlem-i Beka'ya intikal etmiş olan o gönül insanından ve meâlin oluşturulması sürecinin her aşamasında; gerek tenkîtleriyle defalarca araştırma yapmak mecbûriyetinde bırakan ve gerekse teşvîkleriyle manen destek veren, gönlü Muhammed aşkıyla yanan o güzel insanların tümünden Allah razı olsun…

ÖNSÖZ

Huda'mız, Mevla'mız, Mürşit'imiz, Veli'miz, Evliya'mız Allah'tır…

Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır…

Salât, Selâm, Duâ, yöneliş Allah'adır…

Varlıktaki işleyişin sahibi, tüm sıfatların sahibi, tüm vücudları tutan Allah'tır…

Tüm kâinat O'nun nûrundan var olmuştur…

Tüm kâinatı birlik içinde tutan O'dur…

Göklerde ve yerde hiçbir şey O'ndan ayrı değildir…

Varlığı diri tutan, sürüp gidendir…

Kuluna şah damarından yakındır…

Tüm varlıktan vechini gösterendir…

İnsan bedenini ve her varlığı bir kitap olarak sunandır…

Kur'ân dediğimiz kitap, kâinat kitabıdır…

Kur'ân, okunan şey demektir. Bu kâinattaki her şey, okunabilen bir mektuptur…

Bir çiçek, bir böcek, bir damla su, bir hücre hep okunabilir bir şekilde yaratılmıştır…

Bu kitap, Hazreti Muhammed'e gökten indirilmiş değildir…

Hazreti Muhammed, kâinat kitabının enfûsi âleminden okuduğu vahyi bize aktarmıştır…

Mushâf-ı Şerîf dediğimiz kitap, Allah'ın Ulvî kelimelerinin Hazreti Muhammed'in gönlünden bize aktarılmasıdır…

Allah, tüm kâinatı kuluna bir kitap olarak sunmuştur…

Tüm kâinat bize Kur'ân, yani okunan şey olarak sunulmuştur…

İndirilmiş ya da uydurulmuş değildir, tüm varlıktan satır satır yazılı levhalar halinde sunulmuştur…

Hazreti Muhammed'e ve tüm insanlara "*Oku*" denilen kitap, kâinat kitabıdır ve insanın kendi vücud kitabıdır…

O güzel insan, gece-gündüz hiç durmadan yönünü hep Allah'a döndü; her an kâinat kitabını okudu ve okuduklarını bize aktardı…

Hazreti Muhammed bizlere; nereden, nasıl okuyacağımızı gösterdi…

Okunacak olan kitabın, kâinat kitabı, beden kitabı olduğunu bizlere bildirdi…

Aradığımız tüm hakikatlerin, kâinat kitabında satır satır yazılı olduğunu bize bildirdi…

İşte Mushâf-ı Şerîf dediğimiz kitap, güzel insan Hazreti Muhammed'in, manevî bir iştiyakla, Ümmü'l-Kitâb olan kâinat kitabının enfûsi âleminden okuyup aktardığı Ulvî bilgilerdir…

Hazreti Muhammed'in okudukları Allah'ın vahyidir…

Allah, tüm kâinattan her an vahyeder…

Tüm varlık O'nun vahyiyle var olmuştur, O'nun vahyiyle sürüp gider…

Mürşit olan Allah'tır…

Allah, Âlim isminin tecellisi olan ilim ile her varlıktan mürşitlik yapar…

Allah her varlıktan, Âlim isminin tecellisi olan ilim ile irşat eder….

Resul, Nebi dediğimiz güzel insanlar bizlere Allah'ın kitabı olan kâinat kitabından okuduklarını aktarmışlardır…

Her insana verilen akılla, şuurla kâinat kitabı okunabilir…

Kimi bir satır okur, kimi bir sayfa…

Okumak; bir aşkla, tefekkürle, tenezzülle, teslîmiyetle olursa, varlık kitabı kendini açar…

Meâl çalışmamız yirmi yıla yakın sürmüştür…

Okuduğumuz meâllerde gönlümüzü rahatsız edici birçok yer vardı…

Allah kuluna sinirlenir mi, kızar mı, lanet eder mi?...

Kahrol, geber, aşağılık maymunlar olun, taş olun, demir olun, beyinsiz, soysuz, gibi şeyler der mi?...

Dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir, yıldırım gönderir dilediğini çarpar, size bir kötülük dilerse, sağır kılar, gözlerini kör eder gibi şeyler der mi? Diye kendimizi sorguladık durduk…

Acaba meâl diye çevirenler mi bunu bize böyle aktarıyor diye hep düşündük…

Bir örnek vermek gerekirse;

Abese Sûresi 17: Kutile el insan ma ekfere hu…

Diyanet Meâli: Kahrolası (inkârcı) insan! Ne nankördür o!

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: Hakk'ı görmemezlikten gelen insan ise kendine yazık eder.

Baktık ki Allah kuluna; kahrol, nankör, geber, lanet ol gibi şeyler demiyor, meâl yapanlar bunu böyle çeviriyor…

Mevcut meâllerin güzel insan Hazreti Muhammed'i kadın düşkünü gibi göstermesinden hep rahatsız olduk…

Yirmi yıla yakın bir emek verip meâl çalışması yaptık, kelime kelime çalıştık, kelimelerin aslî anlamlarını araştırarak meâlimizi bitirdik…

Meâl; bir cümle içindeki anlamı, en yakın olarak kendi dilimize çevirme gayretidir…

Kur'ân ayetleri asla birbirleriyle çelişmez. Eğer çelişiyor gibi görünüyorsa ya doğru meâl yapılmamıştır ya da orada anlatılmak isteneni anlayamamışızdır…

Hazreti Âdem'den Hazreti Muhammed'e kadar gelen o gönül insanları, hep kendimizi, kâinatı okumamız gerektiğini miras olarak bıraktılar…

Hiçbiri ayrı bir Din kurmadı…

Hazreti Mûsâ Mûsevilik, Hazreti İsâ Hıristiyanlık, Hazreti Muhammed Müslümanlık diye bir Din kurmadı…

Hepsi Din Allah'a aittir, dedi.

İşte Din, varlığın varoluş Yasalarıdır…

Sünnet, varlığın işleyiş Yasalarıdır…

Dini bilen insan, makamların en güzeli olan "İslâm" yani barış ve huzur üzere olur…

İslâm olan zerre kadar zarar veremez…

Hazreti Âdem'den Hazreti Muhammed'e kadar gelen o güzel insanlar hep İslâm üzereydiler…

Yani Müslüman idiler…

Müslüman, İslâm üzere olan, yani barış ve huzur üzere olan demektir…

Dünyanın neresinde bir insan barış ve huzur üzere ise, işte o Müslümandır…

Hazreti Âdem'den Hazreti Muhammed'e kadar gelen o güzel insanlar "İyi İnsan" olmamız gerektiğini söylediler…

İyi insan olmanın yolu da ancak ve ancak kendi vücud kitabını okumaktan geçiyor…

İnsan kendini okumaya başladıkça, nasıl var olduğunun ve var edicinin Tek olduğunun sırrına ulaşıyor…

İnsan kendini tanıdıkça, tüm varlığın da kendisi gibi bir varlık olduğunu anlıyor.

Tüm varlığın birbiriyle kardeş olduğunu, tüm varlığın birbiriyle olan bağını anlıyor ve tüm varlığı tutan Tek kudret, yani Allah hakikatine ulaşıyor…

Nasıl bir insan vücudunda sonsuz hücre var ve o sonsuz hücre Tek vücutta birleşmişse; işte bu kâinatta sonsuz gibi görünen varlık, Tek vücuttan ayrı değildir…

Onun için, Bakara Sûresi 115'de: "*Ve lillâhil meşriku vel magribu fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh*". Meâli: "*Doğu da ve Batı da Allah'ındır, nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır*", der…

Nisâ Sûresi 126: "*Ve lillâhi mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ard ve kânallâhu bi kulli şey'in muhîtâ*". Meâli: "*Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ındır ve Allah bütün her şeyi ihâta edendir*", der…

Meâl çalışmamızda her bir kelimeyi defalarca araştırdık, kelime kökünün nereden geldiğini, hata yapmamak için, en ince ayrıntısına kadar inceledik ve bazı benzetmelerin ne anlama geldiğini bulmaya özen gösterdik…

Kur'ân'da ifade edilen çoğu hakikatler benzetmelerle anlatılır. Buna bazı örnekler vermek gerekirse:

Zuhrûf ve bazı sûrelerde "ekvâb" kelimesi vardır. Kulpsuz kadeh, sapsız kadeh, bardak diye çevrilir. Burada kulpsuz kadehle anlatılmak istenen; takıntısı olmayan, gönlü tertemiz olan anlamındadır…

Nebe Sûresi 32'de, "a'nâbe" kelimesi; üzüm, üzüm bağı, üzümleri tutan asma dense de burada bir bağdaki üzüm tanelerini tutan salkımı ve tüm salkımları tutan asmayı işaret ederek, tüm varlığı tutan bir Zât vardır hakikatini bizlere benzetmeyle anlatır…

Nebe Sûresi 33'de ise; "kevâıb" kelimesi; birbirinden güzel erimiş üzüm tanelerine işaretle, göz alıcı güzellikleri anlatmaya çalışır…

"Etrâbe" kelimesi ise; benzer, eşit, denk, birlik, yani tüm varlıkta benzerliklerle birliğin gösterilmesi hakikati vardır…

Yani, Nebe Sûresi 33 meâli: Göz alıcı güzellikler ve birlik şuuru vardır…

Birçok meâlde; memeleri yeni çıkmış yaşıt kızlar olarak meâl yapılıyor. Yani; cennette erkeğe, aynı yaşta memeleri yeni çıkmış sayısız kızlar verilecek diye meal yapılıyor…

İnsan bunu meâl diye okurken utanıyor. Bir kız çocuğunun memeleri 9-10 yaşlarında çıkar. 9-10 yaşında sayısız kız çocuğuyla cinsel ilişkiyi sunan meâlleri maalesef insanlar yüzyıllardır okuyor. Ve bunun adı meâl oluyor…

Bunu yapan zihniyetler, güzel insan Hazreti Muhammed'i kadın düşkünü gibi gösterenlerdir…

Hazreti Muhammed'i, cinselliğe düşkün biri olarak gösteren zihniyetler, bunu desteklemek için doğru olmayan hadisler uydurdular. Meâlleri de o anlayışa göre yaptılar. Ahzâb sûresinde bazı yerleri böyle meâllediler. Bunu hemen hemen Kur'ân'ın her yerine meâl olarak yaydılar…

Birçok evlilik yaptı dediler. Bunun sayısında bile ittifak edemediler.

Ümmü Eymen için, hem hanımlarından biri dediler, hem de Hazreti Muhammed'in, annemden sonraki annemdir dediğini de söylediler…

Nikâhı yatak ilişkisi olarak anlattılar. Nikâh: Eklemek, katmak, katılmak, bir aileye katılmak, birlik olmak, birleşmek, uygunluk, gibi anlamlarda kullanılır…

Hazreti Muhammed koruyucu aileliği getiren insandır. Ümmü Seleme ve dört çocuğunun bakımını üstlenmiş, onları ve birçoğunu ailesi kabul etmiş, ailesine katmıştır…

İşte, Hazreti Muhammed'in yaptığı mücadeleyi kabul etmeyenler, işlerine gelmeyen zihniyetler onunla ilgili doğru olmayan şeyler söylediler…

Güzel insan Hazreti Muhammed'in insanlara sunduğu hakikatleri yok sayan zihniyetler bu zulmü yaptılar…

Gönlünde Hazreti Muhammed sevgisi bulunan bir kişinin, bu konuları en ince ayrıntısına kadar araştırması onun üzerine bir sorumluluktur…

Hazreti Muhammed; Allah, Din, Sünnet, İslâm hakikatini gece-gündüz anlatmak için ölümü pahasına mücadele etmiş, insanlara birçok hakikatleri sunmuştur…

Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler neydi, neden bunu kabul etmediler?…

Hazreti Muhammed: Kadın erkek eşittir, kadın da bir insandır, kadınlara kötü davranmayın, birbirinizden üstün değilsiniz, genç kızlar zorla evlendirilmesin onların da eşlerini seçmede tercih hakları olsun, birbirinize yardım edin, kimse açlıktan ölmesin, komşunuz aç iken tok yatmayın, komşularınızı sevin, kölelik cariyelik yoktur, makam, saltanat peşinde koşmayın, kimsenin malını çalmayın, zulmetmeyin, kimsenin hakkını yemeyin, Allah'ı kâbede değil kendinizde arayın, dini para kazanma aracı yapmayın, dini ticaret haline getirmeyin, din yolunda ücret isteyenlere uymayın, emaneti ehline verin, gibi eşsiz tavsiyeleri insanlara aktarmıştır...

İşte, O güzel insanın asıl amacını yok sayan zihniyetler, onunla ilgili doğru olmayan şeyler söylediler…

Çünkü, güzel insan Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler işlerine gelmedi, düzenlerinin bozulacağını düşündüler…

Bu zulmü; Hazreti İbrâhîm'e, Hazreti Mûsâ'ya, Hazreti İsâ'ya, diğer Resul ve Nebilere ve onların yolundan gelen insanlara da yaptılar…

İşte, meâl çalışmamızda hata yapmamak için en ince ayrıntısına kadar inceledik, benzetmelerle anlatılmak istenen hakikatleri yakalamaya çalıştık…

Biliyoruz ki hatasız meâl yapmak mümkün değildir. Allah'ın güzel insan Hazreti Muhammed'in gönlü vasıtasıyla sunduğu Ulvî kelimeleri ancak hatasız olarak o aktarabilir.

Biz de gücümüz yettiğince meâl yapmaya çalıştık…

Eğer bilmeden hata yapmışsak, bazı anlatılmak istenen hakikatleri yakalayamamışsak, Rabbim bizi affetsin…

Aleyküm Selâm…

20 Nisan 2016

İsmail Dinçer

KUR'ÂN OKUMADAKİ İNCELİKLER

Kur'ân okurken, her ayeti kendimize hitap ediliyormuş gibi okumalıyız...

Kur'ândaki kıssaları sanki kendi yaşantımızmış gibi okumalıyız...

Tüm hakikatlerin insanın kendinde olduğunu unutmadan okumalıyız...

Kur'ân yolculuğunun, insanın kendinden kendine bir yolculuk olduğunu unutmadan okumalıyız...

Hakikatleri anlamaya ve bir tevazu içinde anlatmaya gayret etmeliyiz...

Allah nedir, Resul nedir, Nebi nedir, Din nedir, Sünnetullah yani Allah'ın sünneti nedir? Hep bunları anlamaya ve kendimizde bulmaya çalışmalıyız...

Okuduğumuz her bir kelimenin bizlere ilâhî mesajlar taşıdığını bilmeliyiz...

Kelimelerin telaffuzunda kalmamalıyız, tedebbür etmeliyiz, tefekkür etmeliyiz, tezekkür etmeliyiz ve müdebbir-i şuurla hareket etmeliyiz...

Telaffuz: Ağzımızdan çıkan kelimelerin lâfzî yönü, söyleyiş, kelimenin kendisi...

Tedebbür: Söylediğimiz kelimenin ardında olan anlamı araştırmak, kelimenin asıl anlamını her yönden araştırmak...

Tefekkür: Anlamını aradığımız şeyin hakikatine ulaşmak için derin düşünmek, belli bir bilgiye dayalı olarak düşünmek, en ince ayrıntısına kadar düşünmek, yani analitik düşünmek ve fikir üretmek...

Tezekkür: Tefekkür sonucu ulaştığımız hakikatlerle bu âleme bakmak, o hakikatlerle hareket etmek. Hakikatler kişinin gönlünde yer etmiştir, artık kişi o hakikatlerle yaşar...

Müdebbir: Kişinin ulaştığı hakikatler, varlığı var edenin hakikatleridir, her varlığın ardında o varlığı düzenleyen, o varlıkta işleyen, o varlığın sahibi vardır. İşte kişi, artık varlığın ardında olanı bilerek yaşar; yani kemalât şuuruyla yaşar...

İşte Kur'ân bize; telaffuzda kalmayın, tedebbür edin, tefekkür edin, tezekkür edin ve müdebbir-i şuurla yaşayın der...

Kur'ân okurken her bir kelime, kendimizden kendimizedir...

Kâfirlik, fâsıklık, zâlimlik, iblislik, şeytanlık gibi vasıfları kendimizde aramalıyız...

İman etmenin ne olduğunu, Mü'mînliğin ne olduğunu anlamalıyız...

Hep iyi insan olmak gerektiğini unutmamalıyız...

İşte, Kur'ân okurken, her bir kelimeyi kendimize hitap ediliyormuş gibi okumalıyız, Kur'ân'ın, kendimizden kendimize bir yolculuk olduğunu unutmadan okumalıyız...

KUR'ÂN BİZE NEYİ TAVSİYE EDER?

Kur'ân; her varlığın bir kitap olduğunu anlamamızı,

Kur'ân; göklerde ve yerlerde olan her şeyin bir ayet olduğunu anlamamızı,

Kur'ân; hep okumayı, araştırmayı, düşünmeyi, öğrenmeyi,

Kur'ân; hep kötü hallerden uzak durmayı, iyi insan olmayı,

Kur'ân; kâinat kitabını okumayı, varoluşu anlamayı, var edeni bilmeyi,

Kur'ân; Allah'a dayanmamız gerektiğini tavsiye eder...

Kur'ân; hakk ile batılı ayırt etmemizi, batılın bizleri nasıl tehlikelere sürüklediğini ve batılın yok edilmesi gerektiğini anlatır...

Hep tövbe içinde olmamız, yani yaptığımız hataları fark edip, onları telâfi edip bir daha yapmamaya gayret göstermemizi,

Kötü düşüncelerde olmamamız gerektiğini, hiç kimseye kötülük yapmamamız gerektiğini, kalbimizden dahi hiç kimse için kötülük geçirmememiz gerektiğini,

Daima Hakk'ın huzurundaymış gibi hareket etmemiz gerektiğini, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket etmemiz gerektiğini,

Yalan söylememmemiz, haram yememmemiz, zem, haset, fesat, gurur, kibir, inat ve buna benzer fena halleri terk etmemiz gerektiğini,

Kendi kulluğumuzla meşgul olmamız, kimsenin ibadetine, inancına karışmamamız, kimsenin inancını hor görmememiz gerektiğini,

Kimseyle alay etmememiz, birbirimizin ayıbını aramamamız, birbirimize kötü isimler, kötü lakaplar takmamamız gerektiğini,

Kimsenin dedikodusunu yapmamamız, arkasından çekiştirmememiz, gizli yönlerini, hatalarını araştırmamamız gerektiğini,

Adaleti, sevgiyi, tevazuyu, paylaşmayı, ihtiyacı olana yardım etmeyi,

Hiç kimseye kul olmamayı tavsiye eder...

Asıl özgürlüğün kendimizdeki hevâ esaretinden kurtuluş olduğunu söyler...

Yani kişinin kendinde olan; makam, şan, şöhret, mal-mülk, gurur, kibir, gibi esaretlerin insanı nasıl esir ettiğini, gönlünü nasıl fakir eylediğini söyler...

En büyük zenginliğin Allah'a arif olmak ve iyi insan olmak olduğunu gösterir...

Tüm kıssalarda mesajlar vardır. Bu mesajlar insanın hayatına yön vermesi içindir...

İnsanın yaratılış amacı; kendimizi ve varlığı tanımak, birbirimize yardımcı olmaktır...

Kur'ân; Allah'ın uzaklarda değil kendimizde olduğunu anlatır...

Bize nefes aldırıp verdirenin, şah damarımızdan yakın olanın hep O olduğunu anlatır...

İşte, Kur'ân; zerre kadar da olsa kötülük yapmamamız, yaptığımız hatalardan dönmemiz, hatalarımızı tamir etmemiz ve iyi insan olmamız gerektiğini belirtir...

İşte, Kur'ân; kâinatı okumamız, varoluşu ve var edeni anlamamız gerektiğini belirtir...

Ve Kur'ân: Sonsuz kâinattaki Tek kudret olan yani Allah'a bağlılık şuuruyla yaşamamız gerektiğini belirtir...

NEDEN "TEVHÎD-İ KUR'ÂN MEÂLİ" İSMİNİ VERDİK?

İnsan vücudu bir kitaptır...

Her varlık ve tüm kâinat yayılmış bir kitaptır...

Mushâf-ı Şerîf dediğimiz de bir kitaptır...

İşte kişi, vücud kitabını ve varlık kitabını ve Mushâf-ı Şerîf'i bir birlik içinde okumalıdır...

Onun için meâlin ismini Tevhîd-i Kur'ân meâli dedik...

SÛRE ADLARININ AÇIKLAMALARI

1- Fâtiha-Rahîm: Hakikatleri anlamak için varlık sayfalarının kapılarını aralayan, varlığı özünden var eden.

2-Bakara: Eski tapınma adetlerinin terk edilmesi tavsiyesi, sığır.

3- Âl-i İmrân: İmrân Ailesi, Hakkın işleyiş hakikatinin yüceliğine arif olanlar.

4- Nisâ: Kadınlar diye anılsa da, aslında nefsini tanıma yolunda olanlar anlamına da gelir.

5- Mâide: Sofra, Ulvî Âlem'in bilgileri, Ruh'un gıdası, İlm-i Tevhîd sofrası.

6- En'âm: Bütün mahlûkat, bütün varlık, halk, hayvanlar.

7- A'râf: Ariflik, bilmek, tanımak, sırt, tepe,

8- Enfâl: Nevafil, nafile, sûretten sîrete seyr, Halk zevki,

9-Tevbe: Yaptığı hatayı fark edip bir daha yapmamak üzere söz vermek,

10-Yûnus: Hazreti Yûnus ve kavminden bahsedilmesi,

11-Hûd: Hazreti Hûd'dan bahsedilmesi,

12-Yûsuf: Hazreti Yûsuf'un hayatından bahsedilmesi,

13-Râ'd: İlâhî ses, tüm sesler, gök gürültüsü, zâkir'in zikri, tüm varlıktan gelen İlâhî ses,

14-İbrâhîm: Hazreti İbrâhîm'den bahsedilmesi,

15-Hicr: Hicr halkından bahsedilmesi, taş, sert olan, taşı yontan, ayrılıkta kalan, bırakmak,

16-Nahl: Bal Arısı, arı misali varlığı incelemek,

17-İsrâ: Cehaletin karanlığından hakikatin aydınlığına geçiş, gece yürüyüşü, seyir.

18-Kehf: Ashâbı Kehf, büyük mağara, sığınmak, mağara arkadaşları.

19-Meryem: Hazreti Meryem'den bahsedilmesi,

20-Tâ-Hâ: Halkiyet, Tecelliler, Zat, Hu,

21-Enbiyâ: Hakikatleri bildirenler, hakikatleri gösterenler, Nebiler,

22-Hacc: Özel maksat, niyet, ziyaret, hakikati arayış yolculuğu, Allah'ı anlamak için arayış,

23-Mü'minûn: Hakikatlerden emin olanlar,

24-Nûr: Işık, aydınlık, Halkiyet, Muhammed, tüm varlığın geldiği kaynak, Ruh'un geldiği yer,

25-Furkan: Fark, ayırmak, seçmek, Hakk ile batılın ne olduğunu anlamak,

26-Şuarâ: Hayalperest, aklına geldiği gibi konuşan, şairler, hevâsına göre konuşan,

27-Neml: Karınca, arayış içinde olan, araştıran,

28-Kasas: Kıssa, olaylar, anlatım, nereden geldiğine dair,

29-Ankebût: Örümcek, örümceğin yaptığı evin zayıflığı, dayanıksız olan,

30-Rûm: Uzak olan, Hakikatten uzak olan, yabancı, uzak diyar,

31-Lokmân: Hazreti Lokman'dan bahsedilmesi,

32-Secde: Düşmek, varlığından geçmek, tüm her şeyiyle teslim olmak, sahibine teslimiyet,

33-Ahzâb: Gruplar, hizipler, topluluk, partileşmek, bölünmek, kısım,

34-Sebe: Sebe halkından bahsedilmesi,

35-Fâtır: Yaratılış, varoluş, vücuda getiren, yaratan, kabuğundan açığa çıkmak

36-Yâ-Sîn: Kendi Özünü anlayan İnsan,

37-Saffat: Dosdoğru hakikatler üzere gidenler, saf olanlar, saf tutanlar,

38-Sad: Tecelli eden, yüz, açığa çıkarmak, göstermek,

39-Zümer: Zümreler, topluluk, gruplar,

40-Mü'min: Emin olan kişi, Allah sırrına vakıf olan,

41-Fussilet: En ince ayrıntısına kadar açıklanan, ayrıntılı, açıklandı, izah edildi,

42-Şûrâ: İstişare, bir araya gelip bir konu hakkında karar almak,

43-Zuhruf: Ortaya çıkan güzellikler, gösteriş, süsler, değerler, altın,

44-Duhân: Duman, gaflet dumanı, karışık düşünce hâli, gel git hâli,

45-Câsiye: Diz çöküş, korkuya teslim oluş, aynı düşüncede olan,

46-Ahkâf: Eğri büğrü kum tepeleri, verimsiz, doğru olmayan,

47- Muhammed: Hazreti Muhammed, Muhammed nuru, her varlıktaki cüzü olan Allah'ın nurunun adı, hamd eden,

48-Fetih: Açmak, açığa çıkarmak, ulaşmak, apaçık delillerle açığa çıkma,

49-Hucurât: Odalar, hücreler, kendi benliğinde kalmak, dolap, odacık, bildiğinde kalan,

50-Kâf: Ufuk, sonsuzluk, her yeri saran Zat, fenafillâh olmak

51-Zâriyât: Soy, zürriyet, çoğalma, nesil,

52-Tûr: İlâhî mesajları alan gönül, gönül dağı, vücut şehri, had, dağ, bereketli,

53-Necm: Yıldız, ışık, var olan her şeyden yansıyan nur, kısım kısım oluş,

54-Kamer: Ay, hakikatin apaçık açığa çıkması, yansıyan nur,

55-Rahmân: Tüm varlıktan Hakk'tır yansıyan, bütün varlığı nuruyla saran,

56-Vâkıa: Olay, olgu, gerçekleşen, meydana çıkan, açığa çıkan, tecelli eden,

57-Hadîd: Had, sınır, ölçü, derece, belli sınırlarda, demir

58-Mücadele: Mücadele eden, mütalaa eden, hakikati anlamak için gayret eden,

59-Haşr: Toplanma, bir araya gelmek, cem etmek, açığa çıkmak, birleşme,

60-Mümtehine: Araştıranlar, imtihan, deneme, dikkatlice düşünmek

61-Saff: Saflar, topluca, hep birlikte, birlik içinde,

62-Cum'a: Cem, cem sırrına vakıf olan, birlik, bütünlük, Hakk sırrı,

63-Münâfikûn: İkiyüzlüler, içi başka dışı başka olanlar,

64-Tegâbün: Aldanış, eksik yapma, aldanma, aldatma, kaybeden,

65-Talâk: İlişkiyi kesme, ayrılma, bağını çözme, bırakmak, boşamak, terk etmek,

66-Tahrim: Mahrum, yoksun bırakmak, reddetmek, haram kılmak,

67-Mülk: İdare eden, yöneten, tüm varlığın yöneticisi, kâinat, hükümdar, mal, yer,

68-Kalem: Kalem, yazıcı, varoluşun satır satır yazılması,

69-Hâkka: Hakikat, Hakk olan, gerçek olan,

70-Meâric: Ulvî makam, miraçlar, manevi yolculuk,

71-Nûh: Hazreti Nûh'dan bahsedilmesi,

72-Cin: Bilinmeyen, yabancı, tanımlanamayan, tanınmayan,

73-Müzzemmil: Bürünen, çekinen, bildiği hakikati söylemekten çekinen,

74-Müddessir: Gizlenen, saklayan, söyleyemeyen, bildiği hakikati saklayıp söyleyemeyen,

75-Kıyâme: Diriliş, diri olan, ayakta tutan, canlanmak, varlıkta diri olan,

76-İnsan- Zaman: İnsan sûresi, insanın gelip geçirdiği zaman, özünü anlayan,

77-Mürselât: Sunulan, hakikatler, mesajlar, geminin kıyıya yaklaşması,

78-Nebe: Haber, hakikatlerin bilgileri, bildirilen,

79-Nâziât: Çekmek, çekip alma, soymak, gerçeğe ulaşmak,

80-Abese: Huzursuz olmak, yüzünü çevirmek, gereksiz görmek, abes görmek, önemsememek

81-Tekvîr: Sönmek, toplanmak, sarıp dürmek, toplamak, birleştirmek,

82-İnfitar: Açılma, yarılma, parçalanma, hakikatlerin ortaya çıkması, enfûsten âfâka çıkış,

83-Mutaffifin: Ölçüsüz davranan, kusurlu gören, fazla alıp eksik veren,

84-İnşikak: Yarılmak, bölünmek, açılmak, hakikatin ortaya çıkması,

85-Burûc: Burçlar, yüce nitelikler, özellikler,

86-Târık: Yansıyan nur, şiddetle vuran, etkileyen, delici ışık, gece gelen,

87-A'lâ: Ulvî olan, yüce olan, en iyi, nimet, lütuf, ihsan,

88-Gâşiye: Suretleri tutan, ezici, afet, saran, salgın, her yeri saran, perde, örtü,

89-Fecir: Şafak, tan, doğuş zamanı, karanlıktan aydınlığa,

90-Beled: Belde, ülke, şehir, beden, insanın olduğu yer,

91-Şems: Güneş, Zât, Nur, Efendi,

92-Leyl: Gece, karanlık, cehaletin halleri, gaflet,

93-Duhâ: Kuşluk vakti, öğleden önce, gündüz, aydınlık, açığa çıkış,

94-İnşirâh: Açıklamak, açmak, genişletmek, şerh etmek, müşkülleri çözmek,

95-Tîn: Öz, tüm varlığın bir özden gelmesi hakikati, İncir ile benzetilmiş,

96-Alâk: Alâka, bağ, pıhtı, öz, askı, bağlanmak,

97-Kadir: Kudret, tüm varlıktaki Kudret,

98-Beyyine: Kanıt, açıkça görünen, delil,

99-Zilzâl: Deprem, sarsılma, kendine gelme, titreme, hareket etme,

100-Âdiyât: Hızla koşmak, hakikate ilerlemek, nefes nefese koşmak,

101-Kâria: Şiddetli ses, aklı başa getiren hakikat, afet, beyinleri sallayan, kapıyı çalan, aklı alan,

102-Tekâsür: Çoğalma, kesret, çokluk,

103-Asr: Gelip geçen zaman, zaman, yaş, yüzyıl,

104-Hümeze: Dedikoducu, arkadan çekiştirme, yalana bağlanma, eksik ayıp aramak,

105-Fîl: Kötü planlar, fena hallerde olan, ego, büyüklük, fil ile benzetilmiş,

106-Kureyş: Hazreti İbrâhîm'in kabilesi, toplamak, araştırmak, hakikatleri amaç edinenler

107-Mâûn: Küçük yardım, az bir iyilik, az birşey,

108-Kevser: İlm-i Tevhîd, çokluğun tekliği, hayırlar, bereket,

109-Kâfirûn: Hakikatleri görmemezlikten gelenler, hakikatleri örtenler,

110-Nasr: Yardım, başarı, Allah'ın yardımı, amaca ulaşmak,

111-Tebbet: Kurusun, sönsün, helak olmak, boşa gitmek, hüsran,

112-İhlâs: Tüm özüyle Hakk'a bağlanmak, samimi olmak, içten olmak, halis, ihlâslı olmak,

113-Felâk: Bütün mahlûkat, açılma, yarılıp çıkan her şey, sabah, doğuş,

114-Nâs: İnsanlar, aslını bilenler, Özünü anlayanlar,

Bismillahirrahmanirrahim

FÂTİHA – RAHÎM SÛRESİ

1- Allah; tüm işaretleri ile her yerdedir, varlığı özünden var edendir, varlığı nuruyla sarandır.

2- Allah; tüm varlığı vücudlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir.

3- Tüm varlığı özünden var edendir, varlığı nuruyla sarandır.

4- Yaratma yasalarıyla her an varlığa sahip olandır.

5- Yalnız senin kulunuz ve yalnız senden yardım buluruz.

6- Bize dosdoğru olan hakikatin yolunu gösterensin.

7- Lütuflarını anlayan kimselerin yolunda olalım. Hiddetli hallerde olanlardan olmayalım ve dalâlette kalmayalım.

BAKARA SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- İşte bu kâinat bir kitaptır. Onun içindeki hakikatlerde şüphe yoktur. Fenalardan sakınıp hakikatleri arayanlar için hakikatlere yol göstericidir.

3- Fenalardan sakınıp hakikatleri arayanlar, görünmeyen bilinmeyene inanırlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve onlardaki nimetlerimizin sahibini bilip teslim ederler.

4- O kimseler; sana sunulan hakikatlere ve senden öncekilere de sunulan hakikatlere inanırlar ve onlar sonlarına da kesin inanırlar.

5- İşte onlar, kendilerini vücudlandıranın dosdoğru yolu üzeredirler ve işte onlar özü anlayanlardır.

6- Hakikatleri görmemezlikten gelenleri, onlardaki hakikatlerle onları uyarıp anlatsan da ya da onları uyarıp anlatmasan da bir şey değişmez, inanmazlar.

7- Allah'ı anlama konusunda onların kalbleri kapalıdır ve onların işitmeleri ve onların görmeleri perdelidir ve onlar acı sıkıntılardadır.

8- İnsanlardan, Allah'a ve sonlarının geleceği vakte inandık diyen kimseler vardır. Fakat onlar mümin değillerdir.

9- Onlar, Allah'a ve iman edenlere karşı bir aldatma içindedirler. Onlar sadece kendilerini aldatırlar ve bunun farkında değillerdir. Onlar kendilerinin ve çevrelerinin idrakinden uzaktırlar.

10- Onların kalblerinde cehalet hastalığı vardır. Öyle ki, Allah'ı anlayamadıklarından dolayı onların cehalet hastalığı artar ve onlar yalanlarda kaldıklarından dolayı acı müşkiller içindedirler.

11- Onlara: Yeryüzünde fesatlık içinde olmayın denildiğinde, biz düzelteniz derler.

12- Onlar fesatlık içinde olanlar değil midir? Fakat onlar kendilerinin ve çevrelerinin farkında değillerdir.

13- Onlara: Hakikatlere inanan insanlar gibi sizde inanın denildiğinde, derler ki: Akılsızlık içinde olanlar gibi mi inanalım? Asıl akılsızlık içinde olanlar onlar değil midir? Fakat onlar bilemiyorlar.

14- İman edenlerle karşılaştıklarında, biz de iman ettik, derler ve kendileri gibi şeytani hallerde olanlarla beraber olduklarında, biz onları önemsemedik sadece alay ettik, derler.

15- Onlar halleriyle Allah'ı önemsemeyenlerdir. Onlar zamanlarını, haddi aşmışlık ve ikilik çıkaran haller içinde geçirirler.

16- İşte o halde olan kimseler; Hakk'a yol bulma yerine hakikatlerden sapmayı tercih ettiler. Sonra da onlar hakikatlerden bir şey elde edemediler ve onlar Hakk'a yol bulamadılar.

17- Onların durumu ateş yakan kimseler gibidir, onlar o ateşin ışığını görürler, fakat onlar kendilerindeki Allah'ın nurunu, her varlıktaki o gücü göremezler ve onlar hakikatlerden uzaklaşmakla cehaletin karanlığında kalıp hakikatleri göremeyenlerdir.

18- O halde olanlar; hakikatleri işitemeyen, hakikatleri konuşamayan, hakikatleri göremeyenlerdir, artık onlar asliyetlerini anlamaktan uzaktırlar.

19- Ya da onların durumu; bir karanlık içinde gökten şiddetli yağan yağmur ile birlikte gök gürültüsü ve şimşeklerin çakmasıyla, ölüm korkusundan kulaklarını parmaklarıyla tıkayanlar gibidir. Oysaki onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtseler de, Allah onları da tecellileriyle ihata etmiştir.

20- Onların bakışları ışığın etkisinden kamaşır. Oysa onlara her zaman hakikatlerin aydınlığında ilerlemek vardır. Fakat onlar cehaletin karanlığında oldukları yerde kalırlar. Eğer onlar Allah'ı anlamak isteseler, elbette cehalet hallerini giderirler, hakikatleri işitirler ve onlar, muhakkak ki Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu anlarlardı.

21- Ey insanlar! Sizi vücudlandıranın kulu olduğunuzu anlayın. Sizleri ve sizlerden öncekileri de halk eden O'dur. Umulur ki siz fenalardan sakınır, ortak koşmazsınız.

22- Ki O'dur; sizi sıfatlarıyla düzenleyen, yeryüzünü yayıp döşeyen ve gökyüzünü kuran ve gökten suyu indiren, sonra da onunla ürünler çıkartan.

Sizler onlardan faydalanırsınız. Artık Allah'a eş koşmayın ve siz bilenlerden olun.

23- Eğer sunduğumuz şeylerden şüpheniz varsa, kullarımızın üzerlerindeki niteliklere bakın. Sonra da sûretleri tutan o benzer tecellileri inceleyin ve eğer siz sadâkatle bağlı olmak istiyorsanız, Allah'a ait olan her yerdeki tecellileri görün anlayın.

24- Böylece fâil olanın siz olmadığınızı anlarsınız. Ki fâil olan siz değilsiniz. Bundan sonra insanları yakan o cehalet ateşinden sakının. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtme hallerinin içinde olursanız, o cehaletin taşlaşmış hallerinde olursunuz.

25- İman edenlere ve dosdoğru iyi çalışmalarda bulunanlara bildir: Onlara huzur vardır, makamlarında akıp giden bir ilim vardır, her an o ilimden faydalanmak vardır, o yararlandıklarından verim almak vardır. Derler ki: Bizi ilk andan beri faydalandıran ve benzer güzellikler sunan O'dur. Onlarla aynı yolda olanlara temizlenmek vardır ve onlar devamlı o hakikatlerle hareket ederler.

26- Sivrisinekte ve ondan büyük şeylerde de ne varsa, şüphesiz Allah'ın işaretlerinden başka bir şey yoktur. Bu örneklerle hakikatler gösterilir. İman eden kimseler her yerde Rabbin hakikatlerinin olduğunu bilirler. Fakat hakikatleri görmemezlikten gelenler, Allah'ın iradesi nedir ki, diye söylerler. Bu misallerle birçoğu, hakikatlerden kendi anlayışlarına saparlar ve birçoğu da hakikatlere yol bulurlar. Hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapanlardan başkası doğru yoldan sapmaz.

27- Allah'a söz verdikten sonra sözlerini bozan o kimseler, Allah'ın işleyişini anlamaktan uzaklaşırlar ve yeryüzünde bozgunculuk yapıp ikilik çıkarırlar. İşte onlar başarısız olanlardır.

28- Allah'ı nasıl olur da görmemezlikten gelirsiniz. Siz ölü bir halde idiniz, sonra siz hayat buldunuz, sonra siz ölümü anlayacaksınız, sonra siz diriliği anlayacaksınız, sonra da aslınız olan O'na döndürüleceksiniz.

29- Ki O'dur sizi ve yeryüzünde ne varsa hepsini halk eden. Sonra gökleri bir istikamette düzenleyen ve onlarda olan her şeyi, yücelikleri gösterir bir şekilde güzelce düzenleyen ve O'dur bütün her şeyi ilmiyle var eden.

30- Rabbin; tüm varlıktaki gücün sahibi, tüm varlığı düzenleyen, yeryüzünde devam edip giden Benim diye bildirdi. Kim yeryüzünde ikilik, bozgunculuk yapar ve kan dökücü olursa hakikatleri anlayamaz diye bildirildi. Sen varlıktaki tüm niteliklerinin sahibini bilerek, tecellilerimizi idrak ederek Bizi anla. Kendindeki Bize ait olan değerleri anla. Bilemediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi Benim, diye bildirdi.

31- Âdem, bir ilim içinde bütün varlığı isimlendirdi. Sonra varlıktaki gücü etrafındakilere anlattı. Sonra da, eğer sizler içtenlikle bağlanmak istiyorsanız, bildirdiğim varlığın isimlerinin hakikatlerini anlayın, dedi.

32- Âdem dedi ki: Sen noksan sıfatlardan münezzehsin, bizim ilmimiz yoktur, biz ancak senin ilmine tâbiyiz. Muhakkak ki sen ilmin sahibisin, tüm varlığa hâkim olansın.

33- Ey Âdem! Etrafındakilere o isimlendirdiklerini bildir, diye bildirildi. Böylece o etrafındakilere isimlendirdiği varlıkların isimlerini bildirdi. Rabbin onlara: Gökleri ve yeri, bilinmeyen görünmeyenleri ilmiyle var eden ve açığa çıkan ne varsa ve sizin göremediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi, Ben değil miyim, diyerek bildirdi.

34- Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, tüm varlığınla bir teslimiyet içinde ol, diye bildirdik. Böylece o tüm varlığıyla teslim oldu. Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olmaktan kaçınır ve bir kibirlilik içinde kalır ve hakikatleri görmemezlikten gelenlerden olur.

35- Ey Âdem! Sen ve eşin, yaşadığınız yerde huzur içinde olun. İstediğiniz her yerde, size refah getirecek olan o hakikatlerden yararlanın. Varlığınızın geldiği öze olan o yakınlığı yok etmeyin, o özü kendinize nisbet etmeyin. Yoksa zalimlerden olursunuz.

36- Fakat onlar; şeytani hallerine uydular, geldikleri yer olan özlerini unuttular, böylece onlar bulundukları makamdan dışarı çıktılar. Bildirdik: Siz ileri giderek birbirinizin düşmanı oldunuz. Yeryüzü sizler için bir barınma yeridir ve bir zamana kadar faydalanma vardır.

37- Daha sonra Âdem, kendini vücudlandırana ait olan tecellileri anladı. Yaptığı hatayı anlayıp tövbe etti. Muhakkak ki yaptığı hatayı anlayıp dönenlerin tövbesini kabul eden, varlığı özünden var eden O'dur.

38- Bildirdik: Fena hallerde olanların hepsi hakikatlerin idrakinden düşer. Artık size yolumuzu gösteren geldiğinde, kim dosdoğru yolumuz üzere olursa, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.

39- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve ayetlerimize karşı yalanlarda kalanlar, işte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hâlin içindedirler.

40- Ey Hakk yolunda yürüyenler! Nimetleri anlayın. Tüm varlığınızın sahibi Benim. Sözlerinizde samimi olun, siz verdiğiniz sözleri yerine getirin ve yalnızca Bana yönelin ve saygılı olun.

41- Size sunduğumuz şeylerin doğruluğunu anlayın ve inanın. Birlik içinde olmaktan ayrılmayın. Hakikatleri görmemezlikten gelme halleri olan önceki o cehalet hallerinizde olmayın. Ayetlerimizi; az bir değere de olsa, çıkarlarınıza alet etmeyin ve yalnız Bana yönelin. Artık fenalardan sakının, Bana ortak koşmayın.

42- Hakk ile batılı karıştırmayın ve siz hakikatleri bilin.

43- Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın ve sıfatları anlayanlarla birlikte sıfatları anlayın.

44- İnsanlara; doğruluk üzere olun, iyilikler yolunda çalışın, deyin ve kendiniz de unutmayın. Sizler tüm varlığın bir kitap olduğunu anlayın. Hâlâ akıl edip düşünmez misiniz?

45- Sabırla hakikatlere yönelip arayın ve her an Hakk'a bağlı olduğunuzun şuurunda durun ve yüce olanın elbette O olduğunu bilin ve hep saygılı davranışlar içinde olun.

46- Düşünen o kimseler, kendilerini vücudlandıranı anlama içinde olurlar ve onlar asliyetlerine dönerler.

47- Ey İsrailoğulları! Sizdeki sıfatlarımı anlayın. Tüm varlığınızın sahibi Benim. Sizlere, Beni ve tüm varlığı anlayacak şuuru verdik.

48- Her an fenalardan sakının. Kendi çıkarlarınız için yaptığınız şeylerden kendinize karşılık yoktur ve şefâati anlamanız da olmaz ve o yaptıklarınızdan doğruluğu da edinemezsiniz ve o halde olanlar yardım da bulamazlar.

49- Siz firavun ailesine karşı Bizde necat bulmuştunuz. O sizlere kötü sıkıntılar veriyor, oğullarınızı öldürüyor ve kadınlarınızı bırakıyordu. İşte bunlarda Rabbinizi anlamada sizin için çok dikkatli düşünmeler vardır.

50- Biz size, bilge kimselerden olmanız için fark etmeyi sunduk. Böylece siz Bizde necat buldunuz. Firavun ailesi de kendi cehaletinde boğulup gitmişti. Artık bakıp görün, anlayın.

51- Mûsâ cehaletin karanlığından geçip Rabbine döndü. Tecellilerimizi anlayıncaya kadar tefekkür etti. Sonra siz ise eski cehalet hallerinizdeki tapınmalarınıza sarıldınız ve siz zalimlerden oldunuz.

52- Sonra da sizler Bizim affımıza sığındınız. Umulur ki sizler de varlığınızın sahibini bilir teslim edenlerden olursunuz.

53- Mûsâ, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı ve hakk ile batılı fark edenlerdendi. Umulur ki sizler de Hakk'a yol bulursunuz.

54- Mûsâ kavmine demişti ki: Ey kavmim! Sizler, cehalet halleriniz olan tapınma hallerinize sarılmakla, kendinize yazık edenlerden oldunuz. Artık yaptıklarınızdan pişmanlık duyup, sizi var edene dönün. Kendinizdeki o cehalet hallerinizi yok edin. İşte bu sizin için hayırlı olandır. Siz, sizi var edene aitsiniz. Artık sizler yaptıklarınızdan pişmanlık duyup, bir daha yapmamak üzere dönün. Muhakkak ki O, pişman olup dönülecek olandır, tüm varlığı özünden var edendir.

55- Dediler ki: Ey Mûsâ! Allah'ı açıkça görmeden inanmayız. Bildirildi: Siz her varlıktaki o ilâhî sese sarılın ve siz bakıp inceleyin.

56- Sizi kendimizden açığa çıkardık, sizi bir özden var ettik. Umulur ki siz, varlığınızın sahibini bilir teslim edenlerden olursunuz.

57- Üzerinizdeki o tertemiz nur Bizim gölgemizdir. Sizlere kimlik ve kanaat verdik. Size verdiğimiz rızıklardan tertemiz yararlanın. Biz kötülük veren değiliz. Lâkin onlar kendilerine kötülük ediyorlar.

58- Onlara bildirildi: O bulunduğunuz yerlerde hakikatlere dahil olun ve istediğiniz her yerden hakikatler için faydalanın. Yanılgılarınızı anlayın ve dönün. Yanılgılarınızı anlayıp mağfiretimize ulaşın. Hakikatlerin geldiği kapıya dahil olup, teslim olun. Tüm özüyle hakikatlere bağlı olanların idrakleri artacaktır.

59- Fakat onlardan zalim olan o kimseler; onlara söylenen hakikatlerin sözlerini, başka bir anlayışa sebep olan sözlerle değiştirdiler. Böylece onlara sunduğumuz üzerlerindeki hakikatleri anlamadılar, yapmış oldukları zalimlikler sebebiyle şiddetli sıkıntılarda kaldılar, Ulvîyeti anlamada hakikatlerden uzaklaşıp kendi cehaletlerine saptılar.

60- Mûsâ, kavmi için hakikatleri anlatma konusunda yardım istediğinde, ona bildirdik: Bildiklerini, taşıdıklarını sağlam delillerle vurgula. Böylece Mûsâ onlara, on iki delil üzere her varlığın aynı özden geldiğini anlattı. İnsanlar kendi meşreblerine göre faydalandı ve ilmi cihette bilenlerden oldu. Onlara bildirildi: Allah'ın lütuflarından yararlanın ve yeryüzünde ikilik çıkararak haddi aşanlardan olmayın.

61- Mûsâ'ya; biz hep birliğin ilminde olmaya sabredemeyiz. Artık sen Rabbine bizim için dua et. Bize yeryüzünde gösterişlilik ve sertlik, güçlülük ve bizden çekinme ve geleceği görme ve tuttuğunu koparan gibi farklı üstünlükler versin, demişlerdi. Dedi ki: Siz o hayırlı olan manevi hallerinizi, dünyalık hallerle mi değiştirmek istiyorsunuz? Öyleyse Mısır'a gidin. Doğrusu siz ne aradığınızı bilmiyorsunuz. Böylece onlar üzerlerindeki o hallerden dolayı bir zillet içinde kaldılar ve bir ilim yoksunluğunda oldular ve Allah'a karşı hiddet hallerinde kaldılar. İşte böylece Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelip örttüler ve hakikatlerden başka bir şey bildirmeyen Nebileri öldürdüler. Böylece ikilikte kaldılar ve haddi aşanlardan oldular.

62- İnanan kimseler ve yol gösterenler ve yardımcı olanlar ve kendi inancını terk edip Allah'a iman eden kimseler ve sonlarına inanan kimseler ve hayırlı çalışmalarda olanlar, işte onların karşılığı Rabbin hakikatleridir ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur.

63- Siz; Bize verdiğiniz sözleri tutup hakikatlerimize sarılın, sıfatlarla donatılmış vücudunuzu iyi anlayın, ilmen yükselin, yüceliğimizi anlayın, size verdiğimiz sıfatlara güçlü bir idrakle sarılın ve o sıfatlardaki hakikatleri anlayın. Umulur ki siz fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsınız.

64- Bundan sonra eski cehaletlerinize dönerseniz, kendinizdeki Allah'ın lütuflarını ve rahmetini eğer anlayamazsanız, elbette sizler kaybedenlerden olursunuz.

65- Sizler bilenlerden olun. Sizlerden haddi aşan o kimseler, yasaklara uymayanlar, böylece bildirdiğimiz hakikatlere uymayanlar; kendi hayvani hallerinde kalıp, hakikatlerden uzaklaşanlardan olurlar, diye bildirdik.

66- Nakledilen o sunduğumuz hakikatler, kendilerindeki o gücü anlamaları ve geçmiş cehaletlerinde kalmamaları içindir. Fenalardan sakınıp hakikatleri araştıranlar için bir öğüttür.

67- Mûsâ kavmine: Allah, sizin vücut varlığınızda her an işleyendir, eski cehalet hallerinizdeki o tapınmalarınızı yok edin, dedi. Dediler ki: Bizimle alay mı ediyorsun. Dedi ki: Bilgisizlikten Allah'a sığınırım.

68- Dediler ki: Rabbin bize bildirsin, o şeyleri bize açıklasın. Dedi ki: Muhakkak ki O, her an bildirir. Doğrusu yaşınız geçmeden, o eski cehalet hallerinizdeki tapınmalarınızı bırakın ve bozuk hallerden vazgeçip, işte o hakikatleri anlayın ve bir olgunlaşma içinde olun. Artık size emredilen şeyi yapın.

69- Dediler ki: Rabbin bize bildirsin, o sıfatlar nedir, bize açıklasın. Dedi ki: Muhakkak ki O, her an bildirir. Size sıkıntı veren o eski cehalet hallerinizdeki tapınmalarınızı bırakın. O sıfatlarla aydınlık bulursunuz, hareket edersiniz, görürsünüz.

70- Dediler ki: Rabbin bize bildirsin, o şeyleri bize açıklasın. Elbette biz teşbih ederek tapınma hallerinde oluruz ve eğer bizde istek olursa elbette Allah'a yol buluruz.

71- Dedi ki: Muhakkak ki O, her an bildirir. Elbette o cehalet hallerinizdeki tapınmalar, yeryüzünde sizin yanılgılarınızı yok etmez. O değişik cehalet hallerinizi yok ederek, teslim olanlardan olun, o kendi cehalet kültürünüzden beslenmeyin. Dediler ki: Şimdi hakikatleri bildirdin. Böylece o hallerini yok ettiler ve her varlıkta fâil olanın ne olduğunu anladılar.

72- Siz kendinize yazık etmiştiniz ve siz o hakikatlere yönlendirildiniz. Allah sizin bilemediklerinizi ortaya çıkarandır.

73- Böylece onlara her hakikati vurguladık. İşte siz ölü gibiyken, sizi hakikatleriyle diriliğe ulaştıran Allah'tır ve O ayetlerini size her yerden her an gösterir. Umulur ki siz, akıl edip düşünürsünüz.

74- Sonra kalbleriniz yine katılaştı, öyle ki sanki bir taş gibi, ya da ondan daha fazla katılaştı. Öyle taşlar vardır ki oradan bir su kaynar, akar gider.

Öyle taşlar vardır ki ondan bazı gerçekler ortaya çıkar, öyle ki oradan bir ilim bulursunuz. Elbette öyle kimseler vardır ki, Allah'a saygısından bir tenezzül içindedirler. Yaptıkları şeylerde bir gaflet içinde olanlar ise, Allah'ı bilemezler.

75- O gaflet içinde olanlar, sizin anlattıklarınıza inanmazlar, mutmain olmazlar ve onlardan bazıları Allah'ın kelamını dinler gibi görünür, sonra da onun hakikatini anlamadan, kendi anladıkları şekilde değiştirirler ve onlar yalnız kendi anlayışlarını bilirler.

76- Onlar, iman eden kimselerle karşılaştıklarında, biz de iman ettik derler. Fakat kendi hallerinde olanlarla bir araya geldiklerinde, onlardan bazıları bazılarına: Onların, size Allah'ın hakikatleri diye açıklanan şeylerden, birbirinize bahsediyor musunuz? Siz o bahsedilenlere karşı, kendi maksadınız için hareket edin, derler. Sizler hâlâ sizi vücudlandırana ait olan hakikatleri düşünmez misiniz?

77- Göremedikleri ve gördükleri şeylerdeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilemiyorlar mı?

78- Onlardan kitap nedir, geldikleri asliyet nedir bilmeyenler vardır. Onlar sadece inanırlar ve onlar ancak zanlara tâbi olurlar.

79- Vay o kimselere ki, kendi zanlarıyla kitap yazarlar, sonra bu Allah'ın katından derler. Ondan kendilerine çıkar elde etmek isterler. Vay kendi zanlarıyla o kitap yazanlara! Vay onların edindikleri şeylere!

80- Dediler ki: Az bir zaman da olsa bize ateş dokunmaz. De ki: Allah'ın katından bir söz mü edindiniz? Allah'a ait olan hakikatlerin sözlerinde bir değişiklik olmaz. Yoksa Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?

81- Bilakis, fena halleri edinen ve kendi yanlışlarıyla kuşatılmış olan kimseler, işte onlar ateşe sahiptirler, onlar sürekli o hâlin içindedirler.

82- İman edenler ve dosdoğru iyi çalışmalarda olanlar ise, işte onlar huzura sahiptirler, onlar sürekli o hâlin içindedirler.

83- Hakk yolunda olanlardan söz aldık: Allah'tan başkasına kul olmayın, anne ve babanıza, yakınlarınıza, yetimlere, çaresizlere iyi davranın, insanlara güzel hoş sözler söyleyin, her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edin, temizlenme içinde olup kendinizde olanı paylaşın. Yoksa sizden az bir

kısmınız hariç, eski cehalet hallerinize dönerseniz ve sizler yüz çevirenlerden olursunuz.

84- Sizler kan dökücü olmayın, birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayın, sonra hakikatleri kabul edin ve görüp bilenlerden olun, diye de söz almıştık.

85- Sonra sizler birbirlerinizi öldürdünüz ve sizlerden bazı kimseler bazı kimseleri yurtlarından dışarı attılar. Birbirlerinize fenalarda ve düşmanlıklarda yardımcı oldunuz. Eğer sizlere, cehaletine esir olan biri gelirse onu kurtarın. Birbirinizi kutsal olan hakikatlerin dışına çıkarmayın, diye bildirilmişti. Yoksa kitaptan işinize gelene inanıyorsunuz da, bazı hakikatleri görmemezlikten gelip örtüyor musunuz? İşte kim, ne yaparsa onun karşılığını bulur. İşte böyle hallerde olanlar, yaşamlarında kendine yazık edenlerdir ve onlar ölünceye kadar kayıpta olanlardır, daha fazla sıkıntıda kalanlardır. Yaptıkları şeylerde bir gaflet içinde olanlar Allah'ı bilemezler.

86- İşte o kimseler; son anlarına kadar dünya hayatının çıkarına koşmuşlardır. Artık onların sıkıntıları yok olmaz ve onlara bir yardımcı da yoktur.

87- Doğrusu Mûsâ sunduğumuz kitabı anlayanlardandı. Ondan sonra da, onun ardı sıra hakikatleri bildirenler geldi. Meryemoğlu İsâ sunduğumuz apaçık delilleri anladı ve o, her şeyi tutan kudretimizi anladı ve tertemiz bir Ruh üzere oldu. Öyle ki hakikatleri gösterenlerin, her seferinde size sunduğu hakikatlerden hoşlanmadınız. Sizler onlara karşı kibirlendiniz ve bazılarınız onları yalanladı ve bazılarınız onları öldürdü.

88- Dediler ki: Bizim kalblerimiz o anlatılanlara karşı kapalıdır. Öyle ki onlar, hakikatleri görmemezlikten gelip örttüklerinden dolayı, Allah'ı anlayamayıp rahmetten uzaklaştılar. Böylece az bir kısmı hariç inanmadılar.

89- Onlara, kendilerinde olan şeyleri doğrulayan Allah'a ait olan hakikatler sunulduğunda, onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselere karşı, bir başarı içinde olmak istiyorlardı. Onlara sunulan hakikatleri görmemezlikten gelip örtüklerinden dolayı, onlar hakikatleri bilemediler. Öyle ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'ı anlayamadıklarından dolayı, rahmetten uzaklaşırlar.

90- Allah'ın sunduğu o lütufları ve O'nun kulu olduğunu anlamak isteyen kimselerin; hakikatler sunulduktan sonra bir itaatsizlik içinde olmaları, Allah'ın hakikatleri bildirildikten sonra, o hakikatleri görmemezlikten gelip örtüp, onları kendi çıkarları için kullanmaları ne kötüdür. Öyle ki onlar, öfkeyle oturan öfkeyle kalkan haller üzeredirler. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için alçaltıcı sıkıntılar vardır.

91- Allah'ın sunduğu şeylere inanın denildiğinde, bize sunulan şeylere inandık derler. Fakat geçmişteki bildikleri o şeylerden dolayı, hakikatleri görmemezlikten gelip örterler. Onların kendi vücudlarında olan şeyler dosdoğrudur, gerçektir. De ki: Eğer inandık diyorsanız, neden daha önce Allah'ın hakikatlerini bildirenleri öldürdünüz?

92- Doğrusu Mûsâ size apaçık delillerle geldi. Sonra sizler, cehalet hallerinizdeki o tapınmalarınıza sarıldınız ve zalimlerden oldunuz.

93- Siz; Bize verdiğiniz sözleri tutup hakikatlerimize sarılın, sıfatlarla donatılmış vücudunuzu iyi anlayın, ilmen yükselin, yüceliğimizi anlayın, size verdiğimiz sıfatlara güçlü bir idrakle sarılın ve o sıfatlardaki hakikatleri işitin, diye bildirildiğinde, dediler ki: Biz işittik, fakat kabul etmedik. Onların kalblerine eski tapınma halleri işlemişti. Onlar o hallerinden dolayı hakikatleri görmemezlikten gelip örttüler. De ki: Siz inandık dediğiniz hâlde, sizin kendi inanışlarınız size ne kötü şeyler emrediyor.

94- De ki: Sizler kendinizi Allah'ın katında, diğer insanlardan daha temiz olduğunuzu, ahiret yurdunun size ait olduğunu düşünüyorsanız, eğer bundan eminseniz, öyleyse ölümü temenni edin.

95- Onlar kendi yaptıkları şeyler sebebiyle, böyle bir şeyi hiçbir zaman istemezler. Oysa zalimlerin bedenlerini de ilmiyle var eden Allah'tır.

96- Elbette onları, yaşamlarında aç gözlü olarak bulursun ve öyle kimseler ortak koşanlardan olurlar ve eğer onlar yaşasalar sonsuza kadar yaşamak isterler. Onlar yaşamlarında sıkıntılardan kurtulacak değillerdir. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

97- De ki: Kim; aklını Allah'ı idrak etmek için değil de, düşmanlık için kullanırsa, artık doğrusu o, ona sunulan şeyleri anlayamaz. Kalb sahibi olmanda yetkili olan Allah'tır. O sunulan hakikatler, kendilerindeki gücü doğrulayan ve yol gösteren ve müminler için huzur veren bilgilerdir.

98- Kim; Allah'a ve O'nun her varlıktaki gücüne ve o hakikatleri gösterenlere karşı düşmanlık içinde olursa ve aklını, Allah'ı idrak etmek ve sevgiyle varlığı anlamak için değil de düşmanlık içinde kullanırsa, muhakkak ki o hakikatleri görmemezlikten gelip örtendir, Allah'ı anlayamadığından dolayı halleri düşmanlık üzeredir.

99- Gerçek olan şu ki, her şeyden sana apaçık ayetler sunduk. Ancak kendi cahil anlayışlarında kalanlardan başkası o hakikatleri görmemezlikten gelip örtmez.

100- Onlardan bazıları her seferinde söz verip, o sözlerini bozmazlar mı? Bilakis onların çoğu iman etmezler.

101- Onların kendilerinde olan nitelikleri doğrulayan, Allah'a ait olan hakikatleri açıklayan resul onlara geldiğinde, onlardan bazı kimseler sunulan ilâhî sözleri kabul etmediler. Sanki onlar bilemeyenlerden değilmiş gibi, Allah'ın kitabına karşı kendi geçmiş cehalet bilişlerine sarıldılar.

102- Ve şeytani hallerinden başka şeylere tâbi olmadılar. Süleyman mülkün sahibini bilenlerdendi ve Süleyman hakikatleri görmemezlikten gelip örtmedi. Fakat şeytani hallerde olanlar, hakikatleri görmemezlikten gelip örttüler. İnsanları öğretme konusunda aldattılar. Babil'de, hârût ve mârût adlı üzerlerinde bir güç taşıdıklarını söyleyenler, bir şey sunmuş değillerdir ve onlar bir kimseye bir şey öğretmediler. Hatta dediler ki: Biz sadece deneyeniz, artık bizi reddetmeyin. Onlara uyan insanlar; onlardan sûretlere düşkünlüğü, ayrımcılığı öğreniyorlardı. Bir kimse; her şeyde yetkili olan Allah'ı bildiğinde, artık onda hiçbir kimseye zarar vermek olmaz. Onlardan öğrendikleri, kendilerine zarar verecek olan şeyler ve onlara faydası olmayacak şeylerdi. Gerçek olan şu ki; kim hakikatlerin bilgilerini kendi çıkarları için kullanırsa, sonunda o hakikatlerden bir şey elde edemez. Elbette onların kendi çıkarları için elde ettikleri şey ne kötüdür, keşke bilselerdi.

103- Eğer onlar, iman etselerdi ve fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşmasalardı, elbette Allah'a ait olan hakikatleri elde etmeleri onlar için hayırlı olurdu, keşke bilselerdi.

104- Ey iman edenler! Bizi yönetin demeyin, bizi de görün, bizi de dinleyin deyin. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için acı sıkıntılar vardır.

105- Aktarılan söylentilerde kalıp, hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler; Rabbinizin hakikatleri üzere olmanızı, hayırlar üzere olmanızı ve ortak koşmaktan vazgeçmenizi istemezler. Allah'ın rahmetini anlamayı kim isterse, o ona ulaşır. Allah bütün lütufların sahibidir, tüm varlığın işleyişinde karar sahibidir.

106- Bir ayeti hükümsüz kılmayız; onu başka bir ayetle tamamlarız. Ondan ya da onun benzerinden bir hayr sunarız. Bilmez misin ki, muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

107- Bilmez misin ki, göklerin ve yerin hükümranı Allah'tır ve size Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da yoktur.

108- Yoksa, daha öncekilerin Mûsâ'yı sorguladıkları gibi siz de Resulü sorgulamak mı istiyorsunuz? Kim Hakk'a olan inancını küfre değiştirirse, artık o birliğin yolundan kendi cehaletine sapmış olur.

109- Aktarılan söylentilerde kalanlardan çoğu, siz iman ettikten sonra sizin dönmenizi, hakikatleri kabul etmemenizi isterler. Onların halleri bir hasetlik hâlidir. Bundan sonra onlar, açıklanan hakikatler üzere olurlarsa, artık onlara karşı bir affetme ve anlayış içinde olun. Hatta Allah'ın tüm varlıktaki o işleyişini anlayıncaya kadar onlara yardımcı olun. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

110- Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın. Kendinizde olan tüm sıfatları iyi bir şekilde sahibine teslim ettiğinizde, Allah'a ait olan hakikatlere ulaşırsınız. Muhakkak ki Allah, yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

111- Ancak yol gösteren ve yardımcı olan kimselerden başkası asla cennete dâhil olamaz dediler. Bu onların kendi kuruntularıdır. De ki: Eğer doğru söylediklerini iddia ediyorlarsa delillerini göstersinler.

112- Bilakis kim yüzünü Allah'a döner, tüm varlığı ile teslim olursa ve o iyiliklerde olursa, artık onun karşılığı kendini vücudlandırana ait olan hakikatlerdir ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur.

113- Yalnız biz yol gösteririz diyenler, yalnız biz yardımcı oluruz diyenler hakkında: Onlar bir şey üzere değillerdir, dediler. Yalnız biz yardımcı oluruz diyenler de, yalnız biz yol gösteririz diyenler hakkında: Onlar bir şey üzere değillerdir, dediler. O halde olanların hepsi, bildirilen hakikatlerin sözlerini

kendi zanlarına göre anlayıp, bu böyledir dediler. Bilgisi olmayan kimseler de onların söylediği benzer şeyleri söylediler. Oysa, onların aralarında konuştukları konulardaki hakikatin sahibi Allah'tır. O halde olanlar ölünceye kadar ikilikten başka bir şeyin içinde olmazlar.

114- Allah'a bir teslimiyet içinde olanı, O'nun isminden söz eden kimseyi engelleyen ve onun yozlaşmasına gayret eden kimseden daha zalim kim vardır. İşte, ancak bir korku içinde olanlar o hakikatlere dahil olamazlar, yaşamlarında bir kaybetmişlik vardır ve onlar sonunda acı sıkıntılardadırlar.

115- Doğu da ve batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır. Muhakkak ki bütün her şeyi ilmiyle kuşatan Allah'tır.

116- Allah çocuk edindi dediler. O noksan sıfatlardan münezzehtir. Bilakis göklerde ve yerde ne varsa O'nun dur, bütün hepsi O'na bağlıdır.

117- Gökleri ve yeri estetik bir halde var eden O'dur ve işleyiş O'nun takdirindedir, ona sadece ol der, böylece olur.

118- Hakikatlerin bilgisinden yoksun olanlar: Allah bizimle konuşsa ya da bize işaretler gösterse olmaz mıydı, dediler. İşte onlardan önceki kimseler de bunun benzeri sözler söylediler. Onların kalbleri birbirlerine benzer. Yakınlığı anlayan kimseler için işaretlerimiz apaçık ortadadır.

119- Muhakkak ki sen; gerçekleri anlatmak, sevindirip umut vermek, açıklayıp uyarmak, Bizi anlatmak için açığa çıktın. Sıfatları kendine nisbet edip bir azmışlık içinde olanlardan senin bir sorumluluğun yoktur.

120- Yalnız biz yol gösteririz ve yalnız biz yardımcı oluruz diyenlerin, atalarından gelen inançlarına, âdetlerine uymazsan, senden hoşlanmazlar. De ki: Muhakkak ki yol gösteren Allah'tır, tüm varlıktan her an yol gösteren O'dur. Eğer sen bir ilim geldikten sonra, onların hevâlarına uyarsan, Allah'tan başka sana bir dost ve bir yardımcı da yoktur.

121- Kendilerine sunduğumuz varlık kitabını okuyup, anlayıp hakikatine ulaşan o kimseler, okudukça cehaletten temizlenirler. İşte onlar, ondaki hakikatlere inanırlar. Artık varlık kitabındaki hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler ise, işte onlar kaybedenlerdir.

122- Ey Hakk yolunda gidenler! Varlığınızı oluşturan üzerinizdeki sıfatlarımı anlayın. Tüm varlığı ve sizi lütuflarımla sardığımı anlayın.

123- Ve her an fenalardan sakının, ortak koşmayın. Bir kimse, bir kimsenin hakikatlerden bir karşılık bulmasına engel olursa, artık onların halleri adil olmaya uygun değildir. O hallerde olanlar, şefâatten bir fayda da bulamaz ve onlara yardımcı da yoktur.

124- İbrâhîm, Rabbinin tecellilerini anlamak için gayret göstermişti. Sonra da onları anlamayı tamamladı. Sen insanlara hakikatlerimi anlatmak için öğretmenlik yap, diye bildirildi. Benim neslimden gelenler de öyle olsunlar, dedi. Zalimler hakikatlere ulaşamazlar, diye bildirildi.

125- İnsanların geldiği kaynağı anlamaları ve hakikatlerden emin olmaları için, gönüllerini düzenledik. Arınıp yüce olana yönelen İbrâhîm makamlar edindi. İbrâhîm ve İsmâil; gönüllerini cehaletten temizlemek isteyenlere, hakikatleri arayanlara, hakikatten ayrılmayanlara, nitelikleri anlayıp tüm varlığıyla teslim olmak isteyenlere, yardım edeceklerine dair Bize söz verdiler.

126- İbrâhîm demişti ki: Rabbim! Gönüllerimizi hakikatler yönünden emin kıl ve o hakikatlerin bilgilerinden bizleri faydalandır. Allah'a ve sonlarına inanan kimselerden eyle. Kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, artık o az bir şey için de olsa dünya çıkarında olur, sonra da o ateşin sıkıntılarına maruz kalır ve kötü bir halde olur, diye bildirildi.

127- İbrâhîm, gönlünü hakikatlerin esaslarına göre yüceltti ve İsmâil: Rabbimiz! Senin yolunda gayretlerimizi kabul et, muhakkak ki sen işittirensin, ilmiyle var edensin, dedi.

128- Rabbimiz! Seni anlayıp teslim olanlardan, barış ve huzur üzere olanlardan eyle bizi ve bizim neslimizden gelenleri de seni anlayıp teslim olanlardan, barış ve huzur üzere olanlardan eyle ve bize hakikatleri anlamadaki usûlleri bildir ve yaptığımız hatalardan pişman olup döndüğümüzde bizi bağışla. Muhakkak ki sen, yaptığı hataları anlayıp dönenlerin tövbelerini kabul edensin, varlığı özünden var edensin.

129- Rabbimiz! Onların içinden hakikatleri gösteren, diri olanın sen olduğunu anlatanlar açığa çıksın. Onların üzerlerinde olan senin işaretlerini onlara açıklasın ve onlara her varlığın bir kitap olduğunu ve her varlıkta ince hikmetler olduğunu ve cehaletten arınmayı öğretsin. Muhakkak ki sen, varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibisin, tüm varlığa hâkim olansın.

130- Kim İbrâhîm'in düzenlediği ilkelerden yüz çevirir, onun Hakk'ı aradığı gibi aramazsa, o kendini anlayamayan, düşünmeyen kimselerden olur. Doğrusu ona, yaşamı boyunca hakk ile batılı fark edeceği şuuru verdik ve doğrusu o şuurlu hareket ederse, sonunda elbette Sâlih kimselerden olur.

131- Rabbi ona: Tüm varlığınla teslim olup, barış ve huzur üzere olanlardan ol, diye bildirdi. Dedi ki: Âlemlerin Rabbine tüm varlığımla teslim olup, barış ve huzur üzere olanlardan oldum.

132- İbrâhîm evlatlarına hakikatleri anlamalarını vasiyet etti. Yakûb da: Ey evlatlarım! Muhakkak ki Allah size, varlığın yaratılış yasalarını anlamanız için fark etme yeteneği verdi. Artık siz ölmeden önce, varlığınızın sahibini bilip teslim olun, barış ve huzur üzere olanlardan olun, dedi.

133- Dediler ki: Senin inandığın, senin ataların İbrâhîm ve İsmâil'in inandığı ve İshâk'ın inandığı tek güce kul olacağız.

134- İşte o ümmetler gelip geçti. Onların edindiği şeyler ve sizin edindiğiniz şeyler vardır ve onların yaptıklarından siz sorumlu değilsiniz.

135- Yalnız biz yol gösteririz ya da yalnız biz yardımcı oluruz diyenler, bize uyun doğru yolu bulun dediler. De ki: Hayır, sadece İbrâhîm'in düzenlediği ilkeler üzere, Tevhîd üzere oluruz. O, Allah'a ait olan sıfatları kendine nisbet edenlerden olmadı.

136- Deyin ki: Allah'a iman ettik. Bize verilen şeylere ve İbrâhîm'e sunulanlara, İsmâil'e ve İshak'a ve Yakûb'a ve torunlarına ve Mûsâ'ya bildirilenlere ve İsâ'ya ve Nebilere Rabbinden bildirilen şeylere inandık. Onların birini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz onlar gibi tüm varlığımızla teslim olup, barış ve huzur üzere olanlardanız.

137- Onlar nasıl inanmışsa, bundan sonra sizler de öyle inanın. Böylece yol bulanlardan olun. Bundan sonra kendi cehaletlerine dönen olursa, artık onlar sadece ikilik içinde olurlar. Böyle olanlara karşı Allah sana yeter ve O işittirendir, ilmin sahibidir.

138- Allah'ın boyası. Kim en güzel bir şekilde Allah'ın boyası ile boyanırsa, biz onun kuluyuz, der.

139- De ki: Allah hakkında bizimle mücadeleye mi giriyorsunuz? O bizi de vücudlandırandır ve sizi de vücudlandırandır. Bizim yaptıklarımız bize ve sizin yaptıklarınız size. Biz O'na tüm içtenliğimizle bağlıyız.

140- İbrâhîm, İsmâil, İshâk, Yakûb ve torunları, yalnız biz yol gösteririz ya da yalnız biz yardım ederiz diyenlerden mi oldu diyorlar? De ki: İlmin sahibi siz misiniz, yoksa Allah mı? Allah'a ait olan hakikatleri bilip gördükten sonra saklayan kimseden ve Allah'ı unutup yaptığı şeylerde bir gaflet içinde olandan, daha zalim olan kimdir?

141- İşte o ümmetler gelip geçti. Onların edindiği şeyler onlarındır ve sizin edindiğiniz şeyler sizindir ve onların yaptıklarından siz sorumlu değilsiniz.

142- İnsanlardan idraksiz olanlar derler ki: Onların kıblesi yoktur. De ki: Doğu da ve batı da Allah'ındır. Ki O her şeyde olandır. Dosdoğru Hakk'ın yolunda olmak isteyen kimseye hidayet edendir.

143- İşte siz var ettiğimiz bir topluluksunuz. İnsanlar; kendilerinde olan hakikatleri bilip görenlerden olsunlar, uzlaşmacı bir yol izlesinler. Resulün sizlere anlattığı şekilde kendi üzerinizdeki hakikatleri bilip görenlerden olun. Biz, ancak kendi üzerlerinde olan hakikatleri bilip görmeleri için, kendilerine dönmekten başka bir kıble yapmadık. Kim Resulün sunduğu hakikatleri bırakır, kendi cehaletine dönen kimselerden olursa, elbette o büyük müşkillerde kalır. Bütün herkese yol gösteren ancak Allah'tır. Allah sizin imanlarınızdaki gayretlerinizi zayi etmez. Muhakkak ki Allah insanları özünden var edendir, elbette şefkati verendir.

144- Sen yüzünü Ulvî Âleme döndürüp hakikatleri anlamayı istiyordun. Elbette sen huzur bulduğun kıblen olan Bize döndürüldün. Öyle ki sen yüzünü, her tarafta kutsal olana bir teslimiyet içinde çevirdin. Her nerede olursanız olun, artık yüzünüzü, her tarafta olan O'na döndürün. Muhakkak ki her varlığın bir kitap olarak sunulduğunu bilen o kimseler; elbette gerçek olanın, kendilerini vücudlandıranın O olduğunu bilirler. İşte onlar, yaptıkları şeylerde Allah'a karşı bir gaflet içinde değildirler.

145- Elbette sen o kimselere, varlık kitabındaki bütün delilleri sunsan, senin yöneldiğin hakikatlere onlar tâbi olmazlar ve sen de onların yöneldiklerine tâbi olacak değilsin. Zaten onların bir kısmı bir kısmının yöneldiğine tâbi olmaz. Elbette sen; sana sunulan ilimden sonra eğer onların hevâlarına uyarsan, muhakkak ki sen o zaman, elbette zalimlerden olursun.

146- Onlara sunduğumuz kitabın hakikatlerine arif olan o kimseler, kendi evlatlarını bilir gibi hakikatleri bilirler. Ayrılıklarda kalanlar ise, elbette o gerçekleri bilemezler. Onlar bildiklerini sanırlar.

147- Hakikat seni vücudlandırandır. Artık sen sakın bir şüphe içinde olma.

148- Herkesin yöneldiği bir hedef vardır. Siz hep hayırlara yönelin. Nerede olursanız olun, sizi bir arada tutan Allah'tır. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

149- Sen nerede olursan ol, artık yüzünü her tarafta olan O kutsal olana bir teslimiyet içinde çevir. Muhakkak ki O elbette gerçek olandır, seni vücudlandırandır. Allah'ı unutup yaptığınız şeylerde bir gaflet içinde olmayın.

150- Sen nerede olursan ol, artık yüzünü her tarafta olan O kutsal olana bir teslimiyet içinde çevir. Kendi üzerinizdeki delilleri anlamayan insanlardan olmamanız için, her nerede olursanız olun, artık yüzünüzü her tarafta olan O'na döndürün. Ancak zalim kimseler böyle yapmazlar. Artık onlardan korkmayın, Beni anlamamaktan korkun. Size sıfatlarımızı bir bütünlük içinde sunduk. Umulur ki siz yol bulursunuz.

151- Öyle ki sizin içinizden sizlere; hakikatleri gösteren, Bizi anlatan biri açığa çıktı. Üzerinizdeki işaretlerimizi size bildirdi ve sizlere her varlığın bir kitap olduğunu ve her varlıkta ince hikmetler olduğunu ve cehaletten arınmayı öğretti ve sizlere bilmediğiniz şeyleri öğretti.

152- Artık sizden zikredenin Ben olduğumu anlayın ve varlığınızın sahibini bilip teslim edenlerden olun ve Beni görmemezlikten gelmeyin.

153- Ey iman edenler! Sabırla yönelip arayın ve her an Hakk'a bağlı olma şuurunda olun. Muhakkak ki sabredenler Allah ile beraber olduklarını bilirler.

154- Allah'ın hakikatlerini anlatmak için, o yolda ölen, öldürülen kimselere, ölüp gitti demeyin. Bilakis onlar diriliğe kavuşmuşlardır. Fakat kendinin ve çevresinin farkında olmayanlar bunu anlayamazlar.

155- Elbette sizler, Bizi anlamak için dikkatlice düşünceler içinde olacaksınız. Açlık ile ilgili ve mallarınızın kaybı ile ilgili ve nefsiniz ile ilgili ve elde edeceğiniz neticelerle ilgili, korktuğunuz şeyler olacaktır. Sabredenlere müjdeler vardır.

156- O kimselere bir sıkıntı isabet ettiğinde; Allah bizimledir ve biz aslımız olan O'na döneceğiz, derler.

157- İşte onlar; kendi üzerlerindeki bütün tecellilerin ve rahmetin, onları vücudlandırana ait olduğunu bilirler ve işte onlar Hakk'a yol bulanlardır.

158- Muhakkak ki Allah'ın işaretlerine ulaşan kimse saflık ve cömertlik içindedir. Artık kim mutlak olanı kendi vücud evinde arar ve onu anlamak için dolaşırsa, hakikatleri anlamak için varlığa bakmasında, dolaşmasında ona bir vebal yoktur. Kim hayırlar yolunda; samimi, içten olursa, böylece o, ilmin sahibinin, her şeyiyle teslim olunacak olanın Allah olduğunu bilir.

159- İnsanlara tüm varlığın bir kitap olduğu bildirilip, apaçık delillerimizle yol gösterildikten sonra, sunduğumuz apaçık delilleri gizleyenler, işte onlar; Allah'ın rahmetinden uzaklaşırlar ve onlar hakikatlerden uzaklaşarak rahmetten uzaklaşırlar.

160- Ancak yaptıkları hataları anlayıp dönenler ve ıslah olanlar ve hakikatleri açıklayanlar, işte onlar; hatalarını anlayıp Bana dönenlerdir ve tüm varlığı özünden var edenin, pişman olunup dönülecek yer olanın Ben olduğumu anlayanlardır.

161- Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler kaybedenlerdir ve onlar hakikatleri kabul etmeyenlerdir. İşte onlar; kendilerini, Allah'ı ve tüm varlıktaki gücü ve tüm insanların nereden geldiğini anlayamayıp rahmetten uzaklaşanlardır.

162- Onlar devamlı o hâlin içindedirler, onların sıkıntılarında bir azalma olmaz ve onlarda görüp anlama yoktur.

163- Sizi var eden, tek var edicidir, O'ndan başka var eden yoktur. O tüm varlığı özünden var edendir, tüm varlığı rahmetiyle sarandır.

164- Muhakkak ki göklerin ve yerin halk oluşunda, gece ve gündüzün farklılığında ve bunların bir yörüngede hareket edişinde, ki bunlarda insanların bir bilgi ile faydalandığı şeyler vardır. Allah'ın gökten suyu sunmasında, böylece yeryüzünün hayat bulmasında, sonra da ondan tohumlar olmasında, bütün varlığın hareketinde, rüzgârın esmesinde ve bulutların bir ölçü içinde gökyüzünde hareket etmesinde, yeryüzünde olan her şeyde, elbette akıl edip düşünen insanlar için deliller vardır.

165- Bazı insanlar bazı kimselere sarılırlar, Allah'ı sever gibi onları severler, Allah'ın yanında onlara bir yücelik verip, eş koşarak onları severler. İmanlarında güçlü olan kimseler ise, Allah aşkıyla yaşarlar. Zalim olan kimseler; eğer hakikatleri bilip görenlerden olsalardı, bir sıkıntı görseler bile, elbette bütün her şeydeki kuvvet sahibinin Allah olduğunu bilirler ve Allah'ı anlayamayanların daha fazla sıkıntılarda kaldığını anlarlardı.

166- O kimselere tâbi olanlar, o kimselerin nelere tâbi olduklarını anladıkları zaman, uzak dururlar ve sıkıntılar görseler de sebeplere takılmazlar.

167- O kimselere tâbi olanlar derler ki: Keşke biz de tekrar tekrar hakikatleri gözden geçirseydik. Böylece onların bizden uzak durduğu gibi bizde onlardan uzak dururduk. İşte Allah'ı bilme konusunda, yaptıkları şeyler yüzünden ayrılıklar içinde kalanlar, onlar ateşin dışında olamazlar.

168- Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerden güzelce, uygun bir şekilde yararlanın ve şeytani hallere tâbi olmayın, muhakkak ki o haller sizin için apaçık düşmandır.

169- Muhakkak ki o haller sizi fena hallere ve bir ego içinde aşırılıklara ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemeye götürür.

170- Onlara, Allah'ın sunduğu şeylere tâbi olun denildiği zaman, derler ki: Hayır, biz atalarımızı ne üzere bulduysak ona tâbi oluruz. Eğer ataları bir şeyi akıl etmiyorlar ve doğru yol üzere olmasalar da mı?

171- Hakikati görmemezlikten gelip örtenlerin durumu; hep bağırıp çağırmaktan, başkasını işitemeyen kimsenin durumu gibidir. Onlar duyarlar işitemezler, hakikatleri konuşamazlar, bakıp göremezler ve onlar akıl edip düşünemezler.

172- Ey iman edenler! Size sunduğumuz rızıklardan güzelce, uygun bir şekilde yararlanın ve varlığınızın sahibinin Allah olduğunu bilip teslim edin, sadece O'nun kulu olduğunuzu anlayın.

173- Hakikatlere duyarsız olmanız, kan dökücü olmanız, zararlı hallerde olmanız sizlere haramdır ve Allah'ın hakikatlerinin dışında olmanız haramdır. Artık kim zor durumda kalsa bile, taşkınlık yapmasın ve haktan ayrılmadan hareket etsin, böylece ona bir vebal yoktur. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

174- Muhakkak ki Allah'ın kitabından sunulan hakikatleri gizleyen kimseler ve o hakikatleri az bir değer için de olsa çıkarlarına alet edip satanlar, işte onların hakikatlerden yararlanmaları olmaz, onların içlerinde bir ateş vardır ve onlar ölünceye kadar Allah'ın hakikatlerinden konuşamazlar ve onlar temizlenmiş değillerdir ve onlar acı sıkıntılardadır.

175- İşte onlar; doğru yola karşı, hakikatlerden kendi cehaletine sapmayı ve mağfirete karşı, sıkıntıda olmayı elde etmişlerdir. Onlarda sabretmek yoktur, ateş üzeredirler.

176- İşte, Allah tüm gerçekleri kâinat kitabında sunmuştur. Kitabın içindeki hakikatler hakkında ihtilafa düşen o kimseler, elbette hakikatlerden uzaklaşma ve bölünme içinde olurlar.

177- Yüzlerinizi doğuya ve batıya döndürüp yönelmeniz doğruluk değildir. Fakat doğruluk; Allah ile birlikte olduğunuza ve sonunuza ve her varlıktaki Hakk'ın gücüne ve her varlığın Hakk'ın bir kitabı olduğuna ve Nebilere inanan kimse olmaktır. Hakk'ın sevgisiyle yakınlarına ve atalarının inancından kopmuş bir arayışta olanlara ve çaresizlere ve Hakk yolunda olanlara ve sorup arayanlara ve cehalet köleliğinden kurtulmak isteyenlere, mülkün sahibine ait bilgileri paylaşmak, yardım etmektir. Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket etmek ve temizlenme içinde olup kendinde olanı paylaşmaktır. Söz verdiğinde sözünü hakkıyla yerine getirmektir. Hastalıklarda ve sıkıntılarda sabırlı olmaktır ve her zaman güzel davranışlar içinde olmaktır. İşte onlar gönül ehli olanlardır. İşte onlar, fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlardır.

178- Ey iman edenler! Ölümde sizler için ibretler yazılıdır. Hür olmada hürlük, kul olmada kulluk, aslını tanımada asliyet. Artık kim; o dostluk yolunda ona yapılan şeylerde bir bağışlama içinde olursa, sonra da irfaniyete uygun davranırsa ve iyi davranışlar içinde olursa, işte böylece sizler Rabbinizden bir rahatlık ve rahmet içinde olursunuz. Bundan sonra kim haddi aşarsa, artık o acı sıkıntılarda olur.

179- Ey Hakk üzere aklını işletenler! Sizin için yaşamda ibretler vardır. Umulur ki siz fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşanlardan olmazsınız.

180- Sizin üzerinizde tüm hakikatler yazılıdır. Siz, birliği ve geldiğiniz özü anlama içinde olun. Eğer bir şey bırakmak istiyorsanız; anne babanız için ve

yakınlarınız için güzel şeylerde olun, hakikatlerin bilgisinde olun, fenalardan sakınma, ortak koşmama hallerinde olun.

181- Artık kim; hakikatleri işittikten sonra onu kendi anlayışına göre değiştirirse, hakikatlerin sözlerini değiştiren o kimsenin üzerinde bir vebal vardır. Muhakkak ki Allah işittirendir, ilmin sahibi olandır.

182- Fakat kim; haktan uzaklaşanlara ya da günahlarda olanlara bir saygı ölçüsünde öğüt verirse, sonra da onların arınmasında yardımcı olursa, artık onun üzerinde bir vebal yoktur. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

183- Ey iman edenler! Sakınmak sizden öncekilere yazıldığı gibi, sizlere de yazıldı. Umulur ki siz fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsınız.

184- Günleriniz sınırlıdır. Artık sizden kim müşkillerde olur ya da bir arayışta olursa, bundan sonra o kişi sınırlı günlerini hakikatlerden başka şeylerde geçirmesin. O, gücünün yettiğince de çaresizlik içinde olan kimselerle hakikatlerin bilgilerini paylaşsın. Bundan sonra kim; samimi bir halde, hayırlı yolda olursa, artık onun için hayırlı olan şeyler vardır. Eğer siz bilenlerden, hayırlı kimselerden olmak istiyorsanız, cehaletten, fenalardan sakının.

185- İç âleminde Hakk'ı aramanın ateşi yananlar için, tüm kâinat kitabının içinde sunulmuş hakikatler vardır. Onda insanlar için yol gösterme vardır, apaçık delillerle yol gösterme vardır, hakk ile batılı fark etme vardır. Artık sizden kim, iç âlemindeki hakikatleri bilip görenlerden olmak isterse, bundan sonra cehaletten, fenalardan sakınsın. Kim, müşkillerde olur ya da bir arayışta olursa, bundan sonra o sınırlı günlerini hakikatlerden başka şeylerde geçirmesin. Allah'ın iradesinde sizlere kolaylık vardır ve o iradede sizlere zorluk yoktur. Zamanınızı hakikatleri anlamak içinde geçirin. Allah'ın yüceliğini anlamak için, üzerinizdeki tecellilerin sahibini anlayın. Umulur ki siz varlığınızın sahibini bilir teslim edersiniz.

186- Kullarım sana beni sorduklarında; elbette ben onlara yakınım, beni aradıkları zaman, arayanın arayışına her an cevap veririm. Artık onlar bana icabet etsinler ve bana iman etsinler. Umulur ki onlar hakikatlere ulaşırlar.

187- Sizler cehaletten, fena hallerden sakınıp ehil kimseler olun. Siz nefsini tanıma yolunda olanlara fena sözler söylemeyin. Onlar size örnektir, sizler

de onlar için bir örneksinizdir. Allah'ı bilin. Siz nefsinizi tanımada henüz alt makamlarda bulunuyorsunuz. Artık yaptığınız hatalardan dönüp bağışlanma içinde olun. Apaçık görünen varlığı anlamaya başlayın. Allah'ın tüm varlıkta yazılı olan hakikatlerini arayın ve faydalanın ve hissedin. Hatta cehalet karanlığından aydınlığa çıkıncaya kadar, tüm varlığın birbirine bağlılığını anlayıncaya kadar, tertemiz bir bağla Hakk'a bağlanıncaya kadar. Sonra da cehaletten, fenalardan sakınıp hakikatleri anlamayı tamamlayın ve o hakikatleri anlama yolunda olmayı yok etmeyin. Siz teslimiyet içinde olmaya devam edin. Bunlar Allah'ın hududlarıdır, artık O'na olan yakınlığı yok etmeyin. İşte Allah insanlarda işaretlerini apaçık gösterir. Umulur ki onlar fenalardan sakınır, hakikatleri anlarlar.

188- Sizler birbirinize, varlığın hakikatleri hakkında aslı olmayan şeyler söylemeyin. Sizler ancak hâkim olduğunuz konuları belirtin. İnsanlar hakikatlerin değerleri hakkında bir hataya düşmeden, bir ekip olarak faydalanma içinde olsunlar. Siz hakikatleri bilmelisiniz.

189- Sana ehil olmayı sorarlar, de ki: O insanların zaman içinde ve kutsal olanı arayışta kazandıkları bilgiyledir. Bulunduğunuz yerlere eski bilişlerinizle gelmeniz doğruluk değildir. Fakat doğruluk; fenalardan, cehaletten sakınarak, bulunduğunuz yerlere o hakikatlere ulaşarak gelmenizdir ve fenalardan sakınmak, Allah'a ortak koşmamaktır. Umulur ki siz başarılı olursunuz.

190- Allah'ın hakikatleri hakkında sizinle mücadele edenlerle siz de mücadele edin ve haddi aşmayın. Muhakkak ki haddi aşanlarda Allah sevgisi yoktur.

191- Fena hallerde olanlarla karşılaştığınızda nerede olursa olsun mücadele edin. Sizi hakikatlerden çıkarmak isteyenlerle nerede olursa olsun, onları fenalardan çıkarmak için mücadele edin. Fitne öldürmekten daha tehlikelidir. Onlar kutsal olana bir teslimiyet içinde olurlarsa, onlarla mücadele etmeyin, hatta siz onların hakikatleri anlamasında mücadele edin. Eğer sizinle mücadele ederlerse, böylece onlarla mücadele edin. İşte bunlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere karşı yapacaklarınızdır.

192- Bundan sonra eğer kendi fenalarından vazgeçerlerse, muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

193- Fitne yok oluncaya kadar ve varoluş yasalarının Allah'a ait olduğunun anlaşılmasına kadar, o cehalet hallerinde olanlarla mücadele edin. Eğer o hallerinden vazgeçerlerse onların yararınadır. Ancak zalimlerin düşmanlık halleri yok olmaz.

194- Ortaya çıkan her varlık kutsaldır. Ortaya çıkan her varlıkta bir kutsallık vardır ve kutsal olan tüm varlıkta benzerlikler vardır. Bundan sonra sizden saldırganlık içinde olan kimse, artık o saldırgan olanlar gibidir. Kendinizdeki o saldırganlık hallerinizi yok edin. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Fenalardan sakınanlar Allah'ın kendilerinde olduğunu bilirler.

195- Allah yolunda tüm varlığınızın Allah'a ait olduğunu bilip infak edin ve yaptıklarınızla yıkım meydana getirmeyin ve güzel çalışmalarda olun. Muhakkak ki o iyilik yapanlarda Allah sevgisi vardır.

196- Allah'ı anlamak için bir arayışta olun ve Allah'ı bilmek için bilen kimseleri bulup ziyaret edin. Artık fena hallerinize engel olun. Artık gücünüzün sahibini anlayın, varlığınızı teslim edin ve akıllarınızdaki cehalet bilişlerinizi terk edin, hatta o makamlarınızda hakikatlere ulaşıp varlığınızı teslim edinceye kadar o cehalet kirliliğinden temizlenin. Sizlerden kim müşkillerde kalsa da ya da başına eziyetler gelse de, cehaletten, fenalardan sakınarak varlığını sahibine teslim etsin ve samimi olsun ve arınma içinde olsun. Artık siz bir eminlik içinde olduğunuzda; Allah'ı anlamak için arayışta olanlara, Allah'ı anlamak için bilen kimseleri bulup ziyaret etmek isteyen kimselere yardımcı olun. Artık gücünüzün sahibini bilip teslim edin. Böylece hakikatleri anlayamayan kimselere; cehaletten, fenalardan sakınmaları için hakikatleri anlaşılır güzel bir şekilde anlatın. Allah'ı anlamak için her an arayışta olun. Bu kemalât yolunda kısım kısım hakikatlere ulaşıp, siz aslınızı anladığınızda sebatkâr olun. İşte bunlar; her an her yerde hazır olanı bilemeyen kimseler için, kutsal olana teslimiyet içinde olan kimseler için, sunulan hakikatlerdir. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve bilenlerden olun. Doğrusu Allah'ı anlayamayanlar daha fazla zorluklardadır.

197- Allah'ı arayış iç âleminizi bilmekten başlar. Artık Allah'ı anlamak için arayışta olan, o yola icabet eden kimseler çirkin söz söylemesinler ve hakikatlerden cehalete sapmasınlar ve Allah'ı anlamak için olan o arayışta kavga haline girmesinler. Sizden Allah'ın o hakikatlerini bilenler, hep hayırlı çalışmalarda olurlar ve hakikatlerin bilgileriyle donanırlar. Böylece güzel

davranışlarda olan o kimseler fenalardan sakınırlar. Ey aklını hakikatler ölçüsüyle işletenler! Fenalardan sakının, Bana ortak koşmayın.

198- Rabbinizin lütuflarını aramanızda sizlere bir vebal yoktur. Böylece hakikatlerin bilgilerine ulaştığınız zaman, Allah'ı anın. Böylece o kutsal yolda hep o hakikatler üzere olun ve size yol gösterildiği gibi O'nu anın. Doğrusu sizler daha önce dalâlet içindeydiniz.

199- Böylece her nerede olursanız olun, bir gelişim içinde kendinizi geliştiren kimselerden olun ve Allah'ın mağfiretini anlayın. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

200- Artık sizler usûllere uyduğunuzda, atalarınızı andığınız gibi Allah'ı anın, anlatın, hatta daha güçlü anlayın, anlatın. Fakat insanlardan bazı kimseler: Rabbimiz! Bize dünyalık ver, derler. Onlar sonunda yaratıcıyı anlayacak değillerdir.

201- Onlardan bazıları da: Rabbimiz! Bize dünyada hayırlı çalışmalarda olmayı nasip et ve sonunda da hayırlı olmayı nasip et ve yakıcı hallerden bizi uzak tut, derler.

202- İşte onların yaptıkları çalışmalardan dolayı, elde ettikleri nasipler vardır. Allah'ın hesabı seridir.

203- Allah'ı anın. Vaktinizi doğruluk içinde, hakikatleri anlama içinde geçirin. Hakikatleri anlamada günlerini gayret içinde geçiren kimse vardır, artık ona bir vebal yoktur ve kimi de tehir eder durur. Fenalardan sakınma içinde olan kimselerin üzerlerinde bir vebal yoktur. Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve hepinizin O'nun birliği içinde olduğunuzu bilin.

204- İnsanlardan bazıları dünya hayatı hakkında öyle sözler söylerler ki, sen hayret edersin. Kalblerinde olan şeyler hakkında Allah'ı biliyor sanırsın. İşte o yaman bir rakiptir.

205- O kimse yeryüzünde bir çalışma, bir gayret içinde döner durur. Fakat o kimse orada ikilik, bozgunculuk içinde ve gönüllere sunulacak hakikatlerin bilgilerini ve gelecek nesilleri helâk etme içindedir. İkilik, bozgunculuk içinde olanlarda Allah sevgisi yoktur.

206- Ona fenalardan sakın, Allah'a ortak koşma dendiği zaman; hemen yüceliğe, üstünlüğe, vebale sarılır ve onun hâli cehaletin cehennemidir ve bulunduğu hâl ne kötüdür.

207- İnsanlardan kimi, Allah'ı anlamanın huzuruna ulaşmak için kendini feda eder. Allah kullarına şefkati verendir.

208- Ey iman edenler! Hepiniz barış ve huzur üzere olun ve şeytani hallere tâbi olmayın. Muhakkak ki sizin o halleriniz apaçık düşmanınızdır.

209- Apaçık deliller size sunulduktan sonra, o hallerinize uyarsanız hata edersiniz. Artık varlığın tüm niteliklerinin yüce sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu bilin.

210- Allah'ın onlardaki tecellilerini, tüm varlığın O'nun nuruyla kaplandığını ve her varlıktaki gücü ve işleyişin takdirini ve bütün varlıktaki işleyişi her an Allah'ın döndürdüğünü, bakıp da görmezler mi?

211- Hakk yolunda olanlara sor; onlar sunduğumuz nice apaçık deliller üzere oldular. Allah'ın nimeti kendine sunulduktan sonra, kim onu bir değiştirme içinde olursa, artık muhakkak ki o Allah'ı anlamada büyük müşkillerde kalır.

212- Hakikatleri görmemezlikten gelenler, yaşantılarında hep kendi çıkarları için hareket ederler ve iman eden kimseleri önemsemezler. Fenalardan sakınan kimseler ise, ölünceye kadar hep hakikatler için ileri giderler ve Allah'ın nimetlerini anlamak isteyen kimseye sonsuz bir ilim sunulduğunu bilirler.

213- İnsanlar tek bir ümmetti. Allah'ı anlatan ve hakikatleri anlatıp uyaran nebiler ortaya çıktı. İnsanlar arasında doğru hükümler verilebilmesi için, onlarla beraber ilâhî sözler sunuldu. Onlara apaçık deliller sunulduktan sonra, o hakikatler hakkında ayrılığa düştüler. Onların aralarında düşmanlıklar, hasetlikler oluştu. Ancak iman edenler Allah'a yol buldular. İhtilafa düştükleri şeylerin hakikatlerini, bütün her şeyde yetkili olan O'nda buldular. Dosdoğru hakikatin yolunda olmak isteyen kimse Allah'a yol bulur.

214- Sizlerden önce gelip geçen kimselerin başlarına gelen müşkiller ve sıkıntılar ve kendilerine gelmek için yaptığı mücadeleler, sizin başınıza gelmeden, siz hiç mücadele etmeden huzur bulacağınızı mı zannettiniz? Resul, onunla beraber iman eden kimselere; Allah'ın yardımı her zaman vardır, diye söyledi. Yakınlığı anlamak isteyenlere Allah her zaman yardım eden değil midir?

215- Sana infakın nasıl olacağını soruyorlar. De ki: Siz ne infak edecekseniz bir hayr içinde yapın. Anne ve babanıza, yakınlarınıza, yetimlere, çaresizlere, hakk yolunda olanlara ne yaparsanız hayr içinde yapın. Muhakkak ki Allah her şeydeki ilmin sahibidir.

216- Üzerinizdeki yazılı olan hakikatleri anlamak için mücadele edin. Var olanları küçük görmeyin, küçük gördüğünüz şeyler belki sizin için hayırlıdır ve belki sevdiğiniz şeyler sizin için şerdir. Allah ilmin sahibidir. Sizler ilmin sahibi değilsiniz.

217- Sana kutsal olan o iç âlemin hakikatlerini anlamak için mücadeleyi soruyorlar. De ki: O büyük bir mücadeledir. Allah yolunda hakikatleri görmemezlikten gelip örtmeyi engellemektir. Kutsal olana teslim olmaktır. Allah'a ait olan o yüce hakikatleri ortaya çıkarmak, ehil olmaktır. Fitne öldürmekten daha tehlikelidir. Sizlerden dinin hakikatlerini anlamak isteyenlere karşı, güçleri yettiğince sizleri yolunuzdan döndürmek için mücadele eden, geri durmayanlar vardır. Kim, sizden o varoluş yasalarını anlamayı bırakıp, cehalete dönerse, işte onlar kaybedenlerdir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir. İşte onların amelleri, yaşarken ve sonunda boşa gitmiştir. İşte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hâlin içindedirler.

218- Muhakkak ki iman edenler ve cehaletten irfaniyete yol alanlar ve Allah yolunda hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterenler, işte onların arzusu Allah'ın rahmetinde olmayı arzu etmektir. Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

219- Sana aklı örten, uyuşturan şeyleri ve kumarı sorarlar. De ki: Onlarda büyük vebal vardır ve insanlar için ibretler de vardır ve onların vebali ibretinden daha büyüktür. Sana infakın nasıl olacağını sorarlar. De ki: O bir bağışlamadır. İşte Allah ayetleri size apaçık delilleriyle ortaya koyandır. Umulur ki siz hakikatlere ulaşmak için düşünürsünüz.

220- Bunlar yaşamınız ve sonunuz için açıklamalardır. Atalarının inancından kopup hakikati arayanlar hakkında sana sorarlar, de ki: Onlara hakikatler yolunda ıslah olmaları için hayırlı bir şekilde yardım edin. Onlar sizinle aynı düşüncelere katılırlarsa, artık onlar sizin yoldaşınızdır. Allah'ın ilmin sahibi olduğunu unutmayın. İkiliğe, bozgunculuğa karşı iyileştirme düzeltme

yolunda olun. Eğer isterseniz elbette sizin müşkillerinizi Allah giderir. Muhakkak ki Allah tüm sıfatların sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

221- İman etmedikleri müddetçe müşriklik yolunda olanlarla bir araya gelmeniz uygun değildir. Eğer sizin gittiğiniz yolu sevmişse, elbette iman etmek için çalışan kimse, müşriklik yolunda olandan daha hayırlıdır. İman etmedikleri müddetçe müşrik olanlarla da bir araya gelmeniz uygun değildir. Eğer sizin gittiğiniz yolu sevmişse, elbette iman edip Allah'a kul olan kimse, müşrik olandan daha hayırlıdır. Müşrik olanların daveti ateşedir. Allah'ın davetine uyanlar huzur üzere olurlar ve her şeyde O'nun yetkili olduğunu bilirler, mağfireti anlarlar. İşte insanlar için ayetler apaçık açıklanır. Umulur ki onlar varoluşu düşünüp anlarlar, o hakikatlerle bu âleme bakarlar.

222- Sana kirliliğin akması hakkında sorarlar. De ki: O zor bir süreçtir. Bu yüzden nefsini tanıma yolunda olanlara, kirlilikten geçinceye kadar dokunmayın. Onlar temizleninceye kadar yaklaşmayın. Artık onlar temizlendiğinde, Allah'ın hükümleri ölçüsünce onlara yakınlaşın. Muhakkak ki yaptıkları hataları anlayıp dönenler, Allah sevgisine ulaşırlar ve kendilerini hakikatlerle temizleyenler bir sevgi içindedirler.

223- Siz nefsinizi tanıma yolunda olun, kendinizi hakikatlerle yetiştirin. Öyle ki siz kendinizi yetiştirmede arzulu olun, hakikatlere ulaşın ve kendinizi hakikatlere teslim edin ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve O'nun kendinizde olduğunu bilin ve ümit veren müminlerden olun.

224- Kendinizi; erdemlilik içinde noksansız görüp, bir gösteriş içinde Allah'ın yerine koymayın, fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın, insanlar arasında uzlaşmacı olun, işittirenin ve ilmin sahibi olanın Allah olduğunu bilin.

225- Allah hakkında boş lüzumsuz sözler edinmeyin. Siz mükemmeli arama içinde olun ve kalb sahibi olmak için hakikatlere sarılın ve tertemiz lütufları sunanın, güzel halleri sunanın Allah olduğunu bilin.

226- Nefsini tanıma yolunda olanlardan hakikatleri anlamaya istekli olanlar; fenalara yaklaşmaz, tecellileri anlar, Rabbine döner, sonra da o cahil hallerini bitirirlerse, muhakkak ki tertemiz lütufları sunanın, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlarlar.

227- Eğer o cahil hallerini bırakmada kararlı davranırlarsa, muhakkak ki işittirenin, ilmiyle var edenin Allah olduğunu anlarlar.

228- Onlar nefslerini anlama yolunda cehaletlerini bırakıp beklerler, hakikatlerin akıcı sözlerini zaman içinde anlamaya çalıştıklarında, artık onlara cahil hallerine sarılmak uygun değildir. Eğer onlar Allah'a iman ederler ve sonlarına inanırlarsa, tüm varlığın bir özden geldiğini, halk edilen şeylerin Allah'tan olduğunu anlarlar. İşte böylece eğer düzelmeye istekli olurlarsa, cehalet hallerinden geri dönerlerse, hakikatleri, varlığın birbiriyle eş olduğunu anlarlar ve onlar irfaniyet içinde olanlar gibi olurlar ve onlar makamlarında kemalât içinde olurlar ve tüm sıfatların sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu bilirler.

229- Cehalet bağından kurtulmak makamlar üzeredir, öyle ki bir irfaniyet içinde o hallerden el çekmektir, ya da iyi bir şekilde cehaleti anlayıp o halleri bırakmaktır. Bıraktığınız o hallere dönüp tekrar sarılmanız size uygun değildir. Ancak o hallerinize dönmekten korkarsanız, Allah'ı anlamak için makamlara bakın, o sağlam duruştan başka bir halde olmayın. Yine de bir korku içinde olursanız, Allah'ı anlamak için her varlıktaki o dirilik şuurundan başka bir hâl üzere olmayın. Artık böyle yapanlar, o hallerden vazgeçenler bir vebal içinde olmazlar. İşte bunlar Allah'ı anlamadaki mertebelerdir. Bundan sonra haddi aşmayın ve kim Allah'ı anlamada, mertebelerinde haddi aşanlardan olursa, işte onlar zalimlerdir.

230- Artık o kişi o hallerini bıraktığında, artık onun sonradan o hallere dönmesi uygun değildir. O kişi başka bir yola değil, birlik üzere olan hakikatin yoluna bağlanır. Artık o hallerini bırakan kişi; o haller üzere olanların zanlarından dönmeleri ve Allah'ın hükümlerini anlamada sağlam bir duruşta olmaları için, onlara yardım etmesinde ona bir vebal yoktur. İşte bunlar Allah'ı anlamadaki mertebelerdir, bilmek isteyen kimselere o hakikatleri açıklamaktır.

231- Nefsini anlama yolunda olanlara, cehaletten ayrılmaları için yardım ettiğinizde, bundan sonra onlar bir irfaniyet içinde hakikatlere sımsıkı sarılıncaya, bir irfaniyet içinde o cehalet hallerini bırakıncaya, hakikatleri anlayıncaya kadar bekleyin. Haddi aşmışlık içinde, ikilik hallerinde olanlardan uzaklaşın. Kim o haller üzere olursa, işte o nefsine zulmetmiş olur. Allah'ın ayetlerini önemsememezlik yapmayın ve üzerinizdeki Allah'ın nimetlerini anlayın. Tüm varlık kitabından size sunulan şeyleri ve her

varlığın içinde ince hikmetler olduğunu anlayın. Bunlar sizlere öğütlerdir. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilin.

232- Nefsini anlama yolunda olanlara, cehaletten ayrılmaları için yardım ettiğinizde, bundan sonra onlar hakikatleri anlayıncaya kadar bekleyin. Artık o yolda olanlar hakikatlere bağlansınlar, adaletten ayrılmasınlar. Onlar aralarında irfaniyet üzere, hoşnutluk üzere olsunlar. Bunlar sizlere öğütlerdir. Sizden kim Allah'a iman eder ve sonunun geleceği güne inanırsa, işte bu sizin için zeki olmaktır ve cehaletten arınmaktır. Allah ilmin sahibidir ve sizler ilmin sahibi değilsiniz.

233- Anneler bebeklerini onların süt istekleri tamamlanıncaya kadar, büyüyüp gelişinceye kadar emzirsinler. O yeni doğmuşlara onların rızıklarından versinler ve onları iyi bir şekilde giydirsinler. Sorumluluklarını unutmasınlar. Anneler evlatlarını güçleninceye kadar sıkıntılardan korusunlar ve o yeni doğmuşların evlatları olduğunu ve onların her şeyiyle varisleri olduğunu unutmasınlar. Sütten kesecekleri zaman onların rızasına baksınlar ve ona göre karar versinler. Artık bundan dolayı onlara bir vebal yoktur. Eğer bir sütanneye vermek isterseniz, iyi bir halde gelişmesi için teslim ettiğinizde, size bir vebal yoktur. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterenin Allah olduğunu bilin.

234- Sizden sevgiyle teslim olan kimseler vardır. Onlarla birlikte olup hakikatleri anlamada geride kalanlar; onlar nefslerini anlamak için beklerler, hakikatler açığa çıkıncaya kadar Rabbine dönerler ve her bir inceliği anlamak için gayret gösterirler. Artık onlar belli bir süre içinde hakikatleri anladıklarında, böylece kendilerine nisbet ettikleri fenalardan kurtulurlar, bir irfaniyet içinde olurlar. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

235- Nefsini anlama yolunda olanlarla hakikatler hakkında konuşmanız, o hakikatleri göstermeniz ya da bazı hakikatleri gizlemenizde size bir vebal yoktur. Siz Allah'ı bilenlerden olun, anlamak isteyenlere de yardımcı olun ve bilmediğiniz şeyler hakkında vaatte bulunmayın. Sadece irfaniyet üzere güzel sözler söyleyin. Uygun bir şekilde Hakk'a bağlanacaklara karşı duyarsız olmayın. Hatta onlar varlık kitabındaki hakikatleri anlayıncaya kadar belirli süre onlara yardım edin. Nefsinizi bilip Allah'ı bilenlerden olun.

Bundan sonra o hakikatleri anlamada dikkatli olun ve tertemiz lütuflar sunanın, güzel halleri sunanın Allah olduğunu bilin.

236- Nefsini anlama yolunda olanların cehaletten ayrılmaları için, onların hallerine temas etmeden yardım etmenizde ya da onların yapması gerekenleri sunmanızda size bir vebal yoktur. Onları, bir ölçü içinde hakikatlerden bilgilendirerek faydalandırın. Bilgisizlik içinde olanlara, bir ölçü içinde irfaniyetle yardım etmek, Muhsinlerin üzerine farzdır.

237- Onlara cehaletlerini bırakmaları için yardım ettiğinizde, önceki hallerine yaklaşmamaları gerektiğini anlatın. Bu durum sizin de görevinizdir, onların da görevidir. Artık orta yolu takip etmeniz size gereklidir. Affedici olun. Uygun bir şekilde Hakk'a bağlanacakların, kendilerindeki gücün sahibini bilip teslim etmelerini söyleyin. Yakınlarınızı fenalardan sakınmaları için hatalarını anlayıp dönmelerini söyleyin. Size verilen lütufları unutmayın. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

238- Hakk'a olan yönelmenizi, imanınızı, saygınızı muhafaza edin ve her an Hakk'a bağlı olma şuuruyla hareket edin ve tüm tecellilerinin Allah'a ait olduğunu bilip, hep o halde hareket edin.

239- Eğer hakikatleri anlamada bir korkuya düşerseniz, artık ehil kimselere ya da o yolda hareket edenlere danışın. Böylece emin olduğunuzda, artık siz bilmiyor iken size öğretildiği gibi Allah'ı anlayın, anın.

240- Sizden sevgiyle teslim olan kimseler, onlarla aynı yolda olanlara; hakikatlerden ayrılmaksızın bir değişim içinde hakikatlerden faydalanmalarını, aynı yolda olup cehaletlerini terk etmelerini vasiyet ederler. Eğer onlardan hakikatlerden ayrılan olursa, sizin üzerinize bir vebal yoktur. Kendilerini bilmek isteyenler bir gayret içinde olduklarında, tüm sıfatların sahibinin, tüm vücudlara hâkim olanın Allah olduğunu bilirler.

241- Cehaletlerinden ayrılanlar; bir irfaniyet içinde hakikatlerden faydalanırlar, fenalardan sakınıp, Hakk üzere olurlar.

242- Allah o ayetleri size böylece açıklıyor. Umulur ki siz akıl edersiniz.

243- Bulundukları o makamlardan, kendi cehaletlerine çıkan o kimseleri gördün değil mi? Onlar görünen varlığın ardında olanı anlayamamışlardır. Öyle ki onlar Allah'ı anlamada ölü gibiyken, sonra onlara her varlıkta diri

olan anlatılmış, muhakkak ki insanlardaki tüm tecellilerin sahibi Allah'tır, diye bildirilmişti. Fakat insanların çoğu varlığının sahibini bilip teslim etmiyorlar.

244- Allah yolunda hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterin ve işittirenin, ilmiyle var edenin Allah olduğunu bilin.

245- Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, o varlığını güzelce teslim ederse, ona kat kat cömertçe karşılığı vardır ve Allah'ı anlama ve bilgisini genişletme ve aslını anlayıp O'na dönme vardır.

246- Mûsâ'dan sonra İsrailoğullarının ileri gelenlerini gördün değil mi? Onlar Nebilerine dedilerdi ki: Bize bir hükümdar gönder, Allah yolunda mücadele edelim. Dedi ki: Umulur ki siz kendi üzerinizde yazılı olan hakikatleri anlamak için mücadele edersiniz. Fakat mücadele etmediniz. Dediler ki: Biz ve evlatlarımız bulunduğumuz yerlerde Allah yolundan dışarı atılmışken nasıl mücadele etmeyiz. Öyle ki onların kendi üzerlerinde hakikatler yazılı iken, mücadele etmeleri gerekirken, onlardan az bir kısmı hariç hakikatlerden yüz çevirdiler ve bir zalimlik içinde kalıp, ilmin sahibi olan Allah'ı anlayamadılar.

247- Onlardan olan Nebileri onlara dedi ki: Muhakkak ki Tâlût size Allah'ı anlatmak için bir melik olarak açığa çıktı. Dediler ki: O bizim hükümdarımız nasıl olur? Bizim sahip olduğumuz hakikatlerin yanında, varlık hakkında o geniş bilgiye de sahip değildir. Dedi ki: Muhakkak ki Allah ona fark edicilik verdiği gibi size de vermiştir. O fark edicilikle bilginiz genişler, artar ve varlığı anlarsınız. Allah'ı anlamak isteyen kimseye o değerler sunulur ve o ilmiyle her şeyi kuşatanın Allah olduğunu anlar.

248- Onlardan olan Nebileri onlara dedi ki: Muhakkak ki hakikatlerin bilgileri size verildi, ona sahip olana deliller vardır, o hakikatlerin içinde sizi vücudlandıranı anlamak vardır, size huzur vardır. Mûsâ ailesinin ve Hârûn ailesinin sizlere bıraktığı o bilgilerde, onu kabullenenler için her varlıktaki gücü anlamak vardır. Muhakkak ki onların içinde, eğer sizler hakikatlerden emin olmak istiyorsanız, elbette deliller vardır.

249- Böylece Tâlût varlığın hakikatlerini kısım kısım anlattığında, dedi ki: Muhakkak ki siz Allah'ı anlama yolunda akıp giden bir ilim ile sınanırsınız. Artık kim ondan yararlanırsa; ben varlığımın sahibi değilmişim, der. Kim ondan yararlanamaz hakikatleri anlayamazsa; o, ben benim, der. Ancak o

hakikatlerden az da olsa yararlanıp anlayan böyle demez. Böylece onlardan az bir kısmı hariç o hakikatlerden faydalandılar, o hakikatlerle yol buldular ve o iman eden kimselerle birlikte olanlar; bugün bizim câlût ve onun askerleriyle mücadele edecek takatimiz yoktur, dediler. Allah'ı anlama yolunda olup, düşünen o kimseler dediler ki: Nice az olanlar vardır, yetkili olan Allah'ı anlamada, çok olanlara nazaran daha başarılıdırlar ve sabredenler Allah'ın kendilerinde olduğunu bilirler.

250- Câlût ve onun yardımcıları ortaya çıktığında da: Rabbimiz! Bize sabır ver ve sağlam duruş ver ve hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselere karşı bize yardım et, dediler.

251- Böylece onlar, her şeyde yetkili olan Allah'ı anlamada başarılı oldular. Dâvûd, câlût'u öldürdü ve o, mülkün Allah'a ait olduğunun idrakine ve hikmete ulaştı ve ona anlamak istedikleri şeyler öğretildi. Eğer insanlardan bazıları bazılarını, Allah'ı anlamada cehaletten uzaklaştırmasalardı, elbette onlar yeryüzünde ikilik, bozgunculuk içinde kalırlardı. Allah tüm varlıktaki lütufların sahibidir.

252- İşte bu anlatılanlar Allah'ı anlamak için delillerdir. Sana hakikatleri tüm varlıktan her an gösteriyoruz. Muhakkak ki sen, elbette hakikatleri göstermek için açığa çıktın.

253- O resuller Bizi anlayan erdemli kimselerdi. Onlardan bazıları bazılarından daha erdemliydi. Allah'ın kelamını anlayan kimselerdi. Onlardan bazılarının dereceleri yüksekti. Meryemoğlu İsâ apaçık delillerle sunduklarımızı ve ondaki kuvvetin mukaddes Ruh'umuz olduğunu anlayanlardandı. Onlardan sonra gelenlere, apaçık delillerle hakikatler sunulduğu halde, eğer Allah'ı anlamak isteselerdi birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat onlar ayrılığa düştüler. Onlardan iman eden kimseler de vardır ve onlardan hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimseler de vardır. Eğer onlar Allah'ı anlamayı isteselerdi birbirlerini öldürmezlerdi. Tüm varlığın işleyişinde fâil olan Allah'tır, ne varsa O'nun iradesiyledir.

254- Ey iman edenler! Bir şey alıp vermenin olmadığı ve dostluğun yok olduğu ve şefâatin yok olduğu, o ölüm günü gelip çatmadan, sizdeki sıfatlarımı anlayın, varlığınızı infak edin. Zalimler hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir.

255- Allah'tan başka güç yoktur. Diri olandır. Varlığı ayakta tutan, sürüp giden diriliğin sahibidir. O'nun yaşı olmaz, uyuması olmaz. Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa her şeyin sahibidir. Ki O'dur şefâat eden. Bütün her şeyin varoluşu O'ndandır, O'nun yetkisindedir. Geçmişteki var olan şeyler, gelecekteki var olacak şeyler hep O'nun ilmiyledir. O'nun ilmi olmadan hiçbir şey kavranamaz. Her şey O'nun isteğiyle var olur. O'nun kürsüsü; gökleri ve yeri, her şeyi kuşatmıştır. O bütün her şeyi muhafaza edendir, O'na zorluk yoktur ve O ilmiyle yüce olandır, varlığın varoluşunda karar sahibidir.

256- Din hakkında zorlayıcılık yoktur. Akılsızlıktan, cehaletten geçip, doğru yolu bulmak için hakikatler apaçık delillerle açıklanmıştır. Artık kim; hakikatleri idrak etmeyip, zanlarını ilah edinirse, hakikatleri görmemezlikten gelip örter. Allah'a iman edenler ise; sağlam delillerle hakikatlere sımsıkı tutunmuşlardır, ondan kopmazlar ve ilmin sahibinin ve işittirenin Allah olduğunu bilirler.

257- Allah'ı dost edinen kimseler iman etmiş kimselerdir. Onlar cehaletin karanlığından ilmin aydınlığına çıkarılırlar. Hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler ise, batıl olan şeyleri evliya edinirler, onlar da ilmin aydınlığını bırakıp cehaletin karanlığına dalarlar. İşte onlar yakıp yakıcı hallere sahiptirler, devamlı o hallerin içindedirler.

258- Allah'ın ona verdikleriyle kendini her şeyin hükümdarı gören kimsenin, İbrâhîm ile, onları vücudlandıran hakkında tartışan kimseyi anladın değil mi? İbrâhîm: Beni vücudlandıran, hayat veren ve sınırlayandır O'dur, dedi. Tartışan kimse de dedi ki: Ben de hayat veririm ve sınır koyarım. İbrâhîm: Muhakkak ki güneşi doğudan getiren Allah'tır, haydi sen batıdan getir, dedi. Böylece hakikatleri görmemezlikten gelip örten o kimse şaşırdı. İşte, zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

259- Ya da bulunduğu yerde kendini üstün görürken ve o bulunduğu tahtda bir boşlukta kalan kimsenin durumu gibi. Dedi ki: Allah nutfeden nasıl dirilik verir. Sonra o Allah'ı anlamak için uzun yıllar sessizce kaldı. Sonra o varlıktaki diriliğe baktı. Dedi ki: Günlerim geçmişken ya da az bir zamanım kalmışken hakikatleri ne kadar zamanda anlarım. Ona bildirildi: Bilakis her an anlamaya yakındın. Artık bak gör seni besleyen ilme ve hakikatlerden ayrılmadan iyice anla ve hayvaniyetine bak anla, anlamak için kendindeki ve insanlardaki işaretlere bak, kemiklerin nasıl birleştirildiğini, onlara nasıl

et giydirildiğine bak, anla. Böylece o hakikatleri apaçık anladığında: Allah, ilmin sahibi olandır, bütün her şeydeki kudrettir, dedi.

260- İbrâhîm demişti ki: Rabbim! Nutfeden nasıl hayat verensin bana bildirirmisin. O'na bildirildi: Yoksa inanmadın mı? Dedi ki: Evet inandım, lâkin kalbim mutmain olsun. O'na bildirildi: Rabbine dönerek onun yüceliğine sarıl, sonra da tüm varlıktaki onun tecellilerini analiz et. Sonra bütün hepsini bir erdemlilik içinde anla. Tüm varlığın O'ndan bir cüz olduğunu bil. Sonra bu hakikatleri arayanlar sana geldiklerinde, onları davet et ve tüm sıfatların sahibinin, tüm bedenlere hâkim olanın Allah olduğunu bilip anlat.

261- Allah yolunda, varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip infak edenlerin durumu; bir tek tohumdan, yedi başak oluşan, her birinin içinden yüzlerce tohum oluşan bir taneye benzer. Kim hakikatleri anlamak isterse, Allah onun bilgisini böyle kat kat artırır. Allah bütün her şeyi ilmiyle kuşatandır.

262- Allah yolunda, varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip infak edenler, sonra da eski hallerini takip etmeyenler, infak ettiklerinin Bize ait olduğunu bilenler, işte onlara sıkıntı yoktur, karşılıkları Rabbin katındandır ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak ta yoktur.

263- Bir irfaniyet üzere güzel konuşmak ve iyi davranışlarda olmak, içten samimi bir şekilde hayırlı çalışmalarda olmak, zarar veren halleri takip etmekten daha iyidir. Allah tüm değerlerin sahibidir, güzel halleri sunandır.

264- Ey iman edenler! Sadâkat içinde olan o hallerinizi bırakmayın. Kendinde olanları gösteriş içinde veren insanlar gibi eziyet eden olmayın. Allah'a ve sonunuzun geleceği güne olan inancınızı yok etmeyin. Yoksa böyle olanın durumu, kayanın üzerindeki toprağın durumu gibidir. Sonra da şiddetli bir yağmur yağar o toprak ta akar gider, katı bir halde üzerinde bir şey olmayan bir duruma gelir. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler Allah'a yol bulamazlar.

265- Allah'ı anlamayı amaç edinip ve nefslerini sağlam bir şekilde anlayıp, varlığını infak edenlerin durumu, yüksek bir tepedeki bahçenin durumu gibidir. Oraya bol yağmur isabet eder, böylece orada iki kat ürün olur, hatta bol yağmur isabet etmese bile, az bir yağmur isabet etse de orada bol ürün olur. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri gösterip durandır.

266- Sizden biriniz ister mi? Onun yanında akıp giden bir nehri olan, oradan bol ürünler aldığı, hurmalıktan ve üzüm bağlarından bir bahçesi varken, ona hastalık isabet etsin ve ondan aldığı ürünler zayıf olsun, sonra da içinde ateş olan yakıcı bir kasırganın o bahçeye isabet edip yok etmesini. İşte Allah sizlere delillerle hakikatleri apaçık açıklar. Umulur ki siz varlığın varoluş hakikatlerini anlamak için düşünürsünüz.

267- Ey iman edenler! Edindiğiniz şeylerden güzelce infak edin. Biz sizi topraktan ortaya çıkardık. Fenalarınızı infak etmeye kalkışmayın. Siz cehaletin o karanlık hallerine sarılmayın. Tüm varlığın sahibinin, varlığın tüm niteliklerinin sahibinin Allah olduğunu bilin.

268- Şeytani halleriniz size yoksulluk korkusu verir ve sizi, kendini büyük görme hallerine sürükler. Allah sizi, kendinden olan merhameti üzere olmaya ve erdemli olmaya ve bütün her şeyi ilmiyle kuşatanın Allah olduğunu bilmeye, davet eder.

269- İsteyen kimse sunulan hikmet üzere olur. Kim sunulan hikmet üzere olmuşsa, böylece o çok hayırlı çalışmalar içinde olur. Hakk üzere aklını işletenlerden başkası varlığın varoluşunu düşünmez.

270- Siz infak etmemezlik, yardım etmemezlik yapmayın ya da söz verip sözünüzü yerine getirmemezlik yapmayın. Muhakkak ki Allah her şeyi ilmiyle var edendir. Zalimler için bir yardımcı da yoktur.

271- Sadâkat içinde olduğunuzu açığa vursanız da ya da o halinizi gizleseniz de, o ne güzel bir haldir. İhtiyacı olana yardım etmek, o sizin için hayırlı olandır ve sizin fena halleriniz bu hallerinizden dolayı örtülür. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirendir.

272- Sen onları doğru yola getiremezsin. Ancak Allah'ı anlamak isteyen kimseye yol gösterilir. Hayırlı bir şekilde infak ettiğiniz şeyler, sizin kendiniz içindir. İnfak edilen şeylerde ancak aranılan gerçek Allah'ın vechine kavuşmaktır. Hayırlı bir şekilde infak ettiğiniz şeylerde, size sevgi, dostluk vardır ve size haksızlık edilmez.

273- Allah yoluna kendini adayanlar; tüm varlıklarından geçerler, kendilerindeki gücün onların olmadığını bilirler. Onlar yeryüzünde dolaşırken onları bilmeyenler zannederler ki onlar fakir, lâkin onlar doğruluğun zenginliği içindedirler. Onları yüzlerinden tanırsın. İnsanlara

bilmişlik taslayarak soru sormazlar. Ne infak ederlerse hayırlı bir şekilde ederler. İşte onlar her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilirler.

274- Kendindeki değerleri gece ve gündüz, gizli ve açık infak edenler, işte onların karşılıkları Rabbin katındandır ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur.

275- Şahsi menfaat ile kendine fayda sağlama peşinde olanlar, hakikatleri anlayamazlar. O kimseler şeytani halleriyle hareket ettikleri sürece, zarar verme içinde olurlar. İşte bu halde olanlar, elbette alış veriş şahsi menfaat peşinde olmaktır, derler. Allah için alış veriş helaldir. Şahsi menfaat peşinde olmak ise haramdır. Artık kim; o hakikatleri Rabbinden bir öğüt olarak kabul ederse, böylece o hallerini sona erdirirse, artık o geride kalmaz ve o, tüm varlığın işleyişinin ancak Allah'a ait olduğunu anlar. Artık kim cehalet hallerine dönerse, işte onlar ateşe sahiptirler, onlar devamlı o hâlin içindedirler.

276- Şahsi menfaat peşinde olanlar, Allah'ı anlamada başarısız olurlar. Dosdoğru hareket edenler ise başarılı olurlar. Fenalarda olup, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerde Allah sevgisi yoktur.

277- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edenler ve temizlenme içinde olup kendilerinde olanı paylaşanlar, işte onların karşılıkları Rabbin katındandır ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur.

278- Ey iman edenler! Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve eğer müminlerden olmak istiyorsanız, geride kalan cehalet hallerinize, şahsi menfaat peşinde olan hallerinize tekrar sarılmayın.

279- Eğer böyle yapmazsanız, artık Allah'a ve o resule karşı çıktığınızı bilin. Eğer yaptıklarınızdan pişmanlık duyar dönerseniz, sonra da sizdeki değerlerin, tüm varlığınızın sahibini bilirseniz, zalimlerden olmazsınız ve zulmü yok edersiniz.

280- Eğer müşkilli hallere sahip iseniz, artık siz müşkillerden kurtulup rahatlamak için hakikatleri araştırın. Doğruluk içinde hareket etmeniz, eğer bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.

281- Her zaman fenalardan sakının, Allah'ın hakikatlerine dönün. Sonra sevgiyle hareket edin. Herkes kazandığının karşılığını bulur ve kimseye haksızlık edilmez.

282- Ey iman edenler! Siz hakikatleri talep edip söz verdiğiniz zaman, ölünceye kadar o hakikat bilgilerini gönlünüze yazın ve kendi aranızda o hakikatleri gönüllerinize aktaracağınız zaman doğru bir şekilde aktarın. O hakikatleri gönlüne yazan, Allah'ın size öğrettiği gibi yazsın, başka türlü yapmasın ve üzerindeki hakikatleri bilen kimselerden olsun. Kendini vücudlandıran Allah'a karşı fenalardan sakınsın, ortak koşmasın. O hakikatlere karşı eksik anlama içinde olmasın. Eğer kendindeki hakikatleri anlamada akıl edemiyorsa ya da bir zayıflık içindeyse ya da o hakikatleri bilmede güçsüz kalıyorsa, o zaman o hakikatlere dost olanlardan hakikatleri öğrenme içinde olsun. Böylece ilimde ileri gelenlerin gösterdiği, öğrettiği gibi bilip görenlerden olsun ve işleyişin sahibini bilip huzur bulanlardan olsun. Cehalette kalanlardan olmasın, bilip görenlerden olsun. Böylece hakikatleri anlayıp, başka görmeyip, ikilikten geçip birlik şuuru ile bu âleme baksın. Hakikatlere davet edildiği zaman üşenmesin. Bilgide henüz yeni ya da bilgide kemalât içinde olanlar da, ömürlerinin sonuna kadar hakikatleri öğrenmekten kaçınmasınlar. İşte bu, Allah'a ait olan hakikatleri öğrenmek için doğru olandır ve bilip görenlerden olmak için sağlam duruştur ve tereddüt edenlerden olmamanız içindir. Ancak sizler, kendi aranızda hakikatlerin bilgilerini paylaşmada var olan gerçeklerle hareket edin. Böyle yaparsanız sizlere bir vebal yoktur. Hakikatlerin bilgilerini paylaşmamazlık yapmayın ve paylaştığınızda bilip görenlerden olun. Hakikatlerin bilgilerini paylaşmada zorluk çıkarmayın ve bilip görmeyi yok etmeyin, eğer böyle yaparsanız hakikatlerden cehalete çıkmış olursunuz. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve Allah'ın tüm varlıktan size her an öğrettiğini unutmayın ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilin.

283- Hakikatlerin bilgilerini paylaşmak için gezip dolaştığınızda, hakikatleri gönlüne alacak birini bulamazsanız, artık o bilgilere sahip çıkacak birini bulduğunuz zaman, sonra da birbirinizden emin olduğunuzda, artık güvendiğiniz o kimselere o emanetleri verin. Sizi vücudlandıran Allah'a karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın. Bilip gördüğünüz hakikatleri gizlemeyin. Kim o hakikatleri gizlerse, onların kalbi muhakkak fenalara sürüklenir. Yaptığınız şeylerdeki ilmin sahibi Allah'tır.

284- Göklerde olanlar ve yerde olanlar, sizin gördüğünüz ve görmediğiniz şeyler Allah'ındır. Kendinizdeki Allah'ın hakikatlerini en ince ayrıntısına kadar düşünün. Artık isteyen kimse mağfiret bulur ve isteyen kimse de sıkıntılarda kalır. Allah bütün her şeydeki kudrettir.

285- Resul, kendi üzerindeki tecellilerin Rabbinden olduğuna iman etti. Bütün müminler de; Allah'a ve tüm varlıktaki gücün O'na ait olduğuna ve her varlığın O'nun kitabı olduğuna ve O Resullere inandılar. O Resullerin arasında ayrım yapmadılar. Dediler ki: Hakikatleri işittik ve hakikatlere uyduk. Rabbimiz! Mağfiretin senden olduğuna ve dönüp varılacak yerin sen olduğuna inandık.

286- Kişi Allah'ı anlama konusundaki sorumluluğunu yok sayamaz. Ancak o kendi gücü nisbetince O'nu anlar. Hakikatlerden bir şey elde edemeyenlerin sorumlulukları kendilerinedir. Rabbimiz! Unutursak ya da hata yaparsak bizi hakikatlerden uzaklaştırma. Rabbimiz! Bizden öncekilerin senin hakikatlerini yüklendikleri gibi, zorluklar olsa bile biz de yüklendiğimiz o hakikatleri terk etmeyelim ve bu yolda şevkimiz bitmesin. Bize affediciliği ve bize mağfireti ve bize merhameti bağışla. Sen bizim sahibimizsin. Bundan böyle hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere karşı hakikatlerini anlamada, anlatmada bizi başarılı kıl.

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- Allah'tan başka güç yoktur, O'ndan gayrısı yoktur, diri olandır, varlığı diri tutan sürüp gidendir.

3- Hakikatleri tüm varlık kitabından sana sunandır. Gerçek olduğunu tüm varlıktaki gücü ile gösterendir. Yasaları ve huzur veren bilgileri sunandır.

4- Önceden beri insanlara yol gösterendir, hakk ile batılı fark edecek şuuru sunandır. Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelip örtenler, daha fazla sıkıntılarda kalırlar. Allah, tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, her varlıktaki gücün sahibidir.

5- Yerde ve gökte bir şey yoktur ki Allah'tan ayrı olsun.

6- Ki O'dur rahimlerde sizi şekillendirip vücudlandıran. Nasıl irade ederse öyle şekil verir. O'ndan başka güç yoktur. Tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

7- Ki O'dur tüm varlığı bir kitap olarak sana sunan, ondaki işaretler sapasağlamdır. O işaretler ana kitaptandır. Ayrı gibi görünen şeyler zâhirde farklı gibi görünse de özde aynıdır. Fakat kalblerinde hakikatlerden sapmaya meyilli olanlar, öze değil zâhire tâbi olurlar. Onların halleri ikiliğe isteklidir ve onların yorumları ikilik üzeredir ve onlar Allah'ın hakikatlerinin o açıklamalarını bilemezler. Ancak onu ilimde kemalât sahipleri bilir ve derler ki: Rabbimiz! Bütün hakikatler sana aittir, biz ona inandık. Ancak aklını hakk üzere işletenlerden başkası varlığın varoluşunu düşünmezler.

8- Derler ki: Rabbimiz! Biz sana yol bulduktan sonra kalblerimiz seni anlamaktan dönmesin. Bize rahmetinle sana ait olan tecellileri anlamamızı sağla. Muhakkak ki tüm lütuflar sendendir.

9- Rabbimiz! Muhakkak ki sen, tüm varlığın niteliklerini insanda cem edensin. O hakikatlerinde hiçbir zaman şüphe yoktur. Muhakkak ki hiçbir zaman Allah'ın yerine geçecek yoktur.

10- Doğrusu, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin edindikleri şeylerin onlara asla bir faydası yoktur ve onlar evlatlarına Allah hakkında bir şey veremezler. İşte onlar cehaletin, dalâletin ateşindedirler.

11- Onların durumu firavuna benzer. Onlardan önceki, onlar gibi olan kimseler de ayetlerimizi yalanladılar. Öyle ki onlar cehaletlerine sarılıp Allah'ı anlayamadılar, onlar fenalarında kaldılar. Allah'ı anlayamayanların zorlukları daha fazladır.

12- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için anlat: Bu hallerinizle elbette hakikatleri anlamada başarılı olamazsınız, toplandığınız yer cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir yerdir.

13- Size deliller sunulmuştu. İki topluluk buna farklı baktı. Bir topluluk Allah yolunda o delillerle hakikatleri anlamak için gayret gösterdi, diğeri hakikatleri örtüp kabul etmedi. Kendilerini büyük görenleri görün, bakışlarını hakikatlere çevirenleri görün. İsteyen kimse O'nun yardımını bulur, Allah'ın kendindeki kuvvet olduğunu anlar. Muhakkak ki bunların içinde basiret sahipleri için düşünüp ders çıkarma vardır.

14- Sevgiyle davranış insanların süsüdür. Kadınlar; çocuğu olmasının isteğinde, altın ve gümüş gibi mal biriktirmeye ve sahiplenmede ve yaratılmış olanla ilgilenmede ve yiyecek elde etmede daha arzuludur. Bunlar dünya hayatının faydalarıdır. Allah'a ait olan hakikatlere ulaşmak daha güzeldir.

15- Bunlardan daha hayırlı olanı size bildireyim mi diyerek anlat: Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayan kimseler için, onlara Allah'a ait olan hakikatlere ulaşmak vardır. Makamlarında huzur vardır, akıp giden bir ilim vardır, devamlı o halin içindedirler ve varlığın çeşitliliğinin geldiği yeri tertemiz bir halde anlama vardır ve Allah'ı anlamakla mutluluk vardır. Allah, kullarına görüp anlama yeteneğini verendir.

16- O kimseler: Rabbimize şüphesiz iman ettik, fenalarımızı, bize sunulan tertemiz lütufları, ateşin azabından nasıl korunacağımızı anladık, derler.

17- O kimseler; sabredenlerdir, sadık olanlardır, tüm tecellileri anlayıp her an Hakk'a bağlılık içinde hareket edenlerdir, tüm varlığının Hakk'tan olduğunu bilip teslim olanlardır, mağfireti, doğuşu anlayanlardır.

18- Allah, her an her yerde hazır olandır. O gerçektir. O'ndan başka güç yoktur. Her varlıktaki güç O'dur ve ilmiyle yüce olandır, açığa çıkan her varlıkta mevcut olandır. O'ndan başka güç yoktur. Tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olandır.

19- Muhakkak ki dinin Allah'a ait olduğunu anlayan selamete ulaşır. Hakikatler sunulduktan sonra farkın ne olduğunu anlayamayan o kimseler ise, kendi aralarındaki hasetlikler yüzünden ilmi anlamaya eğilmediler ve Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelip örten kimselerden oldular. Muhakkak ki Allah'ın hesabı seridir.

20- Bundan sonra eğer sana kendi inançları için gelirlerse, o zaman de ki: Ben bütün her şeyimle, varlığı var edenin Allah olduğunu bilip teslim oldum. Benimle birlikte tâbi olacak olan kimdir? Hakikatlerin sözleri sunulan o kimselere de ki: Aslınızın geldiği yere teslim oldunuz mu? Bundan sonra eğer teslim olurlarsa, artık onlar yol bulanlardan olurlar. Artık kim kendi cehaletine dönerse, sen sadece hakikatleri tebliğ edensin. Allah kullarına görüp anlama yeteneği verendir.

21- Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelip örten o kimselere ve hakikatlerden başka bir şey söylemeyen nebileri öldürenlere ve insanlara adalet ile hakikatlerin hükümlerini bildiren o kimseleri öldürenlere, artık elim bir sıkıntıyı onlara bildir.

22- İşte o kimselerin yaşamlarında amelleri boşa gitmiştir ve sonları da boştur ve onlara bir yardımcıda yoktur.

23- Kitaptan fayda bulacağı sözlerin sunulduğu o kimseleri gördün değil mi? Onlar kendi aralarında Allah'ın kitabının hükümleri için konuşurlar. Sonra onlardan bazıları kendi cehaletlerine dönerler ve onların istedikleri kendi cehaletleridir.

24- İşte onlar o hallerde kaldılar. Az bir zamanın dışında o nur bize dokunmadı dediler. Onlar aldandılar, onlar din hakkında yalanlardan başka şeylerde olmadılar.

25- Artık onlar bizim birliğimizi nasıl anlayacaklar? O hakikatler hakkında hiçbir zaman şüphe yoktur. Herkes ne yaptıysa karşılığını bulur ve onlara haksızlık edilmez.

26- De ki: Allah'ım! Sensin mülkün sahibi. Kim seni anlamayı isterse sunduğun hükümleri anlar ve kim seni anlamayı isterse sunduğun niteliklerini anlar ve seni anlamak isteyen kimse senin yüceliğini anlar ve seni anlayamayan gaflette kalır. Seni anlamak isteyen kimse; bütün her

şeydeki gücün, hayırların sahibinin Sen olduğunu anlar. Muhakkak ki Sen bütün her şeydeki kudretsin.

27- Geceyi gündüz ile birleştirensin ve gündüzü gece ile birleştirensin ve ölüden diri çıkaransın ve diriden ölü çıkaransın ve seni anlamak isteyen kimseyi, hiçbir şey beklemeden faydalandıransın.

28- Müminler, müminleri bırakıp hakikatleri görmemezlikten gelip örtenleri dost edinmesinler. Kim böyle yaparsa Allah'ın hakikatlerini anlayamaz. Ancak fenalardan sakınsınlar, ortak koşmasınlar ve onların o hallerinden sakınsınlar. Allah nefsinizi anlamanız için sizi her an uyarır ve hepinizin kaynağı ancak Allah'tır.

29- De ki: Siz, gönüllerinizde olanı gizleseniz de ya da açığa çıkarsanız da ilmin sahibi olan Allah'tır. Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa ilmiyle var edendir ve Allah bütün her şeydeki kudrettir.

30- Her kişi, hayırlı olan çalışmalarda ne yaparsa ya da kötü çalışmalarda ne yaparsa onun karşılığını her zaman bulur. Yaptığı kötü çalışmalara karşı, keşke onları yapmasaydım diye temenni eder ya da keşke bunlardan uzak dursaydım, der. Allah nefsinizden sizi her an uyarır ve Allah kullarına zarafeti sunandır.

31- De ki: Eğer siz Allah sevgisine ulaşmak istiyorsanız, artık Allah'ın sizdeki sevgisini anlamak için sunduğum hakikatleri takip edin, hatalarınızı anlayıp döndüğünüzde tertemiz lütufların sunulacağını bilin. Allah varlığı özünden var edendir, tertemiz lütufları sunandır.

32- De ki: Allah'a itaat edin ve resulü de anlayın. Bundan sonra, eğer kendi cehaletlerine dönerlerse, muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerde Allah sevgisi yoktur.

33- Âdem, Nûh, İbrâhîm ailesi ve İmran ailesi âlemlerin yüceliğini anlayan, Allah'ın kendi özleri olduğunu bilenlerdendi.

34- Onlar birbirlerinin neslidir. Allah işittirendir, ilmiyle var edendir.

35- İmran'ın eşi demişti ki: Rabbim! Ben içimdekini tamamen halis olarak sana bıraktım, benim bu niyetimi kabul et. Muhakkak ki sen işittirensin, ilmin sahibisin.

36- Böylece onu doğurduğunda dedi ki: Benim kız olarak dünyaya getirdiğimi vücudlandıran sensin. Allah ortaya çıkan şeyleri ilmiyle var edendir. Erkek, kız gibi değildir, ben onu Meryem diye isimlendirdim ve ben onu sana emanet ettim ve onun neslinden gelenler şeytani hallerden uzak olsunlar.

37- Böylece o Rabbinin hakikatlerini kabul ederek hayırlı çalışmalarda bulundu ve o güzel bir halde yetişerek gelişti. Zekeriyâ ona bakmakla sorumluydu. Zekeriyâ onu her seferinde Hakk'a yönelir bir halde, onu Hakk'ın nimetlerini anlayanlardan olarak buldu. Dedi ki: Ey Meryem! Bunları nasıl biliyorsun? O da: O hakikatler Allah'a aittir, dedi. Muhakkak ki Allah, bir karşılık beklemeden hakikatleri anlamak isteyen kimseyi faydalandırandır.

38- Zekeriyâ orada Rabbine yöneldi ve dedi ki: Rabbim! Sana ait olan hakikatleri anlayan güzel bir nesli bana bağışla, muhakkak ki sen işittirensin, yönelinensin.

39- Böylece o, her varlıktaki gücün nidasını duydu ve o, kendini diri tutan Hakk'a yönelip arındı. Allah'ı anladı. Allah'ın kelimelerini anlayıp sadıklardan olan, bilgili olan, manevi yolda gayretli olan, Sâlihlerden bir nebi olan Yahyâ sana müjdelendi.

40- Dedi ki: Rabbim! Ben işleyişimde verimsizleşmişken ve yaşlanıp ihtiyarlamışken benden bir doğuş olur mu? Fâil olan Allah'tır, her şey O'nun isteğindendir, diye bildirildi.

41- Dedi ki: Rabbim! Bana bir ayet sun. Bildirdik: Sen ayetsin. İnsanlarla, hakikatlerin manalarını anlatacak bir şekilde, güzelce anlaşılır bir lisanın dışında konuşma ve Rabbini çok an ve sabah akşam fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak et.

42- Güçlü olan bildirdi: Ey Meryem! Allah şüphesiz sana seçicilik verdi. Sen, hakk ile batılı seçerek temizlen ve senin hakk ile batıldaki seçiciliğin tüm kadınlara örnek olsun.

43- Ey Meryem! Rabbini anlayıp itaat edenlerden ol ve tüm sıfatlarını, sıfatların sahibine teslim et ve tüm varlığını, varlığın sahibine teslim et.

44- İşte bilmediğin bilgileri sana bildiriyoruz. Onlar, Meryem'e kim kefil olacak diye konuşurlarken, sen onların yanında değildin ve onlar, o konuda tartıştıklarında orada değildin.

45- Güçlü olan bildirdi: Ey Meryem! Muhakkak ki Allah kendinden bir tecelliyi sana müjdeler. Onun işareti kirliliği temizleyendir, o Meryem oğlu İsâ'dır. O yaşamının son anına kadar yüzünü varlığın sahibine döndürüp teslim olmuştur ve o yakınlığı anlayanlardandır.

46- O insanlara doğuşu ve kemalâtı anlatırdı ve o Sâlihlerdendi.

47- Dedi ki: Rabbim! Bir beşer bana temas etmiş değilken, benim evladım nasıl olur? Bildirdik: Yaratılış Allah'ın isteğiyledir. İşleyiş takdir edildiğinde, artık ona ol der, o böylece olur.

48- Ona kitabı ve hikmeti ve yasaları ve huzur veren bilgileri öğretendir.

49- O, İsrailoğullarına hakikatleri gösterendi. Dedi ki: Ben, sizi vücudlandıranın işaretlerini size bildiriyorum. Ben sizlere; varlığın varoluşunun bir özden olduğunu, o vücutlardaki yüceliği, onların içine üfleyeni, sonra o yücelikte Allah'ın yetkili olduğunu bildiriyorum. Hakikatleri göremeyenlere gerçekleri tertemiz bildirdim ve vücutlarını cehalet kirliliğiyle kendine nisbet edenlere hakikatleri bildirdim ve nutfedeki dirilikte Allah'ın yetkili olduğunu bildirdim. Sizlere faydalı olan şeyleri ve sizin vücudunuzun içindeki tecellileri anlamanız gerektiğini size bildirdim. Muhakkak ki bunların içinde emin olmak isteyenler için elbette işaretler vardır.

50- Tüm varlıktaki yasalara sımsıkı bağlıyım. Sizlere uygun olan şeyleri ve sizlere uygun olmayan şeyleri bildirdim ve sizi vücudlandıranın sizdeki işaretlerini size bildirdim. Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve benim bildirdiğim şekilde itaat edin.

51- Muhakkak ki beni de vücudlandıran ve sizi de vücudlandıran Allah'tır. Bundan böyle O'na kul olun, işte dosdoğru yol budur.

52- Sonra da İsâ, onlarda hakikatleri reddetme hallerini hissettiğinde dedi ki: Kim Allah'ın hakikatleri için bana yardımcı olacak. Havariler dedi ki: Biz, Allah'ın hakikatleri için sana yardımcıyız, Allah'a iman ettik, bizim barış ve huzur üzere olduğumuzu bil.

53- Rabbimiz! Biz senden gelen hakikatlere inandık ve Resule uyduk, bizim vücudlarımızda hakikatlerinin yazılı olduğunu, senin hep bizimle birlikte olduğunu anladık.

54- Çareye ve çarenin Allah'ta olduğuna ve Allah'ın çaresinde hayr olduğuna inandık.

55- Allah bildirdi: Ey İsâ! Sen Bana her şeyinle bağlan ve Benim yüceliğimi anla, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin o hallerinden temizlen ve o kimselere, senin O yüce olana tâbi olduğun gibi onların da olmalarını anlat. O kimseler ölünceye kadar hakikatleri önemsemezler. Sizin geldiğiniz kaynak Benim. Kendi aranızda ihtilafa düştüğünüz şeylerin gerçeği Bendedir.

56- Fakat hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, artık onlar Beni anlamamanın sıkıntısında kalırlar. Onlar yaşarken ve son anlarına kadar daha fazla sıkıntılarda kalırlar ve onların yardımcıları da yoktur.

57- İman edenler ve Sâlih amellerde olanların karşılığı ise; sevginin, dostluğun davranışlarında olmaktır. Zalimlerde ise Allah sevgisi yoktur.

58- İşte tüm varlıktan sana ayetlerimizi her an okuyoruz ve tüm varlığa hâkim olan zikrimizi gösteriyoruz.

59- Muhakkak ki Allah'ın katında İsâ'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir. Onun yaratılışı topraktan, sonra ona ol der, böylece olur.

60- Gerçek olan seni vücudlandırandır, artık şüphelerini yok et.

61- Sen ilmin hakikatlerine ulaştıktan sonra, seninle hakikatler için tartışırlarsa, o zaman de ki: Gelin hakikatlere uyun, evlatlarımız ve evlatlarınız, kadınlarınız ve kadınlarımız, sizler ve bizler böylece Hakk'a yönelelim, çünkü yalanlarda kalanlar Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşırlar.

62- Muhakkak ki işte bunlar, hakikatlerin anlatılmasıdır. Allah'tan başka güç yoktur. Muhakkak ki Allah, elbette tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

63- Bundan sonra kendi cehaletlerine dönenler, ilmin sahibi olan Allah'ı idrak etme konusunda ikilikte kalırlar.

64- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Sizleri ve bizleri eşit kılan o sözlere gelin. Allah'tan başka şeye kul olmayalım ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'tan başka bir sahip edinmeyelim. Bundan sonra onlar, eğer kendi cehaletlerine dönerlerse, yinede de ki: Biz tüm varlığımızla teslim olup barış ve huzur üzere olanlardan olduk, siz de hakikatlere şahit olun.

65- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! İbrâhîm için neden çekişiyorsunuz. Ona yasalardan ve huzur veren bilgilerden başka bir şey sunulmadı. Hâlâ akıl etmez misiniz?

66- Sizler, bilgili olmadığınız şeyler hakkında tartışıyorsunuz, bilginiz olmayan şeyler hakkında nasıl tartışırsınız? Allah ilmin sahibidir ve sizler ilmin sahibi değilsiniz.

67- İbrâhîm; yalnız biz yol gösteririz diyenlerden de, bizden başka yardımcı olacak yoktur diyenlerden de olmadı. Fakat o; Tevhîd üzere oldu, tüm varlığıyla teslim olup barış ve huzur üzereydi ve o, Allah'ın niteliklerini kendine isnat eden olmadı.

68- Muhakkak ki İbrâhîm'e en yakın olan insanlar; elbette onun bildirdiği hakikatleri takip edenler, nebimiz budur diyenler, iman eden kimseler ve Allah'ı dost edinen müminlerdir.

69- Aktarılan söylentilerde kalanlar, sizi hakikatlerden kendi cehaletlerine saptırmak isterler. Fakat onlar, ancak kendi cehaletlerine saparlar ve onlar, kendilerinin ve çevrelerinin farkında değildirler.

70- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Allah'ın ayetlerini nasıl olur da görmemezlikten gelirsiniz. Hâlbuki sizler kendinizi görüyorsunuz.

71- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Nasıl olur da gerçek olanla, asılsız olan şeyleri karıştırıyorsunuz ve gerçeği göremiyorsunuz ve kendinizin de gerçek olduğunuzu biliyorken.

72- Aktarılan söylentilerde kalanlardan bazıları bazılarına derler ki: İman eden kimselere bildirilenlere, siz de onlarla birlikte, aydınlık bir yüzle inanıyor gibi görünün ve sonra da kabul etmeyin dönün, umulur ki onlarda dönerler.

73- Siz, dine uyan kimselerden başkasına inanmayın. De ki: Muhakkak ki doğru yol, Allah'a giden yoldur. Sizlere bildirilen şeyler bir olandan bildirilir.

Sizinle Rabbin hakikatleri hakkında tartışırlarsa, de ki: Muhakkak ki lütufları veren Allah'tır. İsteyen kimse o sunulan hakikatleri anlar ve Allah'ın ilmi sonsuzdur.

74- Kim isterse O'nun rahmetini anlar. Allah lütufların sahibidir, işleyişteki karar sahibidir.

75- Aktarılan söylentilerde kalan öyle kimseler vardır ki, ne kadar mal emanet etsen de onu sahibine iade eder. Onlardan öyle kimseler de vardır ki, bir dinar versen, sen ısrarla istemedikçe onu geri vermez. İşte bu onların halleridir. Derler ki: Biz o saflık içinde olanlardan değiliz. Söyledikleri Allah'a karşı yalanlarda kalmaktır ve onlar halleriyle bilinirler.

76- Bilakis sözünü yerine getiren kimselerde ve fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlarda, o dosdoğru hareket edenlerde, Allah sevgisi vardır.

77- Doğrusu Allah'a verdiği sözlerini tutmayan kimseler vardır ve onlar yeminlerini az bir çıkara değişirler. İşte onlar, son anlarına kadar varoluşu anlayamazlar ve onlar Allah'ın tecellilerini anlayamazlar ve onlar ölünceye kadar kendilerine dönüp bakmazlar ve onlar hakikatleri kavrayamazlar ve onlar acı sıkıntılardadırlar.

78- Onlardan bazıları da hakikatlerin sözlerini değiştirerek konuşurlar. Sizler de o anlatılanları, hakikatlerin sözleri zannedersiniz ve o anlatılanlar kitaptan değildir ve derler ki: bunlar Allah'a ait olan hakikatlerdir. Oysa o anlatılanlar Allah'a ait hakikatler değildir ve söyledikleri Allah'a karşı yalanlarda kalmaktır ve onlar yalanları bilirler.

79- Allah'ın sunduğu kitabın hakikatlerine ulaşanlar ve hikmet sahipleri ve hakikatleri bildirenlerden hiçbir beşer, insanlara: Allah'tan başkasına kul olun, demez. Fakat onlar: Sizi vücudlandıran Allah'a bağlanın, sizler kitabın öğrettiği gibi olun ve öğrenme, öğretme yolunda olun, derler.

80- Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sımsıkı sarılın ve hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun, varlıktaki işleyişin sahibi siz misiniz? Siz tüm varlığınızla teslim olup, barış ve huzur üzere olduktan sonra, bir küfür içinde olmayın, derler.

81- Nebiler söz vermişlerdi: Allah'ın hakikatlerine sarılacaklarına, kendilerine sunulan kitabın hakikatleri üzere olacaklarına ve hikmet üzere olacaklarına dair. Sonra kendilerine gelen Resullere sadık olacaklarına, ona

inanıp aynı yolda birlikte hareket edeceklerine ve ona yardım edeceklerine dair. Bildirdik: Bu hallerde olmayı kabul ettiniz mi ve bu zor göreve sarıldınız mı? Dediler ki: Kabul ettik. Onlara bildirildi: Artık görüp bilin ve Ben her an her yerde sizinle beraberim.

82- Bundan sonra kim; hakikatlerden yüz çevirip cehaletlere dönerse, artık işte onlar; ikilikte kalıp, kötülük içinde olanlardır.

83- Allah'ın dininden başka bir şey mi arıyorlar? Göklerde ve yerde ne varsa istese de istemese de O'na teslim olmuştur ve O'na dönecektir.

84- De ki: Allah'a iman ettik. Bize sunulan hakikatlere ve İbrâhîm'den sunulan hakikatlere, İsmâil'den, İshâk'dan, Yakûb'dan ve onun evlatlarından, Mûsâ'dan ve İsâ'dan sunulan hakikatlere inandık. Rabbin hakikatlerini bildirenlere inandık. Onlardan birini diğerinden ayrı görmeyiz ve onlar gibi biz de tüm varlığımızla teslim olup barış ve huzur üzere olanlarız.

85- Kim; Allah'ın dininden, barış ve huzurdan başka bir şeye yönelirse, artık onun o arayışı makbul değildir ve o sonunda kaybedenlerden olur.

86- Onlar; inandık dedikten sonra, hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimseler olurlarsa, Allah'a nasıl yol bulacaklar. Oysaki onlara; hakikatleri bilip gören, hakk üzere olan, apaçık delillerle hakikatleri açıklayan resuller geldi. Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

87- İşte onların karşılığı; Allah'ı ve O'nun her varlıktaki gücünü ve insanların birliğini anlayamadıklarından dolayı, rahmetten uzaklaşmalarıdır.

88- Onlar devamlı o hâlin içindedirler, onlardaki sıkıntılar azalmaz ve onlar bakıp da göremeyenlerdir.

89- Bundan sonra yaptıkları hatalardan pişmanlık duyup bir daha yapmayanlar ve ıslah olanlar başka. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

90- İnandık dedikten sonra, hakikatleri görmemezlikten gelen o kimselerin, daha sonra da inkârda ileri gittiklerinden dolayı pişman olup dönmeleri, hakikatlere uymaları olmaz. İşte onlar hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine sapanlardır.

91- İşte o kimseler, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir ve kaybedenlerdir. Artık onlardan birinin dünyalar dolusu altını olsa ve onu bedel olarak verse, onların hakikatleri görmemezlikten gelip örtme halleri yok olmaz. İşte onlar acı sıkıntılardadır ve onların bir yardımcıları da olmaz.

92- Sevdiğiniz şeylerin asıl sahibini bilip teslim etmedikçe ve bütün her şeyinizi sahibine vermedikçe, sıfatların sahibini anlayamazsınız. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

93- Hakikatlerin öğretileri onlara sunulmadan önce, İsrailoğullarının kendilerine haram kılındığı şeylerin dışındaki bütün şeyler İsrailoğullarına helaldi, dediler. De ki: Eğer doğruyu söylediğinizi iddia ediyorsanız, haydi öğretileri sunun, onları açıklayın.

94- Bundan sonra kim; Allah hakkında bir şey uydurur ve o yalanları aktarırsa, işte onlar zalimlerdir.

95- De ki: Gerçek olan Allah'tır. Bundan böyle İbrâhîm'in düzenlediği ilkelere tâbi olun, onun hakikati aradığı gibi arayın, Tevhîd üzere olun. İbrâhîm, Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat eden değildi.

96- Doğrusu o, evini öncelikle insanlara hakikatleri anlatmak için yaptı. Elbette ki o, onları bir yerde toplayıp, kutsal olanı anlattı ve o tüm herkes için doğru yolu gösterdi.

97- İbrâhîm, makamında Allah'ın işaretlerini apaçık delillerle açıkladı. Kim, o hakikatleri anlarsa, emin olanlardan olur. İnsanlar, Allah'ı anlamak için kendi vücut evlerini ziyaret etsinler, O'na yol bulmak isteyen kendindeki güce baksın. Hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimse de bilsin ki, muhakkak ki Allah kâinattaki tüm değerlerin sahibidir.

98- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Allah'ın delillerini nasıl oluyor da görmemezlikten geliyorsunuz. Allah her an her yerde hazır olandır, O'nun her şeyde olduğunu neden anlamaya çalışmıyorsunuz?

99- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Allah yolundan neden dönüyorsunuz? İman eden kimseleri de neden kandırıyorsunuz? Sizler görüp bilenlerden olmuyorsunuz ve yaptığınız şeylerde bir gaflet içinde olup Allah'ı unutuyorsunuz.

100- Ey iman edenler! Eğer kendi cehalet anlayışlarında kalanlara uyarsanız, siz cehalet hallerine dönersiniz ve siz inandıktan sonra bir küfrün içinde kalırsınız.

101- Allah'ın işaretleri sizin üzerinizde her an sergileniyorken ve o resul içinizdeyken, nasıl oluyor da hakikatleri görmemezlikten gelip örtüyorsunuz? Kim, Allah'a bütün her şeyiyle teslim olur sımsıkı sarılırsa, artık o dosdoğru yolda hidayet üzeredir.

102- Ey iman edenler! Hakikatlerle hareket edin, fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve ölümsüzlüğü anlayın ve sizler tüm varlığınızla teslim olup, barış ve huzur üzere olanlardan olun.

103- Allah'ın sizdeki tecellilerine bir birlik içinde sımsıkı sarılın. İkiliğe düşüp fırkalara ayrılmayın. Sizin üzerinizdeki Allah'ın nimetlerini anlayın. Siz bir düşmanlık içindeyken kalbleriniz hakikatlerle birleştirildi. O'nun lütuflarıyla kardeş olduğunuzu anladınız. Sizler bir cehalet ateşinin boşluğunda iken, siz o hakikatlerle o halden kurtuldunuz. İşte sizdeki o işaretler Allah'ın apaçık delilleridir. Umulur ki siz dosdoğru yolu bulursunuz.

104- Sizlerden bazı kimseler; hayırlı olan şeylere davet ederler, onlar hakikatlere arif olmak için çalışırlar, kötülüklerden uzak dururlar. İşte onlar felaha erenlerdir.

105- Kendilerine apaçık delillerle hakikatler açıklandıktan sonra, ikilikte kalıp ve ayrılığa düşüp fırkalara bölünen o kimseler gibi olmayın. İşte onlar büyük sıkıntılardadır.

106- Hakikatleri anlamış yüzler her zaman mutludur, huzurludur. Huzursuz yüzler de vardır. İşte hakikatleri anlamamış olanların yüzleri huzursuzluk içindedir. Siz iman ettikten sonra hakikatleri görmemezlikten gelirseniz, artık hakikatleri görmemezlikten gelmenizden dolayı sıkıntılı hallerde kalırsınız.

107- Hakikatleri anlamış olanların yüzlerinde huzur vardır. Öyle ki onlar Allah'ın rahmetini içlerinde hissederler, onlar devamlı o halde hareket ederler.

108- İşte, Allah'ın işaretleri sizin üzerinizde tüm gerçekliğiyle her an sergileniyor. Allah hiçbir kimse için kötülüğü isteyen değildir.

109- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa Allah'ındır. Varlığın işleyişini her an döndüren Allah'tır.

110- Hakikatlere arif olmayı ve kötülükten, inkârdan uzak durmayı ve Allah'a iman etmenizi tavsiye edenler, insanlar içinde sizden iyilik üzere ortaya çıkan kimselerdir. Eğer kendi cehalet anlayışlarında kalanlar iman etselerdi, elbette onlar için hayırlı olurdu, mümin olan kimselerden olurlardı. Fakat onlardan çoğu hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine saparlar.

111- O halde olan kimseler, hakikatler konusunda size bir sıkıntı veremezler, onlar ancak kendilerine eziyet ederler ve eğer sizinle hakikatler için bir mücadeleye girseler, size uymazlar, eski bildikleri şeylere dönerler, sonra onlara bir yardımcı da yoktur.

112- Onlar nerede olurlarsa olsunlar, o hallerde oldukları müddetçe, onların üzerlerinde hoş olmayan davranışlar vardır. Ancak Allah'ın tecellilerine sarılanlar başka. O tecelliler insanın kendi üzerindedir. Allah'a karşı hiddet hallerinde kalanlar ve bir idraksizlik içinde olanlar, işte onlar Allah'ın ayetlerini görmemezlikten geldiklerinden dolayı bu hallerdedirler. Hakikatlerden başka bir şey anlatmayan nebileri öldürenler, işte onlar da hakikatlere karşı çıktılar ve saldırganlık içinde oldular.

113- Aktarılan söylentilerde kalanların hepsi aynı değildir. Onlardan Allah'ın ayetlerini araştıran, gafletten kurtulmaya çalışan, diriliği anlamaya çalışan kimseler de vardır ve onlar bir teslimiyet içindedirler.

114- Allah'a iman edenler ve öleceği güne inananlar ve hakikatlere arif olmak için çalışanlar ve kötülükten uzak duranlar ve iyi çalışmalarda koşanlar, işte onlar iyi kimselerdir.

115- Onlar iyi çalışmalardan başka bir şey yapmazlar, öyle ki onlar asla hakikatleri görmemezlikten gelip örtmezler ve onlar Allah'ı bilenlerdir, fenalardan sakınan ortak koşmayanlardır.

116- Şüphesiz hakikatleri görmemezlikten gelenlerin edindikleri şeylerin onlara asla faydası yoktur ve onlar evlatlarına Allah hakkında bir şey veremezler. İşte onlar yakıp yakıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hallerle hareket ederler.

117- Kendi varlığının sahibini bilemeyip teslim edemeyenlerin durumu, dünya hayatında söküp koparan sert bir rüzgârın etkisinde kalan ekinlerin durumu gibidir. Onlar kendilerine zulmeden kimselerdir ve onlar kendilerine yazık edenlerdir. Allah onlara zulmeden değildir, fakat onlar kendilerine zulmederler.

118- Ey iman edenler! Kendiniz gibi olandan başkasına güvenmeyin. Halleriyle size zarar vermekten, sizi ikiliğe düşürmekten geri kalmayanlar olacaktır. Nefret, kin halinde olanlar ağızlarından çıkan sözlerle belli olurlar ve onlar daha fazlasını içlerinde saklarlar. Eğer düşünürseniz, size apaçık gösterdiğimiz ayetlerimizi anlarsınız.

119- Siz onlara sevgiyle yaklaşırsınız. Fakat onlarda size karşı sevgi yoktur. Siz her varlığın bir kitap olduğuna inanırsınız. Onlar sizinle karşılaştıklarında inandık derler, yalnız kaldıklarında sizleri aldattıklarını düşünüp, kendi takip ettikleri öfke, kin dolu adetlerine dönerler. De ki: Siz öfke, kin dolu hallerinizi yok edin. Muhakkak ki gönüllerdeki ilmin sahibi Allah'tır.

120- Eğer size bir güzellik isabet etse, onlar kederlenirler ve eğer size bir kötülük isabet etse, ondan dolayı sevinirler. Eğer sabrederseniz ve fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsanız, onların hileleri sizi yolunuzdan döndüremez. Muhakkak ki Allah bütün her şeyi ihata edendir.

121- Sen dostlarının; aydınlığa kavuşmaları, liyakat sahibi olmaları, müminlerden olmaları için, makamlarında bir gayret içinde oldun ve ilmiyle işittirenin Allah olduğunu anlattın.

122- Sizlerden bazılarınız başarısızlık korkusuna kapıldı. Allah'ı dost edinenlerden olun. Müminler, varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip bir teslimiyet içindedirler.

123- Doğrusu sizler, zayıflıklarınızı Allah'ın hakikatleriyle yardım bularak tamamladınız. Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Umulur ki sizler, varlığınızın sahibini bilip teslim edersiniz.

124- Müminlere demiştin: Sizi vücudlandıranı yeterince anladığınızda, kuvvelerden sunulan hakikatleri, bölüm bölüm anlaşılır bir şekilde anlatın.

125- Evet, artık sabırlı olun ve fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşmayın. Size fevri haller içinde gelenlere, Rabbinizin hakikatleri ile yardım edin. Her

varlıktaki gücü, o varlıktaki işaretlerle, bölüm bölüm bir önem içinde açıklayın.

126- Allah, hakikatleri size huzur vermek ve kalblerinizin mutmain olmasından başka bir şey için sunmadı. Yardım, ancak tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan Allah'a aittir.

127- Artık hakikatleri görmemezlikten gelenlerin, o ayrımcılık hallerinden uzaklaşın ya da onların o hallerini engelleyin. Bundan sonra o halde olanlar, bir kaybetmişlik içinde olurlar.

128- Onların yaptıklarından pişmanlık duyup dönmelerinde ya da onların kendilerini bir sıkıntıya sokmalarında senin bir hükmün yoktur. İşte onlar zalimlerdir.

129- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa Allah'ındır. İsteyen kimse için O'nun tertemiz lütuflarına ulaşmak vardır ve isteyen kimse de kendi cehaletiyle kendini sıkıntılara sokar. Allah tertemiz lütuflar sunandır, varlığı özünden var edendir.

130- Ey iman edenler! Şahsi menfaat peşinde olmayın, hakkınızı abartıp katlamayın ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Umulur ki siz başarılı olursunuz.

131- Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için ateş vardır.

132- Allah'a itaat edin ve resulü anlayın. Umulur ki siz rahmeti anlarsınız.

133- Sizi vücudlandıranın tertemiz lütuflarını anlamak için gayret gösterin. Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlar için gökte ve yerde, huzur veren sonsuz hakikatler vardır.

134- Sıkıntılı ya da rahat zamanlarında infak eden o kimseler, öfkelerini bastırırlar ve affeden insanlardan olurlar. Tüm özüyle hakikatlere bağlı olanlarda Allah sevgisi vardır.

135- O kimseler; haddini aşmışlık içine düştüklerinde ya da kendileri bir zulüm içinde olduklarında, hemen Allah'ı hatırlarlar, böylece yaptıkları hataları anlayıp bir daha yapmamak üzere dönerler ve Allah'tan başka günahları bağışlayanın olmadığını bilirler ve onlar bir şey yapmada inat etmezler ve onlar bilenlerdir.

136- İşte onların karşılığı, kendilerini vücudlandıranın tertemiz lütuflarıdır ve onların makamlarında akıp giden bir ilim ve huzur vardır, devamlı o hâlin içindedirler. İşte hakikat yolunda çalışanların karşılıkları ne güzeldir.

137- Sizden önce de nice yaşantılar geldi geçti. Yeryüzünü gezip dolaşın, hakikatleri anlamak için bakıp görün. Yalanlarda kalanların akıbetleri nasıl olur anlayın.

138- Bu insanlar için bir açıklamadır ve yol göstermedir ve fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlar için bir öğüttür.

139- Önemsememezlik yapmayın ve mahzun olmayın ve eğer müminlerden iseniz yüce olanı bilirsiniz.

140- Eğer siz fena bir hâle temas ederseniz, o fena hallere temas eden kimselerle aynı duruma düşersiniz. İşte bu haller insanlar arasında her zaman dolaşır durur. İman eden kimseler Allah'ı bilme içinde olurlar ve hakikatleri bilenlere sarılırlar. Zalimlerde ise Allah sevgisi yoktur.

141- Allah'a iman eden kimseler, cehaletten temizlenme içinde olurlar. Hakikatleri görmemezlikten gelenler ise kendilerine yazık ederler.

142- Yoksa siz; Allah'ı bilmeden, kendinizdeki hakikatleri anlamak için gayret edenlerden olmadan, hakikatleri bilmek için sabredenlerden olmadan, huzur bulacağınızı mı zannediyorsunuz?

143- Doğrusu ölüm size gelmeden önce onu anlamayı temenni ediyordunuz. Artık bakın görün ve sizler görüp, iyice düşünüp anlayın.

144- Muhammed, ondan önceki gelip geçen resuller gibi bir resulden başka bir şey değildir. O öldüğünde ya da öldürüldüğünde geçmiş cehalet hallerinize geri mi döneceksiniz? Kim; geçmiş cehalet hallerine geri dönerse, artık o Allah'ın ne olduğunu anlayamaz, sıkıntılardan kurtulamaz. Nimetlerin sahibini bilip teslim edene, Allah'tan karşılıklar vardır.

145- Bir kimseye gelen ölüm, ancak Allah'ın yetkisindedir. Süresi onun vücud kitabındadır. Kim dünyada hayırlı çalışmalarda olmayı isterse, orada ona ulaşır ve kim sonunu anlamak için hayırlı çalışmalarda bulunursa, o da ona ulaşır. Nimetlerin sahibini bilip teslim edene karşılıklar vardır.

146- Niceleri, nebilerle birlikte kendilerini vücudlandıranın hakikatlerini anlatmak için gayret gösterdiler. Öyle ki, Allah'ın hakikatlerini anlatma

yolunda onların başına sıkıntılar gelse de yılmadılar ve zayıflık göstermediler ve yollarından dönmediler. Sabredenlerde Allah sevgisi vardır.

147- Onların sözleri: Rabbimiz! Yanlış davranışlarımızdan dolayı bize mağfiret et ve çalışmalarımızda bizi aşırılıktan koru ve gittiğimiz yolda bizi güçlü kıl ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin hallerine düşmekten bizi koru, demekten başka bir şey değildir.

148- Allah'ın sunduğu sıfatlarla yaşamlarında güzel davranışlarda bulunanlar, sonunda güzel karşılıklar bulurlar. Tüm özüyle hakikatlere bağlı olanlarda Allah sevgisi vardır.

149- Ey iman edenler! Eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin hallerine uyarsanız, artık siz geçmişteki o sert, kaba, cehalet hallerinize dönersiniz. Böylece kaybedenlerden olursunuz.

150- Bilakis sizin sahibiniz Allah'tır ve O'nun yardımında hayr vardır.

151- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin kalblerinde, bizi anlayamadıklarından dolayı bir korku vardır. Sunulan hakikatler ile ilgili delillere ulaşmaları olmaz, yöneldikleri şeylerle Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnad ederler ve onların bulunduğu yer ateştir ve zalimler için ne kötü bir hâldir.

152- Siz, Allah'a tüm içtenliğinizle bağlanın. O tecelli edendir. Hakikatleri anlamada başarısız olursanız ve işleyiş hakkında ihtilafa düşerseniz, o konuda yetkili olanı bulun, dağılıp gidenlerden olmayın. Siz hakikatlere karşı çıkarsanız, hakikatleri anlayamaz, uzaklaşırsınız ve kendinizdeki sevgiyi anlayamazsınız. Dünya çıkarlarında olan kimseler de vardır ve sizlerden sonunu anlamak isteyen kimseler de vardır. Sonra sizler dikkatli düşünceler içinde olun, kendinizi bilgiyle değiştirenlerden olun. Sizler affedici olun ve lütufların sahibinin Allah olduğunu bilip müminlerden olun.

153- Eğer hakikatlerden uzaklaşırsanız, çevrenize bakıp birliği anlayamazsanız ve Resulün sizi davet ettiği hakikatlere bakmazsanız, siz başka şeyler içinde olursunuz. Sonra da siz bir sıkıntı içinde, hüsran içinde kalırsınız. Siz kaygılarda olmamak için, size sunulan hakikatlerin dışına çıkmayın ve kendinize yazık etmeyin. Allah yaptığınız şeylerden size hakikatleri her an bildirir.

154- Üzerinizdeki nitelikleri sunanı, hepinizi tecellileri ile saranı bilirseniz, gafletten kurtulur, bir eminlik içinde kaygılardan uzaklaşırsınız. Onlardan kimileri önemseyenlerden oldular. Onlardan kimileri de zanlarda kaldılar, Allah hakkında gerçek olmayan, cehaletin zanlarına uydular. Derler ki: Bize işleyiş hakkında bir bilgi var mı? De ki: Muhakkak ki bütün varlıktaki işleyiş, kendi içinizdeki gizli âlem, sizin göremediklerinizdeki her şey Allah'ındır. Derler ki: Eğer biz bütün varlıktaki işleyişi anlasaydık, kendimize yazık etmezdik. De ki: Eğer sizler; vücudlarınızdaki tecellileri anlasaydınız, elbette apaçık ortada olanı anlardınız, kendi üzerinizdeki kitabı anlayan kimselerden olurdunuz, kendinizi gafletten kurtarır, kendinize yazık etmezdiniz ve Allah'ı anlamak için dikkatlice düşünür, gönüllerinizde olanı anlardınız ve bir bilişten bir bilişe geçip inceleme içinde olurdunuz ve gönüllerdeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilirdiniz.

155- Sizlerden, bütün toplulukları her an bir arada tutan O gücü anlamaktan yüz çevirip cehalete dönen kimseler; şeytani hallerinden dolayı, kendilerine nisbet ettikleri şeyler yüzünden kaybedenlerden oldular. Doğrusu Allah'a karşı hatalarını anlayanlar ise o hallerinden vazgeçerler. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, güzel halleri sunandır.

156- Ey iman edenler! Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler gibi olmayın ve sizinle aynı yolda kardeş olanlara, yeryüzündeki vurgulara iyi bakmalarını ve her şeye iyi bakıp anlamalarını söyleyin. Eğer söylediklerimize uyarsanız bir idraksizlik içinde kalmazsınız, diye söyleyin. Allah'ın düzenini anlayanlar kendilerine yazık etmezler. İşte böylece onların kalbleri bir ayrılık içinde olmaz. Allah hayat verendir ve sınırlayandır ve Allah yaptığınız şeylerden size hakikatleri her an gösterir.

157- Eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, elbette bunlar; Allah'ın mağfiretini, rahmetini, iyi olan şeyleri, bütün her şeyin bir birlikten ibaret olduğunu anlama, anlatma gayretinizden dolayıdır.

158- Eğer ölseniz de ya da öldürülseniz de elbette Allah'ın birliği içindesiniz.

159- Allah'ın rahmetini anlatmak için onlara yumuşak davran. Eğer onlara kaba, katı kalbli davranırsan, elbette etrafından dağılırlar. Onlara karşı affedici ol ve onlara mağfireti anlamalarını söyle ve onlarla varlığın işleyişi hakkında karşılıklı istişare yap. Böylece kararlı ol. Varlığın sahibinin Allah

olduğunu bilip teslimiyet içinde ol. Muhakkak ki varlığın sahibini bilip teslim olanlarda Allah sevgisi vardır.

160- Eğer siz; Allah'ın yardımını anlarsanız, artık size hükmedecek yoktur. Eğer siz; O'nun yardımını anlamayı bırakırsanız, bundan sonra hakikatler için size yardım edecek olan kimdir? Müminler varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip bir teslimiyet içindedirler.

161- Nebilerden hakikatleri saklayan olmadı. Kim hakikatlerden uzak dururs a, ölünceye kadar bir bilgisizlik içinde olur. Herkes kazandığının karşılığını bulur ve onlara haksızlık edilmez.

162- Allah'ın rızasına uyan kimse, kendi cehaletinde kalıp Allah'a karşı çıkan kimse gibi midir? Onun bulunduğu hâl cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir hâldir.

163- Allah'a ait hakikatleri anlamak isteyenlere makamlar vardır ve Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri her an gösterir.

164- Allah'ı anlamak, emin olmak isteyen kimseler için, onların kendi içlerinden bir resul ortaya çıktı. Onlardaki delilleri onlara açıkladı ve onları cehaletten temizledi ve onlara her varlığın bir kitap olduğunu ve hikmet üzere düşünmeleri gerektiğini bildirdi. Onlar daha önceden apaçık bir dalâlet içinde idiler.

165- Size bir musibet isabet ettiğinde; bu bize neden isabet etti, dersiniz. De ki: O sizin kendinizdendir. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

166- Bütün toplulukları bir arada tutan O gücü anladığınızda, böylece bütün varlığın işleyişinde Allah'ın yetkili olduğunu idrak ettiğinizde, size bir sıkıntı isabet etmez. Müminler her an öğrenme, öğretme içindedirler.

167- İkilikte olan kimselere: Hakikatleri bilme içinde olun, Allah yolunda hakikatleri öğrenmek için gayret gösterin ve o hallerinizden uzak durun dendiğinde, derler ki: Eğer biz gayret edip bilseydik, elbette sizin gibi tâbi olurduk. O vakit onlar inanmaktan çok, hakikatleri görmemezlikten gelip örtme hallerine daha yakın olurlar. Onlar kendi ağızlarıyla bir idrak içinde olmadıklarını söylerler. Allah, görünmeyen bilinmeyen şeylerdeki ilmin sahibidir.

168- O kimseler arkadaşları için derler ki: Eğer bize uymaya devam etselerdi, kendilerine yazık etmeyeceklerdi. De ki: Eğer doğruyu söylediğinizi iddia ediyorsanız, öyleyse kendinizde olan özü bildirin.

169- Allah'ın hakikatlerini anlatmak için, o yolda ölen, öldürülen kimseleri ölüp gitti sanmayın. Bilakis onlar diriliğe kavuşmuşlardır. Onlar kendilerini vücudlandırana ait olan manevi hazza ulaşmışlardır.

170- Onlar; Allah'ın sunduğu hakikatlere ulaşmanın, O'nun lütuflarını anlamanın rahatlığı içindedirler. Onlar; onları takip edecek olan ve o hakikatleri anlamayı isteyenler için, sevindirici bilgiler verirler. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

171- Onlar, Allah'ın tüm varlıktaki sıfatlarını ve lütuflarını anlamanın mutluluğundadırlar ve onlar, müminlerin karşılığını zayi etmeyenin Allah olduğunu bilirler.

172- O kimseler, Allah'a uyarlar ve resulü de anlarlar. Onlar, hakikatleri yalan yanlış sözlerle değiştirenlerin hallerinden uzaktırlar. Onlarda hep bir güzellik içinde olma vardır. Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlara yüce karşılıklar vardır.

173- İnsanlardan bazı kimseler, o kimselere: İnsanlar bir topluluk halinde size karşı çıkıyor, artık onlardan çekinin dese, öyle ki onların inançları yüksek olduğundan derler ki: Allah; bize kâfidir, güzellikleri sunandır, bütün her şeyde her an yetkili olandır.

174- İşte onlar, Allah'ın nimetlerini anlamakla bir değişim içinde oldular ve onlar varlıktaki nitelikleri anlamakla fena hallerin etkisinden kurtuldular ve Allah'ın rızasına tâbi oldular ve bütün varlığın işleyişinde karar sahibinin, bütün varlıktaki sıfatların sahibinin Allah olduğunu anladılar.

175- Şeytani hallerde olanlar ancak kendi dostlarını korkuturlar. Artık o hallerde olanların korkutmalarına kanmayın ve eğer inananlardan iseniz Beni anlamamaktan korkun.

176- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin o hallerde hareket etmeleri seni üzmesin. Doğrusu onlar; Allah'ın iradesi konusunda, Allah hakkında bir şey bilemezler, müşkillerden kurtulamazlar. Onlar sonunda manevi hazza ulaşamazlar ve onlar büyük sıkıntıların içindedirler.

177- Doğrusu o halde olan kimseler; iman etmeye karşı, hakikatleri görmemezlikten gelip kabul etmemeyi seçtiler, Allah hakkında bir şey bilemeyip müşkillerden kurtulamadılar ve onlar acı sıkıntıların içinde kaldılar.

178- Hakikatleri görmemezlikten gelip kabul etmeyenler, zamanın onlara hayr getireceğini düşünmesinler, çünkü onlar zamanlarını hatalarını arttırarak geçirirler ve onları hakir bırakan sıkıntılar vardır.

179- Allah sizden ayrı değildir. Müminler; kendilerinin ne olduğunu bilirler, iyi olan nedir, zararlı olan nedir ayırt ederler. Allah, bilinmeyenleri size bildirmemezlik yapmaz. Allah; o resullere de, sizlere de hakk ile batılı fark edecek o şuuru verdi. Kim; Allah'a iman etmeyi isterse, o resule uyarsa, inanma yolunda olursa ve fenalardan sakınır Allah'a ortak koşmazsa, artık onlara yüce karşılıklar vardır.

180- Allah'ın onlara bahşettiği sıfatları, kendilerine isnat edip, onu sahibine vermeyenler bir hayırda olduğunu sanmasınlar, bilakis onların o halleri fenalarda kalmaktır. Elbette sıfatları kendine nisbet edenler, ölünceye kadar o hallerle kuşatılmışlardır. Göklerde ve yerde olan her şeyin sahibi Allah'tır ve Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri her an bildirir.

181- Gerçek olan şu ki; duydukları sözleri işittiren Allah'tır. Dediler ki: Allah fakirdir, biz varlıklı olanız. Elbette onlar kendi bedenlerinde yazılı olan hakikatleri bilemediler ve onlar hakikatlerden başka bir şey bildirmeyen o nebileri öldürdüler ve onlar söyledikleri şeyler yüzünden yakıcı sıkıntılarda kaldılar.

182- İşte bunlar kendi yaptıkları şeylerden dolayıdır ve Allah kullarına zulmeden değildir.

183- O kimseler dediler ki: Bizlerden Allah'a ve resulüne inanmamamız için söz alındı. Hatta bize o yakınlığı gösterinceye, onun nurundan faydalandırıncaya kadar. De ki: Benden önce de hakikatleri apaçık açıklayan resullerin sözleri sizlere geldi. Eğer doğru söyleyenlerdeniz diyorsanız, söyleyin onları neden öldürdüler?

184- Bundan sonra eğer seni yalanlarlarsa, öyle ki senden önce de gelen, apaçık delillerle hakikatleri sunan ve her varlığın hakikatleri taşıyan bir

mektup olduğunu söyleyen ve aydınlatıcı sözleri sunan Resulleri de yalanlamışlardı.

185- Bütün herkes ölümü hissedecektir. Siz ölünceye kadar sadece içtenlikle, sevgiyle karşılık verin. Artık kim, kendindeki o yakıp yıkıcı halleri uzaklaştırır ve o huzur haline dahil olursa, artık o başarıya ulaşmıştır. Dünya hayatının çıkarında olanlar ise, bir egodan başka bir şey elde edemezler.

186- Elbette varlığınız ve canlarınız hakkında dikkatlice düşünüp anlama içinde olmalısınız. Sizden önceki, hakikatlerin sözleri sunulduğu halde kendi anlayışlarında kalanlardan ve ortak koşan o kimselerden çok incitici sözler işiteceksiniz. Eğer sabırlı olursanız ve fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsanız, böylece varlığın işleyişi hakkında hakikatlere ulaşacaksınız.

187- Hakikatlerin sözleri sunulan o kimseler, o hakikatleri insanlara açıklayacaklarına ve onu gizlemeyeceklerine dair Allah'a söz vermişlerdi. Fakat o hakikatleri bıraktılar, geçmiş eski bilişlerine döndüler ve o hakikatlerden duydukları sözleri, az bir değer için de olsa çıkarları için kullandılar. Oysa yaptıkları ne kötü bir şeydi.

188- Edindikleri şeyler yüzünden o kimselerin huzur bulduğunu zannetme. Onlar bir şey yapmadıkları halde övünmeyi severler. Artık onların sıkıntılardan kurtulacağını zannetme ve onlar acı sıkıntılar içindedirler.

189- Göklerin ve yerin hükümranı Allah'tır ve Allah bütün her şeydeki kudrettir.

190- Muhakkak ki göklerin ve yerin halk oluşunda, gece ve gündüzün farklılığında, elbette hakk üzere düşünenler için deliller vardır.

191- O kimseler; ayakta iken, otururken, her nerede olurlarsa olsunlar Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin halk oluşunu düşünüp anlamaya çalışırlar. Rabbimiz! Sen bunları anlamsız halk etmedin, sen noksan sıfatlardan münezzehsin, bizi nurunla aydınlat, sıkıntılardan koru, derler.

192- Rabbimiz! Muhakkak ki seni anlamayan kimse, cehaletin ateşine dâhil olmuştur, böylelikle seni anlamayıp kendine yazık etmiştir ve zalimler için bir yardımcı da yoktur.

193- Rabbimiz! Rabbinize iman ederek bir inanç içinde olun, diye seslenenin davetini işittik, sonra da Rabbimize iman ettik. Artık biz hatalarımızı

anladık, bize mağfiret et ve bizim fenalarımızı anlayıp yok etmemizi ve erdemli olanlarla birlikte bizim de sevgiyle davranmamızı sağla.

194- Rabbimiz! Resullerin sunduğu hakikatlerin sözlerini anlamamızı bize bahşet ve ölünceye kadar bizi mahzun bırakma. Muhakkak ki senin vaatinde geri bırakmak yoktur.

195- Rabbi onlara bildirdi: Beni anlamak, anlatmak isteyenlerden kadın olsun erkek olsun, o hakikatler için çalışanların çalışmaları zayi olmaz. Birbirinize yardımcı olun. Öyle ki o yolda hakikatler için mücadele edenler; bulundukları yerlerden çıkarıldılar, o kimseler hicret ettiler ve hakk yolunda eziyet gördüler ve öldürüldüler. Onlar o yolda fenalarını anlayıp yok ettiler ve elbette onlar makamlarında akıp giden bir ilmin huzuruna dâhil oldular. Allah'a ait güzel karşılıklar buldular. Güzel karşılıklar Allah'ın katındandır.

196- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin, o beldeler arasında bir gayret içindeymiş gibi görünüp, gezip dolaşmaları seni aldatmasın.

197- Bu onların hep kendi çıkarları içindir. Sonra onlar hep yakıp yıkıcı hallerdedirler ve o ne kötü bir hâldir.

198- Lâkin Rabbine karşı fenalardan sakınan kimseler için huzur vardır, onlar makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hâlin içindedirler. Allah'a ait olan hakikatlere kavuşmanın mutluluğundadırlar. Erdemli insanlar için, Allah'a ait olan hakikatler hayırlardan başka bir şey değildir.

199- Aktarılan söylentilerde kalan öyle kimseler vardır ki, Allah'a inanırlar ve size bildirilen ve onlara bildirilen şeylere inanırlar. Allah'a karşı saygı içindedirler. Allah'ın ayetlerini çıkarları için az bir değere de olsa satmazlar. İşte onlar, karşılıklarını Rabbinden beklerler. Muhakkak ki Allah'ın hesabı seridir.

200- Ey iman edenler! Sabrın ne olduğunu anlayın ve sabredin ve tüm varlığı birbirine bağlayan Hakk sırrını anlayın ve fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Umulur ki başarırsınız.

NİSÂ SÛRESİ

1- Ey insanlar! Sizi vücudlandırana karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın. Ki O'dur sizi tek bir nefisten halk eden ve ondan eşler var eden ve onlardan birçok erkek ve kadın olarak çoğaltan. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Ki O'nun hakikatlerini anlamak için sorun arayın ve yakınlığı anlayın. Muhakkak ki Allah, sizdeki tüm tecellileri ile sizi sımsıkı tutandır.

2- Atalarının inancından kopmuş olup, hakikati arayanlara hakikatlerin bilgilerini verin ve tertemiz hakikat bilgilerini cehaletin o zararlı bilgileriyle değiştirmeyin ve onların değerlerini kendi değerleriniz yapıp faydalanmayın. Muhakkak ki bu büyük bir vebâldir.

3- Eğer, atalarının inançlarından kopmuş olup, hakikati arayanlara sunulan değerlere, onların doğruluk içinde sahip çıkamayacağından çekiniyorsanız, nefsini anlama yolundan döneceklerini düşünüyorsanız, o zaman onlara; tekrarlaya tekrarlaya ve birleştirerek ve Rabb şuuruna ulaşarak hakikatlere bağlanmalarını söyleyin. Eğer onların hakikatleri anlama, sizin de hakkıyla anlatamama çekinceniz varsa, artık tüm varlıkta Tek olan gücü ve sizlerdeki gücün sahibinin sizler olmadığını anlayıncaya kadar onlara yardım edin. İşte bu doğruluktan ayrılmamanız için uymanız gerekendir.

4- Nefsini anlama yolunda olanlara, Hakk'a ait olan bilgileri doğruluk içinde verin. Bundan sonra eğer bir güzellik içinde kendilerinden doğan o bilgilerden bir şeyi sizlerle paylaşırlarsa, ondan hakikatlere uygun olarak yararlanın.

5- Sizi diri tutan, varlığı var eden Allah'a ait olan ulaştığınız o değerli bilgileri, aklını işletemeyip anlayamayacak olanlara vermeyin. O hakikatlerden onları faydalandırın ve onları rahatlatın ve bir ariflik ölçüsünde onlarla konuşun.

6- Atalarının inançlarından kopmuş olup, hakikati arayanlara yardım edin, hatta birliğin kemalâtına ulaşıncaya kadar onlara yardım edin. Bundan sonra onlarda doğruya ulaşma yolunda samimiyet görürseniz, artık onlara hakikatlerin değerlerini verin ve faydasız şeyler sunmayın, aşırı gitmeyin ve onların kemalât yolunda dikkatli olmalarını söyleyin. Kim hakikatlerin bilgilerine sahip olursa, artık o erdemlilik içinde davransın. Kim hakikatlerin

bilgilerinden yoksun kalmışsa, o bilme yolunda yararlanmaya devam etsin. Böylece onlara verilen o hakikatlerin değerlerini anlamak için gayret göstersinler, böylece onlar da bilenlerden olsunlar. Allah değerleri anlamak için kâfidir.

7- Mürşid-i kâmillerin bıraktığı bilgilerden kâmil insanlar için faydalanma vardır ve yakınlık sahibi olanlar için faydalanma vardır ve mürşid-i kâmillerin bıraktığı bilgilerden nefsini tanıma yolunda olanlar için faydalanma vardır. Yakınlık sahibi olanların sunduğu bilgilerden az ya da çok faydalanmak gereklidir.

8- Hakk'a yakınlığa ehil olanlar; atalarının inançlarından kopmuş olanlara ve hakikatin arayışında bir çaresizlik içinde olanlara haklarını vermek için hazır olsunlar ve onları hakikatlerin bilgilerinden faydalandırsınlar ve onlara hakikatlere arif olacakları sözler söylesinler.

9- Eğer onlardan sonra gelecek olan nesiller için, onların bilgisiz olmalarından korkup çekiniyorlarsa, artık onların fenalardan sakınmaları, Allah'a ortak koşmamaları için yardım etsinler ve onların hakikatleri anlayabileceği şekilde sözler söylesinler.

10- Atalarının inançlarından kopmuş olup, hakikati arayanlara, hakikatlerin değerlerini vermemekle onların hakkını yiyen o kimseler; ancak onlar kendi içlerindeki o ateşten beslenirler ve vardıkları yer ötekileştirmenin cehaletidir.

11- Allah size, evlatlarınız asliyetlerini anlayıncaya kadar ve onların hakikatlerden nasiplenmesi için, onlara hakikatleri anlatmanızı öğütler. Eğer onlar, nefsini anlama yoluna gelmişlerse, onların ikilikten geçmeleri ve onların kendilerindeki kudreti anlamaları için onlara yardım edin. Sonra da onlara ikilikten geçinceye kadar üç dersin hakikatlerini anlamaları için yardım edin ve eğer birliğin idrakine yol almışsa, artık o yolun yarısına ulaşmıştır ve o bütün varlığın birliğini anlayabilmesi için, hakikatleri terk etmeden tüm makamları anlayıncaya kadar, ebeveynlerinden yardım almaya devam eder. Eğer irfaniyet sahibi olmuşsa, artık irfaniyet sahibi olamayanlara, onu yetiştiren ebeveynleri gibi o da onlara asliyetini anlayıncaya kadar varislere yardım eder. Eğer onlar ona kardeş olmuşlarsa, o da asliyetini anlamak isteyenlere üç dersin hakikatlerini anlatır. Sonra o onlara o hakikatlerle öğüt verir: Siz de atalarınız gibi varlığınızı teslim etme

içinde olun, hakikatleri bilmeyen çocuklarınıza Allah'ın hakikatlerinden onları faydalandırın, sizin gibi onlarında yakınlığı anlamalarına yardım edin, der. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olandır.

12- Sizinle aynı yolda olanlar adaleti terk etmesinler. Artık irfan sahibi olanlar, irfan sahibi olamayanlara yardım etsinler. Sizin Rabbe döndüğünüzde, bırakıp terk ettiğiniz o batıl şeyleri, varlığını teslim etme içinde olanların da terk etmesi için tavsiye edin. Onlar da irfan sahibi değilken, artık irfan sahibi olmak için fena halleri terk edip, Rabbe dönsünler. Artık onlar da terk ettiği fenalarından sonra kavuştuğu o değerleri, varlığını teslim etme içinde olanlara tavsiye etsinler. Eğer kendi varlığından geçip, ehil kimseler olmuşlarsa ve o yoldaki kardeşleri de her varlıktaki o işleyişe vakıf olmuşlarsa, artık onların hepsi, birliğin şuurunda, tüm makamların idrakinde olsunlar. İşte böylece kesretin hakikatine varanlar, artık onlar ilk üç makamdaki fenalarla ortak koşma halinde olanlara, hakikatleri anlamalarını ve varlığını teslim etme yolunda başka sıkıntılara düşmemeleri için, Allah'ın hakikatleri üzere olmalarını tavsiye etsinler ve halim olanın, ilmin sahibi olanın Allah olduğunu anlatsınlar.

13- İşte bunlar Allah'ı anlamak isteyenlere hükümlerdir. Kim; Allah'a itaat ederse ve o resulün anlattıklarına uyarsa, o huzur bulur, makamında akıp giden ilim vardır, devamlı o haldedir. İşte yüce kurtuluş budur.

14- Kim; Allah'ı anlamaz, kendine benlik isnat ederse ve o resulü de anlayamazsa, o adetlerde, cehalette kalır ve o devamlı ateşin içindedir ve ona hakir bırakan sıkıntılar vardır.

15- Sizden nefsini tanıma yolunda olanlardan, haddi aşıp bir benlik içinde olanlar olursa, sizden Rabbe arif olanlar; onların kendilerindeki hakikatlere şahit oluncaya, onların makamlarında hakikatleri kavrayıncaya, kendi varlıklarından geçip sevgiyle teslim oluncaya kadar ya da onların Allah'ın hakikatlerinden anladıklarını onlar başkalarına sununcaya kadar, onlara yardım etsinler.

16- Sizlerden o hallerde olanlar; artık onlar sıkıntı veren o cehalet hallerinden vazgeçerler, yaptıkları hataları anlayıp dönerlerse ve ıslah olurlarsa, artık onları bırakın. Muhakkak ki Allah, hatalarını anlayıp dönenleri bağışlayandır, varlığı özünden var edendir.

17- Bir cehalet içinde fena amellerde olduğunu anlayıp, sonra hatalarından dönenler ve Allah'a karşı yaptıkları hataları anlayıp dönen kimseler; işte ancak onlar hakikatlere yakın olurlar, işte onlar kendilerindeki Allah'ın tecellilerine yönelenlerdir ve tüm varlığa hâkim olanın, ilmin sahibi olanın Allah olduğunu bilenlerdir.

18- Hatalarından dönmeyen kimseler ise, amelleri kötülük üzere olanlardır. Hatta onlara ölüm gelinceye kadar o halde kalırlar. O kimselerden biri yoktur ki, ölüm onlara geldiğinde, ben şimdi tövbe ettim, demesin. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, bizi anlayamadıklarından dolayı elim bir sıkıntının içindedirler.

19- Ey iman edenler! Nefsini anlama yolunda olanlara, zorla bir şey anlatmaya çalışmanız doğru olmaz. Onları değiştirmeye zorlamayın, bazı şeyleri gidermeye kalkmayın, onlara istemediği şeyleri vermeyin. Ancak apaçık bir benlik, kötülük içinde olmaları başka; o zaman onlarla ariflik ölçüsünde konuşun ve onları küçük görmeyin, eğer onları küçük görürseniz Allah'ın var ettiği şeyi küçük görmüş olursunuz. Onların içinde de çok hayırlarda olanlar vardır.

20- Eğer sizinle aynı yolda olmak, aynı makamlarda olmak isteyenlerin düşüncelerini değiştirmek istiyorsanız, siz onlara birliğin bilgilerini bir ölçü ile verin, artık eski cehalet hallerinden bir şey edindirmeyin. Yalanlar ve apaçık fenalar olan o cehalet hallerini mi edindireceksiniz?

21- Biriniz diğerine birlik yolunu sunmuşken, o halleri nasıl edindirirsiniz ve onlar edebe aykırı davranışlar içindeyken sizinle sözleşmişlerdi.

22- Nefsi anlama yolundayken, atalarınızdan gelen uygun olmayan geçmişteki o hallere sarılmayın, o haller uygun değildir. Doğrusu o haller, bir benlik içinde haddi aşmışlıktır ve kin, öfke, buğz etmektir ve fena bir yoldur.

23- Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kardeşleriniz, kayın valideleriniz, sizin ve hanımınızın himayenizde bakıp büyüttüğünüz üvey kızlarınız ve neslinizden gelen evlatlarınızın eşleri ve onların kız kardeşleri, tüm akrabalarınız, eğer onlar sizin tâbi olduğunuz yola dahil olmak istemezlerse, sizin onları dahil etmeniz uygun değildir.

Onlar sadece geçmiş hallerdedirler. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

24- Nefsini bilme yolunda olup, iyi hallerde olmaya meyledenlere; kendi vücudunuzun Allah'ın bir kitabı olduğunu bilin, siz sahip olduğunuz gücün sahibi değilsiniz, diyerek hakikatleri anlatın. Geride bıraktığınız o cehalet hallerini değil, hakikatlerin değerlerini anlamayı istemeniz, başka şeylerde değil, bir arınma içinde olmayı, iyilerden olmayı istemeniz size helaldir, deyin. Bundan sonra huzur bulacakları o hakikatleri onlardan esirgemeyin. Artık onlara istedikleri bilgileri verin. Bundan sonra onlar, o bilgilerle bir anlayış içinde olmazlarsa, size bir vebâl yoktur. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

25- İyilik yolunda olanlardan, müminlik yolunda olanlardan kim; kendindeki gücün sahibinin kendinin olmadığını anlarsa, o birlik yolunda nice lütuflara kavuşur. Müminlik yolunda olanlar, kendilerindeki gücün sahibinin kendilerinin olmadığını bildiklerinde, sağlam bir halde hareket ederler. Allah ilmin sahibi olandır. Siz, hakikatlerin inancı yolunda birbirinize yardım edin. Onlardan o birliği anlamak isteyenler, ehil olanların izniyle o yola tâbi olsunlar ve o iyilik yolunda olanlara bilmek istedikleri şeyleri onlara verin, arınmanın dışında bir şey vermeyin ve onlara hakikatlerden başka şeyleri dost edindirmeyin. Sonra onları hakikatlerle koruyun. Eğer onlar bir benlik, taşkınlık halinde gelirlerse onlara adaleti tavsiye edin. İyilik yolundan ayrılırlarsa, kalacağı sıkıntıları bildirin. İşte bunlar, sizlerden günahlara düşmekten korkan kimseler içindir ve sizler hayırlar yolunda sabırlı olun ve mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu bilin.

26- Varlığın varoluşundaki irade Allah'a aittir. Hakikatler size apaçık sunulmuştur. Size tüm varlığın işleyiş yasalarıyla yol gösterilir. Sizden önceki kimselere de varlığın işleyiş yasaları ile yol gösterildi. Artık sizler, cehalet hallerinden hakikatlere dönün ve tüm varlığa hâkim olan, ilmin sahibi olan Allah'ı anlayın.

27- Varlığın varoluşundaki irade Allah'a aittir. Sizler cehalet hallerinden hakikatlere dönün. Büyüklük, çıkar gibi cehalet hallerine uyanlar, sizinde kararlı bir şekilde o hallere meyletmenizi isterler.

28- Varlığın varoluşundaki irade Allah'a aittir. Sizler hakikatlerle huzur bulun ve insanın yaratılışını anlayın, zayıflık içinde olmayın.

29- Ey iman edenler! Kendi aranızda aslı olmayan şeylerden faydalanmaya çalışmayın. Sadece hakikatlerin alışverişinde olun, birbirinize yardım edin ve kendinize yazık etmeyin. Muhakkak ki Allah sizleri kendi özünden var etti.

30- Kim, birine kin beslerse ve kötülük yaparsa, artık o Bizi anlamaktan uzaklaşıp yakıp yakıcı hallerde kalır ve işte böylece Allah'ı önemsemeyenlerden olur.

31- Eğer siz, size yasaklanmış olan o kibirlilik hallerinden kaçınırsanız, sizin fenalarınızı örteriz ve sizi asil makamlara dahil ederiz.

32- Allah'ın lütuflarından başka bir şey temenni etmeyin. Birbirinizi edindiğiniz hakikatlerin bilgilerinden, ehil kimseler olmanız için faydalandırın ve nefsini anlama yolunda olanları da, edindiğiniz hakikatlerin bilgilerinden faydalandırın. Allah'ın lütuflarını anlamak için sorup araştırın. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

33- Bütün her şeyi Bizim var ettiğimizi bilen kimselerden olun. Sizi yetiştirenlerin bırakmış olduğu o hakikatlerin bilgilerinden faydalanın ve yakınlığı anlayanlardan olun. Kendinizdeki diriliği kavrayan kimselerden olun. Artık o hakikatlerden nasiplenenler, o yolda olanlara o bilgileri versinler. Muhakkak ki Allah bütün her şeyde, her an her yerde hazır olandır.

34- Ehil kimseler; nefsini bilme yolunda olanları hakikatleri anlamaları için yetiştirirler. Onlar birbirlerine Allah'ın lütuflarını anlamak istediklerinden dolayı yardımcı olurlar ve onlar kendi varlıklarının sahibini bilip infak ederler. Sonra da onlar sâlihlerden olma yolunda teslim olurlar. Allah'ın bilinmeyen görünmeyen âlemi muhafaza ettiği gibi, onlarda hakikatlerin bilgilerini muhafaza ederler. Ki onlar itaatsizlik etmekten çekinirler ve onlar öğütlere uyarlar. Artık bulundukları makamlardan hakikatlerin dışına çıkanlar olursa, onlara bulundukları yerde hakikatleri vurgulayın. Bundan sonra onlar, sizin söylediğiniz şekilde hakikatlere uyarlarsa, artık onlara başka bir yol göstermeyin. Muhakkak ki Allah tüm varlıkta ilmiyle yüce olandır.

35- Eğer onların ayrılıkta kalmalarından korkarsanız, artık onları konuya daha hâkim olan ehil kimselere gönderin. Onlar ıslah olmayı istedikleri müddetçe, konulara daha hâkim olan ehil kimseler, onlara yardım ederler.

Allah, hakikatleri anlamak isteyenleri muvaffak eder. Muhakkak ki Allah ilmiyle tüm varlıktan hakikatleri bildirir.

36- Allah'ın kulu olduğunuzu idrak edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babanıza ve yakınlarınıza ve yetimlere ve çaresizlere ve yakın komşularınıza ve uzak komşularınıza ve etrafınızdaki arkadaşlarınıza iyi davranın ve evlatlarınıza hakk yolunu gösterin. Siz sahip olduğunuz gücün sahibi değilsiniz. Muhakkak ki kendini üstün gören, kibirlilik içinde olan kimselerde Allah sevgisi yoktur.

37- Bir şeyi paylaşmayan kimseler, insanlara da paylaşmamayı tavsiye ederler ve onlar kendilerine sunulan Allah'ın lütuflarının farkına varamazlar. Sunduğumuz hakikatleri görmemezlikten gelenler için hakir bırakan sıkıntılar vardır.

38- Onlar kendilerindeki değerleri insanlara gösteriş içinde verirler ve onların Allah'a iman etmeleri yoktur ve sonlarına da inanmazlar. Kim o hallere yakın olursa, şeytani hallerde olur. Artık o ne kötü bir yakınlıktır.

39- Onlar kendilerindeki Allah'ın tecellilerine ve sonlarının geleceğine neden inanmazlar ve Allah'ın onlara sunduğu nimetlerden neden infak etmezler ve onları da var edenin, ilmin sahibinin Allah olduğunu neden bilmezler?

40- Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük vermez. İyi amellerde olanlara kat kat karşılıklar vardır ve O, kendine ait olan yüce karşılıkları her zaman verir.

41- Bütün ümmetlerden hakikatlerimize tanık olanlar ortaya çıktı. Sen de onlara hakikatlerimizi anlatmak için ortaya çıktın.

42- Her an her yerde yetkili olanı anlamayı isteselerdi, hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselerden olmazlardı ve resule karşı çıkmazlardı. Eğer onlar yeryüzünde adaleti, eşitliği anlasalardı, Allah'ın tecellilerini yok saymazlardı.

43- Ey iman edenler! Hakk'a bağlılık şuurunuzu yok etmeyin. Siz cehaletin sarhoşluğundan geçip, kendinizi bilinceye kadar bir şey söylemeyin ve ikiliği yok edin. Sadece hakikatin yolunda yol alarak temizlenin. Hasta olduğunuzda ya da bir arayışa çıktığınızda ya da birlik idrakinden fenalığa düştüğünüzde veya şehvani duyguyla yaklaştığınızda, hakikatlerin ilmi ile arının ya da o arınacak ilmi talep edin. O tertemiz huzur veren mutluluğa

ulaşın. Bundan böyle siz yüzünüzü hep temiz halde tutun ve sizdeki gücün sahibinin idrakinde durun. Muhakkak ki Allah bağışlayandır, mağfiret edendir.

44- Hakikatlerin sözleri sunulan kimselerden kendilerine pay çıkaranları görmedin mi? Onlar dalalete sapıyorlar ve onlar hakkın yolundan dalalete sapmanızı istiyorlar.

45- Allah ilmin sahibidir. Siz bir düşmanlık içinde olmayın. Dost olarak Allah kâfidir ve yardımcı olarak Allah kâfidir.

46- Yalnız biz yol gösteririz diyen o kimseler, hakikatlerin sözlerinin anlamlarını farklı anlamlara döndürürler. Derler ki: Biz işitiriz, biz üstünüz ve bizden başkası hakikatleri duyamaz işitemez. Süslü konuşmalarla, yalnız bizi izleyin, derler. Varlığın yaratılış yasalarını anlamak isteyenleri kınarlar. Eğer onlar bizi dinleselerdi ve itaat etselerdi ve bizi duysalardı ve bize uysalardı, elbette onlar için daha hayırlı ve daha doğru olurdu, derler. İşte bu hallerde olup hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşırlar, artık onlardan pek azı hariç inanmazlar.

47- Tüm varlığın bir kitap olarak sunulduğunu anlayan ey o kimseler! Her varlıkta sunduğumuz o hakikatlere inanın, doğruluğunu anlayıp dosdoğru hareket edin. Önceden inandığınız o geçmişteki cahil anlayışlarınızı yok edin. Yoksa o yasakları dinlemeyip rahmetten uzaklaşanlar gibi, sizde hakikatleri anlamayıp rahmetten uzaklaşırsınız. Tüm varlığın işleyişinde fâil olan Allah'ı anlayın.

48- Ortak koşan kimseler Allah'ın mağfiretini anlayamazlar. Kim onu anlamak isterse, hakikatlerden başkasını görmezse o mağfiret bulur. Kim Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat ederse, Allah hakkında iftiralarda bulunursa, o büyük günahlarda kalır.

49- Nefslerini anlayan, fenalardan temizlenen o kimseleri gördün değil mi? Ancak Allah'ı anlamak isteyen kimseler cehaletten temizlenirler ve onlarda zerre kadar zulüm yoktur.

50- Allah hakkında nasıl uydurmalar yapıyorlar, o yalanları yayıyorlar gör anla ve apaçık fenalarda kalmayı onlar kâfi görürler.

51- Bir fayda bulmaları için, hakikatlerin sözleri sunulan o kimseleri gördün değil mi? Onlar aslı olmayan şeylere, kendi çıkarları için iman ediyorlar ve onlar hakikatleri bırakıp, zanlarını ilah ediniyorlar ve hakikatleri göremeyip örtenler için diyorlar ki: Bunlar iman edenlere göre hakkın yoluna daha yakın olanlardır.

52- İşte onlar, Allah'ı anlayamayıp rahmetten uzaklaşanlardır ve kim, Allah'ı anlayamayıp rahmetten uzaklaşırsa, artık onlar bir yardımcı da bulamazlar.

53- Yoksa mülkün sahibi onlar mı? Şayet öyle olsaydı, onlar zerre kadar da olsa insanlara bir şey vermezlerdi.

54- Yoksa insanlar, Allah'ın onlara verdiği lütuflara karşı bir hasetlik içinde mi oluyorlar? İbrahim; tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu ve onda hikmetler olduğunu anlayanlardandı. O hasetlik içinde olanlara da tüm varlığın yüce hakikatlerini sunduk.

55- Onlardan kimi İbrahim'e inandı ve onlardan kimi ondan yüz çevirdi. Cehalet bilişlerini yeterli görenler ötekileştirmede kaldılar.

56- İşaretlerimizi görmemezlikten gelip örtenler, biz sûretleri değiştirip durduğumuz halde, onlar her seferinde sûretlerde kaldılar. Onlar yakıp, yıkıcı hallere sarıldılar, sıkıntılı haller içinde oldular. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

57- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar; onlar makamlarında bir ilim üzeredirler, huzura dahil olurlar, devamlı o haldedirler, onlar fenalardan temizlenip tüm varlığın birliğinin kemalâtındadırlar ve onlar koruyucunun korumasına dahil olmuşlardır.

58- Allah'ın size hükmüdür: Emanetleri sadece ehline verin. Siz insanlar arasında hakk olanı ve batıl olanı bildireceğiniz zaman, adalet üzere bildirin. Muhakkak ki Allah hakikatleri en güzel bir şekilde bildirir. Muhakkak ki Allah işittirendir, gördürendir.

59- Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve resule uyun ve sizden hakikatlerin hükümlerini bilen kimselere de uyun. Bundan böyle bir şey hakkında ihtilafa düşerseniz, artık onun hakikatini Allah'ta arayın ve resulü anlayın. Eğer siz Allah'a iman ederseniz ve sonunuza inanırsanız, işte bu sizin için daha hayırlıdır ve hakikatleri yorumlamanızda daha güzel olur.

60- Senin ulaştığın hakikatlere ve senden öncekilerin ulaştığı hakikatlere inandığını zannedenleri gördün değil mi? Allah'a kul olduğunu sanıp, kendi zanlarını ilah edinenler, kendi zanlarıyla hükmetmeyi isterler ve onlar işleyişin hakikatlerini görmemezlikten gelip örterler ve onlar hakikatlerden uzaklaşıp kendi anlayışlarına saparlar, tüm şeytani halleri isterler.

61- Onlara, Allah'ın hakikatlerine ve resulün anlattıklarına haydi gelin uyun dediğin zaman, inanmış gibi görünenlerin; hakikatlerden ve senden yüz çevirdiklerini görürsün.

62- Kendi yaptıkları şeyler sebebiyle, bir zarar başlarına geldikten sonra sana gelirler, Allah'a yemin ederler, biz sadece iyilik ve birlik olsun istedik, derler.

63- İşte o kimselerin Allah'ı bilme konusunda kalblerinde bir şey yoktur. Artık öyle kimselerden uzak dur. Onlara öğüt ver ve onlara kendilerindeki apaçık hakikatleri anlat.

64- Bir Resul; her şeyde yetkili olan Allah'ın hükümlerine itaat etmek, hakikatlerimizi anlatmaktan başka bir şey için açığa çıkmadı. Onlar nefislerini anlamayıp, kötülükler içinde olduklarını anladıklarında sana geldiler. Allah'ın bağışlamasından bağışlanma istediler. Elbette onların hakikatlere yol bulmaları için resul: Allah, hatalarını anlayıp dönenleri kabul edendir, tüm varlığı özünden var edendir, diyerek hakikatleri anlattı.

65- Hayır, onlar senin anlattığın Rabbe inanmazlar, hatta senin hâkim olduğun konulara, kendi aralarında, aslı yok derler. Sonra onlar kendilerindeki müşkilleri yok edemezler ve onlar hakikatlere teslim olmadıkça, barış ve huzur üzere olamazlar.

66- Eğer onlar kendilerindeki hakikatlerimizi anlasalardı ya da bulundukları yerlerde hakikatlerden uzak durmasalardı, kendilerine yazık etmezlerdi. Ancak onlardan az bir kısmı hariç bunu yapmadılar. Eğer onlar bunu yapsalardı, onlara sunulan öğütlerden faydalansalardı, elbette onlar için iyi olurdu ve hakikatleri daha iyi tesbit ederlerdi.

67- 68- Böylelikle onlara sunduğumuz, Bize ait olan yüce hakikatleri elbette anlarlardı ve elbette onlar dosdoğru hakikatin yolu olan Bize yol bulurlardı.

69- Kim Allah'a itaat eder ve o resulü anlarsa, işte onlar kendilerindeki Allah'ın sıfatlarını anlayanlardır ve o kimseler; hakikatleri bildirenlerle ve

dosdoğru hareket edenlerle ve bilenlerle ve iyi çalışmalarda olanlarla ve güzel haller içinde olanlarla, bir birlik içindedirler ve işte onlar, aynı amaçta birleşenlerdir.

70- İşte bu Allah'ın lütuflarıdır. İlmin sahibi olan Allah, hakikatleri anlamak için kâfidir.

71- Ey iman edenler! Siz tedbirinizi alın. Ya tek olarak istikrarlı olun ya da hep birlikte hareket edin.

72- Sizlerden bazı kimseler elbette yavaş davranır tembellik ederler. Sonra size bir sıkıntı isabet etse; Allah'ın tüm mahlûkattaki hakikatleri bana da sunuldu, fakat ben hakikatleri anlayanlarla beraber olmadım, dersiniz.

73- Eğer siz Allah'ın lütuflarını anlarsanız, elbette dersiniz ki: Onunla kendi aramdaki sevgi bağını anlayamamışım, keşke ben de daha önce o hakikatleri anlayanlarla birlikte olsaydım, böylece o yüce kurtuluşu kazananlardan olsaydım.

74- Bundan böyle Allah yolunda hakikatleri anlamak için gayret göstersinler, sonlarını düşünerek dünya hayatının gerçeğini anlamak için mücadele eden kimselerden olsunlar ve kim Allah yolunda hakikatleri anlamak için gayret gösterirse; hakikatleri anlama yolunda başarılı olsa da veya başarılı olamasa da, artık onlar kendi anlayışları nispetince karşılık bulurlar.

75- Sizler; Allah yolunda hakikatleri arayan erkek ya da kadın ya da çocuk ya da bir zayıflık içinde olanlara, onların hakikatleri anlamaları için gayret göstermemezlik yapmayın. O kimseler: Rabbimiz! Bizi kötülüklerin bulunduğu yerlerden çıkar ve bize, sana ait olan hakikatleri anlatacak bir dost ver ve sana ait hakikatleri anlamamıza yardımcı olacak birini gönder, diye söylerlerken, onlara yardım etmemezlik yapmayın.

76- İman edenler, Allah yolunda hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterirler. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise, Allah'a kul olduğunu zannedip kendi zanlarını ilah edinme yolunda olurlar, sonra da şeytani halleri dost edinip kendilerine yazık ederler. Elbette şeytani hallerde olanların hileleri zayıftır.

77- O kimseleri gördün değil mi? Onlara: Kendinizdeki gücü kendinize isnat etmekten uzak durun, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin,

temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın, üzerlerinizde yazılı olan hakikatleri anlamak, anlatmak için hep gayret gösterin, denildi. O zaman onlardan bir gurubu, Allah'tan çekinir gibi insanlardan çekindiler ya da daha fazla uzaklaştılar. Ve dediler ki: Rabbimiz! Üzerlerimizde yazılı olan hakikatleri neden anlamak için gayret gösterelim. Onu bize ölümümüze yakın vakte ertelesen olmaz mıydı? De ki: Dünya hayatından az da olsa faydalanırsınız, fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayan kimselerin sonları daha hayırlıdır ve onlar zerre kadar zulümlerde olmazlar.

78- Nerede olursanız olun, hatta yapısı sağlam binalarda olsanız da ölüm sizde gerçekleşecektir. Eğer ölüm; iyi bir halde iken onlara isabet etse, bu Allah'tan derler ve eğer ölüm; kötü bir halde iken onlara isabet etse, bu senin yüzünden oldu derler. De ki: Gerçekleşen ölümlerin tümü Allah'a aittir. Artık onlar niçin söylenen hakikatlerin sözlerini anlamak için gayret göstermiyorlar.

79- Size isabet eden hayr Allah'tandır ve size isabet eden kötülükler ise kendinizdendir. Sen insanlara hakikatlerimizi göstermek, anlatmak için açığa çıktın ve sana, her an her yerde hazır olan Allah yeter.

80- Kim resulün sunduğu hakikatleri anlar, itaat ederse, böylece o Allah'a itaat etmiş olur. Kim o hakikatlerden yüz çevirirse, o da kendi cehaletine dönmüş olur. Öyle ki sen, onları koruyan hakikatlerimizi anlatmaktan başka bir şey için açığa çıkmadın.

81- Senin yanında, inandık kabul ettik derler, senin yanından ayrıldıktan sonra onlardan bir kısmı, senin söylediğin o hakikatlerden başka olan kendi bildiklerine dönerler ve onlar vücudlarında yazılı olan Allah'ın hakikatlerini anlayamazlar. Artık o hallerde olanlardan uzak dur ve varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip teslim ol ve koruyucu olarak Allah'ın kâfi olduğunu bil.

82- Hâlâ kâinat kitabını anlamak için gayret göstermezler mi? Eğer onda Allah'ın hakikatlerinden başka şeyler olsa, elbette onda çok tutarsızlıklar olurdu.

83- Onlara; huzur bulmaları ya da fenalardan sakınmaları için hükümler sunulduğunda, eğer onlar resulün anlattığı hakikatleri reddetmeselerdi ve onlar kâmil insanlara sorsalardı, elbette o bilen kimseler gibi onlarda hakikatleri araştırıp bilenlerden olurlardı. Eğer sizler üzerinizdeki Allah'ın

lütuflarını ve rahmetini anlamasaydınız, elbette pek azınız hariç şeytani hallere tâbi olurdunuz.

84- Artık Allah yolunda hakikatleri anlamak, anlatmak için mücadele edin. Sen kendini anlamaktaki sorumluluğunu yok etme. Müminler hakikatleri anlatmakta gayret içinde olsunlar. Umulur ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler; o azap veren hallerinden, Allah'ı anlayıp vazgeçerler ve Allah yolunda daha fazla sıkıntılarda kalmazlar ve azap veren o hallerinden uzaklaşırlar.

85- Şefâat edenin şefâatini anlamak isteyenlere, kim iyi hallerle yardım ederse, o da o yolda fayda bulur ve kim kötü hallerle, şefâat edenin şefâatini anlamak isteyenlere engel olursa, o da o yolda yaptıklarından dolayı sıkıntılar bulur. Allah bütün her şeyi sarıp kuşatandır.

86- Bir selam ile karşılandığınızda, siz de ona daha güzel karşılık verin ya da onun aynı ile cevap verin. Muhakkak ki Allah, tüm değerlerdeki en ince ayrıntıların sahibidir.

87- Allah odur ki; O'ndan başka bir güç yoktur. Sizleri birlik içinde tutan elbette O'dur. Ölüm vaktiniz elbette gelecektir, ondan şüphe yoktur. Kim hakikatlere içten sadakatle bağlı olursa, ortaya çıkışın Allah'tan olduğunu anlar.

88- Sizler fırkalara ayrıldığınız müddetçe, münafıklık içine düşmekten kurtulamazsınız ve o halde olanlar edindikleri şeyler sebebiyle, Allah'ı anlamaktan uzaklaşırlar. Allah'ın hakikatlerini bırakıp, kendi cehaletine sapan kimse O'na yol bulmayı ister mi? Kim Allah'ın hakikatlerini bırakır kendi cehalet anlayışına saparsa, artık o hakikatlere yol bulamaz.

89- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler; sizin de hakikatleri görmeyip örtmenizi, kendileri gibi aynı hallerde olmanızı isterler. O hallerde olanları, onlar Allah'ın yoluna gelinceye kadar dost edinmeyin. Artık onlar yine kendi cehaletlerine dönerlerse, artık onları uyarın ve o hallerde olduğu müddetçe onların kendilerine yazık ettiğini ve onların bir dostu olamayacağını ve yardımcıları da olamayacağını anlatın.

90- Ancak sözlerine riayet edenler, sizlerin aranızda ve onların aralarında hakikatlere yönelenler ya da gönüllerinde bir arayış haliyle size gelenler başka. Siz hakikatlerin yolunda mücadele edin ve onların anlaması için de

mücadele edin ve eğer Allah'ı anlamak isterlerse, kendilerindeki o fena halleri bıraksınlar. Bundan sonra sizinle bir kavga haline gelirlerse, eğer sizin sunduğunuz hakikatlerden uzak dururlarsa, bundan böyle siz onların hakikatleri anlaması için mücadele etmeyin. Sizin, barış ve huzur üzere olan o mücadelenizi bırakırlarsa, artık sizin Allah yolundaki mücadelenizi ve kendilerindeki tecellileri anlayamazlar.

91- Sizden emin olmayı isteyen başka kimseler de olacaktır. Hakikatlerden emin olmak isteyenler; her zaman fitneliklerden uzak dursunlar, o fena hallerden uzaklaşsınlar. Artık onlar sizin sunduğunuz hakikatlerden uzak durup, o fena hallerden uzak durmazlarsa ve sizin barış ve huzur üzere olan halinizi bırakırlarsa, artık onlar kendilerindeki gücü anlamaktan uzaklaşırlar. Artık onları uyarın ve onlar o hallerde olduğu müddetçe, onların kendilerine yazık ettiğini anlatın. İşte siz; düzenimizi, onların üzerlerindeki apaçık delillerle onlara anlatın.

92- Bir müminin bir müminle mücadele etmesi doğru olmaz, ancak bir yanılgıyı düzeltmek için başka. Kim bir müminle yanılgıyı düzeltmek için mücadele ederse, artık o emin olma yolunda, yönünü hiçbir şeye bağlanmadan Hakk'a çevirsin ve tüm değerlerin sahibine teslim olsun. Sadece samimi bir halde inananlar hakikatlere ehil olurlar. Bundan sonra size ve o müminlere, bazı kimseler eğer düşmanlık içindeyse, artık onları emin olma yolunda serbest bırakın. Bundan sonra sizinle onların arasındaki anlaşmaya uyarlarsa; artık tüm değerlerin sahibine teslim olsunlar, sadece hakikatlere ehil olsunlar ve müminlik yolunda yönlerini hiçbir şeye bağlanmadan Hakk'a çevirsinler. Artık hakikatleri anlamada zorlanırlarsa; fenalardan sakınsınlar, devamlı bir şekilde kâinat şehrine baksınlar, Allah'a karşı düştükleri hataları anlayıp dönsünler. Muhakkak ki Allah ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

93- Kim kasıtlı olarak bir müminle kavga halinde olursa, artık onun bulacağı karşılık; devamlı kalacağı cehaletin cehennemidir. O, hiddet hallerinden dolayı, kendindeki Allah'ın hakikatlerini anlayamaz ve o, Allah'ı anlayamadığından dolayı, rahmetten uzaklaşır ve ona büyük sıkıntılar vardır.

94- Ey iman edenler! Allah yolunda hakikatleri arayışa çıktığınızda, artık ulaştığınız hakikatleri bildirin. Dünya hayatında bir arayış içinde olan, size selam veren kimseler için, sen müminlerden değilsin demeyin. Allah'a ait

değerler sonsuzdur. İşte siz de daha önceden bilmiyorken, üzerinizde olan Allah'ın nimetlerini bilenlerden oldunuz. Bundan böyle ulaştığınız hakikatleri bildirin. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirendir.

95- Bir hastalığa, bir sıkıntıya sahip olanların dışında, inananlardan hiçbir şey yapmayan bir kimseyle, Allah yolunda malları ve canları ile hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösteren bir olur mu? Malları ve canları ile hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterenler; hiçbir şey yapmayanlara karşı, Allah'ın lütuflarını anlamada dereceleri yüksektir. Allah'ın güzellikleri hepsinde ortaya çıkar. Allah'ın lütuflarını anlamak, anlatmak için gayret gösterenler; hiçbir şey yapmayanlara karşı yüce karşılıklara ulaşırlar.

96- Onlara, hakikatlerin mertebelerini ve mağfireti ve rahmeti anlama vardır. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

97- Elbette kendilerindeki gücü anlayamayıp, nefslerine zulmedenlere: Siz neden bu halde oldunuz, denir. Biz yeryüzünde hakikatleri anlamada bir zayıflık, bir çaresizlik içinde olduk, derler. Onlara: Siz de her yerde Allah'ın hakikatlerini anlamada şuurlu hareket etseydiniz, sonra da o hakikatler için bir arayışta olsaydınız, denir. İşte o hallerde olanların bulundukları yer cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir yerdir.

98- Ancak, erkeklerden ve kadınlardan ve çocuklardan bir çaresizlik içinde olanlar ve bir güçsüzlük içinde olanlar ve yol bulamayanlar başka.

99- İşte umulur ki onlar, Allah'ın kendilerindeki bağışlayıcılığını anlarlar ve mağfiretiyle bağışlayıcı olanın Allah olduğunu bilirler.

100- Kim, Allah'ın hakikatleri için bir arayış içinde olursa, o yeryüzünde kapasitesi ölçüsünde hakikatlere ulaşır. Kim, Allah'ı ve resulünü anlamak için, önce kendi vücut evinden arayışa başlarsa, o varlığın özünün geldiği o yeri idrak eder, böylece ortaya çıkan varlığı anlayan olur, aradığı hakikatlerin karşılığını Allah'ta bulur ve mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlar.

101- Yeryüzünde hakikatleri arayışa çıktığınızda, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin sizi bir fitneye sürükleyeceğinden eğer korkarsanız, her an Hakk'a bağlı olma hakikatinin eksikliğini hissetmenizde

size bir vebâl yoktur. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin o fitne halleri sizin apaçık düşmanınızdır.

102- Sen onlarla birlikte olduğunda, her an Hakk'a bağlılık hakikatini onlara anlat. Onlardan seninle birlikte olmak isteyenler, sâlih kimselerden olmaları için artık Hakk'a teslim olsunlar. Sonra sizi takip edenler de böyle olsunlar. Böylece hakikatleri anlamak için başka şeylere yönelmesinler. Seninle birlikte Hakk'a yönelsinler ve onlar dikkatli davransınlar ve onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler gibi değil, sâlih kimselerden olsunlar. Eğer onlar gaflete düşerlerse, sizden sâlih kimselerden ve sizin sunduğunuz değerlerden yararlansınlar. Böylece birliğe yönelip sizinle birlikte hakikatlere eğilsinler. Eğer bu rahmet yolunda sıkıntılarda kalırsanız ve siz hastalığınızdan dolayı iyi çalışmalarda olamazsanız, size bir vebâl yoktur. Sizler her zaman dikkatli olun, hakikatlere sarılın. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip, Allah'ı anlayamayanlar için hakir bırakan sıkıntılar vardır.

103- Böylece her an Hakk'a bağlı olmanın şuuruna ulaştığınızda, artık ayakta olsanız da ve otursanız da ve siz her nerede olursanız olun Allah'ı anın. Böylece siz gönül rahatlığı içinde olun, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin. Muhakkak ki müminler, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler, devamlı hakikatlerin sözleri üzere hareket ederler.

104- Hakikatleri aramada ilgisiz kimselerden olmayın. Sıkıntılara düşseniz de hakikatleri arayın. Sıkıntılarından dolayı ilgisiz olanlar gibi olmayın. Ümit etmeyenler gibi olmayın. Allah'tan ümidinizi kesmeyin. Muhakkak ki Allah ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

105- Muhakkak ki Biz sana, tüm hakikatleriyle her varlığı bir kitap olarak sunduk. Allah'ın gösterdiği şekilde, insanlar arasında adalet üzere hakikatleri sun ve sen sakın içinde bir hainlik, düşmanlık taşıma.

106- Allah'ın mağfiretini anla. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

107- Nefslerini anlamayıp hatalar içinde olan kimselerle tartışmaya girme. Muhakkak ki kötülüklerde, kendi hevâsında olan kimselerde Allah sevgisi yoktur.

108- İnsanlara gizli olan şeyler vardır. Allah'a gizli olan hiçbir şey yoktur ve O onların vücud evlerinde onlarla beraberdir. Hakikatlerin sözlerinden başka sözlerden razı olmaz ve Allah bütün işleyişi tecellileriyle ihata edendir.

109- Artık sizler dünya hayatını savaş haline getirenlerden olmayın. Artık ölünceye kadar Allah'ın hakikatleri için mücadele eden kimselerden olun, ya da o hakikatleri koruyan kimselerden olun.

110- Kim kötü amellerde olup, kendine zulmettiğini anlar, sonra da Allah'tan mağfiret isterse, istediğini rahim olan, mağfiret eden Allah'ta bulur.

111- Kim fenalarda olursa, artık o yalnızca kendine fenalık yapmış olur. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

112- Kim yanlışlar içinde ya da kötülüklerde olursa, sonra da onu bir masumluk olarak gösterirse artık o yalanları yüklenmiş olur ve apaçık kötülüklerde kalır.

113- Eğer sen; kendi üzerindeki Allah'ın tecellilerini ve rahmetini anlamamış olsaydın, elbette o hakikatleri anlayamayanlar seni dalalete sürüklerlerdi. Onlar ancak kendilerini dalalete ve sıkıntılardan başka bir şeye sürüklemezler. Allah sana her varlığı bir kitap olarak sundu ve onun içinde hikmetler sundu ve sen bir şey bilmiyorken sana öğretti. Senin üzerindeki o yüce lütuflar Allah'ındır.

114- Dedikodu halinde olanlarda, ikilik içinde kalanlarda iyi haller yoktur. Ancak kim, içtenlikle hükümlere bağlı ve hakikatleri bilme arzusunda ve insanların arasında iyi şeyler yapma halindeyse ve kim bunları yaparsa, işte o Allah'ın rızasını gaye edinmiştir. Artık o, sunduğumuz yüce karşılıklar üzere olur.

115- Kendine hakikatler açıklanıp Hakk'a yol gösterildikten sonra, kim Resulün sunduğu hakikatlere karşı çıkar ve başka yollara tâbi olursa, müminlerin yöneldiği hakikatlerimizden başka şeylere yönelirse, işte o hakikatlerimizi bırakıp kendi cehaletinin cehennemine yaslanır ve o ne kötü bir haldir.

116- Muhakkak ki Allah'a ortak koşanlar, O'nun mağfiretini anlayamazlar. O halleri kim bırakır, O'nu anlamak isterse o mağfiret bulur ve kim Allah'a ortak koşarsa, artık o hakikatlerden uzaklaşıp kendi cehaletine sapmış olur.

117- Onlar ancak Allah'ı bırakıp, kendi zanlarıyla var ettikleri putlara yönelirler ve onlar sadece bir benlik içinde, kendi şeytani hallerine yönelirler.

118- 119- O halde olanlar; Allah'ı idrak edemeyip, rahmetten uzaklaşırlar ve derler ki: Elbette kullarının sığınma duygusundan yararlanıp, çeşitli dayatmalarla onlardan faydalanacağız ve onlar hakikatlerden sapmış olacaklar ve onlar yanlış, asılsız düşünceler içinde olacaklar ve onlar işleyişin hakikatlerini anlayamayacaklar ve onlar ayrımcılık içinde ikilikte kalacaklar. Sonra da onlar, Allah'ın yaratmadaki hakikatlerini başka anlamlara değiştirecekler. Kim Allah'ı anlamayı bırakır şeytani halleri dost edinirse, artık o apaçık bir kayıpla kaybedenlerden olur.

120- Şeytani hallerde olanlar ancak bir kibirlilik içinde olurlar ve onlar kibirliliği adet edinirler.

121- İşte onların bulundukları yer cehaletin cehennemidir ve o hallerden uzaklaşamazlar da.

122- İman edenler ve iyi çalışmalarda olanlar ise; onlar huzur içinde olurlar, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o haldedirler. Allah tecellileriyle gerçek olandır ve Allah'a içtenlikle bağlı olan kimse tecellileri anlar.

123- Siz yanlış, asılsız düşünceler içinde olmayın. Aktarılan söylentilerde kalanlar gibi, yanlış, asılsız düşüncelerde kalmayın. Kim kötülük yaparsa onun karşılığını bulur ve yine de ona Allah'tan başka dost olmaz ve yardımcı da yoktur.

124- Kadın olsun veya erkek olsun, kim iyi çalışmalarda olur ve o müminlerden olursa, işte onlar huzur içindedirler ve onlarda zerre kadar zulüm yoktur.

125- Varlığın yaratılış yasalarını anlamaya çalışan, yüzünü Allah'a döndüren ve iyiliklerde olup, barış ve huzur üzere olan ve İbrâhîm'in düzenlediği ilkelere tâbi olan, onun hakikati aradığı gibi arayan, Tevhîd üzere olan ve İbrâhîm gibi içten samimi olarak tüm her şeyiyle Allah'a sarılan o kimseden, daha güzel olan kimdir.

126- Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ındır ve Allah bütün her şeyi ihâta edendir.

127- Kadınlar hakkında senden bilgi istiyorlar. Anlat: Sizin bilgilenmeniz gibi onların da Allah hakkında bilgilenmeleri ve size kitaptan ne okunuyorsa onlara da okunması haktır. Kadınlardan bilgilerin arayışı içinde olanlara, hakikatlerin bilgilerinden onlara vermemezlik yapmayın ve onların da birliği anlamasını isteyin. Bir zayıflık içinde olanlara yardım edin ve kendi inançlarından kopmuş olup hakikati arayanlar için adaletli olun ve iyi şeyler yapın. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

128- Eğer bir kadın, kocasının geçimsizliğinden ya da kötü davranmasından korkarsa, artık onlar aralarında anlaşıp uzlaşır, sıkıntılarını yok ederlerse onlara bir vebâl yoktur. Barış her zaman hayırlı olandır. İnsanlarda hırs vardır ve eğer iyi davranışlarda olurlarsa ve fenalardan sakınır Allah'a ortak koşmazlarsa onlar için daha hayırlıdır. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

129- Nefsini bilme yolunda olanlar arasında, hakikatleri anlatmak açısından adil olmak kolay değildir. Eğer onlar aşırı isteklilerse, artık onların ilgilerini, hakikatlere olan meyillerini yok etmeyin. Eğer onları eski hallerine bırakırsanız, bir boşlukta kalır gibi olurlar. Eğer onlara ıslah olmayı ve fenalardan sakınmayı, Allah'a ortak koşmamayı anlatırsanız, böylece onlar muhakkak ki mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlayacaklardır.

130- Eğer onlar cehaletlerinden uzaklaşırlarsa, onlar kapasiteleri kadar Allah'ın değerlerine ulaşırlar ve tüm varlığa hâkim olanın, rahmetiyle her şeyi kaplayanın Allah olduğunu anlarlar.

131- Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ındır. Gerçek olan şu ki, sizden öncekilere her varlığı bir kitap olarak sunduğumuz gibi size de sunduk. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın, diye tavsiye ettik. Eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örterseniz; göklerde olanların ve yerde olanların Allah'ın olduğunu ve tüm değerlerin sahibinin, varlıktaki tüm niteliklerin sahibinin Allah olduğunu anlayamazsınız.

132- Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ındır ve bütün her şeyde yetkili olan Allah'tır.

133- Ey insanlar! Sizden zararlı hallerde olmak isteyen kimse olsa da, sizden yararlı çalışmalarda olan başkaları da elbette olur. Allah bütün her şeydeki kudrettir.

134- Kim dünyada hayırlı çalışmalarda istekli olursa, artık o yaşamında ve son anına kadar Allah'a ait olan hakikatlerin yolunda hayırlı çalışmalarda olur. Allah işittirendir, gördürendir.

135- Ey iman edenler! Dürüstçe adaletli bir halde hareket edin. Allah için bildiğiniz hakikatleri dosdoğru anlatın. Eğer kendinize karşı ya da ebeveynlerinize ya da size yakın olanlardan bilgili ya da bilgiden yoksun olanlara karşı haksızlık yapılsa da, artık onlara Allah için dosdoğru adalet içinde davranın. Artık hevalarınıza uymayın, hep adil olun ve konuştuğunuzda sözlerin anlamlarını değiştirmeyin. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

136- Ey iman edenler! Allah'ın sizin ile birlikte olduğuna ve o resule ve o resulün sunduğu hakikatlerin sözlerine ve daha öncede sunulan hakikatlerin sözlerine inanın. Kim Allah'ı ve O'nun tüm varlıktaki gücünü ve O'nun tüm varlıktaki yazılı levhalarını ve sonunun geleceğini, görmemezlikten gelirse ve o resulleri anlamazsa, artık o hakikatlerden uzaklaşıp kendi cehaletine sapmış olur.

137- İnandık deyip, sonra hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, sonra yine inandık deyip, sonra yine hakikatleri görmemezlikten gelip örten o kimseler; böyle devam ettikleri müddetçe, onların hakikatleri görmemezlikten gelip örtme halleri artacaktır. Onlar Allah'ı idrak edecek değillerdir, onlar mağfireti anlayacak değillerdir ve onlar hakkın yoluna yol bulacak değillerdir.

138- İkiyüzlü olanlara acı sıkıntılar olduğunu bildir.

139- O kimseler müminleri bırakırlar, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenleri dost edinirler. Onlarda bir değer, bir yücelik mi arıyorlar? Muhakkak ki tüm değerlerin hepsi Allah'a aittir.

140- Size sunulan hakikatlerin sözlerini anladıktan, Allah'ın ayetlerini siz işittikten sonra, hakikatleri görmemezlikten gelip örten ve onu alaya alıp önemsemeyen o kimselerle beraber oturmayın. Hatta hakikatlerden başka sözleri konuşmayı bırakmadıkları müddetçe, onlarla bir arada bulunmayın.

Onlarla birlikte otururs anız, şüphesiz sizler de onlara benzersiniz. Muhakkak ki Allah'ta birliği anlayamayan iki yüzlüler ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin hepsi, cehaletin cehennemindedir.

141- O kimseler size karşı bir sinsilik içindedirler. Öyle ki siz, Allah'ın hakikatlerini anlayıp ortaya koyduğunuzda, biz de sizinle beraber değil miydik, derler. Eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere bazı değerler sunulsa, müminlik yolunda size engel olmak isteyenlere karşı sizlere yardım etmedik mi, derler. Allah bütün varlığa hâkim olandır. Sizlerin arasında hakikatler ortaya çıkacaktır. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'ı anlayamazlar, müminlik yolunda olamazlar.

142- Münafıklar sizi Allah ile aldatmaya kalkarlar. Onlar kendilerini aldatırlar. Eğer onlara her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin desen, onlar bunu önemsemezler, insanlar arasında gösteriş yaparlar ve onlar az da olsa Allah'ı anlayamazlar.

143- Onlar bir bocalama içinde, yok onlarla olmaz yok bunlarla olmaz, deyip arada kalırlar. Kim Allah'ın hakikatlerinden kendi cehaletine saparsa, artık o asla hakikatlere yol bulamaz.

144- Ey iman edenler! Hakikatleri görmemezlikten gelip örtme hallerine sarılmayın. Müminlikten başka dostluk edinmeyin. Allah hakkında delil mi arıyorsunuz? O apaçık sizin üzerinizdedir.

145- Doğrusu münafıklar, hakikatleri anlamada en aşağı tabakadadırlar, yakıp yakıcı haller içindedirler ve onlar bir yardımcı da bulamazlar.

146- Ancak yaptıkları hataları anlayıp dönen kimseler ve ıslah olanlar ve Allah'ın hakikatlerine sımsıkı sarılanlar başka. Onlar varlığın yaratılış yasalarının Allah'a ait olduğunu bilirler. İşte onlar müminlerle beraberdirler ve onlar Allah'ın sunduğu yüce karşılıklara müminlerin kavuşacaklarını bilirler.

147- Allah size azap etmez. Eğer siz varlığınızın sahibini bilip teslim ederseniz ve iman ederseniz, Allah'ın; varlığının sahibini bilip teslim edene karşılığını verdiğini, ilmin sahibi olduğunu anlarsınız.

148- Sözlerinden ve davranışlarından, kötülük açığa çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur. Ancak zalim kimseler böyle yaparlar ve onlar işittirenin, ilmin sahibi olanın Allah olduğunu bilemezler.

149- Siz iyi olan bir şeyi, ister açıkça yapın, isterse gizli yapın. Siz yaptığınız hatalardan dolayı özür dileyin. Muhakkak ki Allah, hatalarını anlayanı bağışlayandır, kudrettir.

150- Hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler; Allah ile olduklarını anlayamazlar ve O'nun hakikatlerini gösterenleri anlayamazlar ve onlar zanlarına göre davranırlar, Allah ile aralarına ikilik koyarlar ve onlar O'nun hakikatlerini gösterenler hakkında derler ki: Bazısını kabul ederiz ve bazısını kabul etmeyiz. Onların istekleri kendi zanlarına göre yol tutmaktır.

151- İşte onlar gerçekleri önemsemeyip görmemezlikten gelip örtenlerdir ve hakikatlerimizi görmezlikten gelip örtenler için hakir bırakıcı sıkıntılar vardır.

152- Allah'a iman eden o kimseler ve o resulü anlayanlar, onların arasında birlik konusunda ikiliğe düşmek yoktur. İşte onlar aradıkları karşılığa ulaşmışlardır ve mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlamışlardır.

153- Aktarılan söylentilerde kalanlar, senden Ulvî Âlem'den bir kitap getirmeni isterler. Oysa Mûsâ'dan bundan daha büyük bir şey istemişler, Allah'ı bize açıkça göster demişlerdi. Ki onlar kendi kötülüklerinde sürüklendiler, onlar eski cehalet hallerinden gelen tapınmalarına sarıldılar. İşte bu yaptıklarından dolayı affediciliğimizi anlayamadılar ve Mûsâ'nın, sunduğumuz apaçık deliller üzere olduğunu anlayamadılar.

154- Onlardan, Bize verdikleri sözlere uyanlar, sıfatlarla donatılmış vücudlarını anlamakla ilmen yükselirler, yüceliğimizi anlarlar. Onlara; hakikatlere adım atın, tüm varlığınızın sahibini bilip teslim olun, diye bildirdik ve onlara; yasaklara uyun, taşkınlık içinde olmayın, diye bildirdik ve onları kendi verdikleri sözlerle kuşattık.

155- Fakat onlardan verdikleri sözlerde durmayanlar, Allah'ın ayetlerini görmemezlikten geldiler ve onlar hakikatleri bildirenleri öldürdüler, hakikatlerden başka şeylere yöneldiler ve onlar, bizim gönlümüz kendi bildiklerimizin dışındaki şeyleri kabul etmez, diye söylediler. Bilakis onlar, hakikatleri görmemezlikten gelip önemsemediklerinden dolayı Allah'ı anlayamadılar. Böylece onlar az da olsa inanmadılar.

156- Onlardan hakikatleri kabul etmeyenler, Meryem içinde büyük yalanlar söylediler.

157- Onlar, Allah Resulü Meryem oğlu İsa Mesih'i biz öldürdük, diye söylediler. Onun hakikatini yok edemediler ve onun hakikatini çarmıha geremediler. Lâkin onun hakikatlerini daha da sağlamlaştırdılar. Onlar onun hakikati hakkında ihtilafa düştüler, onun hakkında şüpheler içinde kaldılar, onlar o hakikatler hakkında bir bilgiye ulaşamadılar, onlar sadece zanlarına tâbi oldular ve onlar o hakikati kesinlikle yok edemediler.

158- Bilakis o Allah'ın yüce makamlarına yükseldi ve tüm değerlerin yüce sahibinin, bütün varlığa hâkim olanın Allah olduğu sırrına vasıl oldu.

159- Aktarılan söylentilerde kalanlar; o idraksizlik hallerinden vazgeçtikten sonra, o hakikatleri anladıklarında, elbette iman edenlerden olacaklardır ve onlar ölünceye kadar hakikatleri bilenlerden olacaklardır.

160- Yalnız biz yol gösteririz diyen o kimseler zulümlerde oldular. Onlar, güzel amellerde olan, hakikatlerimizi anlamaya çalışanlara engel oldular ve onlar Allah yolunda olan çoğu kimseyi geri çevirdiler.

161- Onlar şahsi menfaat peşinde oldular ve onlar insanları hakikatlerden men ettiler ve onlar insanların mallarını gasp ettiler, insanları asılsız boş şeylere sürüklediler. Hakikatlerimizi görmezlikten gelip örtenler için, hakir bırakıcı sıkıntılar vardır.

162- Fakat hakikat ilminde gerçeğe ulaşmış, senin sunduğun ve senden öncekilerin de sunduğu hakikatlere inanıp emin olanlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket eden ve aklını temizleyip ulaştığı hakikatlerin bilgilerini paylaşanlar, Allah'a ve sonlarına inananlar, işte onlara yüce karşılıklar vardır.

163- Muhakkak ki sen, sunduğumuz hakikatler üzere olduğun gibi, Nuh da sunduğumuz hakikatler üzereydi ve ondan sonraki Nebiler de, İbrâhîm de, İsmâil de, İshâk da, Yakûb da ve onun evlatları da, İsâ da, Eyyûb de, Hârûn da, Süleyman da sunduğumuz hakikatler üzereydi ve Dâvûd da sunduğumuz ilâhî bilgiler üzereydi.

164- Senden önce de hakikatlerimizi anlatan Resuller oldu. Hakikatlerimizi anlatanlardan bilmediğin Resuller de oldu. Mûsâ Allah'ın kelamını anladı ve bu hakikati anlattı.

165- Resuller; ümit vermek ve hakikatleri açıklayıp uyarmak, insanların Allah'ın hakikatlerine karşı olmamaları, sonra da resullerin sunduğu deliller üzere olmaları için ve tüm değerlerin yüce sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu anlatmak için ortaya çıktı.

166- Öyle ki, senin sunduğun hakikatlerle Allah'ı bilenler, tecelli eden o ilmi anlayanlar ve her şeydeki O'nun gücünü bilenler için, her an her yerde olan Allah kâfidir.

167- Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve Allah yolunda olanlara engel olanlar, onlar hakikatlerden uzaklaşıp kendi cehaletlerine sapmışlardır.

168- Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve zalimlik yapanlar, Allah'ı anlayamazlar, onlar mağfiret içinde olamazlar ve onların gittikleri yolda, onlara hakikatin yolunu gösteren de olmaz.

169- İşte böylece Allah'ı önemsemeyenlerden olduklarından dolayı, onların gittikleri yol cehaletin cehennemidir ve devamlı o hâlin içindedirler.

170- Ey insanlar! Rabbinizin hakikatlerini bildiren Resuller size geldi. Artık sizin için iman etmek daha hayırlıdır. Eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örterseniz, göklerde olanların ve yerde olanların Allah'ın olduğunu ve ilmin sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu anlayamazsınız.

171- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Siz din hakkında yalan yanlış şeylerde olmayın ve Allah'ın hakikatlerinin dışında bir şey söylemeyin. Meryemoğlu İsâ ancak Allah'ın hakikatlerini gösteren, hakikatlerinin bilgilerini sunan biriydi. Meryem'den ona bırakılan o bir kelimeydi. O Allah'tan bir Ruh'tu. Artık Allah'a inanın ve o resulü anlayın. İfadelerinizi anlaşılır bir konuşmanın dışında söylemeyin. Sizin için hayırlı olanların dışındakileri bırakın. Allah ancak tek bir güçtür, O noksan sıfatlardan münezzehtir, O çocuk edinmez, göklerde ne varsa ve yerde ne varsa her şey O'nundur ve Allah bütün her şeyde yetkili olandır.

172- Mesih; Allah'ın kulu olduğunu ve yakınlığını, kendindeki gücün O olduğunu söylemekten asla çekinmezdi. Kim O'nun kulu olduğunu söylemekten çekinir ve bir kibirlenme içinde olursa, artık o bütün varlığın kendinde cem olduğunu anlayamaz.

173- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara gelince; artık onlar vefalı olduklarından dolayı karşılıklarını bulurlar ve onların o faziletleri artar. Fakat hakikatlerden kaçınanlar ve kibirlilik içinde olanlar; artık onların sıkıntıları acı sıkıntılardır ve yine de onlara Allah'tan başka dost da olmaz ve yardımcı da yoktur.

174- Ey insanlar! Sizi vücudlandıranın kesin delilleri, sizin üzerinizde size sunuldu ve nurumuzu sizin üzerinizde apaçık sunduk.

175- Bundan sonra Allah'a iman edenler ve O'nun hakikatlerine sımsıkı sarılanlara gelince; artık onlar O'nun rahmetini kendi içlerinde bulurlar ve fazilet sahibi olurlar ve onların rehberi, kendilerindeki dosdoğru o yolun hakikatleridir.

176- Senden bilgi istiyorlar. Anlat: Allah size hükümlerini her an bildiriyor. Eğer o hükümleri anlamada bir zorluk içindeyseler, o konuda bir irfaniyetleri yoksa, ona o yolda olan bir kardeşi yardım etsin. Böylece ona, hakikatleri terk etmeden adalet içinde olmasını tavsiye etsin. O da ona aktarılan bilgilerle hareket etsin. Eğer ona sunulan bilgiyi anlamada zorlanıyor, ikilik halinde kalıyorsa, terk ettiği fenalara dönmeden, asliyetini anlayıncaya kadar gayret göstersin. Eğer ehil kimselerden olursa, o da nefsini bilme yolunda olanlara özlerini anlayıncaya kadar yardım etsin. Allah, sizlerin cehalete sapmamanız için tüm varlıktan hakikatleri her an apaçık bildiriyor ve Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

MÂİDE SÛRESİ

1- Ey iman edenler! Verdiğiniz sözü yerine getirin. Yararlı haller içinde olun. Varlığı anlamada akılsızlık içinde olmayın. Bulunduğunuz yerlerde hakikatleri arayış içinde olun, başka şeyler içinde olmayın, sadece hakikatleri araştırın ve fenalardan uzak durun. Şüphesiz Allah tüm varlığa hâkim olandır, ne varsa O'nun iradesiyledir.

2- Ey iman edenler! Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerini yok saymayın. Ortaya çıkan kutsal olan şeyleri yok saymayın. Fedakârlıktan vazgeçmeyin. Gösteriş peşinde olmayın ve bulunduğunuz yerde fenalardan sakının. Rabbin hakikatlerini ve rızasını anlamak isteyenlere karşı güveninizi yok etmeyin. Uygun olduğunuzda artık hakikatleri bulmak için arayın, araştırın. Sizi ayartan o fena hallerinizi yok edin. Kutsal olan hakikatleri arayış yolunda size engel olanlardan uzak durun, haddi aşmayın. İyilikler üzere yardımlaşın ve fenalardan sakının, ortak koşmayın. Kötülükler için yardımlaşmayın ve düşmanlık yapmayın. Fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah müşkilleri hızla giderendir.

3- Size şunlar yasak edildi: Varlığı diri tutan gücün farkında olmayan hallerde olmak, kan dökücü olmak, zararlı hallerde olmak, Allah'ın hakikatlerinden gayrı şeyler içinde olmak, aldığınız nefesin farkında olmamak, öfkeyle vurup zarar vermek ve bozup dağıtmak, fakir bırakmak ve sıkıntılar, kederler vermek, gereğinden fazla yemeniz ve zekânızı işletmemeniz, putlara olan ilgiyi kesmemek ve ayrılık içinde bırakan büyü, fal gibi asılsız şeyler üzere olmak. İşte bunlar hakikatlerden sapmaktır, her an karamsarlık içinde olmaktır. Siz dini anlama yolunda, hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerden korkmayın, Beni anlamamaktan korkun. Siz din hakkında her an bir kemalât içinde olun. Size nimetleri tastamam verdik. Siz din yolunda barış ve huzur üzere olun, rızamı anlayın. Artık kim zayıf düşse de, zorluklarda kalsa da, yine de fenalar içinde olmasın. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

4- Kendilerine neyin helal olduğunu sana sorarlar. De ki: Temiz, zararsız olan şeyler sizlere helaldir. Siz bir şey bilmiyor iken, size öğretildiği gibi, sizin de bilmeyenlere öğretmeniz helaldir. Allah size bilmediğiniz şeyleri öğretti. Bundan sonra bir ilim ile beslendiğiniz o hakikatlere sahip çıkın ve

her varlıkta olan Allah'ın işaretlerini anlayın ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah tüm değerleri en hızlı bir şekilde sunar.

5- Size, temiz zararsız olan şeyler her zaman helaldir. Kitaptaki hakikatlere ulaşan o kimselerden sizin faydalanmanız helaldir ve sizi faydalandırmakta onlara helaldir. Müminlik yolunda olanların, temizlenme yolunda olanlara hakikatlerin bilgilerinden faydalandırması helaldir. Temizlenme yolunda olanların da, sizden önceki kitaptaki hakikatlere ulaşan o iyi kimselerin bıraktığı, arındırmaktan başka bir şey olmayan o bilgilerden yararlanması helaldir. Yol gösteren o hakikatlerden başka bir şeye sarılmayın. Kim hakikatleri görmemezlikten gelir inanmazsa, artık onun çalışmaları boşa gider ve o sonunda hüsrana uğrar.

6- Ey iman edenler! Her an Hakk'a bağlı olduğunuzu anlamak isterseniz, artık anlayışınızı gerçeklerle arındırın ve sizdeki gücün sahibini anlayın ve aklınızda olan o eski bilişlerinizi temizleyin. Yöneldiğiniz hakikatlerde yol almaya devam edin. İkilik hâlinden artık arının. Müşkil durumda olduğunuzda ya da bir arayışa çıktığınızda ya da birlik idrakinden fenalığa düştüğünüzde veya şehvani duyguyla yaklaştığınızda hakikatlerin ilmi ile arının ya da o arınacak ilmi talep edin ve o tertemiz güzel huzur veren mutluluğa ulaşın. Bundan böyle siz, tertemiz bir bilinç ile hareket edin ve sizdeki gücün sahibinin idrakinde durun. Allah sizlere güçlük veren değildir, fakat o irade eder ki sizler her an temizlik içinde olun. O size nimetlerini noksansız sundu. Umulur ki sizler nimetlerin sahibini bilir, teslim edenlerden olursunuz.

7- Sizin üzerinizde olan Allah'ın nimetlerini hatırlayın. Her an tecellileriyle sizin O'na olan bağlılığınızı unutmayın. İşittik ve itaat ettik dediğinizde ve siz o hakikatleri anladıkça O'na bağlılığınızı anlarsınız. Fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah gönüllerdeki ilmin sahibidir.

8- Ey iman edenler! Allah için kararlı, sadık, sorumluluk sahibi olun. Tanıklığınız adalet içinde olsun. Kin, nefret gibi sizi baştan çıkaracak halleri yok edin. Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin. Fenalardan sakınmak için o yakınlığı muhafaza edin. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirir.

9- Allah, iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara, mağfiret ve yüce karşılıklar vaat etmiştir.

10- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve ayetlerimize karşı yalanlarda kalanlar ise, işte onlar sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletine sahiptirler.

11- Ey iman edenler! Üzerinizde olan Allah'ın nimetlerini hatırlayın. Sizi yolunuzdan ayırmak için güç uygulayan kimselere, artık sizler onların size davrandığı gibi onlara davranmayın. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve Allah'ın hakikatleri üzere olun. Varlığının sahibini bilip her şeyiyle teslimiyet içinde olanlar müminlerdir.

12- Doğrusu İsrailoğulları Allah'ın hakikatlerine sarılmak için söz verdiler. On iki kabile olan onlara, onlardan olan biri; her şeydeki diriliğin Biz olduğunu anlatıp onlara önderlik yaptı. Bildirdik: Her an sizinle beraber olan Allah benim. Eğer her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere olursanız ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşırsanız ve hakikatleri gösterenlere inanırsanız ve onları anlamak üzere olursanız ve Allah'a olan varlık borcunuzu güzel bir şekilde öderseniz, elbette sizin fenalarınız örtülür ve elbette sizler huzurlu olursunuz, makamlarınızda bir ilim üzere olursunuz. Bundan sonra sizlerden kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, artık o birlik yolundan ayrılıp, kendi cehalet anlayışlarına sapmış olur.

13- Öyle ki onlar; verdikleri sözlerde durmazlar, onlar Bizi idrak edemeyip rahmetten uzaklaşırlar ve onların kalbleri Bizi anlamadıklarından dolayı bir katılık içindedir. Onlar hakikatlerin sözlerinin anlamlarını değiştirip, onu başka anlamlara döndürürler. Onlara hatırlatılan o hakikatlerin sözlerini unuturlar. Onlardan az bir kısmı hariç çoğunu hıyanet içinde görürsün. Yine de onları affet ve iyilikle davran. Muhakkak ki iyilikler içinde olanlarda Allah sevgisi vardır.

14- Onlardan, elbette biz yardım edenleriz diyerek söz verenler oldu. Onlara hatırlatılan, huzur veren o hakikatlerin sözlerini unuttular. Böylece onlar aralarında, son anlarına kadar bir düşmanlık ve kin içinde kaldılar. Belki yakında onlar, yapmış oldukları şeylerden Allah'ın onlara hakikatleri bildirdiğini anlarlar.

15- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Kitap hakkında bilmediğiniz çoğu şeyleri size açıklayan ve çok affedici olanı anlatan, hakikatlerimizi gösteren biri size gelmişti ve Allah'ın her varlıktaki nurunu ve bütün varlığın apaçık bir kitap olduğunu sizlere bildirmişti.

16- Allah'ın rızasına tâbi olup, selamete ulaşmak isteyen kimseye; Allah, hakikatleriyle her an yol gösterendir, her varlıkta yetkili olanı anlamakla onları karanlıklardan aydınlığa çıkartandır ve onlara dosdoğru hakikatin yoluna yol gösterendir.

17- Meryemoğlu Mesih Allah'ın kendisidir diyenler hakikatleri göremeyenlerdir. De ki: Bütün her şeyde irade sahibi olan, güçlü olan kimdir? Meryemoğlu Mesih ve onun annesi ve yeryüzünde olan her şey yok olup gidiyor. Yerde ve gökte ve onlarda olan her şeyde idare sahibi olan Allah'tır. Ne varsa O'nun iradesindendir ve Allah bütün her şeydeki kudrettir.

18- Dediler ki: Biz Allah'ın çocuklarıyız ve O'nun sevdikleriyiz, yalnız biz yol gösteririz ve yardım ederiz. De ki: O zaman neden fena hallerinizden dolayı sıkıntılarda kalırsınız. Hayır, siz de O'nun var ettiği kimseler gibi beşersiniz. İsteyen kimse mağfiret üzere olur ve isteyen kimse de sıkıntılarda kalır. Yerde ve gökte ve onlarda olan her şeyde idare sahibi olan Allah'tır ve her şey O'nunla sürüp gider.

19- Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Size hakikatlerimizi gösterenler gelmişti. Hakikatleri bilememenin zayıflığı içindeyken size bir resul hakikatleri açıklamıştı. Bize huzur veren bilgiler sunan, hakikatleri açıklayıp uyaran biri gelmedi, diye söylemeyin. Oysa sizlere huzur veren bilgiler sunan ve hakikatleri açıklayıp uyaran ve Allah bütün her şeydeki kudrettir, diye bildirenler geldi.

20- Mûsâ kavmine demişti ki: Ey kavmim! Kendinizde olan Allah'ın nimetlerini hatırlayın, içinizden hakikatleri bildirenler çıktı ve sizlere mülkün sahibi anlatıldı ve sizler bilmiyorken sizlere âlemlerin birliğinin hakikatleri sunuldu.

21- Ey kavmim! Hakikatlere dahil olun, yeryüzünü mukaddes bilin. Ki o Allah'ın kitabı sizsiniz. Geçmişinizdeki cehalet hallerinize dönmeyin, yoksa hüsrana dönmüş olursunuz.

22- Dediler ki: Ey Mûsâ! Orada zorba bir kavim var, onların olduğu yerde asla bulunmayız, hatta oradan çıkıncaya kadar, eğer oradan çıkarlarsa o zaman elbette oraya dahil oluruz.

23- Onların ileri gelenlerinden olan, Allah'ın nimetlerine karşı saygılı olan o kimseler dediler ki: Onların üzerlerine hakikatlerle gidin, artık oraya girdiğinizde elbette sizler başarılı olursunuz ve Allah için hareket edin. Böylece eğer sizler emin olanlardan iseniz, varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip bir teslimiyet içinde olursunuz.

24- Dediler ki: Ey Mûsâ! O haller orada oldukça biz asla hiçbir zaman oraya girmeyiz. Artık sen gir ve Rabbinin verdiği güçle mücadele et, biz burada bekleriz.

25- Dedi ki: Rabbim! Kendimden ve kardeşimden başkasına sahip olamıyorum. Hakikatlerden kendi anlayışlarına sapanlarla bizim aramızda farklılıklar var.

26- Bildirildi: Bundan sonra muhakkak ki o haram şeylerde olanlar, yeryüzünde bir ömür bilgisizce o halde dolaşıp dururlar. Artık hakikatlerden kendi anlayışlarına sapanlar için üzülme.

27- Onlara Âdem'in oğullarının hakikatlerinden bahset. Hani onlar Hakk'a yakınlığı anlamak için bir yakınlık içinde olmuşlardı. Onlardan birinin hareketleri uygun, diğerinin uygun değildi. Dedi ki: Seni mutlaka öldüreceğim. Diğeri dedi ki: Doğrusu ben sadece Allah'a yönelir, fenalıklardan sakınırım.

28- Eğer sen beni öldürmek için gelirsen, ben tüm varlığı vücudlandıran Allah'a saygımdan dolayı seni öldürmek için gelmem.

29- Ben kendi fenalarımdan tövbe etmeyi isterken, sen kendi fenalarınla beni öldürürsen, ateşe sahip olursun ve işte zalimliğinin karşılığı da budur.

30- Sonra da o kendi hevâsına uydu, kardeşini öldürmek için davrandı, sonra da onu öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.

31- Sonra da Allah'ın var ettiği bir karga ortaya çıktı, yeri eşeledi. O kardeşinin cesedine ne yapacağını onu görerek anladı. Dedi ki: Yazıklar olsun bana! Kardeşimin cesedine ne yapacağım konusunda bu kargadan bile aciz oldum. Sonra da pişman olanlardan oldu.

32- İşte bunları, hakk yolunda olanlara hakikatlerimizi anlamaları için güzelce sunduk. Kim, kendi çıkarı için bir kimseyi öldürürse, yeryüzünde bozgunculuk içinde olursa, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur ve kim, birinin yaşaması için gayret gösterirse, sanki tüm insanların yaşaması için gayret göstermiş olur. Doğrusu hakikatlerimizi apaçık delilleriyle gösterenler onlara geldi. Fakat onların çoğu, yeryüzünde taşkınlık içinde olanlardan oldular.

33- Allah ve o resule karşı çıkanların ve yeryüzünde bozgunculuk, ikilik çıkaranların karşılıkları şudur; kendilerine yazık etmek ya da kendi yaptıklarıyla kendilerini cezalandırmak ya da kendilerindeki gücün farkına varamayıp, hakikatlerden kesilmek ve ayrılıklar içinde olmak ya da yeryüzündeki hakikatlerden uzaklaşmak. İşte bu onların yaşamlarındaki hatalarından dolayıdır ve onlar sonunda da büyük sıkıntılarda olurlar.

34- Ancak önceden kendi yaptıkları hataları anlayıp dönen, kendilerindeki tecellileri anlayan kimseler başka. Artık, Allah'ın mağfiret eden, varlığı özünden var eden olduğunu bilin.

35- Ey iman edenler! Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve O'nu anlamak için vesileler arayın ve O'nun yolunda hakikatleri anlamak ve anlatmak için gayret gösterin. Umulur ki siz başarılı olursunuz.

36- Hakikatleri görmemezlikten gelenler, yeryüzünde ne varsa ve bir onun kadarı da onların olsa, bulundukları sıkıntılardan kurtulmak için hepsini feda etseler, yine de onlar ölünceye kadar o sıkıntılardan kurtulamazlar ve onlar o halleriyle acı sıkıntılarda kalırlar.

37- Onlar o yakıcı sıkıntılı halden kurtulmak isterler. Ama onlar o halden dışarı çıkamazlar ve onların bulundukları halleri hep sıkıntıdır.

38- Değerleri kendine mal edenler ve değerleri kendine mal etmeye meyledenler, artık onlar o hallerini yok etsinler. Yaptıkları şeylere karşılık olarak Allah'ın hakikatlerinden ders alsınlar ve tüm değerlerin yüce sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu bilsinler.

39- Artık kim, yaptığı hatalardan ve yaptığı zulümlerden pişmanlık duyar dönerse ve ıslah olursa, muhakkak ki Allah tövbeleri kabul edendir. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

40- Göklerin ve yerin mülkünün sahibinin Allah olduğunu bilebildiniz mi? Artık isteyen kimse, kendi cehaletinin sıkıntısında kalır ve isteyen kimse de mağfiret edeni bilir ve Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu bilir.

41- Ey Resul! Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin o bulundukları halleri seni üzmesin. Onlar ağızları ile inandık derler, fakat kalbleri ile iman etmezler. Yalnız biz yol gösteririz diyen o kimseleri dinleyenler, yalanları dinlerler. Sana uymayan kimseler onlara uyarlar. Onlar hakikatlerin sözlerinin anlamlarını, farklı anlamlara döndürüp, size ne söylemişsek onu alın ve söylemediğimiz şeyleri almayın, diye söylerler. Kim Allah'ı anlamayı isterse, varlığı anlamak için o araştırır. Sonra da bütün her şeyin sahibinin Allah olduğunu anlar. Allah'ı anlamak istemeyen o kimselerin ise, kalbleri bir arınma içinde olmaz. Onların halleri yaşamlarında hatalar içinde olmaktır ve onlara sonunda da büyük sıkıntılar vardır.

42- O yalanlara kulak verenler ve haksız kazanç ile beslenenler, sana geldiklerinde artık onların aralarında adalet ile karar ver ve onlardan uzak dur. Onlardan uzak durursan, artık sana asla bir şey yapamazlar. Eğer onların aralarında hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır.

43- Sana hükümleri soruyorlar. Bütün her şeye Allah hâkim iken, bütün her şeyde yasalar varken, onlar kendi bildiklerini sahipleniyorlar, sonra da onlar kendi bildiklerine dönüyorlar ve işte onlar emin olamıyorlar.

44- Yasaları bir yol gösterici olarak, cehaletten aydınlığa çıkmanız için sunduk. Bir barış içinde hareket eden nebiler, onunla yol bulan kimseler ve kendini vücudların sahibine adamış olanlar ve Allah'ın kelimelerini muhafaza edip, o hakikatlerden haber verenler de, o hakikatler üzere hareket ederler. Onlar kendilerindeki tecellilere şahit olanlardır. Bundan sonra sizi korkutan insanlara aldanmayın, beni anlamamaktan korkun. Ayetleri asla para kazanma aracı yapmayın, az bir değer de olsa sakın bir karşılık beklemeyin. Kim Allah'ın sunduğu hakikatlerle hareket etmezse, işte onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir.

45- Onların bedenlerine hakikatlerimizi yazdık. Onlardaki nefs, nefsimizdir. Onlardaki asliyet, asliyetimizdir. Onlardaki dirilik, diriliğimizdir. Onlardaki işitme bizim işittirmemizdir, onlardaki yaşam bizim yaşamımızdır, onların tüm yaşam nitelikleri aynı ile Bizimdir. Bundan sonra kim, hakikatlere içten

samimi sarılırsa, artık o arınanlardan olur. Kim, Allah'ın sunduğu hakikatlerle hareket etmezse, işte onlar zalimlerdir.

46- Meryemoğlu İsâ da, yasalar üzere olan ve onları tasdik edenlerin izleri üzere hakikatlerimizi takip etti. O da, fenalardan sakındırıcı bir öğüt olan ve yol gösteren ve yasalar üzere olanların tasdiklediği ve karanlıktan aydınlığa çıkaran ve doğru yola götüren, sunduğumuz huzur veren bilgileri anladı.

47- Huzur veren bilgilere sahip olanlar, Allah'ın sunduğu hakikatler üzere hareket ederler. Kim, Allah'ın sunduğu hakikatler üzere hareket etmezse, işte onlar fâsıklardır.

48- İçinde hakikatler olan varlığı bir kitap olarak sana sunduk. Bir kitap olan varlık kitabının içindeki hakikatler, dosdoğru hakikatlerdir. Onların aralarında Allah'ın sunduğu hakikatler üzere hareket et, tüm varlığı tutan o gücü anlat. Sana sunulan hakikatler üzere ol. Sakın onların hevâlarına uyma. Hepinize doğru yolu bulacak yetenekler sunduk. Eğer Allah'ı anlamayı isterseniz, elbette hepinizin tek bir topluluk olduğunuzu anlarsınız. Siz, size sunulan şeyleri hep araştırma içinde olun. Her zaman iyi çalışmalar yolunda olun. Tüm hepinizin kaynağı ancak Allah'tır. İhtilafa düştüğünüz şeylerin aslı size her an bildiriliyor.

49- Onların aralarında iken Allah'ın sunduğu hakikatler üzere ol, sakın onların hevâlarına uyma. Onlardan bazılarının seni kışkırtmasına, ikiliğe düşürmesine izin verme. Eğer onlar yüz çevirseler de, sen her an Allah'ın sunduğu hakikatler üzere ol. Bilin ki varoluştaki irade sahibi Allah'tır. Fenalarda kalanlar birbirlerini etkilerler. Doğrusu insanların çoğu elbette ikilik içindedir.

50- Hâlâ cahiliye hallerini mi istiyorlar? Kim Allah'ın hükümlerini anlamada bir yakınlık içinde olursa, o güzellikler içinde olur.

51- Ey iman edenler! Yalnız biz yol gösteririz diyenlerden ve yalnız biz yardım ederiz diyenlerden dostlar edinmeyin. Onlardan bazıları bazılarının dostlarıdır. Sizden kim onların o hallerine uyarsa, elbette o onlardandır. Muhakkak ki zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

52- Kalblerinde cehalet hastalığı olan o kimseleri görürsün. O hallerle hareket edenlerden biz etkilendik, çekindik diyenler, oysa Allah'ı anlamayı isteselerdi, O'na ait olan kendi bedenlerindeki ve tüm varlıktaki işleyişi

anlarlardı. Böylece o cehalet yolundaki o hallerde kaldıklarından dolayı içlerinde bir pişmanlık duyarlardı.

53- İman edenler derler ki: Allah'a güçlü bir şekilde, onun yolunda olmak için yemin edenler bunlar mı? Ne yazık ki onlarla birlikte olanların amelleri boşa çıkmıştır ve onlar hüsrana uğrayanlardır.

54- Ey iman edenler! Sizden kim; varoluş yasalarını anlama yolundan, eski bildiklerine geri dönerse, Allah'ın hakikatlerini anlatan, sevgi üzere olan alçak gönüllü kimseler elbette gelir. Onlar inananlara karşı saygılıdırlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere karşı da, Allah yolunda hakikatleri anlatmak için, bir saygıyla gayret gösterirler ve onlar kınayanın kınamasından korkmazlar. İşte, Allah'ın lütuflarını anlamak isteyen kimse o hakikatlere ulaşır ve Allah'ın ilmiyle sonsuz olan olduğunu anlar.

55- Siz ancak Allah'ı dost edinin. O resule ve iman eden kimselere uyun. O kimseler her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve onlar sıfatlarının idrakindedirler.

56- Kim eski cehalet bilişlerinden, Allah'ın hakikatlerine dönerse, o resule ve iman edenlere uyarsa, artık onlar Allah'ın yoluna dönüp başarılı olanlardır.

57- Ey iman edenler! Siz, sizden önceki hakikatlerin sunulduğu, fakat dine kendi çıkarları için sarılan ve hakikatini önemsemeyen o kimselerin hallerine sarılmayın ve hakikatleri görmemezlikten gelenlerden de dostlar edinmeyin. Müminlerdeniz diyorsanız fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın.

58- Onları, Hakk'a bağlı olmanın şuurunda olmaya davet ettiğiniz zaman, onlar ciddiye almazlar ve çıkarlarına bakarlar. İşte bu onların hakikatleri düşünmeyen kimseler olduğundandır.

59- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Bizlerden hoşnut olmamanızın sebebi; bizim sadece Allah'a inanmamız, bize sunulan hakikatlere ve önceden sunulmuş hakikatlere inanmamız mıdır? Doğrusu sizin çoğunuz hakikatleri bırakıp kendi cahil anlayışlarına sapanlardır.

60- De ki: Bundan daha sıkıntı veren kötü halleri size bildireyim mi? Allah'a ait olan hakikatleri anlayamayıp, Allah'ın rahmetinden uzaklaşmak ve hiddet hallerinde olmak ve o halde olanların taklitlerde adetlerde kalması

ve zararlı hallerde olması ve batıl olan şeylere kul olması. İşte onların bulundukları yerlerde kötülükler vardır ve onlar dosdoğru yoldan kendi cehaletlerine sapanlardır.

61- Size geldikleri zaman inandık derler ve onlar oraya, hakikatleri görmemezlikten gelip örten halleriyle girdikleri gibi, onlar oradan o halleriyle çıkarlar. Allah onların anlayamadıkları her şeydeki ilmin sahibidir.

62- Onların çoğunu görürsün ki; kötülükler ve düşmanlıklar içinde hareket ederler ve onlar çalıp çırparak beslenirler. Yaptıkları şeyler ne kötüdür.

63- Rabbin yolundayız diyenler ve hakikatleri bildiriyoruz diyenler, onlar kötü sözler söylemekten ve onlar çalıp çırparak beslenmekten uzak dursalardı olmaz mıydı? Yaptıkları şeyler ne kötüdür.

64- Yalnız biz yol gösteririz diyenler: Allah'ın gücü bizdedir, dediler. Onlar kendilerindeki gücü kendilerinin sayarak, taşkınlık içinde kalıp cehaletlerine bağlandılar ve onlar kibirlilik içinde söyledikleri sözler yüzünden rahmetten uzaklaştılar. Bilakis O'nun gücü her yerdedir, istediği gibi tecelli eder. Senin sunduğun Rabbin hakikatleri, onlardan çoğunun taşkınlığını ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmelerini arttırdı. Onlar Bizi anlayamadıklarından dolayı, son vakitlerine kadar düşmanlık ve nefret içindeki o hallerinde kalırlar. Allah'ın içlerinizdeki söndürün dediği o savaşın ateşini her zaman yakarlar ve onlar yeryüzünde ikilik, bozgunculuk çıkaran halleriyle dolanırlar. İkilik, bozgunculuk çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur.

65- Eğer, aktarılan söylentilerde kalanlar iman etselerdi ve fenalardan sakınıp ortak koşmasalardı, elbette onların fenaları örtülür, kendilerindeki Bizi anlarlardı ve elbette tüm tecellilerin Bize ait olduğunu bilip huzur bulurlardı.

66- Eğer onlar, tüm varlıktaki yasaları ve huzur veren bilgileri anlasalardı ve kendilerini vücudlandırandan onlara sunulan kendilerindeki hakikatleri idrak etselerdi, elbette onlar onlardaki manalardan faydalanırlardı ve onlar bulundukları yerlerde, hoş güzel hallerde olan kimselerden olurlardı. Fakat onların çoğu kötülüklerden başka bir şey yapmadılar.

67- Ey Resul! Seni vücudlandıranın hakikatlerinden ulaştığın şeyleri tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, artık sen hakikatlerin bilgilerini tebliğ etmemiş olursun ve sen insanlara Allah'ın koruyuculuğunu anlatmamış olursun.

Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'a yol bulamazlar.

68- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Yasaları ve huzur veren bilgileri anlamadıkça ve sizi vücudlandıranın sizdeki hakikatlerine ulaşmadıkça, bir şey üzere olamazsınız. Seni vücudlandıranın hakikatlerinden sunduğun şeyler, onlardan çoğunun taşkınlığını ve hakikatleri görmemezlikten gelmelerini arttırdı. Artık sen, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için kederlenme.

69- İman edenler ve Hakk'a yol bulan kimseler ve kendi inançlarından çıkıp hakikate tâbi olanlar ve Allah'a inanan kimselere yardımcı olanlar ve sonlarına inanan kimseler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.

70- Doğrusu İsrailoğulları hakikatlerimize sarılmak için söz vermişlerdi. Onlara hakikatlerimizi anlatanlar gelmişti. Resullerin onlara her gelişinde söyledikleri hakikatler, onların kendi çıkarlarına uymadığından dolayı, onların bir kısmını yalanladılar ve bir kısmını da öldürdüler.

71- Anlatılan hakikatleri araştırmasak da bir şey olmaz, diye hesap ettiler. Fakat onlar hakikatleri göremediler ve hakikatleri işitemediler. Sonra onlar yaptıklarından pişmanlık duyup Allah'a tövbe ettiler. Sonra yine onlardan birçoğu hakikatleri göremediler ve hakikatleri işitemediler. Oysa Allah onlara yaptıkları şeylerden her an hakikatleri bildirdi.

72- Gerçek olan şu ki; Meryemoğlu Mesih Allah'ın kendisidir diyenler hakikatleri göremeyip örtenlerdir. Oysa Mesih dedi ki: Ey İsrailoğulları! Beni de vücudlandıran ve sizi de vücudlandıran Allah'a kul olun. Muhakkak ki Allah'a ortak koşan o kimseler, Allah'ın hakikatlerini ve huzuru kendilerine haram etmişlerdir ve onların meskenleri ateştir ve zalimlerin bir yardımcısı da olmaz.

73- Allah'a çokluk nispet edenler, gerçek şu ki hakikatleri göremeyip örtenlerdir. Tek güçten başka güç yoktur. Eğer birliği anlayamazlar, bu söylediklerine devam ederlerse, o hakikatleri göremeyip örten kimseler acı sıkıntılarda kalırlar.

74- Hâlâ yaptıklarından pişmanlık duyup, Allah'a dönmezler mi ve O'nun mağfiretini anlamazlar mı? Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

75- Meryemoğlu İsâ da, ondan önceki gelip geçen Resuller gibi bir Resuldü ve onun annesi sadıklardandı ve her ikisi de hakikatlerle beslenirlerdi. Bak gör, ayetler onlara nasıl da açıklanıyor, sonra da onlar aldanıp dönüyorlar.

76- De ki: Allah'ı bırakıp da hiçbir şeye malik olmayan ve size bir faydası da ve koruması da olmayan zanna dayalı şeylere mi kul oluyorsunuz? Allah, O'dur işittiren, ilmin sahibi olan.

77- De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Siz din hakkında hakikatlerden başka şeylere sapmayın. Daha önceki, hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapan ve çoğu kimseleri de saptıran o kimseler gibi hevâlarınıza uymayın ve dosdoğru hakikatin yolundan sapmayın.

78- Dâvûd'un söyledikleri ve Meryemoğlu İsâ'nın söyledikleri hakikatleri, İsrailoğullarından inkâr edenler, rahmetten uzaklaştılar. İşte bu onların hakikatlere karşı çıkmalarından ve aşırılık içinde olduklarındandı.

79- Onlar, kötülüklerden başka bir şey yapmazlardı, tüm varlıkta O fâil olanı inkâr ederlerdi, fenalar içinde olup birbirlerine engel olmazlardı.

80- Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin, birbirleriyle dostluk içinde olduğunu görürsün. Onların sundukları şeyler ne kötüdür. Onlar hiddetli hallerinden dolayı, kendilerindeki Allah'ın tecellilerini göremezler ve onlar devamlı sıkıntılar içindedirler.

81- Eğer onlar, Allah'a ve hakikatleri bildirenlere ve onlara sunulan hakikatlere inansalardı, elbette o hallerini dost edinmezlerdi. Fakat onların çoğu, hakikatlerden kendi anlayışlarına sapanlardır.

82- İman eden kimselere, insanlar içinde daha fazla düşmanlık edenlerin, yalnız biz yol gösteririz diyenler ve ortak koşan kimseler olduğunu görürsün. İman eden kimselerin ise, hakikatlere bir sevgiyle yakın olanlara; biz, yalnızca samimi bir arayış içinde olanlara yardım ederiz, diyen kimseler olduğunu görürsün. İşte bu onların hakikatleri öğrenmek için hep bir arayışta olduklarından ve kendilerini Hakk'a adayan kimselerden olduklarındandır ve onlarda kibirlenmek yoktur.

83- Resullerin sunduğu hakikatleri işittiklerinde, onların gözlerinde gerçeklere arif olmanın zevkiyle, heyecan içinde olduklarını görürsün. Derler ki: Bizi vücudlandırana iman ettik. Artık biz hakikatlerin sözlerine tanık olanlarla beraberiz.

84- Derler ki: Bize sunulan şeyler gerçek iken, nasıl olur da biz Allah'a iman etmeyiz. Bizi vücudlandırandan arzumuz iyi kimselerle beraber olabilmektir.

85- Böylece onlara; Allah'a tâbi olup, onun hakikatlerini anlattıklarından dolayı, karşılık olarak huzur vardır, makamlarında akıp giden bir ilim vardır ve devamlı o hallerle hareket ederler. İşte iyilikler yolunda olanların karşılığı budur.

86- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve Bizim işaretlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletine sahiptirler.

87- Ey iman edenler! Allah'ın size uygun kıldığı, temiz, yararlı olan şeylerden kendinizi mahrum etmeyin ve haddi aşmayın. Muhakkak ki haddi aşanlarda Allah sevgisi yoktur.

88- Allah'ın size uygun kıldığı, temiz, yararlı olan rızıklardan faydalanın ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Sizler emin olan kimselerden olun.

89- Siz, tüm varlıkta diri olanı anlama yolunda, yaptığınız şeylerde düşüncesizlik içinde olursanız Allah'ın hakikatlerini anlayamazsınız. Fakat siz o diriliği anlama yolunda verdiğiniz sözlere uyarsanız, siz o hakikatleri anlarsınız. Artık o arınma yolunda, faydalandığınız bilgilerden, hakikatlerden yoksun kimseleri de anlayacakları şekilde faydalandırın veya onları o ilimden nasiplendirin veya onları o cehaletin köleliğinden kurtarın. Fakat kim bunları yapamazsa, artık o onları; sözleri daha akıcı olan, bir güzellik içinde hakikatleri açıklayanlara bıraksın. İşte sizin de ve sizden sonrakilerin de diriliği anlama yolundaki arınmanız böyledir. Siz dirilik anlayışınızı muhafaza edin. İşte Allah'ın o işaretleri sizlere böyle açıklanıyor. Umulur ki siz nimetlerin sahibini bilir teslim edersiniz.

90- Ey iman edenler! Aklınızın çalışmasına engel olan her şeyden, kumar, haksız kazanç ve Hakk'tan sizi ayıracak sizin var ettiğiniz her puttan ve

büyü, fal gibi aslı olmayan şeylerden ki bunlar ancak şeytani hallerin kirliliğidir, artık bunlardan kaçının. Umulur ki siz başarılı olursunuz.

91- Şeytani hallere istek duymanız; aklınızın çalışmasına engel olan her şeyi ve kumarı, haksız kazancı ve sizlerin arasına düşmanlığı ve nefreti sokar. Sizi Allah'ı anlamaktan ve anlatmaktan ve her an O'na bağlı olma şuurundan uzak tutar. Artık siz o hallerden kaçınmaz mısınız?

92- Allah'a itaat edin ve hakikatleri gösterenlere uyun ve her an şuurlu olun. Bundan sonra siz hakikatlerden yüz çevirirseniz, artık bilin ki hakikatleri gösterenlerin görevi, sadece apaçık hakikatlerimizi tebliğ etmektir.

93- İman edenler ve dosdoğru çalışanların üzerine bir vebal yoktur. Faydasız şeyler içinde olup, fenalardan sakınmıyorken, bunlardan vazgeçer ve iman ederseniz ve dosdoğru çalışanlardan olursanız, sonra da fenalardan sakınır Allah'a ortak koşmazsanız ve iman etmenizi, sonra da fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşmamanızı en güzel bir şekilde uygularsanız, sizlere de bir vebal yoktur. İyiliklerde, hayırlı çalışmalarda olanlarda Allah sevgisi vardır.

94- Ey iman edenler! Sizin kendinizdeki o gücü anlamanız ve bir şeydeki hakikati aramanız için, Allah sizlere dikkatlice düşünmeyi verdi. Allah'ı bilmek için, o bilemediklerine karşı kim bir korku içinde olursa, sizler karşılıklı birbirinize yardım edin. Bundan sonra kim haddi aşar, zulümler içinde olursa, artık ona acı sıkıntılar vardır.

95- Ey iman edenler! Bir arayışta olanlara yazık etmeyin. Sizler kutsalsınız. Sizden kim, o hakikatleri arayanlara kasıtlı davranmış yazık etmişse, bundan sonra sizden adalet sahibi olanlar, o arayışta olanlara; güzelce hükmün sahibini anlatsın, ona yazık etmesin, aradığına misli ile karşılık versin. Hakk'ı arama yolunda hakikatlere ulaşacak bilgileri versin ya da hakikatlerin bilgisinden yoksun olanları, hakikatlerden faydalandırıp, cehaletten arındırsın ya da doğru bir şekilde davransın. Tüm varlıkta işleyişin sahibini anlatmakla sorumluluk sahibi olanlar, hiddet gibi haller içinde olmaktan uzak dursunlar. Geçmişteki fena halleriniz Allah'ı anlamakla affedilir. Bundan sonra kim; cahil hallerinde kalırsa, kendindeki Allah'ın nimetlerinin idrakinden mahrum kalır ve tüm değerlerin yüce sahibinin, her varlıktaki gücün sahibinin Allah olduğunu anlayamaz.

96- Hakikat bilgilerinin peşinde olmak, varlığın hakikatlerinden sizin yararlanmanız ve sizlerin hakikatler için gezip dolaşmanız helaldir. Doğruluk içinde bir arayışta olmak, sizin için kutsaldır. Kutsal hallerin dışında olmayın ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın, hepinizin O'ndan açığa çıktığınızı anlayın.

97- Allah; insanların tüm varlığı tutanı bilmeleri için, kutsal olan o vücudlarına yönelmeyi gerekli kıldı. İşte bu sizin hakikatleri bilmeniz içindir. Kutsal olan o iç âleminize dönün ve size armağan olarak verilen vücudunuzu sahibine teslim edin ve hep O'na teslimiyet içinde olun. Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa ilmiyle var eden Allah'tır ve bütün her şeydeki ilmin sahibi Allah'tır.

98- Tüm her şeyin sahibinin Allah olduğunu bilin, daha fazla sıkıntılarda kalmayın. Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

99- Hakikatleri gösterenlerin sorumlu oldukları şey, ancak tebliğ etmektir. Gördüğünüz ve göremediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi Allah'tır.

100- De ki: Kötü zararlı olanla, faydalı temiz olan bir olmaz. Çoğunun zararlı hallerde olması seni şaşırtmasın. Artık fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın. Ey akıl sahipleri! Umulur ki siz başarılı olursunuz.

101- Ey iman edenler! Eşyanın hakikatini araştırmazlık yapmayın. Eğer anlayamama kaygısına düşerseniz, size açıklananlara bakın. Eğer hakikatleri arıyorsanız, kâinat kitabından hakikatler size her an sunuluyor, size gösteriliyor. Allah'ın hakikatlerini anladıkça temizlenirsiniz ve mağfiret edenin, tüm güzellikleri sunanın Allah olduğunu anlarsınız.

102- Sizden önceki kimselerde o hakikatleri araştırdı, sonra da hakikatleri görmemezlikten gelip örttüler.

103- Allah sizlerde ayrım yapmaz ve başıboş bırakmaz ve sizden ayrılmaz ve sizlere boş olan şeyleri sunmaz. Fakat hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah hakkında uydurmalar yapıyorlar, o yalanları yayıyorlar ve onların çoğu düşünmüyorlar.

104- Onlara; Allah'ın size sunduğu hakikatlere ve resulün anlattıklarına gelin, denildiği zaman: Atalarımızı ne üzere bulduysak onlar bize yeter, dediler. Ataları hakikatlerden bir şey bilmiyor ve hakikatin yolunu bulanlardan olmasalar bile mi?

105- Ey iman edenler! Siz kendi üzerinizdeki hakikatleri anlamışsanız, dalalette kalan kimse size zarar veremez. Siz hidayet bulmuşsanız, hepinizin kaynağının Allah olduğunu bilirsiniz. Böylece siz, yaptığınız şeylerden size hakikatlerin haber verildiğini anlarsınız.

106- Ey iman edenler! Aranıza hakikatleri bilmek için size biri katıldığı zaman, ona her zaman Özü anlama idrakinde olmasını, ikilikte olmamasını tavsiye edin. Sizler de adalet üzere olun. Yoksa siz başkalarına örnek olamazsınız. Eğer siz, yeryüzünde hakikatleri anlamak için bir arayışta olduğunuz vakit başınıza bir sıkıntı gelirse, Özü anlama yolunda olduğunuzu unutmayın, her an Hakk'a bağlılık şuurunda olun. Artık Allah'ı anlama yolunda verdiğiniz sözü unutmayın. Eğer bir şüphe içinde olursanız, hakikatlerin dışındaki o şeylere değer vermeyin. Eğer yakınlık sahibi olursanız, Allah'ı bildiğinizi gizlemeyin, doğrusu o zaman elbette vebal altında olursunuz.

107- Onlardan, günahlarından arınıp gerçeği bulmak isteyen olursa, artık onlar makamlarında başka şey üzere olmasınlar. O kimseler üzerlerinde olan hakikatlere layık olmak için daha yakın olsunlar. Artık Allah'ı anlama yolunda verdiğiniz sözü unutmayın, hakikatleri bilmek isteyenlere, hakikatleri biliyoruz deyin ve haddi aşmayın, doğrusu o zaman zalimlerden olursunuz.

108- İşte o hakikatler üzere olup, şahit olanlar gerçeğe daha yakındırlar. Onlar diriliği anladıktan sonra, o diriliğin idrakinden uzak kalmaktan korkarlar. Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve hakikatleri işitin. Hakikatlerden kendi cehaletlerine çıkanlar, ikilikte kalanlar, Allah'a yol bulamazlar.

109- Resuller her an, Allah'ın birliğinin şuurundadırlar, onlar ne biliyorlarsa ona cevap verirler. Derler ki: Bizim ilmimiz yoktur, görünmeyen bilinmeyen her şeydeki ilmin sahibi muhakkak ki sensin.

110- Allah bildirdi: Ey Meryemoğlu İsâ! Senin üzerindeki ve annenin üzerindeki nimetlerimi anla. Sendeki kuvvet tertemiz Ruhumuzdur. Sen insanlarla doğuş hakkında ve kemalât hakkında konuşuyordun. Sana; kitabın hakikatlerini, hikmeti, yasaları ve huzur veren bilgileri bildirdik. Sen; varoluşun Özümden olduğunu, sonra da o vücudlardaki yüceliğin Bizim yetkimiz olduğunu anlatıyordun. Onların içine üfleyeni, sonra bir yücelik

içinde ortaya çıkışın hep Bizim yetkimiz olduğunu anlatıyordun. Hakikatleri görmeyenlere gerçekleri tertemiz gösteriyordun. Cehalet kirliliğiyle vücudları kendine nisbet edenlere; o vücudları tutmada Bizim yetkili olduğumuzu, tüm varlığın Özümden açığa çıktığını, tüm varlığın işleyişinde yetkili olduğumuzu anlatıyordun. Sen; İsrailoğullarına hakikatlerimizi apaçık delillerle anlattığında, senden uzak durmuşlar, sonra da onlardan hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, bu apaçık bir aldatmadır demişlerdi.

111- Bana iman edin ve hakikatlerimi göstereni de anlayın, diye havarilere de bildirmiştik. Dediler ki: İman ettik ve biz, her an her yerde olduğunu anladık, bir teslimiyet içinde, barış ve huzur üzere olanlardan olduk.

112- Havariler demişti ki: Ey Meryemoğlu İsâ! Rabbin bize Ulvî Âlem'in hakikatlerinin bilgilerini sunabilir mi? Dedi ki: Eğer siz müminlerden iseniz fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın.

113- Dediler ki: O hakikatleri anlamak istiyoruz. Kalblerimiz emin olsun ve senin doğru söylediğini bilelim ve bizler de görüp bilenlerden olalım.

114- Meryemoğlu İsâ: Allah'ım sen bizi vücudlandıransın. Bize Ulvî Âlem'in hakikatlerinin bilgilerini sun. Bizim önceki ve sonraki bilişlerimiz için bize huzur getirsin ve senin o delillerinle bize fayda ver ve sen hayırlısıyla fayda verensin, dedi.

115- Allah buyurdu: Kendi üzerinizde olan o hakikatler Ulvî Âlem'in hakikatleridir. Bundan sonra kim hakikatleri görmemezlikten gelirse, o Beni anlamamanın sıkıntısında kalır. Âlemlerin birliğinin idrakine varan o kimsede ise sıkıntı yoktur.

116- Allah buyurdu: Ey Meryemoğlu İsâ! Sen insanlara, Allah'tan başka beni ve annemi de ilahlar edinin mi dedin? İsâ dedi ki: Sen noksan sıfatlardan münezzehsin, gerçek olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz. Eğer ben öyle bir şey söylersem, artık ilmin sahibi olan, ilmiyle var eden seni ve nefsimi bilememiş olurum. Vücudumda senin Zâtından gayrısını bilmem. Muhakkak ki sen görünmeyen bilinmeyen âlemin sahibisin.

117- Ben onlara senin işleyişinin hakikatlerinden başka bir şey söylemedim. Beni de vücudlandıran ve sizi de vücudlandıran Allah'a kul olun, dedim. Ben onların aralarında olduğum müddetçe, kendilerindeki hakikatleri

bilmelerini söyledim. Artık sana bağlılığımla tüm varlığımdan geçtim. Sensin tüm varlığı birliğinle tutan ve sen, bütün her şeyde, her yerde her an hazır olansın.

118- Muhakkak ki onlar senin kullarındır, onların sıkıntılarında sensin onlara mağfiret eden. Muhakkak ki sen tüm değerlerin yüce sahibisin, tüm varlığa tecellilerinle hâkim olansın.

119- Allah bildirdi: Her an doğruluk içinde hareket edip faydalı olanlar, onlar hakikat üzere hareket edenlerdir. Huzur onlaradır. Makamlarında akıp giden bir ilim vardır, devamlı o haldedirler. Allah'ın rızasını anlamışlardır ve O'nun rızası üzere hareket ederler. İşte O yüce kurtuluş budur.

120- Göklerde ve yerde ve onlardaki her şeyin sahibi Allah'tır ve O bütün her şeydeki kudrettir.

EN'ÂM SÛRESİ

1- Allah tüm niteliklerinin sahibidir. Ki O'dur gökleri ve yeri halk eden ve karanlıklardan, aydınlığa çıkaran. Böyle iken hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, kendilerini Rablerine eş tutuyorlar.

2- Ki O'dur sizi özünden halk eden. Sonra belli bir vakit takdir eden ve belirlenmiş vakit O'na aittir. Böyle iken siz şüphelerde kalıyorsunuz.

3- Allah O'dur ki; göklerde ve yerde bulunanları, gördüklerinizi ve göremediklerinizi ilmiyle var edendir. Yaptığınız eserlerdeki ilmin sahibidir.

4- Onlara her varlıktan her an sunulan şeyler bir delildir, onları vücudlandıranın delillerindendir. Ancak onlar onu anlamaktan yüz çevirdiler.

5- Böylece onlar, her varlıktan sunulan hakikatler hakkında yalanlarda kaldılar. Yine de onlara sunulan hakikatlerin bilgilerini onlar önemsemediler.

6- Onlardan öncekilerinin, Bizi anlayamayıp nasıl helâk olup gittiklerini bakıp da görmezler mi? Yeryüzünde önceki nesillere de, size sunduğumuz imkânlar gibi imkânlar sunduk. Ulvî Âlem'in hakikatlerini kesintisiz sunduk. Onların makamlarında akıp giden bir ilim var ettik. Fakat onlar fenalarda kaldılar. Bizi anlayamayıp helak olup gittiler. Onlardan sonra başka nesiller var ettik.

7- Eğer sana kâğıtlara yazılmış bir kitap sunsaydık, böylece onlar elleri ile ona dokunsalardı, yine de hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler: Bu ancak bir aldatmadır, derlerdi.

8- Dediler ki: Ona bir güç sunulsa olmaz mıydı? Eğer sana ayrı bir güç sunsaydık, elbette işleyişin sahibini isterlerdi. Öyle ki onlar anlamak için bakmadılar.

9- Eğer onlar anlamak için baksalardı, sunduğumuz kendilerindeki o gücü anlarlardı. Elbette o sunduğumuz gücü anlayan kâmil bir insan olur. Elbette sûretlerde kalıp Bizi anlayamayanlar ise, kendi sûretlerini tutan o gücü anlayamazlar.

10- Doğrusu, senden önceki Resullerin de anlattıkları hakikatleri önemsemediler. Fakat o önemsemeyen kimseler, önemsemedikleri hakikatlerle sarılıydılar.

11- De ki: Yeryüzünü gezin dolaşın. Sonra bakın görün, hakikatleri yalanlayanların âkıbetleri nasıl oldu.

12- De ki: Göklerde ve yerde olan bütün her şey kimindir? De ki: Allah'ındır. Her varlıkta hakikatler yazılıdır. O'nun öz varlığı elbette tüm toplulukları rahmetiyle kuşatmıştır. Muhakkak ki sizin, ölünceye kadar bu hakikatleri anlamaya vaktiniz vardır, o vaktin gelmesinde şüphe yoktur. Kendilerini tanıyamayanlar hüsrana uğrayan kimselerdir. Öyle ki onlar mümin olamazlar.

13- Gece ve gündüz ortaya çıkan tüm varlık O'nundur ve O ilmin sahibidir, işittirendir.

14- De ki: Allah'tan başkasını mı dost edineyim? O gökleri ve yeri ortaya çıkarandır. O besleyendir ve O beslenecek değildir. De ki: Ben O'nun işleyişi üzereyim. Öncelikle barış ve huzur üzere olan bir kimseyim ve ortak koşanlardan değilim.

15- De ki: Eğer Rabbime karşı çıkarsam, o vakit büyük sıkıntılarda kalmaktan korkarım.

16- Kim o fena hallerden her zaman uzak durursa, böylece o merhamet bulur. İşte büyük kurtuluş budur.

17- Eğer Allah hakkında sana bir müşkil gelmişse, artık onu O'ndan başkası gideremez. Eğer sana bir hayr gelmişse, o da O'ndandır. İşte O, bütün her şeydeki kudrettir.

18- O, kullarını tecellileriyle sımsıkı tutandır ve O, tüm varlığa hâkim olandır, tüm varlıktan hakikatleri her an bildirendir.

19- De ki: Her an her yerde hazır olandan, daha yüce hangi şey vardır. De ki: Bende de ve sizde de her an her yerde hazır olan Allah'tır. Bu ilâhî sözler, size ve kime ulaşırsa, hakikatleri açıklamam, uyarmam için bana vahyolundu. Siz gerçekten Allah ile beraber başka güçlere şahit olabilir misiniz? De ki: Ben şahit olamam. Tek güç ancak O'dur ve ben sizin ortak koştuklarınızdan uzağım.

20- Kendilerine sunduğumuz o kitaba arif olanlar, kendi evlatlarını bildikleri gibi onu bilirler. Kendilerine arif olamayanlar ise kaybeden kimselerdir, öyle ki onlar mümin olamazlar.

21- Allah hakkında iftira atanlar ve o yalanları yayanlar, ya da onun ayetlerini yalanlayandan daha zalim olan kimdir. Doğrusu o zalimler felah bulamazlar.

22- O halde olanların hepsi bir araya toplandığında, ortak koşan o kimselere bildirilir: Sizin zanlarda kalıp sığındığınız, o ortak koştuklarınız nerede.

23- Onların fitnelikten başka bir halleri olmadı. Ancak yine de derler ki: Rabbimiz Allah'tır, biz ortak koşanlardan değiliz.

24- Kendilerine karşı yalanlarda kalanlar nasıldır bak gör. Onlar, yalanlarda kaldıkları şeyler yüzünden hakikatlerden sapmışlardır.

25- Onlardan seni dinler gibi yapıp dinlemeyenler vardır. Onların kalblerinde, sunduğumuz hakikatleri anlamalarına engel olan şeyler vardır ve kulaklarında hakikatleri işitmeye engel vardır. Eğer onlara hakikatleri bütün delillerle açıklasan yine de iman etmezler. Hatta sana geldiklerinde seninle tartışmaya kalkarlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, bu ancak öncekilerin efsaneleridir, derler.

26- Onlar, o hakikatlerden başkalarını da uzaklaştırırlar ve ondan kendileri de uzaklaşırlar. Eğer onlar yazık edeceklerse ancak kendilerine yazık ederler ve onlar, kendilerinin ve çevrelerinin farkında değillerdir.

27- O ateşte bulunanların hallerini eğer görseydin; keşke biz reddedenlerden olmasaydık, o zaman Rabbimizin ayetlerini yalanlayanlardan olmazdık ve biz müminlerden olurduk, derler.

28- Bilakis, daha önce onların bilmedikleri şeyler onlara açıklandı. Eğer onlar geri dönseler, yine onlara yasak olan şeylere dönerler ve muhakkak onlar, elbette yine hakikatleri yalanlarlardı.

29- Onlar dediler ki: Hayatımız sadece dünyadadır ve biz diriliğe kavuşacak değiliz.

30- Onların Rabbine karşı durdukları o cehalet hallerini görseydin. Onlara denildi ki: Bu görünenler gerçek değil midir? Dediler ki: Evet, Rabbimize

ant olsun gerçektir. Onlara denildi ki: Bu halleriniz, hakikatleri görmemezlikten gelip örttüğünüzden dolayıdır.

31- Allah'ın birliğine karşı yalanlarda kalanlar, hüsrana uğrayanlardan olurlar. Hatta onlara ansızın ölüm vakti geldiğinde; biz aşırı gittik, fena hallerde kaldık, ayrılıklara düştük, derler. Onların taşıdıkları bildikleri; sûretlerde kalmak, kendi fenalarını taşımaktır. Taşıdıkları bildikleri ne kötü bir şeydir.

32- Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlence yeri değildir. Fenalardan sakınan, ortak koşmayanların elbette sonları daha hayırlıdır. Hâlâ akıl etmez misiniz?

33- İlmin sahibi Biziz. Doğrusu onlar söyledikleri sözlerle seni üzerler. Muhakkak ki onlar senin söylediklerine karşı yalanlarda kalırlar, hakikatleri kabul etmezler. Zalimler, Allah'ın ayetlerini alet edip cihat ettiklerini sanırlar.

34- Doğrusu senden önce de resulleri yalanlayanlar oldu. Fakat onlar yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine rağmen yardımımızı bulana dek sabrettiler. Allah'ın kelimelerini değiştirecek yoktur. Doğrusu hakikatleri anlatanlar hakkında bilgiler sana geldi.

35- Eğer onların isteksiz davranıp yüz çevirmeleri sana ağır geldiyse, artık gücün varsa yerin içinde bir tünel yap ya da gökyüzüne doğru bir merdiven yap. Sonra da onlara oradan deliller sun. Eğer onlar Allah'ı anlamak isteselerdi, elbette onların hepsi hakka yol bulurlardı. Artık bundan sonra sakın cahillik hallerinde olma.

36- Ancak seni işitenler icabet ederler. Fenafillâh olanları Allah diriliğe ulaştırır. Sonra da onlar asliyetlerini anlarlar.

37- Rabbinden bir işaret onun üzerinde indirilseydi olmaz mıydı, dediler. De ki: Allah'ın işaretleri tüm kudretiyle bedeninizde size sunuldu. Fakat onların çoğu bilemiyorlar.

38- Yeryüzünde hiçbir varlık olmasın ki ve gökyüzünde kanatları ile uçan bir kuş yoktur ki, sizin gibi bir topluluk olmasın. Kâinat kitabının içinde olan hiçbir şeyde ihmal yoktur. Öyle ki onlar her an Rabbin birliğindedir.

39- Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan o kimseler; cehaletin karanlığında kalan, hakikatleri işitemeyen ve hakikatleri konuşamayanlardır. İsteyen

kimse Allah'ın hakikatlerinden kendi cehaletine sapar ve isteyen kimse de dosdoğru hakkın yolunda olur.

40- De ki: Düşündünüz mü? Eğer size Allah yolunda bir müşkil gelse ya da o ölüm vakti gelse, eğer siz sadıklardan iseniz, Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere mi yöneleceksiniz?

41- Hayır, yöneleceğiniz sadece O'dur. Eğer bir istekle O'na yönelirseniz, hakikatleri ortaya koyanın O olduğunu anlarsınız ve böylelikle ortak koştuğunuz şeyleri unutursunuz.

42- Doğrusu senden önce de topluluklara Bizi anlatanlar açığa çıktı. Öyle ki onlar Bizi anlamaktan uzak olup, cehaletlerine sarılmışlardı. Müşkillerde ve sıkıntılı hallerdeydiler. Umulur ki o halde olanlar müşkillerinden kurtulurlar.

43- Onlar müşkilli hallerden kurtulmak için Bize yönelselerdi olmaz mıydı? Fakat onların kalblerinde Hakk'ı aramada katılık vardı. Onlar şeytani hallerle süslendiler, hakikatleri aramada bir şey yapmadılar.

44- Onlar o hatırlatılan şeyleri unutmalarına rağmen, yine de bütün varlık kapılarından hakikatleri onlara açtık. Onlara sunulan şeylerle rahatladıklarında, hemen Bizi unutup eski hallerine sarıldılar. Yine onlar ümitsizlik içinde oldular.

45- Böylece zalimlerden olan o kimseler, eski cehalet bilişlerinde kalıp hakikatleri anlamaktan uzaklaştılar. Tüm varlığı vücudlandıranın Allah olduğunu, tüm niteliklerin sahibinin O olduğunu anlayamadılar.

46- De ki: Anladınız mı? Eğer Allah'ı anlamada cehalet hallerinize sarılı iseniz, işitmenizde ve görmenizde ve kalblerinizde örtüler varsa, size hakikatleri sunacak Allah'tan gayrı sığınılacak olan var mıdır? Tüm varlıktan delilleriyle hakikatleri, en ince ayrıntısına kadar nasıl sunduğumuzu anlamak için bak. Yine de onlar uzak duruyorlar.

47- De ki: Anladınız mı? Eğer size Allah yolunda ansızın içinizden ya da açıktan müşkiller gelse, ancak zalim kimseler onu çözemeyip helak olup gitmez mi?

48- Hakikatleri gösterenler; ancak hakikatlerle sevindirmek ve hakikatlerimizi anlatıp uyarmanın dışında başka bir şey için açığa çıkmadı. Artık kim iman etmiş ve arınmışsa, onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.

49- Ayetlerimizi yalanlayan o kimseler ise, hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına saptıklarından dolayı sıkıntılı hallerde kalırlar.

50- De ki: Ben size Allah'ın değerleri bana ait demiyorum ve görünmeyen bilinmeyeni de bilmem ve ben size bir güç sahibiyim de demiyorum. Sadece bana sunulan hakikatlere tâbi olurum. De ki: Hiç hakikatleri göremeyenle, gören bir olur mu? Hâlâ varoluşu düşünüp hakikatleri anlamaz mısınız?

51- Rabbine karşı birlik şuurunda olup, saygılı olan o kimselere hakikatleri açıkla uyar. Onların O'ndan başka bir dostu ve şafâat edeni yoktur. Umulur ki onlar fenalardan sakınırlar, ortak koşmazlar.

52- Rabbine yönelen kimseleri kovma. Onlar, sabah akşam O'nun gerçeğini anlamak isterler. Onların davranışlarından sen sorumlu değilsin ve senin davranışlarından da onlara bir sorumluluk yoktur. Artık onları kovarsan, o zaman sen de Allah'ın ilmini kendine nisbet edenlerden olursun.

53- İşte onlar birbirlerinde Bizim hakikatlerimizi ararlar. Bizim üzerimizde, onların üzerinde var olan Allah'ın tecellileri değil mi derler. Allah'ı bilenler, nimetlerin sahibini bilip teslim edenler değil midir?

54- Ayetlerimize inanan kimseler sana geldiklerinde: Barış sizinle olsun, Rabbinizin kitabı bir rahmet ile kendi üzerinizdedir, diye söyle. Sizden kim; cehalet içinde, fenalıklar içinde amel ederken, sonra da yaptıklarından pişmanlık duyar dönerse, sonra da hakikatlerle ıslah olursa, muhakkak ki o lütuflarıyla temizleyeni, varlığı özünden var edeni anlar.

55- İşte fena hallerde olanlar, gittikleri yolu iyice anlasınlar diye ayetleri en ince ayrıntısına kadar açıklıyoruz.

56- De ki: Sizin Allah'ı bırakıp da zannınıza göre bir şeylere yönelip, onlara kulluk etmeniz, bana yasak edildi. De ki: Ben sizin hevâlarınıza tâbi olmam, eğer tâbi olursam hakikatlerden sapmış olurum ve ben Hakk'a yol bulanlardan olamam.

57- Anlat: Ben Rabbimin apaçık delilleri üzereyim. Sizler bana ait olmayan o hakikatleri yalanladınız, o hakikatler hakkında acele ettiniz. Tüm varlığa hâkim olan ancak Allah'tır. Hakikatleri sunan O'dur ve O, bütün her şeyi hayırlısıyla ayrı ayrı açığa çıkarandır.

58- Anlat: Eğer benim söylediğim o hakikatler hakkında acele etmeseydiniz, elbette beni de ve sizi de işleyişi ile ortaya çıkaranı anlardınız. Zalimler Allah'ı bilebilirler mi?

59- Görünmeyen bilinmeyen âlemin hâkimiyeti O'na aittir. O'ndan başka ilmin sahibi yoktur. Karada ve denizde var olan her şeydeki ilmin sahibidir. Bir yaprak düşmesin ki ancak O'nun ilmiyledir. Yerin karanlığında bir tohum yoktur ki ve yaş olan bir şey yoktur ki ve kuru olan bir şey yoktur ki, hepsinin hakikati ancak apaçık kâinat kitabının içindedir.

60- Sizi geceleyin uyku halinde bir teslimiyet içinde olduran, gündüz yaptığınız bütün şeylerdeki ilmin sahibi olan, takdir edilmiş bir zaman içinde sizi dirilik içinde tutan O'dur. Sonra siz aslınız olan O'na dönersiniz. Sonra yaptığınız bütün şeylerden hakikatleri size her an bildiren O'dur.

61- O kullarını tüm tecellileriyle sımsıkı kavrayandır. Sizden birinize ölüm gelinceye kadar, sizi tecellileriyle koruyandır ve sizin üzerinizde hakikatlerini açığa çıkarandır. Hakikatlerimizi gösterenler, sevgiyle teslim olmayı anlattı ve onlar, o hakikatleri anlatmada ilgisiz davranmadılar.

62- Sonra onlar gerçek sahipleri olan Allah'a dönerler. Tüm varlığa tecellileriyle hâkim olan O değil midir? O, tüm değerleri sunmada seri olandır.

63- Anlat: Cehaletin karanlığından sizi kurtaran kimdir? Tevazu ve içtenlikle, her yerde olan o hakikatlere yönelir, eğer o bilmediklerinizden Bizde necat bulursanız, elbette nimetlerin sahibini bilir Bize teslim edenlerden olursunuz.

64- De ki: Cehaletin tüm sıkıntılarından Allah'ı anlamakla kurtulursunuz. Ne yazık ki sizler ortak koşuyorsunuz.

65- De ki: Kudret O'dur. Sizdeki diriliğin sahibi O'dur. Sizin kendinizdeki sıkıntılarda ya da bulunduğunuz yerlerde sıkıntılarda kalmanız, sizlerin; cemaat, tarikat, mezhep diye bölünüp, birbirinizi o fena hallere sürüklemenizdendir. Tüm varlıktan delilleriyle hakikatleri en ince ayrıntısına kadar nasıl sunduğumuzu anlamak için bak. Umulur ki onlar iyice anlayıp bilirler.

66- Senin kavmin o hakikatleri yalanladı. O hakikatler gerçektir. De ki: Ben sizin üzerinize yetkili değilim.

67- Hakikatleri bildirenler hepsi kararlı bir şekilde hareket ederler. Belki yakında hakikatleri bilirsiniz.

68- Ayetlerimiz hakkında bir kavga halinde olan kimseleri gördüğünde, artık onlardan uzak dur. Hatta o hakikatlerin dışındaki konuşmalardan da. Bir kavga halinde olanlardan da uzak dur. Fakat şeytani haller bunu sana unutturabilir. Artık hakikatleri anmaktan uzak olan kimselerle oturma. Kötülük hallerinde olan kimselerle birlikte hareket etme.

69- Fenalardan sakınan, ortak koşmayan kimseler, zalimler gibi herhangi bir şeyde bir düşüncesizlik içinde olmazlar. Fakat yine de zalimlere, belki fenalardan sakınırlar diye hakikatleri hatırlatmak gerekir.

70- Nefsanî beklentileri ve oyalanmayı, eğlenceyi din edinenlerden uzak dur. Onlar yaşamlarında bir aldanma içindedirler. Yaptıkları şeyler sebebiyle kendilerine yazık edenlere hakikatleri hatırlat. Onlara Allah'tan başka bir dost olmaz ve şafâat eden de yoktur. Onların hepsine adaletle doğru yolu göstersen, o hakikatlere sarılmazlar. İşte onlar, yakıp yakıcı hallerinden dolayı, hakikatlerden faydalanma konusunda kendilerine yazık edenlerdir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmeleri sebebiyle acı sıkıntılardadırlar.

71- De ki: Allah'ı bırakıp da, bize bir faydası olmayan ve bizi koruması da olmayan zanna dayalı şeylere mi yönelelim? Allah bize doğru yolu gösterdikten sonra, eski cehalet hallerimize mi dönelim? Yeryüzünde bir şaşkınlık halinde şeytani hallerine uyan o kimseler gibi mi olalım? O halde olanlar, arkadaşlarını kendi yollarının doğru yol olduğunu söyleyip davet ederler. De ki: Muhakkak ki doğru yol Allah'a aittir ve biz tüm varlığı vücudlandıran Allah'a teslim olmakla emrolunduk.

72- Her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin ve O'na karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın. O'dur kendi Zâtıyla hepinizi birlik içinde tutan.

73- O'dur gökleri ve yerleri hakk ile halk eden ve her an ol deyip olduran ve doğru sözün sahibi olan ve mülkün sahibi olan ve her an sûretlerin içinden üfleyen. Görünmeyen bilinmeyen âlemdeki ilmin sahibi olan ve her an her yerde hazır olan ve O'dur tüm varlığa tecellileriyle hâkim olan, her varlıktan her an hakikatleri bildiren.

74- İbrâhim, babası Âzer'e: Putlardan ilahlar mı ediniyorsun? Ben, seni ve kavmini apaçık bir dalâlet içinde görüyorum, demişti.

75- İşte böylece İbrâhim; göklerdeki ve yerdeki gücün sahibini anlamak, nurumuzu anlamak ve hakikatlerden emin olmak için baktı gözlemledi.

76- Sonra da, gece bir bilememezlik içindeyken bir yıldız gördü ve dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o gelip geçtiği zaman, gelip geçenlerde sevgiye ulaşamam, dedi.

77- Sonra da, ortaya çıkan Ay'ı gördüğünde dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o da gelip geçtiği zaman, eğer ben Rabbimin hidayetini anlayamazsam, elbette dalâlette kalan kimselerden olurum, dedi.

78- Sonra da, ortaya çıkan güneşi gördüğünde dedi ki: Bu daha büyük olan mıdır Rabbim? Fakat o da gelip geçtiği zaman dedi ki: Ey kavmim! Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.

79- Ben yüzümü Tevhîd üzere, gökleri ve yeri var eden o güce çevirdim ve ben O'nun varlığının yanında kendime varlık isnat eden değilim.

80- Kavmi onunla, ihtiyaç duydukları putları için tartıştı. Dedi ki: Allah hakkında, benimle o ihtiyaç duyduğunuz putlar için mi tartışıyorsunuz? Ben O'nun gösterdiği yol üzereyim. O ortak koştuklarınıza karşı benim bir korkum yok. Ancak isteğim Rabbimin hakikatleridir. Rabbim bütün her şeyi ilmiyle kuşatandır. Hâlâ varoluşu düşünüp hakikatlere ulaşmaz mısınız?

81- Sizler o taptıklarınız hakkında hiçbir delil üzere değilken, Allah'a ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da, ben sizin ortak koştuklarınızdan mı korkayım. Nasıl olurda fırkalaşırsınız. Eğer biliyorsanız söyleyin; güvenilir olan, gerçek olan hangisidir.

82- İman edenler inançlarını zulüm ile karıştırmazlar. İşte onlar güvenilir olanlardır ve onlar doğru yolu bulanlardır.

83- İşte, İbrâhîm sunduğumuz delillerimizle kavmine karşı durdu. Bizi anlamak isteyen kimseyi makam makam yükseltiriz. Muhakkak ki seni vücudlandıran, tüm varlığa ilmiyle hâkim olandır.

84- Ona İshâk'ı ve Yâkûb'u bağışladık. Hepsi dosdoğru yolumuz üzereydi. Nûh da bizim dosdoğru yolumuz üzereydi ve onun neslinden Dâvûd,

Süleyman, Eyyûp, Yûsuf, Mûsâ ve Hârûn da dosdoğru yolumuz üzereydi. İşte böylece onlar karşılığımız olan, ihsan sahibi kimselerden oldular.

85- Zekeriyâ, Yahyâ, İsâ ve İlyâs, hepsi dosdoğru iyi çalışmalarda olanlardandı.

86- İsmâil, İlyâs, Yûnus, Lût ve hepsi, tüm varlıktaki niteliklerimizi anlayan kimselerdendi.

87- Onların ataları ve onların nesilleri ve onların kardeşleri ve onlar; Bizi anlamada seçici davrandılar ve onlar dosdoğru hakikatlerin yolunda Bizi rehber edindiler.

88- İşte bu Allah'a yol bulmadır. O'nun kullarından kim isterse hakikatlere yol bulur. Eğer onlar ortak koşanlardan olsalardı, elbette yaptıkları şeyler boşa giderdi.

89- İşte o kimseler; tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anladılar, bütün varlığa tecellileriyle hâkim olanı ve nübüvveti anladılar. Bundan sonra, bu hakikatleri anlayamayıp hakikatleri görmemezlikten gelenler olsa da, artık hakikatleri örtmeyenler, her varlıkta yetkili olan Bizi anlatanlar elbette olacaktır.

90- İşte o kimseler; Allah'a yol bulanlardır. Bundan böyle, onların Hakk'a yol bulduğu gibi sende o yolda ol. De ki: Bu anlattıklarıma karşılık sizden bir karşılık istemiyorum, bu ancak herkes için hakikatleri hatırlatmaktır.

91- Allah'ı takdir edemediler. O değerlerin hakikatlerini anlayamadılar. Allah bir beşere bir şey sunmadı dediler. De ki: Tüm varlığı bir kitap olarak sunan kimdir? Ki onun içinde hakikatler sunuldu. Mûsâ o hakikatlerle yol buldu. İnsanlar için tüm varlık kitabı her an yol gösterir. O size sunulanları okuyup incelediğinizde hakikatlere ulaşırsınız. Siz ve atalarınızın bilmediği birçok hakikatleri sizlere öğreten kimdir? De ki: Allah'tır. Artık bir oyalanma, önemsememe içinde olanlara uyma.

92- Her varlığı, içinde bereket taşıyıcı bir kitap olarak sunduk. Ki ondaki hakikatler dosdoğrudur. Sana uyanlara ve beldelerinde oturanlara ve bütün her yerde olan kimselere; geldikleri özü bildirmen, hakikatleri açıklayıp uyarman için sunduk. İman eden kimseler; sonlarına da, sunulan hakikatlere de inanırlar ve onlar Hakk'a bağlılıklarını her an muhafaza ederler.

93- Allah'a karşı bir şey uyduran ve o yalanları yayan, ya da o sunulanları anlamayıp, bana da vahyolundu diyen ve Allah'ın sunduğu şeylerin benzerini ben de sunarım, diyen kimseden daha zalim olan kimdir. Zalimleri büyük bir idraksizlik içinde görürsün. Onlar yaptıklarıyla, kendilerindeki gücü anlamaktan uzaklaşırlar. Her zaman Allah hakkında gerçek olmayan şeyler söylediklerinden dolayı ve o ayetlere karşı kibirlendiklerinden dolayı, düştükleri durum alçaltıcı bir sıkıntıdır.

94- Doğrusu sizi ilk defa yarattığımız gibi, yine tek olarak bize dönersiniz. Siz geçmiş cehalet bildiklerinizde kaldığınızdan dolayı, size sunduğumuz hakikatleri terk ettiniz. Size şefâat edeceğini zannettiğiniz o kimseler, sizinle birlikte hakikatleri göremediler. Onlar da sizinle birlikte ortak koşanlardan oldular. Doğrusu siz aranızda hakikatlerin idrakini koparıp attınız ve sizler zannettiğiniz şeyler sebebiyle hakikatlerden uzaklaştınız.

95- Muhakkak ki Allah, tohumdan, çekirdekten bir ahenk içinde yarıp çıkarandır. Ölüden diriyi çıkarandır ve diriden ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. Öyleyse nasıl olur da hakikatlerden uzaklaşırsınız.

96- Aydınlığı ortaya çıkarandır. Geceyi sükûnet olarak, güneşi ve ayı bir ölçü ile düzenleyendir. İşte tüm sıfatların sahibi, ilmin sahibi olanın takdiri budur.

97- Ki O'dur her şeyi bir ölçü ile düzenleyen. Sizler o yıldızların ölçüsü ile karada ve denizde, karanlıkta yol bulursunuz. İnsanlar hakikatleri bilsinler diye ayetleri tüm varlıktan en ince ayrıntısına kadar açıklıyoruz.

98- Ki O'dur sizleri tek nefisten var eden. Sonra vücudlarınızı kararlı bir halde durduran ve vücudlarınızı bir emanet olarak size sunan. İnsanların iyice anlayıp bilmeleri için ayetlerimizi en ince ayrıntısına kadar açıklıyoruz.

99- Ki O'dur gökten suyu indiren ve onunla her türlü nebatlar çıkaran. Sonra da ondan yeşillikler var eden. Ondan da iç içe geçmiş daneler var eden. Hurma ağacının dallarından sarkmış hurma salkımları var eden. Birbirine benzeyen ve benzemeyen, üzüm, zeytin ve nar bahçeleri var eden. Artık onların olgunlaşmış meyvelerine bakın görün. Muhakkak işte bunların içinde inanan kimseler için elbette deliller vardır.

100- Tanımlayamadıkları şeyleri Allah'a ortak koştular. Onları da yaratan O'dur. Bir bilgileri olmadan erkek çocuklarını ve kız çocuklarını O'na isnat

ettiler. O noksan sıfatlardan münezzeh olandır ve O'nun yüceliği vasfedilemez.

101- Gökleri ve yeri estetik bir halde var eden O'dur. Nasıl çocuğu olur, O'nun bir eşi olmaz. Bütün her şeyi halk edendir ve O bütün her şeyi ilmiyle var edendir.

102- İşte sizi vücudlandıran Allah'tır. O'dan başka güç yoktur. Bütün her şeyi halk edendir. Artık O'nun kulu olduğunuzu ve O'nun bütün varlığın varoluşunda yetkili olan olduğunu anlayın.

103- Gözler O'nu göremez, O bütün gözlerden görür ve O bütün lütufların sahibi olandır, her varlıktan her an hakikatleri bildirir.

104- Rabbiniz size görme, anlama yeteneği verdi. Bundan sonra kim görür anlarsa, artık onun kendi yararı içindir ve kim hakikatleri görmezse artık onun aleyhinedir. Ben sizin üzerinizde koruyucu olan değilim, de.

105- Hakikatleri anlayabilmeniz için, tüm varlıktan en ince ayrıntısına kadar ayetlerimizi gösteriyoruz ve insanların bilmeleri için o hakikatleri delillerle açıklıyoruz.

106- Rabbinden sana vahyolunan şeye tâbi ol. O'ndan başka güç yoktur. O'nun yüceliğinin yanında kendine varlık isnat etmekten uzak dur.

107- Eğer Allah'ı anlamada arzulu olsalardı, ortak koşanlardan olmazlardı. Seni onların üzerine koruyucu kılmadık ve sen onların üzerine yetkili olan değilsin.

108- Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere yönelenlere hakaret etmeyin. Sonra onlarda bilgisizce bir düşmanlık içinde Allah'a hakaret ederler. Bizi anlayamayan her ümmetin ameli kendilerine süslü görünür. Onların hepsinin kaynağı onları vücudlandırandır ancak. İşte onlara yaptıkları şeylerden hakikatler her an bildirilir.

109- Onlara bir işaret gelirse, inanacaklarına dair güçlü yeminlerle Allah'a yemin ederler. De ki: Allah'a ait işaretler her an her yerden sunulur. Kendilerinin ve çevrelerinin farkında olamayanlar, o işaretler onlarda olduğu halde onlar iman etmezler.

110- Onların idrakleri ve onların varlığı görüp tanımaları kendi cehaletlerine dönüktür. Onlar önceki halleri olan, hakikatlere inanmama halleriyle

hareket ederler ve onlar hiddet hallerinde bocalayıp dururlar, Bizi idrak etmeyi terk ederler.

111- Eğer onlara gücün sahibi olmayı sunsaydık ve ölüler onlara konuşsaydı ve her şeyi öncelikle onlara verseydik, onlar yine de inananlardan olmazlardı. Ancak Allah'ı anlamayı isteyenler başka. Fakat onların çoğu cehalet içindedirler.

112- İşte bütün hakikatleri bildirenler için, şeytani halleri düşman olarak gösterdik. Tanıdıklarınız ve tanımadıklarınız birbirlerini sûretlerle, güzel sözlerle aldatırlar. Eğer Rabbini tanımak isteselerdi böyle yapmazlardı. Artık onlara uyma ve onların uydurdukları şeylere de uyma.

113- Sonlarına inanmayanların kalbleri o hallere meyleder. Onlar o hallerden hoşlanırlar ve çalışmaları o haller içindir. Onlar bir şey kazanacak değillerdir.

114- Allah'tan başka hüküm sahibi aranır mı? Ki O'dur her bir varlığı açıklanmış bir kitap olarak sunan. Doğrusu sunduğumuz o kitaba bakanlar, o sunulanlarda kendilerini vücudlandıranın hakikatlerinin olduğunu bilirler. Bundan sonra sakın şüphe edenlerden olma.

115- Rabbinin kelimeleri dosdoğru ve adalet ile tamdır. O'nun kelimelerinde değişme olmaz. O işittirendir, ilmin sahibidir.

116- Eğer yeryüzündeki kimselerin çoğuna uyarsan, Allah'ın yolundan seni saptırırlar. Onlar ancak zanlara tâbi olurlar ve onlar yalanlarda kalanlardır.

117- Muhakkak ki seni vücudlandıran, ilmin sahibi olan O'dur. Hakikatleri bırakıp kendi anlayışına çıkan O'nun yolundan sapandır. Hidayete ulaşanlar ise O'nu bilenlerdir.

118- Eğer siz O'nun ayetlerine inanan iseniz, o varlığın üzerinde olan hakikatleri Allah'ın adıyla anın, o hakikatlerden faydalanın.

119- Siz neden o varlığın üzerinde olan hakikatleri Allah'ın adıyla anıp, o hakikatlerden faydalanmıyorsunuz. Size en ince ayrıntısına kadar sunulan hakikatleri kendinize yasak etmeyin. Ancak kendi cehaletlerinin baskısı altında olanlar, doğrusu onların çoğu bir bilgileri olmadan, kendi hevâlarına uyarak hakikatlerden saparlar. Doğrusu Rabbin, o haddi aşanlara da ilmiyle yol gösterendir.

120- Fenaların açık olanını da ve gizli olanını da terk edin. Muhakkak ki fena halleriyle davranan o kimseler, edindikleri şeylerin karşılığını bulacaklardır.

121- O varlığın üzerinde olan hakikatlerin, Allah'a ait olan işaretler olduğunu anlayamazsanız, ilmi olarak onlardan yararlanamazsınız ve şüphesiz o hâl elbette hakikatlerden sapmaktır. Muhakkak ki o şeytani halleriniz, sizin hakikatleri anlamanıza engeldir. Eğer o hallere uyarsanız, elbette siz ortak koşanlardan olursunuz.

122- Bir idrakten yoksun iken, sonra da diri olanın Biz olduğunu anlayan ve insanlar içinde hakikatlerle yol bulup, bir nur ile Bizi idrak eden kimse, cehaletin karanlığında kalıp o halden çıkamayan kimse gibi olur mu? İşte o hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, yapmış oldukları şeyler sebebiyle bir gösteriş içindedirler.

123- İşte böylece onlara sunduğumuz şeylerle, onlar bulundukları yerlerde fenalıklarda, kibirlilik içinde, zararlı haller içinde kaldılar. Onlar ancak kendilerine zarar verdiler ve onlar kendilerinin ve çevrelerinin farkında olamadılar.

124- Onlara ayetler sunulduğunda dediler ki: Allah'ın resulüne verilen şeylerin benzeri bize verilmedikçe asla iman etmeyiz. Allah, var olan ne varsa her şeyde ve resulünde de ilmin sahibi olandır. Allah'ın hakikatlerini küçük gören kimseler fena hallerde kaldılar ve zararlı hallerde olduklarından dolayı şiddetli sıkıntılarda kaldılar.

125- Artık kim Allah'ı anlamayı arzu ederse, o hidayete ulaştırılır. Böylelikle onun gönlü barışa ve huzura açılır. Kim kendi cehalet bilişlerinde kalır, hakikatlerden sapmayı isterse, onun gönlü şüpheler, sıkıntılar içinde olur. Sanki gökte bir boşlukta kalır gibi müşkillerde olur. İşte, cehaletin kirliliği içinde kalan kimseler Allah'a iman etmezler.

126- Rabbinin doğruluk üzere dosdoğru yolu budur. İnsanlar, varoluşu düşünüp ulaştıkları hakikatlerle bu âleme baksınlar diye, her varlıktan hakikatleri en ince ayrıntısına kadar açıkladık.

127- Bulundukları yerlerde, Rabbine ait olan hakikatleri bilenler, barış ve huzur üzeredirler. Yapmış oldukları şeylerde onlar O'nu dost edinirler.

128- Onların hepsi bir araya toplandığı vakit onlara: Ey aslını bilmek isteyenler! Sizler, tanımadığınız toplulukların o hallerine fazlaca

meylettiniz, diye bildirilir. Aslını bilmek isteyenlerden o halleri dost edinenler: Rabbimiz! Bizlerden bazılarımız, onlardan bazılarının o hallerinden hoşlandık. Senin bize belirlediğin o ecel vaktine kadar o hallerde kaldık, derler. Bulunduğunuz yerlerde yakıp yıkıcı hallerinizden vazgeçemediğinizden dolayı, Allah'ı anlamayı istemediniz, diye bildirilir. Muhakkak ki seni vücudlandıran, bütün varlığa tecellileriyle hâkim olandır, ilmin sahibidir.

129- İşte böylece zalimler, kazandıkları şeyler sebebiyle birbirlerine meylederler.

130- Ey bilemeyenler topluluğu ve aslını bilme yolunda olanlar! Sizin içinizden, sizin üzerinizde olan işaretleri gösteren ve sizin her an bir birlik içinde olduğunuzun hakikatlerini açıklayıp uyaran resuller geldi değil mi? Dediler ki: Biz kendi üzerimizde olanları biliriz. Onlar dünya hayatına aldandılar ve onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örttüklerinden dolayı kendilerinin o hallerine şahit oldular.

131- İşte, bulundukları yerlerde bir zalimlik içinde olup kendilerine yazık edenler, Rabbini bilenlerden olamazlar ve onlar orada bir gaflet içindedirler.

132- Herkes için yaptıkları şeylere göre dereceler vardır. Yaptıkları şeylerde bir gaflet içinde olanlar Rabbini bilenlerden olamazlar.

133- Seni vücudlandıran tüm varlığın sahibidir, tüm varlıktaki rahmetin sahibidir. Siz eğer isterseniz hatalarınızı giderirsiz. Sizden sonra gelen kimselerden varoluşu anlamada isteksiz olanlar da olacaktır, başka kimselerden asliyetini anlama üzere olanlar da olacaktır.

134- Muhakkak ki size vaat edilen şeyler elbette olacaktır ve siz aciz bırakılacak değilsiniz.

135- De ki: Ey kavmim! Siz hakikatleri anlamak için çalışın. Ben de çalışmaktayım. Belki bütün bu yerlerin sonunda kimin olduğunu bilenlerden olursunuz. Doğrusu o zalimler felah bulamazlar.

136- Allah'ın var ettiği yayılmış ekinleri ve hayvanları, bir pay olarak Allah için ayırdılar. Böylece onlar kendi zanlarıyla, bu Allah için ve bu da bizim ortaklarımız için dediler. Artık onların ortak koştuklarından dolayı anlamaları olmaz. Onların Allah'ın hakikatlerine ulaşmaları olmaz ve

onların Allah'ı anlamaları olmaz. Öyle ki onlar ancak ortak koştuklarına ulaşırlar. Koydukları kurallar ne kötüdür.

137- İşte ortak koşanların çoğu gösterişlerde olurlar. Onlar irfaniyetin doğuşunu katlederler. Onlar ortak koştuklarından dolayı kendilerine yazık ederler ve onlar din hakkında sûretlerde kalırlar. Eğer onlar Allah'ı anlamada arzulu olsalardı o halleri yapmazlardı. Artık onlardan ve onların uydurdukları şeylerden uzak dur.

138- Onlar bütün varlık hakkında ve kültürleri hakkında, hakikatlerin anlaşılamayacağını söylediler. Onlar zanlarıyla, ancak biz istediğimiz kimseleri faydalandırırız, diye söylediler. Geçmiş cehalet bilişleri onların varlığı anlamasına engel olur. Bütün varlıkta Allah'ın işaretlerinden başka bir hatırlatma yoktur. Onlar böylece uydurulan şeyler sebebiyle, karşılık olarak o hakikatler hakkında uydurmalarda kaldılar.

139- Dediler ki: Bütün varlığın içyüzü hakikati bize özeldir. Bizim anlamamız için ve bizimle aynı yolda olanlar için kutsaldır. Eğer onlar diriliğin farkında olmazlarsa, artık onlar bir ortak koşma halinde olurlar. Onların bulduğu karşılık onların kendi vasıflarıdır. Muhakkak ki Allah tüm varlığa ilmiyle hâkim olandır.

140- Bir bilgisi olmadan, akılsızca kendi evlatlarına yazık edip onları hüsrana uğratanlar ve Allah'ın onlara verdiği rızıkları haram sayanlar ve Allah'a karşı uydurmalarda kalanlar; hakikatlerden kendi anlayışlarına sapanlardır ve onlar doğru yolu bulamayanlardır.

141- Ki O'dur, asmalı ve asmasız bahçeleri ve hurma ağaçlarını ve o beslendiğiniz çeşitli ekinleri ve zeytini ve narı, birbirine benzeyen ve benzemeyen, ürün verdiğinde faydalandığınız o ürünleri ortaya çıkaran. Onları topladığınızda her zaman onların hakikatlerini anlayın ve taşkınlık yapmayın. Doğrusu o taşkınlık yapanlarda sevgi yoktur.

142- Hayvanlarla yük taşırsınız, onlardan yaygı giysi yaparsınız. Allah'ın sunduğu rızıklardan faydalanın ve şeytani hallerinizin dürtülerine tâbi olmayın. Doğrusu o halleriniz sizin apaçık düşmanınızdır.

143- Koyunlardan ve keçilerden olmak üzere sekiz çeşit yaratıldı derler. De ki: Erkekleri ya da dişileri, ya da dişilerin rahimlerinde gelişip büyüyeni haram diyorsunuz. Eğer doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız, bir ilminiz varsa bana bildirin.

144- Develer ve sığırlar hakkında da yorum yaparlar. De ki: Erkekleri ya da dişileri, ya da dişilerin rahimlerinde gelişip büyüyeni haram diyorsunuz. Yoksa siz Allah'ın bildirdiği hakikatlere şahit mi oldunuz? Artık Allah hakkında uydurmalarda olan ve o yalanları yayan, bir ilim olmaksızın hareket eden, insanları hakikatlerden saptırandan daha zalim olan kimdir? Muhakkak ki zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

145- De ki: Bana bildirilen şeylerin içinde bunları bulamazsınız; o beslendiğiniz yiyeceklere karşı haramlar içinde olmak, kendini diri tutan gücün farkında olmayan hallerde olmak veya kan dökücülük veya zararlı hallerde olmak. Sonra da elbette o cehalet kirliliğinde olmak veya Allah'ın hakikatlerinden başka şeyler içinde olan kimseler gibi kendi anlayışlarına sapmak. Bundan sonra kim; haddi aşmadan bir arayış içinde olursa ve hakikatlerden dönmezse, artık mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin şüphesiz Rabbi olduğunu anlayacaktır.

146- O kimselere; yalnız bize yol gösterilir demelerini yasak kıldık. Bütün o kirliliğe sahip oldukları halleri ve tapınma hallerini ve koyun gibi nereye çekilirse oraya gitme hallerini onlara yasak kıldık. Onların içlerinde bulundukları durum; ancak ne taşıdıklarını bilememek, geçmiş cehalet bilişlerinde kalmak veya o hakikatlerden düşmek veya o yüceliğin içinde olamamaktır. İşte onların azgınlık hallerinden dolayı karşılıkları budur. Elbette dosdoğru hareket edenler ise Bizi bilir.

147- Bundan sonra eğer seni yalanlarlarsa, de ki: Sizi vücudlandıran her yerdeki rahmetin sahibidir ve fenalarda kalanlar o sıkıntılı hallerini uzaklaştıramazlar.

148- Ortak koşan kimseler derler ki: Eğer Allah isteseydi, biz ve atalarımız ortak koşanlardan olmazdık ve haram şeylerde kalmazdık. İşte onlardan öncekiler de böyle yalanlarda kaldılar. Hatta Bizi anlayamayıp güçlü sıkıntılı hallerde kaldılar. De ki: Bu söylediklerinizi hakkında sizin katınızda

bir ilim var mı? Eğer varsa onu bize ispat edin. Fakat siz yalnızca zanna uydunuz ve sizlerin söylediği sadece asılsız şeylerdir.

149- De ki: Bundan sonra Allah'a ait kesin deliller üzere olun. Eğer sizler hakikatleri anlamada istekli olursanız, elbette hepiniz hidayete ulaşırsınız.

150- Bu Allah'ın yasaklarıdır diye yalan yere şahitlik eden kimselere de ki: Siz şahit olduğunuz delillerinizi getirin. Eğer, şahidiz deseler de, artık onlarla beraber olduğunda bildiklerini anlatma ve kendi çıkarlarına meyledenlere, ayetlerimize karşı yalanlarda kalan o kimselere uyma. Onlar sonlarına inanmayan kimselerdir ve onlar Rablerine karşı kendilerini eş tutarlar.

151- De ki: Allah'ın yasak kıldığı şeyleri gelin size izah edeyim: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babanıza iyi davranın. Evlatlarınıza bilgisizlikle yazık etmeyin. Sizlerdeki ve onlardaki nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilin. Fena hallerinizin, haddi aşma hallerinizin açık olanını da ve gizli olanını da yok edin. Bir cana kıymayın ki onu Allah yasakladı. Ancak hakikat üzere olun. İşte bunlar size hakikatlerin öğütleridir. Umulur ki siz akıl edersiniz.

152- Yetim kuvvetlenip olgunluk çağına erişinceye kadar, yetimin malına yaklaşmayın. Ancak o ondan güzellikler bulacaksa başka. Hep adalet üzere olun, şuurlu hareket edin. Gücünün dışında bir kimseye sorumluluk yoktur. Konuştuğunuz zaman mutlaka doğru konuşun. Yakınlığı anlayanlardan olun. Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. İşte bunlar size hakikatlerin öğütleridir. Umulur ki siz varoluşu düşünüp anlar, o hakikatlerle bu âleme bakarsınız.

153- Muhakkak ki Benim dosdoğru yolum budur. Artık bunlara tâbi olun. Hakikatin yolundan başka yola tâbi olmayın. Sizi ikiliğe düşürecek yollara tâbi olmayın. İşte bunlar size hakikatlerin öğütleridir. Umulur ki siz fenalardan sakınır, ortak koşmazsınız.

154- Mûsâ, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı. O kitap; en güzel bir şekildedir, noksansızdır, bütün hakikatleri en ince ayrıntısına kadar gösterir, hidayete erdirir ve bir Rahmettir. Umulur ki onlar Tevhîd üzere olurlar. Rablerine iman ederler.

155- Her varlık kitabını bereket taşıyan bir halde sunduk. Bundan böyle o hakikatlere uyun ve fenalardan sakının, ortak koşmayın. Umulur ki siz rahmet bulursunuz.

156- Her varlık bir kitap olarak bizden önceki topluluklara da sunuldu ve bizler onu anlamaya çalışmadık, elbette gâfillerden olduk, dersiniz.

157- Ya da: Bize sunulan kitaptaki hakikatlerin sözlerini eğer anlasaydık, elbette o hakikatlerle biz yol bulurduk, diye söyleyin. Öyle ki Rabbinizden apaçık deliller; bir yol gösterici olarak ve bir rahmet olarak size sunuldu. Artık Allah'ın delillerini yalanlayan ve o hakikatlerden yüz çevirenden daha zalim olan kimdir. O delillerimizden uzak duran o kimselerin karşılığı, yüz çevirmelerinden dolayı fena hallerin sıkıntısında kalmaktır.

158- Kendilerinde olan gücün varlığını, ya da Rabbinin onlara verdiklerini ya da Rabbinin onlardaki işaretlerini, Rabbinin işaretlerinin her an onlara sunulduğunu bakıp da görmezler mi? Kendi inançlarının onlara bir faydası olmaz, öncekilerin inançlarının da bir faydası yoktur. O inançlardan edindiklerinin de bir hayrı olmaz. De ki: Gözlemleyin bizde gözlemliyoruz.

159- Doğrusu onlar dini bölük bölük ettiler ve cemaat, tarikat, mezhep diye bölündüler. Sen onların olduğu şeylerin içinde değilsin. Allah hakkında onların işleyişi anladığı gibi değilsin. Öyle ki onlara yaptıkları şeylerden hakikatler her an bildirilir.

160- Kim yararlı çalışmalar içinde olursa, artık o kat kat karşılık bulur ve kim fenalıklar içinde olursa, o misli ile karşılık bulur ve onlara haksızlık edilmez.

161- De ki: Elbette ben: Rabbimin bana yol gösterdiği şekilde dosdoğru hakikatin yolunda, dosdoğru din üzere, İbrâhîm'in düzenlediği ilkeler üzereyim, Tevhîd idraki üzereyim ve ortak koşan değilim.

162- De ki: Muhakkak ki ben her an O'na bağlıyım. Tüm varlığımın sistemi ve hayatım ve ölümüm, tüm varlığı vücudlandıran Allah'a aittir.

163- O'nun ortağı yoktur ve varlıktaki bütün işleyiş O'nundur ve ben öncelikle barıştan ve huzurdan yana olanım.

164- De ki: Allah'tan gayrı bir vücudlandıran bilmiyorum ve bütün her şeyi vücudlandıran O'dur. Bütün nefsler ancak kendi edindiklerini taşır ve başkasının vebalini başkası taşımaz. Sizin kaynağınız ancak sizi vücudlandırandır. Öyle ki ihtilafa düştüğünüz hakikatler her an size bildirilir.

165- Ki O'dur sizi yeryüzünde halifeler olarak var eden ve birbirinizi farklı derecelerle yükselten. Size sunulan şeylerde siz gerçeği arama içinde olun. Muhakkak ki Rabbin, müşkilleri seri bir şekilde giderendir ve muhakkak ki O, mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

A'RÂF SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm, Sâd

2- Tüm varlık sana bir kitap olarak sunuldu. Ondaki hakikatler hakkında gönlünde bir sıkıntı olmasın. O hakikatler, açıklayıp uyarman içindir, müminler için de bir öğüttür.

3- Rabbinizden size sunulan şeylere tâbi olun. O'ndan başka evliya edinmeyin. Hakikatleri ne kadar da az araştırıyorsunuz.

4- Nice beldelerde yaşayanlar Bizi anlayamayıp kendilerine yazık ettiler. Onlar cehaletin karanlığında kalıp, Bizi anlamamakla çevrelerine zarar verdiler, ya da onlar aydınlanma yolunda gaflete düştüler.

5- Sonra da onlar hakikatlerin çağrısına uymadılar. Onlar Bizi anlamamanın sıkıntılı hallerinde kalınca: Doğrusu biz zalimlerden olduk, dediler.

6- O kimselerin Bizi sorup anlamaları için hakikatleri gösterenler onlara geldi. Elbette hakikatleri gösterenler de Bizi anlamak için sormuşlar, araştırmışlardı.

7- İşte, elbette Bizi anlamak için arayışta olanlara; biz bilenlerden değiliz diyenlere, o hakikatlerin bilgisi sunulur.

8- Her an hakikatleri inceleme içinde olup, sonra da o hakikatleri bir ölçü içinde anlamada yoğunlaşan kimseler, elbette işte onlar başarılı olurlar.

9- Hakikatleri anlamadaki ölçüde bir zayıflık içinde olup, kendilerinde olan ayetlerimize karşı haksızlık eden kimseler; işte onlar başarılı olamazlar.

10- Gerçek olan şu ki; Biz size yeryüzünü yaşam yeri yaptık, size orada imkânlar sunduk. Nimetlerin sahibini bilip teslim etmede ne kadar da yavaş davranıyorsunuz.

11- Gerçek olan şu ki; sizi halk ettik, sonra da sûretlendirdik. Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, bir teslimiyet içinde ol dediğimizde, böylece o bir teslimiyet içinde oldu. Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olanlardan olmaz.

12- Bildirildi: Tüm varlıktaki işleyişin sahibine teslim olmaktan seni alıkoyan nedir? Varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen; benlik içinde kalır,

yakıp yıkıcı hallerinden dolayı yaratılışı anlayamaz, kendini diğer yaratılanlardan üstün görür ve o yaratılanları bir sûret görür ve sîretini göremez.

13- O halde olana bildirilir: Sen, kibirlilik içindeyken hakikatleri anlamaktan uzaklaştın. Artık sen kendini hakikatlerin dışında bıraktın, doğrusu sen kaybedenlerden oldun.

14- O halde olan: Her an ortaya çıkan varlığın hakikatini anlamam için bana mühlet ver, der.

15- Bildirildi: Doğrusu sen o hakikati anlamayı hep tehir ettin durdun.

16- O halde olan dedi ki: Bundan sonra bana uyanlar hakikatlerden uzaklaşırlar, elbette kendi fena halleri, dosdoğru senin yolunda olmaya engel olan şeydir.

17- Sonra elbette onların fena halleri; önlerinde, arkalarında, sağlarında, sollarında, her yerde olan hakikatleri görmeye engel olur. Onların çoğu nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerden olamazlar.

18- Bildirildi: Küçük görme, hakikatlerden uzaklaşma hallerinden dolayı hakikatleri anlayamadın. Elbette senin hallerine uyan kimselerin hepsi cehaletin cehenneminde kalırlar.

19- Ey Âdem! Sen ve eşin, yaşadığınız yerde huzur içinde olun. İstediğiniz her yerde, hakikatlerden yararlanın. Varlığınızın geldiği öze olan o yakınlığı yok etmeyin, o özü kendinize nisbet etmeyin. Yoksa zalimlerden olursunuz.

20- Böylece onların şeytani halleri; onlarda gizli olan, onların fenalarının onlarda açığa çıkması için; Rabbiniz o aslınızın geldiği yeri, kuvvet sahibi olursunuz ya da sonsuzluk içinde olursunuz diye sizlere yasak etti, diyerek kendilerine vesvese verdi.

21- Onlar; kendi benliklerinden gelen şeytani hallerinin vesvesesini, elbette bize gelen bir öğüttür, diyerek kendilerini inandırdılar.

22- Böylece onlar, benlik hallerine uydular. Özlerine, benim, dediklerinden dolayı onların fena halleri açığa çıktı ve onların üzerlerindeki cennet hakikatinin ışığı sönmeye başladı. Onlara Rabbi nida etti: O özünüze, benim, demeniz sizlere yasak edilmedi mi? Sizlere, o kötü halleriniz sizin apaçık düşmanınızdır, diye belirtildi.

23- Dediler ki: Rabbimiz! Biz nefsimize zulmettik. Eğer senin mağfiretini anlayamazsak ve rahmetini anlayamazsak, elbette biz kaybedenlerden oluruz.

24- Bildirdik: Siz hakikatlerden uzaklaşarak birbirinizin düşmanı oldunuz. Yeryüzünde sizler için kararlı olma vardır ve bir zamana kadar faydalanma vardır.

25- Bildirdik: Yeryüzünde açığa çıkarsınız ve orada yaşarsınız ve orada ölürsünüz.

26- Ey Âdemoğulları! Size, fenalarınızı örtecek hakikat bilgileri ve değerli makamlar sunduk. Fenalardan sakınıp, Allah'a ortak koşmama hâlinde olmanız, işte bu sizin için daha hayırlıdır. İşte her şey Allah'ın delilleridir. Umulur ki onlar; varoluşun hakikatlerine ulaşırlar, o hakikatlerle bu âleme bakarlar.

27- Ey Âdemoğulları! Şeytani haller, atalarınızı hakikatlerden uzaklaştırıp, fena halleriyle onları huzur içinde olmaktan çıkardığı gibi, sakın sizi de ikiliğe düşürmesin. Siz, her yerde öyle hallerde olanları görürsünüz, onlar bir idraksizlik içinde olanlardır. Doğrusu iman etmeyen kimseler; şeytani hallerini dost edinenlerdir, sunduğumuz hakikatleri anlayamayanlardır.

28- Bir benlik içinde haddi aşanlar derler ki: Biz atalarımızı da bu yolda bulduk ve bu bize Allah'ın hükümleridir. De ki: Benlik içinde olmak, haddi aşmak, kesinlikle Allah'ın hükümleri değildir. Sizler, Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylüyorsunuz.

29- De ki: Rabbimin hükümlerinde adalet vardır. Siz yüzünüzü; bütün her yerde O'na ait olan hakikatlere teslimiyet içinde döndürün, varlığın yaratılış yasalarını O'na mahsus kılarak O'na yönelin, siz var edildiğiniz gibi O'na dönün.

30- Onlardan bir gurubu Hakk'a yöneldiler ve onlardan bir gurubu kendi üzerlerindeki hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına saptılar. Onlar, Allah'a ait hakikatleri bırakıp, şeytani hallerini dost edindiler ve onlar zannettiler ki Hakk'a yöneldiler.

31- Ey Âdemoğlu! Kendinizdeki ve bütün her yerdeki Hakk'a ait olan sıfatları anlayın, O'na teslimiyet içinde olun. İlim ile beslenin ve iyice

öğrenin ve taşkınlık yapmayın. Doğrusu o taşkınlık içinde olanlarda sevgi yoktur.

32- De ki: Kutsal olan sıfatlar kimindir? Ki o Allah'ındır. O kullarını açığa çıkarandır ve rızıkları tertemiz verendir. O iman eden kimseler için anlat: Ölünceye kadar yaşamlarında gönülden hareket etsinler. İşte insanların bilmeleri için, delilleriyle hakikatleri ayrı ayrı açıklıyoruz.

33- De ki: Kutsal olan, ancak sizi vücudlandırandır. Gizli ya da açıkça benlik içinde olmak ve fenalarda olmak ve hakikatleri bırakıp, hasetlikler, zulüm içinde olmak, Allah'a ortak koşmaktır. O'na ait apaçık sunulan bir delile ulaşmadan, Allah hakkında bilmediğiniz şeyi söylemeyin.

34- Bütün insanların belirli bir zamanı vardır. Onlara ecel geldiğinde, artık onu bir an bile erteleme yoktur ve öne alma yoktur.

35- Ey Âdemoğulları! Sizlerden olan hakikatleri gösterenlerin, size kıssalarla açıklayıp anlattığı ayetleri kim anlarsa, fenalardan sakınır Allah'a ortak koşmazsa ve ıslah olursa, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.

36- Ayetlerimize karşı yalanlarda kalanlar ve kibirli hallerde olanlar, işte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hallerde hareket ederler.

37- Öyleyse Allah hakkında bir şey uyduran ve o yalanları aktaran, ya da onun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir? İşte onlar, kitaptaki hakikatler hakkında gerçeklere ulaşamadılar, hatta onlara gelen Resullerdeki sevgiyi onlar anlayamadılar. Onlara bildirildi: Allah'ı bırakıp zanna dayalı yöneldiğiniz şeyler nerede? Onlara bildirildi: Hakikatlerimizden saptınız. Onlar; kendilerinde her an var olanı anlayamadılar, onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örttüler.

38- Bildirildi: Sizlerden önceki gelip geçen, bildiğiniz ya da bilmediğiniz topluluklardan, Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşan kişiler gibi, yakıp yıkıcı hallere dahil oldunuz. O topluluklar gibi o hallere büründünüz. Hatta o topluluklar gibi hiç durmadan o hallere devam ettiniz. Onlardan sonrakiler, onlardan öncekiler için derler ki: Rabbimiz! İşte onlara uyduğumuzdan dolayı biz hakikatlerin dışına saptık, böylece onlar gibi

sıkıntılarda kaldık, hakikatleri anlamada zayıf kaldık, ateşte kaldık. Bildirildi: Hakikatleri anlamada herkes gibi zayıf kaldınız ve siz bilemediniz.

39- Onlardan öncekiler, onlardan sonrakiler için derler ki: Sizler de bizler gibi Hakk'ın niteliklerini anlayan olmadınız, bundan dolayı yapmış olduğunuz şeyler sebebiyle o sıkıntılı hallerde kaldınız.

40- Doğrusu o hallerde kalanlar, ayetlerimize karşı yalanlarda kaldılar ve kibirlendiler. Onlar Ulvî Âlem'in hakikatlerine ulaşamadılar ve huzura dahil olamadılar. Hatta etraflarını çeviren varlığı işitme içinde olup, güzelliklere geçemediler. İşte fenalarda kalanların karşılığı budur.

41- Onlar, üzerlerinde olan nimetlerle döşenmiş hakikatleri göremeyip cehaletin sıkıntılarında kaldılar. İşte zalimlerin karşılığı budur.

42- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ise, kendilerinde Bizi anlamanın sorumluluğunu ihmal etmezler. Ancak kapasiteleri nisbetince hareket ederler. İşte onlar huzur ehlidir, onlar devamlı o hâl ile hareket ederler.

43- Bizi anladıklarından dolayı onların gönüllerinden; kin, öfke gibi şeyler çekip çıkarılmıştır. Makamlarında bir ilim üzeredirler. Derler ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır, ki O'dur hakikatler için bize yol gösteren ve Allah'ın bizdeki hidayeti olmasaydı biz yol bulan olamazdık ve doğrusu hakikatleri gösterenler, bizi vücudlandıranın hakikatlerini sundular. Onlara: Hakk yolunda yaptığınız çalışmalar sebebiyle bulduğunuz huzur işte budur, diye bildirilir.

44- Huzur ehli, ateş ehline seslenir: Gerçeklerle ilgili Rabbimizin vaat ettiği şeyleri biz bulduk, gerçeklerle ilgili Rabbinizin vaat ettiği şeyleri siz de buldunuz mu? Derler ki: Evet. Onların aralarında yetkili olan bildirir: Zalimler Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşanlardır.

45- O kimselerin halleri, Allah yolunda hakikatleri anlamaya engeldir ve hakikatleri çarpıtmaya meyillidirler ve onlar sonunda hakikatleri görmemezlikten gelirler.

46- Onların aralarında perde vardır. Bir ariflik içinde yüksek makamlarda olanların hepsinin yüzlerinde ise bir irfaniyet vardır. Huzur ehli olanlar, henüz o irfaniyete dahil olmayanlara; barış sizin üzerinize olsun, diye seslenir. Onlar bir arzu içindedirler.

47- Onların bakışları ateş ehline kayıverince: Rabbimiz! Bizi, zalim kimselerle birlikte hareket ettirme, derler.

48- Yüksek makamların özelliklerine sahip olanlar, kişileri simalarından tanırlar. Onlara seslenirler ve derler ki: Sizler değerlerin sahibi değilsiniz, sizler birliğin sahibi değilsiniz ve siz bir kibirlilik içinde olmayın.

49- Allah'ı anlamıyorken anlamak isteyip, sizin gibi hakikatler için söz verip sözlerine uyan o kimselere: Bir rahmet ile huzura dahil olun, size korku yoktur ve size mahzun olmak yoktur, denir.

50- Ateş ehli olanlar, huzur ehli olanlara seslenirler: Sizin irfaniyet bulduğunuz ilimden ya da Allah hakkında fayda bulduğunuz şeylerden bize de aktarın, derler. Huzur ehli olanlar derler ki: Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, doğrusu kendi üzerlerinde olan Allah'ın kutsal hakikatlerini anlayamazlar.

51- Onların din diye edindikleri; nefsanî beklenti, hakikatleri önemsememe, oyalanmadan ibarettir. Onlar dünya hayatına aldandılar. Böylece onlar vakitlerini Bizi unutarak geçirdiler. Bizi anlamayı unuttukları gibi, onlara gelecek olan o ölüm vaktini de unuttular ve ayetlerimizi anlayanlardan olmadılar, inkâr ettiler.

52- Doğrusu onlara, tüm varlığı bir kitap olarak sunduk. İnanan kimselerden olmaları için, yol gösterici ve rahmet olan, içinde ilim barındıran hakikatleri, onda ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

53- Her an onlara açıklanmış olarak gelen, tüm varlık kitabındaki o açıklamalara bakıp da görmezler mi? Hakk'ı unutan kimseler derler ki: Daha önce de Rabbimizin hakikatlerini söyleyen Resuller gelmişti. Bundan sonra da birliği anlamamızı sağlayacak olan, birliğe yol gösterecek olan, ya da bizi reddetmeden kurtaracak olan olacak mı? Nefslerini tanımada hüsrana uğrayanlar gibi yaptık, biz de başka şeylerle uğraştık. İşte uydurmalardan başka şeylerde olmayanlar hakikatlerden uzaklaşırlar.

54- Muhakkak ki sizi vücudlandıran Allah'tır. O halk edendir. Gökleri ve yeri bir intizam, bir güzellik içinde var edendir, bütün her yeri sarandır. Birbirini takip eden gece ve gündüz, güneş ve ay ve yıldızlar O'nun işleyişiyle hareket eder gider. Halk etmek O'na ait değil midir? Allah; bütün varlığı

vücudlandıran, bütün varlıktaki işleyişin sahibi, bütün varlığı Zâtıyla tutandır.

55- Sizi vücudlandırana tevazu içinde ve içtenlikle yönelin. Muhakkak ki o haddi aşanlarda sevgi yoktur.

56- Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın. Oradaki hakikatler ile ıslah olun ve O'na bir saygı içinde ve arzuyla yönelin. Muhakkak ki iyiliklerde, güzelliklerde olanlar Allah'ın rahmetine daha yakındırlar.

57- Ki O'dur; yağmurdan önce müjdeci olarak rüzgârı gönderen, yağmur yüklü bulutları yol aldıran, onu ölü beldelere sevk eden, sonra da ondan su çıkaran. Böylece oradan her türlü ürünler çıkartılır. İşte böylece tohumlar çıkar. Umulur ki siz varlığın varoluş hakikatlerine ulaşır, o hakikatlerle bu âleme bakarsınız.

58- Her şeyde yetkili olan Rabbini anlayanların, o temizlenmiş vücutlarından bir irfaniyet ortaya çıkar. Kötülüklerde olan o kimselerden ise, faydasızlıktan başka bir şey ortaya çıkmaz. İşte böylece nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerden olmanız için, hakikatleri delillerle ayrıntılı bir şekilde açıklarız.

59- Doğrusu Nûh, kavmine Bizi anlatmak için açığa çıktı. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, sizin için ondan başka güç yoktur. Ben büyük bir günün sıkıntısında kalmanızdan korkarım.

60- Onun kavminin ileri gelenleri: Biz seni apaçık bir dalâlet içinde görüyoruz, dediler.

61- Dedi ki: Ey kavmim! Ben bir dalâlet içinde değilim ve lâkin ben, tüm varlığı vücudlandıranı anlatmaya çalışıyorum.

62- Sizin Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri bilmeniz için öğüt veriyorum ve her varlığın Rabbimin risâleti olduğunu sizlere tebliğ ediyorum.

63- Sizi vücudlandıranı anlattığı, size hakikatleri açıklayıp uyardığı ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın dediği için ve rahmet bulmanız ve umulur ki siz merhamet sahibi olursunuz dediği için, içinizden bir kimsenin size gelmesine şaşırdınız mı?

64- Böylece onu yalanladılar. Fakat o Bizde necat buldu ve onunla birlikte olan kimseler hakikatlere yol aldılar. Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan

kimseler ise kendi cehaletlerinde boğuldular. Doğrusu onlar hakikatleri göremeyen kimselerden oldular.

65- Âd kavmine de kardeşleri Hûd geldi. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, sizin için ondan başka güç yoktur. Hâlâ fenalardan sakınmaz mısınız?

66- Onun kavminden, hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerden ileri gelenleri dediler ki: Biz seni gerçekten bir utanmazlık içinde görüyoruz ve biz senin elbette yalancılardan olduğunu zannediyoruz.

67- Dedi ki: Ey kavmim! Ben bir utanmazlık içinde değilim ve lâkin ben, tüm varlığı vücudlandıranı anlatmaya çalışıyorum.

68- Her varlığın Rabbimin risâleti olduğunu sizlere tebliğ ediyorum ve ben sizlere hakikatlerden emin olarak öğüt veriyorum.

69- Sizi vücudlandıranı anlattığı ve size hakikatleri açıklayıp uyardığı için, içinizden bir kimsenin size gelmesine şaşırdınız mı? Hatırlayın ki Nûh kavminin ardından sizler var edildiniz ve gelişen, çoğalan bir yaratılış içinde var edildiniz. Bundan böyle Allah'ın nimetlerini hatırlayın. Umulur ki siz özünüzü anlarsınız.

70- Dediler ki: Sen bize, tek Allah'a kul olmamız ve atalarımızın kulluk ettiği şeyleri bırakmamızı mı söylemeye geldin? Eğer sen doğruyu söylüyorsan, öyleyse bize söylediğin şeyleri getir, ispat et.

71- Dedi ki: Sizi vücudlandıranın tecellileri sizin üzerinizde açığa çıkmıştır. Siz; cehalet kirliliği ve hiddet halleriyle, siz ve atalarınızın değişik isimlerle isimlendirdiğiniz, Allah'ın hiçbir delil sunmadığı şeyler hakkında, bana karşı mücadele mi ediyorsunuz? Bundan sonra gözlemleyin bekleyin, ben de sizinle birlikte gözlüyorum bekliyorum.

72- Böylece o Bizde necat buldu ve onunla birlikte olan kimseler de rahmetimize ulaştılar. Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan kimseler ise, geldikleri asliyetleri olan Bizi anlamayı terk ettiler ve onlar müminlerden olamadılar.

73- Semûd kavmine de onların kardeşi olan Sâlih dedi ki: Ey kavmim! Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, sizin için ondan başka güç yoktur. Sizi vücudlandıranın apaçık delilleri size geldi. İşte bu Allah'ın var ettiği bir

devedir, sizin için bunda deliller vardır. Artık onun beslenmesi için Allah'ın arzına salı verin ve ona kötülükle temas etmeyin, sonra sizleri acı sıkıntılar sarı verir.

74- Hatırlayın ki Âd kavminin ardından sizleri var etti ve yeryüzünde sizleri yerleştirdi, ormanlarından köşkler ve dağları yontarak evler edindiniz. Artık Allah'ın nimetlerini hatırlayın ve yeryüzünde ikilik çıkarmayın, bozgunculuk yapmayın.

75- Onun kavminin kibirli olan kimselerden ileri gelenleri, ona inanan zayıf mazlum kimselere dediler ki: Siz, Sâlih'in Rabbi tarafından gönderildiğini gerçekten biliyor musunuz? Onlar da dediler ki: Biz onun hakikatleri anlattığına inanıyoruz.

76- Kibirlilik içinde bulunan o kimseler dediler ki: Biz, sizin inandığınız o kimsenin sunduğu hakikatleri görmüyoruz, kabul etmiyoruz.

77- Sonra da deveyi kestiler. Onlar Rabbinin işleyişi hakkında haddi aştılar ve dediler ki: Ey Sâlih! Eğer hakikatleri gösteren olduğunu söylüyorsan, bize söylediğin şeyleri göster.

78- Ve onlar cehaletlerine sarıldılar, hakikatlerle sarsılmadılar. Böylece onlar bulundukları yerde kaybedenlerden oldular.

79- Böylece Sâlih onların o hallerinden yüz çevirdi ve dedi ki: Ey kavmim! Şu bir gerçek ki, size Rabbimin hakikatlerinin bilgisini tebliğ ettim ve sizlere nasihat ettim ve lâkin nasihat edenlere karşı sizin içinizde sevgi yok.

80- Lût, kavmine demişti ki: Sizler âlemlerin bir olan sahibine karşı, sizden önceki topluluklarda olmayan; hayâsızlık, haddi aşmışlık, benlikler içinde mi oluyorsunuz?

81- Doğrusu siz, kadınlardan başka şehvetle erkeklere de geliyorsunuz. Bilakis siz haddi aşan kimselersiniz.

82- Onun kavminin bir cevabı olmadı. Sadece, onları bulunduğunuz yerden çıkarın, doğrusu onlar kendilerini temiz tutan insanlardan dediler.

83- Böylece o ve onunla birlikte işleyişin hakikatine sahip olanlar Bizde necat buldular. Diğerleri de kendi cehaletlerinde kalanlardan oldular.

84- Kendi cehaletlerinde kalanlar, kendi üzerlerindeki Bizim rahmetimizi rahmetleri saydılar. Fenalarda kalanların âkıbetlerinin nasıl olduğunu artık bak gör.

85- Medyen'e kardeşleri Şuayb geldi. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, sizin için ondan başka güç yoktur. Sizi vücudlandıranın apaçık delilleri sizin üzerinizdedir. Bundan böyle sevgiyle davranın, ölçülü olun ve dengeli olun ve insanların mallarını değersiz kılmayın. Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın, sonra oradaki hakikatler ile ıslah olun, eğer inanırsanız işte bu sizin için daha hayırlıdır.

86- Söz verip hep dosdoğru yol üzere olana engel olmayın. Hakikatlere inanan kimsenin eksiğini arayıp, Allah yolunda olanlara engel olmayın ve hatırlayın ki siz zayıf olanlardandınız, sonra da siz güçlendiniz. Bozgunculuk yapan, ikilik çıkaranların âkıbetleri nasıl olur bakın görün.

87- Sizlerden bir kısmınız gösterdiğim hakikatlere inanır ve bir kısmınız inanmazsa, artık aramızda Allah'ın hükümleri ortaya çıkıncaya kadar sabredenlerden olun. O, hüküm ve hikmetiyle hayırlı olandır.

88- Onun kavminin kibirli olan kimselerinden ileri gelenleri dediler ki: Ey Şuayb! Seninle birlikte iman edenleri bulunduğumuz yerden elbette çıkaracağız ya da tekrar bizim inanç ve adetlerimize dönerseniz başka. O da dedi ki: Peki ya biz istemiyorsak?

89- Biz Allah'ta necat bulduktan sonra, sizin inanç ve adetlerinize dönersek, Allah hakkında uydurmalar yapan ve o yalanları aktaranlara uymuş oluruz. Artık bizim o hallere geri dönmemiz olmaz. Rabbimiz Allah'tır, sadece O'dur irade sahibi olan. Rabbimiz bütün her şeyi de ilmiyle ihata edendir. Tüm varlığımızla Allah'a teslim olduk. Rabbimiz! Bizimle, kavmimiz arasındaki hakikatleri açığa çıkar, sensin hayırla açığa çıkaran.

90- Onun kavminden olan, hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerden ileri gelenleri dediler ki: Eğer siz Şuayb'e uyarsanız, muhakkak ki sizler kaybedenlerden olursunuz.

91- Ve onlar cehaletlerine sarıldılar, hakikatlerle sarsılmadılar. Böylece onlar bulundukları yerde kaybedenlerden oldular.

92- Şuayb'ın sunduğu hakikatleri yalanlayan o kimseler, orada hakikatleri önemsememezlik içinde oldular. Şuayb'ın sunduğu hakikatleri yalanlayanlar, kaybedenlerden oldular.

93- Böylece Şuayb, onların o hallerinden yüz çevirdi ve dedi ki: Ey kavmim! Şu bir gerçek ki, size Rabbimin hakikatlerinin bilgisini tebliğ ettim ve sizlere nasihat ettim. Artık hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler hakikatleri nasıl önemseyebilirler.

94- Bulundukları yerde Bizi anlatan biri açığa çıkmasın ki; oranın halkı sıkıntılar içinde, zayıflıklar içinde ve zorluklar içinde olmasın. Umulur ki onlar hakikatlerle korunurlar.

95- Böylece onlar Bizi anladıklarında, fenalıkların yerini güzelliklerle değiştirirler, böylece rahatlarlar ve derler ki: Atalarımız da hem zorluklar ve hem mutluluklar içinde oldu. İşte onlar Bizi unuttuklarında, eski halleri onları sarı verir ve onlar, kendilerini ve çevrelerini tanıma yolunda olmazlar.

96- Eğer onlar bulundukları yerlerde hakikatlerin bilgisine sahip olup iman etselerdi ve fenalardan sakınıp ortak koşanlardan olmasalardı, elbette onlar göklerin ve yerin hakikatlerinden feyiz alırlar, her şeyin ortaya çıkışının Bize ait olduğunu anlarlardı. Fakat onlar yalanlarda kaldılar. Böylece onlar yaptıkları şeyler sebebiyle Bizi anlayamadılar, cehalet hallerine sarıldılar.

97- Yoksa onlar; bir gaflet içindeyken Bizi anlayacaklarını, sıkıntılardan kurtulup, onlara sunulan hakikatlerden makamlarında bilgi sahibi olacaklarından emin mi oldular? Onlar bir gaflet içindedirler.

98- Yoksa onlar; gafletten hakikatleri göremiyorken Bizi anlayacaklarını, sıkıntılardan kurtulup, onlara sunulan hakikatlerden makamlarında bilgi sahibi olacaklarından emin mi oldular? Onlar hakikatleri önemsememe içindedirler.

99- Yoksa onlar, Allah'ı anlamada aldanmayacaklarından emin mi oldular? Bundan böyle hakikatleri anlamada hüsrana uğrayan kimseler, Allah'ı anlamada aldanmayacaklarından emin olamazlar.

100- Eğer onlar; fenalarından geçip Bizi anlamayı isteselerdi, kendilerinde olan tecellilerimizi anlarlardı. Eğer onlar Bizi anlasalardı, yeryüzünde onların varisleri olan kimselere yol göstermezler miydi? Fakat onların kalbleri bizi anlamaya kapalıdır ve onlarda hakikatleri işitme yoktur.

101- İşte o bulundukları yerlerde, hakikatleri anlamada bir nakıslık içinde olanların haberlerini sana bildiriyoruz ve doğrusu onlara apaçık delillerle hakikatleri gösterenler geldi. Fakat onlar, daha öncekilerin yalanlarında kaldıklarından iman edenlerden olamadılar. İşte bundan dolayı, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin kalbleri Allah'ı anlamaya kapalıdır.

102- Onların çoğu; Bizi anlayanlardan olamadılar, vefalı olamadılar ve onların çoğu elbette hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına çıkanlar olduklarından dolayı, Bizi anlayamadılar.

103- Onlardan sonra da Mûsâ, delillerimizle firavuna ve onun din adamlarına Bizi anlatmak için ortaya çıktı. Fakat ona zulmettiler. İkilik çıkaranların âkıbetlerinin nasıl olduğunu gör.

104- Mûsâ dedi ki: Ey firavun! Ben, tüm varlığı vücudlandıranı anlatmak için geldim.

105- Sizi vücudlandıranın sizdeki apaçık delillerini göstermek için geldim. Gerçek olan, Allah'ın hakikatlerinden başka bir şey söylemememdir. Artık İsrailoğullarını benimle gönder.

106- Firavun dedi ki: Eğer sen delillerle geldiysen, eğer doğru sözlülerden isen, haydi onları bize sun.

107- Böylece o bilip taşıdıklarını sundu, böylece hakikatleri apaçık delillerle bir irfan içinde ortaya döktü.

108- Bakıp da seyredenler için o hakikatleri tertemiz bir halde anlattı, tüm varlığı hareket ettiren O gücün hakikatlerini ortaya koydu.

109- Firavun kavminin din adamları dediler ki: Doğrusu bunun bildikleri etkileyicidir.

110- Sizi; bulunduğunuz yerden, bildiğiniz şeylerden dışarı çıkarmak istiyor, ne dersiniz bu konuda?

111- Dediler ki: Onu ve kardeşini beklet ve şehirlere toplayıcılar gönder.

112- Bütün üst düzey olan etkileyici bilginleri sana getirsinler.

113- Böylece üst düzeyde etkili olanlar firavuna geldiklerinde dediler ki: Biz galiplerden olduğumuzda elbette karşılık bekleriz.

114- Firavun dedi ki: Evet, muhakkak ki siz elbette yakınlarımdan biri olacaksınız.

115- Dediler ki: Ya Mûsâ! Önce sen mi bildiklerini ortaya koyacaksın yoksa biz mi koyalım?

116- Dedi ki: Siz ortaya koyun. Böylece etkili olanların ortaya koyduğu şeylerden insanlar etkilendiler ve onları sarstılar ve büyük bir etki ortaya koydular.

117- Mûsâ, hakikatlerimizden bildiklerini taşıdıklarını açıkladı. Böylece onların uydurdukları, aslı olmayan şeyler kaybolup gitti.

118- Böylece gerçekler ortaya çıktı ve onların bildikleri, yaptıkları şeyler asılsız boş çıktı.

119- Böylece orada başarıya ulaşıldı ve köklü bir değişim içinde kabullenme oldu.

120- Böylece üst düzeydekiler geldiler teslim oldular.

121- Dediler ki: Biz âlemlerin Rabbine iman ettik.

122- Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine.

123- Firavun dedi ki: Benim iznim olmadan mı ona inandınız? Muhakkak o sizi bir aldatma içinde elbette aldattı. Şehirden halkını çıkarmak için böyle davrandı. Artık yakında bileceksiniz.

124- Elbette sizlerin ellerinizi ve ayaklarınızı ayrı ayrı kestireceğim, sonra elbette hepinizi astıracağım.

125- Dediler ki: Biz ancak bizi vücudlandırana döndük bağlandık.

126- Senin bize kızmaya hakkın yok, çağırdın biz geldik. Ancak bizi vücudlandıranın işaretlerinin bizde olduğunu anladık, iman ettik. Rabbimiz! Bize rahmet ver, sabır ver ve bizi sevgi içinde barıştan yana olanlardan eyle.

127- Firavunun kavminin din adamları dediler ki: Sen, Mûsâ ve onun kavmini, yeryüzünde bozgunculuk yapmaları ve seni terk etmeleri ve senin ilahlarını reddetmeleri için mi bırakacaksın? Dedi ki: Biz onların oğullarını yok ederiz ve kadınlarını bırakırız ve biz onlardan üstünüz, onlardan güçlüyüz.

128- Mûsâ, kavmine dedi ki: Allah'a arzuyla yönelin ve sabredin. Muhakkak ki yeryüzünde bütün her şeyin varisi Allah'tır. Kim O'nun kulu olduğunu anlarsa, sonunda fenalardan sakınır, ortak koşanlardan olmaz.

129- Dediler ki: Sen bize gelmeden önce de ve sen bize geldikten sonra da bize eziyet edildi. Dedi ki: Umulur ki sizi vücudlandıranı bilirsiniz, size düşmanlık edenleri helâk edersiniz ve yeryüzünde sizin ardınızdan, artık bakıp gören, nasıl amel edeceğini bilenler gelir.

130- Doğrusu kibirlilik içinde olanlar yıllarca Bizi anlayamayıp kibirlerine sarıldılar ve hakikatlerin bilgisinde nakıslık içinde kaldılar. Umulur ki onlar; varlığın varoluş hakikatlerine ulaşırlar, o hakikatlerle bu âleme bakarlar.

131- Onlara bir iyilik gelse, bu bizden derler ve onlara bir kötülük gelse, Mûsâ'yı ve onunla birlikte olanları uğursuz sayarlar. Asıl onlar Allah'ın hakikatleri hakkında; kendileri bir büyüklük, bir uğursuzluk içinde değiller midir? Fakat onların çoğu bilemiyorlar.

132- Dediler ki: Sen bizi etkilemek için ne kadar delil getirsen de, artık biz sana güvenecek değiliz.

133- Böylece onlara sunduğumuz hakikatleri anlayamadılar ve bir taşkınlık içinde, bir yağmalama içinde, başkasının sırtından geçinme içinde, cehaletin kirliliği içinde ve kan dökücülük içinde kaldılar. Ayetlerimizi kısım kısım açıkladığımız halde, yine de bir kibirlilik içinde kaldılar ve onlar fenalarda kalan kimselerden oldular.

134- Böylece onlarda büyük sıkıntılar ortaya çıkınca, dediler ki: Ya Mûsâ! Bu yaptığımız şeyler sebebiyle, bizim için Rabbine dua et, senin yanında söz verelim ve biz bu sıkıntılardan kurtulalım, mutlaka sana inanacağız ve İsrailoğullarını seninle birlikte göndereceğiz.

135- Onlardaki sıkıntıların, ancak Bizi anlamakla ortadan kalkacağını anladıktan belli bir müddet sonra onlar sözlerinden döndüler.

136- Böylece onlar, Bizi anlayamayıp rahmetten uzaklaştılar. Böylece onlar, ayetlerimize karşı yalanlarda kaldıklarından dolayı, kendi cehaletlerinin içinde boğulup gittiler ve hakikatlerden gâfil oldular.

137- Bir zayıflık, bir güçsüzlük halinde olan o kimseler ise; her şeyin Bize ait olduğunu anladılar, yeryüzünün doğusunda ve batısında her yerde Bizim kutsallığımızda oldular. İsrailoğulları sabrettiklerinden dolayı Rabbinin kelimelerini anlamayı güzelce tamamladılar. Firavun ve kavmi ise, Bizi anlama yolunda bir şey yapamadılar ve körelip gittiler ve makamların yüceliğini anlayamadılar.

138- İsrailoğulları bir ilmin sonsuzluğunda Bizi anlamaya koyuldular. Daha sonra onlar sûretlere yönelir hâle geldiler. Dediler ki: Ya Mûsâ! Bize de onların ilahları gibi ilahlar yap. Dedi ki: Doğrusu sizler cahilliğe meyleden bir kavimsiniz.

139- Doğrusu onlar hakikatlerden hoşlanmayıp yüz çevirenlerdir ve onların yaptıkları şeyler asılsız boş şeylerdir.

140- Dedi ki: O sizin üzerinizde tüm sıfatlarını lütfetmişken, Allah'tan başka bir güç mü arayayım size?

141- Siz firavun ailesine karşı Bizde necat bulmuştunuz. O sizlere kötü sıkıntılar veriyor, oğullarınızı öldürüyor ve kadınlarınızı bırakıyordu. Bunlarda sizin için çok dikkatli düşünmeler vardır.

142- Mûsâ tecellilerimizi anlamak için, karanlıktan geçip belli bir ahenk içinde kaldı ve o Bizi anlamayı kısım kısım tamamladı. Böylece o Rabbini anlamak için Rabbine döndü, belirlenen o makamları tamamladı. Mûsâ, kardeşi Hârûn'a: Kavmim içinde benim yerime geç ve onları ıslah etmeye devam et ve sakın ikilik çıkaranlara uyma, dedi.

143- Mûsâ belirli bir zaman içinde Bizi anlamak için gayret gösterdiğinde ve Rabbinin o kelimelerini anladığında, dedi ki: Rabbim! Göster kendini göreyim seni. Bildirdik: Beni asla göremezsin ve lâkin varlıktaki tüm yüceliklere bak, böylece bir istikrar içinde bütün mekânları gözlemlersen, artık yakında Beni tanıyacaksın. Böylece o Rabbinin yüceliğini tüm tecellileriyle her yerde gördüğünde, o tüm niteliklerinin O'na ait olduğunu anladı ve Mûsâ kendinden geçti teslim oldu. Böylece kendini anladığında, dedi ki: Sana döndüm, sen noksan sıfatlardan münezzehsin ve ben her şeyin senden başladığına emin oldum.

144- Bildirildi: Ya Mûsâ! Sen Beni anlayanlardan oldun. Sen insanlara hakikatlerin bilgilerini aktar ve benim kelâmım üzere hareket et. Bundan

böyle sana sunulan şeylere sahip çık ve sıfatların sahibini bilip teslim edenlerden ol.

145- Bütün varlık sayfalarında hakikatleri yazdık ve bütün varlıkta hakikatleri en ince ayrıntısına kadar açıkladık ve kuvvetimizle onu sardık ve bütün her yerden seslenmekteyiz. Sen kavmine işleyişi anlat ve o hakikatlere en güzel bir halde sahip çıksınlar. Siz fâsıklık hallerinde kalmanın ne olduğunu anlayacaksınız.

146- Kibirli olan kimseler ayetlerimizi anlamaktan uzaktırlar, yeryüzünde hakikatlerden başka şeylere yönelirler. Eğer onlara, tüm deliller gösterilse de ona inanmazlar ve eğer onlara, kemalât yolu gösterilse o yolda olmazlar. Onlara kemalât yolunun dışında bir yol göstersen o yolda olurlar. İşte bu, ayetlerimize karşı onların yalanlarda kalmalarından dolayıdır ve hakikatlere karşı gaflet içindedirler.

147- Ayetlerimize ve Tevhîd'e karşı o kimseler yalanlarda kaldılar. Sonunda onların amelleri boşa çıktı. Hakikat yolunda çalışmayanlar hiç karşılık bulabilirler mi?

148- Mûsâ'nın kavmi, ondan sonra bir benlik içinde gösterişli hallere sarıldılar. O cehalet hallerindeki sûretlere dönüp, tapınmalarda kaldılar. O tapındıklarının kelâmının olmadığını onlar görmezler mi? Onlar o yolda, hakikate yol gösteremeyene sarıldılar ve zalimlerden oldular.

149- Onlar ne yaptıklarının farkına vardıklarında, kendilerinin hakikatlerin dışına çıktıklarını gördüler. Dediler ki: Eğer biz, Rabbimizin rahmetini ve bize mağfiretini anlayamazsak, elbette bizler kaybedenlerden oluruz.

150- Mûsâ, kavmine kaygılı, içerlemiş bir halde döndü. Dedi ki: Benim bıraktığım hakikatlere karşı ne kötü bir şey yaptınız. Rabbinizin hükümlerini anlamada neden acele ettiniz? Mûsâ, hakikatlerin levhalarını ortaya koydu ve kardeşinin başından tuttu, onu kendine doğru çekti. Kardeşi dedi ki: Anamın oğlu! Doğrusu kavmim beni zayıf, güçsüz bırakmaya çalıştı ve az kalsın beni öldüreceklerdi. Artık onların adetlerine uyup onları mutlu etme ve zalim kimselerle birlikte olup beni ezme.

151- Mûsâ dedi ki: Rabbim! Bana ve kardeşime mağfiret eyle ve bizi rahmetine nâil eyle, sen özünden var ettiğin varlığı rahmetinle saransın.

152- Doğrusu, cehalet hallerinden gelen tapınma hallerine dönen o kimseler; Rabbini anlamada hiddet hallerinde kalırlar, dünya hayatında bir zillet içinde olurlar. İşte uydurmalarda kalanların karşılığı budur.

153- Kötü amellerde olan kimseler; sonra yaptıklarından pişman olup dönerler ve iman ederlerse, muhakkak ki Rabbin her zaman elbette mağfiret edendir, rahîm olandır.

154- Mûsâ'nın öfkesi geçince levhaları aldı. O nüshaların içinde yol gösterme ve Rabbine karşı saygılı olan kimseler için rahmetler vardı.

155- Onun kavminden, Bizi anlama yolunda yetmiş kişi Mûsâ'ya eşlik etti. Böylece onlar hakikatlerle sarsıldılar. Öncekilerden hakikatlere uymayanlar için dedi ki: Rabbim! Eğer onlar isteselerdi seni anlayıp kendilerine yazık etmezlerdi. Aklını işletmeyenlerin yaptıkları şeylere uyanlardan olursam, seni anlamayıp kendimize yazık etmez miyiz? Biz de onlar gibi olmaz mıyız? Dikkatlice düşünceyi veren ancak sensin. Seni anlamayı isteyen kimseye yol gösterensin. O hakikatlerin yolundan sapan kimselere de sen her an yol gösterensin. Sen bizim sahibimizsin. Bize mağfiret edensin ve bize merhamet edensin ve sen mağfiretinle hayırlar verensin.

156- Bize yaşamımızda ve sonunda hasenatlar ver, biz şüphesiz sana yöneldik. Bildirdik: Kim hakikatleri anlamamayı isterse o sıkıntılarda kalır. Rahmetim bütün her şeyi kuşatmıştır. Fenalardan sakınan, ortak koşmayan kimseler, her şeyde var olan levhaların Bize ait olduğunu bilirler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve o kimseler kendilerindeki işaretlerimize inanırlar.

157- O kimseler, annesinden doğduğu saflıkta olan Resul ve Nebilere uyarlar. Onlar yasaları ve huzur veren bilgileri kendilerinde bulurlar. Onlar arif olmayı tavsiye ederler ve inkârı kötülüğü men ederler ve onlar tertemiz olma yolunda olurlar ve kötü hallerde olmayı uygun bulmazlar ve onlar zorluklara dayanıklıdırlar ve onlar kendilerinde olan hakikatlere bağlıdırlar. O kimseler Hakk'a iman edenlerdir ve onlar saygılıdırlar ve onlar yardım edenlerdir. O kimseler ve o kimselerle birlikte hareket edenler, sunulan hakikatlerle aydınlanmaya tâbi olurlar. İşte onlar felâh bulanlardır.

158- De ki: Ey insanlar! Ben sizlere Allah'ın hakikatlerini gösteren biriyim. Göklerin ve yerin hükümranı O'dur, ilah yoktur, O vardır. Hayat verendir ve ölümü sunandır. Artık Allah'a inanın. Annelerinden doğduğu saflıkta Allah'a

inanan o resule ve nebiye uyun ve o ilâhî sözlere uyun ve O'na tâbi olun. Umulur ki siz hakikatlere ulaşırsınız.

159- Mûsâ'nın kavminden hakka yol gösteren ve adaletli davranan topluluklar da vardı.

160- Mûsâ; ulaştığı Bizim hakikatlerimizi, onlara on iki delil ile anlattı, toplulukların aynı kökten geldiğini bildirdi. Kavmi o hakikatlerden bilmediklerini anlamak istediğinde, bildiklerini taşıdıklarını sağlam bir delille vurguladı. Böylece onlara, on iki delil ile her varlığın aynı özden geldiğini anlattı. Her insan kendindeki meşrebe göre bilenlerden olur. Onların üzerlerindeki o tertemiz nur Bizim gölgemizdir ve o nurun hissiyatını onlara sunduk ve kanaat verdik. Size verdiğimiz rızıklardan tertemiz yararlanın. Biz zulmeden değiliz ve lâkin onlar kendilerine zulmediyorlar.

161- Onlara: Bulunduğunuz beldelerde oturun ve istediğiniz her yerden hakikatler için faydalanın. Yanılgılarınızı anlayın ve dönün ve hatalarınızı anladığınızda sizdeki mağfiretimizi anlayın, hakikatlerin geldiği kapıya dâhil olup teslim olun, iyi hallerde olanlar hakikatlerimize daha fazla ulaşırlar, diye bildirildi.

162- Fakat onlardan zalim olan kimseler, onlara söylenen hakikatlerin sözlerini başka bir anlayışa sebep olan sözlerle değiştirdiler. Böylece onlara sunduğumuz kendilerindeki hakikatleri anlamadılar, yapmış oldukları zalimlikler sebebiyle, Ulvîyeti anlamada şiddetli sıkıntılarda kaldılar.

163- Onlar bulundukları yerlerde hakikatleri anlamak için sorup araştırsınlar. O sunulanları bilenlerden olsunlar. Bıraktıkları şeyler içine dönüp sözlerini unutmasınlar, onlara sunulan hakikatlere kendileri engel olmasınlar. Onlar her zaman yasaklara uysunlar, devamlı ilerlemede olsunlar. Onlar her zaman o hallerini bırakmazlarsa, onlar hakikatleri anlayamazlar. İşte onlar ikiliğe düştükleri şeyleri dikkatlice düşünüp anlasınlar.

164- Onlardan bir topluluk demişti ki: Allah'a karşı kendilerine yazık eden ve cehaletlerinden dolayı, kendilerini daha fazla sıkıntılarla sıkıntılara sokan topluluklara neden öğüt veriyorsunuz? Dediler ki: Sizi de, onları da vücudlandırana karşı yaptıkları hataları anlasınlar ve belki onlar da fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşanlardan olmazlar, diye öğüt veriyoruz.

165- Böylece unuttukları hakikatler onlara hatırlatıldığında, fenalıklardan uzak duran o kimseler Bizde necat bulurlar. Zararlar, sıkıntılar veren o zalimler ise, hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına saptıklarından dolayı Bizi anlayamayıp o hallerinde kalırlar.

166- Fakat onlara yasak edilen fenalarda kalmaya ısrar edince, bulunduğunuz hâl; hayvaniyetten daha aşağıdır denildi.

167- Seni vücudlandıran, elbette bütün her şeyin varoluşunda yetkili olandır. Fenalarda kalmaya ısrar edenlerin üzerlerinde olan o haller, ölünceye kadar onlarda ortaya çıkar. Onlar kötü halleriyle zararlı olan kimselerdir. Muhakkak ki Rabbin güçlükleri seri bir şekilde giderendir. Muhakkak ki O mağfiretin sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

168- Onlara hakikatlerimiz delillerle anlatıldı. Bulundukları yerlerde o kimselerden bazıları iyi amellerde oldular ve onlardan bazıları başka yollara saptılar. Onlardan, Bizi dikkatlice düşünüp anlayanlar, güzel davranışlar içinde oldular. Fena hallerde olanlar ise; umulur ki onlar da hakikatleri anlayıp, o hallerinden dönerler.

169- Böylece onların ardından, kitabın varisi olduklarını söyleyenler geldiler. Onlar; dünya çıkarlarına, gösterişlere yakın durdular ve biz bağışlanırız diye söylediler. Onlara dünya çıkarı, gösterişi sunulsa bir o kadarını da isterler. Onlardan; Allah'ın kitabına sarılmaları, Allah'ın hakikatlerin dışında bir şey söylememeleri ve onun içindeki şeylerden ders almaları hakkında söz alınmıştı. Fenalardan sakınan ortak koşmayanlar için, sonunda ulaştıkları o makamlar daha hayırlıdır. Hâlâ düşünmez misiniz?

170- Hakikatlere sımsıkı sarılan o kimseler, her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket ederler. Muhakkak ki iyi çalışmalarda olan o kimselerin karşılıklarını zayi etmeyiz.

171- Ve onlar makamlarında, sanki bir gölgenin çekilmesi gibi bir yücelik içinde Bize çekildiler ve onlar kendilerinin gerçeğini düşündüler. Size sunduğumuz hakikatlere kuvvetle sarılın ve o hakikatleri unutmayın. Umulur ki siz fenalardan sakınır, ortak koşanlardan olmazsınız.

172- Rabbin, Âdemoğullarının vücudlarındaki genlerinden onların nesillerini açığa çıkardı. Onların kendi üzerlerindeki tecellileri onlara şahit göstererek, onların kendilerinden onlara her an seslenir: Sizi vücudlandıran Ben değil

miyim? Hakikatlere şahit olanlar: Evet, biz ölünceye kadar tecellilerin senden olduğunu söyleriz, doğrusu biz hakikatlerden gâfil bir haldeydik, derler.

173- Artık bir gaflete düşersek, daha önceden atalarımızın şirk koştuğu sözleri söyleriz ve biz onlardan sonraki nesilleriz, yoksa yaptığımız batıl şeyler yüzünden biz de kendimize yazık ederiz.

174- İşte böylece hakikatleri delilleriyle en ince ayrıntısına kadar açıkladık ve umulur ki onlar asliyetlerini bilir dönerler.

175- Onlara hakikatlerin haberlerini usûlünce her varlıktan okuduk. Ki onlara delillerle o hakikatleri sunduk. Fakat o hakikatlerden ayrıldılar. Böylece şeytani hallerine tâbi oldular, sonra da bir taşkınlık içinde zarar ziyan hallerinde oldular.

176- Eğer Bizi anlamayı isteseydi, elbette o hakikatlerle yüce makamlarımıza ulaşırdı. Fakat o dünyaya meyletti ve o kendi hevâlarına uydu. Artık onun durumu; nefes nefese bir şey taşıyan, ya da onu bırakıp tekrar alıp yine nefes nefese taşıyan köpeğin hâli gibidir. Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan o kimselerin halleri işte böyledir. Artık o anlatılan kıssalardan umulur ki onlar hakikatleri araştırırlar, dikkatlice düşünürler.

177- Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan kimselerin halleri ne kötüdür ve onlar kendilerine zulmederler.

178- Kim Allah'ı kendine rehber edinirse, böylece o hakikatlere yol bulur ve kim hakikatleri bırakır kendi anlayışına saparsa, bundan böyle işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

179- Gerçek olan şu ki; Bizi idrak edemeyen tanıdıklarınızın ve tanımadıklarınızın çoğu, bir cehaletin cehennemi içindedirler. Onların kalbleri vardır, hakikatleri idrak edemezler ve onların gözleri vardır, hakikatlere bakıp göremezler ve onların kulakları vardır, hakikatleri işitemezler. İşte onlar hayvanlar gibidirler, hatta onlar yollarını da bulamayanlardır. İşte onlar kendilerinin ve çevrelerinin farkında olmayanlardır.

180- İsimlerdeki tüm güzellikler Allah'ındır. Artık o isimlerdeki hakikatlerle O'na yönelin ve O'nun isimlerine karşılık gelen hakikatleri anlamayıp, kendi anlayışlarına sapanlara uymayın.

181- Yaratmamızı anlamak isteyen kimselere, hakikatlerle yol gösteren ve adalet üzere olan bir topluluk vardır.

182- Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan kimseler, hakikatlerin değerlendirmelerini bilemediklerinden dolayı, onların anlayışları yavaş yavaş azalır.

183- Umulur ki onlar yalanlarda kaldıklarını fark ederler, tüm varlığı sapasağlam tuttuğumu anlarlar.

184- Hiç tefekkür etmezler mi? Onların arkadaşında, ne dediğini bilmemezlik yoktur, o sadece hakikatleri apaçık açıklayıp uyarandır.

185- Bakıp da görmezler mi? Göklerin ve yerin mülkiyetinde Allah'ın halk etmesinden başka bir şey yoktur. Belki onlar ecellerinin yaklaştığını bilirler. Artık bundan sonra hangi söze inanacaklar.

186- Kim Allah'ın hakikatlerinden saparsa, artık ona yol gösteren olmaz. Artık onlar; hiddet, zulüm, taşkınlık hallerinin içinde bocalayıp dururlar.

187- Sana soruyorlar, o saat ne zaman gelecek? De ki: O hakikatlerin ilmi ancak Rabbimin katındandır. Bir vakit içinde ancak O'ndan başkası o hakikatleri ortaya çıkaramaz. Göklerin ve yerin o yoğun hakikatleri size hemen açılmaz. Sanki o bilinmeyenler sana aitmiş gibi soruyorlar. De ki: O hakikatlerin ilmi ancak Allah'a aittir. Fakat insanların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

188- De ki: Benim kendime ait bir gücüm yoktur, koruyamam ve fayda da veremem. Bunlar ancak Allah'ın iradesinden olan şeylerdir. Eğer ben gaybı bilenlerden olsaydım, elbette iyiliklerin çoğalmasını isterdim ve kötülüklerin olmasını istemezdim. Ben sadece hakikatleri tebliğ edip uyaranım ve inanan kimseler için sevindirici haberler verenim.

189- Ki O'dur sizi tek bir nefisten halk eden ve huzur bulmanız için ondan eşler ortaya çıkaran. Böylece o hafif bir yükle yüklenir, sonra da onunla dolaşır, böylece o yük ağırlaşınca, onlar kendilerini vücudlandıran Allah'a yönelip, eğer bize verdiğin nimetleri anlayanlardan olursak iyi kimselerden oluruz, elbette biz nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerden oluruz, diye dua ederler.

190- Onlara tertemiz bir evlat sunulduğunda, onlar söylediklerini unutup O'na ortaklar koşarlar. Oysa Allah, ortak koştukları şeylerden yüce olandır.

191- Bir şey yaratamayan ve kendileri de yaratılmış olan şeyleri mi ortak koşuyorlar?

192- Ve onlara yardım için gücü olmayan ve onların kendilerine de yardımı olmayan şeyleri mi ortak koşuyorlar?

193- Eğer onlara yol göstermeleri için çağrı yapsan, size cevap veremezler. Onlarda bir şey arasanız da veya aramasanız da sizin için bir şey değişmez.

194- Muhakkak ki Allah'ı bırakıp da yöneldiğiniz şeyler de sizin gibi bir kuldur. Öyleyse, eğer siz söylediğinizin doğruluğuna inanıyorsanız onları davet edin, size cevap versinler.

195- Onların yürüyecek ayakları mı var? Yoksa tutacak elleri mi var? Yoksa onların görecek gözleri mi var? Yoksa işitecek kulakları mı var? De ki: Siz, ortak koştuklarınızı hadi davet edin. Artık, Bize karşı yanılgılarda kaldığınızı hâlâ anlamaz mısınız?

196- Muhakkak ki her varlığın bir kitap olarak sunulduğunu anlayan kimseler, Allah'ı dost edinirler ve sâlih kimselerden olup, sorumluluk sahibidirler.

197- O'nu bırakıp da yöneldiklerinizin size yardım etmeye güçleri yoktur ve onların kendilerine de bir yardımı yoktur.

198- Eğer onları hakikatin yoluna davet etsen işitmezler. Sen onların sana baktığını görürsün, fakat onlar bakıp da göremezler.

199- Affedin ve işleyişi anlayın ve cehalet hallerinden uzaklaşın.

200- Şeytani halleriniz, sizi hakikatlerden çıkaran bir hâle sürüklediğinde, hemen Allah'a sığının. Muhakkak ki O işittirendir, ilmin sahibidir.

201- Muhakkak ki fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayan kimselere, şeytani hallerden bir hâl isabet etmesi durumunda, hemen hakikatleri hatırlarlar, böylece onlar dikkatli olurlar.

202- Doğru yoldan çıkıp akıl dışı davranışlar içinde olanlar, arkadaşlarını da o hâle sürüklerler, sonra da onlar başarılı olamazlar.

203- Onlara bir delil sunamadığın zaman, sen düzenleyip söylesen olmaz mı derler. De ki: Ben sadece Rabbimden sunulan şeye uyarım. O hakikatler sizi

vücudlandırana aittir. Sizin hakikatleri kavramanız, mümin kimselerden olmanız için, bir yol göstermedir ve rahmettir.

204- Hakikatlerin sözleri okunduğu zaman artık onu dinleyin ve düşünüp anlayın. Umulur ki siz merhamete ulaşırsınız.

205- Rabbini; kendi kendine ve gizlice, en içten ve dikkatlice ve bir ses çıkarmadan, sabah ve akşam hiç durmadan ve hiç gaflete düşmeden an.

206- Muhakkak ki bütün tecellilerin Rabbine ait olduğunu bilen o kimseler, O'nun kulu olduğunu bilip kibirlenmezler. Fiil, sıfat, Zâtı'nın tecellilerini idrak ederler ve O'na teslim olurlar.

ENFÂL SÛRESİ

1- Sana Nevafil hakkında sorarlar. De ki: Nevafil Allah'a ve resule ait bir hakikattir. Bundan böyle fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Cehaletten temizlenip, sizleri Zâtı ile tutanı anlayın. Eğer müminlerden olmak istiyorsanız, Allah'a itaat edin ve o resulü anlayın.

2- Müminler onlardır ki; Allah anıldığında onların kalbleri titrer, o işaretler onlara açıklandığı zaman onların imanları daha da güçlenir ve onlar bütün her şeyleriyle kendilerini vücudlandırana teslim olanlardır.

3- O kimseler; her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edenlerdir, kendilerindeki sıfatların Bize ait olduğunu bilip teslim edenlerdir.

4- İşte onlar hakikatlerden emin olanlardır. Onlara Rabbe ait makamlar ve mağfiret ve manevi hazlar vardır.

5- Sen evinden Rabbinin hakikatlerini açıklamak için dışarı çıktığında, doğrusu bazı gruplar müminleri küçük gördüler.

6- Hakikatleri apaçık açıkladıktan sonra, kendi anlayışları için sanki ölümüne mücadele eder gibi seninle mücadele ederler ve onlar kendi anlayışlarıyla bakarlar.

7- Bütün toplulukları tecellileriyle bir arada tutan Allah hakikatini anlamak istediğinizde, güçlü bir arzuyla O'nun Zâtından gayrısını görmeden anlamayı isteyin. O'nun kelimelerindeki hakikatlerin gerçekleşmesindeki irade Allah'ındır. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, eski bildiklerinde kaldıklarından dolayı hakikatleri anlamaktan uzaklaşırlar.

8- Fenalarda kalanlar hor görseler de hakikatler gerçektir ve batıl olanlar geçersizdir.

9- Sizi vücudlandıranı anlamak istediğinizde, artık size sunulan hakikatlere icabet edin. Tüm varlığın aslını, her varlıktaki gücü, benzerlikleri anlamanız için, muhakkak ki Ben size her an yardım etmekteyim.

10- Ancak huzur veren bilgiler Allah'ın ortaya koyduğu şeylerdedir. Kalbleriniz o hakikatlerle mutmain olur. Bir yardım olmasın ki o ancak

Allah'a aittir. Muhakkak ki Allah, tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olandır.

11- Siz hakikatleri anlama yolunda bir gaflete düşerseniz, o gafletten temizlenmeniz için, size sunulan üzerinizdeki o Ulvî İlme bakın. Bu durum şeytani hallerde kalmanın vesvesesini yok eder ve kalblerinizi Hakk'a bağlar ve kemalât yolunda sizi sağlam kılar.

12- Rabbiniz tüm kuvvelerinizden, Ben sizinle birlikteyim, diyerek her an vahyeder. Bunu anlayıp iman edenler, birliğin sağlam duruşunda olurlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise kalblerinde bir tedirginliği taşırlar. Böylece onların üzerlerinde, meşakkatli bir hâlin etkisi vardır ve tüm o halde olanlarda o etkinin izleri vardır.

13- İşte bu onların Allah'a karşı çıktıklarından ve o resulü anlayamadıklarından dolayıdır. Kim Allah'a karşı çıkar ve o resulü anlayamazsa, bundan böyle şüphesiz onlar daha fazla sıkıntılarda kalırlar.

14- Böylece artık onlar o hallerde kalırlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ateşin azabındadırlar.

15- Ey iman edenler! Hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerle karşılaştığınızda, onlara yakınlaşıp, sonra da onların geçmiş cehalet bilişlerine kapılmayın.

16- Onların o hallerine kim dönerse, o vakit onların Hakk'ı anlamadaki gayretli halleri bozulur veya önyargılı halleri oluşur. Böylece onlar Allah'a karşı yalanlarda, öfkelerde kalırlar ve sığındıkları hâl cehaletin cehennemidir ve o ne kötü bir hâldir.

17- İşte o hâlde olanlara siz yazık etmediniz, fakat onlar Allah'ı anlamamakla kendilerine yazık ettiler. Sen bir güçle bir şey yaptığında o güç senin değildir, fakat o güç Allah'ındır. Müminler başlarına gelen sıkıntıları dikkatlice düşünürler, ondan güzel bir ders çıkarırlar. Muhakkak ki Allah işittirendir, ilmin sahibidir.

18- İşte, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler; hilelerle kötülüklerde olmaları sebebiyle, Allah'ı anlamada zayıf bırakan haller içindedirler.

19- Eğer hakikatlere ulaşmak istiyorsanız, artık size sunulmuş olan ve tüm varlıkta açığa çıkan niteliklere bakın. Eğer eski cehalet bilişlerinizden vazgeçerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. Eğer o hallerinize geri

dönerseniz Bizi anlayamazsınız. Eğer kesrette kalırsanız ve sizler bir çıkar peşinde olursanız, siz asla bir fayda bulamazsınız. Muhakkak ki müminler Allah ile beraber olduklarını bilirler.

20- Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve o resulü anlayın. O'ndan yüz çevirmeyin ve hakikatleri işitin.

21- Biz işittik deyip de, duyup da işitemeyen o kimseler gibi olmayın.

22- Muhakkak ki yaşantılarında kötülük içinde olanlar; Allah'a ait olan hakikatleri duyup da işitemeyen, hakikatlerini konuşamayan ve düşünmeyen o kimselerdir.

23- Eğer onlar Allah'ı bilselerdi; içlerinde yararlı, faydalı, güzel haller olurdu ve elbette onlar hakikatleri işitirlerdi. O hallerini bırakamayanlar işitseler bile, elbette yüz çevirirler ve onlar kendi bildiklerine dönerler.

24- Ey iman edenler! Siz tüm varlıkta diri olanı anlamak için davet edildiğinizde, Allah'a icabet edin ve o resulü anlayın. Muhakkak ki Allah'ın, kişinin tüm vücud varlığında ve tüm varlıkta her an zuhur ettiğini bilin. Kişi bu hakikati anladığında, muhakkak ki bütün her şeyi bir arada tutanın O olduğunu bilir.

25- Zalim kimselerden olmamanız, ikilik hallerinde kalmamanız için, fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın ve Allah'ı bilenlerden olun, daha fazla sıkıntılarda kalmayın.

26- Siz, bir acizlik, bir zayıflık içindeyken, yeryüzünde insanların size zarar vermesinden korktuğunuz zamanı hatırlayın. Sonra da siz himaye edildiniz. O'dur yardım eden, size destek olan ve size tertemiz rızıklar sunan. Umulur ki siz nimetlerin sahibini bilir teslim edersiniz.

27- Ey iman edenler! Allah ve resulü için hıyanet içinde olmayın ve siz emanete de hıyanet etmeyin ve siz bilenlerden olun.

28- Varlığınızın ve evlatlarınızın gerçek sahibinin muhakkak ki Allah olduğunu bilip anlayın. Yüce karşılık O'nun katındandır.

29- Ey iman edenler! Eğer fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsanız, siz Hakk ve batılı anlayanlardan olursunuz ve sizin fenalarınız sizde örtülür, size mağfiret edenin ve bütün lütufların yüce sahibinin Allah olduğunu anlarsınız.

30- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, seni hapsetmek ya da seni öldürmek ya da seni dışarı atmak için sinsi planlar yapıyorlar ve tuzaklar hazırlıyorlardı. Sinsi planlara karşı çare Allah'tadır ve Allah'ın çaresinde hayr vardır.

31- Onlara ayetlerimiz okunduğu zaman: Biz duyduk, eğer istesek bunun gibi bizde söyleriz, ancak bu öncekilerin efsanelerinden başka bir şey değildir, dediler.

32- Onlar dediler ki: Allah'ım, eğer bunlar gerçekten senin katından ise, o zaman bizim üzerimize gökten taş yağdır, ya da bize acı bir azap ver.

33- Allah onlara azap verecek değildir. Sen onların içindesin. Allah onlara sıkıntı verici değildir. Onlar hatalarını anlayıp ondan dönsünler.

34- Allah onlara azap verecek değildir. Onlar bunu bilemediler. Onların halleri kutsal olana teslim olmaya engel oldu ve onlar Allah'ı evliya edinmediler. Ancak O'nu evliya edinenler, fenalardan sakınıp ortak koşmayanlardır. Lâkin onların çoğu bilemediler.

35- Onlar bulundukları yerde Hakk'a bağlılık şuurunda olamadılar. Ancak onların ibadetleri, atalarından öğrendikleri şekliyle, kendi eğlenceleri ve hevâlarına göre hareket etmektir. Bundan dolayı, hakikatleri görmemezlikten gelmeleri sebebiyle sıkıntılı hallerde kalırlar.

36- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler mallarından harcama yaparlar. Fakat yaptıkları bu harcama, Allah'ın hakikatlerini anlatanlara engel olmak içindir. Yine de bu harcamayı yaptıkları için, onlarda bir hüzün, sanki bir kaybetmişlik hâli olur. İşte, hakikatleri görmemezlikten gelenlerin bulundukları hâl, yakıp yıkıcı hallerdir.

37- Temiz huylu olanla, kötü huylu olan; Allah'ın hakikatlerini anlayıp anlamadığına göre ayırt edilir. Onların bazısı bazısını kötü huylu yapar. Böylece o hâlde olanlar bir arada bulunur. İşte o kötü şeyler yapanlar, yakıp yıkıcı haller içindedirler. İşte hüsrana uğrayanlar onlardır.

38- De ki: Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, o hallerinden vazgeçerlerse onlar mağfiret bulurlar. Eğer eski hallerine dönerlerse, o zaman önceki halleriyle yaşayıp giderler.

39- O halde olanlarla, fitne yok oluncaya kadar hakikatler için mücadele edin ve varoluş yasalarının tamamen Allah'a ait olduğunu anlatıncaya kadar

gayret gösterin. Bundan sonra eğer o eski hallerini bırakırlarsa, böylece yaptıkları şeylerde Allah'ın onlara hakikatleri her an gösterdiğini anlayacaklardır.

40- Eğer onlar, eski cehalet bilişlerine dönüp, hakikatlerden yüz çevirirlerse, sizin sahibinizin muhakkak ki Allah olduğunu bilin. O ne güzel sahiptir ve ne güzel yardımcıdır.

41- Size verilen Tevhîd ilminin bilgisiyle, Allah'ın ne olduğunu bilenlerden olun. Hakikatleri gösteren: Yakınlığa sahip olanlar için ve atalarının inancından kopmuş hakikati arayanlar için ve hakikatlerin çaresizliğinde olanlar için ve hakk yolunda olanlar için, hakikatleri kısım kısım sunar. Eğer siz Allah'a iman eder, size sunduğumuz ilimle kulumuz olduğunuzu anlarsanız, o zaman hakk ile batılı fark edersiniz ve o vakit Tevhîd'in şuurunda olur ve Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu anlarsınız.

42- Sizler dünya çıkarlarına meylederseniz, Hakk'a olan yakınlık idrakinden uzaklaşırsınız ve o yolculukta sizler fenalarda kalırsınız. Eğer siz sözlerinize uymazsanız, elbette belli bir süre içinde ikiliğe düşersiniz. Ortaya çıkan her şey Allah'ın işleyişidir, O fâil olandır. Apaçık deliller üzere olan kimse, kendi varlığından geçerek O'nun varlığında yokluğunu bilir ve apaçık deliller üzere olan kimse, diriliğin O'nun diriliği olduğunu bilir. Muhakkak ki Allah elbette işittirendir, ilmin sahibidir.

43- Onlardan az bir kısmı hariç, Allah'ın hakikatlerini anlatmada seni bir hayal içinde görüyorlardı. Eğer onlar, varlığın sûret yönünde kalırlarsa elbette hakikati anlayamazlar ve elbette işleyiş hakkında anlaşmazlığa düşerler. Kurtuluş Allah'tadır. Muhakkak ki O gönüllerdeki ilmin sahibidir.

44- O halde olanlarla bir araya geldiğinizde, onlara hakikatleri bildirdiğiniz zaman, sizi önemsemez bir bakış içinde olurlar ve onlar bakışlarıyla sizi küçük görürler. Yine de siz onlara: Tüm varlığın açığa çıkmasında takdir sahibi olan Allah'tır ve tüm varlığın işleyişinde fâil olan ve tüm işleri her an döndüren Allah'tır, diye hakikatleri anlatın.

45- Ey iman edenler! Öyle bir toplulukla karşılaştığınız zaman, hakikatlerin bilgisinin sağlamlığında durun ve Allah'ı çok anın. Umulur ki siz başarılı olursunuz.

46- Allah'a itaat edin ve o resulü anlayın ve ihtilafa düşmeyin. Yoksa hakikatleri anlamada zayıf düşersiniz ve ilginiz, idrakiniz azalır gider. Sabırlı olun. Muhakkak ki sabredenler Allah ile beraber olduklarını bilirler.

47- Bulundukları yerlerde, kibirli davranışlarıyla hakikatlerin dışına çıkan kimseler gibi ve riyakâr insanlar gibi ve Allah'ın hakikatlerine engel olan o kimseler gibi olmayın. Allah yaptığınız bütün her şeyi tecellileriyle kuşatandır.

48- Şeytani hallerde olan, amelleriyle bir gösteriş içindedir. O halde olan her zaman insanlara: Sizden daha üstünü yoktur ve ben sizin yanınızdayım, der. Fakat birliliğin içinde olanları görünce, bulunduğu yerden geri döner ve ben sizden uzağım, ben sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum, ben Allah'tan korkarım, Allah'ın azabı şiddetlidir, der.

49- İkiyüzlüler ve kalblerinde benlik hastalığı olanlar işte böyle söylerler. Onların din diye bildikleri onları aldatır. Kim tüm varlığıyla Allah'a teslim olursa, böylece o, tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olanın Allah olduğunu bilir.

50- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin, sevgi içindeymiş gibi hallerini görsen de, onlar kendilerindeki safiliklerine, yöneldikleri hallerle zarar verirler ve onlar geçmiş cehalet bilişleriyle hareket ederler ve onlar yakıcı sıkıntılı hallerdedirler.

51- İşte bu onların daha önce kendi yaptıkları şeyler sebebiyledir. Muhakkak ki Allah kulları için zulmedici değildir.

52- Onların durumu, firavunun ve onlardan önceki Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelenlerin durumu gibidir. İşte onlar fenalarda kaldıklarından dolayı, Allah'ı anlayamadılar, kendi cehaletlerine sarıldılar. Muhakkak ki Allah tüm varlığı sapasağlam tutandır. Bunu anlayamayanlar daha fazla sıkıntılarda kalırlar.

53- İşte böylece, insanlar bildiklerini değiştirmedikçe hatta kendi hallerini de değiştirmedikçe tüm varlıktaki lütufların sahibinin Allah olduğunu anlayamazlar. Muhakkak ki Allah işittirendir, ilmin sahibidir.

54- Onların durumu firavunun ve onlardan önceki Allah'ın ayetlerine karşı yalanlarda kalanların durumu gibidir. Onlar Bizi anlayamayıp kendi

fenalarında kalarak helâk oldular ve firavun ailesi kendi cehaletinde boğulup gitti. Onların hepsi zalimlerdi.

55- Doğrusu bir kötülük içinde yaşayanlar, Allah'a ait olan hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerdir. İşte onlar iman etmeyenlerdir.

56- O kimseler söz verirler, sonra da her defasında sözlerini bozarlar ve onlar fenalardan sakınmazlar, Allah'a ortak koşarlar.

57- İşte o küfür halinde olanlara karşı dur. Onların arkalarından onları takip eden kimseleri hakikatlerle onlardan ayır. Umulur ki onlar varlığın yaratılışını düşünüp anlarlar, o hakikatlerle hareket ederler.

58- Fakat hıyanet eden bir topluluktan tedirgin olursan, o zaman bir adalet içinde onlardan uzak dur. Muhakkak ki emanete hıyanet edenlerde Allah sevgisi yoktur.

59- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, kendilerinin üstün olduklarını sanmasınlar. Doğrusu onlar kendi acizliklerini anlayamadılar.

60- O hallerde olanlara karşı tüm gücünle, tüm kabiliyetinle ve tüm bağlılığınla hazır dur. Onlar Allah'a karşı bir düşmanlık ve size karşı bir düşmanlık, bir korkutma içindedirler. Onlar gibi onlara uyan diğerleri de bilme konusunda Allah'ı bilemediler ve Allah yolunda sizin sevgiyle bağlandığınız gibi bağlanamadılar, bir şey de infak etmediler ve siz zulmeden de değilsiniz.

61- Eğer onlar barış ve huzura yönelirlerse, o zaman sen de onlara yönel ve her an Allah'a tevekkül içinde ol. Muhakkak ki O işittirendir, ilmiyle var edendir.

62- Eğer istedikleri sana karşı çıkmaksa, o zaman sana Allah yeter. Ki O'dur senin dayanağın, O'dur yardım bulacağın ve müminlerin de.

63- Onların kalbleri birliğin içindedir. Eğer sen onlara yeryüzünde olan şeylerin hepsini versen, onların kalblerini birleştiremezsin, fakat onların kalblerini birleştiren Allah'tır. Muhakkak ki O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olandır.

64- Ey hakikatleri bildiren! Senin sunduğun hakikatlere tâbi olup müminlerden olan kimselere ve sana Allah yeter.

65- Ey hakikatleri bildiren! Hakikatleri anlamada, anlatmada gayret gösterip müminlerden olmaları için onları teşvik et. Eğer sizler sabırlı olursanız, bir kısmınız bile onların çoğuna karşı hakikatleri anlatmada başarılı olursunuz. Eğer sizler çoğalırsanız, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin hepsine karşı başarılı olursunuz. Çünkü onlarda hakikatleri düşünüp anlama yoktur.

66- Artık sizler Allah'ı anlamanın rahatlığındasınız ve içinizde bilmenin ihtiyacı hep olacaktır. Eğer sizler hakikatleri anlatmada sabırlı olursanız, onlardan çoğuna karşı başarılı olursunuz ve eğer sizler bir grup olsanız, onlar iki grup olsa da onlara hakikatleri anlatmada başarılı olursunuz. Bütün her şeyde yetkili olan Allah'tır ve sabredenler Allah ile beraber olduklarını bilirler.

67- Hakikatleri bildiren, onların bir cehalet tutsağı hâlinde kalmasını istemez. Hatta onlar yeryüzünde dünya malını isteyen olsalar da, onların hakikatleri anlayıp güçlenmesini ister. İrade sonsuza dek Allah'ındır ve Allah tüm değerleriyle tüm varlığa hâkim olandır.

68- Eğer tüm varlık kitabında Allah'a ait olan hakikatleri incelemeseydiniz, ilerleyemezdiniz. Elbette siz hakikatleri araştırsanız, cehaletin büyük sıkıntılı halleri içinde kalmazsınız.

69- Bundan böyle, tertemiz olan, faydalı olan hakikatlerin bilgilerinden yararlanın ve fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah lütuflarıyla temizleyendir, varlığı özünden var edendir.

70- Ey hakikatleri bildiren! Etrafınızdaki cehalet karanlığında tutsak olan kimselere anlat: Eğer Allah'ı bilirseniz, O; kalblerinizin içinde olan güzellikleri, iyilikleri sizden ortaya çıkarır, size güzellikler iyilikler sunar ve sizi lütuflarıyla temizler. Allah lütuflarıyla temizleyendir, varlığı özünden var edendir.

71- Eğer sana karşı bir hıyanet içinde olurlarsa, bil ki onlara tüm imkânlar verildiği hâlde, önceden beri Allah'a karşıda hıyanet içinde oldular ve ilmiyle tüm varlığa hâkim olan Allah'ı bilemediler.

72- İman eden kimseler ve hakikatler için bir yerden bir yere gidenler ve Allah yolunda malları ile ve canları ile hakikatler için mücadele edenler; işte

o kimseler, koruyan ve yardım edenlerdir. İşte onlar birbirlerinin dostlarıdır. İman edip hakikatler için bir yere gitmeyenler, hatta bir yere gidinceye kadar onların sorumluluğu size ait değildir. Varlığın yaratılış yasalarının hakikatleri konusunda eğer sizden yardım isterlerse, artık yardım etmek sizler için bir sorumluluktur ve onlarla aranızda sözleşme yapın. Allah yaptığınız şeylerden size her an hakikatleri gösterir.

73- Hakikatleri görmemezlikten gelenlerden bazıları bazılarının dostlarıdır. Eğer siz hakikatleri anlatmada üzerinize düşeni yapmazsanız; yeryüzünde ikilikler, sıkıntılar ve büyük bozukluklar, tahribatlar olur.

74- İman eden kimseler, hakikatler için bir yerden bir yere gidenler ve Allah'ın hakikatlerini anlamak ve anlatmak için gayret gösterenler; işte o kimseler, koruyan ve yardım edenlerdir. İşte onlar hakikatlerden emin olanlardır. Onlara mağfiret ve yüce nimetler vardır.

75- Sonradan iman edenler ve hakikatler için bir yerden bir yere gidenler ve sizinle beraber hakikatleri anlamak ve anlatmak için gayret gösterenler; işte onlar sizinledir ve yakınlığa sahip olanlardır. Onlar birbirlerine Allah'ın kitabı üzere yakındırlar. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

TEVBE SÛRESİ

1- Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat edenler; hakikatlerin sözlerine uyan kimseler olduklarında, Allah ve resulünü anladıklarında, şirkten kurtulurlar.

2- Artık yeryüzünde fenalardan uzak durup hakikatleri anlamak için araştırın, açığa çıkan tecellileri anlamak için Rabbinize dönün ve kendinizi bilin. Aciz olan Allah değildir. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'ı anlama konusunda kaybetmişliğin içindedirler.

3- Tüm varlık Allah'tan bir bildiridir. O resul, her an O yüce olana yönelmeniz için insanlara hakikatleri bildirir. Muhakkak ki ortak koşanlar, Allah'ı ve o resulü anlamaktan uzaktırlar. Bundan sonra yaptığınız fenalıklardan, bir daha o hale düşmemek için tövbe ederseniz ve eğer o hallerden yüz çevirseniz, artık o hallerden uzak durmanız sizin için daha hayırlıdır. Artık kendinizi bilin. Aciz olan Allah değildir. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere, acı sıkıntılardan haber ver.

4- Ortak koşma içindeyken hakikatler için sizinle sözleşen, sonra sizinle beraber herhangi bir şeyde nakıslık içinde olmayan ve birlik yolunda sizinle birlikte sûretlerde kalmayan kimseler başka. Böylece hakikatler yolunda söz verenlere, hakikatleri anlama müddetince onlara yardım edin. Muhakkak ki fenalardan sakınıp, ortak koşmayanlar Allah'a sevgiyle bağlıdırlar.

5- Böylece ortaya çıkan o kutsal olan hakikatleri anlayıp, cehalet halinden sıyrılıp çıktığınız zaman; artık ortak koşma hallerinizi yok edin ve o halde olanlarla nerede olursa olsun hakikatler ölçüsüyle mücadele edin ve onları hakikatlere çekin ve onlarla hakikatlerle mücadele edin, o halde olanların hepsini bekleyin gözlemleyin. Sonra da eğer fenalara dönmemek üzere tövbe ederlerse ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlarsa ve her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere olurlarsa, o zaman onları hakk yoluna bırakın. Muhakkak ki Allah lütuflarını tertemiz sunandır, varlığı özünden var edendir.

6- Eğer ortak koşma hallerinde olan biri sizden yardım isterse, Allah'ın kelamını işitinceye kadar ona yardım edin. Sonra da o emin oluncaya kadar

ona anlatın. İşte bu onların hakikatleri bilemeyen kimselerden olmaları sebebiyledir.

7- Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat edenler, nasıl söz verebilirler ve o resule nasıl uyabilirler. Ancak kutsal olana bir teslimiyet içinde olup hakikatleri arayanlar başka. Artık onlar eski cehalet hallerinin istikametinde değildirler. Artık onlar dosdoğru hakk yolu üzeredirler. Muhakkak ki fenalardan sakınıp ortak koşmayanlar, Allah'a sevgiyle bağlıdırlar.

8- Eğer sizin gösterdiğiniz şekilde, sizin gibi gözlemlemezlerse nasıl hakikatlere yol bulacaklar. Onların koruyup sahiplenmesi de yoktur, onlar konuşmaları ile sizi ikna etmeye çalışırlar ve onların kalbleri hakikatlere karşı kapalıdır ve onların çoğu da hakikatleri bırakıp, kendi cehaletlerine sapanlardır.

9- Allah'ın ayetlerini çıkarları için bir miktar fiyata satanlar, böylece O'nun yolundan alıkoyanlar, işte onlar fenalıklardan başka bir şey yapmazlar.

10- Müminler gibi onların gözlemlemesi yoktur ve onların koruyup sahiplenmesi de yoktur ve işte onlar saldırgan olanlardır.

11- Bundan sonra eğer fenalara dönmemek üzere pişman olup tövbe ederlerse ve her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket ederlerse ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlarsa, bundan sonra varlığın yaratılış yasalarını anlama konusunda sizinle kardeş olurlar. Bilmek isteyen kimseler için ayetler en ince ayrıntısına kadar açıklanmıştır.

12- Eğer onlar verdikleri sözlerde bir nakıslık içinde olurlarsa ve sizinle varlığın yaratılış yasaları hakkında inatlaşırlarsa, artık onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtmede ileri giden, kendini mahvedenlerdir. Doğrusu onların inanmaları yoktur. Umulur ki onlar hatalarından vazgeçerler.

13- Onların imanlarında sağlam bir halde durmayan kimselerden olması, kendilerini mahvetmek değil midir? Onlar hakikatleri gösterenleri dışarıya atmaya yeltendiler. Siz onlara öncelikle hakikatleri anlatmaya başladınız, onlar ise katı davrandılar, saygılı olmadılar. Fakat gerçek olan Allah'tır. Eğer müminlerdenseniz O'na saygılı olursunuz.

14- Onların azap verici o halleri onları mahveder. Sizdeki güç Allah'ındır. Sizlerde yardım etme hâli vardır ve onlarda sıkıntı veren hâl vardır. Mümin kimselerin gönüllerinde şifa veren hâl vardır.

15- Allah'ı anlamayı isteyen kimse; yaptığı fenalardan pişman olur tövbe ederse, onun kalbinden hiddet yok olur gider ve tüm varlığa ilmiyle hâkim olanın Allah olduğunu anlar.

16- Yoksa siz, yalnız olduğunuzu mu sandınız? Sizden hakikati anlamak için gayret gösteren kimse, Allah nedir bilir ve Allah'tan başkasına sığınmaz. Onlar için sırdaş o resulden başkası ve müminlerden başkası değildir. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri haber verir.

17- Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat edenler, Allah'ı tanıma ve teslim olma gayretinde olmazlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, ancak kendileri için yaşarlar. İşte onların çalışmaları düzgün değildir ve onlar devamlı ateş içindedirler.

18- Ancak Allah'a iman eden kimseler; Allah'a teslimiyet içinde olurlar, kendilerini bedenlendireni bilirler ve son anlarına kadar bu halde yaşarlar ve her an Allah'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve Allah'a saygıdan başka bir şeyleri yoktur. İşte onlar hakka yol bulanlardır.

19- Allah'ı anlamak için bir arayışta olanlara yardım ettiniz mi? O kutsal olana teslim olmak için gayret gösterenler, Allah'a iman eden kimseler gibidirler. Son anlarına kadar Allah yolunda hakikatleri anlamak için mücadele ederler. Allah'ın indinde eşitsizlik yoktur. Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

20- İman edenler ve cehaletten irfâniyete geçenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla O'nu anlamak için gayret gösterenler, Allah'a ait yüce makamlardadırlar ve işte onlar kazananlardır.

21- Onlar huzur veren bilgilerdedirler. Onlar kendilerini vücudlandıranı bilirler, tüm varlığın onun rahmetiyle sarılı olduğunu bilirler ve onlar bir hoşnutluk içindedirler ve onlar daima nimetlerin idrakinin zevkindedirler.

22- Devamlı o halin içindedirler. Muhakkak ki Allah'a ait olan o yüce karşılık budur.

23- Ey iman edenler! Aile büyükleriniz ve kardeşleriniz; eğer hakikatleri görmeyip örtüyorsa, kendi inançlarının tercihinde ve sevgisindeyse, o yolda olanları dost ediniyorlarsa, onların o hallerinden uzak durun. Kim, sizden onların o anlayışlarına dönerse, bundan böyle işte onlar zalimlik içinde olurlar.

24- De ki: Eğer aile büyükleriniz, oğullarınız, kardeşleriniz, eşiniz, halkınızdan olanlar; edindiğiniz hakikatlerin bilgisini onlara sunduğunuzda çekiniyorlarsa, o hakikatler hakkında isteksiz davranıyorlarsa ve onlar kendi bildiklerinde duruyor ve o kendi halleri; Allah'ın hakikatlerinden, hakikatleri gösterenlerin sunduklarından, Allah yolunda O'nu tanımak için gayret gösterenlerin hallerinden, onlara daha sevimli geliyorsa, o zaman Allah'ın hükümlerini onlar anlayıncaya kadar bekleyin, gözlemleyin. Hakikatlerden kendi cehalet anlayışına sapan kimseler Allah'a yol bulamazlar.

25- Doğrusu, birçok müşkilli hallerinizde ve geçmişe duyduğunuz özlemlerde, sizin kesrete yönelmenizde, sonra da sizin bir şeyi anlayamadığınız durumda ve sizin aciz kaldığınız durumlarda, yeryüzünde olanları anlamanızda, sonra da geçmişinizdeki eski bildiklerinize dönme halinizin sıkıntısında, sizin yardımcınız Allah'tır.

26- Allah'ın sunduğu şeyleri anlayan o resulün üzerinde ve müminlerin üzerinde, gönül rahatlığı vardır. O'nu bilemiyorken size yardım eden O'dur. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise sıkıntılardadır ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmelerinden dolayı, işte ceza budur.

27- Bundan sonra isteyen kimse; yaptığı fenalardan pişmanlık duyup, bir daha yapmamak üzere Allah'a yönelirse, mağfiret edenin, tüm varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlar.

28- Ey iman edenler! Muhakkak ki Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat etme hâli kötü bir haldir. Bundan böyle o hâle yaklaşmayın. Ce halet hallerinde olanlar kutsal olana teslimiyet içinde olamazlar. Eğer bilgisiz olmaktan çekiniyorsanız, O'nun lütuflarını anlamakta istekli olun. Allah'ın sizdeki o değerlerini belki yakında anlarsınız. Muhakkak ki Allah, ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

29- Allah'a iman etmeyen kimseler kendilerine yazık edenlerdir ve onlar son anlarına kadar iman etmezler ve Allah'ın yasak kıldığı şeyleri yasak bilmezler ve o resulü dinlemezler. O kimselere; tüm varlık kitabından

hakikatler sunulur denildiği halde, varlığın yaratılış yasalarının hakikatini anlamak için yönelmezler, hatta kendilerini hareket ettiren gücü anlayıp sahibine teslim olmazlar ve onlar kaybedenlerdir.

30- Yalnız biz yol göstéririz diyenler, Üzeyr Allah'ın oğludur dediler ve yalnız biz yardımcı oluruz diyenler, Mesih Allah'ın oğludur dediler. Onların ağzından çıkan sözler, daha önceki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenleri taklit etmektir. Onlar Allah hakkında nasıl da yalanlarda kalıp kendilerine yazık ettiler.

31- Ve onlar, Allah bizde diyenlerden bilgi edindiler. Allah'tan başka bilginin kaynağı yoktur. Mesih, Meryem'in oğludur. Tek olan Zâta kul olmaktan başka hüküm yoktur. O'ndan başka güç yoktur. O noksan sıfatlardan münezzehtir. Ama onlar Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnat ettiler.

32- Onlar ağızlarından çıkan sözlerle Allah'ın hakikatlerini söndürmeye çalışırlar ve Allah'ın hakikatlerine karşı eski bildiklerinde kalırlar ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, o hakikatleri küçük görseler de, O, nurunu tamamlar.

33- O Resul; ortak koşanlar hoşlanmasalar da, bütün dinlerinin üzerine dinin hakikatini açıklamak ve hakikatlere yol göstermek için açığa çıktı.

34- Ey iman edenler! Kendini din adamı sayanların çoğu, asılsız temelsiz bilgiler vererek insanların mallarını yerler ve Allah'ın hakikatlerinin anlaşılmasına engel olurlar ve o kimseler altın ve gümüş biriktirirler ve Allah'ın hakikatleri hakkında hiçbir şey de veremezler. Bundan sonra onlara elim bir azabın haberini bildir.

35- Her zaman onların içinde cehennem ateşinin kaynaması vardır. Böylece onlar, önlerinden ve yanlarından ve arkalarından, mabetlerinde insanları toplarlar. Bu durum kendi çıkarlarınız içindir, sizlere bir değer değildir. O halden hoşlansanız da sizler için bir değer değildir.

36- Muhakkak ki ortaya çıkışlardaki çeşitlilik Allah'tandır. Bir şeyin ortaya çıkışı sûreten ve sîreten olmak üzere iki kısımdır. Göklerin ve yerin varoluşunun hakikatleri, Allah'ın kitabı olan kâinatın içinde her zaman vardır. Kutsal olan, Rabbe dönmektir. İşte varlığın yaratılış yasalarını dosdoğru anlayın. Bundan böyle siz nerede olursanız olun kötülük

yapmayın. Ortak koşanlarla, onların sizinle kendi cehaletlerinin mücadelesini verdiği gibi sizde onlarla hakikatlerle mücadele edin. Fenalardan sakınan ortak koşmayanlar, muhakkak ki Allah ile birlikte olduklarını bilirler.

37- Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin içinde, hakikatlerden uzaklaşma, unutmalarında artış vardır. Onlar o yaşantıyı kendilerine helal sayarlar. Allah'ın haram kıldığı şeyleri adetlerine uydurup, yaşamlarında o şeyleri kendilerine helal sayarlar. Böylece Allah'ın haram kıldığı şeyleri kendilerine helal sayarlar. Onların kötü amelleri onlara güzel görünür ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler Allah'a yol bulamazlar.

38- Ey iman edenler! Size, Allah yolunda hakikatler için bir arayış içinde olun denildiğinde, size ne oldu ki sonunda yeryüzündeki dünya hayatının isteği sizde daha ağır bastı. Fakat sonunda dünya hayatının faydası ancak az bir şeyden başka bir şey değildir.

39- Acı sıkıntılarla sıkıntılara maruz bırakılsanız da sadece hakikatler için bir arayış içinde olun ve başka kavimlerin cehalet hallerine bürünmeyin ve o cehalet hallerinde zarardan başka bir şey yoktur. Ve Allah bütün her şeydeki kudrettir.

40- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, onu dışarı çıkardıklarında, O Allah'ın yardımından başka yardım aramadı. Onun yanında olan arkadaşı kararsızlık içinde olduğunda, o arkadaşına: Üzülme muhakkak ki Allah bizimle birliktedir, demişti. Böylece onlar Allah'ta huzur buldular ve göremedikleri o güce tutundular. Hakikatleri görmemezlikten gelenler ise, Allah'ın kelimelerini önemsemediler. Allah'ın kelimelerini anlayanlar ise, yüce olanın O olduğunu anladılar ve tüm değerlerin yüce sahibinin, bütün varlığa hâkim olanın Allah olduğunu anladılar.

41- Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla, hakikatleri anlamak için yavaş yavaş ve dikkatlice ve gayret göstererek yol alın. İşte bu eğer bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.

42- Eğer yakın olduklarında dünyalık bir menfaatleri olsaydı, elbette sana hemen kolayca tâbi olurlardı. Fakat o hakikat yolundaki yolculuk onlara meşakkatli, ağır geldi. Eğer güç yetirseydik elbette sizinle beraber o yola

çıkardık, diye Allah adına yemin ederler. Onlar kendilerine yazık ediyorlar. Allah ilmin sahibidir. Doğrusu onlar elbette yalanlarda kalanlardır.

43- Sen Allah'ın affediciliğini anladın. Sen onların üzerinde yetkili olan değilsin. Sadık olan kimseler, senin gibi kendilerini belli ederler ve sen yalanlarda kalanları da bilirsin.

44- Allah'a iman eden kimseler sana karşı sorumsuzluk yapmazlar. Onlar malları ile ve canları ile son anlarına kadar hakikatler için mücadele ederler ve ilmin sahibi olan Allah'a karşı fenalardan sakınırlar, ortak koşmazlar.

45- Ancak, sana karşı sorumsuzluk yapanlar; Allah'a iman etmeyenler, sonlarına inanmayanlar, kalblerinde hakikatlere karşı rahatsızlık taşıyanlar, şüphe içinde kalıp kendi bildiklerine dönenlerdir.

46- Eğer onlar açığa çıkan varlığı anlamak isteselerdi, elbette ona göre bir davranış içinde olurlardı. Fakat onlar Allah'ın var ettiği şeyleri kerih gördüler. Böylece o halleri, onların hakikatleri anlamalarına engel oldu. Onlara; siz de geride kalanlarla birlikte o halde kaldınız diye bildirildi.

47- Eğer siz; o hallerde kalanlara uyarsanız, sizde fenalıklardan başka bir şey artmaz. Elbette sizin aranızda kargaşa çıkmasını isteyenler dolaşır dururlar ve içinizde onları dinleyenler de vardır. Bir zalimlik içinde olanlar, her şeyi ilmiyle var eden Allah'ı bilemezler.

48- Hakikatleri anlatmak için geldiğinde, varlığın işleyişiyle ilgili hakikatleri anlatmanı engellemek istediler. Doğrusu onların amaçları önceden de kargaşalık çıkarmaktı. Apaçık görünen bu âlem Allah'ın işleyişidir. Fakat onlar varlığı kerih gördüler.

49- Onlardan; bana yetki ver, ben fitneci değilim diyen kimseler vardır. Onlar fitnenin içinde olanlar değil midir? Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, cehaletin cehennemiyle kuşatılmışlardır.

50- Eğer sana güzel bir şey isabet ederse, onlar üzülür ve eğer sana bir sıkıntı gelirse, biz önceden işimizi sağlama aldık derler ve sevinerek dönüp giderler.

51- De ki: Ancak Allah'a ait olan o ilâhî sözlerden başka bir şey bizi etkilemez. Bizim sahibimiz O'dur ve yüce olan Allah'tır. İşte müminler, bütün her şeyleriyle bir teslimiyet içinde olanlardır.

52- De ki: Güzelliklere yol bulmak için bizim gibi beklemez misiniz? Biz, sizin içinde beklemekteyiz. Size bir sıkıntı isabet etse, sıkıntıları giderenin Allah olduğunu bilin ve gücümüzün O'na ait olduğunu bilin. Bundan böyle bekleyin, muhakkak ki biz de sizin gibi beklemekteyiz.

53- De ki: Gönüllü ya da gönülsüz infak etseniz de, doğrusu sizler hakikatleri bırakıp kendi anlayışına sapan kimselerden olduğunuzdan dolayı, sizin infak etmeniz asla bir uygunluk ölçüsünde değildir.

54- Ancak onların infak etmelerinin bir uygunluk içinde olmasına, kendileri engel oldular. Çünkü onlar hakikatleri örttüler, Allah'ı görmemezlikten geldiler ve o resule uymadılar ve ancak onlar her an Hakk'a bağlı olduklarının o hakikatini anlayamadılar ve onlar hakikatleri anlamak için hiç gayret göstermediler ve onlar hor gördüler.

55- Bundan böyle onların mallarına özenme ve onların evlatlarına özenme. Ancak Allah'ın iradesine bağlan. Dünya hayatında onların o sıkıntılı hallerinde olma. Onlar nefislerini anlamayı kaybedenlerdir ve onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir.

56- Onlar sizin gibi olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Onlar sizin gibi değildirler, fakat onlar ikilikte kalanlardır.

57- Eğer sığınacakları bir yer bulsalar ya da bir mağara ya da dâhil olacakları bir yer, hemen onlar oraya yönelirler ve oraya girmek için gayret gösterirler.

58- Bir sadâkat içinde dosdoğru hareket ettiğin için, onlardan seni kınayan kimseler vardır. Eğer onlara; siz de istekle böyle olun desen, onlar kendi hallerinden vazgeçmezler, onlar öfkelenirler.

59- Onlar şöyle deselerdi olmaz mıydı? Allah'ın bize verdiklerinden razı olduk ve o resulden de ve deselerdi: Allah bize kâfidir, onun bize verdiği lütuflar yeter ve o resul de kâfidir, biz sadece Allah'a teveccüh ederiz.

60- Muhakkak ki sadâkat: Varlığından geçmiş olanlar ve acziyetini ve üzerindeki işleyişi ve birliği idrak edenler ve teslim olanlar ve Allah'ın hakikatleri yolunda yolculuk edenler, Allah'ın hükümlerini bilenler içindir ve ilmin sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu bilenler içindir.

61- Onlardan hakikatleri bildireni üzen kimseler vardır. Derler ki: O her söyleneni dinler. De ki: Dinlemek sizin için hayırdır, Allah'a inanmaktır ve

müminler için imandır ve sizden iman eden kimseler için rahmettir. Allah'ın hakikatlerini gösterene eza eden kimselere acı sıkıntılar vardır.

62- Sizi razı etmek için, size Allah adına yemin ederler. Eğer müminlerden olmak istiyorsanız; Allah'ın rızası arayın ve o resulün söylediği hakikatler üzere olun.

63- Bilmezler mi ki: Allah'a karşı haddi aşan ve o resulü anlayamayan kimse devamlı cehennem ateşindedir. İşte büyük yıkım budur.

64- İkiyüzlüler sûretlerde kaldıklarından dolayı, hakikatler sunularak uyarıldılar. Onların kalblerinde olan şeyler onlara bildirilir. De ki: Alay etseniz de, muhakkak ki bütün varlığı açığa çıkaran Allah'tır. Fakat siz dikkat etmiyorsunuz.

65- Onlara ne yaptıklarını sorsan, elbette biz tartışıyoruz ve eğleniyoruz derler. De ki: Allah hakkında ve O'nun ayetleri hakkında ve resulü hakkında mı alay ediyorsunuz.

66- Siz iman ettikten sonra hakikatleri görmemezlikten gelip örtüyorsanız, bunun bahanesi yoktur. Eğer sizler, affımızı anlamayan kimselerden olursanız; muhakkak ki fenalarda kalırsınız, Bizi anlayamadığınızdan dolayı, sıkıntılar içinde kalan kimselerden olursunuz.

67- Münafıklar ve münafıklığa meyledenler; birbirlerine inkârı işlerler ve irfaniyeti engellerler ve onlar, kendilerindeki gücü kendilerinin sayarlar, Allah'ı unuturlar. Böylece onlar, Allah'ı unutmaları sebebiyle hakikatlerden saparak, münafıklardan olurlar.

68- Allah'ın vaatidir; münafıklar ve münafıklığa meyledenler ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, devamlı cehaletin cehenneminin yakıcı hallerindedirler, onlar o hallerini benimsemişlerdir. Onlar, Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşanlardır ve onlar devamlı sıkıntılarda kalanlardır.

69- Sizden önceki kimseler gibi, siz de daha fazla güçlü olmak için, çok mal ve çok evlat peşinde oldunuz. Öyle ki onlar da o halden hoşlandılar, sonra siz de o halden hoşlandınız. Sizden önceki kimselerin o halleri gibi, siz de o hallerde kaldınız ve o kimseler dünya çıkarına düştüğü gibi siz de düştünüz. İşte onların amelleri, yaşarken ve sonunda boşa gitmiştir ve işte o hallerde olanlar kaybedenlerdir.

70- Onlardan öncekilerin haberleri onlara gelmedi mi? Nûh'un kavmi ve Âd ve Semûd ve İbrâhim'in kavmi ve Medyen halkı ve onlardan olan resuller apaçık delillerle hakikatleri onlara sunmuştu. Onlar yalanlarda kalıp anlamaktan kaçtılar. Allah onlara zulmeden olmadı, fakat onlar kendilerine zulmettiler.

71- Mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlar; birbirlerine dostluğu, arif olmayı işlerler ve inkârı engellerler ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve Allah'a itaat ederler ve o resule uyarlar. İşte onlar Allah'ın merhametini anlarlar. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

72- Allah'ın vaatidir; Mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlara huzur vardır, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hallerdedirler ve tüm tecellilerin Allah'tan olduğunun huzuruna tertemiz bir halde ulaşırlar. Allah'ın rızasını anlamanın yüceliğindedirler. İşte o yüce kurtuluş budur.

73- Ey hakikatleri bildiren! Kendilerinde; kaba davranışlık ve münafıklık ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtme halleri olanlara, hakikatleri anlatmak için gayret göster. Onların barınağı cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir haldir.

74- Onlar hakikatlere uyacaklarına dair Allah'a yemin ettiler. Fakat sözlerine uymadılar. Doğrusu onlar hakikatleri görmemezlikten gelen kelimeleri söylediler. Onlar, barış ve huzur üzere olmak varken hakikatleri görmemezlikten geldiler. Başarmak istediler ama başaramadılar. Allah'ın onları sıfatlarıyla nasıl zengin kıldığını ve o resulün erdemliliğini anlamada istekli olmadılar. Bundan sonra yaptıklarından pişmanlık duyup, bir daha yapmamak üzere söz verirlerse, onlar için daha hayırlı olur ve eğer onlar Allah'tan yüz çevirirlerse sıkıntılarda kalırlar. Yaşamlarında ve sonlarında acı sıkıntılarda kalırlar ve yeryüzünde onlara bir dost olmaz ve yardımcı da yoktur.

75- Onlardan Allah'a söz veren kimse; eğer kendindeki o lütufları Bizim verdiğimizi bilir, Bize sadıklardan olursa, elbette o, Bizi anlayıp iyi kimselerden olur.

76- Onlara verilen o lütufları kendilerine nisbet edenler, lütufların sahibini bilip teslim etmediler ve hakikatlerden yüz çevirdiler ve onlar eski bildiklerine döndüler.

77- Böylece onların kalblerinde ikilikte kalmalarından dolayı sıkıntılar vardır. Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnat etmeleri sebebiyle, her zaman o halde kalırlar. Verdikleri o sözlerine uymazlar ve yalanlarda kalanlardan olurlar.

78- Şüphesiz Allah ilmiyle var eden değil midir? Onların göremedikleri ve onların aradıkları şeylerdeki ilmin sahibi değil midir? Muhakkak ki Allah görünmeyen bilinmeyen âlemdeki ilmin sahibidir.

79- Müminlerin sadâkat içinde olmalarını, birlik şuurunda durmalarını küçük gören o kimseler, onların hakikat yolundaki gayretlerini anlayamazlar. Böylece onlar, Allah'ı önemsemeyerek kendilerini de önemsemezler ve onlar acı sıkıntılardadır.

80- Onlara mağfireti anlatsan veya mağfireti anlatmasan, eğer onlara yetmiş kere mağfireti anlatsan, yine de onlar Allah'ın mağfiretini anlayamazlar. İşte bu onların, Allah'ı ve o resulü görmemezlikten gelmeleri sebebiyledir. Hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapanlar, Allah'a yol bulamazlar.

81- Onlar oturdukları yerlerde Allah'ın hakikatini gösterene karşı çıkarlar, aykırı hareket etmekten hoşlanırlar ve Allah yolunda malları ve canları ile hakikatler için mücadele edenleri hor görürler ve derler ki: Böyle hararetle her yere koşmayın. De ki: Cehalet cehenneminin ateşinde daha fazla hararet vardır. Keşke anlayanlardan olsalardı.

82- Bundan böyle elde ettikleri şeylere karşılık olarak az gülsünler ve çok ağlasınlar.

83- Eğer sen onlardan bir topluluğa Allah'ı anlatmak için dönsen, senden eski bildiklerine çıkmak için izin isterler. Artık de ki: Benimle birlikteliği anlamışsanız, ebediyen eski bildiklerinize çıkamazsınız ve beni anlamışsanız, düşmanlık yapamazsınız, asla öldüremezsiniz. Doğrusu siz bulunduğunuz yerlerde önceki hallerinizden hoşlanmışsanız, bundan böyle geride kalanlarla birlikte eski hallerinizde kalırsınız.

84- Onlardan o halde kalan birine ölünceye kadar uyma ve o toplumun ileri gelenlerinden biri olsa bile orada durma. Muhakkak ki onlar Allah'ı ve o resulü görmemezlikten gelirler ve onlar ölünceye kadar hakikatlerin dışına çıkmış olarak kalırlar.

85- Bundan böyle onların mallarına özenme ve onların evlatlarına özenme. Ancak Allah'ın iradesine bağlan. Dünya hayatında onların o sıkıntılı hallerinde olma ve onlar nefislerini anlamayı kaybedenlerdir ve onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir.

86- Allah'a iman edin ve o resul ile beraber hakikatler için mücadele edin, sûretlerde kalmayın diye bildirsen, onlardan büyüklük içinde olanlar senden izin isterler ve derler ki: Bizi eski halimizde bırak, o halde kalanlarla birlikte olalım.

87- Onlar etrafındakilerle beraber o hallerinden hoşlanırlar ve onların kalbleri hakikatleri anlamaya kapalıdır. Böylece onlar hakikatleri idrak edemezler.

88- Fakat hakikati gösteren ve iman edenler, hep birlikte, malları ve canları ile hakikatler için mücadele ederler, işte onlar iyiliklerde güzelliklerde olanlardır ve işte onlar felah bulanlardır.

89- Onlar Allah'ta huzur bulurlar, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o haldedirler. İşte yüce kurtuluş budur.

90- Eski halleriyle dolaşıp duranlar, kendi bildiklerinde kalmak için izin isterler, mazeret bildirirler. Allah hakkında yalanlarda kalanlar ve o resulü anlayamayan kimseler, hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselerden olmaları sebebiyle acı sıkıntılarda kalırlar.

91- Zayıf olanlar, hasta olanlar, bir zorluk içinde olup infak edecek bir şey bulamayan kimseler, Allah ve resulü için etrafındaki kimselere öğüt verdikleri müddetçe, onlara bir vebal yoktur. Hakk yolunda tüm özüyle hakikatlere bağlı olanların üzerine de bir vebal yoktur. Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

92- Eski bildikleriyle sana gelmeyenler ve eski bildiklerine geri dönenlerden siz bir şey getirmeyin denildiğinde ona uyanlar ve infak edecek bir şey bulamayıp hüzünlenenler, bir birlik içinde duran o kimselere de bir vebal yoktur.

93- Ancak bazı kimseler, o yolda senden makam mevki sahibi olmak için izin isterler. Onlar geride bıraktıkları hallerden hoşlanırlar. Onların kalbleri Allah'ın hakikatlerine kapalıdır, işte onlar hakikatleri bilemezler.

94- Onlar eski bildiklerine döndüklerinde size mazeret bildirirler. De ki: Mazeret bildirmeyin, siz inanmadınız. Allah hakkındaki bilgileri size bildirdim. Siz Allah'ı tanımak için gayret gösterin ve resulünü anlayın. Sonra siz eski bildiklerinizi bırakın, görünen ve görünmeyen âlemdeki ilmin sahibine dönün. Öyle ki yapmakta olduğunuz şeylerden hakikatler size her an bildirilir.

95- Onlardan yüz çevirdiğiniz için, size değişeceklerine dair Allah adına yemin ederler. Artık onlardan uzak dur. Muhakkak ki onlar; cehaletin, egonun kirliliğindedirler ve yaptıklarına karşılık onların bulundukları yer cehaletin cehennemidir.

96- Kendilerden razı olmanız için size yemin ederler. Fakat siz onlara sevgi gösterseniz de, doğrusu kendi bilişlerine sapanlar Allah'ın hakikatlerinden hoşlanmazlar.

97- Hakikatleri görmemezlikten gelenler, daha fazla cehalet halleriyle dolaşırlar. Onlar ikiyüzlülüğe ve Allah'ın sunduğu şeyleri ve o resulün açıkladığı o ölçüleri bilmemeye daha yatkındırlar ve onlar ilmiyle tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu bilemezler.

98- Gezip dolaşanlardan öyle kimseler vardır ki, edindiği şeyleri zarara uğrar diye vermezler. Sizin değişimlerinizi takip ederler ve kendileri ise fena hallerle hareket ederler ve işittirenin, ilmin sahibinin Allah olduğunu bilmezler.

99- Gezip dolaşan öyle kimseler vardır ki, Allah'a ve sonlarına inanırlar ve hakikatlere sarılırlar, edindikleri şeylerden verirler, Allah'a olan yakınlığı bilirler ve resulün her şeyiyle her zaman Hakk'a yöneldiğini anlarlar. Onların; o hakikatlere dahil olması, kendilerindeki Allah'ın rahmetini anlaması, doğrusu o yakınlık değil midir? Muhakkak ki Allah; lütuflarını tertemiz sunandır, tüm varlığı özünden varedendir.

100- Hakikatlerin arayışı için bir yerden bir yere göç edip, irfan bakımından ileri derecede olanlar ve hakikatleri arayanlara yardım edenler ve iyi

hallerde onları takip edenler, onlar Allah'ın rızasını anlamışlardır ve onlar o rıza üzere hareket ederler. Onlar için huzur vardır. Makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hallerle hareket ederler. İşte O yüce kurtuluş budur.

101- Çevrenizde dolaşıp duran içi başka dışı başka olanlar vardır ve uygar olduklarını düşünüp ikilikte kalmış, adetlerde kalmış olanlar da vardır. Bizi bilenler de vardır, Bizi bilemeyenler de vardır. Onlardan ikilikte kalanlar Bizi bilememenin sıkıntısındadırlar. Sonra onlar hakikatleri reddetme halinde büyük sıkıntılardadır.

102- Onlar iyi amelle kötü ameli karıştırdılar, bu konuda hata ettiklerini anlayanlar da oldu. Umulur ki onlar yaptıkları hataları bir daha yapmamak üzere Allah'a dönerler. Muhakkak ki Allah lütuflarını tertemiz sunandır, tüm varlığı özünden var edendir.

103- Onlar değerlere sarılsınlar, onlar cehaletten temizlenip sadâkat içinde olsunlar ve onlar hakikatlerle aydınlansınlar. Muhakkak ki senin bağlılık şuurunda olduğun gibi onlarda bağlılık şuurunda olurlarsa huzur bulurlar. Allah işittirendir, ilmin sahibidir.

104- Allah'ın ne olduğunu bilemediler mi? O'dur kullarının tövbelerini kabul eden ve tüm gerçekliğiyle onları saran. Muhakkak ki Allah, O'dur tövbeleri kabul eden, tüm varlığı özünden var eden.

105- De ki: Çalışın, Allah'ı tanımak için gayret gösterin ve resulünü de anlayın ve siz eski cehalet bildiklerinizi bırakın, görünen ve görünmeyen âlemdeki ilmin sahibine dönün ve müminlerden olun. Öyle ki yapmakta olduğunuz şeylerden hakikatler size her an bildirilir.

106- Allah'ın tüm varlıktaki işleyişini anlamak için diğerleri gibi ertelemeyin. Ya onlar sıkıntılarda kalacaklardır, ya da onlar da tövbe edip yöneleceklerdir. Allah ilmiyle var edendir, tüm varlığa tecellileriyle hâkim olandır.

107- O kimseler; ikilik çıkaracak, zarar ziyan verecek, hakikatleri görmemezlikten gelip örtecek ve müminlerin arasına ikilik sokacak mescid yaptılar. Allah'ın hakikatleri için mücadele eden kimseleri gözetleme içinde oldular. Daha öncede o resulü takip etmişlerdi. Elbette biz iyiliklerden, güzelliklerden başka bir şey arzu etmeyiz, diye de yemin ederler. Allah her an her yerde hazır olandır. Doğrusu onlar elbette yalanlarda kalanlardır.

108- Hiçbir zaman onun içinde olma. Elbette esas olan mescid; fenalardan sakınmak, Allah'a ortak koşmamak üzere ilk andan itibaren hakikatlerin sunulduğu yerdir. Orada ol. Orada yüce makamlarda temizlenmek vardır ve o temizlenmede Allah sevgisi vardır.

109- Asıl olan; fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayan ve faydalı olan, memnunluk veren kimsenin yapısı mı? Yoksa anlayışı sağlam bir temele dayanmayan, yıkılıp giden, ayrılıklar üzere olan kimsenin yapısı mı daha esastır. İşte o halde olanın içinde bir çöküş, içinde cehalet cehenneminin ateşi vardır. Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

110- Onların kalblerinde şüpheleri var oldukça, onların durumları ortadan kalkmaz. Onların kalblerinde sadece bütünlüğü bozmak vardır. Allah tüm varlığa ilmiyle hâkim olandır.

111- Müminler, kendilerinin ve kendilerindeki tüm değerlerin sahibinin Allah olduğunu bilip teslim ederler. Huzur onlaradır. Allah yolunda hakikatler için mücadele ederler, birileri onlara karşı çıksa bile onlar hakikatler için mücadele ederler. Yasaları ve huzur veren bilgileri ve tüm kâinatın bir kitap olduğunu anlatmak için gayret ederler. Allah'a verdiği sözü yerine getiren kimselerden olurlar. Artık siz hakikatlerin alışverişinde olun, o yaptığınız alışverişle huzur bulun. İşte o yüce kurtuluş budur.

112- Yaptıklarından pişmanlık duyup dönenlere, kulluğunu anlayanlara, hamd sahibini bilenlere, hep O'nun hakikatlerini anlamak ve anlatmak için dolaşanlara, sıfatlara arif olup tüm varlığıyla teslim olanlara, Hakk'a arif olmayı tavsiye edenlere ve inkâra, kötülüğe karşı duranlara ve Allah'ın ölçüleri için koruyucu olanlara ve müminlere, huzur vardır.

113- Hakikatleri bildirenlere ve iman edenlere; akrabaları bile olsa, Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat ettikleri müddetçe, onların mağfiret bulmaları için koşmaları uygun olmaz. Hakikatler apaçık onlara açıklandıktan sonra onlar kendilerine varlık isnat edip azmışlardan oldular.

114- İbrâhim babasının mağfiret bulması için koştu, olmadı. Babası ancak kendi zamanının adetlerinde kaldı. Böylece Allah için anlattıklarına karşı onun düşmanlığı ortaya çıkınca, ondan uzak durdu. Muhakkak ki İbrâhim; duygu yüklü, sağlam iman sahibi, iyi huylu, zarif olan biriydi.

115- Allah hiçbir kavmi saptıran değildir. Onlar yol bulsalar da ya da onlara hakikatler açıklandıktan sonra fenalardan sakınanlar olmasalar bile, bir kavmi saptıracak değildir. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

116- Muhakkak ki Allah, gökleri ve yeri idare edendir. Hayat verendir ve sınırlayandır. Size Allah'tan başka bir dost yoktur ve yardımcı da yoktur.

117- Doğrusu hakikatleri haber veren Allah'a yönelmiştir. Hakikatler için bir yerden bir yere gidenler ve hakikatler yolunda olanlara yardımcı olanlar, onu izleyen kimselerdir. Onlardan bazılarının müşkilli zamanlarında kalbleri hakikatlerden kaymak üzereyken, sonra onlar da Allah'a yönelmişlerdir. Muhakkak ki Allah bütün her şeyi şefkatiyle sarandır, özünden var edendir.

118- Geride eski adetlerinde kalan o kimseler için hakikatleri anlatırken; kolay, akıcı, onların anlayacağı bir şekilde anlatın. Hatta onlar daraldıklarında, yeryüzünden örnekler vererek rahatlatın. Onlar nefslerinde daraldıklarında, Allah'tan başka onlara bir sığınak olmadığını anlasınlar. Sonra onlar yaptıkları hatalardan pişmanlık duyup tövbe etsinler. Muhakkak ki Allah tövbeleri kabul edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

119- Ey iman edenler! Allah'a karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın ve sadık kimselerle beraber olun.

120- Allah resulünün etrafında dolaşıp duran kimseler; eski bildiklerinde kaldılar, onlar kemalât sahibi olamadılar, kendi nefsleri için onun nefsine teveccüh etmediler. İşte bundan dolayı onların ilimle tanışmaları olmadı ve müşkülleri yok olmadı ve Allah yolunda hakikatlerden faydalanmaları olmadı. Bulundukları yerlerde, gittikleri yerlerde hiddetleri, hakikatleri görmemezlikten gelme halleri yok olmadı ve düşman kazanma halleri yok olmadı. Onlar bedenlerinde yazılı olan hakikatleri anlayıp Sâlih amelde olabilirlerdi. Muhakkak ki Allah muhsinlerin karşılıklarını zayi etmez.

121- Onlar az olsun veya çok olsun bir şey infak etmediler ve hakikatlerin yolunda olmadılar. Onlar bedenlerinde yazılı olan hakikatleri anlasalardı, Allah onlara karşılıklarını verirdi. Onlar ise iyi amellerde olmadılar.

122- Onlar tüm müminler gibi hakikati arayan olmadılar. Eğer onlar gibi o yolda olsalardı, dinin hakikatlerini çok ince düşünen, anlamaya çalışan o taifelerden olurlardı ve onların kavminden olan, eski bildiklerinde kalanlara

döndükleri zaman, hakikatler için onları uyarırlardı. Umulur ki onlar dikkatli, şuurlu olurlar.

123- Ey iman edenler! Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden size yakın olmak isteyenlere, hakikatleri anlatmak için gayret gösterin, içinizdeki sizi tutan o gücü anlamaları için onlara yardım edin. Fenalardan sakınan, ortak koşmayanlar, muhakkak ki Allah ile birlikte olduklarını bilirler.

124- Onlara hakikatlerin işaretlerinden bir şey sunulduğu zaman, böylece onlardan bazıları: Hanginizin bu sunulanlarla imanı artmıştır, der. Fakat o sunulanlarla iman eden kimselerin imanları artar ve onlar hakikatlere ulaşmanın sevinci içinde olurlar.

125- Fakat kalblerinde anlamama hastalığı olan kimseler; cehaletin, egonun kirliliğindeyken, onların o kirlilikleri daha da artar ve onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir ve onlar kaybedenlerdir.

126- Onlar bakıp da görmezler mi? Onlar bir cehalet içindeyken tekrar tekrar dikkatlice düşünmezler mi? Sonra yaptıklarından pişmanlık duyup dönüp de yönelmezler mi ve onlar hakikatlere ulaşmak için düşünmezler mi?

127- Onlara hakikatlerin işaretlerinden bir şey sunulduğu zaman, sizden biriniz bu anlatılanları anlıyor mu, der gibi birbirlerine bakarlar. Sonra kendi bildiklerine dönüp giderler. Doğrusu onlar idrak etmeyen kimseler olduklarından dolayı, onlar kalblerini Allah'tan çevirmişlerdir.

128- Yüce olanı anlatan, müşkillerinizi çözen, sizi korumaya çalışan, müminlerden olan, anne şefkati olan, içinizden bir Resul doğrusu size geldi.

129- Bundan sonra eğer kendi adetlerine dönerlerse, artık de ki: Allah bana yeter, ilah yoktur, O vardır. Ben tüm varlığımla O'na teslim oldum ve O, her şeyi vücudlandırandır, tüm kâinatın sahibidir, varoluştaki karar sahibidir.

YÛNUS SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Râ. Tüm varlık işaretleriyle apaçık bir kitaptır, tüm varlığa hâkim olana aittir.

2- Onlardan kâmil bir kişinin ulaştığı hakikatlerimizi bildirmesi insanlara acayip mi geldi? İnsanlara hakikatleri açıklayıp uyardı ve iman eden kimselere hakikatleri müjdeledi. Muhakkak ki hakikatler üzere olanlar kendilerini vücudlandırana ait olan hakikatlere içten bağlıdırlar, irfâniyette ileri giderler. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise, elbette bu apaçık aldatmadır, derler.

3- Muhakkak ki sizi vücudlandıran Allah'tır. O, gökleri ve yeri bir intizam, bir güzellik içinde halk edendir, sonra bütün her yeri sarandır, bütün varlığı düzenleyendir, bütün varlıktan işleyendir. Başka şefaat eden yoktur, ancak O'dur varlığın varoluşunda yetkili olan. İşte sizi vücudlandıran Allah budur. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın. Hâlâ varlığın yaratılışını düşünüp, ulaştığınız o hakikatlerle bu âleme bakmaz mısınız?

4- Hepinizin kaynağı O'dur. Ortaya çıkan tüm varlık Allah'ın hakikatlerini gösterir. Muhakkak ki halk oluşun ilk başlangıcı O'dur, sonra dönüp varılacak yer O'dur. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler. Yakıp yıkıcı hallerle beslenenler ise, onlar hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerdir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmelerinden dolayı acı azaptadırlar.

5- Ki O'dur güneşi ışık kaynağı yapan ve aydan o nuru yansıtan ve onun bir menzili, bir ölçüsü vardır, onunla yılların sayısını bilirsiniz. Allah'ın halk ettiği şeylerde bir hesap vardır. İşte bilen kimselerden olmanız için, tüm varlıkta hakikatleri gösteren en ince ayrıntısına kadar deliller vardır.

6- Muhakkak ki gece ve gündüzün farklılığında, göklerde ve yerde Allah'ın halk ettiği şeylerde, fenalardan korunmak isteyen kimseler için elbette deliller vardır.

7- Muhakkak ki asliyetleri olan Bizi anlayamayan o kimseler; mutluluğu dünya hayatında ararlar, onunla rahatlamaya çalışırlar ve o kimseler çevrelerinde olan ayetlerimizin farkında olmazlar.

8- İşte onların bulundukları hâl, yapmış oldukları şeyler sebebiyle ateştir.

9- Muhakkak ki iman edenler ve iyi çalışmalarda olanlar ise; onlar Rablerine yol bulurlar, onlar iman içindedirler, makamlarında bir ilim üzeredirler, tüm tecellilerinin sahibini bilmenin huzuru içindedirler.

10- Onlar orada; Allah'ım sen noksan sıfatlardan münezzehsin şuuru ile hareket ederler ve onlar Hakk zevkiyle Halkı seyrederler, orada selamete kavuşmuşlardır ve sonra da tüm sıfatların sahibi olan, tüm varlığı vücudlandıran Allah'tır şuuru ile hareket ederler.

11- İnsanlar bir kötülük içindeyken hayrın çabuk gelmesini istedikleri gibi, eğer Allah'ı anlamada çabuk davransalardı, elbette onlar belli bir zaman içinde varoluşun hakikatlerini anlarlardı. Fakat Bizim birliğimizi anlamayı dilemeyen o kimseler, bir taşkınlık içinde bocalayıp dururlar.

12- İnsana bir sıkıntı dokunduğunda, yatarken veya otururken veya ayakta iken Bize dua eder, böylece sıkıntısının giderilmesi için Bize yönelir. Sıkıntıdan kurtulduğunda ise Bize yöneldiğini unutur, sanki sıkıntı dokunmamış gibi hareket eder. İşte yaptıkları şeylerle haddi aşanlar bir gurur içindedirler.

13- Doğrusu sizden önceki zalim olan topluluklara da, apaçık delillerle hakikatleri gösterenler onlara geldiği halde, onlar Bizi anlayamayıp helak olup gittiler. Fenalarda kalan toplulukların karşılıkları işte böyledir.

14- Onlardan sonra, yeryüzünde onların ardından sizleri var ettik. Artık hakikatlerimizi bilerek amel edin.

15- Ayetlerimiz apaçık delillerle onlara okunduğu zaman, bildiklerinden dönmeyip Bizi anlayamayan o kimseler: Bize başka bir şey oku, ya da onu değiştir, derler. De ki: Benim onu değiştirmem olmaz, kendimden bir şey katmam da olmaz. Ancak bana vahyolunan şeye tâbi olurum. Ben Rabbime karşı ikiliğe düşmekten korkarım, o vakit büyük sıkıntılardan korkarım.

16- Anlat: Eğer Allah irade etseydi, size o hakikatleri okumazdım ve onları size bildirmezdim. Fakat size yakın olanlardanım, o hakikatleri açıklamadan önce de sizin içinizdeydim. Hâlâ düşünmez misiniz?

17- Allah hakkında bir şey uyduran, o yalanı aktaran, ya da O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim olan kimdir? Doğrusu o kötülüklerde kalanlar felah bulamazlar.

18- Allah'ı bırakıp, onları koruyamayan ve onlara bir faydası da olmayan zanna dayalı şeylere kulluk ederler. Derler ki: Bunlar Allah'ın katında bize şefaatçi olacaklar. Anlat: Göklerde ve yerde Allah'tan başka size hakikatleri bildiren yoktur. O noksan sıfatlardan münezzehtir ve ortak koştuğunuz şeylerden yücedir.

19- İnsanlar, tüm toplulukların Bir olandan geldiğini bilemediler. Böylece ikilikte kaldılar. Eğer Rabbinden gelen o tecellileri anlasalardı, elbette onlar aralarında varoluşu anlarlardı, o hakikatler hakkında ayrılığa düşmezlerdi.

20- Derler ki: Onun üzerinde Rabbinden bir işaret olsaydı ya. Anlat: Bilinmeyen görünmeyen âlem ancak Allah'ındır. Bundan sonra hakikatleri anlamak için bakıp gözlemleyin, ben de sizinle birlikte gözlemlemekteyim.

21- İnsanlara bir rahmet geldikten sonra, onlara bir sıkıntı dokunduğu zaman, onlar ayetlerimiz hakkında karanlık düşüncelere dalarlar. Anlat: Allah'ı anlayamayanlar hızla cehaletin karanlıklarına sürüklenirler. Muhakkak ki Bizi anlatanların sunduğu bilgilerle Bizi anlayanlar karanlıklarda kalmazlar.

22- Her varlığı nimetleriyle saranı anlamanız ve bilge kişilerden olmanız için, sizi gezdiren ki O'dur. Tertemiz duygularla o hakikatleri anlamak için çalışın ve devamlı hakikatlerle yol alın ve ulaştığınız o hakikatlerle ferahlayın. Tüm özüyle Allah'a, O'nun dinine yönelenler, muhakkak ki onlar bütün her şeyi ihata edenin Allah olduğunu anlarlar ve bütün mekânlardan bir titreşim onlara gelir. Elbette Bizi anlayanlar necat bulurlar, elbette nimetlerin sahibinin Biz olduğunu bilip teslim olanlardan olurlar.

23- Artık bu hallerle hareket ettiklerinde kurtulacaklardır. Yeryüzünde taşkınlık içinde olup, doğruluklardan başka şeyler içinde olan insanlara ise: Siz sadece taşkınlıklar içindesiniz, yaşantınızda siz kendi çıkarlarınız için hareket ediyorsunuz, sizin kaynağınız Biziz, öyle ki yapmış olduğunuz şeylerden hakikatleri size bildiriyoruz, diye bildirilir.

24- Dünya hayatının durumu gökten indirdiğimiz su gibidir. Böylece o yeryüzünde bitkilere karışır gider. İnsanlar ve hayvanlar ondan beslenir. Hatta yeryüzü bir güzellik içinde ve süsler içinde o bitkilerle sarılır. Kendi varlığının sahibi olduğunu sananlar; gece, gündüz Bizim işleyişimizle onlar hareket ettiği halde, onlar kudret sahibinin kendileri olduğunu sanırlar. Sonra da onlar, orada Bizi anlamamanın halinde, dünkü zenginliklerini

kaybetmiş bir hâlin içinde olurlar. İşte böylece ayetlerimizi topluluklara; varlığın hakikatlerini düşünmeleri, anlamaları için, en ince ayrıntısına kadar açıklıyoruz.

25- Allah, barış ve huzur içinde olmaya davet eder. İsteyen kimse dosdoğru hakikatin yolunu bulur.

26- Güzel haller içinde olmak, hep yararlı işler yapmak ve daha fazlası o kimseler içindir ve onların yüzlerinde karamsarlık yoktur ve onlarda hor görme hâli yoktur. İşte onlar huzur sahibidirler, onlar devamlı o hallerle hareket ederler.

27- Fenalarda çalışan kimselerin karşılığı ise misli ile o fenalardır. Onlar cehaletin karanlığında kalmışlardır ve onlar, Allah'ın günahlardan koruyuculuğunu da anlayamamışlardır. Onların yüzleri sanki gece karanlığından bir parça gibidir. İşte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, devamlı o hallerle hareket ederler.

28- O halde olanların hepsi, tüm varlığı bir birlik içinde tuttuğumuzu hiçbir zaman anlayamadılar. Sonra o kimseler kendilerini ortak koşmaya meylettirenler için derler ki: Sizler bulunduğumuz yerlerde bizi ortak koşturanlardan oldunuz. Sonra da onlar aralarında ayrılığa düşerler ve onları ortak koşturanlar derler ki: Siz de bizim gibi kulluk eden değilsiniz.

29- Bundan sonra sizinle bizim aramızda hakikatlere şahit olmak isteyene Allah kâfidir. Biz de sizin gibi kulluğumuzu anlayamadık, elbette sizler gibi kendimizin ve çevremizin farkında olmayanlardan olduk.

30- Herkes ne ararsa onu bulur. Hakikatler için onların sahibi olan Allah'a dönenler; onlar sapkınlıklarda, uydurmalarda olmazlar.

31- De ki: Sizi gökten ve yerden rızıklandıran kimdir? Ya da işitmenizdeki ve görmenizdeki gücün sahibi kimdir? Ölüden diriyi çıkaran kimdir ve diriden ölüyü çıkaran kimdir ve tüm varlığın işleyişini yürüten kimdir? O zaman derler ki: Allah. De ki: Hâlâ hakikatleri anlamak için fenalardan sakınmaz mısınız?

32- İşte bunlar sizi vücudlandıran Allah'ın hakikatleridir. Öyleyse nedir sizi hakikatlerden saptıran? O halde nasıl olurda taşkınlıklar içinde kalırsınız?

33- İşte tüm kâinattaki varoluş seni vücudlandıranın tecellileridir. Hakikatleri bırakıp kendi cehalet anlayışlarına sapan kimseler, elbette onlar inanmazlar.

34- De ki: Halk oluş kimden başlar, sonra onu aslına döndüren kimdir? De ki: Halk oluşun başlangıcı Allah'tır, sonra aslına döndüren O'dur. Sizin ortak koştuklarınız bunları yapabilir mi? Öyleyse nasıl olur da gerçeklerden dönersiniz?

35- De ki: Hakikatlere yol gösteren kimdir? De ki: hakikatlere yol gösteren Allah'tır. Sizin ortak koştuklarınızdan hakikatlere yol gösteren var mı? Öyleyse hakikatlere yol gösteren kim ise O'na mı, yoksa yol göstermede yol gösteremeyene mi tâbi olmak daha doğru? Öyleyse siz nasıl hüküm veriyorsunuz?

36- Onların çoğu zandan başka şeye tâbi olmuyorlar. Muhakkak ki zan, hakikat olan şeyler hakkında fayda sağlamaz. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, her varlıkta fâil olandır.

37- Kâinat kitabındaki hakikatler uydurulmuş değildir, Allah'a aittir. Kendilerindeki O gücü anlayan kimseler onun doğruluğunu bilir. Her varlık, hakikatleri ayrıntılı bir şekilde gösteren bir kitaptır, onda şüphe yoktur, tüm varlığı vücudlandırana aittir.

38- O anlatılan hakikatlere uydurma derler. De ki: Eğer doğru söylediklerini iddia ediyorlarsa, onun benzer bir nüshasını getirsinler ve Allah'tan başka güçlü sandıkları kim varsa davet etsinler.

39- Hayır, onlar yalan şeylerde kaldılar, o ilmi kavrayamadılar. Hakikatlerden bir açıklama onlara geldiği halde, onlardan öncekiler gibi onlar da yalanlarda kaldılar. Artık zalimlerin âkıbetlerinin nasıl olduğunu gör.

40- Onlardan kimi o hakikatlere inanır ve onlardan kimi o hakikatlere inanmaz. İlmin sahibi olan seni vücudlandırandır, o ikilikte kalanları da vücudlandıran O'dur.

41- Eğer seni yalanlarlarsa, o zaman de ki: Benim amellerim bana ve sizin amelleriniz size, siz benim amellerimden uzaksınız ve ben de sizin amellerinizden uzağım.

42- Onlardan kimi senin anlattıklarını dinler. Fakat onlar düşünüp akıl etmedikleri müddetçe, hakikatlere sağır olanlara sen duyurabilir misin?

43- Onlardan kimi seninle bakar gibi görünür. Fakat onlar bakıp da göremediği müddetçe, hakikatlere kör olanlara sen gösterebilir misin?

44- Muhakkak ki Allah hiçbir şekilde insanlara kötülük vermez. Fakat insanlar kendilerine kötülük ederler.

45- Onlar her an ortaya çıkan tecellileri anlama konusunda, gündüz sadece kısa bir zaman bile düşünmezler. Onlar hakikatlere arif olma konusunda hüsrana uğrayanlardır. Allah'ın birliği hakkında yalanlarda kalan kimseler hakikatlere yol bulamazlar.

46- Ama sen hakikatlerimizi gördün. Onlardan bazı kimseler gerçeğimizi anlamak isterler, sana bir sevgiyle bağlanırlar. Böylece onlar Bize dönerler, sonra her şeyde fâil olanın, her an her yerde hazır olanın Allah olduğunu anlarlar.

47- Bütün ümmetler için hakikatleri gösterenler vardır. Hakikatleri gösterenler onlara varoluşun takdirini anlatmak için geldiklerinde, onların aralarında adalet üzere hareket ederler ve onlar zulüm içinde olmazlar.

48- Derler ki: Eğer doğru söylüyorsan, bu vaat ettiğin şey ne zamandır.

49- De ki: Benim kendime ait bir gücüm yoktur. Ne koruyabilirim, ne de fayda sağlayabilirim. Allah'ın isteğinden başka bir şey yoktur. Herkesin belirli bir zamanı vardır. Onlara ecel geldiğinde, artık onu bir an bile erteleme yoktur ve öne alma yoktur.

50- De ki: O ecelin sıkıntısının gece ya da gündüz size geldiğini göreceksiniz. Fenalarda kalanlar neden her konuda aceleci davranırlar?

51- Başınıza bir şey geldiğinde mi iman ediyorsunuz? Siz her konuda acele ediyorsunuz.

52- Sonra zalim kimseler için denir, kazandığınız şeyler sebebiyle edindiğiniz karşılık, daima sıkıntılı hallerde kalmaktır.

53- Senden o hakikatler ile ilgili bilgi isterler. De ki: Muhakkak ki o elbette Rabbimin hakikatleridir ve sizler acizliğinizi bilen değilsiniz.

54- Her kişi, bir zulüm içinde kalsa ondan kurtulmak için yeryüzünde neyi varsa verir ve onlar bir sıkıntı gördüklerinde pişmanlığa yakalanırlar. Onlar aralarında adaletle davransınlar, varoluştaki takdiri anlasınlar ve onlar haksızlık içinde olmasınlar.

55- Göklerde ve yerde ne varsa her şey Allah'ın değil midir? Tecelli eden her şey Allah'ın hakikatleri değil midir? Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

56- O hayat verendir ve sınırlayandır ve O'na döndürülürsünüz.

57- Ey insanlar! Rabbinizden size hakikatler sunuldu. İyileşme gönüllerin içinde olur. O hakikatler müminler için rahmettir ve yol göstermedir.

58- De ki: Sıfatlar Allah'tandır ve O'nun rahmetidir. İşte o sıfatlarla hayr bulursunuz, huzur bulursunuz, tüm varlığın birliğinin sırrına ulaşırsınız.

59- De ki: Allah'ın size sunduğu rızıkları inceleyip de baktınız mı? Fakat siz onları haram ve helal diye ayırdınız. De ki: Yetkili olan Allah'tır. Yoksa sizler Allah'ın hakikatleri hakkında yalan mı uyduruyorsunuz?

60- Allah hakkında bir şey uyduranlar, o yalanları yayanlar ölünceye kadar zanna dayalı şeylerde kalırlar. Muhakkak ki Allah insanlardaki sıfatların sahibidir. Fakat onların çoğunun, sıfatların sahibini bilip teslim etmeleri yoktur.

61- Hiçbir tecelli olmasın ki ve kâinat kitabından okunan hiçbir şey olmasın ki ve yaptığınız amellerinizde hiçbir şey yoktur ki, sizin üzerinizde ve iç âleminizdeki her zerrede Biz olmayalım. Yerlerde olanlarda ve göklerde olanlarda zerre miktarı kadar da olsa ve bundan daha küçük de olsa Rabbinden ayrı değildir. Apaçık olan bu kâinat kitabının içindekinden başka bir yücelik yoktur.

62- Muhakkak ki Allah'ı evliya edinenlere korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

63- O kimseler iman edenlerdir ve fenalardan sakınıp ortak koşmayanlardır.

64- Onlar yaşarken ve son anlarında bile güleryüzlülük içindedirler. Allah'ın kelimelerini çarpıtmazlar. İşte o yüce zafer budur.

65- Onların söylediklerine üzülme. Muhakkak ki bütün her şeyde izzet sahibi Allah'tır.

İşitme O'ndandır, ilmiyle var edendir.

66- Yerlerde ne varsa ve göklerde ne varsa Allah'ın değil midir? Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere yönelip ortak koşan o kimseler, aslında onlara da tâbi olmadılar. Onlar sadece zanlarına tâbi oldular ve onlar sadece çıkarlarına tâbi oldular.

67- Size, içinde sükûnet olan geceyi ve aydınlık olan gündüzü düzenleyen ki O'dur. Muhakkak ki işte bunların içinde işiten kimseler için deliller vardır.

68- Allah çocuk edindi, dediler. O, noksan sıfatlardan münezzehtir. O, tüm varlığın sahibidir. Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa O'nun dur. Hakikatler hakkında bir deliliniz olmadan kendinize göre konuşuyorsunuz. Söylediğiniz o şeyler, Allah hakkında bilginiz olmadığındandır.

69- De ki: Muhakkak ki Allah hakkında iftira atanlar ve o yalanları yayan kimseler kurtuluşa eremezler.

70- Onlar dünya hayatını bir çıkar yeri görürler, sonra onlar geldikleri kaynağın Biz olduğunu da bilemezler, sonra onlar hakikatleri görmemezlikten geldiklerinden dolayı daha fazla sıkıntılı hallerde kalırlar.

71- Onlara Nûh'un haberini bildir. Nûh kavmine demişti ki: Ey kavmim! Karşınıza geçip delilleriyle Allah'ı anlatmam size ağır mı geldi? Artık ben, tüm varlığımla Allah'a teslim oldum. Artık siz, tüm varlıktaki işleyişi, birliği anlayın ve siz ortak koştuğunuz şeyleri görün. Sonra da bedenlerinizdeki o işleyişi anlamayıp üzülenlerden olmayın. Böylece benim gibi yapın ve anlamayanlardan olmayın.

72- Sizler bu hakikatlerden yüz çevirseniz de ben sizden bir karşılık istemiyorum. Eğer bir karşılık olacaksa, sadece Allah'tandır. Ben barış ve huzur üzere olmakla emrolundum.

73- Fakat onu yalanladılar. O ise Bizi anlayıp kurtuldu. Onunla beraber olanlar hakikatlere yol aldılar ve onların ardından Bizi anlatanlar açığa çıktı. Ayetlerimizi yalanlayan o kimseler ise Bizi anlayamayıp kendi cehaletlerinde boğulup gittiler. Artık bak gör, hakikatlerin açıklanıp uyarıldığı kimselerin âkıbetleri nasıl olur.

74- Onlardan sonra onların kavminden olan resuller, Bizi anlatmak için açığa çıktı. Onlara apaçık açıklamalarla geldiler. Fakat onlar daha önceki

yalanlarında kaldıklarından dolayı inanmadılar. İşte o haddi aşanların kalbleri Bizi anlamaya karşı kapalıdır.

75- Daha sonra, Mûsâ ve Hârûn, firavuna ve onun din adamlarına delillerimizle Bizi anlatmak için açığa çıktı. Fakat onlar kibirlendiler ve fenalarda kalan kimselerden oldular.

76- Böylece onlara, Bize ait olan hakikatler sunulduğunda: Muhakkak ki bu apaçık bir aldatmadır, dediler.

77- Mûsâ dedi ki: Size hakikatler sunulduğu halde bu aldatma mı diyorsunuz? Aldatanların kurtuluşu yoktur.

78- Dediler ki: Siz, bizi atalarımızın yolundan geri çevirmek için ve bize yeryüzünde üstünlük taslamak için mi geldiniz? Biz sizin gibi inanacak değiliz.

79- Firavun dedi ki: Ne kadar etkili bilgin varsa bana getirin.

80- Böylece o etkili olanlar geldiğinde, Mûsâ: Siz, sahip olduğunuz bilgilerden ne varsa ortaya koyun, dedi.

81- Böylece onlar bildiklerini ortaya koyunca, Mûsâ dedi ki: Etkili olan bir şey getirmediniz. Bunlar Allah hakkında asılsız temelsiz şeylerdir. Muhakkak ki amellerinde bozgunculuk içinde olanlarda, ıslah olma yoktur, Allah'ı anlama yoktur.

82- Fenalarda kalanlar hakikatleri küçük görseler de, Allah gerçek olandır, O'nun kelimeleri hakikatlerdir.

83- Böylece firavunun ve onun din adamlarının işkencesinden korktukları için, kavminden bir soydan başkası Mûsâ'ya inanmadı. Muhakkak ki firavun yeryüzünde büyüklük taslayanlardandı ve doğrusu o haddi aşanlardandı.

84- Mûsâ dedi ki: Ey kavmim! Eğer siz Allah'a iman edenlerdenseniz, artık tüm varlığınızla O'na teslim olun, O'na güvenin.

85- Böylece dediler ki: Biz tüm varlığımızla Allah'a teslim olduk. Rabbimiz! Bizi zalim kimselerin içinde bulundukları o müşkilli hallerde bırakma.

86- Hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselerin hallerinden bizi rahmetinle kurtar.

87- Mûsâ ve Kardeşine: Kavminiz için Mısır'da evler yapın ve evlerinizde hep Hakk'a yönelin ve her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edin ve müminlere hakikatleri müjdeleyin, diye vahyettik.

88- Mûsâ dedi ki: Rabbimiz! Muhakkak ki sen her şeyi verensin. Firavun ve onun ileri gelenleri yaşamlarında zinetler ve mallar edindiler. Rabbimiz! Onlar senin yolunun hakikatlerinden saptılar. Rabbimiz! Onlar mallarının içinde kendilerini mahvettiler ve onların kalblerinde hakikatler için bir titreme de olmadı. Hatta onlar acı sıkıntılar görseler bile inanmadılar.

89- Sizler hakikatlere davet etmeye devam edin ve dosdoğru hareket edin ve hakikatlerimizi reddeden, hakikatlerimizi bilmeyen o kimselerin yoluna tâbi olmayın, diye bildirdik.

90- Ve İsrailoğulları hakikatlerin bilgileri doğrultusunda hakikatlerimize doğru yol aldılar. Böylece firavun bir öfkeyle ve düşmanlıkla, tüm gücüyle onları izledi, o cehalet halinde boğulmak üzere iken, İsrailoğullarından iman eden o kimselere dedi ki: Ben de inandım, muhakkak ki O'ndan başka güç yoktur ve ben de teslim olanlardanım.

91- Önceden ikiliklerde kalmışken ve bozgunculardan olmuşken, şimdi mi?

92- Sen her zaman Bizde necat bulabilirdin, senin bedenin ile sana hakikatlerimiz sunuldu. Bunlar senden sonraki kimselere delil olması içindir. Doğrusu insanların çoğu delillerimize karşı bir gaflet içinde kalıyorlar.

93- Doğrusu İsrailoğulları yerleştikleri yerlere Bizi anlayıp yerleştiler ve onlar Bizim hakikatlerimizden tertemiz yararlandılar. Böylece onlara sunulan ilmi anladıkları müddetçe ikiliğe düşmediler. Daha sonra onlar aralarında hakikatler hakkında ikiliğe düştüler, Rabbinin işleyişi hakkında, ölüm onlara gelinceye kadar aralarında tartıştılar.

94- Bundan sonra eğer sana sunduğumuz şeyler hakkında içinde bir şüphe olursa, senden önce de o varlık kitabından hakikatleri okuyan o kimselerde araştır. Doğrusu o sana sunulanlar Rabbinin hakikatleridir. Bundan sonra sakın şüphe edenlerden olma.

95- Allah'ın ayetleri hakkında yalanlarda kalan kimselerden sakın olma. Yoksa kaybedenlerden olursun.

96- Muhakkak ki yalanlarda kalan o kimseler, kendi üzerlerinde olan Rabbinin kelimelerinin hakikatlerinden emin olamazlar.

97- Onlara bütün deliller sunulduğu halde, hatta acı sıkıntılar görseler bile emin olamazlar.

98- Fakat bulundukları yerlerde eğer iman edenlerden olsalardı, onlar imanlarından dolayı fayda bulurlardı. Yunus'un kavmi başka! Onlar Bizi anlayıp inandıklarında, yaşamlarında müşkilli hallerden kurtuldular ve onlar Bizim hakikatlerimizden yararlandılar.

99- Eğer isteselerdi yeryüzündeki bütün insanlar birliği anlarlar, elbette Rabbine iman ederlerdi. Öyleyse sen; insanları küçük görmeden hakikatleri anlat, hatta müminlerden oluncaya kadar.

100- Kendi çıkarı için iman etmek olmaz. Tüm varlıkta yetkili olan ancak Allah'tır. Aklını çalıştırmayan kimseler, cehaletin pisliklerini üretirler.

101- De ki: Yerlerde ve göklerde olanlara bakın görün, anlayın. Fakat inanmayan kimselere ayetleri açıklamak, uyarmak bir fayda vermez.

102- Artık o benzeri güzellikleri bakıp da gözlemlemezler mi? Onlardan önce gelip geçen o hallerde olan kimseler de hakikatleri anlamaktan mahrum kaldılar. De ki: Artık bakıp gözlemleyin. Ben de sizinle beraber bakıp gözlemlemekteyim.

103- Sonra hakikatlerimizi gösterenler ve iman edenler Bizde necat buldular. İşte müminler hakikatlerimizi anlayıp Bizde necat bulanlardır.

104- De ki: Ey insanlar! Varlığın yaratılış yasaları hakkında eğer şüpheler içindeyseniz, artık Allah'ı bırakıp da kul olduğunuz şeylere kul olmayın. Fakat Allah'ın kulu olduğunuzu anlarsanız, sizler sevgi üzere olan kimselerden olursunuz ve ben müminlerden olmakla emrolundum, dersiniz.

105- Yüzünü Tevhîd üzere varlığın yaratılış yasalarına çevir ve sakın ortak koşanlardan olma.

106- Allah'ı bırakıp da, sana bir faydası olmayan ve seni koruyamayan zanna dayalı şeylere yönelme. Eğer böyle yaparsan, o zaman sen muhakkak ki zalimlerden olursun.

107- Eğer sana Allah hakkında bir müşkil gelirse, artık O'ndan başka O'nun hakikatini ortaya koyacak yoktur. Eğer sendeki istek hayr üzere ise, artık o lütfu engelleyecek yoktur. O'nun kulu olduğunu anlamak isteyen, O'nu kendinde hisseder ve mağfiret edenin, tüm varlığı özünden var edenin O olduğunu anlar.

108- De ki: Ey insanlar! Rabbinizin hakikatleri size sunulduğunda, bundan sonra kim hakka yol bulursa, böylece ancak kendisi için yol bulmuş olur ve kim hakikatlerden saparsa, böylece ancak kendi aleyhine sapmış olur ve ben sizin üzerinizde yetkili olan değilim.

109- Sana vahyolunan şeye tâbi ol. Bütün varlığa hâkim olan Allah'ı anlayıncaya kadar sabırlı ol ve O, hüküm ve hikmetiyle hayırlı olandır.

HÛD SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Râ. Her varlık delilleriyle sapasağlam bir kitaptır. Her varlıkta hakikatler ayrıntılı bir şekilde gösterilmiştir. Hakikatler tüm varlığa hâkim olana, tüm varlıktan hakikatleri bildirene aittir.

2- De ki: Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere kul olmamanız için, doğrusu ben sizlere O'nun hakikatlerini açıklayıp uyaran ve hakikatleri müjdeleyenim.

3- Sizi vücudlandıranın mağfiretini anlayın, sonra da yaptığınız yanlışları bir daha yapmamak üzere O'na yönelin. Kalan zamanınızı güzel bir şekilde hakikatlerden faydalanarak geçirin. O sizi sıfatlandırandır, bütün her şeydeki sıfatların sahibidir. Eğer hakikatlerden yüz çevirirseniz, ben o vakit büyük sıkıntılarda kalmanızdan korkarım.

4- Kaynağınız ancak Allah'tır ve O bütün her şeydeki kudrettir.

5- İçlerindeki hakikatleri görmekten kaçan, kendini anlamama içinde olanlar, o cehalet içinde kalanlar değil midir? Her zaman sûretlerde kalanlar, gizli olan şeylerdeki ve apaçık görünen şeylerdeki ilmin sahibini görmekten kaçanlar değil midir? Muhakkak ki ilmin sahibi olan, gönüllerin sahibi olan O'dur.

6- Yeryüzündeki bütün varlıklardaki sıfatlar ancak Allah'ındır ve O, her varlığın bir denge içinde duruşundaki ve her varlığın güzel bir halde düzenlenişindeki ilmin sahibidir. Bütün bunlar apaçık varlık kitabının içindedir.

7- Ki O'dur göklerde olanları ve yerde olanları bir intizam, bir güzellik içinde halk eden ve O'dur bütün her yeri bir ilimle kuşatan. Sizler her zaman hakikatleri anlamak için gayret gösterin. Her zaman iyi amellerde olun. Eğer sen onlara; sizler elbette ölümün sırrına ulaştıktan sonra bir dirilik içinde olacaksınız desen, elbette hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler derler ki: Muhakkak ki bu apaçık bir aldatmadır.

8- Eğer onlar Bizi anlamayı terk ederlerse, elbette onlardan sıkıntılar eksik olmaz. O toplulukların hakikatleri anlamaya vakitleri olduğu halde elbette derler ki: O hakikatler bizden uzaktır. Onlara her an her varlıktan sunulan

hakikatler değil midir? Onlara sunulan hakikatlerden onlar karşılık bulamadılar ve onlar kendi cehaletlerine sarıldılar, hakikatleri önemsemediler.

9- Elbette insana rahmetimizden bir hissiyat gelse, sonra da o; o hissiyattan uzaklaşsa, doğrusu o hakikatleri görmemezlikten gelir, bir ümitsizlik içine düşer.

10- Eğer ona bir sıkıntı dokunsa, sonra nimetlerimizin hissiyatında olsa, elbette der ki: Benden kötülükler gitti. Doğrusu o bir şımarıklık, bir gurur içindedir.

11- Ancak sabreden kimseler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, işte onlar mağfiret içindedirler ve onlara yüce karşılıklar vardır.

12- Ona hazineler sunulmalıydı ya da onunla beraber melekler gelmeliydi, demelerinden gönlün sıkıldı diye, vahyedilen şeyleri elbette sen bırakacak değilsin. Sen sadece hakikatleri açıklayıp uyaransın. Allah bütün her şeyde yetkili olandır.

13- Onu uydurdu diyorlar. O iftira atanlara de ki: Eğer doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız, Allah'tan başka güçlü gördüğünüz kimseleri çağırın ve onun benzeri sözlerden bir kısım getirin.

14- Bundan sonra size icabet etmezler. Artık bilin ki Allah'ın ilminden başka bir şey size sunulmadı. İlah yoktur, O vardır. Artık hâlâ tüm varlığınızla teslim olup, barış ve huzur üzere olmaz mısınız?

15- Kim, dünya hayatını ve onun süsünü isterse, orada onlar çalıştıklarının karşılığını bulurlar. Fakat onlar orada hakikatleri anlamanın hesabında olmazlar.

16- İşte o kimseler sonunda ancak cehaletin yakıcılığında kalırlar ve orada yaptıkları şey kaybetmekten başka bir şey değildir ve onların yaptıkları boş şeylerdir.

17- Artık bundan sonra kim; Rabbinin apaçık delilleri üzere olursa ve o, her an her yerde hazır olana tâbi olursa, daha önce de Mûsâ'yı kendine önder kılanlar gibi, hakkın kitabını izlerse, işte onlar o hakikatlere inananlardır, rahmet üzere olanlardır. Kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, ayrılıklarda kalır, böylece varacağı yer ateştir. Bundan sonra hakikatler

konusunda şüpheler içinde olma. Muhakkak ki o seni vücudlandıranın hakikatleridir. Fakat insanların çoğu inanmıyorlar.

18- Allah hakkında asılsız şeyler söyleyen, o yalanları yayandan daha zalim olan kimdir? İşte onların Rabb hakkında bildirdikleri şeyler yalandır. Derler ki: Bilenleriz. İşte onlar kendilerini vücudlandıran hakkında yalan söyleyenlerdir. Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşanlar zalimler değil midir?

19- O kimseler Allah yolunda olanlara engel olurlar ve hakikatleri kendi cehalet anlayışlarına göre çarpıtırlar ve onlar sonunda hakikatleri görmemezlikten gelip inkâr ederler.

20- İşte onlar, yeryüzünde acizliklerini anlayacak değillerdir ve onlar, Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylerden dostlar edinirler. Onların sıkıntıları artar durur. Onların hakikatleri işitmesi olmaz ve onların hakikatleri görmesi olmaz.

21- İşte o kimseler hüsrana uğrayanlardır ve onlar uydurdukları şeylerle hakikatlerden uzaklaşırlar.

22- Şüphesiz onlar hakikatlerden bir karşılık bulamazlar, onlar sonunda hüsrana uğrayanlardır.

23- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ve Rablerine aşk ile bağlananlar ise, işte onlar huzur içindedirler, devamlı o hâl içindedirler.

24- Hakikatleri göremeyen ve işitemeyen kimselerin durumu, hakikatleri gören ve işitenlerin durumu ile hiç aynı olur mu? Öyleyse hâlâ hakikatleri düşünüp, ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmaz mısınız?

25- Doğrusu Nuh da kavmine Bizi anlatmak için açığa çıktı. Ben sizin için hakikatleri apaçık açıklayan bir uyarıcıyım, dedi.

26- Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylere kul olmayın, ben o vakit sizin acı sıkıntılar içinde kalmanızdan korkarım, dedi.

27- Onun kavminden, hakikatleri kabul etmeyenlerden ileri gelenler dediler ki: Biz seni bizim gibi bir beşerden başka bir şey görmüyoruz ve seni izleyenlerin de aciz, zayıf olan, düşük tabakalarda olan, basit görüşlü kimselerden başkası olduğunu da görmüyoruz ve senin bize karşı bir

erdemlilik içinde olduğunu da görmüyoruz. Bilakis senin yalancılardan olduğunu sanıyoruz.

28- Dedi ki: Ey kavmim! Eğer ben Rabbimin apaçık delilleri üzereysem ve ben O'na ait rahmet üzereysem, sonra sizin bilemediğiniz o hakikatleri size anlatacaksam, siz bunları görmeyecek misiniz? Sizler o konulara nefretle mi bakacaksınız?

29- Ey kavmim! Ben sizden bir karşılık da istemiyorum. Karşılık sadece Allah'tandır ve ben iman edenleri kovacak da değilim. Muhakkak ki onlar kendilerini vücudlandıranı anlamak isteyen kimselerdir. Fakat ben sizleri bir cehalet içinde görüyorum.

30- Ey kavmim! Benden yardım isteyen kimseleri Allah yolundan nasıl kovabilirim. Öyleyse hâlâ hakikatleri düşünüp, ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmaz mısınız?

31- Ben size Allah'ın hazineleri yanımda demiyorum ve görünmeyen bilinmeyen âlemi de bilmem ve ben size bir güç sahibiyim de demiyorum. Aynı sizin gibi bir insan olan o kimseler için hakir görecek sözler de söylemem. Allah onlara hayırlar vermez de diyemem, bilirim ki Allah sîretlerdeki ilmin sahibidir. Eğer bunları söylemesem, elbette zalimlerden olurum.

32- Dediler ki: Ey Nuh! Sen bizimle çok mücadele ettin, öyle ki sen çok gayret ettin. Eğer doğru söylediğini iddia ediyorsan, artık bize söylediğin şeyleri göster.

33- Dedi ki: Eğer hakikatleri anlamak istiyorsanız, Allah'ın size verdiği kendinizdeki şeylere bakın ve siz gücünüzün sahibi de değilsiniz.

34- Sizlere öğüt vermek istesem de, sizler Allah'ın hakikatlerinden saptıkça o öğütlerimin size bir faydası olmaz. Sizi vücudlandıran O'dur ve O'na döndürüleceksiniz.

35- O hakikatleri uydurduğunu mu söylüyorlar. De ki: Eğer onları uydurduysam, o zaman benim suçum bana aittir ve ben sizin fena hallerinizden uzağım.

36- Nuh'a bildirildi: Doğrusu o hakikatlere inanan kimselerin dışındakiler asla inanmazlar. Artık sen, onların yaptıkları şeyler sebebiyle umutsuzluğa düşme.

37- Birliğimiz içinde, vahyimizle yol al ve her varlıktan Benden başka seslenen olmadığını bil. Zalim kimseler ise, doğrusu onlar kendi cehaletlerinde boğulup giderler.

38- O, hep hakikatlerin yolunda çalıştı. Kavminin ileri gelenlerinin hepsi onunla sert bir şekilde alay ediyorlardı. De ki: Eğer bizi önemsemezseniz, o zaman bizi önemsemediğiniz gibi biz de sizi önemsemeyiz.

39- Artık o alçaltıcı azabın kime geleceğini ve kimin o azabın içinde kalacağını yakında bilirsiniz.

40- O, bütün varlıktaki işleyişimizi ve nurumuzun her yeri sardığını anladığında, ona bildirdik: Hakikatlerin bilgilerini, seninle aynı yolda olanlara aktar ve önceden hakka uymak için söz veren kimseler ve iman eden kimseler senin ailendir. Fakat sadece çok azı onunla beraber oldu, diğerleri inanmadı.

41- O hakikatlerle yol alanlara dedi ki: Allah'ın tüm işaretleriyle sizde olduğunu bilin ve hep O'nun yolunda giderek, hep O'na bağlı olarak hareket edin. Muhakkak ki O, beni vücudlandırandır, mağfiret edendir, rahîm olandır.

42- O ve onunla birlikte hareket edenler, hakikatlerin idrakinde, bir yücelik içinde ilerlediler. Nuh ayrılıklar içinde kalan oğluna seslendi: Ey oğlum! Gel bizimle beraber ol, hakikatler için gayret göster ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerle beraber olma.

43- Dedi ki: O yüce olanlarla beraber olurum, onlar ilimleriyle beni korur. Nuh dedi ki: Sen kendini günahlardan koruyamazsın, o vakit Allah'ın her varlıktaki işleyişini anlayamazsın, O'nun rahmetini anlayan kimselerden olamazsın, hakikatleri örtenlerin o gelgit hallerinde kalırsın. Böylece o kendi cehaletinde boğulanlardan oldu.

44- Bildirildi: Ey o makamlarda olanlar! Kendinizdeki ilmi anlayın. Ey Ulvî makamların zevkinde olanlar! İlmi muhafaza edin ve işleyişin takdiri üzere olun, bir ciddiyet içinde hareket edin. Bildirildi: Zalim kimseler için hakikatlerden uzaklaşma vardır.

45- Nuh Rabbine nida edip dedi ki: Rabbim! Muhakkak ki oğlum ailemdendir ve muhakkak ki senin vaatin haktır ve sen hükümlerinle her varlıkta hüküm sahibi olansın.

46- Bildirdik: Ey Nuh! Muhakkak ki o senin ailenden değildir. Elbette onun yaptığı iyi bir amel değildir. Artık bir ilim taşımayan şeyi Bende arama. Cahillerden olmamanız için her varlıktan her an hakikatleri bildiriyorum.

47- Nûh dedi ki: Rabbim! Bir ilim taşımayan şeyi istemekten sana sığınırım. Mağfiretini anlamayanlardan olursam ve bendeki rahmetini anlayamazsam, ben kaybedenlerden olurum.

48- Bildirdik: Ey Nûh! Kendindeki nimetlerimizi anla ve selametimiz üzere ol. Seninle beraber olan topluluklarla birlikte hakikatler için koştur ve o topluluklar faydalı olmak için koştursunlar. Sonra Bizi anlamayanlar elim bir azabın hissiyatında olurlar.

49- İşte bunlar, hakikatlerini bilmediğin haberler. Onları sana bildiriyoruz. Daha önce bunların hakikatlerini sen ve kavmin bilmiyordu. Bundan sonra sabret. Muhakkak ki fenalardan sakınan, ortak koşmayanlar için, sonunda değerlere kavuşmak vardır.

50- Hûd, Ad kavmindeki kardeşlerine dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kul olun, sizin için O'ndan başka bir güç yoktur. Sizler sadece asılsız şeyler söyleyenlere inanıyorsunuz.

51- Ey kavmim! Bu anlattıklarıma karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık verecek olan ancak beni yaratandır. Hâlâ akıl etmez misiniz?

52- Ey kavmim! Yaptığınız hatalardan pişmanlık duyarak bir daha yapmamak üzere tövbe edin. Sizi vücudlandıranın mağfiretini anlayın. Ulvî Âlem'in hakikatleri size ardı ardına sunuluyor. Ancak bu hakikatlerle kuvvetlenin ki kuvvetiniz artsın. Fenalarda kalanlar gibi yüz çeviren olmayın.

53- Dediler ki: Ey Hûd! Sen bize apaçık deliller getirmedin. Biz senin sözlerinden dolayı ilahlarımızı terk edecek değiliz ve biz sana güvenmiyoruz.

54- Biz ancak deriz ki: Bazı ilahlarımızın kötülüğü seni çarpmış. Hûd dedi ki: Ben, her an her yerde hazır olan Allah'a teslim oldum ve ben, her an her yerde olanın yanında, sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.

55- Hepiniz O'nu bırakıp, zanna dayalı şeylere, yalanlara yöneldiniz, sonra da benim gördüklerimi göremediniz.

56- Ben, tüm varlığımla beni de vücudlandıran ve sizi de vücudlandıran Allah'a teslim oldum. Hiçbir varlık yoktur ki, O, onun vücudunu tüm tecellileriyle tutmamış olsun. Ben beni vücudlandıranın dosdoğru yolu üzereyim.

57- Bundan sonra, eğer hakikatlerden yüz çevirseniz de, ben ulaştığım hakikatleri size apaçık açıkladım. Sizden sonra başka topluluklara da Rabbimin hakikatleri açıklanacak ve onu anlayanlara siz bir zarar veremezsiniz. Muhakkak ki Rabbim bütün her şeyi muhafaza edendir.

58- Hûd işleyişin Bize ait olduğunu anladığında, Bizde necat buldu ve onunla birlikte iman edenler rahmetimizi anladılar ve onlar apaçık bir sıkıntının içinden geçip, Bizi anlayıp necat buldular.

59- Fakat Âd kavmi, Rabbin ayetlerini reddettiler ve hakikatleri gösterene asi oldular ve hepsi inatla zorbalıklarının hükümlerine tâbi oldular.

60- Dünyanın zevklerine tâbi oldular ve ölünceye kadar hakikatlerin rahmetinden uzaklaştılar. Onlar Rabbin hakikatlerini görmemezlikten gelip örtenlerden olmadılar mı? Âd kavmi Hûd'un sunduğu hakikatlerden uzak durmadı mı?

61- Semud kavmine de kardeşleri Sâlih dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kul olun. Sizin için O'ndan başka güç yoktur. O'dur sizi yeryüzünde vücudlandıran ve orada sizi sıfatlandıran. Artık yaptığınız hatalardan pişmanlık duyarak, bir daha yapmamak üzere tövbe edin, sizi vücudlandıranın mağfiretini anlayın. Muhakkak ki sizi vücudlandıran her an sizinle olandır.

62- Dediler ki: Ey Sâlih! Önceden sen aramızdayken senden çok ümitliydik. Şimdi sen, atalarımızın kulluk ettiği şeylere bizim kul olmamızı yasaklıyor musun? Doğrusu biz, elbette bir şüphe içindeyiz, bizi davet ettiğin şey hakkında tereddüt içindeyiz.

63- Dedi ki: Ey kavmim! Eğer ben Rabbimin apaçık delilleri üzereysem ve ben, O'na ait rahmet üzereysem, siz bunları görmeyecek misiniz? Sonra O'na karşı bir cehalete düşersem Allah'tan başka bana yardımcı olacak kimdir? Sonra sizin o hallerinize uyduğumda, haktan uzak kalmaktan başka bir şeyim artmıyor.

64- Ey kavmim! İşte bu Allah'ın size sunduğu dişi deve, sizin için onda ayetler vardır. Artık onu bırakın Allah'ın arzında beslensin ve ona kötülük için temas etmeyin, sonra sizi büyük bir sıkıntı sarıverir.

65- Fakat onu kestiler. Böylece dedi ki: Bulunduğunuz yerlerde kalan ömrünüzde çıkar peşinde mi oluyorsunuz. Yalan olmayan vaatler yerine gelecektir.

66- Böylece Sâlih işleyişin Bize ait olduğunu anladığında Bizde necat buldu ve onunla beraber iman edenler bir rahmet içinde ve o vakit zilletten kurtularak, Bize teslim oldular. Muhakkak ki seni vücudlandıran, tüm varlığı sapasağlam tutan, tüm niteliklerin yüce sahibi olan O'dur.

67- Zalimler ise kendi cehaletlerine sarıldılar. O ilâhî sesi duyamadılar. Böylece onlar bulundukları yerlerde kaybedenlerden oldular.

68- Onlar bulundukları yerlerde alay eder gibi davranmadılar mı? Semûd kavmi de kendilerini vücudlandıranı görmemezlikten gelen olmadı mı? Semûd kavmi de hakikatlerden uzak durmadı mı?

69- Doğrusu hakikatlerimizi gösterenler, İbrâhim'e ümit veren haberlerle geldiğinde dediler ki: Barış seninle olsun. İbrâhim dedi ki: Barış sizinle olsun. Böylece o hiç beklemeden hızla bir arayışa koyuldu.

70- Böylece onların gücünü gördüğünde, onların uzak durduklarına meyletmedi ve dikkatli bir halde onları hissetti. Dediler ki: Çekinme, muhakkak ki biz Lût kavmi için açığa çıktık.

71- İbrâhim kendindeki işleyişi, tüm varlığı diri tutanı anladı, böylece mutlu oldu. Sonra da ona İshâk'ı müjdeledik ve İshâk'ın ardından Yakûb'u.

72- Dedi ki: Of ki bu çetin bir yoldur, ben acizim, bu bir yücelik, önderlik yoludur. Doğrusu bu elbette hayret veren bir şeydir.

73- Dediler ki: Şaşırma, her iş Allah'ındır. Rahmet Allah'ındır ve sizin üzerinizdeki tüm niteliklerin sahibi, vücudun sahibi O'dur. Muhakkak ki O tüm varlıktaki niteliklerin sahibidir, tüm varlığı Zâtıyla tutandır.

74- Böylece İbrâhim'in korkuları kaybolup gidince, Lût kavmiyle hakikatlerimiz hakkında mücadele etti, huzur veren hakikatleri onlara sundu.

75- Muhakkak ki İbrâhim; yumuşak huylu, imanı sağlam, idraki geniş, hep Hakk'a yönelen bir kimseydi.

76- Ey İbrâhim! O fenalarda olanların hallerinden yüz çevir. Muhakkak ki sen, seni vücudlandıranın o hakikatleri üzeresin. Elbette fenalarda kalanlar, sıkıntıların içinde olsalar da, onlar geri dönmezler.

77- Hakikatlerimizi gösterenler Lût'a geldiğinde, onlardan dolayı içi daraldı ve bir telaş içinde kaldı ve dedi ki: Bu vakit zordur.

78- Önceden beri kötülükler içinde olan kavmi ona geldiğinde, kavmine dedi ki: Ey kavmim! Sizler tertemiz yeni doğuşlardan istifade edin. Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve değerlerin içinde rezillikler yapmayın. Sizlerin kâmil kişilerden olmanız daha iyi değil midir?

79- Dediler ki: Ant olsun ki, yeni doğuşların hakikatleri hakkında biz senden bir şey öğrenen değiliz ve muhakkak ki biz, ne isteriz elbette sen biliyorsun.

80- Dedi ki: Keşke benim sizi ikna edecek gücüm olsaydı, ya da nitelikleri bilen, bana destek verecek güçlü biri olsaydı.

81- Bildirdik: Ey Lût! Muhakkak ki sen, seni vücudlandıranın hakikatlerini gösterensin. O fenalarda kalanlar seni asla anlayamazlar. Bundan sonra sana uyanlarla karanlıklardan aydınlığa yürüyün ve seninle o işleyişi anlayanlar, sizden biriniz bile geçmiş cehaletine dönmesin. Muhakkak ki o fenalarda kalanlar, sıkıntılarda kalacaklardır. Hakikatleri anlayanlar ise sıkıntılarda olmaz. Muhakkak ki o sözlerinde duranlar aydınlığa ulaşırlar, o aydınlık yakınlık değil midir?

82- Böylece işleyişin Bize ait olduğunu anlayanlar, sunduğumuz o yücelikleri anladılar. Bir idraksizlik içinde olanlar ve rahmetimizi anlayamayanlar ise, onların kalbleri taşlaşmış, katılaştıkça katılaşmıştır.

83- Onlar Rabbe ait olan nitelikleri kendilerine nisbet etmişlerdir. Zalim olan o kimse, hakikatten uzaklaşmıştır ve hakikati anlayacak değildir.

84- Medyen kavmine kardeşleri Şuayb dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kul olun, sizin için O'ndan başka güç yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın. Ben sizleri hep mal mülk peşinde görüyorum ve ben, her an sizleri kuşatacak sıkıntılardan da korkuyorum.

85- Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı tam olarak yerine getirin ve insanların mallarının karşılığını eksik vermeyin, çalmayın ve yeryüzünde zarar veren olmayın, fesat çıkaran olmayın.

86- Eğer müminlerden olursanız, Allah'ın size sundukları daha hayırlıdır ve ben sizi koruyacak olan değilim.

87- Dediler ki: Ey Şuayb! Atalarımızın kulluk ettiği şeyleri bırakmamızı, senin bağlı olduğun mu sana hükmediyor? Ya da kutsal diye bildiğimiz değerlerimiz için, istediğimiz şeyleri yapmamamızı mı söylüyor? Muhakkak ki sen iyi huylusun, bizi aydınlat.

88- Dedi ki: Ey kavmim! Eğer ben, Rabbimin apaçık delilleri üzereysem ve O'nun güzel nimetleriyle ben nimetlendiysem, siz bunları görmeyecek misiniz? Ben sizlerin ayrılıklarda olmanızı istemiyorum. Benim istediğim sadece O'nu tanımanız ve O'na karşı varlık isnat etmemenizdir. Ben sadece gücümün yettiğince düzelmeye çalışıyorum. Beni Allah'tan başkası başarıya ulaştıramaz, tüm varlığımla O'na aidim ve O'na yöneldim.

89- Ey kavmim! Sizler fenalarda olmayın. Sizler, Nûh kavminin, ya da Hûd kavminin, ya da Salih'in kavminin kaldığı gibi ayrılıklarda kalmayın. Lût kavmi henüz sizden uzak değildir.

90- Yaptığınız hatalardan pişmanlık duyarak bir daha yapmamak üzere tövbe edin, Rabbinizin mağfiretini anlayın. Muhakkak ki Rabbim, tüm varlığı şefkatiyle özünden var edendir.

91- Dediler ki: Ey Şuayb! Senin söylediğin şeylerin çoğunu biz anlayamadık. Sen bizim içimizde zayıf bir halde olansın ve eğer senin gurubun az olmasaydı elbette seni kovardık ve sen bizden daha yüce değilsin.

92- Dedi ki: Ey kavmim! Benim arkadaşlarım sevgi dolu kişilerdir. Size Allah'ı anlatmaya çalışıyorlar ve siz, geçmişinizden gelen o cehalet bildiklerinize sarıldınız. Muhakkak ki Rabbim yaptığınız şeyleri kuşatandır.

93- Ey kavmim! Bulunduğunuz yerlerde hakikatleri anlamak için gayret gösterin. Ben de gayret göstermekteyim. O alçaltıcı azap kime gelecektir ve o yalanlarda kalan kimdir yakında bileceksiniz. Gözlemleyin, ben de sizinle beraber gözlemlemekteyim.

94- Şuayb işleyişin Bize ait olduğunu anladığında, Bizde necat buldu ve onunla beraber iman edenler rahmetimizi anladılar. Zalimler ise kendi

cehaletlerine sarıldılar. O ilâhî sesi duyamadılar. Böylece onlar bulundukları yerlerde kaybedenlerden oldular.

95- Onlar bulundukları yerlerde alay eder gibi davranmadılar mı? Medyen kavmi hakikatlerden uzak durmadı mı? Semûd kavmi de hakikatlerden uzaklaştı.

96- Doğrusu Mûsâ da, delillerimizle hakikatlerimizi anlatmak için açığa çıktı ve apaçık delillerle hakikatleri açıkladı.

97- Firavuna ve onun din adamlarına hakikatleri açıkladı. Fakat onlar firavunun hükümlerine uydular. Firavunun hükümleri hakikatlerin yolunu göstermez.

98- Kıyamete giden yolda o kavminin önünde olur. Böylece onları ateşe götürür ve götürdüğü yer ne kötüdür.

99- Ve ardından o hâlin içinde rahmetten uzaklaşırlar ve kıyamete giden yolda, onların birbirlerine yardımı ne kötü bir yardımdır.

100- İşte, onların bulundukları yerdeki o kıssalarını sana bildiriyoruz. Onların kimi hakikatleri anladı ve kimileri hasetlik içinde kalıp anlayamadı.

101- Biz onlara zulmetmedik. Lâkin onlar kendilerine zulmettiler. Onlara her varlıktaki Rabbin işleyiş hakikati sunulduğunda, onlar Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylere yöneldiler, onlar edindikleri ilahlar yüzünden hakikatlerin zenginliğine ulaşamadılar ve onların hüsranlarından başka şeyleri artmadı.

102- İşte, Rabbini anlayamayanlar bulundukları yerlerde o halde kalırlar ve o zalimler muhakkak ki güçlü sıkıntılara yakalanırlar.

103- İşte bunların içinde, sonlarından korkan kimseler için işaretler vardır. İşte bunlar, insanların her zaman birlik şuurunda olmaları içindir ve işte bunlar, insanların her zaman hakikatleri idrak etmesi içindir.

104- Vaktin sonu geldiğinde o ertelenmez.

105- Gün gelir kişiler konuşmaz olur. Bütün her şeyde yetkili olan sadece O'dur. İnsanlardan bazıları ikilikte kalır ve bazıları ise hakikatleri anlayıp huzur içinde olur.

106- İşte ikilikte kalan kimseler; yakıp yıkıcı haller içindedirler, onlar öfkeli hallerinden dolayı hırıltılı bir halde soluk alıp verirler ve adeta bağırırlar.

107- Gökte ve yerde Rabbinin istediğinden başka bir şey açığa çıkmaz. O'nun tecellileri sonsuza kadar devam eder gider. Muhakkak ki Rabbin, tüm varlığın işleyişinde fâil olandır, varoluşta irade sahibi olandır.

108- Gökte ve yerde Rabbinin istediğinden başka bir şey açığa çıkmaz. O'nun tecellileri bir sonsuzluk içindedir. Bu hakikatleri anlayan kimseler huzur bulurlar, devamlı o huzurla hareket ederler. Bu sunulanlar bitmez tükenmez lütuflardır.

109- Bundan sonra onların taptıkları şeyler hakkında içinde şüphe kalmasın. Onlar önceden atalarının taptığı gibi sadece öyle tapıyorlar. Elbette onlardan sevgiyle hakikatleri arayanların nasiplerini onlara, eksiltmeden sunuyoruz.

110- Doğrusu Mûsâ, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı. Fakat onlar onun sunduğu hakikatler hakkında ayrılığa düştüler. Önceden beri gelen Rabbine ait kelimeleri yok saydılar, elbette onlar kendi aralarında anlaşamadılar. Doğrusu onlar, o hakikatler hakkında şüpheler içinde kaldılar, hakikatleri endişe verici buldular.

111- Muhakkak ki onlardan sevgiyle hakikatleri arayanlar, kendilerini vücudlandıranı anlamak için çalışırlar. Muhakkak ki yaptıkları şeylerden onlara hakikatler her an bildirilir.

112- Bundan sonra sen emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Seninle tâbi olan kimseler de öyle olsunlar ve haddi aşmayın. Muhakkak ki O'dur yaptığınız şeylerden hakikatleri gösteren.

113- Zalim olan kimselerin karşısında eğilmeyin, o zaman size de onların halleri olan yakıp yıkıcı o haller temas eder. Allah'tan başka size evliya yoktur, sonra yardımcı da yoktur.

114- Gündüz, sabahtan akşama kadar ve gece, akşamdan sabaha kadar, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin. Muhakkak ki iyilikler kötülükleri bitirir. İşte bu öğüt alanlar için öğüttür.

115- Sabredin. Muhakkak ki Allah, iyilik edenlerin karşılıklarını boşa çıkarmaz.

116- Sizlerden önceki nesiller de, o aklı başında olanlardan olup, ara bozuculuğu men edenlerden olsalardı olmaz mıydı? Fakat yeryüzünde onlardan ancak pek azı Bizi anlayıp Bizde necat buldular. Zalimler ise; mal, mülk, makam şımarıklığına tâbi oldular ve fenalarda kaldılar.

117- Rabbin, bulundukları yerlerde onlara zulmeden, helak eden olmaz. O, halkın iyi kimseler olmasını ister.

118- Elbette Rabbin, insanların birliği anlayan bir inançta olmalarını istese de, onlar ayrılıklar içinde olurlar, ikiliği bırakmazlar.

119- Ancak Rabbinin rahmetini anlayan kimseler başka. Onlar yaratılışı ve kendilerini vücudlandıranın tecellilerini, tam olarak anlamak için gayret ederler. Elbette Beni anlamayanlar, kendi egolarının deliliğinde olanlar, kendi cehaletlerinin cehenneminde kalırlar ve insanların çoğu bu haldedir.

120- Hakikatleri gösterenlerin haberlerini sana eksiksiz bildiriyoruz. Onların içindeki hakikatlerle senin idrakin daha da sağlamlaşıyor ve bunların içinden sana hakikatler ve öğütler ve müminler için hatırlatma sunuyoruz.

121- 122- İnanmayan kimselere de ki: Siz bildikleriniz üzere amel ediyorsunuz, biz de bildiklerimiz üzere amel ediyoruz. Siz de araştırın, biz de araştıralım.

123- Göklerde ve yerde görünmeyen bilinmeyen ne varsa Allah'a aittir ve bütün varlıktaki işleyişi her an döndüren O'dur. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın ve tüm varlığınızla O'na teslim olun ve ne yaparsanız yapın sizi vücudlandıranı unutmayın.

YÛSUF SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Râ. Tüm varlık işaretleriyle apaçık bir kitaptır.

2- Muhakkak ki Biz tüm kâinat kitabını anlaşılır bir halde sunduk. Umulur ki siz düşünür anlarsınız.

3- Sana okunan şeylerden kıssaların en güzelini bildiriyoruz ve sen daha önce bunları bilenlerden değildin.

4- Yûsuf babasına demişti ki: Ey babacığım! Ben on bir yıldızı ve güneşi ve ayı bana secde ediyorlar olarak gördüm.

5- Dedi ki: Ey oğlum! Rüyanı kardeşlerine anlatma. Sonra sana oyun yaparlar. Muhakkak ki şeytani haller insan için apaçık düşmandır.

6- İşte böylece sen, seni vücudlandırana tâbi olacaksın ve sözlerin yorumu sana öğretilecek ve senin üzerindeki O'nun nimetlerini anlamayı tamamlayacaksın. Daha önceki senin atalarından olan İbrâhim ve İshâk'ında tamamladığı gibi, Yâkûb ailesi de hakikatleri anlamayı tamamlayacak. Muhakkak ki seni vücudlandıran, tüm varlığa ilmiyle de hâkim olandır.

7- Doğrusu Yûsuf ve kardeşlerinin hakikatlerini araştıranlar için işaretler vardır.

8- Dediler ki: Babamız, Yûsuf ve kardeşini, biz bir grup olduğumuz halde bizden daha çok seviyor, elbette babamız apaçık bir hata içindedir.

9- Onlardan biri dedi ki: Yûsuf'u öldürün ya da onu bir araziye bırakın. Böylece babanızın sevgisi yalnız size yönelir ve ondan sonra siz ona iyi bir topluluk olursunuz.

10- Onlardan birisi de dedi ki: Yûsuf'u öldürmeyin, eğer illa bir şey yapacaksanız, onu bir kuyunun dibine bırakın, bir kervan gelir onu bulur.

11- Dediler ki: Ey babamız! Sen Yûsuf hakkında bize güvenen değilsin. Muhakkak biz onun iyiliğini isteyenlerdeniz.

12- Yarın onu bizimle gönder, gezsin yesin ve eğlensin ve biz onu elbette koruruz.

13- Dedi ki: Onu da götürdüğünüzde ben elbette üzülürüm ve siz bir gaflette iken onu bir kurdun yemesinden korkarım.

14- Dediler ki: Biz bir grup iken bir kurt onu yerse, elbette biz hüsrana uğrayanlardan oluruz.

15- Böylece onunla birlikte, onu bir kuyunun dibine bırakmak amacıyla yola çıktıklarında, onların bu yaptıklarını bir zaman sonra, onlar bir şuursuzluk içindeyken sen onlara haber vereceksin, diye ona vahyettik.

16- Ve akşam vakti babalarına ağlayarak geldiler.

17- Dediler ki: Ey babamız! Biz Yûsuf'u mallarımızın yanına bırakıp yarışmak için gitmiştik, o zaman kurt onu yemiş ve biz doğru söyleyenlerden olsak bile, sen bize inanacak değilsin.

18- Gömleğin üzerinde sahte bir kan ile geldiler. Dedi ki: Sizin kişiliğiniz sizi böyle bir işe sürükledi. Bundan sonra bana güzelce sabretmek düşer ve anlattığınız şeylere karşı Allah'tan yardım isterim.

19- Ve bir kervan geldi. Sonra da sucularını gönderdiler, böylece kovasını sarkıttı. Dedi ki: Müjde bu bir erkek çocuk. Onu ticaret malı olarak sakladılar. Allah yaptığınız şeylerdeki ilmin sahibidir.

20- Ve onu düşük bir fiyata, birkaç dirheme sattılar. Onu alan zahitlerdendi.

21- Mısır'da onu satın alan kişi hanımına dedi ki: Ona iyi bak, belki bize fayda sağlar, ya da onu evlat ediniriz. İşte böylece Yûsuf, o Bizim gücümüze sığınarak ve Bizi bilmesi için, sözlerin hakikatlerinin yorumu için o yerde kaldı. Allah, bütün varlıktaki işleyişiyle bütün varlığa mutlak hâkim olandır, fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

22- O ergenlik çağına ulaştığında, sunduğumuz hakikatlerle her şeyde mutlak hâkim olanı ve ilmiyle var edeni anladı ve işte böylece Bizi anlamanın karşılığı olarak iyi insanlardan oldu.

23- O kimse, evinin içinde ondan yararlanmak istedi ve kapıları sımsıkı kapadı ve dedi ki: Hadi gel. Dedi ki: Allah'a sığınırım, elbette benim efendim bana barınacak yer edindirdi, güzelce baktı, şüphesiz bir zalimlik içinde olan felah bulamaz.

24- Doğrusu o onu şiddetle istemişti. O Rabbinin hakikatlerini delilleriyle görmemiş olsaydı, o da isteyecekti. İşte böylece o kendini fenalardan ve

kendini büyük görmenin o hallerinden çevirdi. Muhakkak ki o, tüm özüyle Bize bağlı olan kullarımızdandı.

25- Kapıya doğru koştular ve onun gömleğini arkasından yırttı. Onu yetiştiren ile kapının yanında karşılaştılar. Dedi ki: Senin ailene kötülük yapmak isteyenin cezası nedir? Ya zindana atılmaktır ya da acı bir işkence etmektir.

26- Dedi ki: O benden yararlanmak istedi. Onun ailesinden bir tanık ona tanıklık etti. Eğer onun gömleği önden yırtılmışsa, o zaman o doğru söylüyor ve diğeri ise doğru söylemiyor.

27- Eğer onun gömleği arkadan yırtılmışsa, o zaman o doğru söylemiyor ve diğeri ise doğru söylüyor.

28- Böylece onun gömleğinin arkadan yırtıldığını gördüğünde, dedi ki: Muhakkak o sizin hilelerinizdir, elbette siz büyük hilelerdesiniz.

29- Yûsuf, sen bundan artık bahsetme. Ve diğerine dönerek, sen de günahın için bağışlanma iste, muhakkak ki sen hata edenlerden oldun.

30- Şehirdeki bazı kadınlar: Vezirin hanımı, yanındaki gençten etkilenip onu elde etmek istemiş, onun aşkı kalbine işlemiş, biz onu apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz, dediler.

31- Böylece o, onların dedikodularını işitince; onlara bir haber gönderdi, onlar için karşılıklı oturacakları yer düzenledi ve onların her birine bir bıçak verdi ve ona dedi ki: Ortaya çık. Böylece onu; bir yücelik, bir güzellik içinde gördüklerinde, onlar ellerini kestiler ve dediler ki: Aman Allah'ım! Bu bir beşer olamaz, olsa olsa ancak asil bir melek olur.

32- Dedi ki: İşte o konuda beni kınadığınız o kimse budur. Gerçek şu ki, ben onu elde etmek istedim, fakat o şiddetle sakındı ve eğer o benim emrime uymazsa, o elbette zindana atılacak ve küçük düşenlerden olacak.

33- Yûsuf dedi ki: Rabbim! Zindan onların beni davet ettiği şeyden daha sevimlidir, onların karanlık emellerinden beni uzak tut, yoksa onlara meylederim ve cahillerden olurum.

34- Böylece o, Rabbine uyanlardan oldu. Sonra da onların hilelerinden uzak durdu. Muhakkak ki O işittirendir, ilmin sahibidir.

35- Sonra da onlar, onun suçsuzluğunun delillerini görmelerine rağmen, onun bir müddet hapiste kalmasını istediler.

36- Onunla beraber iki genç zindana girdiler. Onlardan biri dedi ki: Ben kendimi şaraplık üzüm sıkıyor olarak gördüm. Diğeri dedi ki: Ben de kendimi başımın üstünde ekmek taşıyor, kuşların da oradan beslendiğini gördüm. Muhakkak ki biz seni iyilerden, bağışta bulunanlardan görüyoruz, sen bunların yorumunu bize bildir.

37- Dedi ki: Faydalanacağınız rızk size gelmeden, Rabbimin bana öğrettiği şekilde, işte onların yorumunu size önceden bildiririm. Ben; Allah'a iman etmeyen bir kavmin inançlarını, adetlerini, kültürünü terk ettim ve onlar son anlarına kadar hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerdir.

38- Ben; atalarım İbrâhim, İshâk, Yâkub'un izlediği düzen üzere oldum. Bizler hiçbir şeyi Allah'a ortak koşan olmayız. İşte bu bizim üzerimizdeki sıfatlar Allah'ındır. Fakat insanların çoğu, onlara verilen lütufların sahibini bilip teslim etmezler.

39- Ey benim zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı yüce tuttuklarınız mı, yoksa her varlıkta tekliğini gösteren, her varlığa mutlak hâkim olan mı daha hayırlıdır?

40- Sizin O'nu bırakıp, zanna dayalı kulluk ettiğiniz şeyler, atalarınız ve sizin çeşitli isimlerle isimlendirdiğiniz şeylerden başka bir şey değildir. Allah apaçık delillerin dışında bir şey sunmaz. Hükümler ancak Allah'ındır. Tüm varlıkta işleyen O'dur, kulluk yalnız O'nadır, yalnız O vardır. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

41- Ey zindan arkadaşlarım! Sizlerden biriniz bundan sonra efendisine içki sunmaya devam edecek. Fakat diğeri asılacak, sonra da başından kuşlar beslenecek. İşte sorduğunuz o işlerin haberi böyledir.

42- Onlardan, kurtulacağını düşündüğü o kimseye: Efendinin yanında beni an, dedi. Fakat o efendisine ondan bahsetmeyi, şeytani hallerinden dolayı unuttu. Böylece o zindanda bir kaç yıl daha kaldı.

43- Hükümdar: Ben yedi cılız ineğin yedi besili ineği yediğini ve yedi yeşil başak ve yedi kuru başak gördüm. Ey ileri gelenler! Eğer sizler rüya tâbir edenlerdenseniz, benim rüyamı açıklayın, dedi.

44- Dediler ki: Bunlar karışık rüyalar, biz bu rüyaların yorumunu bilenlerden değiliz.

45- Kurtulan o kimse, unutmuşken sonradan o insanı hatırladı ve dedi ki: Ben size onun yorumunu haber verebilirim, hemen beni gönderin.

46- Ey doğru sözlülerden olan Yûsuf! Yedi besili ineği yiyen yedi cılız ineği ve yedi yeşil başak ve bir de yedi kuru başağı, bize yorumla. Umarım ki ben insanlara döndüğümde anlatırım, umulur ki onlar bilirler.

47- Yûsuf dedi ki: Yedi yıl sebat ederek ekip biçin, sonra da onu hasat ettiğinizde az bir kısmıyla beslenin, sonra da geri kalanını başağında bırakın.

48- Daha sonra yedi yıl zorlu kurak yıllar geldiğinde, hazır tuttuğunuz sakladığınız şeylerden ancak az miktar beslenirsiniz.

49- Bu yıllardan sonra da, insanlar için verimli yararlı yıllar gelir.

50- Hükümdar: Onu bana getirin, dedi. Böylece o hakikati aktaran Yûsuf'a geldiğinde, Yûsuf ona dedi ki: Efendine dön, o ellerini kesen kadınların durumları neymiş diye sor. Muhakkak ki beni vücudlandıran, o hilelerde olanları da vücudlandırandır, ilmin sahibidir.

51- Dedi ki: Yûsuf'u elde etmek istediğinizde aranızda ne konuşuyordunuz. Dediler ki: Allah için hayır, biz ondan bir kötülük görmedik. Vezirin hanımı dedi ki: İşte şimdi gizlenen hakikatler ortaya çıktı, onu elde etmeye çalışan benim ve muhakkak ki o elbette doğru söyleyenlerdendir.

52- İşte bu onun bilmediği şeydi, benim ona hainlik yapmadığımı bilmesi içindir. Muhakkak ki karanlık emeller içinde olanlar, hainler Allah'a yol bulamazlar.

53- Ben kendimi temize çıkaramam. Doğrusu bir kişi, elbette kendi isteklerinin zorbalığında olduğunda bir kötülük içinde olur. Ancak Rabbinin merhametini anlayanlar başka. Muhakkak ki Rabbim mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

54- Hükümdar: Onu bana getirin, onu kendim için seçtim, dedi. Böylece onunla konuştuğunda dedi ki: Muhakkak ki sen bugün bizim yanımızda yüksek bir mevkidesin, güvenilir bir kimsesin.

55- Yûsuf dedi ki: Beni ülkenin hazinelerinden sorumlu kıl, ben onları muhafaza etmeyi bilirim.

56- İşte böylece Yûsuf, Bize teslimiyet içinde bir makama yerleşti. Yeryüzünde elde etmek istediği hakikatleri buldu. Kim isterse bizim rahmetimizi anlar ve tüm özüyle bağlananların karşılıkları zayi olmaz.

57- İman edenler için ve fenalardan sakınıp ortak koşmayanlar için, elbette sonunda daha hayırlı karşılıklar vardır.

58- Yûsuf'un kardeşleri geldiler, sonra da onun yanına girdiler. Böylece Yûsuf onları hemen tanıdı, fakat onlar Yûsuf'u tanıyamadılar.

59- Onların yüklerini hazırlayınca dedi ki: Sizin aynı babadan olan kardeşinizi bana getirin. Görüyorsunuz ki ben ölçüyü tam tutmaktayım ve ben iyi bir şekilde ağırlamaktayım.

60- Eğer bana onu getirmezseniz, o zaman benden size verilecek bir şey yoktur ve bana yaklaşmayın.

61- Dediler ki: Biz onu getirmek için onun babasını razı etmeye çalışacağız ve bunu elbette yapacağız.

62- Yûsuf yardımcılarına dedi ki: Onların heybelerinin içine, onların unuttuklarını sanmaları için mal bedellerini koyun, umulur ki onlar ailelerine vardıkları zaman onu fark ederler, umulur ki onlar geri dönerler.

63- Böylece onlar babalarına döndükleri zaman dediler ki: Ey babamız! Bize belli bir ölçüyle verilen mal yasaklandı. Artık sen kardeşimizi bizimle gönder ki biz de ihtiyacımızı alabilelim ve biz elbette onu koruruz.

64- Dedi ki: Onun için size nasıl inanabilirim. Daha önce de kardeşiniz hakkında size güvenmiştim. Fakat Allah hayırlı bir şekilde muhafaza edendir, bütün her şeyi merhametiyle kuşatan, tüm varlığı özünden var eden O'dur.

65- Onlar mallarını açtıkları zaman, mal almak için götürdükleri bedellerinin onlara iade edildiğini gördüler. Dediler ki: Ey babamız! Daha ne isteriz, bu bizim bedellerimiz bize iade edilmiş. Biz ailemize onunla erzak getiririz ve kardeşimizi de koruruz ve daha fazla mal alırız, işte bu bize kolaydır.

66- Dedi ki: Bana onu geri getirmek için, Allah adına söz vermediğiniz müddetçe, onu sizinle göndermem, ancak sizlerin etrafınızın kuşatılması başka. Böylece onlar kesin bir söz verdiklerinde, dedi ki: Allah söylediğiniz şeyler için vekil olandır.

67- Dedi ki: Ey evlatlarım! Hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Size hiçbir şeyde Allah'tan başkası yardımcı olamaz ve hüküm ancak Allah'ındır. Ben ona teslim oldum ve teslim olacaklar artık ona teslim olsunlar.

68- Onlar babalarının istediği gibi o yere girdiler. Onlara, herhangi bir şeydeki ihtiyaçlarında Allah'tan başka yardım edecek yoktur. Yâkub kendindeki ve varlıktaki işleyişi bilenlerdendi ve muhakkak ki o, tüm varlıktan öğretenin Biz olduğunu, elbette tüm varlıktaki ilmin sahibinin Biz olduğunu bilenlerdendi. Fakat insanların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

69- Yûsuf'un yanına geldiklerinde, o kardeşini yanına aldı. Dedi ki: Doğrusu ben senin kardeşinim. Bundan sonra onların yaptıkları şeylere üzülme.

70- Böylece, onlar için hazırlanan yüklerinin içine bir su kabı koydurdu. Sonra bir seslenen kişi ile onlara seslendi: Ey kafile! Elbette sizler hırsızlık yapmışsınız.

71- Onlara doğru dönerek dediler ki: Aradığınız şey nedir?

72- Dediler ki: Hükümdarın su kabı kayıp. Onu getiren kimse için bir yük mal verilecek ve ben de ona kefilim.

73- Dediler ki: Allah'a ant olsun ki biz bu yerlere bozgunculuk için gelmedik ve bizler hırsız da değiliz.

74- Dediler ki: Eğer yalan söylüyorsanız onun cezası nedir?

75- Dediler ki: Onun cezası; kimin yükünün içinde bulunursa, artık o ona karşılık olur. İşte zalimlerin karşılığı budur.

76- Böylece kardeşinin heybesinden önce, onların heybelerini aramaya başladı. Sonra onu kardeşinin heybesinden çıkardı. İşte böylece hükümdarın yasaları olmasa o kardeşini tutamazdı, bu durum Yûsuf için çare oldu. O ancak Allah'ı anlamayı isteyenlerdendi. Kim O'nu anlamak isterse makam makam yükseltilir. Ve her bilgi sahibinin üstünde ilmin sahibi vardır.

77- Dediler ki: Eğer o çalmışsa, daha önce onun kardeşi de çalmıştı. Böylece Yûsuf onu kendi içinde gizledi ve onlara bir açıklama yapmadı. Dedi ki: Sizler bulunduğunuz yerlerde kötülükler içindesiniz ve Allah tüm anlatılan şeylerdeki ilmin sahibidir.

78- Dediler ki: Ey vezir! Gerçekten onun yaşlı bir babası var, bundan dolayı onun yerine bizlerden birini al. Biz senin iyi kimselerden olduğunu görüyoruz.

79- Yûsuf dedi ki: Eşyamızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız, o zaman biz elbette zalimlerden oluruz.

80- Böylece ondan ümitlerini kesince, bir kenara çekildiler ve gizlice konuştular. Onlardan büyükleri dedi ki: Biliyorsunuz ki babamız bizden Allah adına söz aldı ve daha önce de Yûsuf için sorumsuzluk ettik. Bundan sonra ben bu yerden asla ayrılmayacağım, hatta babam izin verinceye kadar ya da Allah benim için bir hüküm verinceye kadar ve o hüküm verenlerin en hayırlısıdır.

81- Babanıza dönün, sonra da deyin ki: Ey babamız! Senin oğlun hırsızlık etti ve biz bildiğimizden başkasına tanık olamayız ve bilemediğimiz şeyleri de savunacak değiliz.

82- Bizimle oradan gelen şehir halkına ve oradan bizimle dönen yük taşıyan kafilelere sor ve elbette biz doğru söyleyenlerdeniz.

83- Dedi ki: Hayır, kendinizin hükümleri sizi böyle bir şeye sürükledi. Bundan sonra bana güzelce sabretmek düşer. Umulur ki Allah onların hepsini bana getirir. Muhakkak ki O'dur ilmin sahibi, tüm varlığa hâkim olan.

84- Ve onlardan yüz çevirdi ve ah Yûsuf'um ah, diyerek, üzüntüler içinde kaldı ve ona olan hüznünden gözlerine ak düştü ve böylece o üzüntüsünü içine attı.

85- Dediler ki: Allah'a ant olsun ki hâlâ Yûsuf'u anmaya devam edip duruyorsun, hatta eriyip gideceksin ya da ölüp gidenlerden olacaksın.

86- Dedi ki: Ben kederimi ancak Allah ile paylaşırım ve bilmediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi Allah'tır.

87- Ey oğullarım! Gidiniz, sonra da Yûsuf ve kardeşini iyice araştırın ve Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez.

88- Böylece onun huzuruna geldikleri zaman, dediler ki: Ey vezir! Bize ve ailemize bir darlık dokundu ve biz az bir sermaye ile geldik, fakat siz bize tam ölçüyle verin ve bize bağışta bulunun. Muhakkak ki sadakatle bağlı olanlara Allah'tan karşılıklar vardır.

89- Dedi ki: Siz, Yûsuf ve kardeşine cahillerden olduğunuz zaman neler yaptığınızı bildiniz mi?

90- Dediler ki: Gerçekten sen Yûsuf musun? Dedi ki: Ben Yûsuf'um ve bu da kardeşim. Bizim üzerimizde olanlar Allah'ın nimetleridir. Muhakkak ki fenalardan sakınan ortak koşmayan kimselerin ve sabredenlerin, elbette tüm özüyle bağlı olanların karşılıklarını Allah zayi etmez.

91- Dediler ki: Gerçek olan Allah'a ant olsun ki, sen bize nazaran Allah'ın hakikatleri üzere gittin ve biz doğrusu hata edenlerden olduk.

92- Dedi ki: Bugün sizi ayıplamak yoktur. Allah'ın mağfireti sizler içindir ve bütün her şeyi merhametiyle kuşatan, tüm varlığı özünden var eden O'dur.

93- Bu gömleğimi götürün, sonra da babamın yüzüne sürün ki onun gözü açılsın ve tüm ailenizi bana getirin.

94- Böylece kafile oradan ayrıldı. Babaları: Eğer bana deli divane demeyecekseniz, gerçekten ben Yûsuf'un kokusunu alıyorum, dedi.

95- Dediler ki: Allah'a ant olsun ki, elbette sen eski şaşkınlığındasın.

96- Böylece müjdeci ona geldiğinde; onun yüzüne sürdü, böylece onun basîreti aslına döndü. Dedi ki: Ben size demedim mi, sizin bilmediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi Allah'tır.

97- Dediler ki: Ey babamız! Günahlarımızdan dolayı bize mağfiret dile, biz gerçekten hata edenlerden olduk.

98- Dedi ki: Rabbimin mağfireti size yakındır. Muhakkak ki O mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

99- Böylece onlar Yûsuf'un yanına geldiklerinde, anne babasına sarıldı ve dedi ki: Allah'ın izniyle güven içinde Mısır'a girin.

100- Anne babasını tahtın üzerine oturttu ve sonra da hepsi birden ona secde ettiler. Ve dedi ki: Ey babacığım! İşte bu evvelce gördüğüm rüya. Rabbim onu gerçek kıldı. Beni zindandan çıkarttı ve güzelliklere kavuşmamı

sağladı. Şeytani haller benimle kardeşlerimin arasını açmak istemesine rağmen, sizleri çölden getirtti. Muhakkak ki Rabbim hakikatleri anlamak isteyenler için lütfedendir. Muhakkak ki O ilmin sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

101- Rabbim! Bana mülkün sahibinin sen olduğunun idrakini verdin ve bana olayların yorumunu öğrettin. Gökleri ve yeri var eden sensin, yaşamımda da ve sonunda da dost olan sensin. Beni sevgiyle teslim olanlardan eyle ve beni Salih kimselerden eyle.

102- Bilemediğin hakikatleri, işte tüm bu kâinattan sana her an vahyediyoruz. Sen, karanlık emeller içinde olup, kötülük yapmak için bir araya gelenler gibi değilsin.

103- Sen, onların hakikatleri anlamalarını ne kadar şiddetle arzu etsen de, insanların çoğu emin olamıyorlar.

104- Bu hakikatleri anlatman için sen onlardan bir karşılık da istemedin. Bu, tüm topluluklar için ancak bir öğüttür.

105- Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki yanından gelip geçerler ve onlar onun farkına varmazlar.

106- Onların çoğu Allah'a ortak koşmadan iman etmezler.

107- Onlara bir sıkıntının gelip sarıvermesinden ya da ansızın ölüm vaktinin gelmesi konusunda Allah'tan emin mi oldular? Onların kendilerini ve çevrelerini idrak etmeleri yoktur.

108- Anlat: İşte bu benim için ve beni takip edenler için, Allah'ı kalben idrak etmek için hakkın yoluna davettir, Allah noksan sıfatlardan münezzehtir ve ben ortak koşanlardan değilim.

109- Senden önce de o beldelerin halkına kâmil kişiler, Bizim hakikatlerimizi bildirmekten başka bir şey için açığa çıkmadı. Yeryüzünü dolaşmazlar mı, onlardan önceki kimselerin âkıbetlerinin nasıl olduğunu bakıp da görmezler mi? Elbette fenalardan sakınan ortak koşmayanların sonları daha hayırlıdır. Hâlâ hakikatleri düşünmez misiniz?

110- Öyle ki hakikatleri gösterenler; anlattıkları hakikatlere karşı onları yalanladıklarından dolayı, onlar bir ümitsizlik içine düştükleri zaman, yine Bizde yardım buldular. Bundan sonra Bizi anlamak isteyen kimse Bizde

necat bulur. Fenalarda kalanlar ise, Bizi anlayamadıklarından dolayı onların sıkıntıları geçmez.

111- Gerçek şu ki: Onların kıssalarının içinde aklını işletenler için ibretler vardır. Bu sözler; uydurma değildir, kendilerindeki gücün sahibini anlamak isteyen kimseler için doğruları gösterendir, bütün her şeyin hakikatlerini ayrı ayrı açıklayandır, yol gösterendir ve inanan kimseler için bir rahmettir.

RA'D SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm, Râ. İşte bu kâinat tüm işaretleriyle bir kitaptır. Tüm varlıktan sana sunulan o hakikatler seni vücudlandıranın hakikatleridir. Fakat insanların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

2- Allah O'dur ki; gördüğünüz gibi gökleri direksiz olarak yükseltendir. Sonra bütün her yerde yüceliği ile var olandır. Güneşi ve ayı düzenleyendir, bütün hepsi belirli bir sürede akar gider. Tüm varlıktaki işleyişi idare edendir. İşaretleriyle hakikatleri ayrıntılı bir halde gösterendir. Umulur ki siz, sizi vücudlandıranı anlar, Tevhîd üzere olursunuz.

3- Ki O'dur yeryüzünü yayıp döşeyen, orada dağlar ve nehirler var eden, orada erkek ve dişi olmak üzere çeşit çeşit türler vareden, ürünler ortaya çıkaran, geceyi ve gündüzü oluşturan. Muhakkak işte bunlarda düşünüp araştıran kimseler için ayetler vardır.

4- Yan yana tarlalarda üzüm, ekin, hurma, birbirlerine benzeyen ve benzemeyen bahçeler vardır. Hepsi bir su ile sulanırlar. Onlarda beslenme bakımından bazısının bazısından farklı değerleri vardır. Muhakkak işte bunların içinde akleden kimseler için elbette işaretler vardır.

5- Eğer şaşkınlıksa, onlar sözleriyle bir şaşkınlıktadırlar. Biz toprak olduktan sonra yeni bir halk oluş içinde mi olacağız, derler. İşte onlar kendilerini vücudlandıranın hakikatlerini görmemezlikten gelip örtenlerdir ve işte onlar kendi cehaletlerine bağlanıp gidenlerdir ve işte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hallerle hareket ederler.

6- İşte o halde olanlar; senden öncelikle güzel şeyleri isteyecekleri yerde, fenalıkları istemede acele ederler. Onlardan önce gelip geçenlerin de sıkıntıları vardı. Muhakkak ki Rabbin, zulme uğrayan insanlar için elbette mağfiret sahibidir ve muhakkak ki Rabbin, elbette zorlu müşkillerde kalanlara mağfiret eder.

7- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler: Onun üzerinde Rabbinden bir işaret olsaydı ya, derler. Muhakkak ki sen hakikatleri açıklayıp uyaransın ve bütün topluluklar için yol gösterensin.

8- Allah, bütün dişilerin taşıdığı şeylerdeki ilmin sahibidir. Canlıların rahimlerindeki gebelik süreleri kiminde kısadır, kiminde uzundur ve O'nun katından bütün her şey bir ölçü iledir.

9- Görünen ve görünmeyen bütün her şeydeki ilmin sahibidir. Nitelikleriyle yüce olandır, sonsuz ilmiyle yüce olandır.

10- Sizden kimi sözleri gizler ve kimi onu açıkça söyler. Kimi de bir gaflet içinde hakikatleri bilmeden hareket eder ve kimi de hakikatleri araştırıp bir aydınlanma içinde ileri gider.

11- Önlerinde ve arkalarında var olan O gücü anlamak için bakanlar, işleyişin Allah'a ait olduğunu anlayanlar, hakikatlerle korunurlar. Muhakkak ki bir kavim; Allah'ın hakikatlerini anlamada bir değişim içinde olmazsa, hatta onlar bu hakikatlerle kendilerini geliştiremezlerse ve iradenin Allah'a ait olduğunu bilemezlerse, kötülüklerde olan bir kavim olurlar. Bundan sonra onların hayırla bir ilgisi olmaz ve onlar O'nun dostluğunu da anlayacak değillerdir.

12- Ki O'dur size hayret verici şeyleri gösteren ve size umut veren ve yüklü bulutları oluşturup taşıyan.

13- Tüm sesler O'nun tesbihatıdır. Tüm varlıktaki niteliklerin sahibi O'dur ve bütün kuvveler O'na bağlıdır. Böylece O'nu anlamayı isteyen kimseye şimşekten hızlı hakikatler sunulur ve onlar, Allah'ı anlamak için gayret gösterenlerdir, tüm varlığı sımsıkı tutan, tüm varlıktaki kuvvetin O olduğunu bilenlerdir.

14- O'nun daveti hakikatleredir. O'nu bırakıp da zanna dayalı şeylere yönelen kimselere, hakikatlerden bir şey aramak için icabet etmeyin. Onların durumu; ağzına su gelsin diye bekleyip duran gibidir. Onlar o hakikatleri anlayacak değildirler. Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin yöneldikleri şeyler, sadece hakikatlerden sapmaktan başka bir şey değildir.

15- Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dahil, sabah, akşam hiç durmadan Allah'a secde ederler.

16- De ki: Gökleri ve yeri düzenleyen kimdir? De ki: Allah'tır. De ki: Kendine ait bir gücü olmayan, bir faydası ve koruyuculuğu da olmayan zanna dayalı şeylere yönelip O'ndan başka evliya mı edinirsiniz? De ki: Hakikati görmeyenle, hakikati gören hiç bir olabilir mi? Ya da cehaletin karanlığında

giden ile hakikatlerin aydınlığında giden bir olabilir mi? Yoksa Allah'a ortak koştukları şeyler O'nun halk ettiği gibi bir şey mi halk etmiş, kendilerinin yaratılışına benzer bir şey mi yaratmış. De ki: Allah bütün her şeyi halk edendir ve O birdir, her şeydeki hâkimiyet O'nundur.

17- Bir Ulviyet içinde ilmi sunduk. Ondaki ölçüyle hakikatleri anlamak için, bir yol izleyerek araştırma içinde olsunlar. Fakat kendilerini bir büyüklükte görenler, boş laflarla akıp giderler. Onların üzerlerinde bir yakıcılık, içlerinde ateş vardır, süslü halleri isterler, ya da boş laflarla veya buna benzer şeylerle çıkar peşinde olurlar. İşte gerçekleri ve boş şeyleri Allah böyle vurgular. Böylece boş laflar içinde olanlar, bir yozlaşma içinde kaybolup giderler. Fakat insanlara faydalı şeyler peşinde olanlar, yeryüzünde bir kalıcılık içinde olurlar. İşte Allah misallerle hakikatleri vurgular.

18- Kendilerini vücudlandırana icabet edenler için güzellikler vardır. O'na icabet etmeyen kimseler ise, yeryüzünde olanların tümü onların olsa, misli kadarını da isterler. Onlar hakka icabet etmeyip kurtulamayanlardır. İşte onlar kötü bir hesabın içindedirler. Onların halleri cehaletin cehennemidir ve bulundukları hâl ne kötüdür.

19- Rabbinden sunulan hakikatleri kendinde bulup, anlayıp bilen kimse, hakikatleri anlayamayan göremeyen kimse gibi midir? Ancak hakk üzere aklını işletenler, hakikatleri anlayıp o hâl ile bu âleme bakarlar.

20- O kimseler; Allah'a verdikleri sözleri yerine getirenlerdir ve verdikleri sözleri bozmayanlardır.

21- O kimseler; varlığın işleyişinin ne olduğunu anlarlar, onu anlamakla Allah'ı anlarlar. Onlar kendilerini vücudlandırana saygı duyarlar ve onlar kötü düşüncelerden çekinirler.

22- O kimseler; kendilerini vücudlandıranın gerçeklerini anlatmayı arzu ederler, sabırlıdırlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler. Onlar verdiğimiz rızıklardan gizli veya açık olarak infak ederler. Kötülükleri iyiliklerle önlerler. İşte onlar bulundukları yeri koruyup gözetenlerdir.

23- Tüm tecellilerin sahibine teslim olmanın huzuru içindedirler. Onların ataları da temizlenmiş kimselerdi. Onlarla aynı yolda olanlar da ve onların

neslinden gelmiş olanlar da ve onların hepsi hakikatlerin kapılarından geçip, gücün sahibine dâhil olmuşlardır.

24- Sabırlı olmanız sebebiyle selamete ulaşırsınız. Bundan sonra bulunduğunuz yeri güzelce koruyup gözetin.

25- Allah'a söz verdikten sonra sözlerini bozan o kimseler; Allah'ın tüm varlıktaki işleyişini anlamaktan uzaklaşırlar ve yeryüzünde bozgunculuk içinde olurlar. İşte onlar rahmetten uzaklaşırlar ve onlar bulundukları yerlerde kötülük içindedirler.

26- Allah, bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve O'nun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Mutluluğu dünya hayatının çıkarlarında arayanlar ise, onlar için dünya hayatı sonuna kadar bir çıkar peşinde koşmaktan başka bir şey değildir.

27- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler derler ki: Onun üzerinde Rabbinden bir işaret olsaydı ya? De ki: Elbette isteyen kimse, Allah'ın hakikatlerini bırakıp dalalete sapar ve isteyen kimse de O'na yönelip, O'na yol bulur.

28- O'na yönelen o kimseler iman ederler ve onların kalbleri Allah'ı anmakla mutmain olur. Zaten kalbler ancak Allah'ı anmakla mutmain olur.

29- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar; onlar hep iyi şeyler peşindedirler ve onlar iyilik, güzellik yolunda giderler.

30- İşte sen; kendilerinden önceki atalarının inançlarının yolundan gidenlere, hakikatlerimizi anlatmak için açığa çıktın. Sen ulaştığın hakikatlerimizi onlara açıkla ve onlar bütün mahlûkatı idare edeni görmemezlikten geliyorlar. De ki: O beni vücudlandırandır, ilah yoktur, O vardır. Tüm varlığın sahibinin O olduğunu bilip teslim oldum ve her an O'na bağlı olduğumu anladım.

31- Okunan şeyler, dağları yürüten ya da yeryüzünü delen ya da ölüleri konuşturan sözler mi olsaydı? Bilakis bütün varlıktaki işleyişin Allah'a ait olduğunu anlamak, çaresizlikten kurtulmak değil midir? İman edenler eğer Allah'ı anlatmada istekli olsalardı, bütün insanlar elbette O'na yol bulurlardı. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin yaptıkları şeyler sebebiyle onlardan büyük sıkıntılar kaybolmaz. Hatta bulundukları yerlerde

yakınlarını da sıkıntılara sokarlar. Allah'ın sözlerini anlayıncaya kadar bu hallerde kalırlar. Muhakkak ki Allah'ın halefi yoktur, zamanı sonsuzdur.

32- Gerçek olan şu ki; senden önce de hakikatleri gösterenleri alaya almışlardı. Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin hakikatleri anlamaya mühletleri vardı. Fakat onlar cehaletlerine sarılıp Bizi anlayamadılar. Böylece halleri zorluklarda kalmak oldu.

33- Bütün bedenleri ayakta tutan, diri olan, kazandığınız şeylerin sahibi olan O değil midir? Allah'a karşı ortaklar ediniyorlar. De ki: Onlar sizin için zehirdir. Yeryüzünde bilmediğiniz şeyler hakkında onlar size bir haber verebilir mi? Ya da apaçık bir söz söyleyebilir mi? Bilakis hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler; bencillik, gurur içinde oldular, onlar şeytani hallerde kaldılar ve hakkın yolundan da döndüler. Kim Allah'ın hakikatlerinden saparsa, artık ona bir yol gösteren olmaz.

34- Onların yaşamları sıkıntılıdır ve sonlarındaki sıkıntılar daha zorludur ve onlar Allah'ın koruyuculuğunu da anlayacak değillerdir.

35- Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlara söz edilen huzur şudur: Onlar makamlarında bir ilim üzeredirler, daima o ilimden faydalanırlar. Fenalardan sakınan, ortak koşmayanların sonu; O'nun gölgesinde olmaktır. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin sonu ise ateştir.

36- Sunduğumuz kitabı anlayan o kimseler, senin hakikatleri açıklamanla mutlu olurlar. Bazı gruplarda inkâr ederler. De ki: Ben sadece Allah'a kulluk ediyorum, O'nun işleyişine uyuyorum ve O'na ortak koşmuyorum, O'nun davetine uyuyorum ve O'nun yolunda oluyorum.

37- İşte tüm kâinat kitabından sunduğumuz hükümler anlaşılır bir şekildedir. Bencil arzular peşinde olanlara uyarsan, bundan sonra sana sunulan hakikatleri anlayamazsın ve sen Allah'ın dostluğunu ve koruyuculuğunu da anlayan olamazsın.

38- Doğrusu senden önce de Bizi anlatanlar açığa çıktı ve ona aynı yolda arkadaşlar verdik ve ondan nesiller kıldık. Resullerin bir işaret açığa çıkarması olmaz, ancak yetkili olan Allah'tır. Bütün her şeyin süresi varlık kitabında vardır.

39- Bazı varlığın zamanının kısa olması ve bazılarının uzun olması, Allah'ın isteğinden başka bir şey değildir ve ana kitap O'nun katındadır.

40- Eğer sen hakikatlerimizi görmeseydin, bazı kimselere gerçeklerimizi anlatamazdın ya da sen Bize olan bağlantıyı açıklayamazdın. Artık senin üzerine düşen sadece tebliğ etmektir ve bütün varlıktaki inceliklerin Bize ait olduğunu anlatmaktır.

41- Yeryüzünde onları nasıl meydana getirdiğimizi, etrafındakilerle nasıl yaşlandırdığımızı bakıp da görmezler mi? Allah hükmün sahibidir, O'nun hükmünü bozacak yoktur ve O'nun hesabı seridir.

42- Onlardan önceki kimseler de çare aradılar. Bütün çareler Allah'tadır. Bütün herkesin yaptığı mesleklerdeki ilmin sahibi O'dur. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, sonsuzluk yurdunun kimin olduğunu belki bilirler.

43- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, sen hakikatleri gösteren değilsin, derler. De ki: Sizinle benim aramda, her an her yerde hazır olan Allah kâfidir ve tüm varlığı bir kitap olarak bilen kimse, O'na ait olan hakikatlere ulaşır.

İBRÂHÎM SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Râ. Tüm varlığı bir kitap olarak sana sunduk. Ondaki hakikatlerle, insanları cehaletin karanlığından hakikatlerin aydınlığına çıkar. Onları vücudlandıranın, tüm varlığın işleyişinde de yetkili olduğunu anlat. Tüm değerlerin sahibi, tüm tecellilerinin sahibinin dosdoğru yolu üzere olmayı anlat.

2- Allah O'dur ki, göklerde ne varsa ve yerde ne varsa O'nundur. Hakikatleri görmemezlikten gelip, daha fazla sıkıntılar içinde kalanların vah o hallerine.

3- O kimseler; sonlarını düşünmeden dünya hayatının sevgisiyle oyalanırlar, Allah yolunda olanlara engel olurlar, doğru olmayan şeylerin peşinden koşarlar. İşte onlar hakikatleri bırakıp, kendi anlayışlarına saparlar, hakikatlerden uzaklaşırlar.

4- Bir resul kendi kavmine, sadece onların dilleriyle hakikatlerimizi apaçık bildirdi. Bundan sonra isteyen kimse, Allah'ın hakikatlerinden kendi dalaletine sapar ve isteyen kimse de hakikatlere yol bulur ve tüm değerlerin yüce sahibinin, tüm varlığa hâkim olanın O olduğunu anlar.

5- Doğrusu Mûsâ sunduğumuz ayetlerimizi anlayanlardandı. Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için ve kavmine her gün Allah'ı anlatmak için mücadele etti. İşte bunların içinde sabredenler, nimetlerin sahibini bilip teslim edenler için deliller vardır.

6- Mûsâ kavmine: Allah'ın nimetlerini hatırlayın. Sizler firavunun o hallerinden kurtarılmıştınız. Sizi kötü sıkıntılarda bırakıyordu, oğullarınızı yok ediyor ve hanımlarınızı sağ bırakıyordu, demişti. İşte bunlarda, sizi vücudlandıranın yüce niteliklerini anlamak için düşünceler vardır.

7- Sizi vücudlandıran size bildirdi: Eğer nimetlerin sahibini bilir teslim ederseniz, elbette sizin Bizi anlama idrakiniz daha güçlü olacaktır ve eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örterseniz, elbette sizler şiddetli sıkıntılarda kalırsınız.

8- Mûsâ dedi ki: Sizler hakikatleri görmemezlikten gelip örtseniz de ve yeryüzündekilerin hepsi de aynı şeyi yapsa, muhakkak ki Allah tüm varlığın sahibidir, varlıktaki tüm tecellilerin sahibidir.

9- Sizden önceki Nûh ve Âd ve Semûd'un kavminin ve onlardan sonra gelenlerin haberleri size geldi değil mi? Hakikatleri delilleriyle apaçık açıklayan, onlardan olan resuller onlara geldi. Ancak onlar Allah'ı bilemediler. Böylece onlar, kendilerinde olan gücü anlayamayıp kabul edemediler. Yalan sözlerde kaldılar. Dediler ki: Biz senin sunduğun şeylerde bir hakikat göremiyoruz ve biz elbette şüpheler içindeyiz, davet ettiğin şeyden rahatsız olduk.

10- Onlara hakikatleri gösteren dedi ki: Gökleri ve yeri yaratan Allah için şüphe mi edersiniz? Günahlarınızdan mağfiret bulmanız için, sizi hakikatlere davet ediyor ve size ölünceye kadar hakikatleri anlamanız için mühlet veriyor. Dediler ki: Sen de bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin. Sen bizim atalarımızın da kulluk ettiği şeylerden bizi döndürmek istiyorsun. Öyleyse varlığın sahibi hakkında bize apaçık bir delil getir.

11- Onlara hakikatleri gösteren dedi ki: Biz de sizin gibi bir beşerden başka bir şey değiliz. Lâkin O'nun kulu olduğunu bilmek isteyen kimseler, kendilerini lütuflandıranın Allah olduğunu bilir. Biz varlığın sahibinden size bir şey getiren olamayız. Ancak yetkili olan Allah'tır. Mümin olmak için, varlığın sahibi olan Allah'ı bilip, O'na teslim olun.

12- Biz neden varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip teslim olmayalım. Bize hakikatin yolunu gösterendir. Elbette bize yapılmış olan eziyetlere sabredeceğiz. Varlığın sahibini bilip teslim olanlar, yalnız Allah'a teslim olurlar.

13- Hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimseler, hakikatleri gösterenlere dediler ki: Muhakkak ki ya sizi bulunduğumuz topraklardan çıkaracağız ya da bizim inançlarımız, geleneklerimiz, adetlerimize döneceksiniz. İşte, elbette zalimler hakikatlerimizi bilemeyip helak olup giderler. Onlar kendilerinde, kendilerini vücudlandıranın sunduklarını göremezler.

14- Elbette sizden zalimlik hallerini terk ettikten sonra Bizi anlayanlar, bulundukları yerlerde bir rahatlık içinde olacaklardır. İşte bu, makamlara saygı duyan kimseler için ve Hakk'ın tecellilerine saygı duyanlar içindir.

15- Başarılı olmak isteyenler başarılı oldular. Zorbalıklarda olan herkes kendi bildiklerinde inat ettiler, kaybedenlerden oldular.

16- Geçmiş cehalet bildiklerinde kalıp, zorbalıklarda olanlar cehaletin cehennemindedirler ve kendi cehaletlerinin kirli hallerinden beslenirler.

17- Onu yutmaya çalışırlar, onda başarılı olamazlar ve bütün her yerde bir idraksizlik, tevhitten sapmışlık halinde olurlar, o ölümü anlayamazlar ve geçmişlerinden gelen, kaba çirkin o cehaletin sıkıntılarını takip ederler.

18- Rabbini anlayamayıp hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin durumu şudur: Onların amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın bir külü savurması gibi savrulup gider. Edindikleri şeylerden onların hakikatleri anlamaya güçleri yetmez. İşte bu hakikatlerden uzaklaşıp bir dalalet içinde kalanların durumudur.

19- Bakıp da görmez misiniz? Gökleri ve yeri Hakk ile Halk edenin Allah olduğunu. Eğer siz isterseniz, eski bildiklerinizi yok edersiniz ve varoluş ile ilgili yeni düşünceler getirirsiniz.

20- Tüm değerlerin yüce sahibi olan Allah'ı anlamak için yapılan, bundan başka bir şey değildir.

21- Bütün her şey apaçık Allah'ın birliğini gösterir. Zayıf halde olanlar, büyüklük taslayan kimselere derler ki: Biz elbette size uyanlardan olduk. Siz de müşkillerimizi nasıl gidereceğimizi söyleyen olmadınız. Allah hakkında bir şey vermediniz. Dediler ki: Eğer biz, Allah'ı kendimize rehber edinseydik, elbette biz de size yol gösterirdik. Artık, keşke şöyle yapsaydık ya da sabretseydik demenin bir faydası yok, biz de sığınacak yerin neresi olduğunu bilemedik.

22- Şeytani hallerde olan, işleyişin takdiri hakkında dedi ki: Muhakkak ki Allah size, işlerin ortaya konuşu ile ilgili hakikatleri vaat etti. Ben de size bir şeyler vaat ettim, sonra da ben sizleri ikilikte bıraktım. Sizin üzerinizdeki gücün sahibi ben olamam, ben sadece davet ettim, böylece siz bana icabet ettiniz. Sizler artık beni suçlamayın, kendinizi suçlayın. Sizin yardımcınız ben değilim ve siz kendinize yardımcı olan da olmadınız. Ben daha önceden ortak koştuğunuz şeyler sebebiyle, hakikatleri görmemezlikten gelip örttürenim. Muhakkak ki zalimler acı sıkıntılar içinde kalırlar.

23- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar; huzur içindedirler, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hâllerle hareket ederler,

vücudlarında yetkili olanı bilirler, Hakk zevki ile Halkı seyrederler, bulundukları yerlerde barış ve huzur üzeredirler.

24- Görmez misin? Allah, temizlenmiş olanların kullandığı kelimeleri, nasıl misal olarak vurgular. Güzel sözler, köküyle sapasağlam duran ve gökyüzüne dallarını uzatan ağaçlar gibidir.

25- Bütün her yerden her an bilgileri sunmada yetkili olan, bütün her şeyi vücudlandırandır. Allah insanlara benzerlikleri vurgular. Umulur ki onlar, varlığın yaratılışını düşünür, ulaştığı hakikatlerle bu âleme bakarlar.

26- Kötü niyetli olanların kullandığı kelimelerle durumları da; yeryüzünde kökünden sökülüp gitmiş, bir dengede duramayan hastalıklı ağaçlar gibidir.

27- İman eden kimseler; yaşamlarında ve son anlarına kadar dosdoğru davranışlarla hareket ederler, Allah'ın hakikatlerine kararlılıkla uyarlar. Zalimler ise; Allah'ın hakikatlerinden kendi cehaletlerine saparlar ve fâil olan Allah'ı anlayamazlar, istedikleri hallerde yaşarlar.

28- Bakıp da görmez misin? Allah'ın nimetlerini görmemezlikten gelenleri, hakikatlerin sözlerini değiştiren o kimseleri. Onlar bulundukları topluluklarda büyük tahribat yaparlar.

29- Bulundukları yer cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir yerdir.

30- Allah'ın yolundan saptırmak için, O'na ortaklar koştular. De ki: Kendi çıkarlarında olanların, mutlaka varacakları yer ateştir.

31- Kullarım için anlat: İman edenlerden olsunlar, her an Hakk'a bağlılık şuurunda olsunlar ve onlar, hiçbir alış verişin olmadığı ve dostluğun da olmadığı, o ölüm vakti gelinceye kadar, rızıklandırdığımız şeylerden gizli olarak veya açık olarak infak etsinler.

32- Gökleri ve yeri halk eden Allah'tır. Gökten suyu indirendir. Sonra da onunla ürünler ortaya çıkarandır. Sizler onlardan faydalanırsınız. Yeryüzünün düzeninde sizler için izlenecek yollar vardır. O'nun işleyişi bir sonsuzluk içinde akar gider. Yeryüzünün düzeninde sizler için akıp giden bir ilim vardır.

33- Güneşin ve ayın sisteminde sizler için bir düzen vardır. Gece ve gündüzde sizler için bir düzen vardır.

34- Sizin sunulan bütün her şeyde, sorup aradığınız şeylerin cevabı vardır. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız onu sayamazsınız. Doğrusu insan, elbette hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, zalimlerden olur.

35- İbrâhîm demişti ki: Rabbim! Bulunduğumuz yerleri güvenilir kıl. Beni ve evlatlarımı putlara kulluk etmekten uzak tut.

36- Rabbim! İnsanların çoğu putlara kulluk etmekle hakikatlerden saptılar. Bundan böyle kim beni izlerse, artık muhakkak ki o benimledir. Kim bana karşı olursa, muhakkak ki sen mağfiret edensin, varlığı özünden var edensin.

37- Rabbimiz! Neslimi senin yoluna yerleştirdim. Senin evin olan kutsal bedenlerinde, sana ait bilgilerden başka şeylere sahip olmasınlar. Rabbimiz! Onların her an sana bağlılık şuuru üzere olmaları için, artık onları kalb sahibi yap. Onlara verdiğin nimetleri, tecellileri öğrenmeleri için, sen insanları hakikatlere meylettir. Umulur ki onlar, varlığının sahibini bilir teslim ederler.

38- Rabbimiz! Göremediğimiz şeylerdeki ve apaçık olan şeylerdeki ilmin sahibi elbette sensin. Yerde ve göklerde hiçbir şey yoktur ki Allah'tan gizli olsun.

39- Tüm tecellilerin sahibi Allah'tır. Ki O bana olgunluk çağımda İsmâil ve İshâk'ı bağışladı. Muhakkak ki Rabbim, elbette işittirendir, yöneldiğimdir.

40- Rabbim! Beni hep Sana bağlılık üzere eyle. Rabbimiz! Neslimden gelenler de öyle olsun ve dualarımızı kabul eyle.

41- Rabbimiz! Beni, annemi, babamı, müminleri bağışla, her vakit hakikatleri sorup araştıranlardan eyle.

42- Allah sandığınız gibi değildir. Zalimler yaptıkları şeylerle bir gaflet içindedir. Muhakkak ki onlar; kendilerini anlamayı, tanımayı, hakikatleri görmeyi hiçbir vakit önemsemezler.

43- Onlar bir dik başlılık içinde hareket ederler. Onlar her tarafa bakarlar, kendilerine dönüp bakmazlar ve onların kalblerinde bencil arzular vardır.

44- İnsanlara hakikatleri her zaman açıklayıp uyar, onların düşeceği sıkıntıyı anlat. Sonra zalim kimseler derler ki: Rabbimiz! Senin davetine icabet etmek için, yakın bir süreye kadar bize zaman ver ve sonra biz Resullerin

izinden gidelim. Onlara bildirildi: Siz daha önce söz verenlerden olmadınız mı? Artık siz hakikatleri anlama konusunda bir yere varamazsınız.

45- Ve siz, kendilerine zulmeden kimselerin o halleri ile hareket ettiniz. Size nasıl işleyişimiz beyan edildiyse, onlara da beyan edildi ve size örneklerle hakikatleri vurguladık.

46- Karanlık düşüncelerde, sinsiliklerde olanlar kendilerini aldattılar ve onlar Allah'ın hakikatlerini anlamada cehaletin karanlığında kaldılar ve onların karanlık sinsi halleri, bir büyüklenme içinde onları mahvetti.

47- Allah sandığınız gibi değildir. O hakikatleri gösterenlerin sözlerinde bir aykırılık yoktur. Muhakkak ki Allah, tüm varlıktan gücüyle kendini gösterendir, tüm değerlerin sahibidir.

48- Yeryüzü her an bir değişim içindedir. Yeryüzü ve gökyüzü Allah'tan gayrı değildir ve Allah; apaçık görünendir, tek olandır, her şeye hâkim olandır.

49- Fenalarda olanları, her zaman halleri ile birbirlerine bağlanmış görürsün.

50- Onların halleri, cehaletin kirlenmişliğinin halidir ve onların yüzlerini öfkeli haller sarmıştır.

51- Allah bütün herkese yaptıkları şeylerin karşılığını verir. Muhakkak ki Allah'ın hesabı seridir.

52- Bu hakikatlerin bilgileri insanlar için bir tebliğdir. O hakikatleri anlayıp, kendilerine gelmeleri içindir ve bir olan gücün ancak O olduğunu bilmeleri içindir ve hakk üzere aklını çalıştırıp hakikatlere ulaşmaları, o hakikatlerle bu âleme bakmaları içindir.

HİCR SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Râ. Tüm varlık işaretleriyle bir kitaptır ve tüm kâinat apaçık Kur'ân'dır.

2- Hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler de selamete ulaşmayı temenni ederlerdi.

3- Kendi çıkarları peşinde koşanları, kul hakkı yiyenleri, boş hayallerle avunanları bırak. Belki yakında bilirler.

4- Ancak bulundukları yerlerde hakikatlerimizi bilenler helak olmazlar ve onlar, her varlık kitabında hakikatlerin apaçık belli olduğunu bilirler.

5- Bir topluluk ecelini ne öne alabilir ne de geciktirebilir.

6- Dediler ki: Ey kendisine Hakk kelamının sunulduğunu söyleyen kimse! Doğrusu sen ne dediğini bilmiyorsun.

7- Eğer sen doğru söyleyenlerdensen bize melekleri getirseydin ya.

8- Ancak gerçek olan, her varlıktaki sunduğumuz kuvvelerdir ve onlar bunu anlayan olamadılar.

9- Her şey zikrimizle açığa çıkar ve her şey zikrimizle muhafaza edilir.

10- Doğrusu, senden önce de farklı yollara ayrılan topluluklara da hakikatlerimizi anlatanlar açığa çıktı.

11- Onlara hakikatleri gösteren biri gelmesin ki, ancak onunla alay ettiler.

12- Fenalarda kalanların kalblerinde, işte hep böyle haller vardır.

13- Hakikati gösterene inanmadılar ve daha önceki gelip geçenlerin adetleri, dediler.

14- 15- Ulvî Âlem'den onların üzerinde bir kapı açılsa, sonra da onlar oraya meyledip yükselse, elbette derler ki: Bizim gözlerimiz bağlandı, belki de biz bir büyünün etkisinde kalan kimselerden olduk.

16- Ant olsun Ulvî Âlem'de yüksek makamlar oluşturduk ve seyredenler için onu sıfatlarla donattık.

17- Muhafazamız altında olan o Ulvî Âlem'in makamlarını, bütün şeytani hallerde olanlar anlamaktan uzaktırlar.

18- Kim kulaktan dolma bilgilerle hareket ederse, böylece o açıkça yakıcılık veren bir sıkıntıyı takip eder.

19-Yeryüzünü yaydık döşedik ve orada dağlar oluşturduk ve orada bütün her şeyi bir ölçü ile ortaya çıkardık.

20- Orada sizin yararlanacağınız geçim kaynakları var ettik. Siz kimseyi rızıklandıracak değilsiniz.

21- Var olan her şeydeki değerler sadece Bize aittir ve o sunduğumuz şeylerde belirli bir ölçü vardır.

22- Birliği anlamanızı sağlayacak latif duygular verdik. Ulvî Âlem'den o ilmi size sunduk. Böylece sizler o ilimle gelişirsiniz ve siz o değerlerin sahibi değilsiniz.

23- Elbette Biz; hayat vereniz ve ölümü sunanız ve hep var olan, kalacak olan Biziz.

24- Doğrusu sizden öncekilerde de olan ilmin sahibi Biziz ve doğrusu sizden sonra gelecek olanlarda da açığa çıkacak olan ilmin sahibi Biziz.

25- Muhakkak ki seni ve ortaya çıkan her şeyi vücudlandıranız. Muhakkak ki ilmiyle tüm varlığa hâkim olanız.

26- Ant olsun ki insanı; bir öz taşıyan, dönüşüp gelişen, şekillenen bir hücreden yarattık.

27- Ve görüp göremediğiniz her çeşit varlığı da akıp gelen bir kıvılcımdan yarattık.

28- Rabbin bildirdi: İnsanı bir özden, dönüşüp gelişen, şekillenen bir hücreden var eden Benim, her varlıktaki güç Benim.

29- İnsanı en güzel sıfatlarla düzenledim ve içine ruhumdan üfledim, artık bu hakikati anlayıp tüm varlığınızla teslim olun.

30- Böylece bütün varlıktaki gücü bir bütünlük içinde anlayan insan, bir teslimiyet içinde olur.

31- Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen ise, teslim olanlardan olmaz.

32- Bildirildi: Ey varlığın dış yüzünde kalan! Sen neden teslim olanlardan olmadın?

33- Varlığın dış yüzünde kalan; o yarattığımız varlığı şekillenmiş bir sûret görür ve sîretini görmez ve ben bir teslimiyet içinde olmam, der.

34- 35- O halde olana bildirilir: Artık sen sûretlerde kalıp hakikati anlayamadın. İşte doğrusu sen hakikatten uzaklaştın ve doğrusu sen varlığın yaratılma yasalarını anlamanın rahmetinden uzaklaştın.

37- O halde olan: Rabbim! Her an ortaya çıkan varlığın hakikatini anlamam için bana mühlet ver, der.

37- Bildirildi: Doğrusu sen o hakikati anlamayı hep tehir ettin durdun.

38- Ancak zaman, ecel gelinceye kadardır.

39- O halde olan: Bundan sonra benim gibi olanlar seni anlamaktan uzaklaşırlar, elbette varlığı sûret olarak görürler, benlik içinde kalırlar ve elbette o hallerde olanların hepsi hakikatlerden uzaklaşırlar, der.

40- Ancak onlardan tüm özü ile hakikatlere bağlı olup, senin kulun olduğunu anlayanlar hariç.

41- İşte dosdoğru Benim yolum üzere olan onlardır, diye bildirildi.

42- Elbette Benim kulum olduğunu anlayanların üzerine, senin bir hâkimiyetin olmaz. Ancak sana uyan kimseler, hakikatlerden sapmış zalimlik içinde olanlardır.

43- Muhakkak ki o hallerde olanların hepsinin bulunduğu yer cehaletin cehennemidir.

44- Onlar orada yedi makamın her bir kısmının hakikatleri konusunda ayrılıklarda kalmış, bölünmüşlerdir.

45- Muhakkak ki fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşmayanlar ise huzur içinde ve birlik içindedirler.

46- Emin bir halde selamete dâhil olmuşlardır.

47- Onların gönüllerinde Bizi anladıklarından dolayı öfke, ikilik kalmamıştır. Onlar kardeşleriyle makamlarında karşılıklı oturur sohbet ederler.

48- Onlara orada bir bıkkınlık dokunmaz ve onlar o halden ayrılmazlar.

49- Kullarıma bildir: Elbette Ben mağfiret edenim, tüm varlığı özümden var edenim.

50- Beni anlayamayanlar acı veren bir azabın sıkıntısındadırlar.

51- İbrahim'e gelen misafirlerden onlara haber ver.

52- Onun huzuruna dahil olduklarında, barış seninle olsun demişlerdi. Dedi ki: Biz sizden çekiniriz.

53- Dediler ki: Çekinmeyin. Biz sana bilgili olacak bir genci müjdeliyoruz.

54- Dedi ki: Benim yaşım ilerlemişken bana müjdemi veriyorsunuz. Nasıl bir müjdedir o.

55- Dediler ki: Biz sana hakikat olanı müjdeledik. Bundan sonra senin boynun bükük olmasın.

56- Dedi ki: Hakikatlerden ayrılandan başka kim Rabbinin rahmetinden ümit keser.

57- Dedi ki: Ey hakikatleri gösterenler! Hitap edecekleriniz nedir?

58- Dediler ki: Elbette biz fenalarda olanlara hakikatleri göstermek için açığa çıktık.

59- Lût ailesi başka. Onlardan Bizi anlayanların hepsi elbette necat bulacaklar.

60- Lût kendindeki işleyişin Bizim takdirimiz olduğunu anladı. Elbette anlayamayanlar geçmiş cehaletlerinde kalırlar.

61- 62- Böylece hakikatleri gösterenler, Lût ailesine geldiklerinde Lût dedi ki: Elbette siz tanımadığımız bir topluluksunuz.

63- Dediler ki: Bilâkis biz, şüphe ettiğin şeyler sebebiyle geldik.

64- Biz sana hakikatleri sunduk ve elbette biz doğru söyleyenlerdeniz.

65- Böylece sen ailenle, gafletin içinden hakikatlere doğru ilerle ve onları ardınca takip et ve sizden biriniz bile geride bıraktıklarına dönmesin ve işleyişin sahibini anlayıncaya kadar gidin.

66- İşte, tüm varlıktaki ve kendindeki işleyişin, Bizim işleyişimiz olduğunu anladı. Elbette geride bıraktıkların aydınlanma vaktine kadar kaybolup gidecekler, diye bildirildi.

67- Huzur bulacakları şehre ehil olarak geldiler.

68- Dedi ki: Elbette burası kalacağımız yer. Bundan sonra beni mahcup etmeyin.

69- Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni küçük düşürmeyin.

70- Dediler ki: Sen bize âlemlerin sahibinden başka şeylere yönelmeyi men ettin.

71- Dedi ki: İşte sizdeki bu doğuş fâil olanı anlamanızdır.

72- Elbette sen ömrünü hakikatleri anlamak üzere geçiriyorken, onlar bir sarhoşluk içinde oyalanıyorlardı.

73- İşte onlar cehaletlerine sarıldılar, her yerdeki o ilâhî sesi anlamaktan uzaklaştılar.

74- İşte, o kendini yüce görenler, sunduğumuz hakikatleri anlayamadıklarından dolayı sıkıntılarda kalırlar ve kendilerindeki rahmetimizi göremediklerinden dolayı, bir acımasızlık bir zalimlik halinde kalırlar.

75- Elbette bunların içinde firaset sahipleri için işaretler vardır.

76- Muhakkak ki hakkın yolunda olanlar hep o işaretler üzeredirler.

77- Muhakkak ki bunların içinde müminler için ayetler vardır.

78- Eyke halkı da gerçekten zalimlik içindeydiler.

79- Doğrusu onlara da hakikatleri açıklayan önder kişiler gelmişti. Fakat onlar da bizim nimetlerimizi anlayamayıp rahmetten uzaklaştılar.

80- Doğrusu Hicr halkı da hakikatleri gösterenleri yalanladılar.

81- Onlar da sunduğumuz işaretlerimizi görmemezlikten geldiler. Böylece o hakikatlerden yüz çevirdiler.

82- Onlar dağlarda kendilerinin güvenliği için evler yontuyorlardı.

83- Sonra da onlar cehaletlerine sarıldılar, her yerdeki o ilâhî sesi anlamaktan uzaklaştılar.

84- Böylece sarıldıkları cehaletleri onlara bir fayda vermedi ve onlar hakikatleri anlayamadılar.

85- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi, hakikatlerden başka bir şey için yaratmadık. Muhakkak ki o ecel vaktiniz elbette gelecektir. Artık alçak gönüllü ve iyilikler içinde olun.

86- Muhakkak ki O; seni vücudlandırandır, tüm varlığı halk edendir, tüm varlıktaki ilmin sahibidir.

87- Ant olsun ki, içinde hikmetler olan yedi makamı ve tüm kâinatı yüce bir Kur'ân olarak sana sunduk.

88- Bizi anlayamayıp kendi çıkarlarının peşinde koşanlardan olma, onların hallerine özenme ve onlar için üzülme. Sen müminler için koruyucu, himaye edici ol.

89- De ki: Ben yalnızca hakikatleri apaçık açıklayıp uyaranım.

90- Sunduğumuz hakikatleri anlamayanlar, kendilerine göre yorum yapıp ayrıldılar.

91- O kimseler kâinat kitabını kendi çıkarlarına göre kullandılar.

92- Bundan sonra seni vücudlandıranın hakikatlerinden ayrılma, onların hepsi de hakikatlerimizi anlamak için sorgulayıp araştırsınlar.

93- Yapmakta olduğunuz şeyleri de araştırın.

94- Böylece ulaştığın hükümleri açıkça bildir ve ortak koşanlardan uzak dur.

95- Seninle alay edenlere karşı hakikatlerimiz sana yeterlidir.

96- Kendi zanlarıyla var ettikleri başka ilahlara Allah ile beraber yönelen o kimseler, belki gelecekte bilirler.

97- Ant olsun ki, ilmin sahibi Biziz. Senin onların söyledikleri şeyler sebebiyle kalbin daralır.

98- 99- Artık seni vücudlandıranın, tüm nitelliklerin de sahibi olduğunu anla, tecellilerini idrak et ve tüm varlığınla teslim olanlardan ol ve ölüm sana gelinceye kadar yalnız seni vücudlandırana kul ol.

NAHL SÛRESİ

1- Her varlıktan Allah'ın işleyişi size sunulur. Bundan sonra O'nu anlamada acele etmeyin. O noksan sıfatlardan münezzehtir ve ortak koştuğunuz şeylerden yücedir.

2- Her varlıktaki kuvveler O'nun ruhundan açığa çıkar, O'nun işleyişini gösterir. Hakikatleri anlamak isteyen kimse, açıklanan hakikatlere bakar ve O'nun kulu olduğunu anlar. Allah buyurdu: Benden başka sığınacağınız güç yoktur, artık fenalardan sakının, bana ortak koşmayın.

3- Gökleri ve yeri, tüm hakikatleri gösterir bir şekilde halk etti. O, ortak koştuğunuz şeylerden yücedir.

4- İnsan, bir öz taşıyan bir hücreden halk edildi. Fakat o, kendini o özden ayrı görüp açıkça ben benim dedi.

5- Hayvanları da var eden O'dur. Siz onlardan elde ettiğiniz giysilerle ısınırsınız ve onlardan faydalar bulur ve beslenirsiniz.

6- Sizler onların gidişlerinde ve gelişlerinde güzellikler bulursunuz.

7- Sizlerin ulaşamayacağı, ancak zorlukla taşıyacağınız ağırlıklarınızı bir yerden bir yere taşırlar. Muhakkak ki sizi vücudlandıran, elbette size şefkat verendir, tüm varlığı özünden var edendir.

8- Atlar, katırlar, merkepler, onlara binersiniz ve süslersiniz. Nice bilmediğiniz şeyleri de var eden O'dur.

9- Yolun varacağı yer Allah'tır ve o yolda engeller de vardır ve eğer istenirse elbette herkes O'na yol bulur.

10- Ki O'dur suyun gökten inişindeki ilmin sahibi. Sizler ondan içersiniz ve ağaçlar ondan yararlanır, bitkilerde onunla ortaya çıkar.

11- Sizler onlardan faydalanır gelişirsiniz. Ekinlerden, zeytinlerden, hurmalardan, üzümlerden ve meyvelerin, sebzelerin her türlüsünden yararlanırsınız. Muhakkak işte bunlarda, hakikatleri arayan, derin düşünen kimseler için ayetler vardır.

12- Sizin bedenlerinizi düzenledi. Gece ve gündüz, güneş ve ay ve yıldızlar, tüm bunlar O'nun işleyişiyle düzenlenmiştir. İşte bunların içinde, düşünüp akıl eden kimseler için ayetler vardır.

13- Sizlerin çoğalmasında, yeryüzünün çeşit çeşit renkler içinde oluşunda, işte bunların içinde, varlığın yaratılışını düşünüp, ulaştığı hakikatlerle bakmak isteyen kimseler için, elbette ayetler vardır.

14- Ki O'dur denizleri düzenleyen, sizler oradan taze etle beslenirsiniz. Oradan takınacağınız süs eşyaları çıkarırsınız ve bir sonsuzluk içinde akıp gideni görürsünüz. Tüm bunlar O'nun lütuflarını anlamak içindir. Umulur ki siz, nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerden olursunuz.

15- Yeryüzünü yaydı düzenledi. Sağlam hareket edebilmeniz için, sizi bir denge içinde oluşturdu. Nehirler ve yollar var etti. Umulur ki sizler hakikatlere yol bulursunuz.

16- Bütün her şeyde işaretler vardır ve varlığın her parçası insanları hakikate ulaştırır.

17- Öyleyse var eden, var edemeyen gibi midir? Hâlâ varlığın yaratılışını düşünüp ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmaz mısınız?

18- Eğer Allah'ın nimetlerini saymaya kalkarsanız onu hesaplayamazsınız. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

19- Allah bildiğiniz şeylerdeki ve bilemediğiniz şeylerdeki ilmin sahibidir.

20- Allah'ı bırakıp da yöneldikleri kimseler hiçbir şey yaratamazlar ve onlar da yaratılmış olandır.

21- Bir idraksizlik içinde olan, Hayy olanın farkında olmayan, kendini ve çevresini anlamaktan uzak olan, hiçbir zaman varlığı açığa çıkaranı bilemez.

22- Sizin sığınacağınız güç Tek güçtür. Fakat inanmayan kimseler sonunda kalblerinde inkârı taşırlar ve onlar kibirlidirler.

23- Şüphe yok ki Allah, bildiğiniz şeylerdeki ve bilemediğiniz şeylerdeki ilmin sahibidir. Muhakkak ki o kibirli kimselerde sevgi yoktur.

24- Onlara, Rabbiniz hakkında size ne sunuldu denildiğinde, öncekilerin masalları dediler.

25- Onlar ölünceye kadar hakikatleri bilme konusunda kendi veballerini taşırlar ve bir ilim olmaksızın saptırdıkları o kimselerin de veballerini taşırlar. Taşıdıkları şey ne kötü değil midir?

26- Onlardan önceki kimseler de kötülüklerde olmuşlardı. Sonra da Allah'tan gelen temel kuralları hiçe saydılar. Böylece kendilerini yüce görmenin, üstün makam sahipleri olarak görmenin halinde yıkılıp gittiler ve onlar şuurlu olamadıklarından dolayı sıkıntıların içinde kaldılar.

27- Sonra onlar ölünceye kadar kayıptadırlar ve onlara bildirilir: Bana ortak koştuklarınız nerede? Ki onlar için muhalefet ediyor, ayrılığa düşüyordunuz. İlmin bilgileri sunulan kimselere bildirilir: Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden olursanız, her zaman bir alçalmada ve kötü hallerde olursunuz.

28- Her varlıktaki gücü anlayamayan o kimseler; bir teslimiyet içinde olamadılar, onlar kendilerine zulüm ettiler. Sonra da itiraf ettiler: Evet, biz kötülüklerden vazgeçen olamadık, barış ehlide olamadık, doğrusu yaptığımız şeyler sebebiyle ilmin sahibinin Allah olduğunu bilemedik.

29- Bu hallerde olanlar cehaletin cehennemine dahil olurlar, devamlı o halde kalırlar. Kibirliler için ne kötü bir hâldir.

30- Fenalardan sakınan ortak koşmayan kimselere; Rabbiniz hakkında sunulan şey nedir denildiğinde, nimetlerin hakikatleri dediler. Yaşamlarında yararlı, iyi davranışlarda olan kimseler için güzellikler vardır ve sonunda elbette varacakları yer huzurdur. Elbette fenalardan sakınan ortak koşmayanların bulundukları yer ne güzeldir.

31- Tüm tecellilerin sahibine teslim olmanın huzuruna dahil olurlar, orada makamlarında bir ilim üzeredirler, istedikleri şeyler oradadır. Fenalardan sakınan ortak koşmayanlara Allah'ın karşılıkları işte böyledir.

32- O kimseler; her varlıktaki gücü tertemiz anladılar, onlar sevgiyle teslim oldular. Onlara: Barış ve huzur sizinledir, yaptığınız şeylerden dolayı huzura dahil olun, denir.

33- Sadece kendilerinin güç sahibi olduğunu sananlar ya da Rabbinin işleyişini kendilerine nisbet edenler, bakıp da görmezler mi? Onlardan önceki kimseler de işte böyle yapmışlardı. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.

34- Böylece yaptıkları şeylerin fenalıkları onlara isabet etti ve alay ettikleri şeyler onları kuşatıverdi.

35- Ortak koşan kimseler dediler ki: Eğer Allah isteseydi, biz ondan başka şeylere kul olmazdık ve atalarımız da olmazdı ve biz kötülüklerde olmazdık. İşte onlardan öncekiler de böyle dediler. Resullerin görevi, hakikatleri apaçık tebliğ etmekten başka bir şey değildir.

36- Gerçek olan şu ki; her ümmetin içinden hakikatleri gösteren, bizi anlatanlar açığa çıktı. Allah'a kul olsunlar ve batıl olan şeylerden sakınsınlar diye, onlara hakikatleri anlattı. Sonra da onlardan kimi Allah'ı rehber edindi ve onlardan kimi de hakikatleri bırakıp cehalete saptı. İşte yeryüzünde gezin dolaşın, sonra da bakın görün yalanlarda kalanların akıbetleri nasıl oldu.

37- Sen onların doğru yola ulaşmalarını çok istersin. Fakat kim hakikatleri bırakır yalanlara saparsa, elbette onlar Allah'a yol bulamazlar ve onlar bir yardımcı da bulamazlar.

38- Onlar imanlarında güçlü durmak için Allah'a yemin ederler. Fakat onlar kendilerinde olan tecelliler hakkında, hakikatler hakkında, idraksizlik içinde olan kimselerden oldular, her şeyin Allah'tan açığa çıktığını anlayamadılar. Zaten insanların çoğu bilemiyorlar.

39- İkilikte kalan kimselere ve hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselere; hakikatleri bilmeleri için, onlara apaçık hakikatler açıklanmıştı. Şüphesiz onlar yalanlayanlardan oldular.

40- Bir varlığın var olması için irade ettiğimiz zaman, ona ol deriz, böylece olur.

41- Zalimliklerini bıraktıktan sonra, Allah'ı anlamak için bir arayışta olanlar; yaşamlarında iyilikler içinde oldukları müddetçe, onlar Bizi anlayıp hakikatlere ulaşırlar ve elbette sonunda yüce olanı anlarlar. Keşke bilenlerden olsalardı.

42- Onları vücudlandırana karşı bütün her şeyiyle teslim olanlar, sabırlı olan kimselerdir.

43- Senden öncede vahyimizi anlayan kâmil insanlar, bizi bildirmekten başka bir şey için açığa çıkmadı. Eğer bilemiyorsanız zikri bilenlere sorun.

44- Apaçık delillerle zikri ve her varlığı bir mektup olarak sana sunduk. Onlara sunduğumuz şeyleri anlamaları için, insanlara hakikatleri açıklama içinde ol. Umulur ki onlar, varlığın hakikatlerini anlamak için düşünürler.

45- O kimseler emin olmak mı istiyorlar? Yalanlarını kötülüklerini yok etsinler. Sûretleri tutanın Allah olduğunu anlasınlar. Kendisini ve çevresini idrak etmeyenler sıkıntılarda kalırlar.

46- Yoksa onlar bir değişim içinde olamazlar, onlar o cehalet hallerinde kalırlar, böylece onlar acziyetlerini bilemezler.

47- Ya da onlar hep cehaletin korkularında kalırlar. Muhakkak ki sizi vücudlandıran, elbette inceliklerini sunandır ve özünden var edendir.

48- Onlar, Allah'ın halk ettiği şeylerin gölgelerinin dahi sağa sola dönerek, Allah'a secde ettiklerini ve tüm var olanların bir bütünlük içinde olduğunu bakıp da görmezler mi?

49- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah'a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur.

50- Kendilerini vücudlandıranı ve kendi üzerindeki sıfatların ve kendi vücudundaki işleyişin sahibini bilenler, tüm varlıkta O'ndan başka işleyen olmadığını bilenler, her an her şeye karşı bir saygı içindedirler.

51- Allah buyurdu: İlahlar edinmeyin, sizin sığınacağınız güç Tektir.
Artık yalnız Beni bilin. Bundan sonra hep saygı içinde olun.

52- Göklerde ve yerde olanlar O'nundur ve din daima O'nundur. Öyleyse Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylerden mi sakınırsınız?

53- Sizdeki bütün nimetlerin hepsi Allah'tandır. Size bir sıkıntı dokunduğunda, yalnız O'na yalvarırsınız.

54- Sonra da sizden sıkıntı ortadan kalkınca, o zaman sizlerden çoğunuz Rabbine ortak koşanlardan olursunuz.

55- Onlara sunduğumuz şeyleri görmemezlikten geldikleri için böyle yaparlar. Sonra da kendi çıkarlarında koşarlar. Belki yakında bilirler.

56- Onları rızıklandırdığımız şeylerden bir nasib elde edemediler. Bilmedikleri şeyler içinde oldular. Allah gerçek olandır. Uydurduğunuz şeylerden elbette sizler sorumlusunuzdur.

57- Kızları Allah'a isnat ediyorlar ve beğendikleri şeyleri de kendilerine. O noksan sıfatlardan münezzehtir.

58- Onlardan birine bir kız çocuğu müjdelendiği zaman, onun yüzü kararır ve o öfkelenir.

59- Ona verilen müjdeyi kötü bildiğinden, kavminden gizler. Onu utanarak tutsun mu, ya da toprak olması için onu kuma mı bıraksın? Ne kötü karar veriyorlar.

60- İnanmayan kimseler için sonunda kötü durumlar vardır. Allah'a inananlar için ise yüce durumlar vardır. O nitelikleriyle yüce olandır, tüm varlığa hâkim olandır.

61- Eğer insanlar, Allah'ı anlamak için gayret gösterselerdi, onlar zulüm hallerini terk ederlerdi, var olan varlığı anlarlardı. Fakat onlar o sürelerini geciktirirler. Fakat onların eceli geldiğinde o vakit ertelenmez ve öne alınmaz.

62- Allah'ın var ettiklerini kerih gördüler ve güzelliklerin onlara ait olduğunun yalanını söylediler. Şüphesiz onlar için yakıcılık vardır ve doğrusu onlar haddi aşanlardır.

63- Gerçek olan Allah'tır. Doğrusu senden önce de önderlik yapan, hakikatlerimizi anlatanlar açığa çıktı. Fakat onların anlattığı kimseler gösterişlerde kaldılar, amelleriyle şeytanlaştılar. Bugünde onlar gibi olanların dostları, o şeytani halleridir ve onlar için acı sıkıntılar vardır.

64- Her varlığı bir kitap olarak sana sunduk. Onun içinde ihtilafa düştüğünüz konuların hakikati vardır ve onda hakikatlere yol gösterme vardır ve inanan kimseler için rahmet vardır.

65- Gökten suyu sunan, böylece onunla yeryüzünde yaşam veren, sonra da ondan nutfeler oluşturan Allah'tır. Muhakkak işte bunların içinde işiten kimseler için ayetler vardır.

66- Sizin için hayvanlarda elbette dersler vardır. Siz onlardan gelen şeylerle beslenirsiniz. Onların karnında sindirilmiş gıdadan ve kandan süzülüp gelen o güzel sütü içersiniz.

67- Meyvelerden ve hurmalardan ve üzümlerden, şeker, şerbet yaparsınız ve güzelce faydalanırsınız. Muhakkak işte bunların içinde düşünen kimseler için ayetler vardır.

68- Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve asma çardağı gibi şeylerde yuvalar kurmasını.

69- Sonra çiçeklerden, meyvelerden hepsinden yemesini, sonra da Rabbinin yollarında kolayca yol almasını, o çeşit çeşit renklerdeki çiçeklerden içtiğini karnından çıkarmasını. Onun içinde insanlar için şifalar vardır. Muhakkak ki işte bunların içinde, hakikatlere ulaşacak şekilde derin düşünen kimseler için ayetler vardır.

70- Allah sizi halk edendir, sonra size ölüme kadar bir süre verir ve sizler yaşlanır, bir güçsüzlük içine döner, sonra bir şey bilir iken bilmez hâle gelirsiniz. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, kudrettir.

71- Allah, birbirinizden fayda bulmanız için sizlere değerler verdi. Fakat bazı kimseler onlara verilen değerlerin karşılığını vermezler, faydalı olmazlar. Onlar kendilerindeki gücün sahibi değildirler. Oysa onlar yaratılışta birdirler. Öyleyse Allah'ın nimetlerini inkâr mı ediyorlar?

72- Allah, kendi cinsinizden sizler için eşler sundu ve birbirinize eş olmanızdan sizlere evlatlar ve torunlar sundu ve sizlere tertemiz rızıklar sundu. Hâlâ boş şeylere inanıyor ve Allah'ın nimetlerini görmemezlikten mi geliyorsunuz?

73- Allah'ı bırakıp da, göklerde ve yerde hiçbir rızkı meydana getirmeye güçleri olmayan ve hiçbir şey yapamayan şeylere mi kulluk ediyorlar?

74- Artık Allah'ı zannınıza göre bir şeylere benzetmeyin. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir ve siz ilmin sahibi olamazsınız.

75- Allah, sahip olduğu hiçbir şeye muktedir olamayan kul örneğini misal gösterir. O kimseyi rızıklarımızla güzelce rızıklandırdık. Fakat o, ona verdiklerimizin sahibinin kim olduğunu bilip, gizli ve açık olarak aynı derecede teslim eder mi? Tüm varlıktaki niteliklerinin tek sahibi Allah'tır. Bilakis onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

76- Allah şu iki kişinin misalini örnek gösterir: Onlardan biri bir şey yapmaz, oturur. Diğeri ise sahip olduğu bütün her şeyi ile her yere koşar. Diğerinde

bir iyilik yoktur. Diğer kimse ise adaletli bir şekilde çalışır ve o dosdoğru yol üzeredir. Hiç bunlar eşit olabilir mi?

77- Göklerdeki ve yerdeki bilinmeyen görünmeyen âlem Allah'a aittir. Zamanın işleyişi ancak bir göz açıp kapama gibi ya da ondanda hızlıdır. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

78- Allah sizleri bir şey bilmez iken annelerinizin karnından çıkardı. Sizlere işitme duygusu ve görme duygusu ve idrak etme duygusu verdi. Umulur ki siz, size verilenlerin sahibini bilir teslim edersiniz.

79- Gökyüzünde havada uçan kuşlara bakıp da görmezler mi? Onları orada Allah'tan başkası tutmuyor. Muhakkak ki işte bunların içinde inanan kimseler için ayetler vardır.

80- Allah, evlerinizi sizin için dinlenme, huzur yeri olarak sundu. Hayvanların derilerinden size yararlar sundu. Evlerinizde onu kolayca kullanırsınız. Bir yere gittiğiniz günde onu götürürsünüz ve sizin konakladığınız günde ondan yararlanırsınız. Onların yünlerinden ve tüylerinden ve kıllarından, kullanacak şeyler ve belli bir zaman geçimlik şeyler yaparsınız.

81- Allah, var ettiği şeylerden gölgeler sundu, siz ondan yararlanırsınız. Size dağları sundu, ondan barınacak yerler yaparsınız. Size giysiler sundu, onunla sıcaktan, soğuktan korunursunuz. Sizi güzelce koruyan giysiler verdi. İşte O, nimetlerini size tastamam verdi. Umulur ki siz, varlığın sahibini bilir teslim olursunuz.

82- Bundan sonra eğer yüz çevirirlerse, artık senin üzerine düşen sadece apaçık bildirmektir.

83- Onlar Allah'ın nimetlerini biliyorlar, sonra da onu inkâr ediyorlar ve onların çoğu hakikatleri görmemezlikten geliyorlar.

84- Bütün ümmetlerde hakikatlere şahit olup Bizi anlatanlar her zaman açığa çıkar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin hakikatleri anlatma yetkileri yoktur ve onların hakikatleri anlamaya arzuları da yoktur.

85- Zalimler bir sıkıntı gördükleri zaman, onların onu kolayca kabullenmeleri olmaz ve onların görüp anlamaları da yoktur.

86- Ortak koşanlar, onları ortak koşturan kimseleri gördüklerinde derler ki: Rabbimiz! İşte bunlar bizi ortak koşanlardan eyledi, o kimseler yüzünden biz seni bırakıp zanna dayalı şeylere yöneldik, böylece onların yüzünden başka sözler ortaya attık. Muhakkak ki sizler yalanlarda kalanlarsınız.

87- Her şeyiyle ancak Allah'a teslim olanlar, her an barış ve huzur içinde olanlardır. Uydurulmuş şeyler içinde kalanlar ise hakikatlerden sapanlardır.

88- Hakikatleri görmemezlikten gelenler ve Allah yolunda olanları engelleyenler, ikilikte kaldıklarından dolayı sıkıntıları artıkça artar.

89- Bütün ümmetlerde hakikatlerimize şahit olanlar her zaman açığa çıktı. Onların kendi bedenlerinde olan hakikatleri onlara anlattı. İşte sende bildiğin hakikatleri onlara anlatmak için açığa çıktın. Her varlığı bir kitap olarak sana sunduk. O kitap da her şeyi apaçık açıklayan ve yol gösteren ve rahmet veren ve teslim olanlara mutluluk veren hakikatler vardır.

90- Muhakkak ki Allah; adil olmayı ve iyiliklerde olmayı ve sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder. Kendini üstün görmeyi ve fenalarda kalmayı, inkâr etmeyi ve hasetlik yapmayı, haksızlık yapmayı, zulümlerde olmayı ise yasaklar. İşte size böylece öğüt verir. Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.

91- Allah adına söz verdiğiniz zaman o sözünüzü yerine getirin ve verdiğiniz sözlerinizde sağlam durun, sakın sözlerinizi bozmayın ve Allah için bir şey yaptığınızda, sizler güvenilir insanlar olun. Muhakkak ki sizde fâil olan, ilmin sahibi olan Allah'tır.

92- Söz verdikten sonra ters dönüp giden o kimseler gibi sakın olmayın. Sizler sözlerinizi kendi aranızda bir aldatma aracı olarak yapmayın. Bir topluluk diğer topluluğu baskı altında tutmasın. Doğrusu sizler her zaman, Allah'ı dikkatlice düşünüp anlama içinde olun ve ihtilafa düştüğünüz şeylerin hakikatlerini, ölüm size gelinceye kadar anlama içinde olun.

93- Eğer Allah isteseydi sizleri tek kültürde toplanan bir topluluk olarak düzenlerdi. Artık isteyen kimse dalalete sapar ve isteyen kimse de hidayet bulur. Elbette yaptığınız şeylerden sorumlusunuz.

94- Yeminlerinizi birbirlerinizi aldatma aracı yapmayın. Sonra sözünüzden döner, bulunduğunuz yerde hakir olursunuz ve böyle yaptığınızdan dolayı

fena hallerde kalır, Allah'ın yolundan ayrılırsınız ve büyük sıkıntılarda kalırsınız.

95- Allah'a verdiğiniz sözü az bir değer içinde olsa, çıkarlarınız için satmayın. Muhakkak ki Allah'a ait olan hakikatlere ulaşmanız, eğer bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.

96- Sizin sahip olduklarınız erir gider. Allah'a ait olan şeyler ise bâkidir. Elbette sabredenlere, yapmış oldukları güzel şeylere karşılık olarak karşılıklar sunarız.

97- Erkek veya kadın, kim dosdoğru hakk yolunda çalışırsa ve o müminlerden olursa, elbette o kendinde Hayy olanın Biz olduğunu anlar, tertemiz bir yaşam içinde olur. Elbette onların yapmış oldukları güzel şeylere karşılık olarak, onlara karşılıklar sunarız.

98- Tüm kâinat kitabından okunan şeyleri anla, şeytani hallerden uzaklaşarak Allah'a sığın.

99- Muhakkak ki o şeytani hallerin, iman edenlerin üzerine ve onları vücudlandırana tam teslimiyet içinde olanlara bir hâkimiyeti yoktur.

100- Sadece o hallere yönelenlere ve Allah'ın varlığının yanında kendine varlık isnat edenlerin üzerinde, o hallerin hâkimiyeti vardır.

101- Biz bir yerdeki ayeti diğer bir ayetle açıklar tamamlarız. Allah, her yerden sunduğu ayetlerdeki ilmin sahibidir. Sana, sen ancak uyduruyorsun derler. Bilakis onların çoğu bilemiyorlar.

102- De ki: Açığa çıkan her varlık, kutsal Ruhtandır ve seni vücudlandırana aittir, iman eden kimseler için dosdoğru hakikatlerdir ve yol göstermek içindir, barış ve huzur üzere olanlar için mutluluktur.

103- Gerçek şu ki, ilmin sahibi Biziz. Onlar; o yabancı olan birine yöneliyor, onunla konuşuyor, bir insan ona öğretiyor, diyorlar. Bu kâinat kitabı apaçık anlaşılır bir lisan üzeredir.

104- Muhakkak ki Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerine inanmayan o kimseler, Allah'a yol bulamazlar ve onlar acı sıkıntılardadırlar.

105- Sadece uydurmalarda, anlatılan yalanlarda kalanlar Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerine inanmazlar ve işte onlar yalanlarda kalanlardır.

106- Kim, Allah'ın hakikatlerini görmemezlikten gelip örterken, sonra da o kimse tüm zorluklara karşı iman ederse, onun kalbi iman ile mutmain olur. Fakat kim, gönlünü açıklanan hakikatlere karşı kapatırsa, artık onlar hiddet hallerinde kalıp, Allah'ı anlamaktan uzaklaşırlar ve onlar büyük sıkıntılardadır.

107- İşte bu onların, son anlarına kadar yaşamlarını çıkarları için sevmelerinden dolayıdır. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler Allah'a yol bulamazlar.

108- İşte onların kalbleri ve onların işitmeleri ve onların basiretleri Allah'ı anlamaya karşı kapalıdır ve işte onlar bir gaflet içinde olanlardır.

109- Şüphesiz onlar sonunda da kayıpta olanlardır.

110- Sonra muhakkak ki Rabbin, eziyet görseler dahi hakikatler için yolculuk eden kimselere hakikatleri anlamada gayret ve sabır verendir. Muhakkak ki Rabbin mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

111- Gün gelir herkes kendisi için bir mücadele içine girer ve herkes yaptıkları şeylerin karşılığını alır ve onlara haksızlık edilmez.

112- Allah bir beldede yaşayanların misalini vurgular: Orası güvenli, emin olunan bir yer, her yerden oraya güzelce rızıklar gelir. Sonra da Allah'ın nimetlerini görmemezlikten gelip örterler. Böylece onlar orada Allah'a karşı sûretlerde kalırlar, mutmainsizlik içinde olurlar ve yaptıkları şeyler sebebiyle korkularda kalırlar.

113- Gerçek şu ki, onların içinden onlara hakikatleri gösteren biri geldi. Fakat onu yalanladılar, sonra da onlar cehaletin sıkıntılarına sarıldılar ve onlar zalimlerden oldular.

114- Bundan sonra Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden, güzelce uygun bir şekilde yararlanın ve yalnız O'nun kulu olduğunuzu bilin, nimetlerin Allah'ın olduğunu bilip, teslim edenlerden olun.

115- Hakikatlere karşı bir idraksizlik içinde olmanız ve kan dökücü olmanız ve zararlı hallerde olmanız size uygun değildir ve Allah'ın hakikatlerinin dışında olmanız uygun değildir. Bundan sonra kim, zarurette kalsa bile haddi aşmasın ve haktan ayrılmasın. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

116- Niteliklerini bilmediğiniz şeyler için, bu helaldir, bu haramdır deyip yalanları dilinize dolayıp söylemeyin. Allah için yalanlarda, uydurmalarda olmayın. Muhakkak ki Allah için yalan söyleyen, uydurmalarda olan kimselere kurtuluş yoktur.

117- Az bir şey için de olsa, çıkar için koşanlara acı sıkıntılar vardır.

118- Yalnız biz yol gösteririz, diyen kimselerden olmanızı haram kıldık. Sana daha öncekilerin hikâyelerini sunmuştuk. Biz onlara zulmeden olmadık, fakat onlar kendilerine zulmettiler.

119- Sonra muhakkak ki Rabbin, cehaletle fena amellerde olan, sonra da yaptıklarından pişman olup bir daha yapmamak üzere söz veren ve ıslah olan kimselere yardım edendir. Muhakkak ki Rabbin, her zaman elbette mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

120- Muhakkak ki İbrahim; hakikatler yolunda olan biriydi. Tevhîd üzereydi, daima Allah için hareket ederdi ve asla Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat eden olmadı.

121- O, nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerdendi ve hakk ile batılı ayırandı ve o dosdoğru yol olan hakkın yolunu gösterendi.

122- O, sunduğumuz sıfatlarla yaşamında hep iyilikler peşinde oldu ve o sonunda Salihlerden oldu.

123- Sonra sana vahyettik: İbrahim'in düzenlediği ilkelere tâbi olmanı, Tevhîd üzere olmanı ve ortak koşanlardan olmamanı.

124- Allah'a dinlenme günü isnat ederek, onun hakkında tartışmalara girdiler ve doğrusu onlar Rabbin hakikatlerini anlayamadılar. Onlar aralarında o konu hakkında, ölüm onlara gelinceye kadar tartışmaya devam ettiler.

125- Rabbinin yoluna hikmetle davet et. Hayırlı çalışmalar için öğüt ver ve onlara hayırlı olanı anlatmak için gayret göster. Muhakkak ki seni vücudlandıran, O'dur ilmin sahibi olan. Hakk yolundan sapan kimseleri de vücudlandıran O'dur. O'nu O'na yol bulanlar bilir.

126- Eğer size yapılana karşılık verecekseniz, misli ile karşılık verin ya da siz karşılık veren olmayın. Eğer sabredebilirseniz, elbette o sabır sizin için daha hayırlıdır.

127- Sabret. Senin sabrın ancak Allah'tan başka bir şey için değildir. Onlar için üzülme ve onların yaptıkları şeytanlıklar yüzünden sıkılma.

128- Muhakkak ki fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayan kimseler; kendilerinin Allah'tan ayrı olmadığını, bir birlik içinde olduklarını bilirler ve o kimseler iyiliklerde, yararlı çalışmalarda olanlardır.

İSRÂ SÛRESİ

1- Ki O'dur noksan sıfatlardan münezzeh olan. Kulunu; cehaletin karanlığından, hakikatlerin aydınlığına sevk eden, çevresinde olan her şeyde, bereketimizi, işaretlerimizi görmesi için, teslim olunan mukaddes yerden, teslim olunacak son noktaya ulaştıran. Muhakkak ki O'dur işittiren, gördüren.

2- Mûsâ, her varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı. O, sunduğumuz hakikatlerle, Allah'tan başka vekil edinmeyin, diyerek İsrailoğullarına yol gösterdi.

3- Nûh'la birlikte olanlar, onun neslinden gelenler hakikatlerimizi taşıdılar. Şüphesiz o kendine verilen nimetlerin sahibini bilip teslim eden kullarımızdandı.

4- İsrailoğullarına; tüm varlığı yaratmadaki takdirimizi anlamalarını, tüm varlık kitabının içindeki hakikatlerle hareket etmelerini, yeryüzünde ikilik çıkarmaktan, fenalıklardan uzak olmalarını ve kendilerini bir yücelik içinde görüp, üstünlük taslamalarından uzak durmalarını bildirdik.

5- Böylece ikilikten geçip birlik üzere olmalarını, her zaman sunulan hakikatler üzere olmalarını, sizleri kulumuz olarak ortaya çıkardığımızı, tüm kuvvelerin sahibinin Biz olduğumuzu bilmelerini bildirdik. Artık bulunduğunuz yerlerde her şeyin aslını arayın ve fâil olanın, her şeyi açığa çıkaran olduğunu bilin.

6- Sonra da sizler, kendinizde olanları tekrar tekrar anlamaya çalışıp, Bize dönün. Sizi varlığımızla destekledik ve size tekliği çoklukta sunduk.

7- Eğer iyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz ve eğer kötülük ederseniz, böylece kendinize etmiş olursunuz. Artık yüzlerinizin fenalarda olmaması için, sonuna kadar sözlerinize uyun. Hakk'tan ilk gelişiniz gibi teslim olunan o yere dahil olun. Kendinize yazık etmemek için üstünlük taslamayın ve kendinize yazık etmeyin.

8- Umulur ki sizi vücudlandıranı, tüm varlığın tek özden geldiğini anlarsınız. Bizim size döndüğümüz gibi, siz de Bize dönersiniz. Sunduğumuz

hakikatleri görmemezlikten gelenler kaybedenlerdir, cehaletin cehenneminde kalanlardır.

9- Muhakkak ki kâinat kitabı, tüm güçlü delilleriyle hakikatlere ulaştırır. Salih amellerde olan mümin kimselere hakikatlere ulaşmanın sevinci vardır, onlara büyük karşılıklar vardır.

10- İman etmeyen kimselere ise, hakikatlerimizi görmemezlikten geldiklerinden dolayı sonunda acı sıkıntılar vardır.

11- İnsan iyiliği istediği gibi kötülüğü de ister ve insan acelecidir.

12- Karanlıkta ve aydınlıkta işaretler sunduk. Cehaletin karanlığında olan kişi; işaretlerimizi göremez, Bizi anlayamaz. İrfaniyetin aydınlığında olan kişi ise; işaretlerimizi görür, her şeyi Bizim düzenlediğimizi anlar. Rabbinizin nitelikleri, hakikatleri anlamanız için yol gösterici olandır. Kaç yıl yaşarsanız yaşayın hakikatleri bilin ve araştırma içinde olun ve bütün hakikatleri, varlık kitabında en ince ayrıntısına kadar açıkladığımızı anlayın.

13- Bütün insanlara; her zaman hakikatlere yönelmeyi, ilmen yükselmeyi gerekli kıldık. Ölüm onlara gelinceye kadar, onlar her an açığa çıkardığımız varlığı anlama içinde olsunlar ve yayılmış olan varlık kitabında bütün hakikatlerin olduğunu bilsinler.

14- Oku, kendini tanımak için kendi vücud kitabın sana yeter. Her an kendindeki niteliklerin sahibini anlama içinde ol.

15- Kim Hakk'ın yolunu bulursa, böylece ancak kendi huzuru için Hakk'a yol bulmuş olur. Kim hakikatleri bırakır yalanlara saparsa, böylece ancak kendindeki yalanlara sapmış olur. Başkasının vebalini başkası taşımaz. Biz azap eden değiliz. Hakikatleri gösteren tüm varlığın Bizden açığa çıktığını anlatır.

16- Kendi egoları, eğlenceleri içinde olanlar; bulundukları yerlerde işleyişin Bize ait olduğunu, irademizden olduğunu anlayamadıklarından dolayı kendilerine yazık ederler. Böylece ikilik içinde, kötülüklerde kalırlar. Sonra da kendilerindeki tecellilerin hakikatlerine ulaşamazlar, böylece Bizi anlama konusunda köreldikçe körelirler.

17- Nûh'tan sonraki yıllarda da niceleri Bizi anlayamayıp kendilerine yazık ettiler. Hataları anlayıp dönmek için Rabbin kâfidir. O kullarına bildirendir, basiret verendir.

18- Kim hakikatleri anlamayı isterse, hemen kendine baksın, ondaki hakikatlerimizi hemen incelesin. İrademizi anlamak isteyen kimse için, anlamak istediği hakikat makamında vardır. Sonra o, ona sunduğumuz hakikatleri anlayamazsa; cehaletin cehenneminde kalır, reddetme hallerinde, kötülük hallerinde olur.

19- Kim hakikatleri bir gayretle ararsa, sonunda istediğine kavuşur ve o müminlerden olur. İşte onlar, gayretli aramalarından dolayı karşılığını alanlardır.

20- Bu yolda olanların hepsinin irfaniyetleri artar. Seni vücudlandıranın lütuflarıdır bunlar ve seni vücudlandıranın lütuflarında engel yoktur.

21- Niteliklerimizin nasıl olduğunu birbirlerine bakıp görsünler. Elbette sonunda mertebenin yüceliği ve yüce erdemlilik vardır.

22- Allah ile bir olduğunuzu bilin, varlığın eşya boyutunda kalmayın. Sonra kötülükler halinde, hakikatlerden uzaklaşma halinde kalırsınız.

23- Rabbin farz kıldı: O'ndan başkasına kul olmamanızı, anne ve babanıza iyi davranmanızı, eğer onlardan biri ya da her ikisi yanınızda iken yaşlanırsa, onlara öf bile dememenizi ve onlara kötü davranmamanızı ve onlara hep güzel sözler söylemenizi.

24- Ve onlara bağlı kalmanızı, merhametli, tevazulu olmanızı ve Rabbim! Onlar beni küçükken terbiye edip yetiştirdi, sen de onlara merhamet et, diye söyleyin.

25- Sizi vücudlandıran; ilmin sahibidir, vücudlarınızda olan tüm sıfatların sahibidir. Eğer dosdoğru hakk yolunda olursanız, fenalardan geri dönüp O'na yönelirseniz, şüphesiz O'nun mağfiretini anlarsınız.

26- Hakikatlere yakın olanlara ve bir çaresizlik içinde olanlara ve hakk yolunun evlatlarına haklarını verin ve sakın saçıp savurmayın.

27- Muhakkak ki o saçıp savuranlar, şeytani hallere kardeş olurlar. Şeytani hallerde olan ise Rabbinin hakikatlerini görmemezlikten gelip örten olur.

28- Rabbinin rahmetini anlamanın arzusuyla, eğer onlardan uzak durman gerekirse, yine de onlara uygun söz söyle.

29- Yöneldiğin yerle bütünleş elini bırakma ve bütün her şeyinle birleş ayrılma, böylece Melâmî'liğe sarıl, o halde kal.

30- Muhakkak ki Rabbin, bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve onun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Şüphesiz O, kullarına basiret verendir, tüm varlıktan hakikatleri bildirendir.

31- Evlatlarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin. Onları da ve sizi de nimetlendiren Biziz. Muhakkak ki onların öldürülmesi büyük hatadır.

32- Zinaya yaklaşmayın. Doğrusu o hâl; haddi aşmaktır, kendi çıkarına göre hareket etmektir ve kötü bir yoldur.

33- Cana kıymayın. Ki onu Allah yasakladı, bir adaleti sağlamak için başka. Kim haksız yere öldürülürse, bu konuda öldürülenin velisini yetkili kıldık, ancak o da öldürmede haddi aşmasın, muhakkak ki o yardım görecektir.

34- Kuvvetlenip olgunluk çağına erişinceye kadar yetimin malına yaklaşmayın. Ancak o, ondan güzellikler bulacaksa başka. Verdiğiniz sözleri yerine getirin. Muhakkak ki verilen söz sorumluluk gerektirir.

35- Ölçtüğünüzde, adaletle dosdoğru ölçüp yerine getirin. İşte bu hayırlı olandır ve güzel bir durumdur.

36- Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin. Muhakkak ki işitmeniz ve görmeniz ve idrakinizle, işte bunların hepsiyle o konuda sorumlu olursunuz.

37- Yeryüzünde gururlanarak yürüme. Muhakkak ki sen yeryüzünü hareket ettiremezsin ve yüceliğe erişemezsin, sonsuza kadar kalamazsın.

38- İşte bunların hepsi Rabbinin katında yasak olan, fena olan şeylerdir.

39- İşte bunlar, Rabbinin hakikatlerini derin düşünmen için sana sunulan şeylerdir ve Allah ile bir olduğunu bil, varlığın eşya boyutunda kalma yoksa Melâmî'likten uzaklaşır cehaletin cehennemine bağlanırsın.

40- Rabbiniz oğulları size ayırdı ve dişilik isnat ettiğiniz melekleri kendisine mi bıraktı? Doğrusu siz aşırı sözler söylüyorsunuz.

41- Varlığın hakikatlerine ulaşsınlar, o hâl ile bu âleme baksınlar diye kâinat Kur'ân'ını en ince ayrıntısına kadar ortaya koyduk. Ancak onlar isteksiz davrandılar, hakikatlerden uzaklaştılar.

42- De ki: Eğer onların söyledikleri gibi ilahları olsaydı, bütün her yerin yüce sahibini anlamak için elbette onlar da yol ararlardı.

43- O, noksan sıfatlardan münezzehtir ve tüm varlığın yüce sahibidir. Onların söyledikleri şeylerden uzak olandır, yüce olandır.

44- Göklerdeki sonsuzlukta ve yerde ve onlarda ne varsa, O'nun tecellilerini gösterir. Nerede bir nesne olursa olsun ancak O'nun tesbihatıdır, niteliklerin sahibi O'dur. Lâkin hakikatleri idrak edemeyenler o tesbihatı anlayamazlar. Muhakkak ki O, güzel halleri sunandır, mağfiretin sahibidir.

45- Tüm kâinat kitabını okunur, anlaşılır bir şekilde düzenledik. Seninle onların arasında inanmadıklarından dolayı, hakikatlerin sırları konusunda son vakitlerine kadar perde vardır.

46- Her şeyi düzenleyen Biziz. Kalblerinde cehalet engeli olanlar hakikatleri anlayamazlar, onların kulaklarında işitmeye engel vardır. Sen Rabbini; kâinat kitabının içindeki hakikatlerle O tektir diye andığın zaman, onlar hoşlanmazlar, eski bilişlerine dönerler.

47- Bütün her şeydeki ilmin sahibi Biziz. Onlar seni dinliyor gibi yaparlar, kendi bildiklerini dinlerler ve zalimler fısıldaşarak, büyülenmiş bir kişiye mi tâbi oluyorsunuz, derler.

48- Bak da gör, sana ne misallerle gelip, sonra da onlar hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına saptılar. Bundan sonra onlar hakkın yolunu anlamaya güç yetiremezler.

49- Dediler ki: Biz kemik ve kırıntılar hâline geldikten sonra, diriltilip yeniden mi halk edileceğiz?

50- De ki: Anlayışlarınız taşlaştı mı ya da sertleşti mi?

51- Ya da gönülleriniz inkişaf edip halk edilen şeyleri anlayamadınız mı? Sonra derler ki: Bizi aslımıza döndürecek olan kimdir? De ki: Sizi ilk ortaya çıkarandır. O zaman seninle alay eder gibi başlarını sallarlar ve derler ki: O ne zaman. De ki: Umulur ki yakınlığı anlarsınız.

52- O ölüm vakti size geldiğinde, böylece hemen tüm tecellilerin sahibine icabet edeceksiniz ve dünyada az bir zaman kaldığınızı düşüneceksiniz.

53- De ki: Kulluğunuzu bilin, birbirinize güzel sözler söyleyin. Elbette şeytani haller insanların aralarını açar, ikilik çıkarır, elbette şeytani haller insanlar için apaçık düşmandır.

54- Sizi vücudlandıran, sizdeki ilmin sahibidir. Eğer siz, tüm varlığın tek özden geldiğini anlamak isterseniz anlarsınız. Ya da siz, kendinize sıkıntı veren şeyleri anlamak isterseniz anlarsınız. Sen, hakikatlerimizi anlatmak sorumluluğundan başka bir şey için açığa çıkmadın.

55- Seni vücudlandıran, göklerde ve yerde ne varsa her şeyi ilmiyle var edendir. Hakikatleri bildirenlerden bazıları bazılarına lütuflarımızın ne olduğunu anlattı. Dâvûd da her varlığı bir mektup olarak sunduğumuzu anlayanlardandı.

56- De ki: Hakk'ı bırakıp zanlarınıza göre yöneldiğiniz şeyleri davet edin. Fakat onların zanlarına göre yöneldiği şeylerin bir gücü yoktur. Onların sizden bir sıkıntıyı kaldırması da ve güzel bir hâle değiştirmesi de olmaz.

57- İşte o kimseler; yöneldikleri şeylerden kendi çıkarlarını talep ederler, Rablerine daha yakın olmak için her türlü vesileler ararlar ve onun rahmetini umarlar ve o azaba düşmekten korkarlar. Muhakkak ki Rabbine karşı sakınma içinde olmayanlar sıkıntılara düşerler.

58- Bulundukları yerlerde ölüm günü onlara gelmeden önce, Bizi anlayamayanlar kendilerine yazık ederler. Onlar şiddetli sıkıntılarla kendilerine azap ederler. İşte tüm hakikatler varlık kitabının içinde satır satır yazılıdır.

59- Hakikatleri delillerimizle sunduk, hakikatleri anlamalarına engel koymadık. Ancak onlar, onlardan öncekiler gibi hakikatleri anlama konusunda yalanlarda kaldılar. Semûd kavmine baksınlar. Yararlansınlar diye dişi bir deve sunduk, fakat ona zulüm ettiler. Biz korku vermek için bir ayet göndermedik.

60- Rabbinin insanları tüm tecellileriyle ihata ettiğini sana bildirmiştik ve onu sana rüyada sunmadık, sana apaçık gösterdik. İnsanların dikkatlice düşünüp ders almaları için ve geldikleri soyu anlayıp rahmetten düşmemeleri için, tüm kâinat kitabının içinde hakikatleri sunduk. Fakat onlar Bizi anlamaktan çekindiler. Böylece onlar büyük taşkınlıklarda kaldılar, hakikatlerden uzaklaştılar.

61- Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, tüm varlığınla bir teslimiyet içinde ol, diye bildirdik. Böylece o tüm varlığıyla teslim oldu. Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olmaktan kaçınır. Yaratılan varlığın sûretini görür ve sîretini görmez.

62- O halde olan kendini diğerlerinden yüce görür ve der ki: Sen beni yüce yarattın, ben ölünceye kadar, az bir kısmı hariç o nesilleri kendi hallerime bağlayacağım.

63- O halde olana bildirilir: Artık sen hakikatten uzaklaştın. Artık onlardan kim sana tâbi olursa, sizin bulacağınız karşılık yakıp yıkıcı hallerdir, size uygun karşılık budur.

64- Onlardan kimin halleri kışkırtılmaya müsait ise onlara seslen ve onları kendi hallerine yönlendir ve onlara ortak koştur, onlara mallar ve evlatlar vaat et. Şeytani hallerde olanın vaat ettiği şeyler sadece aldatmadır.

65- Muhakkak ki kulluğunu anlayanların üzerine senin bir hâkimiyetin olmaz. Vekil olarak Rabbin yeter.

66- O'nun niteliklerini aramanız ve anlamanız için, sizi bir sonsuzluk deryasında sürüp götüren, sizi vücudlandıran ki O'dur. Muhakkak O'dur sizi özünden var eden.

67- Akıp giden yaşantınızda size bir sıkıntı dokunduğu zaman, sadece Hakk'a yönelen kimselerden olursunuz. Daha sonra sıkıntılardan kurtulduğunuzda, her yerde Hakk'ı unutuverirsiniz. Zaten insan hakikatleri görmemezlikten gelip örtmeye müsaittir.

68- Siz hakikatten emin olmak mı istiyorsunuz? Suretlerinizi her yönüyle tutana bakın ya da size her şeyden sunulan değerlere bakın. Yoksa sizdeki tüm tecellileriyle yetkili olanı bilemezsiniz.

69- Yoksa sizi bir halden başka bir hâle döndüreni tanıyıp emin mi oldunuz? Her yerden gücüyle kendini göstereni, her yerden kendini hissettireni, sizin kendinizde olan o gücü tanıdınız mı? Bundan sonra hakikatleri görmemezlikten gelip örtmenizden dolayı, kendi cehaletinizde boğulur gidersiniz. Sonra Bizi anlamanız için size bir destek olan da bulamazsınız.

70- Ant olsun ki, Âdemoğullarını kendi özümüzden ortaya koyduk. Her tarafta onları taşıdık ve ilim sahibi yaptık ve tertemiz bir halde

rızıklandırdık ve onlara pek çok nitelikler verdik. Halk ettiğimiz bütün her şeye farklı değerler verdik.

71- Bütün insanları her an hakikatlere davet ederiz. Onlara yol gösteririz. Sonra da kim ona verilen vücud kitabındaki o diri olanı anlarsa, işte onlar vücud kitaplarını idrak edenlerdir ve onlar zerre kadar kimseye kötülük etmezler.

72- Kim ona verilen vücud kitabının içindeki hakikatleri göremezse, böylece o sonunda da hakikatleri göremez ve Hakk yolundan sapmış olur.

73- Senin ulaştığın vahiylerimizin dışında, bir şey uydurman için neredeyse seni tuzağa düşürüyorlardı ve işte o zaman sana dost olurlardı.

74- Sen, hakikatlerimizle sapasağlam yetişmemiş olsaydın, doğrusu neredeyse az bir şey içinde olsa onlara meyledecektin.

75- O zaman yaşamında hakikatler hakkında zayıf bir halde olurdun ve ölümü anlamada zayıf kalırdın. Sonra Bizi anlama konusunda sana yardım edecek bir yardımcı da bulamazdın.

76- Az kalsın seni kışkırtacaklar, bulunduğun yerden seni dışarı çıkaracaklardı. Bundan sonra seni takip etmeyen az da olsa hakikatleri kavrayamaz.

77- Senden önce gelen Resuller de, varlıktaki işleyiş yasalarımızı anlatmak için açığa çıktılar. Varlıktaki işleyiş yasalarımızda bir değişiklik bulamazsın.

78- Cehaletin karanlığından hakikatlerin aydınlığına ulaşıncaya kadar, hep Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket et. Kâinat kitabını anlayan aydınlığa ulaşacaktır. Muhakkak ki kâinat kitabını anlayan aydınlığa ulaşacaktır, hakikatleri müşahede edecektir.

79- Sen varlığından geçerek Halk'da Hakk'ı seyret. Umulur ki sen, Rabbinden açığa çıkan tüm varlığın niteliklerinin kaynağına erersin.

80- De ki: Rabbim! Bir yere girdiğimde beni doğruluk ile oraya dahil et ve oradan çıkacağım zaman yine beni doğrulukla çıkar ve sana ait olan delillerle bana yardım et.

81- De ki: Hakikatler ortaya çıktı ve batıl yok oldu. Elbette asılsız şeyler, yalanlar yok olur gider.

82- Kâinat Kur'ân'ından sunduğumuz hakikatler şifa bulmaktan başka bir şey değildir ve emin olanlar için rahmettir. Zalimler ancak kaybederler, hakikatlerden uzaklaşırlar.

83- İnsan nimetlerimizi anlamaktan yüz çevirdiğinde, kendi hâline dalar uzaklaşır. Bir kötülük dokunduğunda ise hemen ümitsizliğe kapılıverir.

84- De ki: Herkes kendi anlayışına göre hareket eder. Artık ilmin sahibinin sizi vücudlandıran olduğunu bilin. Doğru yolu bulmak isteyene hakikatleriyle yol gösteren O'dur.

85- Sana Ruh hakkında soruyorlar. De ki: Ruh Rabbimin işleyişidir ve o ilim hakkında sizler çok az şey bilirsiniz.

86- Eğer Bizi anlamayı istersen, elbette sorularını Bizi anlamakla giderirsin. O hakikatleri sana her an sunuyoruz. Kendinde o hakikatlerden başka, her şeyiyle yetkili olan Bizden başka bir şey bulamazsın.

87- Muhakkak ki senin üzerindeki o yüce lütuflar, ancak Rabbinin rahmetidir.

88- De ki: Eğer tanıdıklarınız ve tanımadıklarınız, varlık kitabının benzerini getirmek için bir araya toplansalar ve birbirlerine destek olsalar yine de onun benzerini getiremezler.

89- Gerçek olan şu ki, insanlar için bu kâinat Kur'ân'ının içinde, bütün meseleleri en ince ayrıntısına kadar açıkladık. Fakat insanların çoğu hakikatleri anlamaktan kaçındı, hakikatleri görmemezlikten geldi.

90- Dediler ki: Bizim için yeryüzünde bir kaynak ortaya çıkarmadıkça sana asla inanmayız.

91- Ya da sana ait olan hurma ve üzüm bahçeleri, sonra onların aralarından ortaya çıkan akıp giden nehirler olmadıkça.

92- Ya da, söyleyip durduğun Ulvî Âlem'den bize bir şey sunmadıkça, ya da Allah'ı ve meleklerini açıkça göstermedikçe.

93- Ya da, süslü bir evin olmadıkça, ya da gökyüzüne çıkmadıkça, hatta oradan bize okuyacağımız bir kitap indirmedikçe asla sana inanmayız. De ki: Rabbim noksan sıfatlardan münezzehtir. Ben sadece hakikatleri gösteren bir beşerden başka bir şey değilim.

94- Onlara bir yol gösteren geldiğinde, insanları inanmaktan alıkoyan şey, sadece: Allah bir beşerden mi resul ortaya çıkardı, demeleridir.

95- De ki: Eğer yeryüzünde yürüyen melekler olsaydı emin mi olacaklardı? Elbette onlara, kendi üzerlerinde hakikatleri gösteren kuvveleri, Ulvî Âlem'in hakikatlerini sunduk.

96- De ki: Benimle sizin aranızda her an her yerde hazır olan Allah kâfidir. Muhakkak ki O'dur kullarına tüm varlıktan hakikatleri bildiren, onlara basiret veren.

97- Kim Allah'ı kendine rehber edinirse, böylece o hakikatlere ulaşır. Kim hakikatlerden yalanlara saparsa, böylece o yine de ondan başka dost bulamaz. Hakikatlerden sapanlar, her şeyi açığa çıkaranın Biz olduğunu, ölüm onlara gelinceye kadar anlayamazlar. Onların yüzlerinde hakikatleri görememe hâli ve hakikatleri konuşamama hâli ve hakikatleri duyamama hâli vardır. Onların bulundukları yer cehaletin cehennemidir. Her seferinde hakikatlerimizi anlama halleri söner gider, ötekileştirme hâli artar.

98- İşte bu durum, onların delillerimizi görmemezlikten gelip örtmelerinden dolayı, onlara olan karşılıktır. Dediler ki: Biz kemik ve kırıntılar hâline geldikten sonra, diriltilip yeniden mi halk edileceğiz.

99- Bakıp da görmezler mi? Göklerde ve yerdeki varoluşun Allah'a ait olduğunu. Kudretiyle onların benzerlerini var edeceğini ve onda şüphe yok ki onlar için belli zaman düzenledi. Fakat zalimler hakikatleri anlamaktan kaçınırlar, hakikatleri görmemezlikten gelirler.

100- De ki: Eğer Rabbimin rahmet hazinelerine siz sahip olsaydınız, mutlaka sımsıkı tutar, infak etmeye korkardınız. Zaten insan bir cimrilik hâlindedir.

101- Doğrusu Mûsâ, sunduğumuz hakikatlerden açıklanabilecek bir şekilde yüce deliller edindi. Böylece o, edindiği o yüce delillerle İsrailoğullarına geldiğinde, onu sorgulamışlardı. Sonra firavun ona: Ey Mûsâ! Senin büyük bir etki altında kaldığını sanıyorum, dedi.

102- Mûsâ dedi ki: Doğrusu sen de biliyorsun ki, göklerde ve yerde, görünen ve görünmeyen ne varsa, bizleri vücudlandırandan başkası var etmedi. Ey firavun! Biliyorum ki elbette sen hakikatlerden yoksunsun.

103- Böylece onlar firavunun bulunduğu yerden çıkmak istediler. Firavunla birlikte olanlar Bizi anlayamadıklarından dolayı kendi cehaletlerinde boğulup gittiler.

104- Daha sonra İsrailoğullarına bildirdik: O toprakları iskân edinin. Böylece verdiğiniz sözleri sonuna kadar tutun, bir vücud gibi bir arada olun.

105- O sunduğumuz hakikatlerdir ve sana sunulan gerçektir. Sen; Bizi anlatmak, hakikatlerle sevindirmek ve uyarmaktan başka bir şey için açığa çıkmadın.

106- Kâinat kitabını incelikleriyle araştır ve Bizi anla. Anladıklarını insanlara anlayıncaya kadar açıklama içinde ol ve her varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlat.

107- De ki: İnanın ya da inanmayın. Muhakkak ki öncekiler gibi, sunulan ilmi anlayan o kimselerin yüzlerinde, tüm varlığından geçerek teslim olmanın huzuru vardır.

108- O kimseler derler ki: Rabbimiz noksan sıfatlardan münezzehsin, bizi vücudlandıransın, her şeyi açığa çıkaransın, elbette her varlıkta her an işleyen sensin.

109- Onların yüzlerinde teslim olmanın duygusu vardır ve onların tevazularında artış vardır.

110- De ki: Allah deyin ya da Rahman deyin, ne derseniz deyin, isimlerdeki tüm güzellikler O'nundur. Hakk'a bağlılığınızı yüksek sesle dile getirmeyin ve onu gizlemeyin de, ikisinin arasında bir yol tutun.

111- De ki: Allah tüm tecellilerin tek sahibidir. Ki O çocuk edinmez. Mülkünde asla ortağı yoktur. Cehaletten kurtulmada O'ndan başka dost yoktur. Ve O'nu O'nun yüceliğiyle yücelt.

KEHF SÛRESİ

1- Tüm varlıktaki tecellilerin sahibi Allah'tır. Ki O'dur tüm varlığı bir kitap olarak kuluna sunan. O kitapta bir eğrilik olmaz.

2- Tüm varlık dosdoğru bir kitaptır. O'na ait olan hakikatleri taşır. Hakikatlerle uyarılmak için, daha fazla yanlışlara düşmemek içindir. Sâlih amelde olup müminlerden olan kimseler hakikatlerle sevinirler. Onlara güzel karşılıklar vardır.

3- Devamlı o hakikatlerle hareket etmek vardır.

4- Allah çocuk edindi diyen kimselere hakikatleri açıklayıp uyar.

5- Onların ve atalarının bu konuda bir bildikleri yoktur. Ağızlarından çıkan o kötü şey sadece yalan söylemekten ibarettir.

6- Kendi cehalet yolu üzere olanlara hakikatlerden bahsettiğinde, inanmıyorlar diye neredeyse üzüntüden kendini helak edeceksin.

7- Onların güzel amellerde olmaları için, dikkatlice düşünüp Bizi anlamaları için, yeryüzünde onlara sıfatlar sunduk.

8- Elbette onların beşeri vücudlarını düzenleyen Biziz.

9- Ashâb-ı Kehf'le ve Rakîm'le ilgili işaretlerimizde bir gariplik olduğunu mu sandın?

10- O gençler sığınacakları yere sığındıklarında dediler ki: Rabbimiz! Sana ait olan, her yeri rahmetinle kuşatmanın ilmini bize lütfet ve bize işleyişinin, hakk yolunda ilerlemenin, hakikatlerini bağışla.

11- Böylece onlar, nice yıllar sığınacakları yerde kalıp, kulaklarını hakikatlere döndürdüler ve Bizi anladıkça sarsıldılar.

12- Sonra onlar, tüm varlıktaki diriliğin Bize ait olduğunu anladılar. Herhangi bir topluluk ilmimiz üzere hareket ettiği müddetçe, onlar hakikatleri anlayacaklardır.

13- Onların bilgilerini hakk ile sana sunduk. Muhakkak ki onlar, Rablerine iman eden gençlerdi ve onların Bize imanları arttıkça hidayet buldular.

14- Onlar tüm varlığı diri tutanı idrak ettikçe Bize bağlandılar. Böylece dediler ki: Bizi vücudlandıran sensin, gökleri ve yeri de vücudlandıran sensin, seni bırakıp da zanna dayalı ilahlara asla yönelmeyiz. Doğrusu eğer öyle bir şey yaparsak haddi aşanlardan oluruz.

15- Bizim kavmimiz Allah'ı bırakıp ilahlar edindiler. Onlar apaçık olan ilmi delilleri terk ettiler. Allah hakkında bir şey uydurandan, yalan söyleyenden daha zalim olan kimdir?

16- O gençler kavimlerinin inançlarından uzaklaştılar ve Allah'tan başka şeylere kul olmadılar. Böylece sığındıkları yere sığındılar. Onlardan biri dedi ki: Rabbiniz size rahmetiyle genişlik versin ve size işleyişini anlamanızda yardım edip kolaylık versin.

17- Sığınacak yere sığınanların, diriliğin sahibini anlamalarından dolayı, aydınlığın yüzlerinden yansıdığını ve diriliği anlayamayanların ise, garipliklerde kaldığını görürsün. Allah'ın ayetlerini anlayanlar bir rahatlık içindedirler. Allah'a yol bulan kimse; işte o doğru yolu bulan kimsedir. Hakikatlerden sapan kimse ise, onun için yine de Allah'tan başka doğru yolu gösteren bir dost bulamazsın.

18- Sen sanırsın onlar kendinde, onlar kendilerinden geçmişlerdir. Onları diriliğin sahibini anlayamamanın halinden, diriliğin sahibini anlamaları haline döndürürüz. Onlar hırslı olmanın o şiddetli hallerini bırakmışlardır. Eğer görseydin onların o eski hallerini, onlardan kaçmak isterdin ve onların o hallerinden ürperirdin.

19- İşte böylece onlar, aralarında hakikatleri sorgulayıp diriliğin Bize ait olduğunu anladılar. Onlardan biri dedi ki: Burada bir arayışta ne kadar kaldık? Dediler ki: Bir gün ya da bir günden daha az kaldık. Dedi ki: Sizin arayış vaktinizdeki ilmin sahibi Rabbimizdir. Böylece sizlerden biri, sizlerdeki değerle bu şehre gitsin. Sonra da baksın, yiyeceklerin temiz olanı hangisi, sonra da onu buraya getirsin, tedbirli olarak ve hiçbir kimseye sezdirmeden.

20- Eğer orada kendinizi belli ederseniz; sizi kovarlar ya da onlar kendi inançlarına geleneklerine sizi geri çevirirler ve asla oradan hiçbir zaman kurtulamazsınız.

21- İşte böylece onlar, kendilerindeki işaretlerimizi bilenlerden oldular. Muhakkak ki gerçek olan Allah'ın tecellileridir ve elbette hiçbir zaman o hakikatlerde şüphe yoktur. Hakikatleri anlayamayanlar, varlığın işleyişi hakkında aralarında çekişip durdular. Sonra dediler ki: Onlar ilmin sahibinin Rabb olduğunu bilmekle yüceliğe ulaştılar, onlar işleyişi anlamakla başarıya ulaştılar. Onlar gibi biz de hiç ayrım yapmadan, her yerin Hakk'a teslimiyet yeri olduğunu anlayanlardan olalım.

22- Hakikatleri anlayamayanlar, bilmedikleri şey hakkında atıp tutarlar. Yok derler; onlar üçtü, dördüncüsü köpekleriydi. Ya da derler; onlar dörttü, onların beşincisi köpekleriydi. Ya da derler; altıydı, yedincisi köpekleriydi. Anlat: Adetlerde kalanlar, her şeyi vücudlandıranı bilme konusunda az da olsa hakikatleri bilemezler. O halde kalanlarla hakikatler için açık bir tartışmaya girme ve onlardan herhangi birine o konuda açıklama yapma.

23- Yarın mutlaka ben bunu yapacağım, diye söyleme.

24- Ancak Allah'ın dilemesiyle, de. Unuttuğunda Rabbini an ve Rabbim bana yol gösterendir, yakınlığı anlamak için doğru yolu gösterecektir, de.

25- Sığınacak yere sığınanlarla ilgili yine tartışıp şüpheye düştüler. Üç yüzyıl kaldılar dediler ve bazıları da daha fazla dediler.

26- Anlat: Göklerdeki ve yerdeki, görünen ve görünmeyen şeylerdeki ilmin sahibi Allah'tır. Gördüren ve işittiren O'dur. Ondan başka bir dost yoktur. Tüm varlığa hâkimiyetinde bir ortağı yoktur.

27- Sen Rabbinin bir kitabısın, sana oradan sunulan şeyleri oku. Onun bir kelimesini değiştirecek yoktur ve O'ndan başka yönelinecek bir şey bulamazsın.

28- Nefsini tanımada sabırlı ol. Sabah, akşam varlığın iç yüzünü anlamak isteyip, Rablerine yönelen kimselerle beraber ol. Sen bakışını hakikatten döndürme. Yaşamlarında çıkar peşinde olanlardan olma. Kalblerindeki zikrimizi anlayamayanlara, Bizi anlamaktan gâfil olanlara ve hevalarına uyanlara ve hükümleri umursamaz davrananlara uyma.

29- De ki: Siz, sizi vücudlandıranın hakikatlerini anlayın. Bundan sonra isteyen kimse inanma içinde olur ve isteyen kimse de hakikatleri görmemezlikten gelir. Doğrusu Bizi anlayamayıp zalimlik içinde olanlar, yakıp yıkıcı hallere sahiptirler. Her yerde o hallerle sarılıdırlar ve onlar

kötülüğün içindedirler. Onların halleri; yüzleri kavuran akıp giden bir maden gibi yakıcıdır ve kötülüğü kendilerine arkadaş edinmişlerdir.

30- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, güzel amellerde olan kimselerdir. Bizi anlayanların karşılıklarını boşa çıkarmayız.

31- İşte onlar; tüm tecellilerin sahibine teslim olmanın huzurundadırlar, makamlarında bir ilim üzeredirler, orada makamların özünü anlamış olmanın halindedirler, diriliğin idrakine bürünmüşlerdir, sûretlerin ve sîretlerin idrakine varmanın huzurundadırlar, orada makamlarında doğruluğu ve güzelliği kendilerine arkadaş edinmişlerdir.

32- Onlara iki kişinin misalini örnek göster: Onlardan birinin iki üzüm bahçesinde ürünler sunduk ve kıyısında hurmalar ve aralarında ekinler verdik.

33- Bahçelerin her ikisinden de mahsuller sunduk ve onlarda eksik bir şey olmadı ve aralarında nehir çıkardık.

34- Bahçesinde ürünler olan, arkadaşına dedi ki: Ben mal bakımından ve etrafımdaki kişiler bakımından senden daha üstünüm.

35- O bahçesine girdi ve nefsi için büyüklendi, zalimlerden oldu. Dedi ki: Ben buranın ebediyen yok olacağını sanmıyorum.

36- Her zaman var olacağını düşünüyorum, yok olacağını sanmıyorum ve elbette Rabbimin huzuruna vardığımda, daha hayr göreceğim, daha makbul olacağım.

37- O arkadaşına böyle konuştu. Arkadaşı da ona dedi ki: Seni topraktan var eden, sonra bir nutfeden, sonra da seni sıfatlandırıp vücudlandıranın hakikatlerini görmemezlikten gelip örtüyor musun?

38- Öyle ki beni vücudlandıran Allah'tır ve beni vücudlandırana karşı hiçbir şeyi ortak koşmam.

39- Sen bahçene girdiğinde, tüm bunlar Allah'ın isteğiyle tecelli etti, Allah'tan başka kuvvet yoktur, deseydin olmaz mıydı? Ama sen; mal ve evlat bakımından beni küçük gördün.

40- Elbette senin bahçendeki gibi güzel şeyleri bana da verecek olan Rabbimdir. Umulur ki sen de, Ulvî Âlem'den sunulan niteliklerin sahibini bilir teslim edersin. Böylece o mübarek olan elinden kayıp gitmez.

41- Yoksa su gibi olur akar gider. Sonra da hakikatleri anlamaya asla gücün yetmez.

42- O, ürünlerinin içinde büyüklük hallerine sarıldı. Böylece o, orada olanları bir benlik içinde sahiplendi. Ona verilenleri infak etmedi ve o makamında bir boşluğa sürüklendi ve dedi ki: Keşke ben Rabbime karşı ortak koşan biri olmasaydım.

43- Allah'tan başka ona yardım edecek kimse olmaz ve başarıya ulaştıran da olmaz.

44- İşte her yerde otorite olan, hakikatlerin sahibi olan Allah'tır. Doğruluk, hayr O'ndandır ve her zaman hayrı sunandır.

45- Onların yaşamlarındaki durumlarını onlara vurgula. O yaşam gökten indirdiğimiz suya benzer, sonra da o toprağa karışır, oradan bitkiler yeşerir, sonra da onlar sararır ufalanır, rüzgârda dağılır gider. Bütün her şeyde muktedir olan Allah'tır.

46- Mal ve evlat, dünya hayatının ziynetleridir. Bâki kalacak olan ise, sâlih amel ve hayırlarda olmaktır. Doğru olan, Rabbine ait hakikatler üzere olmaktır ve güzel amelde olmaktır.

47- Bir büyüklük içinde olanları bile, her zaman ayakları üzerinde yürüten Biziz ve bu gerçeği yeryüzünde açıkça görürsün ve onları ortaya çıkaran Biziz, onlardan biri bile Bizden ayrı değildir.

48- Seni vücudlandıran, tüm nitelikleri birlik içinde sana sundu. Ant olsun ki sizi halk ettiğimiz gibi Bize gelirsiniz. Bilakis siz o tarihin gelmeyeceğini mi sandınız?

49- İlahi sözler ortaya konduğunda, fenalarda kalanların korktukları şeylerin içinde olduklarını görürsün. Derler ki: Hakikatleri anlayamadığımızdan dolayı yazıklar olsun bize, bu nasıl bir kitap ki, küçük ve büyük ne varsa açıklanmadık bir şey bırakmıyor. Kim ne yaparsa onun karşılığı vardır ve Rabbin hiçbir kimseye zulmeden değildir.

50- Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, tüm varlığınla bir teslimiyet içinde ol, diye bildirdik. Böylece o tüm varlığıyla teslim oldu. Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olmaktan kaçınır. O kendi asliyetini tanıyamayanlardandır. Böylece o, Rabbinin her varlıktaki işleyişini anlayamayıp, ikilikte kalır. Hâlâ o hallere

mi sarılacaksınız? Beni anlamayı bırakıp o hallerle hareket edenlerden evliyalar mı edineceksiniz? O haller sizin düşmanınızdır. Zalimler için ne kötü bir değişim.

51- Zalimler, göklerin ve yerin halk oluşunu bilemediler ve onlar kendilerindeki varoluşu anlayamadılar ve cehalet hallerinde kalıp, yalanlara sarılıp, Beni anlayamadılar.

52- O vakit onlara, zanlarınızla ortak koştuğunuz şeyleri çağırın denilir. Böylece onları davet ederler. Fakat onların davetlerine icabet edecek yoktur. Onlara sunduğumuz hakikatleri anlamalarına engel olan şey, kendi korkularıdır.

53- Yakıp yıkıcı hallerde olanlar, fenalarda kalırlar. İşte onların o hallerde kalmalarına sebep olan zanlarıdır ve onlar o hallerden kurtulamazlar.

54- Gerçek olan şu ki, kâinat kitabının içinde insanlar için bütün meseleleri en ince ayrıntısına kadar açıkladık. Fakat insan, bir şeyi anlamaktan daha çok tartışma içinde oluyor.

55- Onlara doğru yol gösterildiğinde ve Rabbinizin mağfiretini dileyin denildiğinde, insanların inanmalarına engel olan şey, öncekilerin adetlerinden başka bir şeyin onlara sunulmasıdır ya da onlara sunulan şeylerde, sıkıntılarda kalacaklarını düşünmeleridir.

56- Hakikatleri gösterenler; hakikatlerimize çağrı yapıp uyarmak ve hakikatlerle huzur vermekten başka bir şey için açığa çıkmadılar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise, hakikatlere karşı batıl şeylerle karşı çıkıp kavga ederler ve ayetlerimize karşı asılsız şeylere sarılırlar ve hakikatlere yapılan çağrıyı önemsemezler.

57- Rabbinin ayetleri hatırlatıldıktan sonra, yüz çevirenden daha zalim olan kimdir? O halde olan kimseler takdim edilen şeyleri ve kendilerindeki gücün sahibini unuturlar. Onların kalblerine hakikatleri sunduk. Fakat onların kalblerinde hakikatlere ulaşmaya perdeler vardır ve kulaklarında işitmeye engel vardır. Onlara, doğru yolu gösterenin çağrısına uyun desen, onlar doğru yolu gösterene hiçbir zaman uymazlar.

58- Seni vücudlandıran sana mağfiret edendir. Eğer onlar kendilerine verilen şeyleri anlamak için sorgulasalardı, sıkıntılarında acele etmeselerdi,

bütün her yeri rahmetiyle saranı elbette anlarlardı. Bilakis onların mühletleri vardı. Ondan başka sığınılacak bir yer asla bulamazlar.

59- İşte onlar; kötülüklerde olduklarından dolayı, o bulundukları beldelerde Bizi anlayamayıp helak olup gittiler. Onların kendilerine yazık etmemeleri için, ölüm onlara gelinceye kadar her an hakikatleri sunduk.

60- Mûsâ yol arkadaşına: Tevhîd sırrını bilen bilge kişiye ulaşıncaya kadar durmak yok, hatta günlerce gidilse bile, demişti.

61- Böylece onlar, Tevhîd sırrını bilen bilge kişiye ulaştıklarında, gönüllerindeki kendi bildiklerini unuttular. Böylece gönülleri bilge kişinin anlattıklarına doğru kaydı.

62- Böylece vardıkları yerde yol arkadaşına dedi ki: Gıdamızı getir. Doğrusu yolculuğumuzdan dolayı yorgun düştük.

63- Dedi ki: Orada bulunduğumuzda, kendi bildiklerimizin gönüllerimizi nasıl taşlaştırdığını anladın mı? İşte gönlümüz orada anlatılan o hakikatlerde kaldı. Bu zamana kadar hakikatleri anlamamıza engel olan şey, şeytani hallerimizden başka bir şey değilmiş. Böylece onun gönlü bir farklılık içinde bilge kişinin anlattığı hakikatlere sarıldı.

64- Dedi ki: İşte bizim aradığımız hakikatler buydu. Böylece onlar, nakledilen sözleri dinlediler, kendilerine tesir eden kendi bildiklerinden döndüler.

65- Böylece, kullarımızdan bir kul buldular. O, Bizim ona verdiğimiz rahmetin Bize ait olduğunu bilenlerdendi ve Bize ait olan ilimle, o Bizi bilenlerdendi.

66- Mûsâ ona dedi ki: Sana öğretilen şeylerden bana da öğretmen, benim de kemalât bulmam için sana tâbi olabilir miyim?

67- Dedi ki: Doğrusu sen, benimle beraber olduğunda sabırlı olmaya güç yetiremezsin.

68- İç yüzünü kavrayamadığın bilgilere nasıl sabredeceksin ki?

69- Mûsâ dedi ki: İnşallah beni sabreden bulacaksın ve yaptıklarında sana asi olmayacağım.

70- Dedi ki: Öyleyse bana tâbi olduğunda bana bir şey sorma, hatta ben söyleyinceye, onun hakikatini anlatıncaya kadar.

71- Böylece bir gemiye bininceye kadar yol aldılar. O onu deldi. Dedi ki: Sen onun sahiplerini boğmak için mi deldin? Ant olsun ki sen, nasıl bir iş yaptın?

72: Dedi ki: Doğrusu sen, benimle birlikte olmaya güç yetiremezsin, diye sana demiştim.

73- Dedi ki: Unutmam sebebiyle beni eleştirme ve hükümleri anlamamda bana zorluk yükleme.

74- Böylece devam ettiler, sonra da bir gençle karşılaştılar. Sonra da o ona yazık etti. Dedi ki: Sen, öz varlığından başka bir şeyi olmayan, hâli de temiz olan bir kişiye nasıl yazık edersin? Ant olsun ki sen, ne kötü bir şey yaptın.

75- Dedi ki: Doğrusu sen, benimle birlikte olmaya güç yetiremezsin, diye sana demiştim.

76- Dedi ki: Eğer bundan sonra sana bir şey sorarsam, artık benimle arkadaşlık etme. Umarım benim özrümü kabul edersin.

77- Böylece devam ettiler. Bir belde halkına geldiler. Oranın halkından yemek istediler. Fakat onlar, onları konuk etmekten çekindiler. Sonra orada yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler. Sonra da onu doğrultup düzelttiler. Dedi ki: Eğer isteseydin elbette bunun karşılığını alırdın.

78- Dedi ki: Seninle benim aramda yolculuk buraya kadar. Artık ayrılma vakti. Sabretmeye güç yetiremediğin şeylerin iç yüzünü sana bildireyim.

79- O gemi denizde çalışan fakir kimselerindi. Onların ardında ise bütün gemileri gasp eden bir kral vardı. Bu sebeple onu kusurlu kılmak istedim.

80- O gence gelince; onun anne babası müminlerdendi. Onun öfkeli ve hakikatleri örtme hallerinden dolayı, onlara zulüm etmesinden çekindik.

81- Böylece istedik ki; o hallerini değiştirsin, hayırlı, temiz ve ailesine yakın olsun, merhametli olsun, onların Rabbini bildiği gibi bilsin.

82- Duvar ise o beldedeki iki yetim çocuğa ait idi. Onun altında onlara ait hazine vardı ve onların babası iyilerdendi. Böylece Rabbin; onlar olgunlaşsın güçlensin ve Rabbinin rahmetiyle onlar hazineyi çıkarsınlar istedi. İşte

O'nun hükümlerinin dışında bir şeye uymadım. İşte sabretmeye güç yetiremediğin şeylerin iç yüzü budur.

83- Sana Zülkarneyn hakkında sorarlar. Ondan size bilgi sunayım, de.

84- O da bütün her yeri sapasağlam tutanın Biz olduğunu bilenlerdendi ve o, sunduğumuz bütün her şeydeki incelikleri arayanlardandı.

85- Böylece varlığın varoluş sebebi hikmetine tâbi oldu.

86- Böylece güneşin battığı yere ulaştığında, orada bir kavim ile karşılaştı. Öfkeli halleri olan, benzer özellikler içinde garip bir şekilde onları buldu. Ya Zülkarneyn! Ya onlara sıkıntı verirsin ya da onlara güzel davranışlar sunarsın, diye bildirdik.

87- Dedi ki: Kim zalim olursa, böylece o sıkıntılar bulur. Sonra da o Rabbinden uzaklaşır, böylece o umulmadık sıkıntılarda kalır.

88- Fakat kim iman eder ve dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, böylece ona iyilerden olma karşılığı vardır ve ona sözlerimizdeki hükümleri kolayca anlama vardır.

89- Sonra nedenleri takip etmeye devam etti.

90- Güneşin doğduğu yere ulaştığında, orada o nuru bir kavmin üzerine doğuyor buldu. Onlara o nurdan başka bir örtü sunmadık.

91- İşte böyle. Onlar hakikatin bilgisiyle kuşatılmış olanlardır.

92- Sonra nedenleri takip etmeye devam etti.

93- İki seddin arasına ulaştığında bir kavim buldu. O kavimden başka, hiçbir şey anlamayan, söz dinlemeyen başka bir kavim de vardı.

94- Dediler ki: Ey Zülkarneyn! Muhakkak ki sıfatları kendilerine nisbet edip onunla kötülüklerde olanlar ve vücudları kendilerine nisbet edip onunla kötülüklerde bulunanlar , yeryüzünde bozgunculuk yapıyorlar. Bu sebeple onlarla bizim aramıza bir sed yapman için sana çalışmanın karşılığını verelim.

95- Dedi ki: Rabbimin vereceği şeyler daha hayırlıdır. Öyleyse kötülüklerde olup bozgunculuk yapanlarla aranıza sağlam bir engel koymak için, tüm gücünüzle benimle birlikte hareket edin.

96- Benim getirdiğim kitaba dair olan hakikatleri anlayın, sınırları anlayın. Hatta tüm seslerin geldiği yeri, benzerlikleri anlayıncaya kadar gayret edin. Dedi ki: O'nun size nefes alıp verdirdiğini anlayın. O'nun nuruyla düzenlendiğinizi anlayın. Dedi ki: Benim getirdiğim hakikatlere uyun, tüm fenalarınızı boşaltın, O'ndan bir damla olduğunuzu bilin.

97- Artık bunları yaparsanız, onların size hükmetmeye güçleri yetmez ve sizi yönetmeye güçleri yetmez.

98- Dedi ki: Bu Rabbimin rahmetindendir. Böylece Rabbim her şeyi yerine getirendir. O doğruluğu sunandır ve bir şeyin açığa çıkışı Rabbimin hakikatidir.

99- Onlardan bazıları Bizi anlayamayıp ayrılığa düştüler. Bazıları içlerinde her zaman dalgalanmalar yaşadı. Sûretlerin içindeki Ruhu anlayanlar ise, onlar Bizim birliğimizde Cem oldular.

100- Sunduğumuz hakikatleri görmemezlikten gelenler için ise, her zaman cehaletin cehennemi vardır.

101- Onların bakışları perdelidir, hakikatleri anlayamazlar ve onların hakikatleri işitmeye güçleri yoktur.

102- Hakikatleri görmemezlikten gelenler; Beni bırakıp kullarımdan evliyalar edineceklerini mi sandılar? Muhakkak ki Bizi anlayamayanlar için, cehaletin cehennemi vardır. Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin varacakları yer orasıdır.

103- De ki: Amellerinde hüsrana uğrayanları size haber vereyim mi?

104- O kimseler; dünya hayatındaki çalışmalarında hakikatleri bırakıp uydurma şeylere saparlar ve onlar iyi şeyler yaptıklarını zannederler.

105- İşte o kimseler; kendilerini vücudlandıranın işaretlerini ve o birliği görmemezlikten gelirler. Böylece onlar, amellerinde karşılık bulamazlar. Böylece onlar, tüm varlığı diri tutanın Biz olduğunu anlayamazlar. Ölünceye kadar onların hakikatleri anlamada bir ölçüleri olmaz.

106- İşte, hakikatleri görmemezlikten gelmeleri sebebiyle, ayetlerimizi ve hakikatleri gösterenleri önemsemediklerinden dolayı, onların karşılığı cehaletin cehennemidir.

107- Muhakkak ki iman edenlerin ve dosdoğru hakk yolunda çalışanların bulundukları hâl, tüm Halk'a Hakk zevki ile bakmanın huzurudur.

108- Devamlı o halde hareket ederler, o halden ayrılmak istemezler.

109- De ki: Eğer Rabbimin kelimelerini yazmak için denizler mürekkep olsa ve onun misli kadar olsa, Rabbimin kelimeleri tükenmez, denizler biter tükenir.

110- De ki: Ben sadece sizin gibi bir beşerim. Sizin sığınacağınız güç Tek güçtür diye bana vahyolunuyor. Bundan sonra Rabbinin birliğini anlamak isteyen kimse, salih ameller içinde amel etsin ve Rabbinin birliğinde olsun, kulluk şuurunda olsun, ortak koşmasın.

MERYEM SÛRESİ

1- Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd.

2- Zekeriyâ da, kendini vücudlandıranı, O'nun her varlıktaki Rahmetini, O'nun kulu olduğunu anlayanlardandı.

3- O Rabbine bir arayış içinde nida etmişti.

4- Dedi ki: Rabbim! Benim kemiklerim güçsüzleşti ve yaşlandım, saçlarım ağardı, Rabbim! Yalnız sana yöneldim, ikiliğe düşmedim.

5- Benim ardımdan bilge birinin olmamasından çekindim ve ben işleyişimde verimsizleştim, bundan dolayı senin hakikatlerin üzere olan bir dostu bana bağışla.

6- Bana varis olsun ve Yakûb ailesine varis olsun ve onu Rabbinin rızasını arayanlardan eyle.

7- Ya Zekeriyâ! Biz sana bir evlat müjdeliyoruz. Onun ismi Yahyâ'dır. Daha önce onun ismiyle birini isimlendirmedik.

8- Dedi ki: Rabbim! Ben işleyişimde verimsizleşmişken ve yaşlanıp ihtiyarlamışken benim evladım olur mu?

9- O ilmiyle yüce olan Rabbin için kolaydır. Sen önceden hiçbir şey değilken, seni halk ettim. İşte böyle bildirdik.

10- Dedi ki: Rabbim! Bana bir ayet sun. Bildirdik: Sen tüm varlığınla bir ayetsin. Cehaletin karanlığından kurtulup, hakikatleri üç makam üzere anlayıncaya kadar insanlarla konuşma, sonra anlaşılır, seviyeli bir halde konuş.

11- Böylece o, kavmine bütün her yerin yüce sahibini anlatmak için ortaya çıktı. Sonra da onlara, sabah ve akşam, Hakk'ın fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak etmelerini söyledi.

12- Ya Yahyâ! Varlık kitabındaki hakikatleri anlamak için kuvvetle sarıl, diye bildirdik. O sunduğumuz hükümleri tüm saflığıyla anladı.

13- Bize ait olan sevgiyi ve firasetle temizlenmeyi ve fenalardan sakınmayı, ortak koşmamayı anladı.

14- Ailesine karşı iyilerden oldu ve zorba, asi olmadı.

15- Zamanını tertemiz bir halde, ölünceye kadar barış ve huzur üzere geçirdi ve her an ortaya çıkan her şeyin Hayy olandan geldiğini anladı.

16- İlahi sözlerle Meryem'i de an. Hani o ailesinden ayrılıp doğuda bir yere gitmişti.

17- Sonra da tüm sûretleri tutan o sîrete sarıldı. Böylece ruhumuzdan kendine üflediğimizi anladı. Böylece tüm beşeriyeti bir birlik içinde tutan, şekil ve sûrete bürünenin O olduğunu anladı.

18- Meryem gelene dedi ki: Ben senden, her yeri nuruyla sarana sığınırım, eğer sende fenalardan sakınan biriysen öyle ol.

19- Gelen dedi ki: Ben sadece Rabbinin hakikatlerini gösteren biriyim. Sana tertemiz bir oğul müjdelemek için buradayım.

20- Dedi ki: Bende doğuş olur mu? Ben beşeri bir sırra temas etmedim ve ben iffetimi korumaya devam edeceğim.

21- Rabbin bildirdi: O sunulanlar Benim yüceliğimdir, huzur bulduğunuzdur. O sunulanların içinde insanlar için deliller, rahmetimiz ve işleyişin takdiri vardır. İşte böylece bildirildi.

22- Böylece onu yüklendi, sonra da o yüklendiğiyle uzak bir mekâna çekildi.

23- Böylece o doğum sancısı içinde hurma ağacına dayandı. Dedi ki: Ben bundan önce ölseydim, ya da unutsaydım ya da unutulmuş olsaydım.

24- Böylece o, makamında o nidayı işitti: Mahzun olma, Rabbin sana makamında güzellikler sundu.

25- Ve sana, tüm varlığınla teslim olmanın olgunluğunu, birlik şuurunun zevkini sundu.

26- Artık sana sunulanlardan yararlan ve manevi haz al, bakışlarının aydınlığı olsun. Sonra da bir insanla karşılaştığında; ben tüm varlığı nuruyla saran için korunacağıma, artık insanlarla belli bir zaman asla konuşmayacağıma dair söz verdim, de.

27- Böylece o taşıdığı ile kavmine geldi. Dediler ki: Ey Meryem! Doğrusu sen şaşılacak bir şey yaptın.

28- Ey Hârûn'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir iş yapmadı ve annen de haddini aşmadı.

29- Böylece onu işaret etti. Dediler ki: Biz nasıl konuşuruz yeni hidayet bulmuş olan bir kimseyle.

30- Dedi ki: Ben Allah'ın bir kuluyum, bana sunulan ilâhî sözlerdir ve ben hakikatlerden haber veren biriyim.

31- Bulunduğum her yerde bana kutsal olanı sundu. Hayatta kaldığım müddetçe her an O'na bağlı kalmayı ve temiz olmayı bana tavsiye etti.

32- Anneme karşı hep iyi davranmamı ve hiç kimseye zorbalık yapmamamı, ikiliğe düşmememi öğütledi.

33- Doğduğum günden ölünceye kadar hep barış ve huzur üzere olmamı ve her zaman Hayy olanı anlamamı öğütledi.

34- İşte bu Meryemoğlu İsâ'nın hakk sözleri. Ki onun hakkında şüphe ediyorlar.

35- Allah çocuk edinen olmaz. O noksan sıfatlardan münezzehtir. Bir işin oluşunda o sadece ol der, o olur.

36- Şüphesiz Allah, beni de vücudlandırandır ve sizi de vücudlandırandır. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın. İşte dosdoğru bu yol üzere olun.

37- Daha sonra onlar, kendi aralarında gruplar halinde ayrılığa düştüler. Zamanın yüce sahibine tanık olmak varken hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler için yazık.

38- Bizi anlama yolunda onlar ne işittiler ve ne gördüler? Ancak zalimler vakitlerini apaçık dalalet içinde geçirirler.

39- Gaflet içinde olanları ve hakikatlere inanmayanları; tüm varlıktaki işleyişin takdirini anlamaları konusunda, her zaman hakikatleri özlemle aramaları için, onları uyar.

40- Muhakkak ki yeryüzünde ne varsa Bizimdir, sonsuza kadar var olan, kalacak olan Biziz ve bütün her şey Bize döndürülecektir.

41- İlahi sözlerle İbrâhîm'i de an. Doğrusu o hakikatleri dosdoğru haber verdi.

42- O babasına demişti ki: Ey babacığım! İşitmesi olmayan ve göremeyen ve sana bir faydası olmayan şeylere neden kul oluyorsun?

43- Ey babacığım! Doğrusu ben, senin bilemediğin bir bilgiye sahip oldum. Bundan sonra bana uy, sana birliğin yolu olan Hakk'ın yolunu göstereyim.

44- Ey babacığım! Sakın şeytani hallere kul olma. Muhakkak ki şeytani haller, bütün her yeri nuruyla sarana karşı seni ikiliğe düşürür.

45- Ey babacığım! Nuruyla her yeri saranı anlamamandan dolayı, bir sıkıntının içinde kalmandan elbette korkuyorum. Böylece de şeytani hallere dost olmandan çekiniyorum.

46- Dedi ki: Ey İbrâhîm! Benim ibadet ettiklerime sen ilgi göstermiyorsun. Eğer sen bu hallerinden vazgeçmezsen, elbette seni kovarım ve benden uzak olursun.

47- İbrâhîm dedi ki: Barış ve huzur seninle olsun. Dilerim ki seni vücudlandıranın mağfiretini anlarsın. Muhakkak ki O, bütün sıfatları sana lütfedendir.

48- Allah'ı bırakıp da zanna dayalı yöneldiğiniz şeylerden ve sizlerden uzak duracağım ve yalnızca Rabbime yöneleceğim. Umarım ki ben Rabbime yönelmede ikilikte kalmam.

49- Böylece onlardan ve onların Allah'ı bırakıp da zanna dayalı kulluk ettikleri şeylerden uzak durdu. Ona İshâk'ı ve Yakûp'u bahşettik. Onların hepsi, sunduğumuz hakikatleri bildirenden oldular.

50- Onlar bahşettiğimiz rahmetimiz üzere oldular ve onlar sunduğumuz hakikatleri, yücelik doğruluk içinde anlattılar.

51- İlahi sözlerle Mûsâ'yı da an. Şüphesiz o, tüm özüyle bağlananlardan oldu ve hakikatleri haber veren, hakikatleri gösteren oldu.

52- O, sıfatlarla donatılmış vücudundan ve her taraftan seslendiğimizi, her varlıkta diri olanın Biz olduğunu anladı ve o, Bize olan yakınlığı anlayanlardan, necat bulanlardan oldu.

53- Ve o bahşettiğimiz rahmetimiz üzere oldu. Kardeşi Hârûn da hakikati bildirenlerdendi.

54- İlahi sözlerle İsmâil'i de an. Muhakkak ki o, sözüne sadık olanlardandı ve hakikatleri haber veren, hakikatleri gösterenlerdendi.

55- O, yakınlarına; her varlıktaki işleyişi ve her an Hakk'a bağlı olmayı ve firasetle temiz olmayı öğütlerdi. O, Rabbinin katındaki rızalığı arayanlardandı.

56- İlahi sözlerle İdrîs'i de an. Muhakkak ki o da sadakatle hakikatleri bildirendi.

57- O, yüce makamlarda Bizi anlayıp ilerleyenlerdendi.

58- İşte onlar ki; Allah'ın sıfatlarını bilenlerden, hakikatleri haber verenlerdendi. Âdem'in neslinden ve Nûh ile beraber hakikatlerimizi taşıyan kimselerdendi. İbrâhîm'in ve Yakûb'un neslindendi ve Bizim yolumuzu gösteren kimselerdendi ve Bizi fark edenlerdendi. Nuruyla her yeri saranın işaretlerini anlayıp, kendi varlığından geçenlerden ve bâki olana teslim olanlardandı.

59- Fakat onların ardından gelenler, bağlılıklarını koruyamadılar ve kendi egolarının isteklerine uydular, böylece onlar akılsızca hareket edip yolun doğrusunu kaybedenlerden oldular.

60- Ancak kim hatalarını anlar, bir daha yapmamak üzere söz verirse ve iman ederse ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan olursa, işte onlar huzuru bulurlar ve hiçbir şekilde onlar zulmeden olmazlar.

61- İşte o kimseler; verdikleri söze uyanlardır, tüm tecellilerin sahibine teslim olmanın huzurunda olanlardır. Görünmeyen bilinmeyen âlemin sahibini bilirler, her yeri nuruyla saranın kulu olduklarını bilirler, muhakkak ki bütün varlığın O'ndan açığa çıktığını bilirler.

62- O huzurda olanlar boş söz işitmezler. Sadece barış ve huzur üzeredirler. Onlar sabah, akşam hakikatlerden faydalanmaya çalışırlar.

63- Bütün her şeyin Bize ait olduğunu anlayanlar, fenalardan sakınıp ortak koşmayanlar, kulumuz olduğunu anlayan kimseler, işte o huzura kavuşurlar.

64- Önümüzde olanlarda ve ardımızda olanlarda ve bunların aralarında olan her şeyde Rabbimizin işleyişi vardır ve biz bu hakikatten ayrılmayız ve Rabbin terk etmesi olmaz, derler.

65- Göklerde ve yerde ve onlarda olan her şeyi vücudlandıran O'dur. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın ve O'na olan kulluğunuzda sebat edin. O'nun benzeri olan başka bir gücü biliyor musunuz?

66- İnsan der ki: Ben öldüğüm zaman mı diriliğe kavuşacağım?

67- İnsan daha önce bir şey değilken, onu nasıl halk ettiğimizi düşünüp anlamaya çalışmaz mı?

68- Böylece, kendini vücudlandıranı anlayanlar, elbette tüm varlığı diri tutanın Biz olduğunu anlayacaklardır. Şeytani hallerde kalanlar ise, bir idraksizlik içinde cehaletin cehenneminde kalırlar.

69- Elbette fırkalara bölünenlerin hepsi, Bizi anlamamanın hallerinde ikilikte kalırlar. Onların hangisine baksan, tüm varlığı rahmetiyle sarana karşı, hepsi birbirinden fazla kibirlilik içindedirler.

70- Elbette ilmin sahibi olan Biziz. Onlardan kim, hangi hâle yakınsa o oradadır.

71- Sizlerden kim hangi haldeyse o halle hareket eder. Rabbin varoluştaki hükümlerin mutlak sahibidir.

72- Fenalardan sakınıp ortak koşmayanlar, Bizde necat bulurlar. Zalimler ise, bir idraksizlik içinde cehalet hallerinde kalırlar.

73- Delillerimiz apaçık bir şekilde onlara açıklandığında, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, iman edenler için derler ki: İki topluluktan hangisinin makamı daha hayırlı ve bulundukları yer daha güzel.

74- Onlardan önceki nesillerden niceleri de gösterişli haller ve kibirli davranışlar içinde Bizi anlayamayıp helâk olup gittiler.

75- Anlat: Bir kimse dalalet içinde olsa bile, yine de her yeri nuruyla saranı anlamak için onun uzun bir mühleti vardı. Onları görürsün ki onlara verilen mühlette bile sözlerinde durmazlar ve zamanlarını o hallerde geçirirler. O kimseler bulundukları yerlerde kötü hallerde olduklarını ve varlığı tanımada bilgisizlik içinde kaldıklarını belki ileride bilirler.

76- Hakk yolunda olanların, hakka yol gösterenlerin ve devamlı bir hayr içinde Salih amellerde olanların; Allah'a karşı sevgisi, bağlılığı, idraki artar. Onlar kendilerini vücudlandırana ait hakikatler için hep doğru, güzel, faydalı, hallerde mücadele ederler.

77- Ayetlerimizi görmemezlikten gelenleri gördün mü? Elbette bize de mal ve soy verilecek, derler.

78- Görünmeyen bilinmeyen âlemin hakikatlerine mi erdiler? Ya da her yeri nuruyla sarana ait bir söz mü edindiler?

79- Söyledikleri şeyleri onların vücut kitabına her an yazarız. Onlar Bizi bilemedikleri müddetçe sıkıntıları bitmez.

80- Söyledikleri şeyleri Biz ona miras bırakırız. Her kişiyi kendine sunarız.

81- Allah'ı bırakıp zanna dayalı ilahlar edinenler, kendilerinin daha muteberli, daha üstün olduklarını zannederler.

82- Bilakis hakikatleri görmemezlikten gelenlerin kul oldukları şeyler, onların düşmanlarıdır.

83- Şeytani hallerde olanlara da hakikatleri nasıl sunduğumuzu görmedin mi? Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin şeytani halleri, onları zulüm etmeye, azgınlığa, ikiliğe sürükler.

84- Bundan sonra o hallerde olanlara karşı acele etme. Onlar sadece kendi adetlerini adet edinirler.

85- Fenalardan sakınan, ortak koşmayanlar, tüm varlığı her an bir arada tuttuğumuzu bilirler. Tüm varlıktaki rahmetimize karşı saygılıdırlar.

86- Fenalarda kalanlar ise, yakıp yıkıcı halleriyle oradan oraya koşar dururlar.

87- Rahman'a ait hakikatlere sarılan kimseden başkası şefaat bulamaz, Tevhîd'i anlayamaz.

88- Rahman çocuk edindi dediler.

89- Şüphesiz bu söylediğiniz yalan bir şey.

90- Gökler nasıl ortaya çıkmış ve yeryüzünde olanlar nasıl açığa çıkmış ve uzayıp giden dağlar nasıl oluşmuş, bakmaz mısınız?

91- Nuru ile her yeri saran çocuk edinir mi?

92- Nuruyla her yeri saran için, çocuk edindi denmesi yakışır mı?

93- Göklerde ve yerde ne varsa bütün hepsi, tüm varlığı nuruyla saranın kuludur.

94- Onu söyleyenler şüphesiz şaşırmış olanlardır ve onlar kendi adetlerini adet yapanlardır.

95- Ve onların hepsi ferd olarak o ölüm vaktine ulaşacaklar.

96- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, tüm varlığı nuruyla saranın sevgisi üzere hareket ederler.

97- Fenalardan sakınan ortak koşmayanlara, hakikatleri müjdelemen için lisanını kolay kıldık ve sen, kendilerine varlık isnat edenlere de hakikatleri açıklayıp uyaransın.

98- Onlardan önce de nice nesiller Bizi anlayamayıp helâk olup gittiler. Onlardan aktarılan birliğin hakikati ile ilgili güzel bir şey duyamazsın, onlardan arda kalan yalnızca bir fısıltı, dedikodu duyarsın.

TÂ-HÂ SÛRESİ

1- Tâ, Hâ

2- Sana kâinat kitabını ikiliğe düşüp sıkıntılarda kalman için sunmadık.

3- Ancak düşünüp hakikatleri anlaman, tevazu içinde olan kimselerden olman için sunduk.

4- Kısım kısım açığa çıkan her şey, yeri ve sonsuz semâyı halk edendendir.

5- Nuruyla bütün her yeri sarandır.

6- Göklerde ve yerde ne varsa ve onlarda olan her şey ve toprağın altındaki şeyler de hep O'nundur.

7- Senin açıkladığın bilgilerdeki, ya da görünmeyen ve bilinmeyen her şeydeki ilmin sahibi muhakkak ki O'dur.

8- Allah'tan başka güç yoktur, O vardır. İsimlerdeki güzellikler O'nundur.

9- Mûsâ'nın yaşadığı olayların bilgisi sana geldi değil mi?

10- Bir nurun varlığını anladığında, ailesine demişti ki: O nuru anlamak için bekleyin, fark ettiğim o nurdan umarım ki size bir bilgi getiririm ya da o nur üzere bir yol bulurum.

11- 12- Böylece o nura ulaştığında, o kutsal nidayı işitti: Ey Mûsâ! Seni vücudlandıran şüphesiz Benim. Artık dünyaya olan meylini, kendine nispet ettiklerini bırak. Elbette sen, mukaddes bir yol olan birlik yolu üzeresin.

13- Sen Beni bir arayışla aradın. Öyleyse tüm kâinattan vahyolunan şeyi dinle.

14- İlah yoktur, sadece Ben varım, muhakkak ki ben Allah'ım. Bundan sonra Benim kulum olduğunu bil ve her an Bana bağlı olmanın şuuruyla hareket et. Hakikatleri anlama, anma içinde ol.

15- Muhakkak ki hakikati anlayacağın o vakit gelecektir. Aradıklarına karşılık bulmak için, içindeki o gücü anlamaya çalış. Herkes hakikatleri anlamak için gayret göstersin.

16- O hakikatlere inanmayan kimseler ve hevalarına tâbi olanlar, seni hakikatlerin arayışından alıkoymasın, yoksa kendine yazık edersin.

17- Doğru diye bilip taşıdığın o şey nedir ya Mûsâ?

18- Dedi ki: Benim bilip taşıdığımdır, dayanağımdır ve onunla yaşam için gerekli nimetlere ulaşırım, benim için onda başka faydalar da vardır.

19- O bilip taşıdıklarını bırak ya Mûsâ, diye bildirdik.

20- Böylece o bilip taşıdıklarını bıraktı. Artık o yaşamın hakikatini arayan olmuştu.

21- Bildirdik: O hakikatleri ara ve hiç korkmadan arayışına devam et. Görünen âlemin ilk doğduğu kaynağın o hakikatini sana sunacağız.

22- İçindeki seni var eden bağlı olduğun o gücü anla. Diğer delillerimizle fenalardan geçerek o gücü tertemiz bir halde ortaya çıkar.

23- Sen ayetlerimizin yüceliğini anlayıp nurumuz üzere ol.

24- Firavuna git, şüphesiz o büyüklük taslayanlardandır.

25- Dedi ki: Rabbim hakikatlerinle gönlümü genişlet.

26- İşleyişini anlamamı sağla.

27- Hakikatlerini anlatmam için konuşmama netlik, akıcılık ver.

28- Sözlerimi anlasınlar.

29- Ehlimden bana bir yardımcı kıl.

30- Kardeşim Hârûn'u.

31- Onunla gücümü artır.

32- İşleyişini anlatmamda onu bana ortak kıl.

33- Ki böylece seni daha çok analım.

34- Ve seni daha çok hatırlayalım.

35- Muhakkak ki sensin bize basiret veren.

36- Bildirdik: Ya Mûsâ! Bu arzuladıkların sana verilmiştir.

37- Doğrusu sana daha başka nimetlerde verilmiştir.

38- Hani annene vahyolunan şeyi vahyetmiştik.

39- Onu makamına koymasını, sonra onu akıp gidene bırakmasını. Böylece o akıp giden onu sahile bırakır, Bana düşmanlık eden ve ona düşman olacak olan onu alır. Tüm varlığı gözlemleyerek Beni anlaman, kemalât bulman için, kendi sevgimden sana verdim.

40- Kız kardeşin de ardınca yürümüştü. Böylece dedi ki: Onu emin olarak yetiştirecek olanı size göstereyim mi? Böylece seni annene geri döndürdük. Ki onun gözleri önünde olman ve mahzun olmaması için. Sen bir kişiyi öldürmüştün. Sonra da müşkilli hallerinden Bizde necat buldun ve bir arayışla Bizi arayan oldun. Sonra da Medyen halkı içinde senelerce kaldın. Ya Mûsâ! Sonra da sen hakkın takdirini anlayacak bir hâle geldin.

41- Sen Beni anlayanlardan, anlatacaklardan oldun.

42- Sen ve kardeşin delillerle gidin ve Beni anmak için gevşek davranmayın.

43- Firavuna git, şüphesiz o büyüklük taslayanlardandır.

44- Sonra da ona nezaketle hakikatleri söyle. Umulur ki o varlığın sahibini anlamak için düşünür ya da saygı duyar.

45- Dediler ki: Rabbimiz! Onun bize karşı taşkınlık etmesinden ya da öfkelenmesinden korkuyoruz.

46- Korkmayın, muhakkak ki Ben her an sizlerdeyim, işittirenim ve gördürenim.

47- Böylece ona gidin, sonra da deyin ki: Şüphesiz bizi de seni de vücudlandıranı anlatmak için açığa çıktık. Bundan sonra İsrailoğullarını bizimle beraber gönder ve onlara azap etme. Seni vücudlandıranın sendeki delillerini sana sunmak için geldik ve yol göstericiye tâbi olan kimselerin kurtulacağını bildirmeye geldik.

48- Muhakkak ki yalanlarda kalanların ve hakikatlere yüz çevirenlerin üzerine sıkıntılar olacağı bize bildirildi.

49- Firavun dedi ki: Ya Mûsâ! Sizin Rabbiniz kimdir?

50- Dedi ki: Bizi vücudlandırandır. Ki O'dur bütün her şeyi tecellileriyle halk eden. Sonra da tüm varlıktaki tecellileriyle yol gösteren.

51- Dedi ki: Öyleyse daha önceki nesillerin durumu ne olacak?

52- Dedi ki: Bütün varoluştaki ilim Rabbime aittir. Varlık kitabının içinde hakikatler vardır. Bizleri vücudlandıranda yanlış yoktur ve ihmal yoktur.

53- Ki O'dur sizleri düzenleyen. Yeryüzünü yayan ve orada size yollar veren ve gökten suyu indiren, sonra da onunla farklı türlerde nebatlar ortaya çıkaran.

54- Beslenin ve hayvanlarınızı da besleyin. Muhakkak ki işte bunların içinde düşünüp akıl edenler için ayetler vardır.

55- Sizi oradan ortaya çıkardık ve sizi oraya döndüreceğiz ve sizi oradan ortaya çıkardığımız gibi başkalarını da hep çıkaracağız.

56- Doğrusu ona bütün delillerimizle hakikatleri sunduk. Buna rağmen yalanladı ve atalarının inancında kaldı.

57- Dedi ki: Ya Mûsâ! Bizi etkileyerek topraklarımızdan çıkarmak için mi geldin?

58- Bundan sonra elbette biz de sana daha etkili olanı sunacağız. Haydi, seninle bizim aramızda, bizim de caymayacağımız ve senin de caymayacağın, uygun bir yerde bir buluşma zamanı tayin et.

59- Dedi ki: Sizinle buluşma zamanı bayram günü, her yerin aydınlanıp insanların bir araya toplandığı vakittir.

60- Böylece firavun döndü gitti. Sonra da o tartışmaya girecek olanları topladı, sonra geldi.

61- Mûsâ onlara dedi ki: Allah hakkında bir şey uydurmayın, yalanları aktarmayın, eğer bunu yaparsanız yazıklar olsun size. Böyle yaparsanız sizler bir azabın içinde kalırsınız ve kim iftira ederse o kaybedenlerden olur.

62- Böylece onlar, kendi aralarında ve kapalı bir şekilde fısıltılı olarak konuşarak istişare yaptılar.

63- Dediler ki: Bu ikisi mutlaka bildikleriyle etkileyen kişilerdir, sizleri etkileyerek yurdunuzdan çıkarmak istiyorlar ve sizin o üstün olan tarikatınızı yok etmek istiyorlar.

64- Artık sizler tartışmak için toplanın, sonra saflar halinde olun ve kim o zaman üstün gelirse zafer onundur.

65- Dediler ki: Ya Mûsâ! Önce sen mi bildiklerini ortaya koyacaksın yoksa biz mi koyalım?

66- Mûsâ dedi ki: Önce siz ortaya koyun. Fakat onların bağlandıkları şeyler ve taşıdıkları, etkilendikleri şeyler, bir hayalden ibaret, duyduklarını aktarmadan ibaret.

67- Sonra Mûsâ nefsinde bir çekinme hissetti.

68- Muhakkak ki sen yüce olanı bilensin çekinme, diye hissettirdik.

69- Sen bildiğin o yüceliği doğruluk içinde sun. Elbette uydurdukları şeylerle tartışıp tesir yapmak isteyenler, uydurdukları şeylerle yakalandılar ve o hallerle tesir etmek isteyenler, nerede olursa olsun başarıya ulaşamazlar.

70- Böylece çevresindeki kimseleri etkileyenler, kendi bildiklerini bırakarak teslim oldular. Dediler ki: Biz Mûsâ ve Hârûn'un anlattığı Rabbe inandık.

71- Firavun dedi ki: Ben size izin vermeden önce ona inandınız. Muhakkak o sizden yücedir ki o bildikleriyle tesir ederek size öğretti. Artık yakında bileceksiniz, sizlerin ellerinizi ve ayaklarınızı ayrı ayrı kestireceğim ve elbette sizleri hurma ağaçlarına astıracağım ve elbette hangimiz azabıyla daha güçlü ve daha kalıcı öğreneceksiniz.

72- Dediler ki: Bize hakikatleri delilleriyle apaçık açıklamaktan başka bir şey için gelmeyen kimseye karşı ve bizi yaratana karşı seni tercih etmeyiz. Sonra varlıktaki işleyişin sahibi olan, varoluşta hüküm sahibi olan sen değilsin. Doğrusu sen de bu dünya hayatından geçer gidersin.

73- Şüphesiz biz, bizi vücudlandırana iman ettik. Yaptığımız hatalarımız için ve insanları etkilemek için bize yaptırdığın çirkin şeylere karşı, Allah bize mağfiret etsin ve Allah hayırlı olandır ve bâki olandır.

74- Şüphesiz kim Rabbine karşı fenalarda kalırsa, artık o cehaletin cehennemindedir. O hallerde ölümü de anlayamaz diriliği de anlayamaz.

75- Kim iyi amellerde olur, mümin olarak O'nun yolunda hareket ederse, işte onlar yüce mertebelere ulaşırlar.

76- Tüm tecellilerin sahibine teslim olmanın huzuruna ulaşırlar, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hallerdedirler. İşte tertemiz olan kimselerin karşılığı budur.

77- Doğrusu Mûsâ'ya: Kullarımla karanlıktan aydınlığa ilerle, onlara hakikatleri vurgula, bilgelik içinde yol al, geçmişinden korkma ve endişelenme, diye hissiyat verdik.

78- Sonra firavun güçleriyle onları takip etti. Böylece bir deryanın varlığı onları sarıverdi. Onlar ise neyle sarılı olduklarını bilemediler.

79- Firavun, kavmini dalalette bıraktı ve hakikate yol gösteremedi.

80- Ey İsrailoğulları! Siz, tüm düşmanlık hallerine karşı Bizde necat bulanlardan oldunuz ve siz, dosdoğru bir şekilde sıfatlarla donatılmış vücudunuzu, her cihetle Bizim düzenlediğimizi anladınız ve size ilâhî hissiyatı ve huzuru sunduk.

81- Bizim sizi nimetlendirdiğimiz şeylerden tertemiz olarak yararlanın ve orada taşkınlık yapmayın, sonra da hiddetli hallerde olmayın. Kim hiddetli hallerde olursa, böylece o kendi hevasında olur.

82- Yaptığı hatalardan pişmanlık duyup dönen kimseler için, Ben elbette mağfiret edenim. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar hep hakk yolundadırlar.

83- Ya Mûsâ! Kavmin hakkında acele etme.

84- Dedi ki: Rabbim! Senin hakikatlerinin gönlüme yerleşmesi için acele ettim, onlar da bu işaretler üzere olsunlar.

85- Senin kavmin senden sonra Bizi anlamayı bıraktı ve sâmirî onları dalalete sürükledi, diye bildirdik.

86- Böylece Mûsâ kavmine öfkeli, üzgün olarak döndü. Dedi ki: Ey kavmim! Size vaat ettiklerim olmadı mı? Rabbinizden güzellikler bulmadınız mı? Size olan sözlerimin yerine gelmesi yoksa uzun mu sürdü? Yoksa siz öfkeli hallerinizi mi istiyorsunuz? Siz Rabbinizi terk edip, sonra da sözlerinizi unutup ayrılıklara mı düşüyorsunuz?

87- Dediler ki: Sana verdiğimiz sözden kendi isteğimizle ayrılan olmadık. Kavmimize sunulan değerleri, o yücelikleri biz taşıdık. Fakat sâmirî, o değerleri bırakmamızı söyledi, sonra da biz onları bıraktık.

88- Böylece onlar, bir tapınma heykeli ortaya çıkarıp, eski cehalet hallerine döndüler. Sonra da dediler ki: İşte sizin ilahınız ve Mûsâ'nın da unuttuğu ilahı budur.

89- Hareket edemeyen, onlara seslenemeyen ve kendine sahip olamayan, onları koruyamayan ve faydası da olmayan şeyi hâlâ bakıpda görmezler mi?

90- Doğrusu Hârûn da onlara daha önce demişti ki: Ey kavmim! Siz bu şeyde mi çare ararsınız. Muhakkak ki Rabbiniz tüm varlığı rahmetiyle sarandır. Öyleyse anlattıklarıma uyun ve hükümlere itaat edin.

91- Dediler ki: Mûsâ bize dönüp gelinceye kadar, asla ona olan ibadetimizden vazgeçmeyiz.

92- Mûsâ dedi ki: Ya Hârûn! Hakikatleri bırakıp, kendi anlayışlarına saptıklarını gördüğünde, sen neden onlara engel olmadın?

93- Niçin beni takip etmedin? Yoksa Hakk'ın hükümlerini mi unuttun?

94- Hârûn dedi ki: Ey Anamın oğlu! Sakalımı çekme ve saçımı da çekme. Ben, İsrailoğullarının arasında ayrılık çıkardın demenden ve onları gözetlemediğimi söylemenden endişe ettim.

95- Dedi ki: Ya sâmirî! Sen onlara ne vaaz ettin?

96- Dedi ki: Ben onların göremediği şeyleri gördüm. Böylece Resulün izinden çektim kavradım, sonra da onu anlattım. İşte bunu yapmak nefsime hoş geldi.

97- Mûsâ dedi ki: Öyleyse git buradan. Bundan sonra yaşadığın müddetçe sen, bana yaklaşmayın diyeceksin ve muhakkak ki senin sözüne uyanlar da asla başarılı olamayacaklar. Bak ilahına ki, onu sen var ettin, hep ona ibadet ettin. Elbette onu yakacağız, sonra darmadağın edip denize savuracağız.

98- Ancak sığınacağınız güç Allah'tır, başka güç yoktur ve O bütün her şeyi ilmiyle kuşatandır.

99- Geçmiş olanların haberlerini işte böyle sana aktarıyoruz ve sana tüm varlıktan Bize ait olan hakikatleri sunuyoruz.

100- Kim hakikatlerden yüz çevirirse, muhakkak ki o ölünceye kadar bir vebal içinde olur.

101- O halde olanlar devamlı o hâlin içindedirler ve onlar ölünceye kadar o kötü hâli taşırlar.

102- Sûretlerin içinde her an üfleyip duran O'dur. Fenalarda kalanlar, birliğin Bize ait olduğunu hiçbir zaman anlayamazlar.

103- Sûretlerde kalıp şüphe içinde kalanlar; ancak gruplaşırlar, dedikodular içinde kalırlar.

104- Söyleyip konuştukları şeylerdeki ilmin sahibi Biziz. Onların benzerleri de o yolda vakitlerini ancak sûretlerde kalıp şüpheler içinde geçirdiler.

105- Sana büyüklük taslayanları soruyorlar. De ki: Onlar kendilerini vücudlandıranı anlayamazlar, yıkılıp giderler.

106- Böylece onlar, boş bilgisiz bir halde hakikatlerden uzaklaşırlar.

107- O hallerde kalanları hakikatleri arar göremezsin, doğru hareket etmezler ve onlar büyüklük taslama hallerini bırakmazlar.

108- Çağrıya tâbi olanlar ise, her zaman doğruluk içindedirler. Bütün her yeri rahmetiyle saranın dışında ki tüm sesler kısılır, artık gizli bir seslenişin dışında bir şey işitemezsin.

109- O vakit rahmetiyle her yeri sarandan başkasının; yetkisi, şefâati, faydası yoktur. Ve verdiği söze uyanlarda bir huzur vardır.

110- Onların önlerinde olan ve arkalarında olan her şeydeki ilmin sahibi O'dur ve O'ndan başka ilmiyle her yeri kaplayan yoktur.

111- Bütün yüzleri tutan, diri olandır, bütün varlığı diriliği ile tutup sürüp gidendir. Zulüm hallerini taşıyan kimseler ise bu hakikati anlayamazlar.

112- Her kim Sâlih amelde olup ve o müminlerdense, artık o zalimlerden korkmaz ve kaybeden olmaz.

113- İşte, kâinat kitabını anlaşılır bir şekilde sunduk ve açığa çıkardığımız her şeyin içinde gerçeği sunduk. Umulur ki onlar fenalardan sakınır, ortak koşmazlar. Böylece onlar, hakikatleri anlama, anma üzere olurlar.

114- Gerçek olan Allah'tır, tüm kâinatı idare edendir, her varlıkta var olandır. Kâinat kitabını anlamak için acele etme, sana her varlıktan bildirdiğimiz hakikatleri anlamaya gayret göster ve Rabbim benim ilmimi arttır, de.

115- Gerçek olan şu ki, doğmadan önce Âdem'in bedenine tüm hakikatlerimizi yazdık. Fakat o kendine bakmayı unuttu ve Bizi anlamada kararlı olamadı.

116- Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, tüm varlığınla bir teslimiyet içinde ol, diye bildirdik. Böylece o tüm varlığıyla teslim oldu. Ancak, varlığın dış

yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olmaktan kaçınır.

117- Ey Âdem! Şüphesiz o haller senin ve eşinin düşmanıdır. Sakın o haller sizi hakikatlerin huzurundan ayırmasın, yoksa ikiliğe düşenlerden olursunuz, diye bildirdik.

118- Muhakkak ki senin için o huzurda bir sıkıntı yoktur ve surette kalmak yoktur.

119- Muhakkak ki o huzurda başka bir isteğin olmaz ve cehaletin sıkıntısı yoktur.

120- Fakat şeytani halleri ona fısıldadı. Dedi ki: Ey Âdem! Ebedi devam edecek olan ve tükenmeyecek olan saltanatı sana göstereyim mi?

121- Böylece o hallerin tuzağına düştüler. Sonra da onların kusurlu halleri açığa çıktı. Tekrar huzurun koruyuculuğu üzerlerinde olsun diye, bir arayışa koyuldular. Âdem Rabbine karşı ikiliğe düştü, böylece taşkınlık etti.

122- Sonra o seçkin olana, onu vücudlandırana yöneldi, böylece yaptıklarına pişman olup tövbe etti ve Hakk'a yol buldu.

123- Birbirlerine düşmanlık edenlerin hepsi, o hakikatlerin idrakinden düşer. Size mutlaka Benim yolumu gösterecek olan biri gelir. Artık kim Hakk'ın yoluna tâbi olursa, işte o dalalette kalmaz ve ikiliğe düşmez, diye bildirdik.

124- Kim hakikatlerimizi anlamaktan yüz çevirirse, elbette onun ömrü sıkıntılar içinde geçer ve o birliğimizi anlayamaz ve ölünceye kadar hakikatleri anlamada bir körlük içinde kalır.

125- Dedi ki: Rabbim! Ben gören biri olduğum halde, neden senin birliğinin hakikatlerini göremedim.

126- Ayetlerimiz sana tüm varlıktan sunuldu, fakat sen onu görmeyi unuttun ve işte böylece vaktini unutkanlıkla geçirdin, diye bildirildi.

127- Rabbinin ayetlerine inanmayanlara, vaktini boş şeylerde geçirenlere, sonunda kalıcı olan şiddetli sıkıntılar vardır. İşte böyledir onların karşılığı.

128- Hâlâ onlar Hakk'a yol bulamazlar mı? Onlar bulundukları yerlerde dolaşmazlar mı? Daha önceki nesillerden de Bizi anlayamayıp helak olan

nicelerini görmezler mi? Muhakkak ki işte bunların içinde, fenalardan sakınıp, aklını işletenler için işaretler vardır.

129- Eğer önceliklerini Rabbinin kelimelerini anlamaya verselerdi, elbette kendilerine gerekli olanı bilirlerdi ve belirli olan vakitlerini hakk üzere geçirirlerdi.

130- Bundan sonra söylenen şeylere sabret. Güneşin doğuşundan önce ve batmadan önce seni vücudlandıranın; tüm nitelliklerin de sahibi olduğunu anla, tecellilerini idrak et. Gecenin her anında ve gündüz vakti de etrafındaki her varlıkta ki tecellileri idrak et. Umulur ki kemalâta ulaşırsınız.

131- Verdiğimiz sıfatlarla, yaşamlarında; şan, makam, çıkar peşinde olan gruplardan bakışını çevir, onların hallerine özenme. Onların halleri sıkıntı halidir. Rabbinin hakikatlerinden yararlanmak daha hayırlıdır ve daha bâkidir.

132- Sana yakın olanlara; her varlıktaki işleyişi, her an Hakk'a bağlı olduklarını ve sabırlı olmayı anlat. Senden bir rızık istemiyoruz, seni de rızıklandıran Biziz. Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanların akıbetleri güzeldir.

133- Dediler ki: Rabbinden bir delille bize gelseydi ya. Tüm varlıktan apaçık deliller onlara sunulmadı mı? Öncekiler de o sayfaların içinden ulaştığı hakikatleri aktarmadılar mı?

134- Eğer onlar, Bizi anlayamazlarsa kendilerine yazık ederler. Sonra da bir azapta kaldıklarında, elbette derler ki: Rabbimiz! Biz zelil olmadan ve bir kayıp içinde kalmadan, bir Resul gönderseydin, senin ayetlerine tâbi olsaydık olmaz mıydı?

135- De ki: Hakikatleri arayıp gözlemleyenler gibi siz de arayıp gözlemleyin. Dosdoğru yolda olup hakikatlere ehil olan kimdir ve hakka yol bulan kimdir, belki yakında bilirsiniz.

ENBİYÂ SÛRESİ

1- İnsanlar için hakikatlere yakınlaşmak varken, onlara verilenlerin sahibini bilip teslim etmeleri gerekirken, onlar gaflet içinde kalıp hakikatlerden yüz çeviriyorlar.

2- Onlara Rabbin hakikatlerini anlamaları için bir söz sunulmasın ki, sadece onu dinler gibi yaparlar ve onlar hakikatleri önemsemezler.

3- Onların kalbleri başka şeylerle meşguldür. Zalim kimseler gizlice konuşurlar; bu da sizin gibi beşerden başka bir şey değildir, yoksa siz de bakıyor dinliyor ondan etkileniyor musunuz, derler.

4- Hakikatleri gösteren dedi ki: Gökteki ve yerdeki tüm sözlerdeki ilmin sahibi Rabbimdir ve işitmek O'ndandır, ilmiyle var edendir.

5- Dediler ki: Belki hayallerinin şaşkınlığındadır, ya da onu uyduruyor, ya da aklına geleni söylüyor. Öyleyse öncekilerin sunduğu gibi bize deliller getirsin.

6- Onlardan öncekiler de iman etmedi. Bulundukları yerlerde Bizi anlamamakla kendilerine yazık ettiler. Artık o halde olanlar nasıl iman edecek?

7- Senden önce de onlara sunduğumuz hakikatleri bildirmek için açığa çıkan kâmil kişiler, Bizi anlatmaktan başka bir şey için açığa çıkmadı. Eğer hakikatleri bilmiyorsanız hakikatleri anlayıp anlatanlara sorun.

8- Biz onları yemek yemez, ruhsuz bir halde yapmadık ve onlar ebedi de değillerdir.

9- Sonra sözlerine ve Bize sadık kalanlar, işte onlar Bizde necat buldular ve irademizi anlayan kimselerden oldular. Haddi aşıp bizi tanıyamayanlar ise kendilerine yazık ettiler.

10- Doğrusu tüm varlığı size bir kitap olarak sunduk. Siz onun içindekileri anlayın. Hâlâ akıl etmez misiniz?

11- Niceleri bulundukları yerlerde Bizi anlayamayıp dağılıp gittiler, zalimlerden oldular. Sonra başka kavimler ortaya çıkardık.

12- Onlar Bizi anlamada bir zorluk hissettikleri zaman, anlamaktan kaçarlar.

13- Kaçmayın, o gösterişli kendinizi beğenen hallerinizden dönün ve bulunduğunuz yerlerde hakikatleri arayın. Umulur ki siz hakikatleri sorgular araştırırsınız.

14- Dediler ki: Ne yazık ki biz zalimlerden olmuşuz.

15- Fakat onların bu sözleri hâlâ bitmedi. Hatta onlar Bizim düzenimizi anlamadan bir tükenmişlik içinde yıkılıp gittiler.

16- Gökleri ve yeri ve onlarda olan şeyleri, gereksiz, anlamsız yaratmadık.

17- Eğer irademizi anlarsanız, kuşattığımız varlık anlamsız gereksiz değildir. Elbette varlığı, işleyişimizle kuşattığımızı görürsünüz.

18- Bilakis ortaya çıkardıklarımız gerçektir. Batıl üzere değildir. Böylece o asılsız olan şeyler mühürlenir, sonra da yıkılır gider. İşte vasfettiğiniz şeylerden dolayı kendinize yazık ettiniz.

19- Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Kim O'ndan olduğunu anlarsa büyüklenmez, yalnız O'na kulluk eder ve onlarda bıkkınlık yoktur.

20- Ki onlar, gece ve gündüz hiç durmadan fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak ederler.

21- Yoksa hakikati inkâr edenler, yeryüzünde dirilik veren başka sığınacak güçler mi edindiler?

22- Eğer Allah'tan başka sığınacak güçler olsaydı, kargaşalık olurdu. Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün kâinatı vücudlandırandır. Onu tarif etmeye kelimeler yetmez.

23- Allah işleyişinde sorumlu değildir. Ama insanlar amellerinden sorumludurlar.

24- Yoksa başka sığınacak güçler mi edindiler? De ki: Siz delillerinizi getirin, benimle beraber olanların anlattıkları ve benden öncekilerin anlattıkları budur. Hayır, onların çoğu Hakk'ı bilemiyorlar. Böylece onlar yüz çeviriyorlar.

25- Senden önce de bir resul, Bizi anlatmaktan başka bir şey için açığa çıkmadı. Ancak o, kendindeki ve cümle varlıktaki vahyimiz olan; ilah yoktur, Ben varım, artık Benim kulum olduğunuzu bilin, hakikatini anlattı.

26- Rahman evlat edindi, dediler. Bilakis O noksan sıfatlardan münezzehtir, kuluna lütufları ikram edendir.

27- Onlar O'nun tecellileri olmadan hareket edemezler ve onlar O'nun işleyişiyle amel ederler.

28- Onların önlerinde ne varsa ve arkalarında ne varsa her şeyi ilmiyle var eden O'dur. Hakikatlere arzu duyandan başkası şefâat bulamaz ve onlar O'na karşı en derin sevgiyle, en derin saygıyla bağlıdırlar.

29- Onlardan kim: O'ndan başka ben de varım, diye söylerse, bundan sonra onun karşılığı cehennemdir. İşte budur zalimlerin karşılığı.

30- Hakikatleri görmemezlikten gelenler; göklerde ve yerde olanlar bir bütün iken, nasıl onları ayırıp düzenlediğimizi ve bütün her şeydeki diriliği, sudan var edişimizi bakıp da görmezler mi? Hâlâ inanmazlar mı?

31- Yeryüzünü düzenledik. Onları sağlam hareket edebilmeleri için bir denge içinde oluşturduk. Yeryüzünde hakkın yolunu gösteren geniş yollar düzenledik. Umulur ki onlar hakikatlere yol bulurlar.

32- Gökyüzünü muhafaza edilmiş bir kubbe olarak düzenledik. Fakat onlar oradaki ayetlerden yüz çeviriyorlar.

33- Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı oluşturan O'dur. Bütün hepsi bir yörüngede akıp giderler.

34- Senden önce de bir beşere ölümsüzlük vermedik. Sen de öleceksin. Sonra onlar ebedi kalacaklarını mı sanıyorlar?

35- Herkes ölümü hissedecektir. Siz bir kötülük içinde kaldığınızda o hallerden ders çıkarın, Bizi hatırlayın. Fitneliklere karşı iyiliklerde olun ve aslınız olan Bize döneceğinizi unutmayın.

36- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler seni gördükleri zaman sadece alay ederler. Bu mu sizin ilahlarınıza söz eden, derler. Onlar tüm varlığı nuruyla saranı anlamaktan uzaktırlar.

37- İnsanın yapısında acelecilik vardır. Tüm varlıktan delillerle hakikatleri size her an gösteriyorum. Beni anlamada acele etmeyin.

38- Eğer doğru söyleyenlerden isen bu vaat ne zaman, derler.

39- Eğer hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, yakıp yıkıcı hallerinin gerçeğini bilselerdi, o halde bir an bile asla durmazlardı ve onlar geriye eski bilişlerine dönmezlerdi. Fakat o hallerde kalanların yardımcıları da yoktur.

40- Bilakis o hallerinin karşılığı ansızın onlara geliverir. Öyle ki onlar şaşırmışlık halindedirler. Artık onu reddetmeye güçleri yoktur. İşte onlar bakarlar ama göremezler.

41- Doğrusu senden önceki hakikatleri anlatanlarla da alay ettiler. Fakat o alay eden kimseler alay ettikleri şeylerle sarılıydılar.

42- De ki: Gece ve gündüz hiç durmadan sizi tecellileriyle saran, himaye eden kimdir? Bilakis onlar kendilerini vücudlandıranı anlamaktan yüz çeviriyorlar.

43- Yoksa Bizden başka onları koruyan onların ilahlarımı var? Onlar kendilerini anlamada başarılı olamadılar ve onlar Bizimle birlikte olduklarını anlayamadılar.

44- Bilakis onları ve atalarını sıfatlarımızla donattık. Hatta onlara uzun süre ömür verildi. Yeryüzünde onları nasıl meydana getirdiğimizi, etrafındakilerin nasıl yaşlanıp gittiğini, hâlâ bakıp da görmezler mi? Hâlâ onlar mutlak hâkimiyet sahibini anlayamadılar mı?

45- De ki: Sadece her varlıktan her an vahyolunan hakikatleri size açıklayıp uyarıyorum. Fakat hakikatlere kulak vermeyenler, hakikatleri işitemezler. Hakikatler için çağrı yapıp uyarsan da yönelmezler.

46- Eğer onlara hafif bir sıkıntı dokunsa, mutlaka derler ki: Rabbimiz! Eyvah ki bize, biz zalimlerden olmuşuz!

47- Ölüm vakti gelinceye kadar herkes için adaletle bir mizan oluşturduk. Böylece hiçbir kimse, hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmaz. Hatta hardal tanesi kadar bile olsa onun karşılığı verilir. Verilenlerin karşılığını vermede Biz kâfiyiz.

48- Doğrusu, sunduğumuz hakikatlerle Mûsâ ve Hârûn hakk ile batılı fark ettiler ve aydınlığa ulaştılar ve fenalardan sakınarak hakikatleri andılar.

49- Kendilerini vücudlandırana karşı içtenlikle saygılı olan kimseler, görünmeyen bilinmeyen âlemin hakikatlerine inanırlar ve onlar her zaman, en içten bir sevgiyle hareket ederler.

50- İşte, o sunduğumuz hakikatleri anlayan, anlatanlar saygı duyulanlardır. Hâlâ siz o hakikatleri inkâr mı edersiniz?

51- Doğrusu, daha önce İbrâhîm de sunduğumuz hakikatlerle kemalata ulaştı ve o Bizi bilenlerdendi.

52- Babasına ve kavmine demişti ki: Nedir bu heykeller, siz devamlı onlara ibadet ediyorsunuz.

53- Dediler ki: Atalarımızı onlara kulluk ediyor bulduk.

54- Dedi ki: Doğrusu siz ve atalarınız apaçık dalâlet içindesiniz.

55- Dediler ki: Senin bize söylediklerin gerçek midir? Yoksa sen bizimle eğleniyor musun?

56- Dedi ki: Hayır sizinle eğlenmiyorum. Göklerde ve yerde ne varsa her şeyi vücudlandıran, sizi de vücudlandırandır. Ki O'dur bütün her şeyi ortaya çıkaran. İşte böylece ben, her an her yerde hazır olan O'nun yolu üzereyim.

57- Gerçek olan Allah'tır. Elbette siz arkanızı dönüp gittikten sonra putlarınıza bir şey yapacağım.

58- Böylece onların büyük olana döneceklerini bildiği için, büyük olanın dışında onları parça parça yaptı.

59- Dediler ki: Kim yaptıysa bunu ilahlarımıza, elbette o zalimlerdendir.

60- Dediler ki: Genç birinden işittik, onlardan bahsediyordu, ona İbrahim diyorlar.

61- Dediler ki: Öyleyse insanların gözleri önüne getirin onu, böylece onlarda tanık olurlar.

62- Dediler ki: Ey İbrâhîm! Sen mi yaptın bunu ilahlarımıza?

63- İbrahim dedi ki: Belki de bunu onların büyüğü yapmıştır, haydi onlara sorun, eğer konuşabiliyorlarsa.

64- Sonra da onlar kendilerine döndüler. Böylece dediler ki: Muhakkak ki biz zalimlerdeniz.

65- Sonra da onlar başlarını eğdiler. Doğrusu sende biliyorsun ki bunlar konuşamazlar, dediler.

66- Dedi ki: Allah'ı bırakıp da size bir yararı olmayan ve koruması da olmayan, zanna dayalı şeylere hâlâ kulluk mu edeceksiniz?

67- Vah size, Allah'ı bırakıpda zanna dayalı şeylere kulluk ediyorsunuz. Hâlâ akıl etmez misiniz?

68- Dediler ki: O ateşlenmiş. Eğer siz bir şey yapmak istiyorsanız ilahlarınıza yardım edin.

69- Bildirdik: Ey yakıp yıkıcı hallerde olanlar! O hallerinizi bitirin ve İbrâhîm gibi barış ve huzur üzere olun.

70- Ona kötülük yapmak istediler. Böylece onlar, sunduğumuz hakikatleri anlayamayıp kaybedenlerden oldular.

71- O ve Lût Bizde necat buldu. O, yeryüzünde bizim sıfatlarımızla sıfatlandığını, orada âlemlerin sahibini anladı.

72- Ona, İshâk'ı ve torunu Yâkub'u bağışladık. Hepsi sunduğumuz hakikatleri anlayan Sâlih kimselerden oldular.

73- Onlar sunduğumuz hükümleri anladılar. Hakikatlerimizle yol gösterici önderler oldular. Onlara hayırlar içinde olmalarını ve her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere olmalarını ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşmalarını ve Bize kul olmalarını vahyettik.

74- Lût da sunduğumuz ilmi ve hükümleri anlayanlardandı. O da Bizde necat buldu. Onun bulunduğu yerde fena haller vardı. Doğrusu onlar hakikatlerin dışına çıkan, fenalıklar içinde olan bir kavim idi.

75- Lût da rahmetimizin içinde olduğunu anlayıp hakikatlerimize dahil olanlardan oldu. Doğrusu o da Sâlih kimselerden oldu.

76- Daha önce de Nûh Bizi arayanlardandı. Sonra da o aradığı cevapları Bizde buldu. Böylece o ve ona yakın olanlar, büyük bir sıkıntının halinden geçerek Bizde necat buldular.

77- O, ayetlerimizi yalanlayan kimselere karşı hakikatlerimizle yardım buldu. Doğrusu onlar fenalarda kalan kimseler idi. Böylece o hallerde olanların hepsi, Bizi anlayamayıp kendi cehaletlerinde boğulup gittiler.

78- Dâvûd ve Süleyman, ekinlerin içine giren koyunlarla ilgili tartışan kimseler hakkında hüküm veriyorlardı ve onlar karar verebilmeleri için Bizi bilenlerden olmuşlardı.

79- İşte, Süleyman da Bizi anlayanlardandı. Bütün hepsi sunduğumuz ilmi ve hükümleri anlayanlardandı. Dâvûd da her varlıkta fâil olanın Biz olduğunu, dağlarda olanların, kuşların, her şeyin hakkın tecellilerini gösterdiğini, var olan bütün her şeyin bir bütünlük içinde Bize teslim olduğunu bilenlerdendi.

80- Ona sanat öğrettik. Siz o sanatlarla giyecekler yaparsınız, sıkıntılarınızdan korunursunuz. Öyleyse hâlâ nimetlerin sahibini bilip teslim etmez misiniz?

81- Süleyman yeryüzünde, o işleyişi rüzgârın esip gitmesi gibi hissetti. O, orada Bizi anlayıp feyz buldu ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Biz olduğunu anladı.

82- Şeytani hallerde olan kimselerin nasıl şeyler ortaya çıkardığını ve nasıl başka çalışmalar içinde olduğunu anladı. Bütün varlığı Bizim muhafaza ettiğimizi anladı.

83- Eyyûb de Rabbine yönelmiş: Bana müşkil haller isabet etti, sen merhamet edensin, varlığı özünden var edensin, diye nida etmişti.

84- Böylece o da aradığı cevapları Bizde buldu. Böylece sıkıntılı hallerin içinden geçerek Bizi anlayanlardan oldu. O sunduğumuz hakikatlere ehil olanlardandı ve onunla birlikte onun gibi hareket edenler Bize ait olan rahmet üzere oldular ve hep Bizi anan kullardan oldular.

85- İsmâil ve İdrîs ve Zülkifl hepsi sabredenlerdendi.

86- Onlar rahmetimiz üzere hareket edenlerdendi. Doğrusu onlar da iyi kimselerdi.

87- Zünnûn öfkeli haliyle gitmişti. Varlığının sahibini anlamaya gücüm yetmez diye düşündü. Sonra da bir bilememezlik içindeyken Hakk'a

yöneldi. İlah yoktur, sen varsın, sen noksan sıfatlardan münezzehsin, seni anlamamakla zalimlerden olmuşum, dedi.

88- Böylece o da aradığı cevapları Bizde buldu ve o müşkil hallerin sıkıntısından geçerek Bizde necat buldu. İşte, Bizde necat bulanlar müminlerden olurlar.

89- Zekeriyâ da Rabbine yönelmiş: Rabbim! Beni yalnız bırakma, sen hayırlı olansın, sonsuza kadar kalıcı olansın, demişti.

90- Böylece o da aradığı cevapları Bizde buldu. Ona Yahyâ'yı bağışladık. Onunla aynı yolda olanlar Bizde ıslah oldular. Doğrusu onlar da hayırlar içinde koştular ve en içten Bize yöneldiler ve kusurlarını düzelttiler ve onlar Bizde huşu buldular.

91- O ikiliğe düşmekten korundu. O içindeki üflenen Ruhun Bize ait olduğunu anladı. Onu ve oğlunu topluluklar için delil olarak sunduk.

92- Muhakkak ki bu sizin milletiniz tek bir millettir. Sizi vücudlandıran Benim. Artık Benim kulum olduğunuzu bilin.

93- İnsanlar, işleyişin hakikati hakkında kendi aralarında bölündüler. Onların hepsinin aslı Biziz.

94- Artık kim; dosdoğru hak yolunda çalışır, iyi kimselerden olursa o müminlerden olur. İşte, gayret içinde olanlar hakikatleri görmemezlikten gelmezler ve hakikatlerimizin onların vücud kitablarında yazılı olduğunu bilirler.

95- Bulundukları yerlerde fenalarda kalanlar, Bizi anlayamayıp kendilerine yazık ederler. Muhakkak ki onlar cehaletlerinden hakikatlere dönmeyenlerdir.

96- Hatta sıfatları kendilerine nisbet ederler ve vücudları kendilerine nisbet ederler ve o bozgunculuk halleriyle ortaya çıkıp o hallerle hareket ederler ve onlar bütün her tarafa zarar verirler.

97- Hakikatlerin sözleri ortaya çıktığında, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin halleri bakışlarından belli olur. Yazıklar olsun bize, biz gaflet içinde kalmışız, bundan dolayı da meğer biz zalimlerden olmuşuz, derler.

98- Doğrusu sizin o halleriniz ve Allah'ı bırakıp da zanna dayalı kulluk ettiğiniz şeyler, kendi cehaletinizin cehenneminde sizi yakar ve sizler o hallere kendinizi hapsettiniz.

99- Zanna dayalı ilah edindiklerinin onlara bir yardımı olmaz ve o halde olanların hepsi, devamlı o hallerle hareket ederler.

100- O hallerde olanların nefes alıp verişlerinde bile ızdırap vardır ve onların hakikatleri işitmeleri de yoktur.

101- Muhakkak ki Bizi anlayan, güzel haller içinde hareket edenler, işte onlar o hallerden uzaktırlar.

102- Onlar o cehalet hallerinin uğultusunu işitmezler ve onlar devamlı kendilerini anlamaktan başka bir şey istemezler.

103- Onlar mahzun olmazlar, korkuları yoktur ve onlar tüm varlıktaki gücün sahibine sarılırlar. İşte bu sizin, her an sözlerinize uyan kimselerden olduğunuzdan dolayıdır, diye bildirilir.

104- O gün sema, kitabın yaprakları dürülür gibi dürülecek. İlk varoluşu başlattığımız gibi sona doğru döndürürüz. Ortaya çıkış Bizdendir. Muhakkak ki fâil olan Biziz.

105- Ant olsun, her varlığı bir kitap olarak düzenledik. Sonra zikri, hakikatlerin mektuplarını, varlık kitabının içine gizledik. Muhakkak ki yeryüzünde Sâlih kullar, Tevhîd ilminin varisleridir.

106- Muhakkak ki bunların içinde, kulluğunu anlayan kimseler için elbette hakikatlerin tebliği vardır.

107- Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik.

108- De ki: Sizin sığınacağınız güç Tek güçtür, diye bana vahyolunuyor. Öyleyse hâlâ teslim olup, barış ve huzur üzere olmaz mısınız?

109- Eğer hakikatleri bırakır, kendi bilişlerine dönerlerse de ki: Size, ayrım yapmadan hakikatleri bildirdim. Size vaat edilen şey yakın mı uzak mı bilmiyorum.

110- Muhakkak ki O'dur bildiğiniz şeylerdeki ilmin sahibi ve bilemediğiniz şeylerdeki ilmin sahibi.

111- Artık siz hakikatleri araştırır anlar mısınız ve siz o hakikatlerden her an bir yararlanma içinde olur musunuz? Bilemem.

112- Dedi ki: Rabbim! Sen hakk ile hükmedensin ve bizi vücudlandıransın, tüm varlığı nurunla saransın, yardım istenensin, senin yüceliğin anlatılamaz.

HACC SÛRESİ

1- Ey insanlar! Sizi vücudlandırana karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın. Muhakkak ki sizi sarsacak olan o yüce hakikatleri anlamanın vakti gelecektir.

2- Görürsün ki o vakit emziren emzirdiğini, taşıyan taşıdığını unutur. Sahip olduğu her şeyi bırakıverir. Görürsün ki insanları sarhoş gibi, fakat onlar sarhoş değildir. Fakat Allah'ı anlayamayanlar ise daha fazla sıkıntılardadır.

3- İnsanlardan, Allah hakkında bir ilme dayanmadan mücadele eden bazı kimseler vardır. O halde olanların hepsi şeytani hallere tâbi olurlar.

4- Doğrusu kim o hallere yönelirse, onun üzerine o haller yazılır. Böylece o, hakikatlerden kendi cehalet anlayışlarına sapar ve o hâl onu ötekileştirmenin azabına götürür.

5- Ey insanlar! Varlığı açığa çıkaran hakkında eğer şüphe içindeyseniz, kendi varoluşunuza bakın. Sizi topraktan oluşturduk, sonra bir nutfeden, sonra onu bağlayıp iliştirdik, sonra embriyoyu şekillendirip geliştirdik, sizinde görebildiğiniz gibi şekillendirip geliştirdik ve isteğimiz doğrultusunda doğuncaya kadar, belli bir süre rahimlerde tuttuk. Sonra bir bebek olarak sizi çıkardık. Sonra siz bir olgunluk içinde büyür güçlenirsiniz. Sonra bir yaşlılık içinde olursunuz. Sizden kiminiz önceden vefat eder ve kiminiz belli bir süreye kadar ulaşırsınız. Bir şeyler bilirken bilmez halde olursunuz. Görürsün ki yeryüzü kuru iken, sonra onun üzerine indirdiğimiz su ile bir hareketlenme ve kabarma olur ve güzellikler içinde her çeşit bitki ortaya çıkar.

6- İşte muhakkak ki gerçek olan Allah'tır. O hayat verendir, ölümü sunandır ve muhakkak ki O bütün her şeydeki kudrettir.

7- Muhakkak ki ölüm vakti başa gelecektir, onda şüphe yoktur. Muhakkak ki tüm varlığı ortaya çıkaranın Allah olduğunu anlayan kimseler bir yücelik içinde olur.

8- İnsanlardan, Allah hakkında bir ilim olmadan ve doğru yolu bulmadan ve her varlığın aydınlatıcı bir kitap olduğunu anlamadan mücadele eden bazı kimseler vardır.

9- Onlar Allah yolundan kendi cehaletlerine saptırırlar, kibirlenip ikiliğe düşürürler. O hâlde olanlara yaşamında kaybetme vardır ve ölünceye kadar cehaletin o yakıcı sıkıntılı hallerinde kalmak vardır.

10- İşte bunlar kendi yaptıkları şeyler sebebiyledir. Muhakkak ki Allah kulları için zulmedici değildir.

11- İnsanlardan bazı kimseler Allah'a şekil üzere kulluk ederler. Kendine bir hayr isabet etse onunla memnun olur ve bir müşkil isabet etse yüzü başka bir hâle dönüşüverir. O, dünyada hüsrandadır ve böylece o sonunda da apaçık hüsrandadır.

12- Allah'ı bırakıp ona bir faydası olmayan, koruyuculuğu da olmayan, zanna dayalı şeylere yönelirler. İşte o halde olan kimse, kendi cehalet anlayışına sapıp hakikatlerden uzaklaşır.

13- Ona faydası değil, zararı olana yönelir. Ona kötü bir dost olana ve kötü bir ortak olana daha yakın olur.

14- Muhakkak ki Allah'a iman edenler ve dosdoğru hak yolunda çalışanlar ise huzur içindedirler, makamlarında bir ilim üzeredirler. Muhakkak ki varoluşta irade sahibi olan, fâil olan Allah'tır.

15- Her kim, Allah'ın ona yaşamında ve son anına kadar asla yardım etmez zannederse, böylece o bir sebeple varlığın Ulvî cihetine baksın, sonra o cehaletten uzaklaşsın. O hiddetli hallerinden, kötü hallerinden arınsın, böylece hakikatleri bakıp görsün.

16- İşte o apaçık delilleri tüm kâinatta sunduk. Kim hakikatleri anlamayı arzu ederse muhakkak ki Allah yol gösterendir.

17- İman ettiğini düşünenler ve yalnız onlara yol gösterildiğini iddia edenler ve sabiiler ve yalnız kendilerinin yardım edeceğini iddia edenler ve mecusiler ve şirk içinde olanlar, doğrusu onlar aralarında, ölüm onlara gelinceye kadar Allah hakkında ayrılığa düştüler. Muhakkak ki Allah bütün her şeyde, her an her yerde hazır olandır.

18- Bakıp da görmez misin? Göklerde olanlar ve yerde olanlar, güneş ve ay ve yıldızlar, dağlar ve ağaçlar ve hayvanlar, ne varsa muhakkak ki Allah'a secde ederler. İnsanların çoğu, kendilerindeki hakikatleri anlayamadıklarından dolayı sıkıntıdadır. Kim Allah'ı anlamada ilgisiz,

kayıtsız olursa, böylece ona sunulan hakikatlere arif olamaz. Muhakkak ki fâil olan Allah'tır, var olan her şey onun isteğindendir.

19- Rabb hakkında iki taraf çekişirler. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin yakıp yakıcı halleri vardır. Onların akıllarında hep hiddet, kötülük vardır.

20- İçlerinde alay edicilik ve sûretlere düşkünlük vardır.

21- Ve onlar bulundukları yerlerde sert hallerle hareket ederler.

22- Her seferinde o hallerden çıkmak isteseler de yine de o hâle dönerler. Onlar sıkıntı vermeyi, yakıp yıkmayı zevk edinmişlerdir.

23- Muhakkak ki Allah'a iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ise huzur içindedirler, makamlarında bir ilim üzeredirler. Orada makamların özünü anlamışlığın halindedirler ve saf tertemizdirler ve onlar orada sûretlerin iç yüzünün idrakindedirler.

24- Sözlerin tertemiz olanına yönelmişlerdir ve tecellilerinin sahibinin yoluna yönelmişlerdir.

25- Şüphesiz hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah yolunda hareket edenleri geri çevirmeye kalkarlar. Kutsal olana teslim olmaları için insanlara o hakikatleri sunduk. Devamlı o hakikatlerle hareket etsinler. Birlik üzere olsunlar ve fenalardan uzaklaşsınlar. Hakk yolunda olanları saptırmak isteyen kimse ise zalimdir, o acı bir sıkıntının halindedir.

26- İbrahim'e, Bizi kendi vücud evinde bulacağını belirttik. Bana hiçbir şeyi ortak koşma, hakikatlerin arayışında olanlar için, tüm varlığı tutanı ve tüm varlıktaki nitelikleri ve tüm varlığıyla teslim olmayı anlamak isteyenler için, gönül evimi temiz tut, diye bildirdik.

27- Allah'ı tanımak için arayışta olan insanlara ilan et. Toplumda ileri gelenler ya da bir zayıflık içinde olanların hepsi, bir tasa içinde inceden inceye araştıranların hepsi sana gelsinler.

28- Onlara fayda getirecek olan hakikatleri bilsinler ve Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerini anlasınlar. Onlara verilen nimetlerin yüceliğini belli güzellikler içinde tanısınlar. Mahlûkatı tanımada akılsızlık etmesinler. Böylece o hakikatlerden faydalansınlar ve ilimden yoksun kişileri de faydalandırsınlar.

29- Sonra da cehaletin kirliliğinden geçerek temizlenmeyi tamamlasınlar ve onlar hakikatlere uyacaklarına dair verdikleri sözlerini tutsunlar ve Allah'ın evi olan gönül evlerini tertemiz tutmak için gayret göstersinler.

30- İşte böyle, kim Allah'ın yüceliğini anlamak için azimli olursa, böylece o; onu vücudlandırana ait olan hakikatlere hayırla ulaşır. Ancak size okunduğu hâliyle, tüm mahlûkatı anlamak size helal kılındı. Artık cehaletin kirliliğinden, tüm kötü hallerden, medet bekleyerek tapındığınız şeylerden ve yalan sözlerden kaçının.

31- Allah için Tevhîd üzere olun. O'na ortak koşanlardan olmayın. Kim, Allah'ın niteliklerini kendine nisbet ederse, o sanki gökten düşmüş gibi ya da kuşların kapıp gitmesi gibi ya da rüzgârın onu sürükleyip uzak bir mekâna atması gibi olur.

32- İşte böyle, kim Allah'ın tüm kâinattaki Ulvî nizamını anlamak için azimli olursa, böylece şüphesiz o; fenalardan sakınan, ortak koşmayan, kalb sahibi olan bir kimse olur.

33- Size, yaşadığınız müddetçe o hakikatlerde faydalar vardır. Bütün her yerin, bir asalet içinde Allah'ın evi olduğunu bilin.

34- Bütün topluluklar için, Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerini anlasınlar diye her varlığı bir yol yaptık. Kendilerinde olan sıfatları, tüm mahlûkatı tanımada akılsızlık etmesinler. Sizin sığınacağınız güç Tek güçtür. Bundan sonra tüm varlığınızla teslim olup, barış ve huzur üzere olun. Alçak gönüllü, bir sevgi içinde ümit verenlerden olun.

35- Allah'ın zikrinde olan kimselerin her an kalbleri titrer. Başlarına gelen şeylerde sabrederler ve her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket ederler ve onlar rızıklandırdığımız şeylerden infak ederler.

36- O düzenlediğimiz bedenleriniz Allah'ın Ulvî nizamını gösterir. Sizin onları anlamanızda hayırlar vardır. Artık belli bir intizam içinde, Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerini anlayın. Sonra da her yönden mutlak olana uyun. Böylece oradaki ilimden beslenin ve bir hoşnutlukla ve arzuyla faydalandıran olun. İşte böylece düzenleyip yaydığımız her şeyde size faydalar vardır. Umulur ki varlığınızın asıl sahibini bilir teslim edenlerden olursunuz.

37- O sûretlerde kalanlar Allah'ın hakikatlerine ulaşamazlar ve zararlı hallerini yok edemezler. Ancak sizden, fenalardan sakınanlar Allah'ın hakikatlerine ulaşırlar. İşte sizin düzenlenen bedenlerinizde Allah'ın yüceliğini anlayın. Bütün her şey size yol gösterir ve tüm özüyle Allah'a bağlı olanlar için müjdeler vardır.

38- İman edenler muhakkak ki Allah'ın hakikatleriyle korunurlar. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin, kötü niyetli olanların tümünde Allah sevgisi yoktur.

39- İman edenler, etraflarına zarar veren, zalimlik içinde olanlara karşı hakikatleri anlatmakla sorumludurlar. Muhakkak ki onlar Allah'ın hakikatleriyle yardım bulurlar, elbette kudret sahibini bilirler.

40- Sadece, bizi vücudlandıran Allah'tır demeleri sebebiyle haksızca diyarlarından çıkarılan kimseler vardır. Allah insanların birbirlerini kovmalarını, bölünmelerini istemez. Hücrelerinizde ve alışverişlerinizde ve O'na yönelmelerinizde ve mescitlerde çokça Allah'ın adıyla hakikatleri anın. O'nun hakikatlerini arayan kimseye yardım edene, elbette Allah da yardım eder. Muhakkak ki Allah, elbette varlıktaki tüm değerlerin yüce sahibidir, varlığı sapasağlam tutandır.

41- Yeryüzünde ve kendilerinde düzenimizi anlayan kimseler; her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket ederler. Temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar. Arif olmayı ve inkârdan, kötülükten uzak durmayı tavsiye ederler ve neticede bütün varlıktaki işleyişin Allah'a ait olduğunu bilirler.

42- Eğer seni yalanlarlarsa, onlardan önce Nûh ve Âd ve Semûd'un kavmi de hakikatleri yalanladı.

43- İbrâhîm'in kavmi ve Lût'un kavmi de.

44- Medyen halkı da yalanladı ve Mûsâ'yı da yalanladılar. Doğrusu onların hakikatleri anlamaya zamanları olduğu halde hakikatleri görmemezlikten gelip örttüler. Sonra da onlar kendi cehaletlerine sarıldılar. Böylece bilememiş hallerde kalanlardan oldular.

45- Böylece niceleri gibi bulundukları yerlerde Bizi anlamamanın halinde helâk olup gittiler. Onlar zalimlerdi. Sonra da onlar, yüceliği ile her yeri

kaplayanı anlamamanın cehaletine düştüler ve cehaletin karanlığında kaldılar ve büyüklük hallerinde kaldılar.

46- Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Böylece onların akıl edecek kalbleri yok mu, ya da işitecek kulakları. Fakat onların görmelerinde körlük olmaz ve lâkin gönüllerindeki idraklerdedir körlük.

47- Senden azabın acele gelmesini istiyorlar. Allah'ın işleyişinde asla geri kalma olmaz. Muhakkak ki seni vücudlandıran O'dur. Zaman O'na aittir. Tüm nesneler O'nun ünsiyeti ile durur.

48- Niceleri gibi bulundukları yerlerde hakikatleri anlamaya zamanları vardı. Fakat onları zalimlikleri, cahillikleri sarıverdi. Dönüp varacağınız yer Banadır.

49- De ki: Ey insanlar! Ben size sadece hakikatleri açıklayan, fenalardan sakınmanız için uyaran biriyim.

50- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar için mağfiret vardır ve asliyetden gelen nimetlerin idraki vardır.

51- Ayetlerimizi önemsemeyen, onları anlamak için gayretli olmayan kimseler, işte onlar sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletine sahiptirler.

52- Senden önce de Bizi anlatmak için açığa çıkan hiçbir resul ve nebi yoktur ki, o Ulvî bir düşüncenin içine girdiğinde şeytani haller onu bulandırmasın. Fakat Allah, şeytani hallerin vesveselerini hakikatlerle ortadan kaldırır. Sonra da Allah ayetleriyle hükmünü gösterendir ve Allah tüm varlığa ilmiyle hâkim olandır.

53- Şeytani hallerin vesvesesine uyan kimseler, müşkillerden kurtulamaz. Onların kalblerinde cehalet hastalığı vardır ve onların kalbleri katılaşmıştır. Muhakkak ki zalimler ikilik içindedirler, hakikatlerden uzaktırlar.

54- Hakikatleri bilmeleri için ilim sunulan kimseler, kendilerini vücudlandıranın hakikatlerini bilirler. Böylece O'na iman ederler. Böylece onların kalbleri bir eminlik içindedir. İman edenler elbette Allah'a yol bulurlar, dosdoğru hakikatin yolundadırlar.

55- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise bitmeyen şüpheler içindedirler. Hatta ansızın onlara gelecek o ölüm vaktine kadar o hallerde

kalırlar. Ya da onlar vakitlerini hakikatlere ulaşamadan sıkıntılar içinde geçirirler.

56- Allah her an hükümran olandır, her varlığa hâkim olandır. İşte bu hakikate iman edenler ve dosdoğru hak yolunda çalışanlar, sıfatları anlamanın rahatlığında ve huzur içindedirler.

57- Hakikatleri görmemezlikten gelip örten ve ayetlerimizi yalanlayan kimseler, işte onlar hakir bırakan sıkıntılardadır.

58- Allah'ın hakikatlerinin arayışında yol alan kimseler, o yolda öldürülen ya da ölenler Allah'ın güzel nimetleriyle nimetlendiler. Muhakkak ki Allah, elbette nimetlerini hayırlısıyla verendir.

59- Elbette onlar özümsedikleri yerlere dahil oldular ve elbette ilmin sahibinin Allah olduğunu bilip güzel hallerde oldular.

60- İşte böyle. Kim eziyet görse de, eziyetle karşılık veren olmazsa; sonra ona haksızlık yapılsa bile, elbette o Allah'ın yardımını bulur. Muhakkak ki Allah affedendir, lütuflarıyla temizleyendir.

61- İşte böyle. Allah geceyi gündüz ile birleştirir ve gündüzü gece ile birleştirir. Muhakkak ki işitme, görme Allah'tandır.

62- İşte böyle. Allah gerçek olandır. Doğrusu O'nun hakikatlerini bırakıp asılsız olan başka şeylere yöneliyorsunuz. Muhakkak ki Allah, O'dur ilmiyle yüce olan, tüm varlıktaki tecellileriyle yüce olan.

63- Allah gökten suyu nasıl indirir, sonra da yeryüzünü nasıl yeşertir bakıp da görmez misin? Muhakkak ki Allah, her varlıktan en ince bir halde hakikatleri bildirendir.

64- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa O'nundur. Muhakkak ki Allah, elbette O'dur tüm varlığın tek sahibi, tüm tecellilerin sahibi.

65- Allah'ın sizi ve yeryüzünde olan her şeyi nasıl düzenlediğini ve O'nun işleyişinin bir sonsuzluk içinde akıp gittiğini, göklerde olanları nasıl tuttuğunu, yeryüzündekilerin O'nun yetkisinde olduğunu bakıp da görmez misiniz? Muhakkak ki Allah, insanlara şefkati verendir, varlığı özünden var edendir.

66- O size hayat verendir, sonra sizi sınırlayandır, sonra sizde diri olandır. Doğrusu insan, ne yazık ki bu hakikatleri görmemezlikten geliyor.

67- Bütün topluluklar için, hakikatleri anlasınlar diye her varlığı bir yol yaptık. Onlar hakkı yalnızlıkta arayıp inzivaya çekildiler. Bundan sonra seninle bu konuda çekişmesinler. Onları Rabbinin işleyişini anlamaları için davet et. Muhakkak ki sen, dosdoğru yol gösterenin yolu üzeresin.

68- Eğer seninle hakikatler için bir tartışmaya girerlerse, Allah yaptığınız eserlerdeki ilmin sahibidir, diyerek hakikatleri anlat.

69- Ölüm size gelinceye kadar, siz kendi aranızda ihtilafa düştüğünüz şeylerin hakikatini Allah'ta arayın.

70- Bilmez misin ki, göklerde ve yerde olanlardaki ilmin sahibi Allah'tır. Şüphesiz ki kâinat kitabının içinde tüm hakikatler vardır. İşte bu düzenin gidişinin sahibi Allah'tır.

71- Onlar, Allah'ı bırakıp, kendilerinin bir delilleri olmadığı ve hiçbir bilgileri olmadığı şeylere kulluk ediyorlar ve zalimlik içinde olup yardımı da kabul etmiyorlar.

72- Onlara apaçık delillerle hakikatlerimiz anlatıldığı zaman, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin inkârlarını yüzlerinden anlarsın. Delillerle hakikatlerimizi anlatan kimselere neredeyse saldırırlar. De ki: Size daha kötü olanı haber vereyim mi, bundan sonrası ateştir. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere Allah'ın gerçeği budur ve ne kötü bir durumdur.

73- Ey insanlar! Size vurgulayıcı bir misal verildi. Öyleyse dinleyin: Allah'tan başka zannınıza göre yöneldikleriniz hepsi bir araya gelse, bir sinek bile oluşturamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapsa, onu ondan geri alamazlar. İsteyen de aciz, istenen de.

74- Allah'ı hakkıyla bilemediler. O kudrettir. Muhakkak ki Allah, elbette tüm varlığı sapasağlam tutandır, tüm niteliklerin yüce sahibidir.

75- Allah, insanlara hakk ile batılı ayırt edecek şuuru verendir. Hakikatleri gösterenler, her varlıktaki gücün O'na ait olduğunu bilirler. Muhakkak ki Allah, insanlara işitmeyi, görmeyi verendir.

76- Geçmişte ve gelecekte ortaya çıkan her şeydeki ilmin sahibi Allah'tır ve tüm varlıktaki işleyişi döndüren Allah'tır.

77- Ey iman edenler! Tüm sıfatların sahibini anlayın ve varlığınızın sahibini anlayıp tüm varlığınızla teslim olun ve sizi vücudlandırana kulluk edin ve hep iyilik üzere olun. Umulur ki siz felah bulursunuz.

78- Allah'ı tanımak için kararlı, şuurlu, aşk ile gayret gösterin. O'nun yolunda hakikatlere ulaşmak için gayretli olun. O size, hakk ile batılı ayırt edebileceğiniz seçiciliği verdi. Varlığın yaratılış yasaları hakkında size bir tereddüt bırakmadı. Atanız İbrahim'in düzenlediği ilkelerle yol gösterdiği gibi, Allah'ı tanıyanlardan olun. O sizi, barış ve huzur üzere olmakla şereflendirdi. Hakikatleri gösterenler, size her yerde her an hazır olanı anlattılar. İnsanlara, hakikati bilenlerden olun diye öğüt verdiler. Bundan sonra her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere olun ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın ve Allah'a sımsıkı sarılın. O sizin sahibinizdir. O ne güzel bir sahib ve ne güzel bir yardımcıdır.

MÜ'MİNÛN SÛRESİ

1- Müminler felah bulanlardır.

2- O kimseler; huşu içinde, her an Hakk'a bağlı olma şuurundadırlar.

3- O kimseler; aslı olmayan sözlerden dönmüşlerdir.

4- O kimseler; fâil olanı bilirler, temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşanlardır.

5- O kimseler; ikiliğe düşmekten korunmuşlardır.

6- Onlar, ancak birlik üzeredirler ve onlar kendilerindeki gücün sahibi olmadıklarını bilirler. Muhakkak ki onlar Melâmî'lerden başkası değildir.

7- Bundan sonra kim hakikatlerden geri döner, eski cehalet bilişlerini ararsa, işte onlar adetlerde kalıp haddi aşanlardır.

8- Müminler; emanetlere ve verdikleri sözlere uyanlardır.

9- Müminler; her an, her şeyleriyle Hakk'a bağlılık üzere hareket ederler, o şuurlarını muhafaza ederler.

10- İşte onlar Tevhîd ilminin varisleridirler.

11- Halkta Hakk zevki o kimseleri teslim almıştır. Onlar devamlı o haldedirler.

12- Gerçek olan şu ki, insanı akıp gelen bir özden var ettik.

13- Sonra onu sağlam bir meskende nutfe olarak düzenledik.

14- Sonra da halk ettiğimiz nutfeyi bağlayıp iliştirdik. Sonra bağlayıp iliştirdiğimizi embriyo halinde geliştirdik. Sonra embriyodan kemikler oluşturduk. Sonra da kemiklere etler giydirdik. Sonra da onu vücudlandırdık. Sonunda onu halk olarak çıkardık. İşte Allah en güzel biçimde halk eden, tüm varlığı Zatıyla tutandır.

15- Sonra muhakkak ki siz, belli bir süre sonra elbette ölümü anlayacaksınız.

16- Sonra muhakkak ki siz, ölüm vakti size gelinceye kadar açığa çıkarılan varlığı anlama içinde olacaksınız.

17- Doğrusu kendi bedeninizi nasıl yarattığımızı anlayabilmeniz için yedi makam üzere bakın. Biz boş bir şey yaratan değiliz.

18- Semadan bir ölçü ile suyu indirdik. Böylece yeryüzünde onu tuttuk ve bir yerden bir yere onu yönlendiriyoruz. Elbette bütün her şeydeki kudret Biziz.

19- Böylece onunla bahçeler, hurmalar ve üzümler oluşturduk. Orada meyvelerden bolca yararlanırsınız ve onlardan beslenirsiniz.

20- Ağaçlarda tohumlar gelişir, o vücudlanmış tohumlar bereket taşır ve onlardan beslenmek için katık elde edersiniz.

21- Muhakkak ki hayvanlarda da sizin için dersler vardır. Onlardan gelen sütlerden içersiniz ve onlardan birçok faydalar bulursunuz ve onlardan beslenirsiniz.

22- Onların üzerinde yol alır taşınırsınız.

23- Doğrusu Nûh da kavmine Bizi anlatmak için açığa çıktı. Böylece dedi ki: Ey kavmim! Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, sizin için ondan başka bir güç yoktur, hâlâ fenalardan sakınmaz mısınız?

24- 25- Kavminden hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden ileri gelenler dediler ki: Bu sizin gibi bir beşerden başka bir şey değildir, o size hükmetmek istiyor, Allah isteseydi elbette melekler indirirdi, biz önceki atalarımızdan bu konuda bir şey işitmedik, o ancak aklını kaybetmiş bir kişi, bundan sonra onu her an gözlemleyin.

26- Dedi ki: Rabbim! Beni yalanlamaları sebebiyle bana yardım et.

27- Böylece ona: Tüm varlıktaki Bize ait olan tecellilere bakmasını ve bildirdiklerimizle hareket etmesini ve tüm varlığın işleyişin Bize ait olduğunu anlayanlardan olup ve bir yücelik içinde aydınlığa ulaşmasını, böylece ikilikten geçip bütün varlığın birlik içinde olduğunu anlamasını vahyettik. Onlardan hakikatlerin sözlerine uyup, hakikatlerin idrakinde ilerleyenler senin ailendir. Tüm varlıktaki Benim hitabımı yok sayıp zalimlikler içinde olanlar ise, muhakkak ki onlar kendi cehaletlerinde boğulup giderler, diye bildirdik.

28- Sen ve seninle birlikte Hakk'a yönelip yol alan kimseler derler ki: Varlıktaki tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Ki O'dur bizi, zalim kimselerden iken kurtuluşa ulaştıran.

29- De ki: Rabbim varılacak yerin kutsallığına beni ulaştır ve sen durulan yerin en hayırlısısın.

30- Muhakkak ki bunların içinde elbette işaretler vardır. Her varlığı, araştırılıp hakikatlere ulaşılacak bir halde sunduk.

31- Önceki ve sonraki tüm nesilleri bedenlendiren Biziz.

32- Böylece onların içinden onlara, Bizi anlatan, hakikatleri gösterenler açığa çıktı. Dediler ki: Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, size O'ndan başka bir güç yoktur, hâlâ fenalardan sakınmaz mısınız?

33- 34- Hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerden ileri gelenler ve sonlarına inanmayıp, Hakk ile bir olduğunu yalanlayanlar, dünya hayatında onları şekillendirip suretlendirdiğimiz halde derler ki: Bu yediğinizden yiyen, sizin içtiğinizden içen, sizin gibi bir beşerden başka bir şey değildir. Eğer siz, sizin gibi bir beşere itaat ederseniz, muhakkak ki siz elbette hüsrana uğrarsınız.

35- Siz öldüğünüzde, toprak ve kemik olduktan sonra, bir diriliğin içinde olacağınızı mı size söylüyor?

36- 37- Yazık, ne yazık şeyler size söylüyor. Sadece dünya hayatında yaşarız ve ölürüz ve bir diriliğin içinde olacak da değiliz.

38- O sadece Allah hakkında bir şeyler uydurandan başka bir kişi değildir ve biz ona inanacak da değiliz, dediler.

39- Hakikatleri açıklayan dedi ki: Rabbim beni yalanlamaları sebebiyle bana yardım et.

40- Muhakkak ki kısa bir zaman sonra pişmanlık duyanlardan olacaklar, diye bildirildi.

41- İşte onlar kendi cehaletlerine sarıldılar, her varlıkta olan Hakk'ın o kudretli sesini anlayamadılar. Öyle ki sunduğumuz hakikatleri anlayamayanlar, bir cehaletin bataklığında sürüklenir giderler, böylece zalim kimseler hakikatleri anlamaktan uzaklaşırlar.

42- Önceki ve sonraki tüm nesilleri bedenlendiren Biziz.

43- Bir ümmet ecelini erkene alamaz ve sonraya da bırakamaz.

44- Sonra da ardı ardına hakikatlerimizi gösterenler, Bizi anlatanlar açığa çıktı. Her ümmete hakikatlerimizi gösteren biri geldiğinde onu yalanladılar. Öyle ki Bize tâbi olamadılar, bazısı bazısına tâbi oldu. İnanmayan kavimlerin hakikatlerden nasıl uzaklaştıkları bilinsin diye onların hadiselerini aktardık.

45- Sonra Mûsâ ve kardeşi Hârûn da delillerimizle Bizi açıklamak için açığa çıktılar ve apaçık delillerle açıkladılar.

46- Firavuna ve onun din adamlarına hakikatleri açıkladılar. Fakat onlar kibirlilerdendi ve zorba bir kavimdi.

47- Böylece dediler ki: Bizim gibi olan iki beşere mi inanalım ve onların kavmi bizim kölelerimiz.

48- Böylece onları yalanladılar, sonra kendilerine yazık edenlerden oldular.

49- Mûsâ, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu, hakikatlere yol bulmaları umuduyla onlara açıkladı.

50- Meryemoğlu ve annesi de sunduğumuz ayetleri anlayanlardandı ve onlar Zât makamının yüceliğinin şuuruna vardılar ve öze teslim oldular.

51- Ey hakikatleri açıklayanlar! Tertemiz haller üzere olun, hakikatlerden faydalanın, faydalandırın ve dosdoğru hakk yolunda çalışın, çalışmalarınızda ki ilmin sahibinin Ben olduğumu anlayın.

52- Muhakkak ki siz de o varlıktaki topluluklar gibi bir topluluksunuz. Sizi vücudlandıran Benim. Bundan sonra bana karşı fenalardan sakının ortak koşmayın.

53- Fakat onlar aralarında hakikatler hakkında bölündüler. Mezheplere, tarikatlara, cemaatlere ayrıldılar. Her zümre kendi inançlarıyla avunup övündü.

54- Artık böyle hallerde olanları bırak. Onlar her zaman cehalet, gaflet içindedirler.

55- Onlar mallarıyla ve çocuklarıyla desteklenecekleri, yardım bulacaklarını mı sanıyorlar?

56- Onlar her şeyden bir faydalanma içinde olurlar. Fakat onlar kendilerini ve çevrelerini tanıma içinde olmazlar.

57- Muhakkak bir saygı içinde olan kimseler, onları vücudlandıranın sevgisiyle hareket ederler.

58- O kimseler, onları vücudlandıranın işaretlerine inanırlar.

59- O kimseler, onları vücudlandırana karşı, kendilerine vücud isnat etmezler.

60- O kimseler, vereceklerini her an verirler ve onların kalbleri hep bir heyecan içindedir. Muhakkak ki onlar, ancak onları vücudlandırana teslim olmuşlardır.

61- İşte onlar, hep faydalı olmak için koşarlar ve onlar, o hallerde hep önde olanlardır.

62- Ve onlar, kendi bedenlerini eksiksiz bir şekilde tutanın Bizden başkası olmadığını bilirler. Ancak kapasitelerince hareket ederler. Bize ait olan hakikatleri konuşan bir kitaptırlar. Onlar hiç kimseye kötülük etmezler.

63- Bilakis bir gaflet, cehalet içinde olanların kalbleri bunları anlayamaz ve onlar amellerinde bir çıkar olmadan çalışmazlar.

64- Hatta onlar nimetlerimizle sarılı oldukları halde, bir sıkıntıda yalvarıp bağırarak yardım isterler.

65- Muhakkak ki Bizim yardımımızı anlayamayanların hiçbir zaman yalvarıp bağırmalarının bir anlamı yoktur.

66- Sizlere hakikatlerimiz delilleriyle açıklanmıştı, fakat siz kendi bildiklerinize dönüp gittiniz.

67- Gaflette kalıp ayrılığa düştünüz, o hallerle kibirlendiniz.

68- Onlar hakikatlerin sözlerini hala düşünmezler mi? Yoksa onlara sunulan, önceki atalarından gelen aslı olmayan şeyleri yeterli mi görürler?

69- Yoksa onlar hakikatleri gösterenleri anlayamadılar mı? Bundan dolayı mı onlar inkâr ettiler?

70- Ya da onda bir delilik mi var diye düşünüyorlar? Bilakis onlara hakikatler sunuldu ve onların çoğu hakikatleri kerih gördüler.

71- Eğer hakikatlere tâbi olsalardı; elbette gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi var edeni anlarlar, onların asılsız bilişleri dağılıp giderdi. Bilakis onlara zikrin ne olduğunu sunduk. Fakat onlar kendilerindeki zikirden yüz çevirdiler.

72- Yoksa onlardan bir karşılık istediğini mi sanıyorlar? Seni vücudlandıranın karşılığı daha hayırlıdır ve O hayırlısıyla rızıklandırandır.

73- Muhakkak ki sen, elbette onları dosdoğru hakkın yoluna davet ediyorsun.

74- Doğrusu o kimseler sonlarına inanmazlar, hakikatlerin yolunu gösteren kâmil insanlara inanmazlar.

75- 76- Her ne kadar onları özümüzden var etsek de ve tüm niteliklerle onları ortaya çıkarsak ta, onlar bu hakikatleri görmezler. Onlar azgınlıklar içinde oyalanırlar ve elbette o hallerde bulunmada ısrar ederler ve alçakgönüllü olmazlar, kendilerini vücudlandıranı anlamaya çalışmazlar. Doğrusu Bizi anlayamayanlar sıkıntılarda kalırlar.

77- Hatta şiddetli sıkıntılara sahip iken kurtulmaları için onlara kapılar açtığımız halde, yine de onlar ümitsizlik içinde olurlar.

78- Sizi vücudlandıran, işitme ve görme ve idrak şuuru veren ki O'dur. Sizdeki sıfatların sahibini bilip teslim etmede ne kadar da zayıf davranıyorsunuz.

79- Ki O sizi yeryüzünde çoğaltıp yayandır ve her an O'nun birliğindesiniz.

80- Ki O hayat verendir ve sınırlandırandır. Geceyi ve gündüzü farklı kılandır. Hâlâ düşünüp akıl etmez misiniz?

81- Bilakis onlar, öncekilerin söyledikleri şeylerin benzerini söylüyorlar.

82- 83- Dediler ki: Öldüğümüz zaman ve toz toprak olduktan ve dağılıp gittikten sonra mı dirilik içinde olacağız? Doğrusu bize ve bizden önceki atalarımıza da bunlar söylendi. Bunlar ancak öncekilerin efsaneleridir.

84- De ki: Eğer biliyorsanız söyleyin, yeryüzü kimindir ve orada olan her şey kimindir?

85- Onlar derler ki: Allah'ındır. De ki: O halde varoluşu derin düşünüp o hakikatlerle bu âleme bakmaz mısınız?

86- De ki: Vücudlandıran kimdir, yedi ulvî makamın sahibi kimdir ve bütün her yeri yüceliği ile kaplayan kimdir?

87- Onlar derler ki: Allah'tır. De ki: O halde fenalardan sakınmaz mısınız?

88- De ki: Eğer biliyorsanız söyleyin: Bütün her şeyi idare eden güç ve bütün her şeyi himaye eden ve himayeye muhtaç olmayan kimdir?

89- Onlar derler ki: Allah'tır. De ki: Öyleyse nasıl olur da aldatılırsınız?

90- Doğrusu onlara hakikatleri sunduk, ancak onlar yalanlarda kaldılar.

91- Allah çocuk edinmemiştir ve onunla beraber bir ilah olmadı. Öyle olsaydı bütün ilahlar birbirlerine yaratılan varlık hakkında yücelik taslarlardı. Allah, noksan sıfattan münezzehtir,hiçbir şekilde vasfedilemez.

92- Görünmeyen bilinmeyen âlemi var edendir ve her an her yerde hazır olandır. Ortak koştukları şeylerden yüce olandır.

93- De ki: Rabbim! Açığa çıkan şeylerin hakikatlerini bana göster.

94- Rabbim! Zalim kimselerin hallerinde kalanlardan olmayayım.

95- Sen bize ortaya çıkan her şeyde nurunu gösterensin. Elbette tüm varlıktaki kudret sensin.

96- Kötülüklerimizi güzelliklerinde yok etmemizi sağla. Bize ilminle varlığı anlamamızı sağla.

97- De ki: Rabbim! Şeytani hallerin vesvesesinden sana sığınırım.

98- Rabbim! O hallerde bulunmaktan da sana sığınırım.

99- Hatta o hallerden bir şey içimden bile geçerse, Rabbim beni hemen döndür.

100- Böylece ben; tüm o hallerden uzak olayım, dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan olayım. Muhakkak ki o söylenen hakikatlerin sözleri üzere olayım. Ayrılıkla berzahta kalıp geçmiş cehalet hallerine dönenlerden olmayayım. Sadece her an birlik üzere olayım.

101- Suretlerden gönüllere üflenildiğinde, onların aralarında o vakit bir neseb kalmaz ve birbirlerini sorgulamazlar.

102- Bundan sonra kim hakikatleri anlamada bir ölçüye ulaşmışsa, işte onlar felaha erenlerdir.

103- Ve kim hakikatleri anlamada o ölçüde zayıf kalmışsa, işte o kimseler nefislerini anlamada hüsrana uğramışlardır ve hep içlerinde cehaletin cehennemi vardır.

104- Sıkıntılı halleri yüzlerinden belli olur ve onlar bir ızdırap içinde o hallerde kalırlar.

105- Ayetlerimiz size her an her varlıktan okunmuyor mu? Fakat siz o hakikatlere karşı yalanlarda kalıyorsunuz.

106- Dediler ki: Rabbimiz! Şakiliğimiz bize galebe çaldı ve biz hakikatlerden sapan kimselerden olduk.

107- Rabbimiz! Bizi o hallerden çıkar. Öyle ki biz cehalet hallerimizde kaldık, böylece zalimlerden olduk.

108- O hallerde kalanların, hakikatlerimizin kelimelerini söylemeleri olamaz, diye bildirildi.

109- Doğrusu fırkalarda kalan kullarım derler ki: Rabbimiz! İman ettik. Bundan sonra bize mağfiret et ve merhamet eyle ve sen rahmetinle hayırlı olansın.

110- Fakat onlar hakikatleri önemsememe hallerine sarıldılar. Öyle ki o halleriniz, sizin Beni anmanızı unutturdu ve siz önemsemeyenlerden oldunuz.

111- Muhakkak ki sabırlı olanlara her zaman karşılıklar vardır. Muhakkak ki onlar kazananlardır.

112- Yeryüzünde kaç yıl kalırsınız, denildi.

113- Belli bir zaman ya da daha az bir zaman kalırız, dediler. Artık kaç yıl yaşarsanız yaşayın hakikatleri sorup araştırın.

114- Eğer siz az bir zaman kaldığınızı anlayabilseydiniz, gerçekten siz yaşamın değerini bilenlerden olurdunuz, diye bildirildi.

115- Sizi boş yere halk ettiğimizi ve doğrusu sizin Bizden ayrı olduğunuzu mu sandınız?

116- İşte Allah; gerçek olandır, hakikatleriyle tüm varlığın sahibi olandır. İlah yoktur, O vardır, her şeyi vücudlandırandır, bütün her yeri kaplayandır, tüm varlıktan asaletini gösterendir.

117- Kim Allah ile beraber, kendi zannına göre hiçbir delili olmayan ilahlara yönelirse, işte o kimse, onu vücudlandırana ait olan hakikatleri anlamada bir düşünce içinde olamaz. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelenler felah bulamazlar.

118- De ki: Mağfiretinle beni vücudlandıransın ve tüm varlığı rahmetinle saransın ve sen tüm varlığı özünden hayırlısı ile var edensin.

NUR SÛRESİ

1- Sûretleriyle her varlığı kendimizden açığa çıkardık ve o sûretleri sıfatlarımızla tuttuk ve varlığın iç âleminde apaçık delilleri size sunduk. Umulur ki varlığın varoluş hakikatlerine ulaşır o hâl ile bu âleme bakarsınız.

2- Kendi çıkarına göre hareket edenler ve kendi çıkarına göre hareket etmeye meyledenler, onlardan her biri sûretlere meylederler, sûretlerde kalırlar. O halde olanların şefkatli hâli sizi çekmesin. Sizler Allah'a inanarak, Allah'ın dinini anlamak için gayret gösterin ve son anınıza kadar o halde olun. Müminler taifesi sıkıntı çekseler de hakikatleri bildirmek için hareket ederler.

3- Kendi çıkarında olana; kendi çıkarında olmaya meyledenden başkasının ya da ortak koşmaya meyledenden başkasının hâli uygun değildir. Kendi çıkarında olmaya meyledene de; kendi çıkarında olandan başkası ya da ortak koşandan başkasının hâli uygun değildir. Müminler için ise bütün bu haller haramdır.

4- Tüm içtenliğiyle hakk yolunda olanlara laf atan o kimseler, Rabbine dönüp şahitlerden olmak için de gelmezler. Öyle ki onlar sûretlerde kalırlar, duydukları sûretlere dairdir. O halde olanları kabul etmeyin, onlar asla bilenlerden olamazlar ve işte onlar hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine sapanlardır.

5- Ancak yaptıkları hataları anlayıp, bir daha yapmamak üzere hareket eden ve fena hallerden temizlenenler başka. Muhakkak ki Allah bağışlayandır, tüm varlığı özünden var edendir.

6- Bir birlik içinde hareket eden kimselere laf atanların, hakikatleri bilme durumları olmaz. Onlar ancak kendi çıkarları için hareket ederler. Bundan sonra Rabbine dönüp, birliğin şuurunda olanlar, Allah ile birlikte olduğunun şehâdetindedirler. Muhakkak ki o halde olan kimseler, elbette dosdoğru hareket edenlerdir.

7- Eğer yalanlarda kalan olursa; kendindeki tecellileri idrak edemeyip, Allah'ın rahmetinden, koruyuculuğundan uzaklaşır.

8- Doğrusu o; yalanlarda kaldığını anlar, Rabbine döner, hakikatlere şahit olur, Allah ile birlikte olduğunun şuuruyla hareket ederse, ondan sıkıntılar kaldırılır.

9- Eğer yalanlarda kalan olursa; öfke, kavga gibi hallerinden dolayı kendindeki tecellileri idrak edemeyip, Allah'ın rahmetinden, koruyuculuğundan uzaklaşır.

10- Sizin üzerinizde olan Allah'ın sıfatları değil midir? O rahmet eden değil midir? Muhakkak ki Allah, hatalarını anlayıp tövbe edenlerin tövbelerini kabul edendir, tüm varlığa hâkim olandır.

11- Doğrusu sizler, uydurulmuş şeylere inanan gruplardan gelen kimselersiniz. Yaptığınız kötülüklerin hesabını yok saymayın. Bilakis sizler için hayırlı olan o hakikatleri anlayın. Bütün varlıktaki işleyişi anlamada fenalarda kalanlar, hakikatlerden bir şey elde edemezler ve kibirlenip hakikatlerden yüz çeviren kimseler büyük sıkıntılardadır.

12- Müminler ve müminlik yolunda olanlar; zanlara ait olan şeyleri duyduklarında, kendileri için daha hayırlı olanı bilirler ve derler ki: Bunlar apaçık batıl olan şeylerdir.

13- Batıl olan şeylerde kalanlar, Allah'a dönüp hakikatlere şahit olsalardı olmaz mıydı? İşte onlar, her an her yerde hazır olanı idrak edemediler. İşte onlar, Allah'a ait olan hakikatlere karşı yalanlarda kaldılar.

14- Sizin üzerinizde olan Allah'ın sıfatları değil midir? O rahmet eden değil midir? Yaşamınızda ve son anınıza kadar elbette sizi tecellileriyle saran O değil midir? Siz hakikatleri anlayamazsanız, büyük sıkıntılar içinde kalırsınız.

15- Hakikatleri ince ince araştırmadan, hakikatler hakkında bir ilme ulaşmadan konuşuyorsunuz ve ağzınızdan kelimeleri döküveriyorsunuz. Varoluştaki karar sahibi olan Allah'a ait olan hakikatleri önemsemiyorsunuz ve zanlarda kalıyorsunuz.

16- O hakikatleri işitseydiniz olmaz mıydı? Hakikatleri anlamadan bizim söylememiz olmaz, deyin. Büyük yalanlardan, noksan sıfatlardan münezzeh olan sana sığınırım, deyin.

17- Eğer müminlerden iseniz; hep bunun benzeri sözlerle hareket edersiniz, Allah'ın size sunduğu hakikatlerden ders alırsınız.

18- Allah işaretlerini tüm varlıktan size gösterir ve Allah ilmiyle her şeye hâkim olandır.

19- Elbette iman edenlerin içinde de, kendini büyük gösterme, aşırı olma gibi hallerin yayılmasını sevenler vardır. Onlara yaşarken ve sonunda büyük sıkıntılar vardır. Siz ilmin sahibi değilsiniz, Allah'tır ilmin sahibi.

20- Sizin üzerinizde olanlar Allah'ın sıfatları değil midir? O rahmet eden değil midir? Muhakkak ki Allah, tüm incelikleri sunandır, tüm varlığı özünden var edendir.

21- Ey iman edenler! Şeytani hallere tâbi olmayın. Kim şeytani hallere tâbi olursa; artık o haller sizi, muhakkak ki kendini büyük görmeye ve kötü hallerle, inkâra sürükler. Sizin üzerinizde olanlar Allah'ın sıfatları değil midir? O'nun rahmetiyle siz arınırsınız, devamlı birliğin idrakinde olursunuz. Artık isteyen kimse Allah'ın hakikatleriyle temizlenir ve ilmiyle işittirenin Allah olduğunu anlar.

22- Sizlerden Allah'ın lütuflarını anlamış fazilet sahibi olanlar; yakın olanlara ve miskinlere ve Allah'ı anlamak için bir arayışta olanlara, hakikatlerin bilgilerini kapasitelerine göre vermekte kusur etmesinler ve affedici olsunlar ve hoşgörülü olsunlar. Allah'ın size bağışladığı sevgiyi yok etmesinler. Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

23- İyilik yolunda olanlara laf atan o kimseler ve müminlik yolunda olanları anlayamayıp tanıyamayanlar; Allah'ı idrak edemeyip rahmetinden uzaklaşırlar ve onlar yaşamlarında ve sonunda büyük sıkıntılarda kalırlar.

24- Onların söyledikleri şey her zaman kendi bildikleridir ve o bildikleriyle hareket ederler ve yaptıkları şeylerle kendi yollarına yönelirler.

25- Onlar, her an her yerde yetkili olan Allah'a döner bağlanırlarsa, onlar dinin hakikatini ve hakikatleriyle apaçık görünenin Allah olduğunu bilirler.

26- Kötülüğe meyleden kötülük içinde olanı bulur, kötülük içinde olan da kötülüğe meyledeni bulur. İyiliğe meyleden de iyilik yapanı bulur, iyilik yapanda iyiliğe meyledeni bulur. İşte tertemiz haller içinde olanlar, diğerlerinin söyledikleri şeylerden uzaktırlar, onlar mağfiret içindedirler ve onlar, varlığın yaşam sebebi olan sıfatların idrakinin fazileti içindedirler.

27- Ey iman edenler! Kendi evlerinizin dışındaki evlere dâhil olmayın. Hatta izin isteyerek hareket edin ve oranın halkına karşı barış içinde olun. İşte bu

sizin için daha hayırlıdır. Umulur ki varlığın varoluşunu anlar, o hakikatlerle bu âleme bakarsınız.

28- Eğer gittiğiniz yerde birini bulamazsanız, oraya dâhil olmayın. Hatta size izin verilinceye kadar oraya dâhil olmayın. Eğer size dönün denirse, o zaman dönün. Sizin için uygun olan budur. Allah yaptığınız şeylerdeki ilmin sahibidir.

29- Sizin için fayda olan yerlere ve herkese açık meskenlere dâhil olmanızda size bir vebal yoktur. Allah açıkladığınız şeylerdeki ve açıklayamadığınız şeylerdeki ilmin sahibidir.

30- Müminler için anlat: Onlar hakikatlerden ayrılmamaya dikkat etsinler ve onlar ikiliğe düşmekten korunsunlar. İşte bu onlar için öz duruştur. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri her an bildirir.

31- Müminlik yolunda olanlara da anlat: Onlar da ikiliğe düşmekten korunsunlar, onlar da hakikatlerden ayrılmamaya dikkat etsinler. Taşıdıkları değerleri açığa vurmasınlar, ancak hakikatlerden bilinen şeyler başka. Bir darbeye maruz kalmamaları için içlerinde taşıdıkları değerleri örtsünler ve değerleri açığa vurmasınlar. Ancak onlara aynı yolda eşlik edenler başka. Babaları ve onlara eşlik edenlerin babaları, evlatları ve onlara eşlik edenlerin evlatları, sırdaş arkadaşları ve sırdaş arkadaşlarının evlatları, samimi bay, bayan arkadaşları ve onların evlatları, nefsini tanıma yolunda olanlara ve henüz bir inanca sahip olamayanlara, edebe uygun hareket etmek tarzıyla kâmil kimselere, nefsini tanıma yolunda olup sırları açığa vurmayanlara ve henüz bir şeyin farkında olmayanlara, değerleri açabilirler. Artık onlar gittikleri yerlerde gizledikleri değerleri bilsinler ve açığa vurmasınlar ve yaptıkları hatalardan dönsünler ve ancak Allah'ın birliği üzere hareket etsinler. Ey müminler! Umulur ki siz başarılı olursunuz.

32- Sizden bir yere bağlanmamış olanlara hakikatler ölçüsünce uygun davranın. Kulluğunuzda dosdoğru olun. Hakikatlerden yoksun olanların inanmaları için yardımcı olun, onları bilgilendirin. Allah lütuflandırandır ve Allah ilmiyle sonsuz olandır.

33- Birliğin hakikatine ulaşamayanlar; tüm varlığın Allah'ın olduğunun erdemliliğine ulaşıncaya kadar bir temizlenme içinde olsunlar. Kendilerindeki gücün sahibini anlamış, ilâhî kelâma tâbi olmuş kimseleri bulsunlar. Bundan sonra onlar hakikatleri bilmek isterlerse, onlara

hakikatlerin sözlerini sunun, hayırlar içinde olmasını tavsiye edin ve anladığınız ölçüde Allah'ın değerlerini onlara verin ve sevgisizlik etmeyin. Artık onlar hakikatlere bağlandıkça, yaşamı ve sûretlerin hakikatlerini anlamak istedikleri müddetçe, onları benliğe düşmekten koruyun. Kim bir sevgisizlik içinde olursa, artık muhakkak ki o; nefret, küçük görme gibi hallerinden dolayı gafur olan, rahim olan Allah'ı anlamaktan uzaklaşır.

34- Doğrusu size apaçık görünen tüm varlığı, ayetler olarak sunduk. Sizden önceki kimselerin misallerini, fenalardan sakınıp ortak koşmamanız, öğüt almanız için aktardık.

35- Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali; bir hücredeki kandil gibi, oradan ışık ışığını her an yansıtır, iç âlemden dış âleme parlayan bir yıldız gibi. Kutsal bir özden gelen, bir asliyetten haber verir gibi. Doğu da hiçbir şey olmasın ki ve batı da hiçbir şey olmasın ki o özdendir ışığın yansıması ve hiçbir şey yoktur ki o nur ona temas etmesin. Nur üzerine nurdur. O nuru anlamak isteyen kimse için Allah bütün her şeyden yol gösterendir ve Allah insanlar için misaller sunar ve Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

36- Allah tüm sûret vücutlarını tutandır. Tüm varlık O'nun zikrini ve O'nun yüceliklerini gösterir. O, tüm varlıkta işaretleriyle kendini gösterendir. O'na ait olan tecelliler, sabah ve akşam hiç durmadan tüm varlıkta devam edip gider.

37- Hakikatlerin bilgilerini alıp vermede kâmil kişilerin dikkatleri dağılmaz ve onlar Allah'ın zikrinden ayrılmazlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendindekini paylaşırlar. Kalblerinin dönmesinden her vakit çekinirler ve onlar basiret sahipleridir.

38- Yaptıkları amellerle güzel şeyler içinde olanlara Allah karşılığını verir ve onların faziletleri artar ve hiçbir beklenti olmadan Allah'ı anlamak isteyen kimse rızıklandırılır.

39- Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin amelleri çöldeki serap gibidir. Susuzluktan zanneder su buldu. Hatta ona ulaştığını zanneder, ama bir şey bulamaz. İşte onların Allah'ı bulmaları da böyledir. Böylece o zanneder teslim oldu, hesabını ödedi. Allah tüm değerleri seri bir şekilde sunandır.

40- Ya da denizin içindeki sonsuz karanlık gibi, dalgaların üstünü dalgalar kaplamış, yukarıda bulutlar, birbiri üstüne karanlıklar, öyle ki elini uzatsa onu göremez. Kim Allah'ın nurunu tanıyamazsa, artık o aydınlık üzere olamaz.

41- Göklerde ve yerde olanların Allah'ın tecellilerini gösterdiklerini, sıra sıra kuşların da hepsinin Hakk'a bağlılık içinde olduğunu, o kuşların hareket edişlerinde bir ilim olduğunu ve O'nun tecellilerini gösterdiğini bakıp da görmez misin? Allah, bütün varlığın işleyişinde fâil olandır, ilmin sahibidir.

42- Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır ve bütün her şey Allah'ta sürüp gider.

43- Allah'ın bulutları nasıl hareket ettirişini, sonra da onu bir araya getirişini, sonra da kümeler halinde düzenlediğini bakıp da görmez misin? Böylece görürsün onların arasından yağmurun çıktığını ve gökten indiğini, dağların içinden soğuk olarak geldiğini. Artık isteyen kimse o hakikatlere ulaşır ve isteyen kimse de o hakikatlerden uzaklaşır. Şimşeğin parıltısının nasıl etkilediğini görürsün.

44- Allah, gece ve gündüzü birbiri ardınca çevirir. Muhakkak işte bunların içinde basiret sahipleri için dersler vardır.

45- Allah, bütün hareketli olanları sudan halk etti. Böylece onlardan kimi karnı üzerinde yürür ve onlardan kimi iki ayak üzerinde yürür ve kimi onlardan dört ayak üzerinde yürür. Allah istediği şeyi halk edendir. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

46- Doğrusu her varlığı, hakikatleri apaçık gösterir bir şekilde delilleriyle sunduk. Artık isteyen kimse Allah'a yol bulur ve dosdoğru hakikatin yolu üzere olur.

47- Allah'a ve resulüne inandık ve itaat ettik, derler. İşte bunu dedikten sonra onlardan bazıları kendi bildiklerine dönerler ve işte onlar mümin olamazlar.

48- Onlara ve her şeye hâkim olanı anlamaları için, Allah'a ve resulüne davet edildikleri zaman, onlardan bazıları yüz çevirip kendi bildiklerine dönerler.

49- Eğer o davet kendi doğruları için olursa, hemen ona gelirler.

50- Kalblerinde bir hastalık mı var? Yoksa şüphe mi ediyorlar? Ya da korkuyorlar mı? Onlar Allah'ın ve resulünün haksızlık edeceğini mi düşünüyorlar? Ne yazık ki işte onlar zalimlerdir.

51- Onlara ve her şeye hâkim olanı anlamaları için, Allah'a ve resulüne davet edildikleri zaman, hakikatleri anlayıp mümin olanların sözleri; işittik ve itaat ettik, demeleridir. İşte onlar kurtuluşa ulaşanlardır.

52- Kim Allah'a itaat ederse ve o resulü anlarsa ve Allah'a karşı saygı içinde olur ve O'na karşı fenalardan sakınıp ortak koşan olmazsa, işte onlar kazananlardır.

53- İnançlarında gayret göstereceklerine dair Allah'a yemin ederler. Eğer sen onlara işleyişi anlatmasaydın, elbette onlar hakikatlerin dışına çıkacaklardı. De ki: Yemin etmeyin, itaat edip etmediğiniz bellidir. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri her an bildirir.

54- De ki: Allah'a itaat edin ve resule itaat edin. Eğer kendi bildiklerinize dönerseniz, hakikatlerden bir şey yüklenmiş olmazsınız ve kendinizde olan hakikatlere ulaşamazsınız. Eğer O'nu anlarsanız, O'na yol bulursunuz. Hakikatleri gösterenin görevi açıkça tebliğden başka bir şey değildir.

55- Allah'ın varlığı var etme hakikatlerine ulaşanlar; sizden iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlardır. Elbette onlar; yeryüzünde onlardan önceki kimselerin hakikatleri takip ettikleri gibi takip ederler. Elbette onlar; varlığın yaratılış yasalarını dosdoğru bir halde aktarırlar, onlar hakikatleri aktardığı kimseleri özümseyip kucaklarlar. Elbette onlar, korkuları emin olmaya çevirirler, Bana kulluk ederler, hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra kim hakikatleri görmemezlikten gelirse, işte onlar hakikatleri bırakıp, kendi anlayışına çıkan, ikilikte kalanlardır.

56- Her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin ve aklınızı temizleme içinde olup, ulaştığınız hakikatleri paylaşın ve hakikatleri gösterene itaat edin. Umulur ki siz rahmete ulaşırsınız.

57- Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin, yeryüzünde acizliklerini bileceklerini sanma. Onlar yakıp yıkıcı hallerde kalırlar ve elbette o kötü hallerle hareket ederler.

58- Ey iman edenler! Sizin ulaştığınız hakikatleri anlamaya çalışanlar ve henüz kemalâta ulaşmamış kimseler, irfaniyetin makamlarını anlamak için

sizden izin istesinler. İlk makamda işleyişin hakikatine bağlansınlar ve sonra kendilerine nispet ettikleri sıfat varlığından geçsinler ve sonra vücudları tutan Zâtın hakikatine bağlansınlar, üç makamın mahremiyetine uysunlar. Bunların dışında birbirinizi ziyaret edip, karşılıklı ilmi arayışlarda olmanızda onlara ve size bir vebal yoktur. İşte her yerden Allah size işaretlerini apaçık gösteriyor. Allah ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

59- Sizden bilgi yönünden zayıf olanlar, bir edep içinde kemalâta erişinceye kadar, öncekiler gibi izin istesinler. İşte her yerden Allah size işaretlerini apaçık gösteriyor. Allah ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

60- Nefsini tanıma yolunda olanlara hakikatlerin esasları sunulduğunda, onlar birliği anlama konusunda bir ümitsizlik içinde olmasınlar. Öyle ki onlar; onlara sunulan değerleri açığa vurmadan, vücudun hakikatleri ile ilgili açıklamalarda bulunmalarında onlara bir vebal yoktur. Yine de onlar için korunmak daha hayırlıdır. Allah ilmiyle işittirendir.

61- Hakikati göremeyene bir zorluk vermeyin ve meyledemeyene bir zorluk vermeyin ve hasta olana bir zorluk vermeyin. Evlerinizde nefsinizi tanımak üzere olup hakikatlerden yararlanmanızda ya da atalarınızın evinde ya da annelerinizin evinde ya da arkadaşlarınızın evinde ya da kardeşlerinizin evinde ya da amcalarınızın evinde ya da halalarınızın evinde ya da dayılarınızın evinde ya da teyzelerinizin evinde ya da sizin sadık dostlarınızın size açılan evlerinde, böylece tüm bunlarda topluca ya da ayrı ayrı hakikatlerden yararlanmanızda size bir vebal yoktur. Bundan sonra siz evlere dâhil olduğunuzda, birbirinize Allah'a ait olan kutsal hakikatler üzere, tertemiz olarak Hakk zevkiyle Halka selam verin. İşte Allah size ayetlerini tüm varlıktan apaçık gösteriyor. Umulur ki düşünüp idrak edersiniz.

62- Muhakkak ki müminler Allah'a iman eden kimselerdir ve o resulü anlayanlardır. O hakikatleri gösterenle birlikte işleyişi anlamak için toplandıkları zaman bırakıp gitmezler. Hatta soru soracakları zaman ondan izin isterler. Muhakkak ki hakikatleri araştırmak için senden izin isteyen işte o kimseler; Allah'a iman edenlerdir ve o resulü anlayanlardır. Öyle ki hakikatleri anlamak için senden izin istedikleri zaman, artık onlardan hakikatleri anlamada arzulu olan kimseler için izin ver. Onlar Allah'ın mağfireti üzere olurlar. Muhakkak Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

63- Siz aranızda birbirinize davrandığınız gibi, hakikatleri gösterene öyle davranmayın. İlmin sahibinin Allah olduğunu anlayın. Sizden hallerini düzeltemeyenler; hakikatlerden uzaklaşırlar, sonra da O'nun hükümlerine aykırı hareket ederler, onlar fitne hallerinde kalırlar ya da onlar acı sıkıntılar da kalırlar. İşte o haller içinde olmaktan sakının.

64- Göklerde ve yerde olan her şeyde ilmin sahibi olan Allah değil midir? Siz kendinize ait değilsiniz ve vakti geldiğinde O'na döndürüleceksiniz. Öyle ki yapmış oldukları şeylerden hakikatler her an onlara bildirilir. Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

FURKÂN SÛRESİ

1- O, tüm varlığı Zâtıyla tutandır. Kuluna hakk ile batılı fark etmesi için şuuru sunandır. Bütün toplulukların hakikatler üzere olması için hakikatlere çağrı yapandır.

2- O, gökleri ve yeri yönetendir. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde ortağı olmaz. Bütün varlığı var edendir. İşte O, bütün düzeni bir ölçü ile var edendir.

3- O'nu bırakıp; hiçbir şey yaratamayan ve kendileri de yaratılmış olan ve hiçbir şeye sahip olmayan, onların kendilerine ne koruyuculuğu olan, nede fayda sağlayan ve bir nutfe bile halk etmeye mâlik olmayan ve hayat veremeyen ve bir şey ortaya koyamayan ilahlar edindiler.

4- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler dediler ki: Bu ancak onun uydurduğu yalanlardır ve bu konuda ona başka kimselerden yardım edilmiştir. Böylece onlar haksızlık yaptılar ve yanlış şeyler içinde kaldılar.

5- Sabah, akşam o birilerine gidiyor ve ona sürekli olarak anlatılıyor, öncekilerin efsaneleri dikte ettiriliyor, dediler.

6- Anlat: Göklerde ve yerde bilinmeyen ne varsa, onlardaki ilmin sahibi O'dur. O her şeyi açığa çıkarandır. Muhakkak ki O mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

7- Dediler ki: Bu nasıl bir Resul? Yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilseydi ya, böylece onunla beraber hakikatlere çağrı yapıp uyarsaydı olmaz mıydı?

8- Ya da ona bir hazine verilseydi, ya da devamlı oradan besleneceği cenneti. İşte zalim olanlar, siz ancak büyülenmiş bir kişiye tâbi oluyorsunuz, dediler.

9- Bak gör, sana nasıl misaller veriyorlar. İşte onlar hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapanlardır. Artık onlar o halleriyle hakkın yolunu anlayamazlar.

10- O tüm varlığı Zâtıyla tutandır. Eğer siz hayırlarda olmak için istekli olursanız, buna karşılık size huzur vardır, makamlarınızda ilim vardır ve size ferahlıklar sunulur.

11- Fakat her zaman yalanlarda kalanlar ve sunduğumuz hakikatleri yalanlayan kimseler ise, her zaman ötekileştirmenin cehaletinde kalırlar.

12- Bulundukları yerlerde, öfkeli, kavgalı hallerde olanların hakikatleri işitmekten uzak olduklarını görürsün.

13- Onları bulundukları kendi yerlerinden, yakınlığı anlamaları için davet etsen de, orada bozgunculuk içinde kalırlar.

14- Bozguncuları her zaman bir olana davet etsen de kabul etmezler. Bozgunculuk içinde olsalar da yine de çokça davet edin.

15- De ki: Bu sizin halleriniz mi daha hayırlı, yoksa fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlara vaat edilen, onlara karşılık olarak verilen ve makamlarında devamlı kalacakları yer olan huzur mu?

16- Onların orada istedikleri şey hakikatlerdir. Rabbine karşı sorumluluğunu yerine getirenler, devamlı hakikatler üzere hareket ederler.

17- Onlar her zaman birlik içindedirler. Fakat Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere kulluk edenlere: Kullarımı siz mi hakikatlerin dışına saptırdınız yoksa onlar mı hakkın yolunu bırakıp kendi anlayışlarına saptılar, diye bildirilir.

18- Derler ki: Sen noksan sıfatlardan münezzehsin, senden başka dost edinmemiz bize yakışmaz. Lâkin onlar ve onların ataları bir çıkar peşinde koştular, hatta hakikatleri anmayı unuttular ve fenalarda kalan kavim oldular.

19- İşte söyledikleri yalanlardan dolayı böyle oldular. Bundan sonra bir başarıya ulaşamazlar ve yardım bulamazlar. Sizlerden kim, birine haksızlık ederse, o büyük bir azabın içinde kalır.

20- Senden önce de Bizi anlatanlar açığa çıkmasın ki, onlar yemek yememiş olsun, çarşılarda gezmemiş olsun. Sunduğumuz hakikatlerle gerçeği arama konusunda birbirinize yardım edin ve sabırlı olun. Rabbin hakikatleri anlamanız için basiret verendir.

21- Bizi anlamayı arzu etmeyen o kimseler dediler ki: Bize melekler gelmeliydi ya da Rabbimizi görmeliydik. Doğrusu onlar kendilerine benlik isnat edip kibirlendiler ve kibirlendikçe kibirlendiler.

22- Fenalarda kalanların hiçbir zaman hakikatlerle sevinmesi yoktur. Melekler dediği şeylerin hakikatini hiçbir zaman görüp anlamaları yoktur. Bu durumu anlayanlar; hakikatleri anlamaktan uzaklaşmışız, ayrılıkta kalmışız, derler.

23- Biz hakikatlere ulaşmak için bir gayretle çalışmamışız, derler. İşte onlar, o sunduğumuz hakikatleri anlamada akılsızlık ettiler.

24- Huzur sahipleri; her zaman yararlı çalışmalarda istikrarlı olanlardır, güzel şeyler yapıp rahatlık verenlerdir.

25- Ulvî Âlem'den nur her an yayılır ve her varlıktaki kuvvelerle hakikatler her an açığa çıkarılır.

26- Varlığın hükümdarı; her an her şeyde yetkili olandır, gerçektir, her varlığı nuruyla sarandır. İşte bu hakikatleri görmemezlikten gelenler her zaman müşkil haller içindedirler.

27- Zalimler o yöneldikleri şeyler için pişman oldukları vakit şöyle derler: Keşke ben hakikatleri gösteren ile beraber hakkın yoluna sarılsaydım.

28- Yazıklar olsun bana, keşke ben bazı kişileri dost edinmeseydim.

29- Doğrusu bana gelenler hakikatleri anmaktan beni saptırdılar. İşte; duygusuz, hissiyatsız insandan şeytan olur.

30- Resul dedi ki: Ey Rabbim! Kavmim bu varlık kitabını okumayı, anlamayı terk etti.

31- Düşmanlık içinde olanlara, fenalarda kalanların bütün hepsine, hakikatleri bildirenlerle hakikatleri sunduk. Rabbin yol göstermede ve yardım etmede kâfidir.

32- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler dediler ki: Ona okunan şeylerin hepsi bir defada sunulsaydı olmaz mıydı? İşte o hakikatleri; senin anlaman için, gönlüne yerleşmesi için, uygun bir şekilde yavaş yavaş sunduk.

33- Sana hakikatler hakkında bir mesele sormasınlar ki, tüm hakikatleriyle ve güzel bir açıklama halinde sana sunmuş olmayalım.

34- Cehenneme meyletme halinde ortaya çıkan o kimseler, işte onlar bulundukları yerde kötülüktedirler ve hakkın yolundan sapmışlardır.

35- Doğrusu Mûsâ sunduğumuz kitabı anlayanlardandı ve kardeşi Harun'u onunla birlikte olması için yardımcı kıldık.

36- Sonra da hakikatleri bildirmek için kavminize gidin, onlar ayetlerimizi yalanladılar, onlar zararlı hallerde kaldılar, Bizi anlamaktan uzaklaştılar, diye bildirdik.

37- Nûh'un kavmi de Resulleri yalanlamıştı. Onlarda Bizi anlayamayıp kendi cehaletlerinde boğulup gittiler. Onların misallerini insanlar için bir işaret olarak bıraktık. Bizi anlayamayıp zalimlikler içinde olanlara acı sıkıntılar vardır.

38- Âd ve Semûd ve Ashabı Ress ve bunlar gibi birçok nesiller de Bizi anlayamayıp yok olup gittiler.

39- Hepsinin misallerini örnek olarak sunduk ve Bize karşı büyüklük içinde kalanların hepsi kendilerine yazık ettiler.

40- Doğrusu kötülük halleriyle hareket edenler, bir şekilde bir arada buluşurlar. O halde olanlar ne yaparlarsa onu görmezler mi? Ne yazık ki onların tüm varlığı diri tutanı anlamak için bir amaçları yoktur.

41- Seni gördükleri zaman seninle alay ederler, Allah'ın resulü olarak açığa çıkan bu mu derler.

42- Eğer ona sabredip dinlemeye kalksaydık, neredeyse bizi ilahlarımızdan saptıracaktı, derler. Hakk yolundan sapan kimseler her zaman sıkıntılarda kalırlar.

43- Hevâsını ilah edinen kimseyi gördün değil mi? Artık sen ona vekil olabilir misin?

44- Sen onların çoğunu duyup işitiyor ya da akıl ediyor mu sanıyorsun? Onlar sadece hayvanlar gibidirler, hatta onlar gittikleri yolu da bilmezler.

45- Seni vücudlandıranı anladın değil mi? Gölgenin nasıl uzayıp gittiğini gördün ve isteseydik elbette onu sabit kılardık, sonra onun delili olan güneşi düzenleyen Biziz.

46- Sonra o Bizim tasarrufumuzdadır, bizim tasarrufumuzda kolayca hareket eder.

47- Geceyi size bir örtü gibi düzenleyen ki O'dur ve onda uyur dinlenirsiniz ve gündüzü de yayılıp çalışma zamanı olarak düzenleyendir.

48- Ki O'dur rüzgârı açığa çıkaran, rahmetiyle size hissettiren ve gökten tertemiz suyu indiren.

49- Onunla ölü beldeleri canlandırırız ve onunla insanları ve hayvanları, halk ettiğimiz tüm varlığı sularız.

50- Doğrusu hakikatleri en ince ayrıntısına kadar açıkladık. Onlar, aralarında varlığın varoluşunu araştırsınlar, ulaştığı hakikatlerle bu âleme baksınlar diye. Fakat insanların çoğu hakikatleri görmemezlikten gelmede ısrar ediyorlar.

51- Eğer isteselerdi, Bizi anlarlardı, elbette tüm varlığın Bizden açığa çıktığını bilirlerdi, bütün beldelerde hakikatleri gösteren uyarıcıları görürlerdi.

52- Bundan sonra hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere itaat etme. Onlarla hakikatler için mücadele et, hakikatler için yapılan mücadele yücedir.

53- O, iki denizi salıverendir. Biri tatlı doyurucu ve biri tuzlu acı. Aralarına berzah koyan ve geçişi engelleyendir.

54- O, bir damla sudan beşer halk edendir. Sonra da ondan birbirine karıştırıp nesep düzenleyendir ve kudretiyle vücudlandırandır.

55- Onlara bir faydası olmayan ve koruyuculuğu da olmayan, Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylere kulluk edenler, apaçık meydanda olan Rabbinin hakikatlerini görmemezlikten geldiler.

56- Seni, ümit vermek ve hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için göndermedik.

57- De ki: Ben sizden bunlar için bir karşılık beklemiyorum. Sadece Rabbinin hakikatlerini anlamak isteyen kimseye yol gösteriyorum.

58- Diri olana, sonsuz olana, tüm varlığınla teslim ol. Tüm niteliklerin sahibinin O olduğunu bil. Fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak et ve fenalarından geç. Aradığınız soruların cevabı için O yeterlidir. O, kullarından her an hakikatleri bildirendir.

59- O, gökleri ve yeri ve onlarda olan bütün her şeyi, bir intizam, bir güzellik içinde halk edendir. Sonra kâinattaki her şeyi nuruyla sarandır. İşte sorup arayanlara, hakikatleri tüm varlıktan her an bildirendir.

60- Onlara, Rahman'a her şeyinizle teslim olun denildiği zaman, dediler ki: Rahman da nedir? Biz işleyişini bilmediğimiz şey için mi teslim olalım? Onlar daha da kaçındılar.

61- O, tüm varlığı Zâtıyla tutandır. Semada burçları düzenleyendir ve oradan ışık veren ve aydan ışığı yansıtandır.

62- O, geceyi ve gündüzü birbirini takip eder bir şekilde düzenleyendir. Varoluşu anlamak isteyen kimseler için ya da varlığının sahibini bilip teslim etmek isteyenler için, onlarda dersler vardır.

63- Tüm varlıktan Hakk'tır yansıyan şuurunda olup kulluğunu anlayanlar, yeryüzünde tevazulu bir halde yürürler ve cahillikte olanlar onlara seslendikleri zaman, selametle kalın, derler.

64- O kimseler cehaletin karanlığından geçip, tüm zamanlarını kendilerini vücudlandırana bir teslimiyet içinde ve tüm varlığı diri tutanın O olduğu şuurunda geçirirler.

65- O kimseler derler ki: Rabbimiz! Cehalet cehenneminin azabından bizi uzaklaştır. Doğrusu o hâl kendini mahvettiren bir azaptır.

66- Doğrusu o cehalet halleriyle hareket etmek ne kötüdür.

67- Onlar kendilerine bahşedilen nimetlerinin sahibini bilip teslim ettikleri zaman, israf içinde olmazlar ve kendilerine bir pay çıkarmazlar ve onlar hep Hakk'a dayalı hareket ederler.

68- Onlar Allah ile bir olduklarını bilirler, ilahlar edinmezler.Cana kıymazlar, ki onu Allah haram kılmıştır. Ancak hakk için hareket ederler ve çıkarlarına göre hareket etmezler. Kim bunları yaparsa karşılığını bulur.

69- Ölünceye kadar cehalet hallerinde kalanların ise sıkıntıları kat kat artar ve zelil bir hâl içinde kalırlar.

70- Ancak kim; hatalarından döner, bir daha yapmamak üzere olursa ve iman ederse ve dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, böylece işte onlar Allah'ı anladıklarından dolayı, fena hallerden güzel hallere dönerler. Allah lütuflarıyla temizleyendir, tüm varlığı özünden var edendir.

71- Kim hatalarından döner, bir daha yapmamak üzere olursa ve dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, böylece o, Allah için gerçek bir tövbe ile tövbe etmiş olur.

72- Onlar ki, yalan şeylere tanıklık etmezler ve boş şeylerle uğraşan kimselerle karşılaştıkları zaman, bir saygınlık içinde geçip giderler.

73- Onlara Rabbin ayetleri zikredildiği zaman, ona karşı bir sağırlık içinde ve körlük içinde olmazlar.

74- Onlar derler ki: Rabbimiz! Bize ve bizimle aynı yolda olanlara ve bizden gelen nesillerimize hakikatlerini ihsan et, yakınlığının aydınlığını bahşet ve bizi, fenalardan sakınıp ortak koşmayanlara rehber kıl.

75- İşte onlar sabrettiklerinden dolayı, karşılıkları yüce makamlardır ve o makamlarda Hakk zevkiyle Halkı seyrederler ve selamete kavuşurlar.

76- Orada bir kararlılık içinde güzel hallerde devamlıdırlar ve devamlı o hallerle hareket ederler.

77- De ki: Eğer siz hakikatlerin arayışında olmazsanız, Rabbin sizdeki değerlerini göremezseniz, sonra da yalanlarda kalırsanız, böylece sizler sıkıntılar içinde olursunuz.

ŞUARÂ SÛRESİ

1- Tâ, Sîn, Mîm

2- Tüm varlık işaretleriyle apaçık bir kitaptır.

3- Onlar müminlerden olmuyorlar diye neredeyse kendini mahvediyorsun.

4- Eğer doğduklarından beri onlar; kendi üzerlerinde olan Ulvî Âlem'den sunduğumuz işaretleri görselerdi, inanırlardı. Fakat onlar bir gaflet içinde kendi bildikleri şeylere tâbi oldular.

5- Onlara tüm varlığı nuruyla saranın, her an yeni bir yaratılış açığa çıkaranın hakikatlerinden bir şey hatırlatılmasın ki, onlar ancak o sunulan hakikatlerden yüz çevirdiler.

6- Böylece onlara sunulan hakikatlerin bilgilerini yalanladılar, hakikatleri önemsemediler.

7- Yeryüzünde bütün türleri bir asalet içinde nasıl ortaya çıkardığımızı bakıp da görmezler mi?

8- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

9- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

10- Mûsâ'ya Rabbinin hakikatlerini anlatması için zalim kavme gitmesi bildirilmişti.

11- Firavunun kavmi fenalardan sakınmıyor, ortak koşuyorlardı.

12- Dedi ki: Rabbim! Beni yalanlamalarından korkarım.

13- Benim gönlüm daralır ve lisanım yetmez, bundan dolayı Hârûn'u da gönder.

14- Onlar için ben suçluyum, bundan dolayı beni öldürmelerinden korkarım.

15- Hayır korkmayın, gidin delillerimle Beni anlatın. Ben sizde de, dinleyenlerle de varım, diye bildirildi.

16- Böylece firavuna gidin, sonra deyin ki: Biz tüm varlığı vücudlandıranın hakikatlerini açıklamak için geldik.

17- İsrailoğullarını bizimle beraber gönder.

18- 19- Firavun dedi ki: Çocukken seni içimizde himaye etmedik mi, senelerce içimizde kalmadın mı? Sen yapacağını yaptın. Ki sen o işi de yapmıştın ve bunları görmemezlikten geldin.

20- Mûsâ dedi ki: Ben kendi anlayışlarımın gafletinde olduğum zaman yaptım onu.

21- Sonra sizlerden korktum kaçtım. Sonra Rabbimin hükümlerinin tüm varlıktan bahşedildiğini anladım ve ben sunulan hakikatleri anlatmak için açığa çıktım.

22- Söylediğin yardımları bana sundun, fakat sen İsrailoğullarını köle yaptın.

23- Firavun dedi ki: Âlemlerin Rabbi nedir.

24- Mûsâ dedi ki: Eğer gerçekten delilleriyle bilmek isterseniz; göklerde, yerde ve onlarda olan her şeyi vücudlandırandır.

25- Firavun etrafındaki kimselere dedi ki: Dinliyor musunuz?

26- Mûsâ dedi ki: Sizi de vücudlandırandır ve önceki atalarınızı da vücudlandırandır.

27- Firavun dedi ki: Size hakikat diye bir şeyleri anlatan, elbette ne dediğini bilmeyendir.

28- Mûsâ dedi ki: Doğuda ve batıda ve onların arasında olanları da vücudlandırandır. Eğer siz düşünür idrak ederseniz, bunu anlarsınız.

29- Firavun dedi ki: Benden başka bir güç olduğunu iddia edersen, elbette seni mahkûm edeceğim.

30- Mûsâ dedi ki: Sana apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?

31- Dedi ki: Eğer sen doğru söylüyorsan, öyleyse getir onu.

32- Böylece o bilip taşıdıklarını sundu, böylece onu bir irfan içinde ortaya döktü.

33- Bakıp da seyredenler için, tüm varlıktaki gücün sahibini tertemiz bir halde açıklayıp anlattı.

34- Firavun etrafındaki din adamlarına dedi ki: Muhakkak ki bunun bildikleri etkileyicidir.

35- Sizi etkileyerek bulunduğunuz yerden, bildiğiniz şeylerden dışarı çıkarmak istiyor. Bu konuda nasıl bir hüküm verirsiniz?

36- Dediler ki: Onu ve kardeşini, şehirden gelecek toplulukların ona sual sorması için beklet.

37- Bütün üst düzey olan etkileyici bilginleri sana getirsinler.

38- Böylece belirlenen günün bir vaktinde üst düzeyde olanlar bir araya geldiler.

39- İnsanlara: Siz de toplanın, denildi.

40- Eğer anlattıklarıyla etkili olanlar galip gelirlerse, böylece biz onlara tâbi oluruz, dediler.

41- Böylece üst düzeyde etkili olanlar geldiğinde, firavuna dediler ki: Biz galiplerden olduğumuzda elbette karşılık bekleriz.

42- Firavun dedi ki: Evet, elbette siz o zaman yakınlarımdan biri olacaksınız.

43- Mûsâ onlara: Siz bildiğiniz taşıdığınız şeyleri sunun, dedi.

44- Böylece onlar bağlı oldukları bilgileri ve bilip taşıdıklarını sundular. Yüce firavun için elbette biz galip gelenlerden olacağız, dediler.

45- Sonra Mûsâ bildiği taşıdığı hakikatleri sundu. Böylece onların uydurdukları aslı olmayan şeyler kaybolup gitti.

46- Böylece üst düzeydekiler bu hakikatler karşısında yanıldıklarını anladılar, teslim oldular.

47- Dediler ki: Biz her şeyi vücudlandırana iman ettik.

48- Mûsâ ve Hârûn'un anlattığı Rabbe iman ettik.

49- Firavun dedi ki: Ben size izin vermeden önce ona inandınız. Muhakkak ki o sizden yücedir ki o bildikleriyle tesir ederek size öğretti. Artık elbette yakında bileceksiniz, sizlerin ellerinizi ve ayaklarınızı ayrı ayrı kestireceğim ve elbette hepinizi astıracağım.

50- Dediler ki: Önemi yok, şüphesiz bizi vücudlandırana döndük, bağlandık.

51- Bizim arzumuz; Rabbimizin hatalarımızı bağışlamasıdır, öncelikle de müminlerden olmamızdır.

52- Mûsâ'ya: Kullarımla karanlıktan aydınlığa ilerleyin, elbette sizleri izleyecekler, diye vahyettik.

53- Böylece firavun şehirlere toplayıcılar gönderdi.

54- 55- 56- Dedi ki: Muhakkak ki bunlar küçük küçük gruplardır, doğrusu onlar bizi öfkelendiriyorlar, biz elbette daha hazır ve daha güçlü bir topluluğuz.

57- İşte böylece onlar; kibirlerinden dolayı Bizi anlayamadıklarından, huzurdan ve hakikatlere bakıştan ayrıldılar.

58- Zâtın sırrından ve asil makamlardan ayrıldılar.

59- İşte hakikatleri anlayamayanların halleri böyledir. Mûsâ, hakikatlerimizi göstererek İsrailoğullarını bıraktırdı.

60- Sonra onları aydınlığın geldiği yöne kadar izlediler.

61- Böylece iki topluluk birbirini görünce, Mûsâ'nın ashabı dedi ki: Bizi yakaladılar mı?

62- Dedi ki: Hayır, muhakkak ki Rabbim benimledir, bana yol gösterecektir.

63- Böylece Mûsâ'ya: Bildiklerini taşıdıklarını vurgulamasını, bilge bir kişi olarak yol almasını vahyettik. Böylece gidecekleri yollar açıldı, sonra bütün hepsi bir kararlılık içinde yol aldı.

64- Ve diğerlerini de oraya yakınlaştırdık.

65- Mûsâ ve onunla birlikte olanlar, Bizde kurtuluşa ulaştılar.

66- Sonra diğerleri Bizi anlayamayıp, kendi cehaletlerinde boğulup gittiler.

67- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

68- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

69- İbrâhim'in haberini de naklet onlara.

70- O babasına ve kavmine demişti ki: Siz neye kulluk ediyorsunuz?

71- Dediler ki: Biz putlara kulluk ederiz, böylece hep onlara bağlı kalırız.

72- Dedi ki: Yöneldiğiniz zaman sizi işitirler mi?

73- Size bir yardımı veya bir koruyuculuğu var mı?

74- Dediler ki: Hayır, biz atalarımızı böyle yapıyorlar bulduk.

75- Dedi ki: Öyleyse bakıpda görmez misiniz? Neye kulluk ediyorsunuz?

76- Sizin ve atalarınızın, önceden beri neye taptığınızı düşünmez misiniz?

77- Muhakkak ki onlar düşmandır. Benim için ancak Âlemlerin Rabbi vardır.

78- Ki O beni halk edendir, sonra O bana yol gösterendir.

79- Ki O'dur beni besleyen ve beni sulayan.

80- Müşkillerimde O'dur bana şifa veren.

81- Ki O'dur beni sınırlandıran, sonra bendeki diriliğin sahibi.

82- Hatalarımda mağfiret beklediğimdir. Yaratma yasalarıyla her an varlığa sahip olandır.

83- Rabbim! Bana varlığın yaratılışını anlayacak ilâhî düşünceyi bağışla ve beni dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan eyle.

84- Beni doğru sözler söyleyenlerden eyle. Bu gelecek olanlar için de örnek olsun.

85- Bendeki tüm niteliklerin, sana ait olduğunun idrakine varmanın huzurunu nasib kıl.

86- Babama mağfiret eyle, o hakikatleri bırakıp kendi anlayışında kalan oldu.

87- Her an her şeydeki diriliğin sana ait olduğunun idrakinden beni mahrum etme.

88- O ölüm vakti, malın faydası yoktur ve evlatların da yoktur.

89- Sadece samimi kalble kim Allah'a itaat etmişse o huzurludur.

90- Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlar için huzur yakınlaştırılır.

91- Apaçık bir benlik içinde, kendine varlık isnat edenler vardır.

92- Onlara denir ki: Kulluk ettiğiniz şeyler nerede?

93- Allah'ı bırakıp da zanna dayalı yöneldiğiniz şeylerin, kendilerine yardımı yokken size mi yardımı olacak?

94- Böylece onlar, benlik taslamanın o hallerinde döner dururlar.

95- Varlığın sûretinde kalıp sîretini göremeyenlerin hepsi o haldedirler.

96- 97- Ve onlar orada bir kavga halinde derler ki: Allah'a yemin olsun ki biz apaçık hakikatleri bırakıp, kendi yalanlarına sapanlardan olmuşuz.

98- Âlemlerin Rabbine eş koşanlardan olmuşuz.

99- Fenalarda kalanlardan başkası bizi hakikatlerden saptırmadı.

100- Bundan sonra bize bir kurtuluş olmaz.

101- Ve samimi candan dostlar olmaz.

102- Keşke bizim için bir kere daha fırsat olsaydı, o zaman biz müminlerden olurduk.

103- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

104- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

105- Nûh'un kavmi de hakikatleri gösterenleri yalanladı.

106- Kendilerinden olan Nûh onlara dedi ki: Neden fenalardan sakınmıyorsunuz?

107- Ben size hakikatleri gösteren, güvenebileceğiniz biriyim.

108- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

109- Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

110- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

111- Dediler ki: Sana basit insanlar tâbi olmuşken, sana inanır mıyız?

112- Dedi ki: Onların yapmış oldukları şeyler hakkında bir bilgim olmaz.

113- Onların hesabı ancak Rabbimedir. Keşke kendinize ve çevrenize arif olabilseydiniz.

114- Ben inananları uzaklaştıracak değilim.

115- Ben sadece hakikatleri apaçık açıklayıp uyaran biriyim.

116- Dediler ki: Ey Nûh! Eğer sen bu anlattıklarından vazgeçmezsen, elbette kovulanlardan olacaksın.

117- Dedi ki: Rabbim! Kavmim beni yalanladı.

118- Benimle onlar arasında hakikatleri açığa çıkar. Beni ve benimle beraber olan inanan kimseleri selamete ulaştır.

119- Böylece o ve onunla beraber olanlar Bizde necat buldular, hakikatlerin ağırlığını taşıyıp sonsuzluğun sahibine yol aldılar.

120- Sonra da geçmiş cehaletlerinde kalanların hepsi, Bizi anlayamayıp kendi cehaletlerinde boğuldular.

121- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

122- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

123- Âd kavmi de Resulleri yalanladı.

124- Kendilerinden olan Hûd onlara dedi ki: Neden fenalardan sakınmıyor, Allah'a ortak koşuyorsunuz.

125- Ben size hakikatleri gösteren, güvenebileceğiniz biriyim.

126- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

127- Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

128- Hepiniz bir gurur içinde büyükleniyorsunuz, ayetleri önemsemiyorsunuz.

129- Ebediyen yaşamayı umuyor, kendinizi makam sahibi görüyorsunuz.

130- Zorbalıklara sarıldıkça sarılıyorsunuz.

131- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

132- Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Ki O sizi var edendir, size verdiği nitelikleri bilin.

133- Sizi hareketli olarak var edendir ve temkinli olmayı verendir.

134- Huzuru ve benzerlikleri sunandır.

135- Ben sizin her zaman büyük sıkıntılar içinde olmanızdan korkarım.

136- Dediler ki: Senin öğüt vermenin bize bir anlamı yok, sen bize öğüt veren olamazsın.

137- 138- Bu sadece öncekilerin ortaya koyduğu şeylerdir ve biz sıkıntılarda kalacak da değiliz.

139- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

140- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

141- Semûd kavmi de hakikatleri gösterenleri yalanladı.

142- Kendilerinden olan Sâlih onlara dedi ki: Neden fenalardan sakınmıyor, Allah'a ortak koşuyorsunuz.

143- Ben size hakikatleri gösteren, güvenebileceğiniz biriyim.

144- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

145- Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

146- Siz burada güven içinde olmak varken hakikatlerden ayrılıyorsunuz.

147- 148- Huzurdan ve hakikatleri görmekten ve irfaniyetten ve tekliğin açılmış seyrinden uzaklaşıyorsunuz.

149- Dağlarda evler yontuyor, bir gurur içinde kalıyorsunuz.

150- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

151- Taşkınlık oluşturacak buyruklara itaat etmeyin.

152- O halde olan kimseler yeryüzünde ikilik çıkarırlar ve düzgün hareket etmezler.

153- Dediler ki: Sen büyülenmişsin.

154- Sen de bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin. Eğer doğru söyleyenlerdensen bir ayet getir.

155- 156- Dedi ki: İşte bu dişi deve, o da sizin gibi bir ayettir, belli bir vakit sudan siz için, belli bir vakit o içsin ve ona kötülük için temas etmeyin. O zaman sizi büyük bir sıkıntı sarıverir.

157- Fakat onu kestiler, sonra da pişmanlık duydular.

158- Hakikatleri dinlemediklerinden dolayı onlar sıkıntılarda kaldılar. Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

159- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

160- Lût kavmi de hakikatleri gösterenleri yalanladı.

161- Kendilerinden olan Lût onlara demişti ki: Neden fenalardan sakınmıyorsunuz?

162- Ben size hakikatleri gösteren, güvenebileceğiniz biriyim.

163- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

164- Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

165- Topluluklar içinde erkeklik taslama haliyle hareket ediyorsunuz.

166- Rabbinizin sizi nasıl halk ettiğini anlamayı bırakıyorsunuz. Siz eşler halinde var edildiniz. Hayır, siz haddi aşan bir kavimsiniz.

167- Dediler ki: Ey Lût! Eğer sen bu anlattıklarından vazgeçmezsen, elbette kovulanlardan olacaksın.

168- Dedi ki: Ben sizin yaptıklarınıza katılmıyorum.

169- Rabbim! Beni ve ailemi bunların yaptıkları şeylerden kurtar.

170- Böylece o ve bütün ailesi Bizde selamet buldu.

171- Bir acizlik içinde geride kalanlar başka.

172- Sonra diğerleri bizi anlamamanın halinde körelip gittiler.

173- Onların üzerindeki rahmetimizi rahmetleri saymışlardı. Böylece hakikatlere çağrı yapıp uyarılanlar, rahmeti kötülüklerde kullanmışlardı.

174- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

175- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

176- Eyke halkı da hakikatleri gösterenleri yalanladı.

177- Şuayb onlara dedi ki: Neden fenalardan sakınmıyor musunuz?

178- Ben size hakikatleri gösteren, güvenebileceğiniz biriyim.

179- Artık fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve beni dinleyin.

180- Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

181- Ölçülü davranın ve eksik tutmayın.

182- Bir değere ulaşmak için dosdoğru hesaplayın.

183- İnsanların hakkı olan şeyleri vermemezlik yapmayın ve bozgunculuk yapmayın, yeryüzünde ikilik çıkarmayın.

184- Sizi ve sizden önceki toplulukları da halk edene karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın.

185- Dediler ki: Sen büyülenmişsin.

186- Sen de bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin ve biz senin elbette yalancı olduğunu zannederiz.

187- Eğer sen doğru sözlülerden isen, gökyüzünün doluluğundan bir şey sun bize.

188- Dedi ki: Siz bir şey var edemezsiniz, Rabbimdir ilmiyle var eden.

189- Böylece onu yalanladılar. Sonra da onlar cehaletin sıkıntılarında kaldılar. Doğrusu o hâl her zaman büyük bir azaptır.

190- Muhakkak ki işte bunların içinde elbette deliller vardır. Fakat onların çoğu müminlerden olamadı.

191- Muhakkak ki seni vücudlandıran; elbette varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

192- Muhakkak ki o geliş tüm varlığı vücudlandırandandır.

193- O Ruh'dandır onun gelişi, nereden geldiği kesin olandır.

194- 195- Senin idrak sahibi olman, apaçık anlaşılır bir lisan ile senin hakikatleri açıklayıp, uyarıcılardan olman içindir.

196- Muhakkak ki o ilâhî kelamlar öncekilere de sunuldu.

197- İsrailoğullarının ulemasına, Hakk'ı bilmeleri için tüm delilleriyle hakikatler sunulmadı mı?

198- Onlardan başkalarına da tüm delilleriyle hakikatleri sunduk.

199- Böylece o hakikatler onlara da okundu, onlar müminlerden olamadılar.

200- Fenalarda olanların idraklerine de işte böylece onu sunduk.

201- O hakikatlere inanmadılar. Hatta acı sıkıntılar görseler bile.

202- Böylece onlar hep o cehalet hallerinde kaldılar ve onlar kendilerini ve çevrelerini idrak edemediler.

203- O zaman derler ki: Biz neden eski bildiklerimizde kaldık?

204- Onlar aceleci davranıp, Bizi anlamamanın sıkıntısında kalmadılar mı?

205- Onlara yaşadıkları müddetçe nasıl faydalar sunduğumuzu gördün değil mi?

206- Sonra onlara hakikatler sunuldu, onlar sözlerine uymadılar.

207- Onlar varlığın sahibini anlayamadılar. Hakikatlerden yararlanamadılar.

208- Biz helak eden değiliz. Bulunduğunuz yerlerde hakikatleri açıklayıp uyaranlar vardır.

209- Hakikatleri hatırlatırlar ve kötülüğün Bizden olmadığını anlatırlar.

210- O hakikatleri şeytani hallerde olan sunmadı.

211- Hakikatleri sunmak o hallerde olanlara ait değildir. O hallerde olanlar bunu yapamazlar.

212- Doğrusu o hallerde olanlar hakikatleri işitmekten uzaktırlar.

213- Bundan sonra sakın Allah'ı bırakıp ilahlar edinme. Yoksa sıkıntılarda kalanlardan olursun.

214- Yakınlarını ve bir arada yaşadığın insanları, hakikatlere çağrı yaparak uyar.

215- İnananlardan seni izleyen kimselere, mevcudiyetin hakikatlerini tevazu içinde bildir.

216- Eğer sana karşı olurlarsa, o zaman ben sizin yaptığınız şeylerden uzağım de.

217- Tüm varlığı özünden var eden, varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibi olan Allah'a, tüm varlığınla teslim ol.

218- Ki O, her an sende diri olandır, seni gördürendir.

219- Bir teslimiyet içinde senin idrakini bir bilişten diğer bir bilişe ulaştırandır.

220- Muhakkak ki O, işittirendir, ilmin sahibi olandır.

221- Size şeytani hallere teslim olanları haber vereyim mi?

222- Hep yalanlarda, fena hallerde kalanların hepsi teslim olur.

223- Dinledikleri hep uydurmadır ve onların çoğu yalanlardadır.

224- Ve onlar hayalperestliğe, yoldan çıkıp dalalete düşmeye tâbi olurlar.

225- Görmez misin onları? Bütün her yerde bir şaşkınlık içinde dolaşırlar.

226- Doğrusu onlar yapmadıkları şeyleri söylerler.

227- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ve Allah'ı çokça hatırlayanlar ve yardım edenler sonra zulüm etmeyenler başka. Zulmeden kimseler nereye dönecekler, döndükleri yer neresi olacak belki yakında bilirler.

NEML SÛRESİ

1- Tâ, Sîn. Tüm varlık işaretleriyle okunabilen bir kitaptır ve bütün kâinat apaçık bir kitaptır.

2- O apaçık kitap; doğruya ulaştırıcıdır ve müminler için huzur veren hakikatleri bildirir.

3- Ki bu hakikati anlayanlar; her an Hakk'a bağlılık şuuru üzeredirler ve temizlenme içinde olup kendinde olanı paylaşırlar ve onlar sonunda Hakka'l yakîn olurlar.

4- İman etmeyen kimseler ise; sonlarını bilmezler, onlardaki sıfatların Bize ait olduğunu bilmezler, amellerinin farkında değildirler. İşte onlar bir basiretsizlik içindedirler.

5- İşte o kimseler kötü sıkıntılardadır ve onlar sonunda kayıpta olanlardır.

6- Şüphesiz kâinat kitabından sana ulaşan şeyler, ilmiyle bütün her şeye hâkim olana aittir.

7- Hani Mûsâ, bir yücelik taşıyan bir nur gördüğünde ailesine demişti ki: Umarım ki oradan size bir bilgi getiririm, ya da o nurdan bir şey öğrenirim, umulur ki gönlünüz rahatlar.

8- Böylece oraya geldiğinde o nidayı duydu: Aydınlanma içinde olan kimselere ve bütün her yeri o nurun sardığını anlayan kimselere mübarek olsun. Bütün varlığı vücudlandıran Allah noksan sıfatlardan münezzehtir.

9- Ya Mûsâ! Tüm sıfatların yüce sahibi olan, tüm varlığa hâkim olan şüphesiz O Allah benim.

10- Kendi dayanağın olan bildiklerini, taşıdıklarını bırak. Böylece o, kendi bildiklerinin, taşıdıklarının onu nasıl kötü hallere sürüklediğini anladı ve kendi anlayışlarına döndü baktı ve zorlandı, yorum yapmadı. Ya Mûsâ! Korkma, muhakkak ki hakikate ulaşanlara benim katımda korku yoktur.

11- Kim zalim olduğunu anlar, sonra kötü hallerden iyi hallere dönerse, bilsin ki Ben mağfiret edenim, tüm varlığı özümden var edenim.

12- İçindeki seni var eden güce dahil ol. O gücü fenalardan geçerek tertemiz ortaya çıkar. Firavuna ve onun kavmine o yüce delillerle git. Onlar hakikatlerden sapan bir kavim oldular.

13- Böylece delillerimiz, onların görüp anlayacağı bir şekilde sunulduğunda, bu apaçık bir aldatmadır, dediler.

14- Onlar kendilerinde olan delillerimizi bildikleri halde, onu anlamaya gayret göstermeden reddettiler, zalimlerden oldular ve büyüklendiler. Böylece bozgunculuk çıkaranların akıbetleri nasıl olur bakıp görün.

15- Doğrusu Dâvûd ve Süleyman da sunduğumuz ilmi anlayanlardandı. Dediler ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır, O bize kesreti anlamak için idrak verdi, o kullarına emin olmayı verdi.

16- Süleyman Dâvûd'a varis oldu. Dedi ki: Ey insanlar! Bize Tevhîd ilminin lisanı öğretildi ve bütün her şeyden seslenenin, işleyenin kim olduğu bildirildi. Doğrusu bunlar elbette apaçık O'nun lütuflarıdır.

17- Süleyman, bilinen ve bilinmeyen tüm varlığın nereden açığa çıktığını ve Ulvî bir yol üzere olanların gittiği sistemi anlamak istedi.

18- Hakikatin arayışı yolu üzere olanlara geldiğinde, bir hakikat ehli: Ey hakikatin yolu üzere olanlar! Makamlarınızda durun, Süleyman ve onun güçleri farkında olmadan size zarar vermesin, dedi.

19- Onun sözüne tebessüm etti, gülümsedi. Dedi ki: Rabbim! Senin nimetlerini anlayıp, sana teslim etmemde bana ilâhî düşünceyi nasip et. Benim üzerimde olan, anne ve babamın üzerinde olan nimetler senindir. İyi çalışmalarda olmam için, senin rızan üzere hareket etmem için senin rahmetine beni dahil et. İyi kimselerden olup, her an sana kulluk edenlerden olayım.

20- Bir yücelik içinde olanlara baktı, gözlemledi. Sonra dedi ki: Ben bir ahenk içinde sesleneni niçin göremiyorum, yoksa o kayıp mı oldu?

21- Elbette ona daha fazla sıkıntılar sunacağım, ya da onu boğazlarım, ya da bana apaçık bir delille gelmeli.

22- Böylece kısa sürede geldi. Sonra dedi ki: Senin kavrayamadığın şeyi kavraman için, Sebe'nin yakınlık duyduğu şeyin haberini getirdim sana.

23- Ben onlara hükümdarlık edeni, hükümlerin sahibi olanı ve bütün her şeyin ona sunulduğunu gördüm ve onun büyük bir tahtı var.

24- Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp güneşe secde ediyorlar gördüm ve onların gösteriş içinde olduğunu, amelleriyle şeytanlaştığını, sonra da hakk yolundan uzaklaştığını, böylece onların hakikatlere yol bulamadığını gördüm.

25- Allah'a nasıl secde etmezler? Ki O, göklerde ve yerde olan her şeyi, bir tohumdan çıkarır gibi açığa çıkarandır. Görünen ve görünmeyeni ilmiyle var edendir.

26- Allah'tan başka güç yoktur. Bütün her şeyi vücudlandırandır, işleyişteki karar sahibidir.

27- Dedi ki: Doğru sözlülerden misin, yoksa yalanlarda kalanlardan mısın, göreceğiz.

28- Hakikatlerin sözleriyle git, sonra onlara sun, sonra onlardan uzak dur, böylece bak ne yöne dönecekler.

29- Sebe hükümdarı dedi ki: Ey ileri gelenler! Bana asil olandan ilâhî sözler sunuldu.

30- Doğrusu o Süleyman'dan geliyor ve muhakkak ki o Rahman olan Rahim olan Allah'ın adıyladır.

31- Büyüklük taslamayın, bana gelip selamet üzere olun, diyor.

32- Dedi ki: Ey bilgili olanlar! Ne yapacağımı bilemedim, bana bilgi verin, sizin bildiklerinizle hükümlerin doğrusuna ulaşayım.

33- Dediler ki: Biz büyük bir güç sahibiyiz ve büyüklüğümüzle daha güçlü olanız ve sen yapacağını bildir, sonra ne yapıyoruz bak gör.

34- Dedi ki: Doğrusu hükümdar bir beldeye girdiği zaman orası dağılır ve bütün halk onun yüceliğine teslim olur ve işte yapan böyle yapar.

35- Ben onlara bir armağan göndereceğim, sonra bakacağım görevliler ne ile dönecekler.

36- Böylece Süleyman'a geldiklerinde Süleyman dedi ki: Bana kendinize nisbet ettiğiniz değerlerle mi geliyorsunuz. Sonra da dedi ki: Allah'ın bana verdiği şeyler sizin sunduğunuz şeylerden daha hayırlıdır. Bilakis siz hediyelerinizle övünüyorsunuz.

37- Onlara bak, onlara verdiğimiz gücü onlar orada anlayamadılar. Elbette onlar bir zillet halinde hakikatleri anlamanın dışında kaldılar ve onlar geldikleri yere döndüler.

38- Dedi ki: Ey ileri gelenler! Onlar bana teslim olmadan önce, hanginiz onun tahtını bana getirir.

39- Tanımadıklardan kendini güçlü sanan biri dedi ki: Sen yerinden kalkmadan önce ben onu sana getiririm ve ben ona karşı güçlü, emin olanım.

40- Kitaptan bir bilgiye sahip olan bir kimse dedi ki: Ben onu sana, senin göz kapağının açılıp kapanmasından önce getiririm. Böylece onu önünde duruyor görürken dedi ki: Bu Rabbimin, yaratılış inceliklerinin sırlarıdır. Benim hakikatleri anlamam içindir. Ya şükredenlerden olurum ya da hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden olurum ve kim ona verilen nimetlerin sahibini bilir teslim ederse, muhakkak ki o teslimiyet kendisi içindir ve kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, böylece bilsin ki Rabbim muhakkak ki tüm varlığın yüce sahibidir.

41- Dedi ki: Bütün her yerin sahibini bilemeyen o kimse bakalım nasıl yol bulacak. Yoksa yol bulamayanlardan mı olacak.

42- Böylece o geldiği zaman: Sen yüce makam sahibi olan mısın? denildi. Dedi ki: O bize ilim verilmeden önceydi. Artık biz teslim olanlardan olduk.

43- Böylece o Allah'tan başka kulluk ettiği şeylerden yüz çevirdi. Elbette o hakikatleri görmemezlikten gelen bir kimseydi.

44- Ona: Gir yüce olan saraya, denildi. Böylece onu gördüğünde, bir sonsuzluk içinde sürüp giden asilliği fark etti. Dedi ki: Muhakkak ki o saray tertemiz bir nurdur. Dedi ki: Beni vücudlandıranı bilememişim, nefsime zulmetmişim. Artık, Süleyman'la birlikte tüm varlığı vücudlandıran Allah'a teslim oldum.

45- Doğrusu Semûd kavmine, onların kardeşi olan Sâlih de hakikatlerimizi açıklamak için açığa çıktı. Onlara Allah'ın kulu olduklarını anlattı. O zaman onlar ayrılıklarda, kavgalar içinde idiler.

46- Sâlih dedi ki: Ey kavmim! İyi hallerde olmak varken, neden fena hallerde olmak için acele ediyorsunuz. Allah'tan mağfiret isteseniz olmaz mı? Umulur ki siz merhamete ulaşırsınız.

47- Dediler ki: Senden bize uğursuzluk gelir ve seninle beraber olan kimseye de. Sâlih dedi ki: Bilakis sizler varlığın asıl sahibi olan Allah'ı anlayan bir kavim olmuyor, uğursuzluğu siz ortaya çıkarıyorsunuz.

48- Ve şehirde dokuz grup vardı. Bunlar yeryüzünde bozgunculuk yapıyorlar ve hakikatlere uymuyorlardı.

49- Allah'a yemin ederek dediler ki: Ona ve ailesine bulundukları yerde baskın düzenleyelim. Sonra onun dostlarına: Biz onun ailesinin yok edilişini görmedik ve biz elbette doğru söylüyoruz, deriz.

50- Ve onlar kendi cehalet karanlıklarında kaldılar ve kendi cehalet karanlıklarında kaldıklarından Bizi idrak edemediler. Onlar kendilerini ve çevrelerini anlayamadılar.

51- Bundan sonra bak gör, cehaletin karanlıklarında kalanların akıbetleri nasıl olur. Onlar ve onlar gibi olanların hepsi, Bizi anlamamanın halinde nasıl körelip giderler.

52- İşte onlar bulundukları yerde zulümde olmaları sebebiyle, bir boşluk içinde kalırlar. Elbette bunların içinde hakikatleri bilmek isteyen kimseler için ayetler vardır.

53- İman edenler ve fenalardan sakınıp ortak koşmayanlar ise Bizde selamete ulaşırlar.

54- Lût, kavmine demişti ki: Siz bile bile haddi aşan, kötü haller, benlik için mi geliyorsunuz?

55- Kadınlardan başka erkekler için de hevânız için geliyorsunuz. Bilakis siz hakikatlerden haberi olmayan bir kavimsiniz.

56- Böylece onun kavminin bir cevabı olmadı. Ancak şöyle dediler: Lût ve ailesini beldenizden çıkarın, doğrusu onlar tertemiz insanlardan.

57- O ve onun ailesi Bizi anladı, selamete ulaştı. Ancak varlıktaki ölçümüzü, onlardaki işleyişi anlayamayıp eski cehalet hallerinde kalanlar başka.

58- Onlar kendi üzerlerindeki Bizim rahmetimizi rahmetleri saydılar. Böylece hakikatlere çağrı yapılıp uyarılanlar, rahmeti kötülüklerde kullandılar.

59- De ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Allah'a kulluk üzere olanlar selamete ulaşmışlardır, o kimseler hakk ile batılı seçerler, onlar Allah yolunda hep iyilik üzeredirler. Fakat bazıları Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnat ederler.

60- Gökleri ve yeri halk eden ve gökten yağmuru size indiren, sonra onunla güzelliklere sahip olan bahçeler bitiren kimdir? Siz bu ortaya çıkışın nereden geldiğini anlayan olamadınız. Allah'ın sizde olduğunu anlamadınız, ilahlar edindiniz, O'na ortak koşan kimseler oldunuz.

61- Yeryüzünü bir mekân halinde düzenleyen ve orada akıp giden nehirleri ve orada sabit dağları ve iki deniz arasına perde koyan kimdir? Allah'ın sizde olduğunu anlamadınız, ilahlar edindiniz. Bilakis onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

62- Bir müşkil olduğunda O'na yöneldiğiniz zaman size karşılık veren ve sizdeki sıkıntıları gideren ve sizleri yeryüzünde nesiller oluşturacak şekilde düzenleyen kimdir? Allah'ın sizde olduğunu anlamıyor, ilahlar ediniyorsunuz? Az da olsa varoluşun hakikatlerini anlamak için derin düşünmüyorsunuz.

63- Karanlıklardan aydınlığa çıkaran, karada ve denizde size yol gösteren kimdir? Rüzgârı bir müjde olarak açığa çıkaran, her yeri rahmetiyle saran kimdir? Allah'ın sizde olduğunu anlamıyor, ilahlar ediniyorsunuz, Allah'ın yüceliğinin yanında kendinize varlık isnat ediyorsunuz.

64- Varoluşun başlangıcı kimdendir, her an var eden kimdir? Göklerde olanları ve yerde olanları, sizleri sıfatlandıran kimdir? Allah'ı bırakıp, ilahlar ediniyorsunuz. De ki: Doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız getirin delillerinizi.

65- Anlat: Göklerde ve yerde olanları, bilinmeyen görünmeyenleri Allah'tan başka ilmiyle var eden yoktur. Artık ne zaman şuursuzluklarını bırakacaklar, varoluşu anlayacaklar.

66- Bilakis onlar ilmi idrak edemediler, sonlarını da anlayamadılar, bilakis onlar şüphelerde kaldılar, bilakis onlar hakikatleri göremediler.

67- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler dediler ki: Biz ve atalarımız toprak olduğumuzda diriliğe kavuşacak mıyız?

68- Doğrusu bize ve atalarımıza bu durum vaat edildi. Bu öncekilerin efsanelerinden başka bir şey değildir.

69- De ki: Yeryüzünde gezin dolaşın, böylece bakın görün fenalarda kalanların akıbetleri nasıl oldu.

70- Onların yaptıklarına üzülme ve onların yaptıkları şeytanlıklara karşı içinde bir darlık olmasın.

71- Derler ki: Eğer sizler doğru söyleyenlerden iseniz bu vaat ne zaman.

72- De ki: Sizlerden bazılarınızın acele olmasını istediği şey belki sizi takip ediyordur.

73- Muhakkak ki seni vücudlandıran, elbette tüm değerlerin sahibidir. Fakat onların çoğu kendilerine verilen nimetlerin sahibini bilip teslim etmiyorlar.

74- Muhakkak ki seni vücudlandıran, elbette ilmin sahibi olandır. Fakat onların çoğu görünen ya da görünmeyeni anlamak için bir idrak içinde olmuyorlar.

75- Göklerde ve yerde, cevabını bulamadığınız her şeyin cevabı, apaçık kâinat kitabının içinde vardır.

76- Muhakkak ki kâinat kitabı, Hakk'a yönelenlerin hakikatler hakkında ihtilafa düştüğü konuları açıklar.

77- Muhakkak ki o elbette yol gösterendir ve müminler için rahmettir.

78- Muhakkak ki bütün her şeyi hükmüyle ortaya koyan seni vücudlandırandır ve O, işleyişteki karar sahibidir, ilmin sahibidir.

79- Bundan sonra tüm varlığın sahibinin Allah olduğunu bil teslim ol. Muhakkak ki sen apaçık hakikatler üzeresin.

80- Muhakkak ki sen; bir idraksizlik içinde olanlara duyuramazsın ve kendi cehaletlerine dönüp gidenleri davet etsen de, hakikatlere sağır olanlara duyuramazsın.

81- Sen; hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapanlara, hakikatleri görmeyenlere yol gösteremezsin. Ancak ayetlerimize inanan kimselere duyurabilirsin. İşte onlar barış ve huzur üzere olanlardır.

82- Onları yeryüzünde konuşan hareketli bir varlık olarak ortaya çıkardık, kendilerinde her an tecellilerimiz vuku bulur. Doğrusu insanlar kendilerindeki işaretlerimizi idrak edemediler.

83- Grup grup gibi görünen bütün topluluklar her an bizim birliğimiz içindedirler. Ayetlerimize karşı yalanlarda kalan kimseler, bir cehalet içinde dağılır giderler.

84- Böylece ayetlerimize karşı yalanlarda kalan kimselere: Sizler yaptığınız şeyler sebebiyle hakikatleri ilmen kavrayamadınız, diye bildirilir.

85- Onlara söylenenler vuku bulacak. Zalim olmaları sebebiyle, artık onlar hakikatleri konuşamazlar.

86- Geceleri sükûnet ve gündüzleri aydınlık için düzenlediğimizi bakıp da görmezler mi? Muhakkak ki işte bunların içinde inanan kimseler için ayetler vardır.

87- Her an bedenlerde üfleyen O'dur. Ancak Allah'ı anlamak isteyen kimse, göklerde olanları ve yerde olanları inceler, böylece müşkillerinden kurtulur ve bütün her şeyin O'na teslimiyet içinde olduğunu anlar.

88- Dağları görürsün, onları hareketsiz sanırsın ve onlar da bir hareket içindedir, bulutların hareket edişi gibi. Bütün her şey bir düzen içinde Allah'ın sanatını gösterir. Muhakkak ki O, yaptığınız şeylerden size her an hakikatleri bildirir.

89- Kim iyi çalışmalar içinde olursa, işte o çalışmalarından ona güzellikler gelir ve o halde olanlar sıkıntılardan kurtulur, her an güven içinde olurlar.

90- Kim fenalıklar yolunda olursa, böylece onlar bir ateşle karşılaşırlar. Ancak yaptıkları şeyler sebebiyle karşılıkları böyledir.

91- De ki: Ben, ancak beni vücudlandırana kulluk etmek için emrolundum. Ki O'nun kutsal mekânı bütün her yerdir ve bütün her şey O'nundur. Ben barış ve huzur üzere olmakla emrolundum.

92- Kâinat kitabını inceleyip anlamam emredildi. Bundan sonra kim hakikatlere yol bulursa, artık kendisi için yol bulmuş olur. Kim hakikatleri bırakır kendi anlayışına saparsa, bundan sonra de ki: Ben sadece hakikatlere çağrı yapan bir uyarıcıyım.

93- Anlat: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Siz O'nun ayetlerini inceler, böylece O'na arif olursunuz. Fakat yaptıkları şeylerle bir gaflet içinde olanlar, kendilerini vücudlandıranı anlayacak değillerdir.

KASAS SÛRESİ

1- Tâ, Sîn, Mîm

2- Tüm varlık işaretleriyle apaçık bir kitaptır.

3- İnsanların hakikatleri araştırmaları ve inanan kimselerden olmaları için, Mûsâ ve firavunun haberlerini sana bildiriyoruz.

4- Doğrusu firavun yeryüzünde kendini yüce gördü ve halkını cemaatlere ayırdı. Onların taifelerini güçsüz bıraktı, onların oğullarını boğazladı ve kadınlarını sağ bıraktı. Elbette o fenalık içinde olanlardandı.

5- Yeryüzünde haksızlığa uğrayan kimselerin, nimetlerimizle donatıldığını anlamalarını istedik. Onları önderler olacak şekilde kıldık. Onları tüm tecellilerimizi taşır bir halde düzenledik.

6- Yeryüzünü onlara mekân kıldık. Firavun'a ve hâmân'a ve onlarla birlikte olanlara da nurumuzu sunduk. Fakat onlar sunulan hakikatleri dikkate almadılar.

7- Mûsâ'nın annesine: Onu emzir, eğer onun için çekinirsen artık onu deryaya bırak ve korkma ve mahzun da olma, muhakkak ki onu sana döndüreceğiz ve onu hakikatleri ortaya koyacak bir halde kıldık, diye vahyettik.

8- Böylece firavun ailesi; onlara düşman olacak, firavun'a ve hâmân'a hüzün verecek olan, onu bulup aldılar. Kendilerini güçlü sayanlar için bu yanılgı oldu.

9- Firavunun hükmünde olan dedi ki: Onu öldürmeyelim belki sana da bana da yakın olur, göz aydınlığımız olur, belki bize faydası olur ya da onu evlat ediniriz. İşte onlar hakikatleri fark edenler değillerdi.

10- Mûsâ'nın annesi gönlünde aydınlığı hissetti. Eğer müminlerden olması için kalbiyle Bize bağlılık içinde olmasaydı, neredeyse boş bulunup onu açıklayacaktı.

11- Kız kardeşine dedi ki: Onu izle. Böylece o da uzaktan ve onlara hissettirmeden onu gözlemledi.

12- Onu daha önceden çocuk emziren kadınlardan uzak tuttuk. Kız kardeşi dedi ki: Ben sizin için ona iyi bakacak ve onu iyi yetiştirecek, bir aileyi size göstereyim mi?

13- Böylece onu, asliyetini tanıması ve müşkillerden kurtulması ve hakikatlerin Allah'ın tecellisi olduğunu bilmesi için annesine iade ettik. Fakat onların çoğu bilemiyorlar.

14- O, olgunluk çağına ulaştığında ve kemalâta gelince, o sunduğumuz hükümleri ve ilmi anladı. Tüm özüyle bağlananlara karşılığımız işte budur.

15- O şehire dâhil oldu. Oranın halkı o zaman bir gaflet halindeydi. Sonra orada kavga eden iki kişiyle karşılaştı. Biri kendi tarafından ve biri onun düşmanlarındandı. Onun tarafından olan, onun düşmanına karşı ondan yardım istedi. Sonra Mûsâ ona vurdu. Sonra ortaya çıkan bu hâl şeytani hallerdendir, dedi. Doğrusu o haller apaçık dalalette bırakan hallerdir.

16- Dedi ki: Rabbim! Doğrusu ben nefsime zulmettim. Artık bana bağışlanmayı nasip et. Böylece o mağfirete ulaştı. Muhakkak ki mağfiret eden, tüm varlığı özünden var eden Allah'tır.

17- Dedi ki: Rabbim! Beni sıfatlarınla sıfatlandırdın. Bundan sonra sûretlerde kalan, fenalarda kalan olmayacağım.

18- Böylece şehirde aydınlık vaktine kadar bekledi, gözlemledi. Sonra, dün yardım isteyen o kimse yine ondan yardım istedi. Mûsâ ona: Doğrusu sen apaçık zalimsin, dedi.

19- Mûsâ kendilerine düşman olanı yakalamak istediği zaman, o kişi dedi ki: Ya Mûsâ! Dün onu öldürdüğün gibi beni de mi öldürmek istiyorsun? Sen yeryüzünde zorba mı olmak istiyorsun? Sen tüm özünle içten samimi olmak istemiyor musun?

20- Şehrin uzağından bir adam koşarak geldi. Dedi ki: Ey Mûsâ! İleri gelenler seni öldürmek için karar veriyorlar, buradan hemen çık, doğrusu ben sana öğüt verenlerdenim.

21- Böylece oradan çekinerek, gözlemleyerek çıktı. Dedi ki: Rabbim! Beni zalim olan bu topluluktan kurtar.

22- Ve Medyen tarafına doğru yöneldi. Umarım ki Rabbimin bana gösterdiği doğru yola ulaşırım, dedi.

23- Medyen'de suya vardığında, orada insanlardan bir topluluğu su alıyor buldu. Onlardan başka iki kadın bekliyordu. Dedi ki: Sizin durumunuz nedir? Dediler ki: Çobanlar çıkıp gitmeden biz su alamayız. Babamız büyük bir kabile reisidir.

24- Böylece onların hayvanlarını suladı. Sonra gölgeye çekilip dedi ki: Rabbim! Bana sunduğun her hayra muhtacım.

25- Sonra onlardan biri, tevazulu bir yürüyüşle ona geldi, dedi ki: Babam bize sulamada yardım ettiğinden dolayı, sana karşılık vermek için seni davet ediyor. Sonra o oraya vardığı zaman, ona nereden geldiğini anlattı. Dedi ki: Korkma sen zalim bir topluluktan kurtuldun.

26- Kızlardan biri dedi ki: Ey babacığım! Onu bir ecirle tut. Senin ecirle tuttuğun kuvvetli, güvenilir kimselerden doğrusu bu daha hayırlıdır.

27- Dedi ki: İşte bu iki kızımdan birini ben sana nikâhlamak istiyorum. Buna karşılık olarak sekiz yıl bana hizmet etmeni, eğer bunu ona tamamlarsan, artık o da sana ait. Ben sana bir zorluk vermek istemem, sen beni inşallah dosdoğru olanlardan bulacaksın.

28- Mûsâ dedi ki: İşte bu seninle benim aramda olandır. Bu belirlenen süreleri güzelce tamamladığımda, artık bana bir zorluk yoktur ve Allah söylediğimiz bütün sözlerin hakikatinde yetkili olandır.

29- Böylece Mûsâ belirlenmiş sureyi tamamladığında, ailesi ile birlikte yol aldı. Sıfatlandırılmış vücudunu ve her tarafı saran o nuru fark etti. Ailesine dedi ki: Bekleyin. Fark ettiğim o nurdan umarım ki bir bilgi size getiririm veya her varlıktaki o nurun hakikatine ulaşırım. Umulur ki sizlerde o bilgilerden yararlanırsınız.

30- Böylece o; bir özden gelen, her yeri kutsallığıyla saran, her tarafta diri olan, her şeyden tecelli eden o nidayı duydu. Ey Mûsâ! Şüphesiz ben, bütün varlığı vücudlandıran Allah'ım.

31- Dayanağın olan o taşıdıklarını, bildiklerini bırak. Böylece o, dayanağı olan o bilip taşıdıklarının bir anlam ifade etmediğini anladı ve kendi anlayışlarından döndü ve geri bakmadı. Ya Mûsâ! Hakikatleri kabul et ve korkma, doğrusu sen emin bir yol üzeresin.

32- İçindeki seni var eden gücü anla. O gücü fenalardan geçerek tertemiz ortaya çıkar ve senin üzerindeki sıfatların bağlandığı yer olan, asliyetine

dön. Böylece Rabbinin bu kanıtlarıyla firavuna ve onun ileri gelenlerine git. Doğrusu onlar cehaletlerine sapan kimselerden oldular.

33- Dedi ki: Rabbim! Ben onlardan birini öldürdüm, bu yüzden beni öldürmelerinden korkarım.

34- Kardeşim Hârûn'u da benimle gönder. Onun konuşması benden daha açıklayıcıdır, beni tasdik eder, yardım eder. Beni yalanlamalarından korkarım.

35- Seni kardeşinle destekleyip daha güçlü kıldık, siz delillerimiz üzeresiniz. Böylece siz delillerimiz üzere olduğunuz müddetçe, orada sizi alt edemezler ve kim sizinle birlikte hakikatleri takip ederse o başarılı olur.

36- Böylece Mûsâ, apaçık delillerimizle onlara geldiğinde: Bu aldatmadan başka bir şey değildir, uydurulmuştur. Biz daha önceki atalarımızdan böyle bir şey işitmedik, dediler.

37- Mûsâ dedi ki: İlmin sahibi Rabbim'dir. O'na ait olan hakikatlerin gösterildiği yola kim uyarsa ve kim O'nu anlayan olursa, sonunda onun güzel bir yurdu olur. Muhakkak ki zalimler felah bulamazlar.

38- Firavun dedi ki: Ey ileri gelenler! Sizin için başka bir ilah bilmiyorum. Ya hâmân! Artık nemli toprağı kurutmak için ateş yak. Sonra da bana yüksek bir kule yap, umarım ki Mûsâ'nın ilahına ulaşırım ve ben zannederim ki o bir yalancı.

39- O ve onun taraftarları, yeryüzünde hakikatlerin dışına çıkarak kibirlendiler ve onlar zanlarda kalarak asliyetleri olan Bizi anlayamadılar.

40- Böylece o ve onun taraftarları, Bizi anlayamayıp kendi cehaletlerine sarıldılar. Böylece onlar, Bizi inkârları sebebiyle kendi kibirlerinde boğuldular. Artık zalimlerin akıbetleri nasıl olur anla.

41- Onlara hakikatleri sunduk. Fakat onlar ateşe davet eden imamlarına uydular. Artık o halde olanların ölünceye kadar yardımcıları da olmaz.

42- Onlara, Bize tâbi olmalarını bildirdik. Fakat onlar yaşamlarında Bizi idrak edemeyip rahmetten mahrum kaldılar ve onlar ölünceye kadar fena hallerde oldular.

43- Doğrusu Mûsâ sunduğumuz kitabı anlayanlardandı. İnsanlara verilen şuur: Tüm varlık kitabından hakikatlere yol bulsunlar ve rahmet bulsunlar,

önceki nesiller gibi Bizi anlamaktan uzaklaşmasınlar, kendilerine yazık etmesinler, diyedir. Umulur ki onlar hakikatleri anlamak için düşünürler, ulaştıkları hakikatlerle bu âleme bakarlar.

44- Mûsâ işleyişin Bize ait olduğunu ve tüm varlığın takdirimizle açığa çıktığını anladığı zaman, sen şahit değildin ve yanında da değildin.

45- Lâkin Biz nesiller oluşturduk. Böylece onların hikâyeleri yıllardan beri okunmaktadır. Ve sen Medyen halkı içinde bulunup, ayetlerimizi onlara okuyan değildin. Fakat onlara da hakikatlerimizi anlatan vardı.

46- Mûsâ nidamızı işittiğinde, sen sıfatlarla donatılmış bir vücuda sahip değildin. Ancak bunlar, senden önce kendilerine hakikatler için çağrı yapan biri gelmemiş kimseleri, Rabbinin rahmetiyle uyarman içindir. Umulur ki onlar hakikatleri anlamak için düşünürler, ulaştıkları hakikatler ile bu âleme bakarlar.

47- Kendi yaptıkları şeyler sebebiyle başlarına bir musibet gelenler derler ki: Rabbimiz! Keşke bize gönderdiğin Resulü dinleseydik, senin delillerine uysaydık ve müminlerden olsaydık.

48- Böylece, Bize ait olan hakikatler onlara bildirildiği zaman dediler ki: Mûsâ'ya verilenlerin benzeri ona verilseydi ya. Mûsâ'nın sunduğu hakikatleri önce inkâr etmediler mi? Sonra, bu anlattıklarıyla aldatıcı olandır, dediler ve biz anlatılanların hiçbirini kabul etmiyoruz, dediler.

49- De ki: Eğer doğru söyleyenlerdeniz diyorsanız, Allah'a ait olan bir kitap getirin, o da onlar gibi hakikatlere ulaştırsın, ona tâbi olalım.

50- Bundan sonra, eğer senin bildirdiğin hakikatlere icabet etmezlerse, artık bil ki onlar sadece kendi hevalarına tâbi olurlar. Kim hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına saparsa, o kendi hevasına tâbi olan, Allah'ın gösterdiği yoldan sapmış olan kimselerden olur. Muhakkak ki zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

51- Gerçek şu ki, hakikatlerin sözlerini onlara ardı ardına ulaştırdık. Umulur ki onlar hakikatleri anlamak için düşünürler, ulaştıkları hakikatlerle bu âleme bakarlar.

52- Tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu bilen kimseler; onlardan öncekilerin inandığı gibi inanırlar.

53- Onlara hakikatler bildirildiği zaman: Ona inandık, muhakkak ki o Rabbimizin hakikatleridir, şüphesiz biz de öncekiler gibi barış ve huzur üzere olanlardanız, derler.

54- Onlar fena halleri iyiliklerle önlerler. Onlara verilen nimetlerin sahibini bilip, sahibine teslim ederler. İşte onlara sabretmeleri sebebiyle ecirleri kat kat verilir.

55- Boş bir söz duydukları zaman ondan uzaklaşırlar. Derler ki: Bizim amellerimiz bize ve sizin amelleriniz size, cahillikler bitsin, barış sizinle olsun.

56- Doğrusu sen, sevdiğin kişiyi hidayete erdiremezsin. Ancak isteyen kimseye Allah hidayet verendir ve o ilmin sahibini bilerek hidayete ulaşır.

57- Dediler ki: Seninle beraber olup gösterdiğin yola uyarsak, hep birlikte yurdumuzdan oluruz. Onları tüm değerleri taşıyan, korunur bir halde düzenlemedik mi? Bize ait olan sıfatlarla onları sıfatlandırdık, bütün her şeyiyle ondan faydalandılar. Fakat onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

58- Niceleri bulundukları yerlerde, yaşamlarını kibirlilik içinde geçirip Bizi idrak edemediler, helak olup gittiler. Böylece onların meskenlerinde, onlardan sonra gelenlerden çok azı hariç idrak sahibi olamadılar. Sonsuza kadar var olan, kalacak olan Biziz.

59- Rabbin helak eden olmaz. Asliyetlerini ve varoluşu anlamaları için, bulundukları yerlerde Resul onlara delillerimizle hakikatleri açıklar. Biz helak eden değiliz. Ancak kendi cehaletlerinde kalanlar kendilerine zulmederler ve zalimler o hallerde kalanlardır.

60- Size verilenler, dünya hayatında faydalanmanız içindir ve ziynetlerdir. Hayırlı olan ve bâki olan Allah'ın hakikatlerine ulaşmanızdır. Öyleyse hâlâ akıl etmez misiniz?

61- Varlığı var edişimizi anlamaya çalışan, iyi hallerde olan, sonra da Tevhîd üzere olan o kimse, dünya hayatını yalnızca bir meta, bir çıkar sanan kimse gibi midir? Sonra da hakikatler üzere olan o kimse, ölünceye kadar idrak üzere olandır.

62- Çıkar peşinde olanlara her zaman bildirilir: Sizin zanda bulunup Allah'a karşı ortak koştuklarınız nedir?

63- Gerçeği anladıklarında dediler ki: O halde olanların sözlerine inandık. Rabbimiz! Bu boş şeylerle biz hakikatlerden uzaklaştık. Onların peşine düşüp hakikatlerden saptık. Böylece biz azanlardan olduk. Biz onlara kulluk eden de olmadık.

64- Siz, Allah'ın hakikatlerini bırakıp ortak koşan kimselere uydunuz. Öyle ki onlar da hakikatlere davet edilmişlerdi. Fakat onlar da icabet etmediler ve sıkıntılarda kaldılar. Eğer onlar isteselerdi, doğru yolu bulanlardan olurlardı, diye bildirildi.

65- Onlara her zaman nida edilir: Hakikatleri bildirenlerden neden cevap aramadınız?

66- İşte, hakikatleri anlamak için bir arayış içinde olmayanlar, hiçbir zaman bir bilgiye ulaşamazlar.

67- Artık kim fenalarını anlar, o hallerden vazgeçerse ve kim iman eder, dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, işte onlar kurtuluşa ulaşırlar.

68- Seni vücudlandıran, ne irade ederse halk eder. Onlara hayırdan başka bir şey dileyen değildir. Allah noksan sıfattan münezzehtir ve ortak koştuklarından yücedir.

69- Seni vücudlandıran, görünmeyen şeylerdeki ve görünen her şeydeki ilmin sahibidir.

70- Allah'tan başka güç yoktur. Önce de ve sonra da tüm niteliklerin sahibi O'dur ve hüküm O'nundur ve dönülecek yer O'dur.

71- De ki: Allah'ın sizleri nasıl sıfatlandırdığını bakıp da görmez misiniz? Ölünceye kadar sürüp giden geceleri düşünmez misiniz? Allah'tan başka size aydınlığı sunacak güç kimdir? Hâlâ işitmez misiniz?

72- De ki: Allah'ın sizleri nasıl sıfatlandırdığını bakıp da görmez misiniz? Ölünceye kadar sürüp giden geceleri düşünmez misiniz? Allah'tan başka size dinleneceğiniz geceleri sunacak güç kimdir? Hâlâ bakıp da görmez misiniz?

73- Gecelerin ve gündüzlerin düzenlemesinde, onun içinde dinlenmeniz ve yaratılışın inceliklerini aramanız için, size rahmetler vardır. Umulur ki varlığınızın sahibini bilip teslim edenlerden olursunuz.

74- Çıkar peşinde olanlara her zaman bildirilir: Sizin zanda bulunup Allah'a karşı ortak koştuklarınız nedir?

75- Bütün ümmetleri hakikatleri bilecek şekilde ortaya çıkardık. Bildirdik: Size sunduğumuz delillerle hakikatleri anlayın, böylece gerçek olanın Allah olduğunu bilenlerden olun. Fakat uydurulmuş şeylerde kalanlar, kendi cehalet anlayışlarına saparlar.

76- Kârun Mûsâ'nın kavmindendi. Fakat onlara karşı taşkınlık etti. Ona da değerleri sunduk. Doğrusu o hakikatlere ulaşamadı. Elbette o bildirilenler ona ağır geldi. O cemiyetinde güçlü biri idi. Kavmi ona: Gururlanma, muhakkak ki gururlananların içinde Allah sevgisi yoktur, demişti.

77- Sana verilen şeylerde Allah'ın hakikatlerini ara. Son anına kadar bulunduğun yerde o hakikatlerle hareket et. Dünyada sana verilen nasipleri unutma ve Allah'ın sana karşılıksız verdiği gibi sen de karşılıksız ver ve yeryüzünde bozgunculuk yapmayı isteme. Muhakkak ki bozgunculuk yapanlarda Allah sevgisi yoktur, denmişti.

78- Kârun: O'nun katındaki ilim sadece bana verildi, dedi. Bu halde olan Allah'ı bilebilir mi? Onlardan önce de o hallerde kalan nice nesiller hakikatleri bilemeyip helak olup gittiler. O kendindeki Hakk'ın gücünü kendine nisbet eden bir kimseydi. Ekseri topluluklar bu hallerde kaldılar ve fenalarda kalanlar fenalarını anlamak için kendilerini sorgulamadılar.

79- Böylece o, kavminin karşısına süsler içinde ortaya çıktı. Dünya hayatının süsünü isteyenler: Keşke kârun'a sunulan şeyler bize de sunulsa, doğrusu o büyük bir servete sahip, dediler.

80- Sunulan ilmi anlayan kimseler ise dediler ki: Vah size! İman edenler için ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar için, Allah'ın hakikatleri daha hayırlıdır. Sabredenlerin dışındakiler o hakikatlere ulaşamazlar.

81- Böylece o, Bizi anlamamanın cehaletine tutuldu kaldı. Allah'a ait hakikatleri bırakıp dünya çıkarında olduğundan dolayı, ona yardım eden de olmadı ve o başarıya ulaşan da olamadı.

82- Daha önce onun bulunduğu yeri temenni etmiş olup, sonra hakikatleri anlayanlar dediler ki: Vah onun gibi olanlara. Meğer bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyen Allah'mış. Kullarından isteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve onun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak

varmış. Eğer Allah'ın bizdeki nimetlerini anlayan olmasaydık, elbette biz de o hallerde olanlar gibi cehaletin kibrine tutulur kalırdık. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler kurtuluşa ulaşamazlar.

83- İşte bulundukları yerlerde, Bizi anlayıp sonunda kurtuluşa ulaşan kimseler şunlardır: Yeryüzünde üstünlük taslamayanlar ve ara bozuculuk yapmayanlar ve son anlarına kadar fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlar.

84- Kim iyilikler içinde olursa; böylece o iyi olanlardan olur. Kim fenalar içinde olursa; böylece o kimseler, kötü amellerinden dolayı bir karşılık bulamazlar, çalışmalarında da bir şey elde edemezler.

85- Muhakkak ki kâinat kitabındaki hakikatleri okumayı sana farz kıldık. Elbette o hakikatler seni dönülecek yere döndürecektir. De ki: Rabbim ilmin sahibidir, hakikatleri arayan kimselere de ve apaçık dalalet içinde olan o kimselere de yol gösterendir.

86- Sen ümitsizlik halinde olma. Sana kitaptan hakikatlerin ulaşması ancak Rabbinin rahmetidir. Bundan sonra sakın sen; hakikatleri görmemezlikten gelenler gibi varlığın dış yüzünde kalanlardan olma.

87- Sana hakikatler sunulduktan sonra, sakın seni Allah'ın ayetlerinden alıkoymasınlar. Sadece, seni ve tüm varlığı vücudlandırana davet et ve sen sakın ortak koşanlardan olma.

88- Allah ile bir olduğunu bil, ilahlar edinme. O'ndan başka güç yoktur. Bütün her şey helak olur, sadece onun Vechi Zâtı kalır. Bütün varlıktaki hüküm O'nundur ve her an aslınız olan O'nunlasınız.

ANKEBÛT SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- İnsanlar, inandık demeleriyle kurtulduklarını mı sanıyorlar? Fakat onlar varoluşu anlamak için dikkatlice düşünmüyorlar.

3- Doğrusu onlardan öncekilere de Bizi anlamaları için dikkatlice düşünmeleri söylendi. Sadâkat içinde hareket eden kimseler, elbette her varlıkta tecelli edenin Allah olduğunu bilirler ve yalanlarda kalanlarda elbette yalanları bilirler.

4- Yoksa fena hallerde kalanlar Bizi tanıdıklarını mı düşünüyorlar? Ne kötü hüküm veriyorlar.

5- Kim Allah'ı anlamada istekli olursa, muhakkak ki Allah'ı idrak edeceği o vakit elbette gelecektir, ilmin sahibinin ve işittirenin O olduğunu bilecektir.

6- Allah'ı anlamak için mücadele eden kimse, işte doğrusu o kendini anlamak için mücadele eden kimsedir. Muhakkak ki Allah, elbette tüm kâinattaki değerlerin sahibidir.

7- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, onlar Bizi idrak ettiklerinden dolayı fenalardan geçerler ve elbette onlara, Bizi anlamak için yaptıkları gayretlerinden dolayı en güzel karşılıklar vardır.

8- İnsana, anne babasına güzel davranmasını tavsiye ettik. Eğer onlar hiçbir bilgileri olmadıkları şeyler hakkında, senin ortak koşman için mücadele ederlerse, onların o hallerine itaat etme. Sizin kaynağınız Biziz. Öyle ki yapmış olduğunuz şeylerden hakikatler size her an bildirilir.

9- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar; elbette onlar, Bizi anlamakla iyi kimselerden olmuşlardır.

10- İnsanlardan bazıları Allah'a inandık derler, sonra bir sıkıntıda kaldıkları zaman; insanlara fitneyi veren Allah'tır derler, Allah'ın azabı sayarlar. Kendile rini vücudlandıran Allah'ın bir yardımını bulduğunda ise, elbette biz de sizinle beraberiz derler. Allah, gönüllerde olan ve tüm varlıkta olan şeylerdeki ilmin sahibi değil midir?

11- İman edenler elbette Allah'ı bilirler ve elbette münafıklar da münafıklığı bilirler.

12- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, iman eden kimselere derler ki: Gelin bizim yolumuza tâbi olun, sizin günahlarınızı biz taşıyalım. Fakat onlar bir şey taşıyacak değillerdir. Elbette onlar yalanlarda kalanlardır.

13- Elbette onlar kendi günahlarını taşıyacaklar ve o günahlarla birlikte nice günahları taşıyacaklar ve elbette uydurdukları şeyler hakkında ölünceye kadar sorumludurlar.

14- Doğrusu Nûh da kendi kavmine Bizi anlatmak için açığa çıktı. Böylece sûretlerin ardındaki hakikati, ünsiyetlerini onlara yıllarca anlattı. Fakat onlar cehaletin tufanına sarıldıkça sarıldılar ve onlar zalimlerdendi.

15- Böylece o ve onunla birlikte hareket eden arkadaşları, Bizi anlayıp selamet buldular. Bunu herkes için delil olarak sunduk.

16- İbrâhim kavmine demişti ki: Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın ve fenalara düşmekten sakının, O'na ortak koşmayın. İşte bu sizin için eğer bilirseniz daha hayırlıdır.

17- Allah'ı bırakıp zanna dayalı şeylere tapıyorsunuz ve aslı olmayan şeyleri ortaya çıkarıyorsunuz, ne yazık ki onlara inanıyorsunuz. Allah'tan başka sizi sıfatlarıyla donatmaya mâlik olan yoktur. Bundan sonra sizi sıfatlandıran Allah'a yönelin ve O'nun kulu olduğunuzu anlayın ve varlığınızın sahibinin O olduğunu bilip O'na teslim olun, dönüş O'nadır.

18- Eğer hakikatleri yalanlarsanız, sizden önceki ümmetlerde yalanlamışlardı. Resulün üzerine düşen sadece hakikatleri apaçık tebliğ etmektir.

19- Yaratılış Allah'tan başlar, sonra O'nunla devam eder. Muhakkak ki işte bu Allah için kolaydır. Yaratılışın nasıl olduğunu bakıp da görmezler mi?

20- De ki: Yeryüzünü gezin dolaşın, yaratılış nasıl başlıyor bakıp görün, sonra Allah nasıl geliştiriyor, sonunda nasıl vücuda getiriyor anlayın. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

21- İsteyen kimse sıkıntılar üzere olur ve isteyen kimse merhamet üzere olur. Ancak O'nun varlığıyla hareket edersiniz.

22- Siz gücünüzün sahibi değilsiniz. Göklerde ve yerde olanların da kendi güçleri yoktur. Sizin Allah'tan başka dostunuz olmaz ve yardımcınız da yoktur.

23- Allah'ın ayetlerini ve O'nun birliğini görmemezlikten gelip örtenler, işte onlar rahmetimizin ümitsizliği içinde ve işte onlar acı sıkıntılardadırlar.

24- Böylece İbrâhim'in kavminin ona bir cevabı olmadı. Ancak dediler ki: Onu öldürün ya da yakın. Böylece İbrâhim; yakıp yıkıcı haller olan o cehalet ateşinden, Allah'a sığınarak kurtuldu. Muhakkak ki işte bunlarda inanan kimseler için elbette işaretler vardır.

25- İbrâhim dedi ki: Sizler, dünya hayatına fazlaca sevgi, muhabbet beslediğinizden dolayı, Allah'ı bırakıp putlar edindiniz. Sonra ölünceye kadar hakikatleri anlamada birbirinize engel olursunuz ve birbirinizi rahmetten uzaklaştırırsınız ve sizlerin bulunduğu yer ateştir ve sizlere bir yardımcı da yoktur.

26- Sonra Lût ona inandı ve dedi ki: Muhakkak ki ben Rabbime yöneleceğim, şüphesiz O, tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

27- Ona İshâk'ı ve Yakûb'u bahşettik ve onun neslinden Bizi anlatanlar açığa çıktı, hakikatleri ve her varlığın bir kitap olduğunu bildirdiler. Yaşamlarında sunduğumuz hakikatlerin karşılığını onlar buldular ve onlar, son anlarına kadar dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan oldular.

28- Lût, kavmine dedi ki: Doğrusu siz; âlemlerin tek olan sahibine karşı, sizden öncekilerin yaptığı şeyler gibi, kendinizi büyük görme, aşırılıklar için geliyorsunuz.

29- Doğrusu kendinizi makamların sahibi olarak görüyorsunuz ve hakikat yolunda hallerinizle kendinize engel oluyorsunuz ve meclisinizde bağırıp çağırıyorsunuz, hakikatleri inkâra gidiyorsunuz. Bundan sonra kavminin ona bir cevabı olmadı. Sadece: Eğer doğruyu söyleyenlerden isen, Allah'ın azabını getir bize, dediler.

30- Dedi ki: Rabbim! Bozgunculuk çıkaran kavmime karşı bana yardım et.

31- İbrâhim; insanlara hakikatleri müjdeleyip, Bizi anlatmak için açığa çıktığında dediler ki: Doğrusu biz; bulunduğumuz yerlerde ehil kimselerden

olamadık, kendimize yazık ettik, doğrusu o zalim kimselerle arkadaşlık ettik.

32- İbrâhim dedi ki: Muhakkak ki Lût da hakikatler üzeredir. Dediler ki: Biz de onun gibi bilen bir kimse olabilir miyiz? Elbette Lût da Bizde necat bulanlardandı. Fakat işleyişi kendine nisbet eden kişiler ise, geçmiş bildiklerinde kalıp hakikatleri anlayamazlar.

33- Lût hakikatlerimizi anlatmak için açığa çıktığında; onlar çekindiler, onların içleri daraldı, telaşlandılar. Lût dedi ki: Korkmayın ve mahzun olmayın. Lût'a bildirildi: Ancak senin halkın, senin gibi işleyişi idrak edemedi, geçmiş bildiklerinde kaldılar. Muhakkak ki senin gibi hakikatleri anlayanlar kurtuluşa ulaşacaklardır.

34- Ulvî Âlem'in hakikatlerine karşı kendi cehaletlerine sapan kimseler; Bizi anlamaktan uzaklaşırlar, bulundukları yerlerde vesveselerde kalırlar.

35- Gerçek olan şu ki; tüm varlıktan hakikatlerimizi sunduk, düşünen kimseler için tüm varlıkta apaçık ayetler vardır.

36- Medyen halkına da kardeşleri Şuayb dedi ki: Ey kavmim! Artık Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın ve son anınıza kadar O'na yönelin ve yeryüzünde kargaşalık çıkarmayın, azgınlık etmeyin, hakikatlerin dışına çıkmayın.

37- Fakat onu yalanladılar. Böylece onlar; cehaletlerine sarıldılar, korkularda kaldılar, sonra da onlar, bulundukları yerlerde cehaletin korkularına teslim oldular.

38- Âd ve Semûd'a da hakikatler bildirildi. Sizlere hakikatler beyan edildiği gibi onlara da meskenlerinde beyan edildi ve onlar şeytani halleriyle, çalışmalarında gösteriş içinde kaldılar. Böylece onların o halleri, onları hakikatlerin yolundan alıkoydu ve bakıp da göremeyenlerden oldular.

39- Doğrusu Mûsâ; kârûn'a ve firavun'a ve hâmân'a geldi, onlara hakikatleri apaçık delillerle açıkladı. Fakat onlar, yeryüzünde kibirlendiler ve irfaniyet sahibi olamadılar.

40- Böylece onların hepsi, fenalarda kaldıklarından dolayı Bizi anlayamadılar. Böylece onlardan bazıları; onlara sunduğumuz hakikatlere karşı, yakıp yıkıcı hallerde kaldılar ve onlardan bazıları; her yerde olan o kudretli sesi anlayamadılar, cehaletlerine sarıldılar. Onlardan bazılarının, yeryüzünde Bizi anlayamadıklarından dolayı idrakleri söndü ve onlardan

bazıları; kendi cehaletlerinde boğulup gittiklerinden dolayı, Bizi anlayamadılar. Allah onlara zulmeden olmadı, fakat onlar kendilerine zulmettiler.

41- Allah'ın dostluğunu bırakıp başka şeyler edinenlerin hâli, örümceğin yaptığı ev gibidir. Doğrusu örümceğin evi dayanıksızdır. Keşke hakikatleri bilselerdi.

42- Muhakkak ki O'ndan başka yöneldikleri şeyleri de ilmiyle var eden Allah'tır. O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

43- İşte bu durumlar insanlar için vurgulayıcı örneklerdir. Ancak hakikatleri bilenlerden başkası hakikatleri akıl edemez.

44- Göklerde ve yerde olanları Hakk ile Halk eden Allah'tır. İşte bunlarda müminler için deliller vardır.

45- Sana varlık kitabından sunulan şeyleri oku, anla ve her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket et. Muhakkak ki her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket etmek; aşırılığı, kendine varlık isnat etmeyi, tüm fenaları engeller. Elbette Allah'ı anmak için yaptığınız sohbetler yücedir. Siz var edemezsiniz, Allah'tır ilmiyle var eden.

46- Aktarılan söylentilerde kalanlarla tartışmayın. Ancak iyiliğe meyledenler başka. Zalimlik hâlinde olan kimselere sadece deyin ki: Biz, bize de verilene ve size de verilene ve bizi de var edene sizi de var edene, bir olana iman ettik ve biz, barış ve huzur üzere olanlarız.

47- İşte, Biz sana tüm varlığı bir kitap olarak sunduk. Tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuza inanan kimseler de vardır ve onlardan başka kimselerden de hakikatlere inananlar vardır. Ancak hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden başkası ayetlerimizi reddetmez.

48- Sen hakikatleri, kâinat kitabının dışında herhangi bir kitaptan okuyup öğrenmedin ve sen, kâinat kitabını kendi ellerinle yazmış değilsin. Aslı olmayan şeylerde kalanlar elbette şüpheler içindedirler.

49- Bilakis, hakikatlerin bilgisine ulaşan kimselerin gönüllerinde o ayetler apaçıktır. Zalimlerden başkası ayetlerimizi inkâr etmez.

50- Dediler ki: Rabbinin işaretleri onun üzerinde olmalı değil miydi? Anlat: Muhakkak ki işaretler Allah'a aittir ve ben sadece hakikatlere çağrı yapıp uyarandan başka bir şey değilim.

51- Sana nasıl tüm varlıktan hakikatleri sunmuşsak, onlara da tüm varlık kitabından hakikatler her an okunur. Onlara bu kâfi gelmez mi? Şüphesiz bunda inanan kimseler için, elbette rahmet ve hatırlamak vardır.

52- De ki: Sizinle benim aramda, göklerde ve yerde olanları ilmiyle var eden, her an her yerde hazır olan Allah kâfidir. Asılsız şeylere inanan o kimseler ve Allah'ın hakikatlerini görmemezlikten gelenler, işte onlar hüsrandadırlar.

53- Senden azabın acele gelmesini istiyorlar. Onun süresi bilinmez. Doğrusu onlara, hakikatleri idrak edemediklerinden dolayı azap ansızın geliverir.

54- Senden azabın acele gelmesini istiyorlar. Doğrusu hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, cehaletin cehenneminde olup azap içinde kalanlardır.

55- Onlar, kendilerini yüksek derecede ve bulundukları yerde bir makam sahibi görmelerinden dolayı, o hallerin azabı her zaman onları kuşatmıştır. Onlara, yaptığınız şeyler sebebiyle bu haldesiniz, denir.

56- Ey iman edenler! Benim kulum olduğunuzu bilin, nerede olursanız olun sadece Bana kulluk edin.

57- Bütün herkes ölümü hissedecektir. Sonra aslınız olan Bize döndürüleceksiniz.

58- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar; elbette onlar yüce makamlarda, huzur içinde, Bizi idrak içinde bulunurlar. Bulundukları yerde devamlı bir ilim üzeredirler. Yaptıkları güzel şeylere karşılık olarak, devamlı o hallerde kalırlar.

59- Onlar, sabra ulaşmışlardır ve onlar, kendilerini vücudlandıranı bilip, tüm varlıklarıyla teslim olmuşlardır.

60- Ortaya çıkan nice varlık vardır ki, O'nun sıfatlarını taşımamış olsun. Onları da ve sizi de sıfatlarıyla sıfatlandıran yalnız Allah'tır ve O işittirendir, ilmiyle var edendir.

61- Eğer onlara; göklerde ve yerde olanları kim halk etti, güneşi ve ayı kim meydana çıkardı, diye sorsan, elbette Allah derler. O hâlde nasıl olur da dönüp gaflete düşerler.

62- Allah, bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. Kullarından isteyen kimseler için, hakikatlere ulaşmak ve O'nun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Muhakkak ki bütün her şeydeki ilmin sahibi Allah'tır.

63- Eğer onlara; gökten yağmuru indiren, böylece topraktan hayat veren, sonra da oradan nutfeler çıkaran kimdir, diye sorsan, elbette Allah derler. De ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Fakat onların çoğu hakikatleri anlamak için düşünmezler.

64- Dünya hayatı sadece eğlence ve oyun yeri değildir. Doğrusu sonunda bulunacağınız durum önemlidir. Elbette gerçek olan Hayy olandır. Keşke hakikatleri bilenlerden olsalardı.

65- Artık bir sonsuzluk içinde hareket eden bu âlemde, tüm özünüzle Allah'a yönelin, dinin O'na ait olduğunu bilin. İşte bu hâlde olanlar kurtuluşa erenlerdir. Ancak sûretlerde kalanlar, O'nun varlığının yanında kendine varlık isnat edenler başka.

66- Onlara verdiğimiz şeylerden faydalanmalarına rağmen, hakikatleri görmemezlikten gelip örtme içinde oldular. Artık belki yakında bilirler.

67- Onları; tüm değerleri taşıyan, korunur bir halde nasıl var ettiğimizi bakıp da görmezler mi? Fakat insanlar, kendi çevrelerinde hevâlarına esir olup gidiyorlar. Hâlâ aslı olmayan şeylere mi inanıyorlar ve Allah'ın nimetlerini görmemezlikten mi geliyorlar?

68- Allah hakkında bir şey uyduran ve o yalanı aktaran, ya da hakikatler kendine açıklandığı hâlde onu yalanlayandan daha zalim olan kimdir? Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin barınağı, cehaletin cehennemi değil midir?

69- Bizi anlamak için mücadele eden kimseleri, elbette hakikatlerimize ulaştırırız. Elbette tüm özüyle hakikatlere bağlı olan bir kimse, muhakkak ki Allah'tan ayrı olmadığını bilir.

RUM SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- Hakikatlerden uzak olanlar kaybetti.

3- Onlar kaybettiklerini anladıktan sonra, hakikatleri anladıklarında kazananlardan olacaklardır, yeryüzündeki hakikatlere daha yakınlık içinde olacaklardır.

4- Belli bir sürede, geçmişte ve gelecekte tüm varlıktaki işleyişin Allah'a ait olduğunu anladıklarında, o vakit ferahlayacaklar, müminlerden olacaklardır.

5- Bir yardım isteyen kimse Allah'ın yardımını bulur ve tüm değerlerin yüce sahibinin, tüm varlığı özünden var edenin O olduğunu bilir.

6- Tüm varlığı açığa çıkaran Allah'tır. Allah'ın o varlığı açığa çıkarmasında bir aykırılık yoktur. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

7- Dünya hayatını sûretten ibaret bilenler, onlar sonlarından da gâfildirler.

8- Onlar kendilerinin varoluşu ile ilgili hakikatlere ulaşmak için derin düşünmezler mi? Allah, gökte ve yerde ve onlarda olan ne varsa hakk ile halk etti. Onların süreleri bellidir. Doğrusu insanların çoğu, Rabbin hakikatlerine ulaşma konusunda hakikatleri görmemezlikten gelip örtüyorlar.

9- Onlar yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Onlardan öncekilerin âkıbetleri nasıl oldu artık bakıp da görsünler. Onlardan daha güçlü olanlar da oldu ve yeryüzünde yüksek eserler bıraktılar ve onların imar ettiği şeyler daha fazla dayandı. Onlara da hakikatleri apaçık açıklayan resuller geldi. Allah hiç kimseye zulüm edici değildir. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlar.

10- Sonra o hallerde olan kimselerin âkıbetleri fenalarda kalmak oldu. Fenalarda kaldıklarından dolayı Allah'ın ayetlerini yalanladılar ve o hakikatleri önemsemediler.

11- Yaratılış Allah'tan başlar, sonra O'nunla devam eder, sonra O'na döndürülürsünüz.

12- Fenalarda kalanlar ümitsizlik içindedirler ve zamanlarını hep o halde geçirirler.

13- Ve onlar, Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnat ettiklerinden dolayı, birliği anlayamazlar. Onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtüklerinden dolayı, ortak koşanlardan olurlar.

14- Ve hakikatleri anlayamadıklarından dolayı, ikilikte kalırlar. Her zaman vakitlerini hep o hallerde geçirirler.

15- Fakat iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ise, hakikatlere ulaşmanın rahatlığı içindedirler.

16- Fakat hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve ayetlerimize karşı yalanlarda kalanlar, sonunda Tevhîd'i anlayamazlar. Böylece işte onlar sıkıntıların içinde bulunurlar.

17- Artık gece gündüz vaktinizi Allah'ı anlama içinde olun.

18- Göklerde ve yerde olan ne varsa, bütün her şeydeki niteliklerin sahibi O'dur. Artık sabahtan öğleye ve öğleden akşama, her zaman hakikatleri anlama içinde olun.

19- Diriden ölü çıkarırız, ölüden diri çıkarırız, yeryüzünde hayat vereniz, sonra da onlardan nutfeler çıkar. Ortaya çıkış işte böyledir.

20- Sizin topraktan yaratılışınız, sonra sizin bir beşer olarak yayılıp çoğalmanız, O'nun delillerindendir.

21- Birbirinizden huzur bulmanız ve aranızda sevgili olmanız ve merhametli olmanız için, kendi türünüzden eşler yaratması da O'nun ayetlerindendir. Muhakkak işte bunlarda varoluşu düşünüp anlamak isteyen kimseler için deliller vardır.

22- Göklerde ve yerde olanların halk oluşu ve seslerinizin farklılığı da ve görünüşlerinizin farklılığı da O'nun ayetlerindendir. Elbette bunlarda bilenler için deliller vardır.

23- Sizin uyumanız, geceler ve gündüzler ve O'nun lütuflarını arzu etmeniz, O'nun ayetlerindendir. Muhakkak ki işte bunlarda işiten kimseler için deliller vardır.

24- O size tüm varlıktan ayetlerini gösteriyor. Şimşekte, korkularınızda, umutlarınızda, gökyüzünden yağmurun yağmasında, sonra da yeryüzünün hayat bulmasında ve sonra da oradan nutfeler olmasında, muhakkak ki işte bunlarda düşünen kimseler için işaretler vardır.

25- Göklerin ve yerin O'nun işleyişiyle hareket etmesi de, sonra sizin bir arayışla aramanız da, topraktan var edilişiniz de, O'nun ayetlerindendir.

26- Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur, bütün hepsi O'nunla durur.

27- Yaratılış O'ndan başlar, sonra O'nunla devam eder ve bu O'na kolaydır. Benzerlikler O'ndandır. Göklerde ve yerde ne varsa, sıfatlarıyla ve Zâtıyla yüce olan O'nu gösterir. O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

28- Benzerlikler size vurgulayıcı örneklerdir. Sizin var mı kendinize ait varlığınız? Siz sahip olduğunuz gücünüzün sahibi de değilsiniz. Sizi sıfatlandırdığımız şeylerle ortak koşanlardan oldunuz. Böylece siz; o sıfatları kendinize nispet etmekten sakınmadınız, kendinizi O'na eş kıldınız. Enfûsunuzda olanı kişiselleştirdiniz. Düşünen kimseler için ayetlerimizi işte böyle açıklıyoruz.

29- Ancak zalimler bir ilim olmadan hevâlarına tâbi olurlar. Kim, Allah'ın hakikatlerini bırakır kendi cehaletine saparsa, bundan sonra kim onlara yol gösterecek ve onlara bir yardımcı da yoktur.

30- Bundan sonra yüzünü; Allah'a, varlığın yaratılışına, varlığın yaratılış yasalarına, Tevhîd üzere çevir. İnsanların vücuda gelişi O'ndandır. Allah'ın halk etmesinde değiştirme yoktur. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu dinin hakikatini bilemiyorlar.

31- O'nun tecellilerini idrak edip O'na yönelin ve fenalardan sakının, O'na ortak koşmayın ve her an O'na bağlılık şuuruyla hareket edin ve Allah'ın niteliklerini kendinize isnat eden olmayın.

32- Onlar dini bölen kimselerden oldular ve bütün hepsi tarikatlara, mezheplere, cemaatlere bölündüler. Her zümre kendi inançlarıyla avunup övündü.

33- İnsanların başına bir sıkıntı geldiği zaman hemen Rabbine dua eder, O'na yönelir. Sonra onlara rahmetten bir hissiyat geldiği zaman, onlardan çoğu Rabbine ortak koşanlardan olur.

34- Sunduğumuz sıfatları görmemezlikten geldiler. Onlara sunduğumuz sıfatlarla kendi menfaatleri peşinde koştular. Belki yakında hakikatleri bilirler.

35- Yoksa onlara bir delil mi indirdik ki onlar Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerinin de var olduğunu söylüyorlar?

36- İnsanlar rahmetimizden bir haz hissettiklerinde onunla mutlu olurlar ve eğer kendi elleriyle yaptıkları şeyler sebebiyle başlarına bir sıkıntı gelse o zaman ümitsizliğe düşerler.

37- Bakıp da görmezler mi? Bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyen muhakkak ki Allah'tır. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve onun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Muhakkak işte bunların içinde inanan kimseler için ayetler vardır.

38- Bundan sonra hakikatleri anlama yolunda olanlara ve hakikatleri anlamada bir çaresizlik içinde kalanlara ve yakınlığa sahip olmak isteyenlere haklarını verin. İşte bunlar Allah'ı tanımak isteyen kimseler için daha hayırlıdır. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.

39- İnsanlar mal mülk peşinde koşup, mallarının daha fazla artması için, bir şey verip şahsi menfaat peşinde koşuyorsa, o zaman Allah'a ait olan hakikatler ile ilgili bilgilerinde bir artış olmaz. Allah'ı tanımak isteyenler, bir temizlenme içinde olup kendilerindeki paylaşanlar ise, işte onların irfaniyetleri kat kat artar.

40- Allah O dur ki; sizi halk eden, sonra sizi sıfatlandıran, sonra sizi sınırlayan, sonra sizi her an diri tutandır. Sizin ortak koştuklarınızdan bunlardan bir şeyi yapan var mı? O, noksan sıfatlardan münezzehtir ve O, ortak koştuklarınızdan yücedir.

41- İnsanlar kendi çıkarları için, karada, denizde ve her yerde bozgunculuk ortaya çıkardılar. Onlar zevki sefa yapmak için çalışanlardan oldular. Umulur ki onlar o hallerinden dönüp hakikatleri anlarlar.

42- De ki: Yeryüzünü dolaşın, böylece onlardan öncekilerin âkıbetleri nasıl oldu bakıp görün. Onların çoğu da ortak koşanlardan oldular.

43- Bundan sonra yüzünü; varlığın yaratılış yasalarına, varlığı diri tutup sürüp giden o hakikate çevir. Gelecek olan, geri çevrilmesi olmayan o ölüm

vaktine kadar hakikatleri anlamaya çalış. O vakit geldiğinde Allah'tan yana ayrılacaksınız.

44- Kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, böylece o kendindeki hakkın tecellilerini görmemezlikten gelip örtmüş olur. Kim dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, böylece onlar kendi huzuru için hazırlanmış olur.

45- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, karşılık olarak hakikatleri anlamanın erdemliliğine ulaşırlar. Şüphesiz o hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerde ise sevgi yoktur.

46- Bir rüzgâr gibi doğruların haber verilişi ve O'nun rahmetiyle sizin hissetmeniz ve O'nun işleyişinin bir sonsuzluk içinde sürüp gitmesi ve O'nun lütuflarını talep etmeniz, O'nun ayetlerindendir. Umulur ki siz varlığınızın sahibini bilip teslim edersiniz.

47- Doğrusu senden önce de kendi kavimlerinin içinden hakikatlerimizi anlatan Resuller açığa çıktı. Böylece onlar, onlara hakikatleri apaçık açıklayıp sundular. Fakat fenalarda kalan kimseler, nimetlerimizi anlamaktan mahrum kaldılar. Bizim hakikatlerimizden yardım bulanlar ise müminlerden oldular.

48- Rüzgârın açığa çıkması, sonra bulutların hareketlenip yükselmesi, sonra da onun gökyüzünde yayılması ve onun yapısının durumuna göre yoğunluk içinde olması, hep Allah'ın ilmiyledir. Sonra ondan yağmurun gelişini, sonra da o yağmurun etkisini ve onu isteyen kulların onunla sevinmelerini görürsün.

49- Oysa onlar yağmur yağmadan önce bir ümitsizlik içindeydiler.

50- Artık tüm varlığın Allah'ın rahmeti olduğunu, yeryüzünün nasıl hayat bulduğunu, sonra oradan nasıl nutfeler olduğunu gör anla. Muhakkak ki işte O, nutfelerden hayat verendir ve O bütün her şeydeki kudrettir.

51- Rüzgârları nasıl açığa çıkardığımızı, sonra da ekinlerin nasıl sararıp solduğunu gör anla. Elbette bunlardaki hakikatleri görmemezlikten gelenler, kendi cehalet hallerine yönelirler.

52- Muhakkak ki sen; bir idraksizlik içinde olanlara hakikatleri duyuramazsın ve geçmiş cehalet bilişlerinde kalanlara, daveti duysalar da hakikatleri işittiremezsin.

53- Kendi cehalet bilişlerini hakikat sanıp, hakikatlere kör olanlara hakikatleri anlatamazsın. Ancak ayetlerimize inanan kimselere duyurabilirsin. İşte onlar tüm varlığıyla teslim olup, barış ve huzur üzere olanlardır.

54- Allah O'dur ki; sizi güçsüz zayıf bir halde yaratandır, sonra güçsüz iken kuvvetli olursunuz, sonra kuvvetli iken yine güçsüz bir hale düşersiniz ve istemeseniz de yaşlı bir hâle gelirsiniz. O, ilmiyle var edendir, bütün her şeydeki kudrettir.

55- Fenalarda kalanlar; gelip geçen zamanları olduğu halde, zamanlarının yetmediğine dair yemin ederler. İşte böylece onlar kendilerini aldatırlar.

56- İlmin sahibinden sunulan hakikatleri anlayan ve iman eden kimseler onlara şöyle derler: Doğrusu size sunulan, tüm varlık kitabında her an ortaya çıkan Allah'ın hakikatleridir. İşte her an hakikatler ortaya çıkmaktadır. Fakat sizler hakikatleri bilemiyorsunuz.

57- Artık, her an her yerde yetkili olanı anlayamayan zalim kimselerin mazeretlerinin onlara bir faydası yoktur ve onlara telafi etmek de yoktur.

58- Doğrusu bu kâinat Kur'ân'ının içinde bütün durumları insanlara vurguladık. Şüphesiz hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere, eğer hakikatleri delilleriyle sunsan, yine de derler ki: Siz ancak boş şeylerle uğraşıyorsunuz.

59- İşte zalim kimseler, hakikatleri bilemediklerinden dolayı kalblerini Allah'ı anlamaya kapatmışlardır.

60- Bundan sonra sabırlı ol. Muhakkak ki açığa çıkan tüm varlık Allah'ın hakikatlerini gösterir. Sakın hakikatleri anlama konusunda, hakikatleri anlamaktan uzak duranlar gibi ilgisiz olmayın.

LOKMÂN SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- Her varlık delilleriyle bir kitaptır. Tüm varlığa hâkim olana aittir.

3- Her varlık hakikate bir rehberdir. Tüm içtenliğiyle Hakk'a bağlı olanlar için bir rahmettir.

4- O kimseler; her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve onlar sonlarına da inanırlar.

5- İşte onlar, kendilerini vücudlandıranın dosdoğru yolu üzeredirler ve işte onlar Özü anlamış olanlardır.

6- Bazı insanlar vardır ki, boş konuşan kimseleri muhatap edinirler. Bir bilgisi olmadan Allah yolundan kendi cehaletlerine saparlar ve onlar hakikatleri önemsememeye sarılırlar. İşte onlar hakikatlerden mahrum kalırlar, sıkıntılar içinde kalırlar.

7- Onlara ayetlerimiz okunduğu zaman, kibirlenip dönüp giderler, duymamış gibi yaparlar. Sanki onların kulaklarında işitme engelleri vardır. Artık o halde olanlara acı veren sıkıntıları bildir.

8- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, işte onlar tüm tecellilerin Allah'a ait olduğunu anlamanın huzurundadırlar.

9- Devamlı o hâlin içindedirler. Allah'ın vaati gerçektir. O, tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

10- Göklerin direksiz bir şekilde oluşturulduğunu ve yeryüzünün yayılıp düzenlendiğini, sağlam hareket edebilmeniz için sizin bir denge içinde oluşturulduğunuzu, yeryüzünde her çeşit hayvanın var edildiğini ve semadan sunduğumuz suyu, böylece onunla her türlü bitki, asil türler ortaya çıktığını görüyorsunuz.

11- Bu halk oluş Allah'tandır. O'ndan başka halk eden var mı gösterin bana! Bilakis zalimler, hakikatleri bırakıp apaçık kendi cehaletlerine saparlar.

12- Doğrusu Lokman sunduğumuz hikmet üzereydi. Varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip teslim edenlerdendi. Kim varlığının sahibini bilip teslim

ederse, o kendini bilip teslimiyet içinde olur. Hakikatleri görmemezlikten gelen kimse ise, teslimiyet içinde olmaz. Muhakkak ki tüm varlığın sahibi, tüm niteliklerin sahibi Allah'tır.

13- Lokman oğluna öğüt verip, şöyle demişti: Ey oğlum! Allah'a ait olan nitelikleri kendine isnat edip şirk koşma. Doğrusu şirk koşmak, elbette kendine yaptığın büyük bir zulümdür.

14- İnsana; anne ve babasına iyi davranmasını bildirdik. Annesi her durumda her yerde onu karnında taşıdı. İki yıl içinde sütten kesilinceye kadar emzirdi. Anne ve babanıza her zaman minnettarlık içinde olun. Dönüşünüz banadır.

15- Bir bilgileri olmadığı halde, eğer seninle ortak koşma hakkında mücadele ederlerse, artık o halde olanlara uyma. Yaşamlarında güzel haller içinde olanlarla beraber ol. Bana dönen kimselerle hakikatin yoluna tâbi ol. Bundan sonra sizin kaynağınız olan Bana dönün, Öyle ki yaptığınız şeylerden hakikatler size her an bildirilir.

16- Lokman oğluna dedi ki: Ey oğlum! Hardal tanesi kadar veya daha küçük bir oluşum olsa, göklerde veya yerde veya kaya içinde nerede olursa olsun, ortaya çıkan her şey Allah'tan gelir. Muhakkak ki Allah tüm hakikatleri incelikleriyle bildirendir.

17- Ey oğlum! Her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere ol. Hakikatlere arif ol ve sakın hakikatleri inkâr etme. Sana bir şey isabet ettiğinde sabırlı ol. İşte böylece işleyişi anlamada kararlı ol.

18- İnsanlara suratını asma, yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Muhakkak ki büyüklenme, övünme hallerinde olanların tümünde Allah sevgisi yoktur.

19- Tevazulu bir şekilde yürü. Sesini yükseltme, doğrusu sesini yükselterek,

başka sesleri bastırmak doğru değildir.

20- Görmez misin? Sizlerin, göklerde ne varsa ve yerde ne varsa yayılıp giden her şeyin sahibi muhakkak ki Allah'tır. İçinizde ve dışınızda sizlere nimetleri lütfeden O'dur.

21- İnsanlardan Allah hakkında bir bilgisi olmadan ve yol gösterici olmadan ve nur saçan o varlık kitabını anlamadan tartışıp duran kimseler vardır. Onlara: Allah'ın sunduğu şeylere uyun denildiği zaman, derler ki:

Atalarımızdan bulduğumuz inançlara tâbi oluruz. Ya onlar şeytani hallere uymuş, ötekileştirmenin cehaletinin sıkıntılarında kalmış olsalar bile mi?

22- Kim yüzünü bütün benliğiyle Allah'a döner teslim olursa, bütün döngülerin birbiriyle tutunduğu, her şeyin güçlü bir ilişkiyle bağlandığı ve bütün işleyişin Allah'a ait olduğu hakikatini o kavrar.

23- Hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselerin artık o küfürleri seni üzmesin. Onların geldiği kaynakta Biziz ve onlara yaptıkları çalışmalardan bu hakikat her an bildirilir. Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, gönüllerin sahibidir.

24- Kendi çıkarlarında olanlar az da olsa Bizi anlayamazlar. Sonra da onlar Bizi anlayamadıklarından dolayı ağır sıkıntılara maruz kalırlar.

25- Eğer onlara: Yerleri ve gökleri kim yarattı? diye sorsan, elbette Allah derler. De ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Fakat onları çoğu bilmiyorlar.

26- Yerdeki ve göklerdeki her şey Allah'ındır. Muhakkak ki tüm varlığın sahibi, tüm niteliklerin sahibi Allah'tır.

27- Eğer yeryüzünde tüm ağaçlardan kalem olsa ve denizler mürekkep olsa ve ondan başka yedi deniz daha eklense, Allah'ın ilminin bilgileri yazmakla tükenmez. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

28- Siz tek nefsten başka bir şeyden var edilmediniz, açığa çıkmadınız. Muhakkak ki işittiren, gördüren Allah'tır.

29- Görmez misin? Allah geceyi gündüze birleştirir ve gündüzü geceye birleştirir. Güneş ve ay bütün hepsi belli bir zaman diliminde akar gider. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri her an bildirir.

30- İşte gerçek olan Allah'tır ve O'na ait olan hakikatleri bırakıp hurafe olan şeylere yönelmeyin. Muhakkak ki Allah ilmiyle yüce olandır.

31- Göklerde olanların bir sonsuzluk içinde akıp gittiğini görmez misin? O ayetlerini size her an gösterir. Allah'ın nimetlerini anlayanlar bilgelik içindedirler. İşte bu âlemdeki her şey, sabredenler, varlığın sahibini bilip teslim edenler için elbette bir ayettir.

32- Cehaletin gelgitleri onları sardığı zaman, en içten bir halde Allah'a yönelsinler, varoluş yasalarının O'na ait olduğunu bilsinler. Böylece onlar,

gerçekleri anladıklarında Bizi tanıyıp necat bulurlar. Bundan sonra onlar vakitlerini boşa geçirmesinler. Hakikatleri görmemezlikten gelenlerden, gaddar olanlardan başkası ayetlerimizi yalanlamaz.

33- Ey insanlar! Sizi vücudlandırana karşı fenalardan sakının, O'na ortak koşmayın. Her an saygı içinde olun. Babalar çocuklarını hakikatlerden karşılıksız bırakmasınlar ve o babasının sunduğu şeylerin karşılığını anlasın, o doğuşun idrakinden uzak kalmasın. Muhakkak ki açığa çıkan şeyler Allah'ın hakikatleridir. Dünya hayatı sizi aldatmasın ve asla Allah'a karşı ego içinde olmayın.

34- Zamanın ilmi muhakkak ki Allah'a aittir. Yağmurun yağışı ve rahîmlerdekinin meydana gelişi O'nun ilmiyledir. Kişi yarın ne kazanır bilemez ve kişi yeryüzünde nerede ölür bilemez. Muhakkak ki Allah ilmiyle hakikatleri bildirendir.

SECDE SÛRESİ

1- Elif, Lâm, Mîm

2- Ortaya çıkan her varlık bir kitaptır, onun içinde şüphe yoktur, tüm varlığı vücudlandırana aittir.

3- O söylediğin hakikatlerin sözlerini uydurdu diyorlar. Bilakis o sözler Rabbinin hakikatleridir. Senden önce onlara hakikatler için bir uyarıcı gelmeyen kavmini, hakikatleri açıklayıp uyarman içindir. Umulur ki onlar hakikatin yolunu bulurlar.

4- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi, noksansız bir güzellik içinde halk eden Allah'tır. Sonra bütün her yeri yüceliği ile sarmıştır. Sizin için O'ndan başka bir dost ve şefâat eden yoktur. Bundan sonra hâlâ hakikatleri düşünüp, o hâl ile bu âleme bakmaz mısınız?

5- Bütün kâinattaki varoluşu düzenleyip işleyen O'dur. Her şey O'nun ölçüsüyle her an O'ndan açığa çıkar. Var olan tüm nesneler O'nun ünsiyeti ile durur.

6- O, tüm kâinattaki görünmeyen, bilinmeyen her şeydeki ilmin sahibidir ve varlığı özünden var edendir, tüm niteliklerin yüce sahibidir, her an her yerde hazır olandır.

7- Ki O bütün her şeyi en güzel bir şekilde halk edendir ve insanın halk oluşu O'nun özünden başlamıştır.

8- Sonra insanı nesilden nesile kolaylıkla akıp gidecek bir halde düzenledi.

9- İnsanı sıfatlarıyla şekillendirip düzenledi, ruhundan içine üfledi. Size işitmeyi ve görmeyi ve idrak etme gücü verdi. Sıfatların sahibini bilip teslim etmede ne kadar da zayıf davranıyorsunuz.

10- Dediler ki: Toprağa karışıp gittiğimizde biz yeni bir halk oluş içinde mi olacağız? Bilakis onlar Tevhîd şuurunda olamıyorlar, kendilerini vücudlandıranı görmemezlikten geliyorlar.

11- De ki: İdraksizlikten geçip, her varlıktaki gücün sahibine her şeyinizle teslim olun. Ki O'dur bedenlerinizin işleyişinde yetkili olan. Sonra da dönüşünüz sizi vücudlandıranadır.

12- Fenalarda kalanları görürsün ki, onlar kendilerini vücudlandırana ait olan hakikatleri anlamada bir noksanlık içindedirler. Fakat yine de onlar: Rabbimizi anladık ve biz hakikatleri işittik, Salih ameller yaptık, biz hakikatleri yakînen bildik, derler.

13- Eğer Bizi anlamayı isteselerdi; elbette sunduğumuz hakikatleri anlarlar, bütün vücudların hakka yol gösterdiğini bilirlerdi. Fakat Bize ait tecellileri, hakikatleri bilemediler. Ne dediğini bilmeyen hiddet dolu hallerde, cehaletin cehenneminde kaldılar. Zaten insanların çoğu bu hallerde kaldılar.

14- Böylece hiddet dolu hallerde kaldığınızdan dolayı, siz zamanında Tevhîd'i unuttunuz. İşte bu sizlerin Bizi unuttuğunuzdan dolayı kaldığınız hallerdir ve sizler böyle şeyler yaptığınızdan dolayı, devamlı bir sıkıntı, hiddet dolu hallerde kaldınız.

15- Fakat ayetlerimize inanan o kimseler ise; her an hakikatleri anarlar, varlığından geçip hakka teslim olurlar ve onlar tüm niteliklerinin sahibinin Rabbin olduğunu bilip, onun fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak ederler ve onların kibirlenmeleri yoktur.

16- Onlar hangi yöne dönse de sûreti terk ederler, bulundukları yerde hep saygıyla Rabbe yönelirler ve onlar hep hakikatleri anlamayı arzu ederler ve kendilerine bahşettiğimiz tüm niteliklerin sahibini bilip teslim ederler.

17- Böylece onlar, kendi özlerinde aşikâr olan Hakk'tan başka bir şey bilmezler. Yapmış oldukları şeylere karşılık olarak, onların bakışlarında bir aydınlık vardır.

18- Mümin olan bir kimseyle, hakikatleri bırakıp kendi cehaletine çıkan kimse bir olur mu?

19- Fakat iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara, yaptıklarına karşılık olarak, her şeyin geldiği yeri anlamanın huzuru vardır.

20- Fakat hakikatleri bırakıp, kendi cehaletine çıkan kimselerin bulunduğu yer ise ateştir. Her seferinde o hallerden çıkmak isteseler de yine o hallere dönerler ve onlara: Hakikatleri yalanladığınızdan dolayı, o ateşin azabını hissediyorsunuz, denir.

21- Elbette onlar, Bizi anlayamadıklarından dolayı sıkıntılara daha yakındırlar. Umulur ki onlar, büyük bir sıkıntı olan o ölüm vakti onlara gelmeden önce hatalarını anlayıp dönerler.

22- Rabbinin ayetleri hatırlatıldıktan sonra yüz çevirip, kendi anlayışlarına dönen kimseden daha zalim olan kimdir? Şüphesiz Bizi anlayamayıp fenalarda kalanlar, nimetlerimizin idrakinden de mahrum kalırlar.

23- Doğrusu Mûsâ, her varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı. Bundan sonra senin içinde, o Tevhîd hakkında bir kuşku olmasın. İsrailoğullarına da o Tevhîd hakikatlerini yol gösterici olarak sunduk.

24- Onlara işleyişimizi anlamaları için sabırlı olmalarını ve ayetlerimizi yakînen bilenlerden olmalarını bildirdik ve onlardan hakikate yol gösteren rehberler kıldık.

25- Muhakkak ki seni hücre hücre yaratan, vücudlandıran O'dur. Hakikatleri anlayamayanlar, onlar aralarında ölünceye kadar hakikatler hakkında ayrılığa düşerler.

26- Onlardan önce de Bizi anlayamayıp, kendilerine yazık eden nesillerin düştükleri halleri araştırmazlar mı? Bu onlara yol göstermez mi? Muhakkak ki işte bunların içinde işaretler vardır. Artık hâlâ hakikatleri işitmezler mi?

27- Suyu nasıl hareket ettirişimizi, onunla kuru topraktan ekinleri çıkarışımızı, bakıp da görmezler mi? Ondan kendiniz ve hayvanlarınız beslenirsiniz. Bundan sonra hâlâ bakıp da görmezler mi?

28- Eğer doğru söyleyenlerdenseniz bu hakikatlerin açığa çıkışı ne zaman, derler.

29- De ki: Hakikatleri görmeyip örten kimseler, açığa çıkan hakikatleri göremedikleri müddetçe, onların inanmalarının onlara bir faydası yoktur ve onlar baksalar da göremezler.

30- Artık o hallerde olanlardan uzak dur ve bekle. Muhakkak ki onlar da beklemekte.

AHZÂB SÛRESİ

1- Ey hakikatleri bildiren! Fenalara düşmekten sakın, Allah'a ortak koşma. Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin hallerine ve içi başka dışı başka hallerde olanlara itaat etme. Muhakkak ki Allah tüm varlığa hâkim olandır, ilmiyle var edendir.

2- Seni vücudlandıranın sana sunduğu şeylere tâbi ol. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

3- Varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip, tüm varlığınla teslim ol ve her şeyde yetkili olan Allah'a güven.

4- Allah bir kişinin içine iki kalb koymadı. Sizi benzer özelliklerin dışında düzenlemedi. Siz, aslınızın geldiği yeri, tüm varlığın birbiriyle olan münasebetini anlayın. Sizi ve evlatlarınızı eksik bir halde düzenlemedi. İşte siz, ağzınızdan çıkan sözlerde Allah'ın hakikatlerini söylemek için gayret gösterin ve O'nun dosdoğru yola ulaştıran olduğunu bilin.

5- Hakikatlere davet edenlere uyun. Onların ataları da davet edilmişti. Allah'ın adaleti üzere hareket eden o kimselerden olun. Eğer atalarınız gibi hakikatleri bilemiyorsanız, artık dinin hakikatlerini bilen kardeşlerinizden ve ilimde görevli olan kişilerden yararlanın. Bilmeden yapılan hatalarda bir vebal yoktur ve lâkin kalblerinizde bir kasıt olmasın. Allah lütuflarını tertemiz sunandır, varlığı özünden var edendir.

6- Hakikatlerin haberlerini bildirenler, inananları kendilerinden daha çok düşünürler ve onlara asliyetlerinin geldiği yeri, birliği anlatırlar. Çok şefkatli olanlardan bazıları, bazılarını daha çok düşünür. Müminler için her varlık Allah'ın bir kitabıdır. Hakikatlerin arayışında olanlara, onların hakikatleri bilmeleri için dostluğunuzu eksik etmeyin. İşte bu kâinat kitabının içinde hakikatler satır satır yazılıdır.

7- Hakikatlerin haberlerini bildirenler Bize sarılırlar. Onlar sözlerine uyarlar. Sen de ve Nûh da ve İbrâhîm de ve Mûsâ da ve Meryemoğlu İsâ da, onlar da sağlam bir şekilde sözlerine uydular, Bize sarıldılar.

8- Onlar doğruluk üzere oldular, doğruluğu araştırma içinde oldular. Fakat hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise acı sıkıntılarda kaldılar.

9- Ey iman edenler! Allah'ın sizin üzerinizdeki sıfatlarını anlayın. Size gelen bilgilerle varlığın hakikatlerini anlamaya çalışın. Kendinizden açığa çıkardığımız o sesi anlayın. Oysa siz varlığın sîret yönünü göremiyordunuz. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

10- Sizler idrakte en alt tabakada bulunurken, sizin üstünüzdeki makamlardan size hakikatler sunuldu ve hakikatleri görüp anlamak için meylettiğinizde, kalblerinize yerleşmesi için hakikatler güzelce açıklanıp izah edilmişti. Oysa sizler, Allah'ı kendi zanlarınıza göre zannediyordunuz.

11- Müminler her zaman hakikatleri anlamak için araştırma içinde oldular ve hakikatleri anladıkça daha fazla sarsıldıkça sarsıldılar.

12- İçi başka dışı başka ve kalblerinde cehalet hastalığı olanlar ise, Allah'tan açığa çıkan şeyleri anlayamadılar ve o resul yanılgı içindedir, dediler.

13- Onlardan bir grup şöyle demişti: Ey Yesrib halkı! Sizin için ikamet yeri yoktur, öyleyse dönün. Onlardan bir grup, hakikatleri bildirene: Muhakkak ki evlerimiz korumasız, diyerek izin istediler. Fakat onlar korumasız değildi, onların istedikleri sadece kaçmaktı.

14- Eğer onlar her yönden bir araştırma içinde olsalardı, elbette o hakikatlere gelirler ve hakk ile batılı ayırırlardı. Ama onlar kolaylarına gelen şeyi yaptılar, hakikatleri anlamak için kalmadılar.

15- Doğrusu onlar, daha önceden geçmiş cehaletlerine dönmeyeceklerine dair Allah adına söz vermişlerdi. Allah adına söz verenler sorumluluk sahibidirler.

16- De ki: Hakikatlerden kaçmanın size bir faydası yoktur. Eğer siz idraksizlik içinde olur, hakikatlerden kaçarsanız ya da bağlarınızı keserseniz, o zaman siz az da olsa hakikatlerden faydalanamazsınız.

17- De ki: Sizin sahibiniz kimdir? Eğer size bir sıkıntı gelse, sizi koruyacak olan Allah'tır ve size gelen rahmet O'ndandır. Onlara Allah'tan başka bir dost yoktur ve yardımcı da yoktur.

18- Sizin Allah'ı bilenlerden olmanızı engellemek isteyenler olur ve onlar, gelin bize uyun diyerek arkadaşlık içinde seslenirler. Fakat onlar az da olsa kötülük hallerinden vazgeçip hakikatleri anlamak için gelmezler.

19- Gelseler bile size karşı bencil davranırlar. Onlara bir korku geldiği zaman, onları görürsün ki; ölü gibidirler, yalvarır gibi sana bakarlar. Sonra o korku kaybolduğu zaman seni dilleriyle iğnelerler. İyiliklere karşı bencildirler. İşte onların imanları yoktur. Böylece onlar Allah yolundaki çalışmalarında istediklerini bulamazlar ve böylece Allah'ı önemsemeyenlerden olurlar.

20- Onlar zannediyorlar ki insanlar kendi gruplarını bırakıp gitmezler ve eğer gelirlerse kendi arzularının gruplarında olurlar. Onlardan araştırma içinde olanlardan bazıları, sizin bildirdiğiniz hakikatleri soruyorlardı ve eğer onlar size uyanlardan olsalardı, onlar az da olsa kendilerine yazık etmezlerdi.

21- Şüphesiz Allah resulünde; Allah'ı anlamak isteyenler, ölüm vaktine inananlar, Allah'ı çok hatırlayanlar için, sizlere güzel örnekler vardır.

22- Müminlerden bir grup gördükleri zaman, derler ki: İşte bunlar Allah'ın vaat ettiği şeyler üzere hareket ederler ve o resule uyarlar ve Allah'a ve resulüne sadıktırlar. Onların imanları ve teslimiyetlerinden başka bir şeyleri artmaz.

23- Mümin kişiler verdikleri sözleri unutmazlar, Allah'a sadâkatle bağlıdırlar. Sonra da bir sevgi içinde sözlerini yerine getiren ve sabırla bekleyen kimselerdir ve onlar cehaletlerini hakikatlerle değiştirdikten sonra hakikatlerden dönmezler.

24- Allah, dosdoğru hareket edenlerin doğruluklarından dolayı karşılığını verir. Eğer münafıklar sıkıntılarından kurtulmak isterse ve pişman olur hatalarını anlar dönerlerse, onlara da karşılıklar vardır. Muhakkak ki Allah lütuflarını tertemiz sunandır, varlığı özünden var edendir.

25- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler; öfkelerini dindiremeyip iyiliklere dönemediklerinden dolayı, Allah'ın hakikatlerini kabul edemediler. Müminlere cehaletle olan mücadelelerinde Allah'ın hakikatleri kâfidir. Allah tüm sıfatların yüce sahibidir, tüm varlığı sapasağlam tutandır.

26- Aktarılan söylentilerde kalanlara da yardım edildi, hakikatler sunuldu. Onlar ise kendi bildiklerini asıl kabul ettiler. O halde olan topluluklar kendilerine yazık ettiler, kalblerine korku düşürdüler ve o topluluklar kendi cehaletlerine esir oldular.

27- O halde olanlara; yurtlarında, mülklerinde ve yeryüzünde nerede olurlarsa olsun, siz hakikatleri öğütleyin ve hakikatler için yeryüzünde ayak basmadık yer bırakmayın ve Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu bilin, diye bildirildi.

28- Ey hakikatleri bildiren! Seninle aynı yolda olanlara de ki: Eğer dünya hayatının süsünü istiyorsanız, gelin güzel bir şekilde güzellikle ayrılalım. Bundan sonra siz özgürsünüz, kendi menfaatlerinize dönebilirsiniz.

29- Ve eğer siz, Allah'ı ve o resulü anlamak ve sonunda huzur bulmak istiyorsanız, muhakkak ki iyi haller içinde olanlara Allah'tan yüce karşılıklar vardır.

30- Ey nefsini tanıma yolunda olanlar! Sizlerden kime hakikatlerin haberi geldikten sonra, siz hâlâ apaçık, ben benim, deyip kendinizi üstün görüyorsanız, sıkıntılarınız kat kat artar ve işte böylece Allah'ı önemsemeyenlerden olursunuz.

31- Ve sizlerden kim, Allah'a itaat eder ve o resulü anlar ve dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, ona kat kat karşılıklar veririz ve o kendindeki sunduğumuz değerli sıfatları anlar.

32- Ey nefsini tanıma yolunda olanlar! Hakikatleri bildireni yok saymayın. Fenalara düşmekten sakınan, Allah'a ortak koşmayan, o nefsini tanıma yolunda olanlar gibi davranın. Bundan sonra konuşurken kendini beğendirme hallerinden uzak durun. Ki aç gözlü olan o kimselerin kalblerinde cehalet hastalığı vardır. Artık hep iyilik getirecek sözler söyleyin.

33- Ve bulunduğunuz yerlerde kararlılık içinde olun ve önceki cahil hallerinizdeki gibi büyüklenip gösteriş yapmayın ve her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın ve Allah'a itaat edin ve resulünü anlayın. Muhakkak ki Allah, sizlerin fena hallerinizi yok etmenizi, Hakk ehli olmanızı ve sizin hakikatlerle tertemiz temizlenmenizi ister.

34- Bulunduğunuz yerlerde Allah'ın ayetlerinden okunan şeyleri anlayın ve özlü düşünün. Muhakkak ki Allah, hakikatlerini her varlıktan en ince bir şekilde bildirendir.

35- Şüphesiz barışa ve huzura teslim olanlar, barışa ve huzura teslim olma yolunda olanlar, mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlar, hakikatlere itaat edenler ve hakikatlere itaat etme yolunda olanlar, dosdoğru olanlar ve dosdoğru olma yolunda olanlar, sabrın erdemine ulaşanlar ve sabrın erdemliliği yolunda olanlar, tevazuya ulaşanlar ve tevazu yolunda olanlar, sadâkatle bağlananlar ve sadâkat yolunda olanlar, sakınanlar ve sakınma yolunda olanlar, ikilikten korunmuş olanlar ve ikilikten korunma yolunda olanlar, hep Allah'ın zikrinde olanlar ve zikrin sahibini anlama yolunda olanlar; bütün bu halde olanlar için Allah'ın mağfireti ve yüce karşılıkları vardır.

36- Mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlar; Allah'ın hükümlerinin dışına çıkmazlar. O hakikati gösteren de tüm varlıktaki işleyişi anlatır. Onlar hakk ile batılı fark etme, varlıktaki işleyişin hakikatini anlama üzere olurlar. Kim Allah'a asi olursa ve o resulü anlamazsa, böylece o kimseler apaçık kendi cehaletlerine sapanlardan olurlar.

37- Sen o kimselere; onların üzerinde Allah'ın sıfatları olduğunu, onların o sıfatlarla kavrandığını, seninle aynı yolda olanlara fenalara düşmekten sakınmayı ve Allah'a ortak koşmamayı açıklamıştın. Sen Allah'ın hakikatlerini açıklayamıyor içinde saklıyor ve insanlardan çekiniyordun ve böylece onlara çekinerek de olsa Allah'ın hakikatlerini anlamalarını, o anlayışlarını arttırmalarını onlara tavsiye etmiştin. Bizi anlamak için seninle aynı yolda olanlar, hakikatleri anlamak için gayretlidirler, isteklidirler. Müminlerde tereddüt yoktur. Aynı yolda olanlar, onlar varlığın işleyiş ve oluşunu anlama hakkında bir yücelik içindedirler, hakikatleri anlamak için isteklidirler ve tüm varlığın işleyişinde fâil olanın Allah olduğunu bilirler.

38- Nebilerde tereddütte, ikilikte kalma olmaz. Onlar da, onlardan önce gelip geçen kimseler gibi, Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarına uyma, hep Allah'a icabet etme hâli üzeredirler ve onlar tüm varlıktaki Allah'ın işleyişinin belirlenmiş bir ölçü ile olduğunu bilirler.

39- Onlar Allah'ın hakikatlerini iletirler, apaçık açıklarlar ve O'na karşı hep teslimiyet içindedirler ve Allah'ın birliği dışında teslimiyetleri yoktur ve varlıktaki tüm değerleri anlamada Allah'ın kâfi olduğunu bilirler.

40- Muhammed'inde bir anne bir babası vardı, o da sizin gibi bir kimseydi, başka bir şey değildi. Ancak Allah'ın hakikatlerini gösteren ve belgeleriyle

hakikatleri bildirendi ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bildirendi.

41- 42- Ey iman edenler! Allah'ı anlayın, O'nu çok anın ve O'na ait olan fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini sabah akşam idrak edin.

43- Ki O sizden ayrı değildir ve O tüm kuvvelerin sahibidir. Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarandır. Müminler, tüm varlığı tutanın Hakk olduğu idrakiyle hareket ederler.

44- Onlar her an Hakk zevkiyle Halkı seyrederler. O hakikatler üzere hareket ederler, selamete kavuşmuşlardır ve onlara yüce karşılıklar vardır.

45- Ey hakikatleri bildiren! Muhakkak ki sen, her an her yerde hazır olan Bizi anlatman ve ümit verip sevindirmen ve hakikatleri açıklayıp uyarmak için açığa çıktın.

46- Ve tüm varlığın işleyişinde yetkili olan ve her yerden nurunu yansıtan Allah'a davet etmen için açığa çıktın.

47- Müminlere Allah'ın yüce lütufları üzere olduğunu müjdele.

48- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere ve içi başka dışı başka olanlara itaat etme. Onların eziyetlerine rağmen onları hakikatlere davet et. Varlığın sahibinin Allah olduğunu idrak edip teslim ol ve bütün her şeyde yetkili olan Allah'a güven.

49- Ey iman edenler! İnanma yolunda olup size uyduktan sonra sizden ayrılanlarla, hakikatler konusunda onlarla temas halinde bulunacak değilsiniz. Artık onlar dünya çıkarlarına yöneldiklerinden dolayı onları bırakın, güzellikle gönderin.

50- Ey hakikatleri bildiren! Seninle aynı yolda olmak isteyenleri sana uygun kıldık. Sana sunduğumuz hakikatlerden, onların karşılığı olanı onlara ver. Sen gücünün sahibi değilsin. Nesnelerin hakikatlerini sana bahşettik. Amcanın çocuklarından ve halanın çocuklarından ve dayının çocuklarından ve teyzenin çocuklarından; onlardan seninle beraber aynı yolda hareket edenler, müminlik yolunda işleyişi idrak etmek için gayret gösterirler. Eğer Nebi gibi hakikatleri anlamada istekli olursa, Nebi'nin isteğine uygun davranmış olurlar. Müminlerden başkası senin anlattıklarına has olarak uymaz. İlmin sahibinin Biz olduğumuzu anlamalarını onlara farz kıldık. Onlar birlik içinde olsunlar. Onlar güçlerinin sahibi değildirler, bu konuda

tereddüte düşmemek için ellerini hareket ettiren güce baksınlar. Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

51- Sen onlardan geri dönmek isteyen kimseleri gönderirsin. Sana yakın olmak isteyen kimseleri tutarsın. Sana uymayan kimseleri tutmaz bırakırsın. Böylece onlar için sana sorumluluk yoktur. İşte bakıp ta gözlemleyenler, idrak edenler, onlar daha yakın olanlardır ve onlarda mahzunluk yoktur. Onların hepsi onlara verilen şeylerden razıdırlar. Allah kalblerinizdeki ilmin sahibidir, Allah ilmiyle var edendir, güzel halleri sunandır.

52- Nefsini tanıma yolundan uzak olanlar sana uygun değildir ve onlar gittiği yolu da değiştirmezler. Senin anlattığın hakikatlerden etkilenenler ise, iyilik yolunda olanlardır. Sahip olduğunuz şeylerin sahibi siz değilsiniz. Allah bütün her şeyi tecellileriyle tutandır.

53- Ey iman edenler! Size icazet verilmeden hakikatleri bildirenin huzuruna dâhil olmayın. Ancak size Hakk ilminden icazet verilmesi için onun vaktini bekleyin ve davet edildikten sonra icabet edin. Böylece yüce olan o Hakk ilminden size telkin edildikten sonra dağılın ve hakikatin dışındaki sözlerden konuşmayın. Muhakkak ki işte böylece kayıpta olmazsınız. Hakikatleri bildirene karşı tevazulu olun ve Allah'a karşı tevazuunuzu yok etmeyin, Hakk üzere olun. Varlığın hakikatlerini anlamak için sorduğunuzda, o zaman sûretlerin ardında olanı anlamak için sorun. İşte bu sizin kalbleriniz için ve onların kalbleri içinde daha temiz olandır. Allah resulünden size bir sıkıntı gelmez. Bundan sonra devamlı o hakikatlerle hareket edin, o birliğe uymaktan ayrılmayın. Muhakkak ki Allah'ın katında olan yücelik işte budur.

54- Eğer bir hakikati açıklasanız da ya da onu gizleseniz de, muhakkak ki bütün her şeydeki ilmin sahibi Allah'tır.

55- O Hakk ilmini bildiren; ebeveynlerine, evlatlarına, arkadaşlarına, arkadaşlarının evlatlarına, kendi kardeşlerinin evlatlarına, nefsini tanıma yolunda olanlara karşı sorumsuzluk içinde olmazlar. Onlar sahip oldukları gücün sahibi değildirler. Fenalara düşmekten sakının Allah'a ortak koşmayın. Bütün her şeyde, her an her yerde hazır olan muhakkak ki Allah'tır.

56- Nebiler, muhakkak ki Allah'a ve O'nun tüm varlıktaki gücüne tertemiz bağlıdırlar. Ey iman edenler! Siz de O'na tertemiz bağlanın ve bütün varlığınızla teslim olup, selamet içinde olun.

57- Muhakkak ki Allah ve resulüne karşı olanlar, yaşamlarında ve son vakitlerine kadar Allah'ı idrak edemeyip O'nun rahmetinden uzaklaşanlardır ve onlar için hakir bırakan sıkıntılar vardır.

58- Mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlara da karşı çıkan kimseler bir şey elde edemezler. Böylece yalanların içinde ve apaçık günahta kalırlar.

59- Ey hakikatleri bildiren! Seninle aynı yolda olanlara, evlatlarına, nefsini tanıma yolunda olanlara, müminlere anlat: Onlar gizledikleri değerleri açmasınlar, korunsunlar, işte bu onların arifliği açısından daha uygundur. Böylece onlar sıkıntıya uğramazlar. Allah lütuflarını tertemiz sunandır, varlığı özünden var edendir.

60- Kalblerinde cehalet hastalığı olanlar, içi başka dışı başka olanlar, bulunduğun şehirde yalan haber yayanlar; bu hallerini bitirmedikleri müddetçe, elbette seni engellemeye çalışırlar, az da olsa hakikatleri anlayamadıklarından dolayı sana yakın olmazlar.

61- Akıl etmeyip hakikatlere sarılmayanların ve acımasızca etrafına zarar verenlerin olduğu yerde rahmetten uzaklaşmak vardır.

62- Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir değişiklik bulamazsın. Önceden gelip geçenler de Allah'ın işleyiş yasaları ile yaşayıp gitmişlerdir.

63- İnsanlar sana o vakti soruyorlar. De ki: O ilim sadece Allah'ın katındadır. Sen de bilmiyorsun. Umulur ki o vakte kadar yakınlığı idrak edenlerden olurlar.

64- Şüphesiz hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah'ın rahmetinden uzaklaşırlar ve onlar ötekileştirmenin cehaletinde kalırlar.

65- Devamlı o hallerle hareket ederler, dostları da yoktur ve yardımcıları da olmaz.

66- Onlar yakıp yakıcı haller içinde kalıp gerçekleri anladıkları zaman: Keşke biz de Allah'a itaat etseydik ve Allah'ın resulüne uysaydık, derler.

67- Dediler ki: Rabbimiz! Doğrusu biz, dini liderlerimize ve büyüklerimize uyduk, böylece bizi doğru yoldan saptırdılar.

68- Rabbimiz! Onlarda daha fazla sıkıntılar olduğunu ve onların yüce rahmetinden uzaklaştığını bilemedik.

69- Ey iman edenler! Siz o kimseler gibi olmayın. Mûsâ da eziyetlere uğramıştı. Onların dediği şeylerden Allah'a sığınarak kurtuldu ve yüzünü Allah'a döndürdü.

70- Ey iman edenler! Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın ve her zaman doğru sözlülerden olun.

71- Siz; fenalarınızdan kurtulun, mağfirete ulaşın ve siz amellerinizde ıslah edici olun. Kim Allah'a itaat eder ve resulünü anlarsa, böylece o yüce kurtuluş ile kurtulmuş olur.

72- Biz emaneti; kendini Ulvî Âlemin yüceliği içinde olduğunu sananlara, yeryüzünde hâkimlik taslayanlara, kendini büyük görenlere teklif ettik. Fakat onlar onu yüklenmekten çekindiler. Şefkatli olan insan ise onu yüklendi, doğrusu o hakikatlere meyletti, cahillerden olmadı.

73- Münafıklar ve münafıklığa meyledenler, müşrikler ve müşrikliğe meyledenler, onlar Allah'ı idrak edemediklerinden dolayı sıkıntılar içindedirler. Allah'a karşı düştüğü hataları anlayıp dönenler ise, mümin olanlar ve müminlik yolunda olanlardır. Allah lütuflarını tertemiz sunandır, varlığı özünden var edendir.

SEBE SÛRESİ

1- Varlıktaki tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Tüm nitelikler sonunda yine O'na kalır. O her varlıktan her an hakikatleri bildirir, tüm varlığa hâkim olandır.

2- Yerin içine ne girer ve oradan ne çıkar, semâdan ne iner ve oraya ne yükselir, hep O'nun ilmiyledir ve O tüm varlığı özünden var edendir, lütuflarını tertemiz sunandır.

3- Hakikatleri göremeyip örten kimseler: Hakikatleri anlamanın zamanı bize gelmez, dediler. De ki: Hayır, tüm varlığı vücudlandıran, elbette her zaman size hakikatleri bildirmektedir. Görünmeyen bilinmeyen her şeydeki ilmin sahibi O'dur. Göklerde ve yerde zerre miktar bir şey yoktur ki O'ndan gizli kalsın. En küçük bir şey olmasın ki veya büyük bir şey olmasın ki varlık kitabında apaçık açıklanmıştır.

4- İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar lütuflar içindedirler. İşte onlar mağfirete ulaşmışlardır ve yaşam için onlara verilen niteliklerin asil sahibini bilirler.

5- Ayetlerimizi anlamaya güç yetiremeyen o kimseler ise, işte onlar acı veren fena hallerin sıkıntısı içindedirler.

6- Bilgi verilen o kimseleri görürsün. O kimseler senin sunduğun bilgilerin, Rabbin hakikatleri olduğunu ve o bilgilerin, varlıktaki niteliklerin ve tüm varlığın yüce sahibine yol gösterdiğini bilirler.

7- Hakikatleri göremeyip örten kimseler dediler ki: Sizi bildiklerinizden ayırmaya çalışan, varlığınızdan geçip yokluğa ulaştığınızda, muhakkak ki siz yeni bir halk oluş içinde olacaksınız, diye haber veren bir kişiyi gösterelim mi?

8- Ve dediler ki: Allah'a karşı iftiralarda bulunuyor, bildiklerimizi yalanlıyor, yoksa onda bir delilik mi var? Bilakis o kimseler müşkiller içinde olsalar da, sonunda yine inanmıyorlar ve hakikatlerden uzaklaşıp, kendi cehaletlerine sapıyorlar.

9- Bakıp da görmezler mi? Önlerinde olan ve arkalarında olan belli bir güçle hareket edenleri, göklerde olanları ve yerde olanları, yeryüzünde her an

yeni bir doğuşun meydana gelişini, ya da onların yaşlanıp gidişini, göklerde olan doluluğu. Muhakkak ki işte bunların içinde hakikatlere yönelen kullar için deliller vardır.

10- Doğrusu Dâvûd da sunduğumuz tüm lütufların Bize ait olduğunu anlayanlardandı. Ey kendilerini bir büyüklük içinde görenler! Onunla beraber bana dönün, diye bildirdik. O sunduğumuz sanatla kuşları tanıdı ve demiri işledi.

11- Varlıkta olan işleyişin mükemmelliğini ve ölçüyü anlayın ve dosdoğru hakk yolunda çalışın. Muhakkak ki Ben yaptığınız şeylerden sizlere her an hakikatleri gösteririm.

12- Süleyman da her varlıktaki sesin sahibini anladı. Ortaya çıkan her şeyin O'ndan geldiğini ve ortaya çıkan her şeyin O'na gittiğini anladı. Kendinin Bizden bir damla olduğunu, her şeyin bir kaynaktan akıp geldiğini anladı. Bilinmeyenleri de hareket ettirenin kim olduğunu, ellerini hareket ettiren gücün hep Rabbinin yetkisinde olduğunu anladı. Artık kendilerindeki işleyişimizin hakikatini anlamaktan sapan kimseler, ötekileştirmenin sıkıntısında kalırlar.

13- Hakikati anlayamayanlar, sığınmak istedikleri şeyleri ve putları yaptılar. Göz kapaklarının işleyişine nasıl cevap verecekler? Her varlıktaki işleyiş O'nun değişmez takdiridir. Dâvûd kendinde olan tüm nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerdendi. Fakat kulumuz olduğunu bilen, kendilerindeki nimetlerin sahibini bilip teslim edenler, çok azdır.

14- Eğer onlar; her şeyde olan takdirimizi anlasalardı, onlar hakikatlerden sapmazlar, idraksizlik içinde olmazlardı. İdraksizlik içinde olanlar, ancak yeryüzünde yürüyen bir mahlûk gibidirler. Görünmeyen bilinmeyen âlemin hakikatlerini eğer bilenlerden olsalardı, o hakikatlere dayanır, onlardan yararlanırlardı. Bilinmeyenleri de bilirler, apaçık açıklanmış hakikatlere teslim olurlardı. Böylece alçaltıcı bir azabın içinde kalmazlardı.

15- Doğrusu Sebe halkına da, bulunduğunuz yerlerde ayetleri görün, dendi. Sağda, solda ve her yerde bahçeleri vardı. Rabbinizin nimetlerinden faydalanın ve güzel beldelerinizde O'na şükredin ve lütuflarını tertemiz sunan Rabbinizi bilin, dendi.

16- Fakat onlar hakikatlerden yüz çevirdiler ve onlara sunduğumuz değerleri görmemekte direndiler ve bahçelerin değişiminin Bizim tecellilerimiz olduğunu bilemediler. Bahçelerinde kibirlikleriyle, oburluklarıyla, her şeye sahiplenmeleriyle kaldılar ve irfaniyete ulaşamadılar ve az da olsa hakikatlerle ilgilenmediler.

17- İşte onlar hakikatleri görmemezlikten gelip örtmeleri sebebiyle, karşılık olarak Bizi anlayamadılar. Doğrusu hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin karşılığı, Bizi anlayamamalarıdır.

18- Ki onların yaşadığı çevreleri apaçık bereketlendirdik, onları ve onların çevrelerinde bulunan her şeyi hakikatleri gösterir bir şekilde düzenledik. Artık orada bir ölçüyle var ettiğimiz şeyleri seyredip anlayın, gece ve gündüz emin oluncaya kadar hakikatleri araştırın, anlayın, diye bildirdik.

19- Fakat onlar dediler ki: Rabbimiz! Hakikatler için gezip dolaşmaktan bizi uzak kıl. Onlar nefislerine zulüm ettiler. Öyle ki onları konuşup kaynaşmaları için düzenledik. Fakat onların hepsi darmadağın oldular, Bizi anlayamayıp dağılıp gittiler. Muhakkak işte bunlarda; sabredenler, kendilerine verilen nimetleri asıl sahibini bilip teslim edenlerin hepsi için, ayetler vardır.

20- Doğrusu onlara hakikatlere içtenlikle sarılmalarını bildirdik. Fakat onlar zanlarında kaldılar, varlığın sûretini görüp sîretini göremediler, sonra da o sûretlere tâbi oldular. Ancak müminler zümresi başka.

21- Sûretlerde kalmanın etkisi; Bizi bilenlerin, son anına kadar inanan kimselerin üzerinde olmaz. O hakikatler hakkında şüpheler içinde olan kimseler ise, o hâlin etkisindedirler. Rabbin bütün her şeyi muhafaza edendir.

22- De ki: Allah'ı bırakıp da zanlarınıza göre ilah edindiklerinizi çağırın. Göklerde ve yerde zerre kadar bir şeyi var etmeye güçleri yoktur ve onlar onların ortakları değildir ve onlara yardım edecek de değildirler.

23- Onlardan bir şefâat beklemenin faydası yoktur. Onların kalblerinde bir korku oluştuğu zaman, ancak yetkili olan kimselere giderler ve derler ki: Ne diyelim. Onlar da derler ki: Sizi vücudlandıranı anlayın, hakikatler üzere olun ve ilmiyle yüce olanın O olduğunu anlayın.

24- De ki: Gökleri ve yeri ve sizleri sıfatlarıyla donatan kimdir? De ki: Allah'tır ve muhakkak ki bizlere, sizlere elbette yol gösterendir. Yoksa apaçık dalalet içinde kalırdık.

25- Anlat: Bizim kusurlarımızdan size sorumluluk yoktur ve sizin yaptıklarınızdan da bize sorumluluk yoktur.

26- Anlat: Rabbimiz bizi bir bütünlük içinde tutandır. Sonra bizlerdeki hakikatleri açığa çıkarandır ve tüm varlığı açığa çıkarandır, ilmin sahibidir.

27- Anlat: Ortak koştuklarınız tarafından ortaya konan bir şeyi gösterin bana. Hayır! Bilakis, Allah O dur ki; tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

28- Sen; tüm insanlara Bizi anlatmak, onlara ümit vermek, hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için açığa çıkmadın. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

29- Derler ki: Eğer doğru söyleyenlerden isen bu vaat ne zaman.

30- De ki: Sizler, o belirlenmiş sürenin vaktini erteleyemez ve ondan bir saat öne alamazsınız.

31- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler: Bu okunan şeylere asla inanmayız, derler. Görürsün ki zalimler kendi zulümlerinde tutukludurlar, onlar ellerini hareket ettiren gücü görmezler ve Rabbin hakikatlerinden dönerler. Onların bazıları bazılarına söz söylerler, derler ki: Büyüklük taslayanların etkilerinde kaldık. Eğer sizler olmasaydınız mutlaka bizler inananlardan olurduk.

32- Büyüklük taslayıp kibirlenenler, onların etkisinde kalan kimselere derler ki: Bir yol gösteren geldiği zaman, biz mi size engel olduk? Bilakis siz fenalarda kalan oldunuz.

33- Onların etkisinde kalanlar, büyüklük taslayıp kibirlenenlere derler ki: Bilakis sizler; gece gündüz hilelerle Allah'ı görmemezlikten gelmemizi ve O'na eşler kılmamızı bize emrettiniz. O hallerde olanların hepsi bir sıkıntı gördükleri zaman, pişmanlık halinde kalırlar. Bizim düzenimizi anlayamayıp, hakikatleri görmemezlikten gelenlerin boyunlarında cehaletin prangaları vardır. Onlar ancak ne yapmışlarsa onun karşılığını alırlar.

34- Bir beldede Bizi anlatan bir uyarıcı açığa çıkmasın ki, oranın süsler içinde yaşayanları: Biz sizin anlattığınız şeyleri tanımayız, derler.

35- Ve derler ki: Bizim mallarımız ve evlatlarımız çoktur ve biz sıkıntılarda kalacak değiliz.

36- De ki: Muhakkak ki Rabbimiz bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve O'nun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

37- Sizi katımızdaki makamlara yaklaştıracak olan evlatlarınız değildir ve mallarınızda değildir. Ancak iman eden kimseler ve hakk yolunda dosdoğru çalışanlar başka. İşte onlar için yaptıkları şeyler sebebiyle kat kat karşılıklar vardır ve onlar yüce makamlardaki hakikatlerden emin olmuşlardır.

38- Tüm varlıktaki işaretlerimizi anlamada idraksizlik içinde kalanlar, işte onlar sıkıntılar içinde kalırlar.

39- De ki: Muhakkak ki Rabbimiz bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. Kullarından isteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve O'nun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. İnfak ettiğiniz şeylerin ardından onun karşılığını görürsünüz. Hayırlısıyla rızıklandıran O'dur.

40- Onları her an birlik içinde bir arada tutan O'dur. Sonra kendini kuvvet sahibi sanan o kimselere: Sizin tapmakta olduklarınız bunlar mı, diye bildirilir.

41- Derler ki: Noksan sıfatlardan münezzeh olan sensin. Onlar değil, bize dost olan sensin. Bilakis onlar tanımadıkları şeylere kulluk edenlerden oldular. Onların çoğu da onlara inandılar.

42- Bazınız bazınızı; hiçbir zaman hiçbir şeye gücü yetmeyene, ne bir faydası ne de bir zararı olana yönlendirmişti. Zalim kimselere; siz o hakikatleri yalanladığınızdan dolayı ateşin azabında olursunuz, denir.

43- Onlara ayetlerimiz apaçık okunduğu zaman dediler ki: Bu kişinin istediği şey, atalarımızın kulluk ettiği şeylerden bizi engellemektir. Dediler ki: Bu yalandır, uydurmadan başka bir şey değildir. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, hakikatleri anlatmak için onlara gelenlere: Bu ancak apaçık bir aldatmadır, dediler.

44- Onlara varlık kitabında; öğrenecekleri, araştıracakları hakikatlerden başka bir şey sunmadık ve senden öncede hakikatlerimizi açıklayıp uyaran kimseler, onlara hakikatlerden başka bir şey sunmadı.

45- Onlardan öncekiler de hakikatleri yalanladılar ve onlara sunduğumuz hakikatlerin birazına bile ulaşamadılar. Hakikatleri gösterenleri yalanladılar. Böylece hakikatleri bilememelerinin sonucu ne hallere düştüler.

46- De ki: Ben sadece Tevhîd'i anlatan biriyim. Yeri gelir tek kişiye, yeri gelir çok kişiye. Derin düşünüp hakikatlere ulaşmanız, Allah'ı idrak edip uyanmanız için hakikatleri tebliğ edenim. Sizin arkadaşınızda bir delilik yoktur. O sadece sizlerin gelecekte daha fazla sıkıntılarda kalmamanız için, hakikatleri açıklayıp uyaran biridir.

47- De ki: Ben sizden bir ücret de istemiyorum. O karşılık sizin olsun. Bana karşılık ancak her an her yerde hazır olan Allah'tandır.

48- De ki: Muhakkak ki beni vücudlandıran, görünmeyen bilinmeyen âlemi de ilmiyle var edendir, tecellilerin sahibidir.

49- De ki: Hakikatleri sunuyorum ve asılsız şeyler ortaya koymuyorum ve eski asılsız şeyleri geri getirmiyorum.

50- De ki: Eğer hakikatlerin dışına çıkarsam, o zaman kendimi yalanlamış olurum ve eğer hakikatlere ulaşmışsam, bana her şeyden bildiren Rabbimin sebebiyledir. Muhakkak ki O işittirendir, yakin olandır.

51- Eğer paniklemiş, böylece bir kaçışı olmayan birini görsen, o bulunduğu yerde hemen yakınlaşır, sığınır.

52- O halde olanlar derler ki: Biz O'na inandık. Onlar Bizi idrak etmeye bu kadar uzakken, nasıl olur da böyle derler.

53- Önceden beri hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden oldular ve bulundukları yerlerde hakikatlerden uzaklaşarak, bilemedikleri o hakikatlere karşı tavır aldılar.

54- Onlar aralarında yalanlara inandılar. Önceden beri yaptıkları şeyler sebebiyle, hakikatleri anlamayı arzu etmediler. Doğrusu onlar şüpheler içinde kaldılar, hakikatleri endişe verici buldular.

FÂTIR SÛRESİ

1- Allah; varlıktaki tüm niteliklerin sahibidir, göklerde ve yerdeki her varlığı var eden ve her varlıktaki gücün sahibidir. Her varlıkta, her tarafta yüceliğini gösterir. Varlığı belli bir süreçte birlik üzere vücudlandırır. Ne irade ederse onu halk eder ve çoğaltır. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir.

2- Allah insanlar için rahmetten başka bir şey sunmaz. Öyle ki onu engelleyecek yoktur ve onu tutup ondan sonra onu gönderecek de yoktur. O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

3- Ey insanlar! Allah'ın sizdeki sıfatlarını anlayın. Allah'tan başka yaratıcı olan var mı? Sizdeki, göklerde ve yerde olanlardaki sıfatların sahibidir. O'ndan başka güç yoktur. Öyleyse nasıl olur da hakikatleri bırakıp kendi cehaletinize dönersiniz.

4- Seni yalanlayabilirler. Senden önceki hakikatleri gösterenleri de yalanlayanlar oldu. Bütün işleyişi her an döndüren Allah'tır.

5- Ey insanlar! Muhakkak ki hakikat, Allah'tan açığa çıkan tüm varlıktır. Bundan sonra dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatıcılar sizi Allah ile aldatmasın.

6- Şüphesiz şeytani halleriniz sizin düşmanınızdır. Bundan sonra o hallerinizi düşman edinin. O şeytani halleriniz sizi, sadece ötekileştirmenin cehaletine sahip olmanıza yol açar, böylelikle bölünmeye götürür.

7- Hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimseler daha fazla sıkıntılardadır. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara ise, mağfiret ve yüce karşılıklar vardır.

8- Kötü çalışmaları kendine güzel gelen bir kimse, yararlı güzel çalışmalar yapan kimse gibi midir? Artık isteyen kimse, Allah'ın hakikatlerini bırakıp kendi cehaletine sapar ve isteyen kimse de hidayet bulur.Kendini cehalete saptırma, ayrılıklarda kalanlardan olma. Muhakkak ki Allah yaptığınız eserlerdeki ilmin sahibidir.

9- Allah O'dur ki; rüzgârı açığa çıkarır, sonra da onunla bulutları hareketlendirip kuru toprağa doğru yol aldırır. İşte ondan gelen yağmurla ölü gibi görünen topraktan dirilik veririz. İşte böyledir dağılıp yayılma.

10- Yüce olmak isteyen kimdir? Bilsin ki bütün yücelik sadece Allah'ındır. Güzel kelimeler O'nun anlaşılmasını sağlar. Hakk yolunda dosdoğru çalışanlar O'nun yüceliğini anlar. Hilelerde, kötülüklerde olanlar ise daha fazla sıkıntılardadır ve işte onlar hileleri ile mahvolur giderler.

11- Allah sizi topraktan, sonra da bir nutfeden yaratandır. Sonra sizleri eşler halinde kıldı. Ancak O'nun ilmi bir ölçüsü olmadan kadınlar hamile kalmaz ve doğum yapamaz. Ömür verilen bir kimseye bir ömür daha verilmez ve onun ömrü de kısaltılmaz. Bunlar varlık kitabının içinde vardır. Muhakkak işte bunlar Allah'ın düzenidir.

12- İki derya bir olmaz. Biri makbul bir içecektir, tatlıdır hoştur ve diğeri tuzlu acıdır. Her birinden de gelen şeylerden faydalanırsınız ve her ikisinden de güzel hasletler çıkarırsınız ve her ikisinin de taşıdığı şeylerle sürüp gittiğini görürsünüz. Bütün bunlar O'nun lütuflarını talep etmek içindir. Umulur ki siz nimetlerin sahibini bilip teslim edenlerden olursunuz.

13- Birleştirir geceyi gündüzle ve birleştirir gündüzü geceyle. Güneşi ve ayı düzenleyendir, bütün hepsi belirli bir sürede akar gider. İşte Allah sizi de vücudlandırandır. Mülkün hükümranlığı O'nun dur. O'nu bırakıp da yöneldiğiniz şeyler, bir çekirdeğin zarını bile meydana getirmeye sahip değillerdir.

14- Yöneldiğiniz şeyler sizin taleplerinizi işitmezler. Kaldı ki eğer işitmeleri olsaydı bile size karşılık veremezlerdi. Siz hakikatleri görmemezlikten gelirseniz, ölünceye kadar bir şirk içinde kalırsınız. Tüm varlıktan ilmiyle bildirenden başkası hakikatleri haber veremez.

15- Ey insanlar! Hiçbir şey size ait değildir. Ancak Allah'ındır ve Allah tüm varlığın sahibi olandır, tüm niteliklerinin sahibi olandır.

16- Sizin ölümünüz ancak O'nun tasarrufundandır ve yeni bir canın meydana gelişi de O'ndandır.

17- İşte bunlar, tüm değerlerin sahibi olan Allah'ın yüceliğinden başka bir şey değildir.

18- Bir başkasının günah yükünü bir başkası taşımaz. Eğer günahı taşıyan onu yüklenmesi için birini çağırsa, o ondan hiçbir şey taşıyamaz. Eğer yakın olmak isteyenler varsa, sen ancak onlara hakikatleri açıklayıp uyarabilirsin. Görünmeyen bilinmeyen âlemin irfanında olan kimseler, Rablerine karşı

tevazu içindedirler ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler. Kim fenalardan temizlenirse, ancak kendisi için temizlenmiş olur. Dönüş ancak Allah'adır

19- Hakikatleri görenle, hakikatleri göremeyen bir olmaz.

20- Cehaletin karanlığında olanla, aydınlık üzere olan bir olmaz.

21- Hakikatlerin rahatlığında olanla, yakıp yıkıcı hallerde olan bir olmaz.

22- Diriliğin idrakine ulaşanla, idraksiz olan bir olmaz. Muhakkak ki Allah'ı anlamak isteyen kimse hakikatleri işitir. Sen vücutlarında ölü gibi olan kimselere hakikatleri işittiremezsin.

23- Sen ancak hakikatlere çağrı yapan bir uyarıcısın.

24- Şüphesiz sen hakikatlerimizi anlatmak, ümit verip sevindirmek ve uyarmak için açığa çıktın. Eğer bir ümmet kendi cehaletinde kalırsa, orada hakikatleri açıklayıp uyaranlar olur.

25- Eğer seni yalanlarlarsa, onlardan öncekilere gelen resulleri de yalanlamışlardı. Onlar da, her varlığın hakikatleri taşıyan bir mektup olduğunu ve her varlığın aydınlatıcı bir kitap olduğunu apaçık delillerle açıklamışlardı.

26- Fakat yalanlarda kalıp, kendi cehalet hallerine sarıldılar, hakikatleri görmemezlikten gelip örten kimselerden oldular. Böylece hakikatleri bilememiş oldular.

27- Allah gökten suyu nasıl indirir gördün değil mi? Böylece çeşit çeşit renklerde meyveler çıkarır ve dağlarda da akıp giden suyla yollar oluşur ve kırmızı, açık, koyu, çeşit çeşit renklerde çiçekler oluşur.

28- İnsanlardan da ve hayvanlardan da ve diğer varlıklardan da çeşitli renklerde olanlar vardır. Muhakkak ki hakikatlerin bilgisine ulaşıp kulluğunu bilen o kimseler, Allah'a karşı tevazu içindedirler. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, bağışlayandır.

29- Muhakkak ki tüm varlığın Allah'ın kitabı olduğunu anlayıp onu inceleyen o kimseler, her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve onlar ulaştıkları hakikatlerimizin bilgilerini yeri gelir gizli olarak ve yeri gelir açık olarak infak ederler. İşte onların arzuları; hep hakikatlerin bilgilerinin alış verişinde olmaktır.

30- Onların her an sevgi, dostluk içinde olmaları, onlara verilen karşılıktır ve onların erdemliliği hep artar. Muhakkak ki O, lütuflarıyla temizleyendir, şükredilecek olandır.

31- Size her varlık kitabından her an hakikatleri bildiriyoruz. O hakikatlere sadık olanlar her şeyde olan o kudreti bilirler. Şüphesiz Allah'ın kullarısınız. Elbette O, her varlıktan her an bildirendir, tüm hakikatleri gösterendir.

32- Kullarımıza hakk ile batılı fark edecek şuur verdik. Tüm varlığı bir kitap olarak sunduk. Fakat onlardan kimileri nefsine zulmetti ve kimileri de orta bir yol izledi ve kimileri de her şeyde yetkili olan Allah'ı anlayıp, hayırlı çalışmalarda önde gidenlerden oldu. İşte o büyük erdemlilik budur.

33- Onlar tüm tecellileri anlamanın huzurundadır. Orada makamların özünü anlamışlığın halindedirler ve saf tertemizdirler ve onlar orada sûretlerin iç yüzünü anlamanın idrakindedirler.

34- Derler ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır. Ki O bizim müşkillerimizi giderendir. Muhakkak ki bizi vücudlandırandır. Elbette lütuflarıyla temizleyendir, nimetlerin sahibini bilip şükretmemiz gerekendir.

35- Ki O bizi sıfatlarıyla donatıp vücud evimize yerleştirendir. Orada bize bir meşakkat yoktur ve orada bir bıkkınlık yoktur.

36- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise cehalet cehenneminin yakıcı hallerindedirler. Onlarda hakikatlere icabet etmek yoktur. Bu halde ölüp giderler. Onların sıkıntılarında bir hafifleme olmaz. İşte böylece hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Bizi anlamamanın karşılığında bu hallerde kalırlar.

37- O hallerde olanlar feryat ederler: Rabbimiz! Bizi bu hallerden kurtar, biz dosdoğru hakk yolunda çalışalım, başka ameller peşinde koşanlardan olduk, derler. Size bir yaşam vermedik mi? Varlığın yaratılışını düşünen kimseler gibi, varlığın yaratılışını düşünenlerden olmadınız. Size hakikatleri açıklayıp uyaranlar geldi. Fakat siz zevklere daldınız. Artık zalimlik içinde olanlar için bir yardımcı da olmaz.

38- Muhakkak ki Allah; gökleri ve yeri, görünmeyen bilinmeyen şeyleri ilmiyle var edendir. O, ilmin sahibidir, gönüllerin sahibidir.

39- Allah sizi, yeryüzünde kendi sıfatlarını taşıyan bir halde var etti. Bundan sonra kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, böylece o kendi

üzerindeki hakikatleri görmemiş olur. Onların hakikatleri görmeyip örtmesi kâfirliklerinden başka bir şeyi arttırmaz. Rablerine ait olan hakikatler karşısında fena hallerde kalırlar ve bu onların küfürlerini çoğaltır. Onların hakikatleri görmemezlikten gelip örtmeleri onları hüsrana sürükler.

40- De ki: Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere yönelip ortak koşanları gördünüz mü? Onların yeryüzünde bir şey yarattığını bana gösterin. Yoksa onların gökyüzünde ortakları mı var? Yoksa onlara sunduğumuz kitaptan, onlar böyle deliller mi buldular? Bilakis zalimlerin sözleri birbirlerini aldatmaktır.

41- Muhakkak ki Allah, gelip geçici olan göklerde ve yerde olanları, bir düzen içinde tutandır ve elbette onların bir düzen içinde tutuluşu, O'nun birliğinin sürüp gitmesini gösterir. Muhakkak ki O, tüm güzellikleri verendir, lütuflarıyla temizleyendir.

42- Onlar inanacaklarına, gayret göstereceklerine, hakikatlerin yolundan gidenler gibi yol bulanlardan olacaklarına dair Allah'a yemin ettiler. Elbette onlara hakikatlere çağrı yapan uyarıcılar geldi. Fakat onlara hakikatleri açıklayıp uyaranlar geldiğinde, onların sadece nefretlerinden başka bir şeyleri artmadı.

43- Yeryüzünde kibirlendiler ve hilelerde, kötü hallerde oldular. Hileler kötülükler ancak sahibinden başkasına ulaşmaz. Artık ilk andan beri var olan, varlığın işleyiş yasalarına bakıp da görmezler mi? İşte, Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir değişiklik bulamazsın ve Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir sapma bulamazsın.

44- Yeryüzünü dolaşıp da onlardan öncekilerin âkıbetlerinin nasıl olduğunu öğrenip de ders almazlar mı? Onlardan daha güçlü olanlar da oldu. Göklerde ve yerde Allah'ı aciz bırakacak hiçbir şey yoktur. Muhakkak ki O ilmiyle var edendir, kudrettir.

45- Eğer insanlar Allah'ı anlamak isterlerse, onlara sunulan hakikatleri bırakmasınlar. Apaçık görünen, ortaya çıkan varlıklara baksınlar. Fakat onların bazı şeylerden dolayı bir gecikme durumları olsa bile, ölünceye kadar hakikatleri anlama vakitleri vardır. İşte onların ecelleri gelinceye kadar zamanları vardır. Muhakkak ki Allah kullarına basiret verendir.

YÂ-SÎN SÛRESİ

1- Ey kendindeki özü anlayan!

2- Tüm kâinat kitabına hâkim olanı anlayan.

3- Muhakkak ki sen, elbette hakikatleri anlatmak için açığa çıktın.

4- Dosdoğru hakkın yolu üzeresin.

5- Açığa çıkan her varlık; tüm değerlerin yüce sahibindendir, tüm varlığı özünden var edendendir.

6- Ataları tarafından hakikatler hakkında uyarılmamış, bundan dolayı bir gaflet içinde olan kimselere, hakikatleri açıklayıp uyarma içinde ol.

7- Doğrusu onların çoğuna hakikatler tarif edildi. Fakat onlar inanmadılar.

8- Muhakkak ki Biz onlara tüm varlıktan hakikatleri sunduk. Ancak onlar kendi benliklerine bağlı kaldılar, hakikatlere yönelmediler, böylece onlar gözlerini hakikatlere kapattılar, asi davrandılar.

9- Hakikatleri sunduğumuz halde, onlar geçmişlerindeki engelleyici olan o cehalet bilişlerini önlerine engelleyici olarak koydular, sonra da onlar Bizi anlamaktan uzaklaştılar, böylece bakıp da göremediler.

10- O halde olanlara hakikatleri açıklayıp uyarsan da ya da uyarmasan da bir şey değişmez, onlar inanmazlar.

11- Sen sadece hakikatleri anlamaya tâbi olan ve görünmeyen bilinmeyen âlemin sahibi olan Rahmana karşı saygılı olan kimseye, hakikatleri açıklayıp uyarabilirsin. İşte böylece o, hakikatlerin sevinci içindedir, temizlenmenin ve yüce bir karşılığın içindedir.

12- Muhakkak ki Biz nutfeden hayat vereniz. Nutfede ne yazılı ise aşama aşama ortaya çıkar ve onlar izler bırakır. Bütün her şeyi gelecekte yol göstermek için apaçık kaydederiz.

13- Onlara köy sahiplerinin meselesini anlat: Hani onlara hakikatleri anlatan kimseler gelmişti.

14- İkisi onlara hakikatlerimizi sundu. Fakat onları yalanladılar. Sonra da üçüncüsü Bizi daha güçlü delillerle anlattı. Onlar: Biz size hakikatleri açıklamak için ortaya çıktık, dediler.

15- Dediler ki: Siz sadece bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsiniz ve Rahmandan bir şey de indirmediniz. Sizler ancak yalan söylüyorsunuz.

16- 17- İlmin sahibi olan Rabbimizdir, biz sizlere elbette hakikatleri anlatmak için açığa çıktık ve bizim sorumluluğumuz apaçık tebliğ etmekten başka bir şey değildir, dediler.

18- Dediler ki: Biz sizler yüzünden uğursuzluğa uğradık, eğer vazgeçmezseniz elbette biz, sizi kovar uzaklaştırırız ve elbette bizden sizlere acı sıkıntılar dokunur.

19- Sizin uğursuzluğunuz sizin kendinizdendir, hakikatler size hatırlatıldığı halde, bilakis siz haddi aşan kimselersiniz, dediler.

20- Ve şehrin uzak bir yerinden bilgili biri koşarak geldi. Dedi ki: Ey kavmim! Hakikatleri anlatmak için açığa çıkanların anlattıklarına uyun.

21- Siz, hiçbir ücret istemeyen kimselere uyun. İşte onlar sizi hakikatlere yönlendiriyor.

22- Ki O beni yaratana karşı kulluk şuurumdan neden uzaklaşayım ve aslımız olan O'na döneceğiz.

23- Benim isteğim O'nun rahmetidir. Ben O'nu bırakıp ilahlar edinmem. Bir müşkilim olsa onlar gideremez, hiçbir şeye şefaatleri de olmaz ve bizi kurtuluşa da ulaştıramazlar.

24- Aksi durumda ben apaçık hakikatleri bırakıp, kendi cehaletine sapanlardan olurum.

25- Sizi de vücudlandıran O'dur, ben O'na iman ettim. Artık beni dinleyin.

26- 27- Ona: Huzura dahil olanlardansın, denildi. Dedi ki: Keşke kavmim de hakikatleri bilseydi, Rabbimin mağfiret sahibi olduğunu ve bizi sıfatlarıyla donattığını anlasalardı.

28- O kavmin üzerine hakikatlerden başka bir şey sunmadık. Sonra tüm varlığın bir Ulvîyet taşıdığını bildirdik ve başka bir şey de sunmadık.

29- Doğrusu onlara tüm varlıktaki birliği gösteren o kudretli ses sunuldu. Fakat onlar o hakikati anlamada ölü gibi pasif davrandılar.

30- Kulluk hakikatini anlayamayıp kendilerini ayrılığa düşürenlere; hakikati anlatan biri onlara gelmesin ki, onlar sadece onunla alay ederlerdi.

31- Onlardan önceki nice nesillerden de, Bizi anlayamayıp helak olup gidenleri görmediler mi? Doğrusu artık onlar da onlar gibi hakikatleri bırakıp dönmesinler.

32- Şüphesiz onların hepsi, var olan her şeyin Bizim birliğimizi gösterdiğini bilemediler.

33- Yeryüzü onlar için bir ayettir. Biz orada nutfelerden hayat vereniz ve ondan bitkiler, daneler çıkartırız. Böylece onlardan beslenirler.

34- Biz orada hurmalıklardan ve üzüm bağlarından bahçeler yaptık ve orada pınarlar çıkarttık.

35- Orada ürünlerden beslensinler. Onların ellerini hareket ettiren gücün onların olmadığını bilsinler. Hâlâ nimetlerin sahibini bilip teslim etmezler mi?

36- Ki O'dur noksan sıfatlardan münezzeh olan, çeşit çeşit yaratan, yeryüzünde ki bütün her şeyi ortaya çıkaran. Onlar kendilerinin ve bütün her şeyin sahibini bilemiyorlar.

37- Gece de onlar için bir ayettir. Ondan aydınlığı çekeriz böylece onlar karanlıkta kalırlar.

38- Güneş bir düzen içinde akar gider. İşte bu tüm değerlerin yüce sahibi, ilmiyle var edenin takdiridir.

39- Ay da bir menzil içinde ölçümüzle hareket eder. Hatta bir yay gibi görünüp sonra asli haline döner.

40- Güneşin aya erişmesi gibi bir durumu olmaz ve gecenin de gündüzü geçmesi olmaz. Bütün hepsi bir yörüngede seyreder gider.

41- Onların zürriyetlerini dopdolu bilgilerle bir gen sistemi içinde taşıyıp aktarmamız da onlar için ayettir.

42- Onların benzer özelliklerini devam ettirecek bir şekilde onları halk ettik.

43- Yeni doğanda tüm özellikler gizli kalır. Onlar bu olanlara yardımcı olan değildir ve onlar tüm bunları kaydeden de değildir.

44- Bütün bunlar ancak Bizim rahmetimizledir ve yaşamdan yararlanmanız da ancak belli bir süredir.

45- Onlara, geçmişiniz ve geleceğiniz hakkında gaflete düşmekten sakının denildi. Umulur ki siz rahmeti anlarsınız.

46- Onlara, her an her varlıktan Rabbin delillerinden başka bir delil sunulmaz, fakat onlar hakikatleri görmekten yüz çeviriyorlar.

47- Onlara, Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden infak edin denildiği zaman, hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler, iman eden kimselere: Biz mi faydalandıralım, eğer Allah isterse o kimseleri faydalandırır, sizler ancak apaçık bir dalalet içindesiniz, derler.

48- Ve derler ki: Eğer sadıklardansanız o vaat ettiğiniz şeyler ne zaman olacak.

49- O halde olanlar tüm varlıktaki birliği gösteren o kudretli sesi anlayamazlar. Onlar kendi cehaletlerine sarılırlar ve onların halleri hep kavgalar içinde olmaktır.

50- Bundan sonra hakikatlerin öğütlerini anlamaya güçleri de yoktur ve onlar cehaletten dönüp bilgili kimseler de olamazlar.

51- Böylece onlara; sûret vücutlarınızı tutan Rabbinizin tecellilerini anlamak üzere hareket edin denildiğinde, onlar göğüslerinin içinde nefes alıp vereni de bilemezler.

52- Gerçeği anladıklarında derler ki: Vah olsun bize! Kendimizde diri olanı anlayamamışız, hep gaflet uykusunda kalmışız, hakikatlerin sözleri rahmetten başka bir şey değilmiş, hakikatleri anlatanlar doğru söylemişler.

53- Eğer onlar; tüm varlıktan birliği gösteren o kudretli sesi anlasalardı, elbette onlar var olan her şeyin Bizim birliğimiz olduğunu anlarlardı.

54- İşte onlar hakikati anlasalardı, hiçbir zaman hiçbir şekilde kimseye kötülük içinde olmazlardı. Yaptığınız şeylerden başka size bir karşılık yoktur.

55- Şüphesiz hakikatlerin bilgisine sahip olanlar, her zaman hakikatlerin meşguliyetindedirler ve her zaman huzurlu olan kimselerdir.

56- Onlar ve onlarla aynı yolda olanlar, yüce makamların rahatlığında ve kemalâtın huzurundadırlar.

57- Onlar hakikatlerin bilgisine sahiptirler ve onlar aradıkları hakikatlere kavuşmuşlardır.

58- Sözleri barış ve huzur üzerinedir. Hakk zahir zevkiyle, her an Rabb şuurundadırlar.

59- Fenalarda kalanlara, her zaman o hallerinizden uzak durun, diye seslenilir.

60- Ey Âdemoğulları! Şeytani hallere kul olmayın, sizler kendinizi o hallerden koruyun. Muhakkak ki o haller sizin için apaçık düşmandır.

61- Benim kulum olduğunuzu anlayın, dosdoğru hakikate giden yol budur.

62- Doğrusu sizlerden çoğunuz hakikatleri bırakıp kendi cehaletinize saptınız. Öyleyse hâlâ aklınızı kullanmaz mısınız?

63- İşte size söz edilen cehaletin cehennemi budur.

64- Siz hakikatleri görmemezlikten gelip örttüğünüzden dolayı, her zaman o hallerde kaldınız.

65- İşte o halde olanlar; hiçbir zaman hakikatlerimiz hakkında bir şey konuşamazlar, onların ellerini hareket ettiren gücün Bize ait olduğunu göremezler, kendilerinin olduğunu söylerler ve onlar yaptıkları şeyler sebebiyle kendi gittikleri yolu görürler.

66- Eğer onlar isteselerdi, dikkatlice bakarlar Bizim delillerimizi yok saymazlardı. Böylece hakikatin yolunda koşarlardı. Fakat onlar nasıl görecekler.

67- Eğer onlar isteselerdi, elbette Bizi anlayıp cehaletin kirliliğinden temizlenirler ve onlar makamlar üzere olurlardı. O zaman aydınlanmada, ileri gitmede başarılı olurlar ve geri dönmezlerdi

68- Onu var edip büyüten Biziz, onu yaşlandıran Biziz. Yaratılışı hâlâ düşünüp akıl etmezler mi?

69- Ona dosdoğru yol olan hakikatlerden başka bir şey öğretmedik ve ona hakikatlerden başkası uygun değildir. Bu ancak hakikatleri hatırlatmaktır ve tüm kâinat apaçık Kur'ân'dır.

70- Tüm bunlar diri olanı anlamak isteyen kimselere, hakikatleri açıklayıp uyarmak içindir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin üzerine de haktır bu sözler.

71- Onları nasıl halk ettiğimizi bakıp da görmezler mi? Açığa çıkan her varlıktaki işleyiş kudretimizin göstergesidir. Hayvanları da var eden Biziz. Sonra da onlara sahip olursunuz.

72- Bütün o var olanlar Bize bağlıdırlar. Böylece o hayvanlara biner gidersiniz ve onlardan beslenirsiniz.

73- Onlardan faydalanır ve içecek şeyler elde edersiniz. Hâlâ lütufların sahibini bilip teslim etmezler mi?

74- Allah'ı bırakıp ilahlar edinenler, onlardan yardım umarlar.

75- Onlar edindikleri ilahlara karşı tüm her şeyiyle hazır bulunurlar, ama edindikleri ilahların onlara yardım edecek güçleri yoktur.

76- Bundan sonra onların sözleri seni üzmesin. Muhakkak ki görünen ve görünmeyen her şeydeki ilmin sahibi Biziz.

77- İnsan, bir öz taşıyan bir hücreden onu nasıl var ettiğimizi bakıp ta görmez mi? Fakat o kendini o özden ayrı görüp, açıkça ben benim der.

78- Ve o yaratılışını ve Bize ait olan çarpıcı hususları unutur ve der ki: Kuruyup dağılıp gittikten sonra hayat veren kimdir?

79- De ki: Ki O'dur hayat veren ve öncekileri de bedenlendiren ve O'dur bütün her şeyi ilmiyle var eden.

80- O sizi bir soydan var etti, bir nur ile diriltti. Böylece siz o tecelliler ile hareket edersiniz.

81- Gökleri ve yerleri var eden O değil midir? Evet, onların benzerini de var etmeye kudret sahibidir ve O, halk edendir, ilmin sahibidir.

82- Bütün varlıkta sadece işleyen O'dur. O, bir şeye irade ettiği zaman, ona ol der, böylece olur.

83- Ki O noksan sıfatlardan münezzehtir. O kudrettir. Bütün her şeyin sahibi O'dur ve aslınız olan her an O'nunlasınız.

SÂFFÂT SÛRESİ

1- Dosdoğru hakikatler üzere gidenlere.

2- Hakikatler üzere hareket ettirene.

3- Böylece hakikatleri takip edene.

4- Muhakkak ki sizi var eden güç Birdir.

5- Göklerde ve yerde ve onlarda ne varsa her şeyi vücudlandırandır ve tüm doğuşlardaki vücudlandırmanın sahibidir.

6- Biz Ulvî Âlemi nurumuzla süsledik, dünyayı da sonsuz tecellimizle bezedik.

7- Hakikatlerden sapıp şeytani hallerde olan kimse, bütün her şeyi muhafaza edeni anlayamaz.

8- Yüce makamlarda olanları dinlese de anlayamaz ve bütün her yeri saran hakikatleri anlamaktan uzaktır.

9- Kaybetmişlik içinde olur ve işte o halde olanlar sürekli sıkıntılardadır.

10- Kim hakikatlerden bir söz duyup, bunu kendi çıkarı için değerlendirirse, o zaman o hızla yakıcı bir ateşe tâbi olur.

11- Artık onlar araştırsınlar; halk oluştaki güç onların mı, yoksa her şeyi halk eden Bizim mi? Muhakkak ki onları bir özden, bir bütünlük içinde Biz halk ettik.

12- Bilakis sen yaratılışı anlamada hayret içindesin. Onlar ise önemsemezler.

13- Hakikatleri anlayın denildiği zaman, varlığın yaratılışını anlamak için derin düşünce içinde olmazlar.

14- Tüm varlıktaki delilleri görün denildiği zaman, önemsemezler.

15- 16-17- Derler ki: Bu anlatılanlar apaçık bir aldatmadır. Biz öldüğümüz zaman, toz toprak olduktan ve dağılıp gittikten sonra mı bir dirilik içinde olacağız? Önceki atalarımız da mı?

18- De ki: Evet ve siz hakikatlere hor bakıyorsunuz.

19- Fakat onlar bir olanı anlamaktan uzaklaşmasalardı, işte o zaman hakikatleri görenlerden olurlardı.

20- Derler ki: İşte vah olsun bize! Biz varlığın yaratılış yasalarını anlamaktan her zaman kaçtık.

21- İşte bu hallerde kalıp hakikatleri yalanladığınızdan dolayı, her zaman ayrılıklarda kaldınız.

22- Zalimler ve onlarla aynı yolda olanlar ve kulluklarını anlayamayanlar, bir arada bulunurlar.

23- Allah'tan başka yol gösterici arayan, ancak kendi cehaletinin yakıcılığını yol edinir.

24- Onları ayakta tutan nedir? Muhakkak ki onlar hakikatleri anlamaktan sorumludurlar.

25- Siz birbirinize yardım eden değilsiniz.

26- Bilakis hakikatleri anlayanlar her zaman bir teslimiyet içinde olurlar.

27- Onlardan bazıları bazılarını kabul edip, hakikatleri arayanlara yardım ederler.

28- Dediler ki: Doğrusu sizler gerçeği arayan bir halde bize geldiniz.

29- 30- Dediler ki: Bilakis sizler mümin de değildiniz ve sizler bize geldiğinizde kesin deliller üzere değildiniz. Bilakis sizler batıl olan şeylere yönelen kimselerdiniz.

31- İşte bizler için hakikat olan; bizi vücudlandıranın tecellileridir, bizler elbette hakikatlerin hissiyatındayız.

32- Öyle ki sizin gibi biz de yalanlarda kaldık. Doğrusu biz de daha önce hakk yolundan sapan kimselerdik.

33- İşte muhakkak ki o halde olanlar, her zaman müşterek bir sıkıntının içindedirler.

34- Fenalarda kalanlar, işte böylece Bizim her varlıktaki işleyişimizi anlayamazlar.

35- Doğrusu onlara; Allah'tan başka sığınacak güç yoktur, diye söylenildiğinde kibirlenirler.

36- Biz ilahlarımızı, ne dediğini bilmeyen biri için mi terk edelim, derler.

37- Bilakis o, hakikatleri sunmuştur ve hakikatleri sunanları da tasdik etmiştir.

38- Muhakkak ki sunulan hakikatleri sizlerden kabul etmeyenler, acı sıkıntıların hissiyatında olurlar.

39- Yaptığınız şeylerden başka bir karşılık bulamazsınız.

40- Ancak tüm özü ile Allah'ın kulu olduğunu anlayanlar başka.

41- İşte onlar kendilerine verilen sıfatların farkındadırlar.

42- Hakikatlerin kemalâtındadırlar ve onlar sıfatların geldiği yeri anlamışlardır.

43- Tüm tecellileri anlamanın huzurundadırlar.

44- Yüce makamların seyrindedirler.

45- Gönüllerinde kaynağından akan nurun hazzıyla dönerler.

46- Tertemiz olmanın hissiyatında, hakikatlerin zevkindedirler.

47- Akılları bozan cehalet halleri yoktur ve onlarda hakikatleri unutmak yoktur.

48- Onlar baktığı her yere birlik zevkiyle bakarlar.

49- Böylece onlar hiç ikiliğe düşmeden özlerini korurlar.

50- Onlardan bazıları bazılarını kabul edip, hakikatleri arayanlara yardım ederler.

51- Onlardan biri der ki: Doğrusu ben yakınlığın ne olduğunu anladım.

52- Ona: Doğrusu sen elbette hakikatleri tasdik edenlerden oldun, denir.

53- Derler ki: Öldüğümüz zaman, toprak ve kemik olduğumuzda mı hesaba çekileceğiz?

54- Onlara denir ki: Elbette siz yakınlık hakkında bilgi sahibi olacaksınız.

55- Bundan sonra yakınlığı anlamak için makam üzere bakacaksınız, böylece hakkı idrak edeceksiniz, benlik cehaletinden geçip birlik içinde olacaksınız.

56- Allah'ın gerçek olduğunu, her an bedenlerinizde işlemekte olduğunu, niteliklerinin yok olmadığını bileceksiniz, diye bildirilir.

57- 58- 59- Eğer bilirseniz: Rabbimin sıfatları olmasaydı, elbette ben var edilmiş olmazdım. Biz ölümlüler değil miyiz? Ancak ölmeden önce ölümü anladık ve biz sıkıntılarda kalan değiliz, dersiniz.

60- Muhakkak ki o yüce kurtuluş elbette işte budur.

61- Bundan sonra amel edenler, bu hakikate ulaşmak için amel etsinler.

62- İşte bu sunulan hakikatler mi daha hayırlı, yoksa zararlı halleri aktarmak mı?

63- Muhakkak ki sunduğumuz o hakikatler; zalimlerin, varlığın asıl sahibini bilmeleri teslim olmaları içindir.

64- Muhakkak ki o fena hallerin geldiği yerin kaynağı; benlik içinde olup, kendine varlık isnat etmenin cehaletidir.

65- Şeytani hallerin başlangıcının çıktığı yer orasıdır.

66- İşte zalimler o hallerden beslenirler. Artık içlerini hep o hallerle doldururlar.

67- Sonra da muhakkak ki, öfke kızgınlık gibi karışık haller onların halleridir.

68- Sonra doğrusu onlar; elbette benlik içinde olup, kendine varlık isnat etmenin cehaletinde döner dururlar.

69- Doğrusu onlar atalarını hakikatlerden sapmış bir halde buldular.

70- Böylece onlar da onların izlerinden gittiler.

71- Doğrusu onlardan öncekilerin çoğu da hakikatlerden sapmışlardı.

72- Doğrusu onların içinden de hakikatlerimizi açıklayıp uyaranlar açığa çıktı.

73- Hakikatler açıklandığı halde hakikatlere uymayanların akıbetleri nasıl oldu bir bak.

74- Ancak tüm özüyle Allah'ın kulu olduğunu anlayanlar başka.

75- Doğrusu Nûh bize yöneldi, sonra da Bize güzelce icabet eden oldu.

76- O ve onun ailesi; büyük sıkıntılardan geçip, Bizde selamet buldular.

77- Onun neslini bâki kıldık.

78- Sonrakiler için onların faziletlerinin anılmasını sağladık.

79- Topluluklar içinde Nûh, barış ve huzur üzere oldu.

80- Muhakkak ki Bizi anlayana, tüm özüyle bağlı olana, işte böyledir karşılık.

81- Muhakkak ki o, Bizim kulumuz olduğundan emin olanlardandı.

82- Bizi anlayamayanlar ise kendi cehaletlerinde boğulup gittiler.

83- Doğrusu İbrâhim de Nûh'un yolundan gidenlerdendi.

84- O Rabbine tertemiz bir kalble gelmişti.

85- Babasına ve kavmine demişti ki: Nedir sizin kul olduklarınız?

86- Allah'ı bırakıp zanna dayalı ilahlar var edip, onlara mı yöneliyorsunuz?

87- Âlemlerin Rabbi sizin zannettiğiniz gibi değildir.

88- İbrâhim baktı; varlığın her parçasını anlamak için, idraki bir bakışla baktı.

89- Sonra da dedi ki: Ben müşkillerdeyim.

90- Sonra da ondan yüz çevirdiler, dönüp gittiler.

91- Onların boş olan ilahlarına yöneldi, sonra da dedi ki: Yemezsiniz de.

92- Siz konuşan da değilsiniz.

93- Onların boş olan ilahlarına kuvvetle vurdu.

94- Böylece hızla yürüyerek kavminin karşısına geçti.

95- Dedi ki: Siz yonttuğunuz şeylere mi kulluk ediyorsunuz?

96- Allah sizi halk ettiği gibi, ellerinizle yapıp taptığınız şeyleri de O halk etti.

97- Dediler ki: Onun için büyük bir şey yapın, sonra da cehaletinin azmışlığıyla onu oraya atın.

98- Böylece ona tuzak kurmak istediler. Sonra da onlar Bizi anlayamayıp fena hallerinde kaldılar.

99- İbrâhim dedi ki: Bana sadece Rabbim yol gösterir. Muhakkak ki ben O'nun hakikatleri üzere hareket ederim.

100- Rabbim! Bana Sâlih birini lütfet.

101- Böylece ona halim bir oğul müjdeledik.

102- Böylece o; bir arayış çağına ulaştığında, onunla beraber hakikatlerin arayışında oldu. Dedi ki: Ey oğlum! Ben seni manada varlığından geçiriyor gördüm. Sen ne düşünüyorsun bu konuda. Dedi ki: Ey babacığım! Ne yapman gerekiyorsa onu yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın.

103- Ve o tüm düşüncelerden geçerek teslim oldu. Böylece her ikisi de bir teslimiyet içinde oldu.

104- O ve İbrâhim bütün varlıktan Bizim nidamızı işitti.

105- Gördüğü hakikatlere sadakatle bağlandı. Muhakkak ki Bize tüm özüyle bağlı olanlara, Bizi anlamanın karşılığı vardır.

106- Doğrusu bu; elbette dikkatlice düşünmeniz içindir, apaçık o hakikatleri anlamanız içindir.

107- Böylece İbrâhim ve İsmâil, kendilerine sunulan vücut varlıklarının Bize ait olduğu idrakiyle bir yücelik içinde kendilerinden geçtiler.

108- Ve bunu sonrakiler için bir ders olarak bıraktık.

109- İbrâhim de barış ve huzur üzereydi.

110- Tüm özüyle bağlı olana işte böyledir karşılık.

111- Muhakkak ki o, Bizim kulumuz olduğundan emin olanlardandı.

112- Ve ona Salih kimselerden olup, hakikatleri bildirecek olan İshâk'ı müjdeledik.

113- İshâk da kendi üzerindeki niteliklerimizi anlayarak feyiz buldu. Onların neslinden tüm özüyle bağlı olanlar da oldu, nefislerine apaçık zulmedenler de oldu.

114- Doğrusu Mûsâ ve Hârûn da lütuflarımızı anlayanlardandı.

115- Onlar ve kavimleri büyük sıkıntılar içindeyken, Bizde selamet buldular.

116- Ve onlar; Bizde yardım buldular, böylece onlar hakikatler yolunda başarılı oldular.

117- Ve onlar da; her varlığı, hakikatleri apaçık gösteren bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı.

118- Ve onlar; dosdoğru hakikatin yolu üzere oldular, Bizde hidayet buldular.

119- Ve bunu sonrakiler için ders olarak bıraktık.

120- Mûsâ ve Hârûn da barış ve huzur üzereydi.

121- Muhakkak ki Bizi anlayana, tüm özüyle bağlı olana işte böyledir karşılık.

122- Muhakkak ki onlar, hakikatlerden emin olan kullardandı.

123- Muhakkak ki İlyâs da hakikatleri anlatmak için ortaya çıkanlardandı.

124- Kavmine demişti ki: Fenalarda kalıp, Allah'a ortak koşmaktan sakınmaz mısınız?

125- Her şeyi en güzel olarak yaratanı terk edip, Ba'l isimli puta mı yönelirsiniz?

126- Önceki atalarınızı da vücudlandıran, sizi de vücudlandıran Allah'tır.

127- Fakat onlar onu yalanladılar ve doğrusu onlar kendilerini yüce gördüler.

128- Tüm özüyle Allah'a kul olanlar ise başka.

129- Ve bunu sonrakiler için ders olarak bıraktık.

130- İlyâs da barış ve huzur üzereydi.

131- Muhakkak ki Bizi anlayana, tüm özüyle bağlı olana, işte böyledir karşılık.

132- Muhakkak o, Bizim kulumuz olduğundan emin olanlardandı.

133- Doğrusu Lût da şüphesiz hakikatleri anlatmak için açığa çıkanlardandı.

134- O ve onun ailesi, topluca Bizde necat buldular.

135- Cehalet hallerinde kalıp irfaniyetten yoksun olanlar hariç.

136- Sonra cehalet hallerinde kalan başkaları da Bizi anlamaktan yoksun kaldılar.

137- Doğrusu siz bunlardan ders alıp sarsılıp uyanmaz mısınız?

138- Gafletten uyanıp, artık hiç akıl etmez misiniz?

139- Doğrusu Yûnus da elbette hakikatleri anlatmak için açığa çıkanlardandı.

140- Hakikatlerin ağırlığını taşıyıp sonsuzluğun sahibine sığındı.

141- Böylece gücünün sahibi olmadığını anladı, tüm varlığıyla teslim oldu.

142- Böylece o bir deryaya dalıp gitti ve o Melâmî'ydi.

143- 144- Eğer o her varlıktaki tecellileri idrak eden olmasaydı, elbette kendi bildiklerinin içinde kalır, tüm varlıkta diri olanı hiçbir zaman anlayamazdı.

145- Böylece o tüm varlığından soyunup, kendini Bize bıraktı ve o tüm gücünden geçti.

146- Ve kendi üzerindeki tüm niteliklerin Bize ait olduğunu, böylece tüm varlığın bir özden yayılıp geldiğini anladı.

147- Ve o, kendi toplumunda çok fazla kişiye, tüm varlığı tutan öz olan Bizi anlatmak için ortaya çıktı.

148- Böylece iman ettiler, sonra onlar belli bir zaman hakikatlerimizden faydalandılar.

149- Sonra bazıları da kız çocuklarını Rabbine ve erkek çocukları da kendilerine atfettiler.

150- Yoksa melekleri dişi olarak halk etmişiz ve onlar şahit mi olmuşlar?

151- Onların söyledikleri şeyler gerçek değildir. Elbette onların söyledikleri şeyler, onların yalanlarda kalmalarından dolayıdır.

152- Onlar Allah çocuk edindi de dediler ve muhakkak onlar yalanlarda kalanlardır.

153- Kız çocuklarını erkek çocuklara tercih etti, yalanını da söylediler.

154- Siz hakk ile batılı ayırt eden değilsiniz.

155- Siz hiç hakikatleri düşünüp anlamak istemez misiniz?

156- Yoksa apaçık deliliniz mi var?

157- Eğer doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız kitabınızı getirin.

158- Onların bu yaptıkları ve aralarında ne yaptığını bilmeden olan bu davranışlar, eskiden beri gelen yalanlardan öğrendikleri şeylerdir. Muhakkak ki onlar, kendilerini öne çıkarma, bilmişlik taslama hallerindedirler.

159- Allah noksan sıfatlardan münezzehtir, tarife sığmaz.

160- 161- 162- Ancak tüm özüyle Allah'a kul olanlar; şüphesiz onlar başka şeye kulluk etmezler ve hiçbir şey onları dikkatlice düşünmeden döndüremez.

163- Ancak sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinde bulunan o kimseler, hakk yolundan uzaklaşırlar.

164- Bizi ancak belli bir makamda olanlar bilir.

165- Onlar dosdoğru hakikatler üzere Bize dönmüşlerdir.

166- Yalnızca Bize ait olan tecellilerin idrakindedirler.

167- 168- 169- Şöyle söyleyenler de olur: Keşke bize anlatılanları daha önceden bilenlerden olsaydık. Elbette o zaman tüm özümüzle Allah'a kul olurduk.

170- Artık hakikatleri görmemezlikten gelenler, belki yakın bir zamanda bilirler.

171- Doğrusu Bizim kulumuz olduğunu anlayıp, hakikatleri anlatmak için ortaya çıkanlar, hakikatlerimiz üzere hareket ettiler.

172- Muhakkak ki onlar, elbette hakikatleri idrak edip başarıya ulaşanlardır.

173- Muhakkak ki bütün varlık Bizimdir. Elbette onlarda ki hâkimiyet sahibi Biziz.

174- Artık kendi cehaletlerinde kalanlardan belli bir zamana kadar uzak dur.

175- Onlara bak gözlemle. Belki onlar yakın bir zamanda hakikatleri görürler.

176- Acele edenler, Bizi anlamaktan uzaklaşanlar, sıkıntılarda değil midirler?

177- Bulundukları konumlara göre onlara hakikatler sunuldu. Fakat hakikatler açıklanıp uyarıldıkları halde uyanışları olmadı, kötü hallerde kaldılar.

178- Artık kendi cehaletlerinde kalanlardan belli bir zamana kadar uzak dur.

179- Onlara bak gözlemle. Belki onlar yakın bir zamanda hakikatleri görürler.

180- Rabbin noksan sıfatlardan münezzehtir. Rabbinin yüceliği vasfedilemez.

181- Hakikatleri anlatmak için ortaya çıkanlar barış ve huzur üzeredirler.

182- Bütün her şeyi vücudlandıran, tüm niteliklerin sahibi olan Allah'tır.

SÂD SÛRESİ

1- Yarıp açığa çıkarana. Zikrin sahibi, tüm kâinat kitabından kendini gösterir.

2- Lâkin büyüklük içinde kalanlar hakikatleri görmemezlikten gelirler ve kendilerini Hakk'tan ayrı sanırlar.

3- Onlardan önceki nice nesillerde Bizi anlayamayıp yok olup gittiler. Ne zaman hakikatlere çağrı yapılsa, hemen kendi taptıklarına sığındılar.

4- Kendilerinden onlara hakikatlere çağrı yapan biri geldiğinde şaşırdılar ve hakikatleri görmemezlikten gelip: Bu yalanlarıyla aldatandır, dediler.

5- İlahları bir ilah mı yapmış? Doğrusu bu şaşılacak bir şeydir, dediler.

6- Onların ileri gelenleri hakikatleri dinlemekten kaçtılar ve diğerlerine: Siz de ayrılın ve ilahlarımıza karşı sabırlı olun, elbette sizden istenilen şey budur, dediler.

7- Biz birlikte yaşadığımız topluluklardan böyle bir şey işitmedik, bu ancak sonradan uydurulandan başka bir şey değildir, dediler.

8- Bizim aramızdan bir şeyler anlatmak ona mı verildi, dediler. Bilakis onlar Bizi anlama konusunda şüphe içinde kaldılar. Bilakis onlar kendi zevklerinde, kendi dertlerinde oldular.

9- Yoksa tüm değerlerin yüce sahibi, tüm nitelikleri ihsan eden Rabbinin rahmetini gösteren değerler onlara mı ait?

10- Yoksa göklerin ve yerin ve onlarda olan her şeyin hükümranı onlar mı? Öyleyse varoluşa sebep olanın yüce makamına ulaşsınlar.

11- O anlayışta olanların hepsi, fırkalara bölünüp kaybedenlerden oldular.

12- Onlardan önce de, Nûh'un kavmi ve Âd kavmi ve kibirlere saplanıp kalan firavun da hakikatleri yalanladı.

13- Semûd ve Lût kavmi ve Eyke halkı, işte onlarda ayrılıklarda kaldılar.

14- Onların hepsi de hakikatleri gösterenleri yalanladılar. Böylece hakikatleri anlayamadıklarından dolayı zorluklarda kaldılar.

15- Onlar tüm varlıktaki tek ses olan o kudretli sesi anlayamadılar. Onlar hakikatleri anlamak için az bir zaman da olsa beklemediler.

16- Dediler ki: Rabbimiz! Ölüm vakti gelmeden önce, bizim payımız neyse hemen ver.

17- Onların söyledikleri şeylere karşı sabırlı ol ve hakikatleri an. Kulumuz Dâvûd; kendindeki ve tüm varlıktaki güç sahibini anlamıştı, o hakikatlere yönelen olmuştu.

18- O dağlarda iken her şeyi Bizim var ettiğimizi anladı. Onunla beraber olanlar sabah, akşam hakikatleri anlama içinde oldular.

19- Bütün varlığın O'na geri döndüğünü ve O'nun Ulvîliğinde kaybolduğunu anladı.

20- O sahip olduğu vücudunun Bizim gücümüzle hareket ettiğini anladı ve o sunduğumuz hakikatlerdeki hikmeti anladı ve hakk ile batılı fark etti, hakikatleri konuştu.

21- Rabbine yönelmişken, onun bulunduğu makamın üzerine çıkan, o hasımların haberi sana geldi değil mi?

22- Dâvûd'un yanına geldiklerinde Dâvûd birden onlardan çekindi. Dediler ki: Çekinme! Biz hasım olduk, birbirimize saldırdık, artık sen bizim aramızda hakk ile hükmet ve bize hakikatin yolunu göster, haddi aşma, ancak adil olan yola ilet.

23- Onlardan biri dedi ki: İşte bu benim kardeşim. Onun doksan dokuz koyunu var ve benim bir koyunum var. Buna rağmen bana dedi ki: Onu bana ver ve konuşarak bana üstün geldi.

24- Dâvûd dedi ki: Doğrusu senin tek koyununu kendi çok koyunlarına katmak istemekle zalimlerden olmuştur. Zaten çoğu kimse de her şey kendinin olsun ister, birbirlerine haksızlık eder. Ancak iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar başka. Ve Dâvûd biraz düşünüp anladı; onlar değildi, muhakkak ki kendisiydi, bizim olanları kendinin demekle imtihan edilenin kendi olduğu. Böylece o hemen Rabbinden bağışlanma istedi ve tüm niteliklerin kime ait olduğunu anladı, teslim oldu ve döndü, yöneldi.

25- Böylece o mağfiretimize ulaştı. İşte böylece o Bize ait olan hakikatlere yakın oldu ve güzelce dönülecek yere döndü.

26- Ya Dâvûd! Sen sunduğumuz hakikatleri anladığında, yeryüzünde ardından gelenlere bu hakikatleri aktar. Artık sen insanlar arasında hakk ile hükmet ve kendi çıkarlarına tâbi olma. Yoksa Allah'ın yolundan kendi cehaletine saparsın. Muhakkak ki Allah'ın yolundan kendi cehaletlerine sapanlar, hakikatleri araştırmayı her zaman unuturlar, onlar daha fazla sıkıntılarda kalırlar.

27- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi boş yere halk etmedik. İşte hakikatleri görmemezlikten gelenler öyle zannettiler. Yazık ki hakikatleri görmemezlikten gelenler ateştedirler.

28- Hiç, tüm kâinattaki düzenimizi anlayıp iman edip ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, yeryüzünde fesatlık çıkaranlar gibi olur mu? Hiç, tüm kâinattaki düzenimizi anlayıp, fenalardan sakınıp Allah'a ortak koşmayanlar, hakk'tan dönen, fenalarda kalanlar gibi olur mu?

29- Biz size, her varlığı bir kitap olarak bereketli bir şekilde sunduk. Ondaki delilleri dikkatlice araştırmanız ve hakk üzere aklınızı işletip, ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmanız ve o hâl üzere yaşamanız için.

30- Dâvûd'a Süleyman'ı bağışladık. O kulluğunu güzelce anladı. Doğrusu o hep hakikate yöneldi.

31- Teveccüh anında ona tüm varlığın geldiği soy, tüm varlığı hareket ettirenin ne olduğu gösterildi.

32- Böylece dedi ki: Ben bir aşk ile aşka bağlandım. Rabbimin zikrine hayrla, hatta sûret âleminin sîretine bağlandım.

33- O kendi cehaletini bırakıp aslına döndü, böylece temizlenmeye başladı. Yönünü başka hiçbir yere döndürmeden yüce olana döndü.

34- Doğrusu Süleyman Bizi anlamak için dikkatice düşündü. O, oluşturduğumuz sûret vücudunun hakikatlerini manevi makam üzere tefekkür etti ve Bize yöneldi.

35- Dedi ki: Rabbim bana mağfiret eyle. Bana varlığın içyüzünü anlamayı bahşet. Ben sonradan birlik şuurundan uzaklaşmayayım. Muhakkak ki tüm lütuflar sendendir.

36- Böylece o; bütün her yeri Bizim kapladığımızı anladı. Rüzgârın esip gitmesi gibi, o her varlıktaki işleyişi, her yönden bir huzur içinde hissetti.

37- 38- Ve bütün şeytani hallerde olanlar, büyüklük taslayıp işleyişi kendine nispet edenler ve kendilerine gavslık isnat edenler ve diğer o hallerde olanların hepsi, kelepçeler içinde birbirlerine bağlandılar.

39- Böylece Dâvûd verdiğimiz lütufları anladı. Sonra da hiçbir beklenti içinde olmadan hakikatlere sımsıkı yapıştı.

40- Doğrusu o, Bize ait olan yüce makamlara ulaştı ve güzelce dönüp yöneldi.

41- Kulumuz Eyyûb'ü de an. Hani Rabbine nida etmişti: Şeytani haller, hastalıklar ve müşkiller beni yordu.

42- Gittiğin yolda sağlam hareket et, işte ulaşacağın o hakikatlerle tertemiz olacak ve rahatlayacaksın ve fayda bulacaksın, diye bildirildi.

43- Ona, onun gibi dostlar bahşettik. Rahmetimiz üzere onlarla beraber hareket edenler, onlar gibi hakikatlerin arayışında oldular ve hakk üzere akıllarını çalıştırıp, hakikatleri anlamak, anlatmak üzere oldular.

44- Eyyûb'e bildirildi: Seni gaflete düşüren şeytani hallerden elini çek, sonra o hallerden uzak dur ve ahdini bozma. Doğrusu o sabırlıydı, Bize karşı ilâhî bir aşk ile bağlıydı, kulluğunu güzelce yerine getirendi, doğrusu o hep hakka yönelirdi.

45- Kullarımız, İbrâhim'i, İshâk'ı ve Yâkûb'u da an. Onlar da gücün sahibini bilenlerdendi ve hakikatleri idrak edenlerdendi.

46- Doğrusu onlar tüm içtenlikleriyle Bize bağlıydılar. Amelleri hep hakikatler üzereydi. Bulundukları yerlerde hep hakikatleri anarlardı.

47- Doğrusu onlar; hakikatlerimizle hareket eden, iyilikler yolunda olan, güzide kimselerdi.

48- İsmâil, el-Yesa ve Zülkifl'i de an. Onların hepsi iyilikler yolunda olanlardı.

49- Tüm bunlar hakikatler yolunda olanları anmaktır. Muhakkak ki fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlar, elbette dönülecek yerin en güzelindedirler.

50- Onlar varlığın hakikatini keşfetmişlerdir, tüm tecellileri idrak etmenin huzuruna ulaşmışlardır.

51- Onlar aradıkları hakikate ulaşmanın rahatlığındadırlar, kesretin hakikatini anlamışlardır ve ilmin zevkindedirler.

52- Ve onlar her an Hakk'ın seyrindedirler, baktıkları her yerde tüm varlığa ayrım yapmadan Hakk ciheti ile bakarlar.

53- İşte bunlar, hakikatleri her an inceleme içinde olduğunuzda, size vaat edilen şeylerdir.

54- Muhakkak bu bitip tükenmeyen Bizim lütuflarımızdır.

55- İşte bu böyledir. Şüphesiz Allah'ı idrak edemeyip putlar edinenler ise, fenalar içinde döner dururlar.

56- Onların bulundukları hâl, yakıp yıkıcı haller içinde olmaktır. İşte o ne kötü bir hâldir.

57- İşte bu onların hiddet hallerini zevk edinmeleri ve kendi var ettikleri cehalet kirliliğinden dolayıdır.

58- Aynı hallerle hareket edip, suretlerde kalan nicelerinin halleri işte hep böyledir.

59- İşte bu gruplar birbirlerini fenalara sürüklerler, saldırgandırlar. Onların samimi dostlukları yoktur. Muhakkak ki onlar yakıp yıkıcı hallerde bulunurlar.

60- Onlar birbirlerine: Bize kötülüğü siz verdiniz, dostluğu yok ettiniz, böylece ne kötü hallerde kaldık, derler.

61- Rabbimiz! Bizi kim bu hallere düşürdüyse, bundan dolayı ateşin içinde kat kat sıkıntılarını arttır, derler.

62- Biz hakikatlerini anlamadık, kâmil kişi olamadık, biz kötülük yolunda olanların sözlerine uyduk, derler.

63- Derler ki: Onlardan alay etmeyi, küçümsemeyi edindik. Yoksa bundan dolayı mı bakışlarımız hakikatlerden saptı?

64- Muhakkak ki işte bunlar gerçektir. Düşmanlık içinde olanlar hep yakıp yıkıcı haller içindedirler.

65- De ki: Ben sadece hakikatlere çağrı yapan bir uyarıcıyım. Hiçbir şeyi ilah edinmeyin, ancak bir olan, bütün her şeyi tecellileriyle sımsıkı tutanın Allah olduğunu anlayın.

66- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi vücudlandırandır. Bütün değerlerin yüce sahibidir, bütün nitelikleri bahşedendir.

67- 68 - De ki: O, tüm varlıktan hakikatlerini bildirendir, işleyişteki karar sahibidir. Siz ondan ayrı değilsiniz.

69-70- De ki: Bilgili kimseler hakikatler hakkında mütalaa ettikleri zaman, benim henüz hakikatler hakkında bir bilgim yoktu. Bana da hakikatler bildirildi. Ben sadece hakikatleri apaçık açıklayıp uyarıyorum.

71- Rabbin bildirdi: Tüm varlıktaki gücün sahibi olduğumu, insanı özümden halk ettiğimi anlayın.

72- İnsanı en güzel sıfatlarla düzenledim ve içine ruhumdan üfledim. Artık bu hakikati anlayıp tüm varlığınızla teslim olun.

73- Böylece bütün varlıktaki gücü bir bütünlük içinde anlayan insan; tüm varlığından geçip, bir teslimiyet içinde olur.

74- Ancak, varlığın sûretinde kalıp sîretini görmeyen ise bir teslimiyet içinde olmaz, kibirlilik içinde kalır ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden olur.

75- Bildirildi: Ey sûretlerde kalan! Sen de tüm niteliklerimi taşır bir halde yaratıldın, fakat sen kibirlendin, seni teslim olmaktan men eden şey neydi? Yoksa yücelik sana mı ait?

76- Sûretlerde kalan; benlik içinde kalır, yakıp yıkıcı hallerinden dolayı yaratılışı anlayamaz, kendini diğer yaratılanlardan daha hayırlı görür ve o yaratılanları bir sûret görür ve sîretini göremez.

77- O halde olana bildirilir: Sen varlığın dış yüzünde kaldın, iç yüzünü göremedin. İşte doğrusu sen hakk'tan uzaklaştın.

78- Ve doğrusu sen; yaratma yasalarıyla her an varlığa sahip olanı anlamadın, rahmetten uzaklaştın.

79- O halde olan: Rabbim! Diriliği anlayacağım vakte kadar bana mühlet ver, der.

80- Bildirilir: Doğrusu sen o hakikati anlamayı hep tehir ettin durdun.

81- Ancak zaman, ecel gelinceye kadardır.

82- O halde olan der ki: Bundan sonra bana uyanların hepsi, senin değerlerini kendilerine nisbet edip, elbette hakikatlerden uzaklaşacaklardır.

83- Ancak onlardan tüm özü ile hakikatlere bağlı olup, senin kulun olduğunu anlayanlar hariç.

84- Bildirildi: İşte doğru olan ve söylenen hakikat budur.

85- Senin gibiler ve sana tâbi olanların hepsi, şüphesiz cehaletin cehenneminde kalanlardır.

86- De ki: Ben sizden hiçbir ücret istemiyorum ve bir şey iddia edip karşılık da bekleyecek değilim.

87- Bu bütün insanlar için sadece hakikatleri hatırlatmaktır.

88- O bildirilen hakikatleri bir zaman sonra elbette öğreneceksiniz.

ZÜMER SÛRESİ

1- Ortaya çıkan her varlık; tüm değerlerin yüce sahibi, ilmin sahibi olan Allah'ın bir kitabıdır.

2- Muhakkak ki Biz, işte o varlık kitabında size tüm hakikatleri sunduk. Bundan sonra tüm özünüzle Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın, dinin O'na ait olduğunu bilin.

3- Varlığın yaratılış yasaları Allah'a mahsus değil midir? Ondan başka evliya edinenler: Biz onlara kulluk etmiyoruz, ancak Allah'a yaklaştırsınlar diye onlara yakın oluyoruz, derler. Onlar aralarında, tüm varlıktaki hâkimiyet sahibinin Allah olduğu hakkında ihtilafa düştüler. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelenler, yalanlarda kalan o kimseler, Allah'a yol bulamazlar.

4- Eğer Allah'ı anlamayı isteselerdi; varoluşun hakikatlerine sarılırlar, elbette yaratılan şeyleri anlamayı tercih ederlerdi, başka bir şey istemezlerdi. Allah O'dur ki, O tüm tecellilerin sahibidir, tüm varlıkta tekliğini gösterendir, tüm varlığı idare edendir.

5- Gökleri ve yerleri hakk ile halk edendir. Geceyi gündüzün üzerine döndürür, gündüzü gecenin üzerine döndürür. Güneş'i ve ay'ı düzenleyendir, bütün hepsi belirli bir zaman diliminde akar gider. Tüm değerlerin yüce sahibi olan, mağfiret eden O değil midir?

6- Sizi tek bir nefisten yarattı. Sonra ondan çeşit çeşit düzenledi ve size tüm varlıktan çeşit çeşit değerler verdi. Analarınızın karnında, üç karanlık dönem içinde yaratılıştan yaratılışa geçirerek sizi yarattı. Sizi vücudlandıran Allah işte budur. Mülkünde hükümran olan O'dur. İlah yoktur, O vardır. Böylece nasıl olur da taşkınlık yapar benlik isnat edersiniz.

7- Eğer hakikatleri görmemezlikten gelir örterseniz, muhakkak ki sizdeki ve tüm varlıktaki değerlerin sahibinin Allah olduğunu anlayamazsınız. Hakikatleri görmemezlikten gelenler O'nun kulu olduğunu anlayamazlar, huzur bulamazlar. Eğer nimetlerin sahibini bilip teslimiyet içinde olursanız, size O'nun rızasına ulaşmak vardır. Bir başkasının yükünü bir başkası taşıyamaz. Sizin kaynağınız sizi vücudlandırandır ancak. Yapmış olduğunuz

şeylerden hakikatlerin incelikleri size bildirilir. Muhakkak ki O ilmin sahibidir, gönüllerin sahibidir.

8- İnsana bir sıkıntı dokunsa, o sıkıntıdan kurtulmak için hemen Rabbine yönelir. Sonra o bir nimete kavuştuğu zaman unutur, daha önce de yaptığı gibi yönelen olmaz ve o hakikat yolunu bırakır dalalet içinde kalır, Allah'a karşı kendine varlık isnat eden olur. De ki: Yalnızca menfaatleri için yaşayanlar, az da olsa hakikatleri görmeyip örtenler, muhakkak ki yakıp yıkıcı hallere sahiptirler.

9- O kimse ki; her anını saygıyla, itaat ederek geçirir, cehaletin karanlığından kurtulup tüm varlığıyla teslim olur ve tüm varlığı tutanı idrak eder, sonunda kötü hâle düşmekten sakınır ve Rabbinin rahmetini ister. De ki: Bilen bir kimseyle, bilmeyen bir kimse hiç bir olur mu? Ancak hakk üzere aklını işletenler, hakikatleri anlayıp o hâl ile bu âleme bakarlar.

10- De ki: Ey iman edip kulluğunu idrak edenler! Sizi vücudlandırana karşı fenalara düşmekten kaçının, O'na ortak koşmayın. Güzel davranışlar içinde olan kimselerden olun. İşte bu yaşadığınız dünyada iyilikler üzere olun ve yeryüzünde Allah'ın hakikatleri için yayılın, sadece sevgiyle davranın. Sabredenlere sonsuz karşılıklar vardır.

11- De ki: Allah'ın kulu olduğumu, varlığın yaratılış yasalarının O'na mahsus olduğunu, tüm varlıkta işleyenin O olduğunu anladım.

12- Ve öncelikle barış ve huzur üzere olmam hükmedildi.

13- De ki: Beni vücudlandırana karşı kendime varlık isnat etmekten çekinirim, böyle yaptığım zaman büyük sıkıntılarda kalırım.

14- De ki: Sadece Allah'ın kuluyum, din O'na mahsustur.

15- Artık kulluğunuzu anlayın, O'nun hakikatlerinden başka bir şey istemeyin. De ki: Muhakkak ki dalâlete giden o kimseler, kendilerini ve yakınlarını da ölünceye kadar dalâlete sürüklerler. İşte bu apaçık dalâlet değil midir?

16- Dalâlette olanlar, yakıp yıkıcı hallerde bir gaflet üzeredirler ve onlar bulundukları yerlerde gaflet içinde yaşarlar. İşte, Allah'ın hakikatleri üzere olanlar ve O'na olan kulluğunu bilenler ise, dalâlete düşmekten sakınırlar. Ey kullarım! Dalâlete düşmekten sakının, Bana ortak koşmayın.

17- Batıl olan şeylere kul olmaktan sakınanlara ve Allah'a yönelenlere; hakikatleri bilmenin sevinci vardır, artık onlar kulluğu anlamanın sevincindedirler.

18- Hakikatlerin sözlerini işiten o kimseler, sonra da o hakikatlere en güzel tâbi olanlar, işte onlar Allah'a yol bulurlar ve işte onlar aklını hakk üzere işletenlerdir.

19- Kendi üzerindeki tecellileri görmeyen kimse sıkıntılarda değil midir? Ateşin içinde olan kimseyi sen kurtarabilir misin?

20- Lâkin kendilerini vücudlandıranı anlamak için gayret gösteren ve hakikatlere uygun yaşayan kimseler için yüce makamlar vardır. Onların makamlarında ilim vardır, onlar iç içe geçen o yüce makamlar üzere hareket ederler. Allah'ın sözleri sonsuzdur. Allah'ın sözleri her an gerçekleşir.

21- Allah gökten yağmuru nasıl indirir görmez misin? Sonra onu toprağın içine girmesini sağlar. Yeryüzünün içinden onu kaynaklar halinde çıkarır akıtır. Onunla çeşit çeşit renklerde bitkiler verir. Sonra onu görürsün sararmış solmuş, dağılıp gitmiş. Muhakkak ki işte bunların içinde, aklını hakk üzere işletenler için dersler vardır.

22- Kim gönlünü Allah'ı anlamak için açarsa, o barış ve huzur içinde olur. İşte o Rabbinin nuru üzeredir. Kalblerini Allah'ı anlamaya kapatmış olanların ise vah o hallerine. İşte onlar apaçık bir dalâlet içindedirler.

23- Her varlığı bir kitap olarak en güzel sözlerle sunan Allah'tır. Farklı gibi görünen şeyler özde aynıdır, sûret ve sîret olmak üzere iki yönüyle de hikmetler taşır. Sûretlerde kalanlar sıkıntılar içindedirler. Sûretlerin iç yüzünü anlayanlar ise, Rabbine teslim olmanın huzuru içindedirler ve onların kalbinde ancak Allah'ın zikri vardır. İşte Allah'a yol bulmak isteyen kimseler o hakikatler üzere olur. Fakat kim Allah'ın hakikatlerinden uzaklaşırsa, böylece o bir yol gösterici bulamaz.

24- Fena hallerden yüzünü koruyan kimse, ölünceye kadar azap içinde olan kimse gibi midir? Zulmü zevk edinenler için: Siz bir şey kazanmış değilsiniz, denir.

25- Onlardan önce de hakikatleri yalanlayanlar oldu. Kendini ve çevresini idrak edemeyenler, işte onlar nerede olursa olsunlar sıkıntılardadırlar.

26- Böylece onlar zevklere dalarlar, yaşantılarında Allah'ı önemsemezler ve elbette onlar sonunda daha büyük sıkıntılarda kalırlar. Keşke bilenlerden olsalardı.

27- Gerçek şu ki, bu kâinat kitabının içinde bütün delilleri insanlar için ortaya koyduk. Umulur ki onlar varlığın yaratılışını düşünürler, ulaştıkları hakikatlerle bu âleme bakarlar.

28- Tüm kâinat kitabı anlaşılır bir şekildedir, içinde bir çarpıklık yoktur. Umulur ki onlar hakikatleri anlamak için gayret gösterirler ve hakikatlere uygun yaşarlar.

29- Allah bir misali ortaya koyar: Bir kişi ki, onda ortak koşma var, eşkıyalık yapmak var ve bir kişi ki, barış ve huzur üzere olan bir kişi. Bu misaldeki ikisi hiç bir olur mu? Varlığın tüm niteliklerinin sahibi Allah'tır. Fakat onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

30- Muhakkak ki sen ölümlüsün ve muhakkak ki onlarda ölümlü.

31- Muhakkak ki sizin ölüm vaktiniz gelecektir. O ölüm vakti gelmeden, sizi vücudlandırana ait olan hakikatler hakkında kendinizi sorgulayın.

32- Allah hakkında yalan söyleyen ve ona gerçekler sunulduğu halde, yalanlayan kimseden daha zalim olan kimdir? Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin bulundukları hâl, cehaletin cehennemi değil midir?

33- Kim ona verilenlerin doğruluğuna ulaşır ve onu tasdik ederse, işte onlar fenalara düşmekten sakınırlar, Allah'a ortak koşmazlar.

34- Onlar, kendilerini vücudlandırana ait olan hakikatlerden başka bir şey istemezler. İşte tüm içtenliğiyle Hakk'a bağlı olanların istedikleri karşılık budur.

35- Onlar düştükleri fenalardan Allah'ı idrak ederek kurtulurlar ve onlar yaptıkları güzel şeylerin mükâfatını alırlar.

36- Allah kuluna kâfi değil midir? O'nu bırakıp da zanna dayalı şeylere yönelen kimseler, seni kendi vehimleriyle korkutmaya çalışıyorlar. Kim,

Allah'ın hakikatlerini bırakıp kendi cehaletine saparsa, bundan sonra ona yol gösteren olmaz.

37- Allah'a yol bulan kimse ise, artık o hakikatlerden sapmaz. Tüm varlığın yüce sahibi, nimetleriyle gücünü gösteren Allah değil midir?

38- Eğer onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan, elbette Allah, derler. De ki: Öyle ise gösterin bana, Allah'ı bırakıp da tapındığınız şeyler neyi yaratmış? Eğer ben, Allah'ın irade sıfatını anlamada bir sıkıntıya düşsem, onlar bu sıkıntıyı kaldırabilirler mi? Ya da onun rahmetini istesem, o rahmete engel olabilirler mi? De ki: Allah bana yeter. Her şeyiyle O'na teslim olanlar tevekkül edenlerdir.

39- De ki: Ey insanlar! Siz vücud varlığınızı anlamaya çalışın, ben de çalışıyorum. Eğer böyle yaparsanız hakikatleri bilirsiniz.

40- Kim ona gelen müşkili önemsemezse, o devamlı sıkıntıların içinde kalır.

41- Muhakkak ki Biz; hakikatleri bilmeleri için, sana ve insanlara, her varlığı bir kitap olarak sunduk. Bundan sonra kim kendi vücud kitabına bakıp yol bulursa, bu kendi yararınadır ve kim onu anlamaktan uzaklaşırsa, böylece ancak kendi zararına uzaklaşmış olur. Ve sen onların hallerinden sorumlu değilsin.

42- O ölüm anında nefsler Allah'a tam teslimiyet içindedir. O uyku hâli ölüm gibi değildir. Bedenleri sımsıkı tutan O'dur. Ölüm ki O'nun takdiridir ve belli bir zaman içinde son yerine getirilir. Muhakkak ki yaşamı ve ölümü tefekkür eden insanlara, bunda deliller vardır.

43- Yoksa Allah'tan başka şefâatçimi edindiler? De ki: Hiçbir şeye mâlik olamayan ve düşünmeyen şeylere mi döndüler?

44- De ki: Şefâat tamamen Allah'a mahsustur. Göklerin ve yerin hükümranı O'dur. Sonra aslınız olan ona döndürüleceksiniz.

45- Allah'ın birliğinden bahsedildiği zaman, sonlarına da inanmayan o kimselerin kalbleri rahatsız olur ve o kimseler kendi taptıkları anıldığı zaman sevinirler.

46- De ki: Göklerin ve yerin var edicisi, görünmeyen bilinmeyendeki ilmin sahibi ve her an her yerde hazır olan sensin Allah'ım. Kullarının farklı görünüm içinde olmasında hüküm sahibi olan sensin Allah'ım.

47- Yeryüzünde olanların hepsi ve bir o kadarı da eğer zalimlerin olsa, ölüm vakti geldiğinde o kötü sıkıntıdan kurtulmak için hepsini verirlerdi ve onlar, bütün varlığın ortaya çıkıp görünmesinin Allah'tan olduğunu düşünemiyorlar.

48- Ve onlar; ortaya çıkan varlığı anlamaya karşı, fena hallerde kaldılar, hakikatlerden bir şey elde edemediler ve hakikatleri önemsemediler, fena hallere sarıldılar.

49- İnsana bir sıkıntı dokunduğu zaman, o sıkıntıdan kurtulmak için hemen bize yönelir. Sonra o nimetlerimize kavuştuğu zaman: Bu bana verilen ancak ilmim sayesindedir, der. Doğrusu insan, aslını anlayıp bir teslimiyet içinde olmalıdır. Fakat onların çoğu bilemiyorlar.

50- Onlardan önce de böyle söyleyenler oldu. Fakat onlar da edindikleri şeylerin hakikatlerine ulaşamadılar.

51- Böylece onlar fena hallerde kaldıklarından dolayı hakikatlerden bir şey elde edemediler ve o kimseler zalimlerden oldular. İşte fena hallerde kalanlar, hakikatlerden bir şey elde edemezler ve onlar acziyetlerini de anlayamazlar.

52- Bilmezler mi ki Allah, bütün kâinatı sıfatlarıyla yayıp döşeyendir. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak ve O'nun varoluştaki takdir sahibi olduğunu anlamak vardır. Muhakkak ki işte bunların içinde inanan kimseler için işaretler vardır.

53- Kullarıma anlat: Haddi aşıp benlik isnat etmesinler. Allah'ın rahmetinden ümit kesmesinler. Muhakkak ki Allah'ın bütün günahlara karşı mağfireti vardır. Muhakkak ki O mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

54- Sadece Rabbinize yönelin. Size sıkıntılar gelmeden önce tüm varlığınızla O'na teslim olun. Sonra çaresizlik içinde kalırsınız.

55- Ansızın bir sıkıntı size gelmeden önce, Rabbinizden size sunulan o güzel şeylere tâbi olun. Siz, kendinizi ve çevrenizi anlamayı terk etmeyin.

56- Kişi kendisi için der ki: Allah'ı anlamaktan uzak durdum, aşırı gidenlerden olup kendime varlık isnat ettim, ayrılık içinde kaldım ve ben hakikatleri önemsemeyenlerden oldum.

57- Ya da der ki: Keşke Allah'a yönelseydim, elbette o zaman fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazdım.

58- Ya da ölümün o sıkıntısını gördüğü zaman: Keşke benim için bir kere daha imkân olsa, o zaman ben tüm özümle iyilikler yolunda olurdum, der.

59- Doğrusu kendinizde işaretlerimiz vardı. Fakat onları yalanladınız ve kibirlendiniz ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden oldunuz.

60- O halde olan kimseleri görürsün ki, onlar ölünceye kadar Allah'a karşı yalanlarda kalırlar. Onların yüzleri bir karamsarlık içindedir. Kibirlilik içinde olanların bulundukları hâl, cehaletin cehennemi değil midir?

61- İrfan sahibi olanlar, fenalardan sakınanlar, Allah'ta selamet bulurlar ve onlar fena hallere temas etmezler ve onlarda kederli haller yoktur.

62- Bütün varlığı halk eden Allah'tır ve bütün varlığın işleyişinde yetkili olan O'dur.

63- Göklerdeki ve yerdeki değerler O'nundur. Allah'ın ayetlerini görmemezlikten gelenler ise, işte onlar hüsrandadırlar.

64- De ki: Ey hakikatleri bilmeyenler! Allah'ı bırakıp da zanna dayalı şeylere kulluk etmemi mi emrediyorsunuz?

65- Doğrusu sana ve senden öncekilere de bildirildi: Eğer ortak koşanlardan olursanız, amelleriniz hiçbir işe yaramaz ve elbette kaybedenlerden olursunuz.

66- Öyleyse yalnızca Allah'a kul ol ve varlığının sahibini bilip teslim edenlerden ol.

67- Allah'ı hakkıyla bilemediler, O tüm varlıktaki kudrettir. Yeryüzünde olanların hepsi kıyamete kadar O'nun tutuşundadır ve gökleri bir arada sapasağlam tutan O'dur. O noksan sıfatlardan münezzehtir ve Zâtıyla yüce olandır. Yine de Allah'ın yüceliğinin yanında kendilerine varlık isnad ediyorlar.

68- Gönlüne hakikatler üflenen kimse, göklerde ne varsa ve yerde ne varsa Hakk'ın nuru ile sarıldığını bilir. Ancak Allah'ı anlamayı isteyen kimsenin gönlüne hakikatler üfürülür. Böylece onlar, tüm varlığı ayakta tutan o nurun seyrindedirler.

69- Yeryüzü Rabbinin nuru ile aydınlanır, her varlık bir kitap olarak ortaya konur, hakikatlerin haberleri her varlıktan sunulur ve bilenlerden olun, denir. Hakk üzere hareket edenler hakikatleri anlarlar ve onlarda zulmetme yoktur.

70- Herkes yaptığı şeylerin karşılığını bulur. Fâil olan, ilmin sahibi olan Allah'tır.

71- Hakikatleri görmemezlikten gelenler, topluluklar halinde cehaletin cehennemine sürüklenirler. Hatta onlara hakikatleri ortaya koyan biri geldiği halde, o hallerde kalırlar. Onlara o değerleri sunan der ki: Size, sizin içinizden Rabbinizin ayetlerini apaçık açıklayan ve sizin her an bir birlik içinde olduğunuzu açıklayıp uyaran bir Resul gelmedi mi? Derler ki: Evet, fakat biz, bize anlatılan kelimelerin hakikatlerini anlayamadık, sıkıntılarda kaldık, hakikatleri göremedik.

72- Onlara bildirildi: Cehaletin cehenneminde devamlı o haller içinde dolaşır durursunuz. İşte kibirlenenlerin bulundukları hâl ne kötüdür.

73- Rabbine karşı fenalardan sakınan, şirk koşmayan o kimseler; topluluklar halinde huzur içinde olurlar. Onlara hakikatleri sunan biri geldiğinde, onlar hakikatleri anlamak için gayret gösterirler. Onlara o değerleri sunan der ki: Barış ve huzur sizinle olsun, siz temizlendiniz, artık devamlı o hallerde olun.

74- O halde olanlar dediler ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah'tır, biz sadâkatle O'nun gerçeklerine uyarız ve bize sunulan yeryüzünde, nerede olursak olalım isteğimiz huzur içinde yaşamaktır. İşte güzel amellerde olanların karşılığı ne güzeldir.

75- Bütün her yeri kuşatan, bütün varlığı tutan o gücü görürsün. Rabbin varlıktaki tüm niteliklerin sahibidir, bütün her şey O'nun tecellileridir ve hakikat, bütün varlıktaki işleyiştir ve varlığın bütün nitelikleri, bütün her şeyi vücudlandıran Allah'a aittir.

MÜ'MİN SÛRESİ

1- Hâ, Mîm

2- Ortaya çıkan her varlık, tüm değerlerin yüce sahibi, ilmin sahibi olan Allah'ın bir kitabıdır.

3- O kitabı anlayan; fenalardan kurtulur, hatalarını anlar döner, zorlu müşkilleri çözülür. Tüm niteliklerin sahibi O'dur. O'ndan başka güç yoktur. Dönüş O'nadır.

4- Hakikatleri görmemezlikten gelenler, Allah'ın tüm varlıktaki işaretlerini anlamak için mücadele etmezler. Öyleyse onların topluluklar arasında dönüp dolaşması seni kandırmasın.

5- Onlardan önce Nuh'un kavmi de hakikatleri yalanladı ve onlardan sonrakiler de fırkalara ayrıldılar. Atalarının inancından gidenlerin hepsi, onlara gelen Resullerin anlattıklarını kabul etmeyip, onlara hücum ettiler. Hakikatleri çürütmek için, asılsız, temelsiz şeylere inanıp münakaşalara girdiler. Sonra onlar kendi cehaletlerine sarıldılar, sonra da halleri zorluklarda kalmak oldu.

6- İşte böylece, kendilerini vücudlandıranın tecellilerini, hakikatlerini görmemezlikten gelip örtenler, şüphesiz onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler.

7- Ki O'dur bütün âlemi tutan. Her şey O'nun tecellileriyle var olur. Kendilerini vücudlandıranın niteliklerini anlayanlar, O'na inanırlar ve iman edenlerin mağfirete ulaştıklarını bilirler ve derler ki: Rabbimiz! Bütün her şeyi rahmetinle ve ilminle kuşatan sensin, yaptığı yanlışlardan pişmanlık duyup dönenler için sen mağfiret edensin, senin yoluna tâbi olduk. İşte onlar, sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinin sıkıntısından korunurlar.

8- Atalarının yolunda iken hakikatlere dönüp kurtuluşa eren kimseler ve onlarla birlikte hareket edenler ve onları izleyenler; onlara bahsedilen hakikatleri anlayıp, tüm tecellilerin sahibini anlamanın huzuruna ulaşırlar. Derler ki: Rabbimiz, muhakkak ki sen tüm değerlerin yüce sahibisin, tüm varlığa hâkim olansın.

9- Onlar fena hallerden sakınırlar. Kim fena hallerden her zaman sakınmaya devam ederse, böylece o, her şeyin Allah'ın özünden var olduğunu anlar. İşte büyük kurtuluş budur.

10- Şüphesiz hakikatleri görmemezlikten gelenlere bildirilir: Tüm varlıkta yüceliğini gösteren Allah'ı anlamaktan kaçınmayın, O'nu anlamaktan kaçınmanız kendinizi anlamaktan kaçınmanızdır. İman etmeniz için davet edildiğinizde, artık hakikatleri görmemezlikten gelmeyin.

11- Derler ki: Rabbimiz! Sen bize hayat verensin, Hayy sırrını bağışla ve sen bize ölümü sunansın, ölmeden ölümün sırrını bağışla. Biz fenalarda kaldığımızı anladık. Bundan sonra hakikatlerin yolunda olmak için var mı bir çıkış yolu?

12- Allah'ı idrak etmek için Tevhîd'e davet edildiğinizde, işte şöyleydiniz: Hakikatleri görmemezlikten gelip örtüyordunuz ve inancınız ortak koşma üzerineydi. İşte böylece tüm varlığa hâkim olan, tüm varlıkta ilmiyle yüce olan Allah'ı bilemiyordunuz.

13- Ki O'dur size ayetlerini her an gösteren. Ulvî Âlem'den yaşam için gerekli olan sıfatları size sunan. O'na yönelenden başkası varlığın yaratılış inceliklerini düşünmez.

14- Eğer hakikatleri görmemezlikten gelme hallerinizden kaçınmak istiyorsanız, bundan sonra tüm içtenliğinizle Allah'a yönelin, dinin O'na ait olduğunu anlayın.

15- O'nun kulu olduğunu anlamak isteyen kimse için; tüm varlıktaki işleyişin ruhuna ulaşmak vardır. Bütün her yerin sahibini anlama içinde olup makamlarda manevi yükseliş vardır. Açıklanan hakikatler için her an yakınlaşmak vardır.

16- İşte o idrakte olanlara her zaman bütün gerçekler apaçıktır. Bütün varlıkta Allah'ın hakikatleri ve her an mülkü idare edenin kim olduğu ve bir olanın ve tüm varlığı tecellileriyle sımsıkı tutanın Allah olduğunun hakikati hakkında onlara gizli bir şey yoktur.

17- Her insan yaptığı şeylerin karşılığını her zaman bulur. Hiçbir zaman haksızlık yapılmaz. Muhakkak ki Allah'ın hesabı seridir.

18- Yakınlığı anlayıncaya, kalbler hakikatlere sahip oluncaya kadar, onlara her zaman hakikatleri açıklayıp uyar. Onlar öfkelerini yenip yutsunlar. Zalimlerin samimiyeti olmaz ve birliğe itaatleri de yoktur.

19- Onların hainlikleri gözlerinden bilinir ve gönüllerinde gizledikleri hakikatler değildir.

20- Tüm varlığı hakikatleri gösterir bir şekilde meydana getiren Allah'tır. O'nu bırakıp da zanna dayalı yöneldikleri şeyler, hiçbir şey meydana getiremezler. Muhakkak ki Allah, işittirendir, gördürendir.

21- Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Onlardan öncekilerin âkıbetleri nasıl olmuş bakıp da görmezler mi? Onlardan daha güçlü, daha fazla olanlar da oldu ve yeryüzünde eserler bıraktılar. Fakat onlar Allah'ın hakikatlerini bırakıp, kendi fenalarına sarıldılar ve onlar Allah'ın koruyuculuğunu da anlayamadılar.

22- Hâlbuki onlara, hakikatleri apaçık delillerle açıklayan, onlardan resuller gelmişti. Fakat onlar hakikatleri görmemezlikten geldiler. Böylece Allah'ın hakikatlerini bırakıp, kendi fenalarına sarıldılar. Doğrusu O'nun bütün her şeyi tutan güç olduğunu anlayamadılar, daha fazla müşkillerde kaldılar.

23- Doğrusu Mûsâ delillerimizle Bizi anlatmak ve bütün âlemin sahibini açıklamak için açığa çıkmıştı.

24- Firavun'a da ve Hâmân'a da ve Kârun'a da. Fakat onlar ona: Yalanlarıyla etkili olandır, dediler.

25- Böylece Mûsâ, Bize ait olan hakikatlerle onlara geldiği zaman, dediler ki: Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün ve kadınlarını sağ bırakın. Fakat kendi cehaletlerine sapıp, hakikatleri görmemezlikten gelenlerin planları boşunadır.

26- Firavun dedi ki: Bırakın beni Mûsâ'yı öldüreyim, yöneldiği Rabbi onu kurtarsın. Doğrusu ben, onun sizin dininizi değiştirmesinden, sonra da yeryüzünde kargaşa çıkarmasından korkuyorum.

27- Mûsâ dedi ki: Ben kibirli olmanın bütün hallerinden, her an bir hesap içinde olmaya ve inanmayanların o hallerinden, sizi de vücudlandıran ve beni de vücudlandırana sığınırım.

28- Firavun ailesinden imanını gizli tutan, inanmış kâmil bir kişi dedi ki: Beni vücudlandıran Allah'tır, diyen bir adamı öldürecek misiniz? O size hakikatleri apaçık açıklıyor, sizi de vücudlandıran diyor ve eğer yalan söylüyorsa, kendi zararınadır ve eğer doğru söylüyorsa, sizin yararınızadır. Ki o size bazı vaatlerde bulunuyor. Muhakkak ki taşkınlık içinde olan, yalanlarda kalan o kimseler Allah'a yol bulamazlar.

29- İnanmış kişi dedi ki: Ey insanlar! Sizlere, her an mülkün sahibinin kim olduğu yeryüzünde apaçık gösteriliyor. Eğer bize sunulan Allah'ın hakikatlerini anlayamayıp sıkıntılarda kalırsak, bize kim yardımcı olacak. Firavun da dedi ki: Kendi görüşümden başka görüş kabul etmem, sizleri kendi bildiğim doğru yola götürürüm başka yola götürmem.

30- İnanmış kişi dedi ki: Ey insanlar! Ben sizlerin de, daha önce benzerleri görülen, bölük bölük olacağınız o vakitten çekiniyorum.

31- Nûh kavmi ve Âd kavmi ve Semûd kavmi de ve onlardan sonrakiler de benzeri durumlarda kaldılar. Allah kulları için kötülüğü irade eden değildir.

32- Ey insanlar! Ben sizin birbirinize girip darmadağın olacağınız o vakitten çekiniyorum.

33- O vakit geçmişteki eski cehaletlerinize dönmenizden çekiniyorum. Sizin için Allah'tan başka bir koruyucu da olmaz ve kim Allah'ın hakikatlerini bırakır kendi cehaletine saparsa, bundan sonra ona bir yol gösteren de olmaz.

34- Doğrusu daha önce de size apaçık açıklamalarla Yusuf gelmişti. Sonra da sizler, onun sunduğu hakikatler hakkında şüphelerden kurtulamadınız. O öldüğü zaman dediniz ki: Bundan sonra Allah'ın hakikatlerini anlatan bir resul asla açığa çıkmaz. İşte taşkınlık içinde olup, şüpheler içinde olan o kimseler Allah'ın hakikatlerinden uzaklaşıp, kendi cehaletlerine saparlar.

35- Onlar; bir delil olmaksızın Allah'ın ayetleri hakkında tartışmaya giren kimselerdir. Allah'a ait olan hakikatler hakkında ve iman eden kimseler hakkında bir öfke içindedirler, kibirlidirler. İşte Allah'a karşı büyüklenenlerin, zorbalık halinde olanların hepsinin kalbleri hakikatlere kapalıdır.

36- 37- Firavun dedi ki: Ey Hâmân! Bana yüksek bir bina inşa et, belki de ben o sebeple erişirim, Ulvî Âlem'e yol bulurum, böylece Mûsâ'nın ilahına

ulaşırım ve ben zannederim ki o bir yalancı. İşte böylece firavun kötü amelleriyle büyüklendi ve o yolda başarılı olamadı ve firavunun hileleri tutmadı, ancak hüsran içinde kaldı.

38- İman eden o kimse dedi ki: Ey insanlar! Bana uyun ki sizi irşat yoluna ulaştırayım.

39- Ey kavmim! Dünya hayatı sadece faydalanma yeridir ve muhakkak ki sonuçta bütün mekânların değişmez sahibi O'dur.

40- Kim kötü şeyler yaparsa, böylece misli kadar karşılık görür. Erkek ve kadınlardan kim dosdoğru iyi çalışmalarda olursa, o müminlerdendir. Böylece işte onlar huzur içinde olurlar, o hakikatlerden sonsuz bir şekilde faydalanırlar.

41- Ey kavmim! Sizi kurtuluştan başka bir şey için davet etmiyorum. Siz ise beni ancak ateşe davet ediyorsunuz.

42- Siz beni; Allah'ın hakikatlerini görmemezlikten gelip örtmeye ve bir ilme dayalı olmayan şeylerle, O'na ortak koşmaya davet ediyorsunuz. Ben ise sizi; ancak tüm değerlerin yüce sahibine, mağfiret sahibine davet ediyorum.

43- Sizin beni çağırdığınız şeylerin bir zararı da bir faydası da yoktur. O şeylerin dünya için ve sonunuz için hakikatler hakkında bir davetleri yoktur. Biz sadece Allah'a yöneliyoruz. Muhakkak ki taşkınlık içinde olanlar, yakıp yıkıcı hallere sahip olanlardır.

44- Bundan sonra size söylediğim şeyleri hatırlayın, ibret alın. Bütün varlığın işleyişi ancak Allah'ın yetkisindedir. Muhakkak ki Allah kullarına her an hakikatleri gösterir.

45- Böylece o iman eden kimse, Allah'a karşı fena hallere düşmekten, hileli şeylerden korundu. Firavun ailesi de kötü sıkıntılarda kaldı.

46- Onların istedikleri, sabah akşam yakıp yıkıcı hallerde olmaktır. Firavun ailesi günlerini, vakitlerini hep o hallerle geçirip daha fazla sıkıntılarda kaldılar.

47- Yakıp yıkıcı haller içinde olanlar birbirleriyle tartıştıkları zaman, zayıf olanlar büyüklenenlere derler ki: Doğrusu biz size uyduk, artık siz yakıp yıkıcı hallerde olmaktan bizi uzaklaştırabilir misiniz?

48- Büyüklenen o kimseler: Hepimiz o hallerdeyiz, derler. Muhakkak ki Allah kulları arasında hükmün sahibidir.

49- Cehaletin o hallerini değer görmüş, yakıp yıkıcı haller içinde olan o kimseler derler ki: Rabbinize dua edin, o vakit sıkıntıları bizden kaldırsın.

50- Dediler ki: Size hakikatleri apaçık açıklayan Resul gelmedi mi? Geldi, dediler. Onlar da: Öyleyse neden yönelmediniz, dediler. Fakat hakikatleri görmemezlikten gelenler yönelmezler, onlar ancak hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine saparlar.

51- Hakikatlerimizi apaçık anlatanlar ve yaşantılarında iman içinde olan kimseler, elbette Bizim yardımımızı anlarlar ve her zaman hakikatleri bilmek isterler.

52- Zalimlerin mazeret üretmelerinin hiçbir zaman onlara bir faydası yoktur ve onlar Allah'ı idrak edemeyip, rahmetten uzaklaşırlar ve onlar kötülüğü yurt edinirler.

53- Doğrusu Mûsâ sunduğumuz hakikatleri anlayanlardandı, doğru yol üzereydi. İsrailoğullarına da hakikatlerin sözlerini miras bıraktık.

54- Hakikatlerin sözleri, hakk üzere aklını işletenler için yol göstermedir ve öğüttür.

55- Bundan sonra sabret. Muhakkak ki Allah'ın vaati hakktır. Düştüğün hataları anla, bir daha yapmamak için gayret göster. Sabah akşam, seni vücudlandıranın tüm niteliklerin sahibi olduğunu anla, fiil, sıfat, Zatının tecellilerini idrak et.

56- Bir delil olmaksızın, Allah'ın ayetleri hakkında tartışmaya giren kimseler ise, onların gönüllerinde kibir vardır. Onlar hakikatlere ulaşacak olanlar değildir. Bu hallerden Allah'a sığının. Muhakkak ki O işittirendir, gördürendir.

57- Elbette göklerin ve yerin halk edilmesinde de, insanların halk edilmesinde de yücelikler vardır. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

58- Hakikatleri gören ile hakikatleri görmeyen ve iman eden, iyi çalışmalar içinde olan ile kötülük yapan bir değildir. Az da olsa hakikatleri düşünüp o hakikatlerle bakmaz mısınız?

59- O ölüm vakti muhakkak ki gelecektir, bunda şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu bunu idrak edemiyorlar.

60- Sizi vücudlandıran, her an tüm varlığınızdan size: Kendinize yönelin, kendinizde Beni arayın, diye seslenir. Muhakkak ki kendilerini büyük görenler Bana olan kulluklarını anlayamazlar, hakir bir halde cehaletin cehenneminde kalırlar.

61- Allah, ki O'dur içinde sükûnet olan geceyi ve aydınlık olan gündüzü size sunan. İnsandaki sıfatların sahibi muhakkak ki Allah'tır. Fakat insanların çoğu, kendilerinde olan sıfatların sahibinin Allah olduğunu bilip teslim etmezler.

62- İşte Allah sizi vücudlandırandır. Bütün her şeyi halk edendir. O'ndan başka güç yoktur. Artık hakikatleri bırakıp eski cehalet bilişlerinize dönecek misiniz?

63- Allah'ın ayetlerini idrak edemeyip kabul etmeyenler, işte onlar hakikatleri bırakıp eski cehalet bilişlerine dönenlerdir.

64- Allah, ki O'dur yeryüzünü kalınacak bir yaşam yeri olarak size sunan. Gökyüzünü oluşturan. Sizi sûretlendiren, böylece siz güzelce sûretlendiniz. Size tertemiz rızıklar verdi. İşte Allah, sizi vücudlandırandır, tüm varlığı da vücudlandırandır, Allah, sıfatlarıyla, zâtıyla yüce olandır.

65- Diri olan O'dur, O'ndan başka güç yoktur. Bundan sonra tüm içtenliğinizle O'na yönelin. Din O'na aittir. Bütün tecelliler, bütün varlığı vücudlandıran Allah'a mahsustur.

66- De ki: Beni vücudlandıranın apaçık delillerini anladığım zaman, şüphesiz ben Allah'tan başkasına yönelenlerin kulluk ettiği şeylerden uzak durdum ve ben, tüm varlığı vücudlandıranın tüm varlıktaki işleyişine teslim oldum.

67- Ki O sizi topraktan var edendir. Sonra bir nutfeden, sonra bir damla bağlanmış hücreden, sonra siz bebek olarak çıkarılırsınız. Sonra siz bir olgunluk içinde büyür güçlenirsiniz. Sonra bir yaşlılık içinde olursunuz ve sizden kiminiz önceden vefat eder ve kiminiz belli bir süreye kadar ulaşırsınız. Artık siz umulur ki düşünür, hakikatleri anlarsınız.

68- Ki O hayat verendir ve ölümü sunandır. Böylece bir iş olacağı zaman sadece ona ol der, böylece olur.

69- Allah'ın ayetleri hakkında tartışanları görmedin mi? Nasıl da hakikatlerin dışına çıkıp gereksiz konuşuyorlar.

70- İşte o kimseler hakikatlerin sözlerini yalanladılar ve açığa çıkardığımız şeyleri, hakikatlerimizi gösterenlerin söyledikleri sözleri anlayamadılar. Belki de onlar yakında bilirler.

71- Onlar kendi benlik prangalarına bağlı olarak hareket ederler.

72- İçlerinde kaynayan öfke halleri, sonra da yakıp yıkıcı olan halleriyle hareket ederler.

73- Sonra da onlara, ortak koştuğunuz şeyler nerede, denir.

74- Derler ki: Allah'ı bırakıp, zanna dayalı şeylere yöneldik, kendimizden uzaklaştık. Bilakis önceden yöneldiğimiz şeylerin ne olduğunu bilemedik. İşte böylece hakikatleri görmemezlikten gelenler Allah'ı anlamaktan uzaklaşırlar.

75- İşte bu sebeple siz; yeryüzünde hakikatlerden başka şeylere yöneldiniz, hakikatleri önemsemediniz ve bu sebeple de siz bir benlik içinde kalıp taşkınlık ettiniz, diye bildirilir.

76- O halde olanlar, devamlı cehaletin cehenneminde bulunurlar. Bu hallerde olanların o kibirlilik halleri ne kötüdür.

77- Bundan sonra sabret. Muhakkak ki gerçek olan, tüm varlıktan açığa çıkan Allah'ın tecellileridir. Sana her an her varlıktan hakikatleri gösteriyoruz. Bazı kimseler açığa çıkardığımız hakikatleri anlamaya çalışırlar ya da senin gibi Bize sevgiyle teslimiyet içinde olurlar. İşte böylece aslınız olan Bize dönersiniz.

78- Doğrusu senden öncede Bizi anlatan resuller açığa çıktı. Onlardan senin bildiklerin de var, senin bilmediklerin de var. Her şeyde yetkili olan Allah'ın ayetlerinden başka bir şeyi resuller sunmadı. İşte kim, her varlıkta Allah'ın işleyişini anladığı zaman, tüm hakikatleri ile varoluşu anlayacaktır. Asılsız olan şeyler içinde olanlar ise anlayamazlar.

79- Allah size hayvanları sundu, onların kimini incelersiniz ve kiminden de beslenirsiniz.

80- Sizin için onlarda faydalar vardır ve bir yere ulaşmak için onların üstünde yolculuk yaparsınız ve onlarla uzağa yük taşırsınız. Gönüllerinizin içinde onlara yer verin.

81- Allah size ayetlerini tüm varlıktan her an gösteriyor. Bundan sonra Allah'ın ayetlerinin hangisini inkâr edebilirsiniz?

82- Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Onlardan öncekilerin âkıbetleri nasıl olmuş bakıp da görmezler mi? Onlardan daha güçlü, daha kalabalık olanlar oldu ve yeryüzünde eserler bıraktılar. Fakat onların kazandıkları şeylerin onlara bir faydası olmadı.

83- Onlara; onların kendinden, hakikatleri apaçık açıklayan Resuller geldiği zaman, kendilerindeki bilgiyi bir şey sanıp alaycı davrandılar. Onlar alay ettikleri şeylerle sarılıydılar.

84- Böylece onlar bir zorluk gördükleri zaman: Allah'a ve O'nun tek olduğunu inandık, O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik, dediler. İşte, bir zorluk gördüklerinde, o zorluktan dolayı iman edenlerin imanları, onlara bir fayda vermez.

85- Geçmişten geleceğe varlığın işleyişindeki yasalar Allah'a aittir. O kullarından ayrı değildir. İşte hakikatleri görmemezlikten gelenler, bunları anlayamadıklarından dolayı hüsrandadırlar.

FUSSİLET SÛRESİ

1- Hâ, Mîm.

2- Ortaya çıkan her varlık O'nun özündendir, O'nun nurunu yansıtır.

3- 4- Her varlık, O'nun delillerini en ince ayrıntısına kadar gösteren bir kitaptır. Bilen kimseler den olmanız için anlaşılır bir şekildedir, okunabilir bir şekildedir. Huzur veren bilgiler sunar ve hakikatleri apaçık gösterir. Fakat insanların çoğu hakikatlerden yüz çevirip kendi anlayışlarında kalır, böylece onlar duyarlar işitemezler.

5- Dediler ki: Senin bizi davet ettiğin şeylere bizim kalblerimiz örtülüdür ve kulaklarımız işitmekten yoksundur. Seninle bizim aramızda engeller vardır. Bundan sonra senin amellerin senin, bizim amellerimiz bizim.

6- De ki: Ben de sadece sizin gibi bir beşerim. Bana da hayat veren, sizi de ve beni de var eden tek var edicidir. Bundan sonra O'na yönelin ve O'nun lütuflarıyla temizlenin ve ortak koşup kendinize yazık etmeyin.

7- O kimseler, zihinlerini temizleyip varlıklarını sahibine teslim etmezler ve onlar sonunda hakikatleri görmezlikten gelip örterler.

8- Muhakkak ki iman edenlere ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara, kesintisiz karşılıklar vardır.

9- De ki: Gerçekten siz hakikatleri görmemezlikten geliyorsunuz. Yeryüzünde günlerinizi varoluşu anlamadan geçiriyorsunuz. İşte siz, tüm varlığı vücudlandırana karşı kendinizi rakip görüyorsunuz.

10- Yeryüzünün üstünü üreme, çoğalma yeri olarak düzenledi ve orayı bereketli kıldı ve yaşayabilmeniz için orada bir ölçüyle besinler verdi. Artık bir birlik içinde, bir güzellik içinde Rabbe dönerek, hakikatleri araştırıp öğrenme içinde olun.

11- Ulvî Âlem'in hakikatleri için kemalât üzere olun. O karışık düşüncelerde olan kimse; yeryüzü için fazlaca meyil ettik ve hakikatler için isteksiz davrandık, biz o hakikatlerin sözlerine itaat etmedik, der.

12- İşte bütün var olan her şey O'nun takdiridir. Ulvî Âlem'in yüceliği bütün zamanları içine alır ve Ulvîyetin o hükümleri bütün her şeyden her an

bildirilir. Ulvî Âlem'i sıfatlarımızla bezedik, dünyadaki tüm varlıktan nurumuzu yansıttık ve koruduk. İşte var olan her şey, tüm değerlerin yüce sahibinin, ilmin sahibinin takdiridir.

13- Bundan sonra eğer hakikatlerden yüz çevirir, kendi bildiklerine dönüp giderlerse, artık de ki: Size, Âd ve Semûd kavmi gibi cehaletin içinde sürüklenip giden cahillerden olmayasınız diye hakikatleri açıklayıp uyardım.

14- Onlara bir Resul geldiğinde her yönden hakikatleri anlattı. Onlara: Eski bildiklerinizi bırakın, tapınmayın, ancak Allah'a kulluk edin, dedi. Dediler ki: Eğer Rabbimiz isteseydi elbette kuvvet sahibi birini gönderirdi. Böylece hakikatleri kabul etmeyip, sen bize gönderilmedin, dediler.

15- İşte böylece Âd kavmi, yeryüzünde hakikatleri anlamaktan uzaklaştılar, kibirlenenlerden oldular. Dediler ki: Bizden daha kuvvetli olan kimdir? Onları yaratanın Allah olduğunu bilemediler. Onlardaki kuvvetin O'nun kuvveti olduğunu anlayamadılar ve delillerimizi reddedenlerden oldular.

16- Öyle ki kendilerine verdiğimiz nitelikleri anlayamadılar. Rahatsızlık verici, yıkıcı hallerde kaldılar. Dünya hayatında onlar azabı, kötülüğü zevk edindiler, günlerini zarar verme içinde geçirdiler ve sonları da elbette azap içinde, alçaltıcı bir halde kalmak oldu ve onlar hakikatlerin yardımını anlayamadılar.

17- Semûd kavmine gelince; onlara da bizim yolumuz gösterildi. Fakat yol gösterilmesine rağmen onlar da hakikatleri görmemeyi tercih ettiler. Böylece onlar cehalete sürüklenen hallere sarıldılar. Edindikleri şeyler zarar verici, sıkıntı verici şeyler oldu.

18- İman edenler ise Bizde necat buldular ve fenalardan sakınıp şirk koşmayanlardan oldular.

19- Yakıp yıkıcı haller içinde olanlar, Allah'a karşı benlik isnat edenler, her zaman bir arada bulunurlar. İşte o hallerde olanlar birbirlerini bulurlar.

20- Böylece onlar işitmede ve onlar görmede, kendilerini tanımada o hakikatlere ulaşamadılar ve onlar yapmış oldukları şeyler sebebiyle suretlerde kaldılar.

21- Ve onlar suretlerde kaldıkları için; biz görünenlerin hakikatini bilemedik, bizi konuşturanı, bütün her şeyden sesleneni anlayamadık, dediler. O, sizi bir kez yaratandır ve aslınız olan O'na döndürüleceksiniz.

22- Siz gözlerden gizlenene şahit olamadınız. Size işittireni ve size gördüreni yok saydınız ve sizi sûretlendireni yok saydınız. Böylece zanlarda kaldınız, yaptığınız şeyler yüzünden kesrette kaldınız ve Allah'ın ne olduğunu bilemediniz.

23- Rabbiniz hakkındaki o zanlarınız sizi helake sürükler. İşte siz o zanlarla hareket ederseniz, böylece siz kaybedenlerden olursunuz.

24- Bundan sonra eğer onlar; yakıp yıkıcı hallerden kaçınır, sabırlı olurlarsa, başarılı olurlar. Eğer onlar o hallerden hoşlanırlarsa, artık onlar hakikatlere tâbi olacak değillerdir.

25- Onları bir yakınlık içinde düzenledik. Onları sıfatlandırdık. Onlar ellerini hareket ettiren güce bakmadılar. Onlar ardından gelenlere bakmadılar. Onlardan önce bilinen ve bilinmeyen nice topluluklar gelip geçti. Onlara da hakikatin sözlerini sunduk. Doğrusu onlardan da kaybedenler oldu.

26- Hakikati kabul etmeyen kimseler: Bu okunan şeyleri dinlemeyin ve onun içindeki hükmü yok sayın, belki de siz üstün gelirsiniz, dediler.

27- İşte hakikatleri kabul etmeyenler; Bizi anlayamadıklarından dolayı, elbette cehalet hallerinde kaldılar, daha fazla sıkıntılara düştüler. Elbette Bizi anlayamadıklarından dolayı, yapmış oldukları o kötülüklerin karşılığını buldular.

28- Yakıp yıkıcı haller içinde olanların, Allah'a karşı çıkıp benlik isnat edenlerin karşılığı işte budur. Ayetlerimizi kabul etmediklerinden dolayı, karşılık olarak devamlı o hallerde kalırlar.

29- Hakikati görmemezlikten gelenler derler ki: Rabbimiz! Bizi hakikatlerin dışına çıkaran, tanıdıklarımızı ve tanımadıklarımızı biz görelim, fena oldukları için onları ayaklarımızın altına alalım.

30- Muhakkak ki Bizi vücudlandıran Allah'tır diyen, sonra dosdoğru hareket eden o kimseler, kendilerindeki ve her varlıktaki gücün sahibini bilirler. Onlara korku yoktur ve mahzun da olmazlar ve onlar huzur içinde mutludur lar. Ki işte size vaat edilen budur.

31- Dünya hayatında sizin evliyanız Biziz, son anınıza kadar bu böyledir. Kendiniz için nerede ne arzu ederseniz ve siz nerede ne ararsanız oradadır.

32- Varlığı özünden var eden, lütuflarıyla temizleyen O'dur.

33- Allah'ın hakikatlerine davet eden ve iyi çalışmalarda olan ve muhakkak ki ben barış ve huzur üzere olanlardanım, diyen kimseden daha güzel sözlü kim vardır!

34- İyilik ve kötülük bir değildir. Kötülüğü en güzel şekilde önle. Sonra öyle olur ki, seninle o kimse arasındaki düşmanlık, samimi içten dostluk haline dönüşmüş olur.

35- Buna sabreden kimseden başkası kavuşamaz ve azimli olan, huzura sahip olandan başkası kavuşamaz.

36- Eğer saldırma gibi şeytani haller seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Muhakkak ki O işittirendir, ilmin sahibi olandır.

37- Gece ve gündüz, güneş ve ay O'nun ayetleridir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Ki onları da halk eden Allah'a teslim olun. Siz sadece O'nun kulusunuz.

38- Eğer küçük görmek gibi bir hâle düşersen; hemen seni vücudlandırana ait olan o hakikatleri hatırla. Gece ve gündüz O'nun efâl, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak et ve onları hiç yorulmadan anlamaya çalış.

39- Sen ayetlerimizi şüphesiz görürsün. Toprak sükûn haldeyken sonra onun üzerine suyu indiririz ve bir hareketlenme ve bir kabarma olur. Muhakkak ki O, her şeyde diri olan, elbette nutfeden de hayat verendir. Muhakkak ki O, bütün her şeydeki kudrettir.

40- Doğrusu ayetlerimizin içindeki saklı olan hakikatlerimizi kim yok sayarsa, onlar Hakk'tan ve doğru yoldan saparlar. Yakıp yıkıcı hallerde olan kimse mi, yoksa ölünceye kadar hakikatlere iman eden kimse mi daha hayırlıdır? Arzu ettiğiniz şeylerde hakk üzere çalışın. Muhakkak ki O, yaptığınız şeylerden hakikatleri her an gösterir.

41- Onlara hakikatler anıldığı zaman, doğrusu onlar hakikatleri görmemezlikten geldiler ve tüm varlığın yüce bir kitap olduğunu anlayamadılar.

42- Ona ne önünde olandan ne ardında olandan batıl olan bir şey gelmez. Her varlıktan gelen hakikat, tüm varlığa hâkim olan, tüm niteliklerin sahibi olandan gelir.

43- Sana bildirilen şey, senden önceki Resullere bildirilenden başka bir şey değildir. Muhakkak ki Rabbin mağfiretin sahibidir ve sıkıntı veren müşkillerin çözümünün sahibidir.

44- Eğer tüm varlık kitabını anlaşılmayan bir halde düzenleseydik, elbette derlerdi ki: Ondaki deliller en ince ayrıntısına kadar anlaşılır olmalı değil miydi? De ki: O iman edenler için anlaşılmayan değil, anlaşılabilir bir haldedir, yol göstericidir ve kurtuluştur. İman etmeyenlerin kulaklarında ise işitme engeli vardır ve onlarda hakikati görme körlüğü vardır. İşte onlar uzak bir yerden seslenildiğini düşünürler.

45- Doğrusu Mûsâ, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anlayanlardandı. Fakat onlar onun sunduğu hakikatler hakkında ayrılığa düştüler. Önceden beri gelen Rabbine ait kelimeleri yok saydılar, elbette onlar kendi aralarında anlaşamadılar. Doğrusu onlar, o hakikatler hakkında şüpheler içinde kaldılar, hakikatleri endişe verici buldular

46- Kim iyilik yaparsa kendi yararınadır ve kim kötülük yaparsa kendi zararınadır. Rabbin kulları için kötülük veren değildir.

47- Onun ilmiyle belli bir vakitte çevrilip döndürülme olmadan ürünler tomurcuklanıp çıkmaz ve dişiler hamile kalmaz ve doğum olmaz. Bunlar ancak O'nun ilmiyledir. Ortak koşanlara her zaman seslenilir: Ortak koştuklarınız bunları yapabilir mi? Hakikati anlayanlar derler ki: Her şeyde yetkili olan seni anlayamamışız, her an her yerde hazır olan seni bilememişiz.

48- Hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına çıkanlar, önceki yöneldikleri şeylerin doğru olmadıklarını anladıklarında, anlarlar ki O'ndan başka sığınacak bir yer yoktur.

49- İnsan hep iyi şeyler istemekten bıkmaz ve eğer ona bir şer dokunursa hemen karamsar olur, ümitsizliğe kapılır.

50- Eğer o, rahmetimizden bir şey hissetse, sonra ona bir sıkıntı dokunsa, hemen bunun için; hiçbir zaman bunun başıma geleceğini sanmıyordum, ben ancak Rabbime dönenlerdenim, ben O'na ait güzellikler içindeyim, diye söylenir. Öyle ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere, yaptıkları şeylerden elbette hakikatler her an bildirilir. Elbette onlar Bizi anlayamadıklarından dolayı, kötü bir sıkıntının hissiyatındadırlar.

51- İnsan nimetlerimize kavuştuğu zaman, hakikatleri görmemezlikten gelir ve idrakten uzaklaşır ve ona bir şer dokunduğu zaman hemen bize yönelir, rahatlık ister.

52- De ki: Eğer siz Allah'a ait hakikatleri görüp, sonra görmemezlikten gelip o hakikatleri örterseniz, hakikatlerden uzaklaşıp ikilik içinde kalırsınız. O kimseden daha dalalette olan kimdir?

53- Bütün âlemde ve onların kendilerinde olan ayetlerimizi, onlara her an gösteriyoruz. Hatta kendilerinde hakikatler apaçık görülür. Muhakkak ki gerçek olan O'dur. Rabbiniz size kâfi değil midir? İşte O, bütün her şeyde, her an her yerde hazır olandır.

54- Onların hiçbir şüphesi olmasın ki, onlar her an Rabbiyle temas halindedirler. Muhakkak ki O, bütün her şeyi ihâta eden değil midir?

ŞÛRÂ SÛRESİ

1- Hâ, Mîm

2- Ayn, Sîn, Kâf

3- İşte tüm bu varlıktan, sana da ve senden öncekilere de hakikatleri bildiren Allah; tüm sıfatların yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

4- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa her şey O'nundur ve O ilmin sahibidir, varlığı var etmedeki karar sahibidir.

5- Yüksek makamlarda olanlar; varoluşun Ulvî Âlem'den her an açığa çıktığını, kendilerini vücudlandıranı, tüm niteliklerin sahibini, her an tecelli edeni, her varlıktaki gücü bilirler ve yeryüzündeki kimseler için tertemiz lütuflar sunanı bilirler. Allah O'dur ki; tüm varlığı özünden var edendir, tertemiz lütufları sunandır. Gerçek bu değil midir?

6- Allah'ı bırakıp da başkalarını evliya edinen kimseler ise, kendilerini koruyanı bilemezler. Sen onlara vekil olacak değilsin.

7- Anlaşılır bir şekilde tüm kâinat kitabını sana sunduk. Eski anlayışlarını gerçek bilenlere ve onların etrafındaki kimselere, hakikatleri açıklayıp uyarma içinde ol. Artık tüm varlığın her an bir bütünlük içinde olduğu hakikatini onlara açıkla. O hakikatler hakkında şüphe etmesinler. Onların bir kısmı hakikatleri anlayıp huzur bulur ve bir kısmı da ötekileştirmenin cehaletinde kalır.

8- Bir birlik içinde, benzer özellikler halinde onların düzenlenmesi Allah'ın isteğinden başka bir şey değildir. Bundan sonra O'nun rahmetini anlamak isteyen kimse, o hakikatlere dahil olur. Zalimler dost olanlar değildir ve yardımları da yoktur.

9- Yoksa O'ndan başka dostlar mı edindiler? Oysa Allah; O'dur dost olan ve O'dur hayat veren, ölümü sunan ve O bütün her şeydeki kudrettir.

10- Siz bir konu hakkında ihtilâfa düştüğünüzde, onun gerçeğini Allah'ta arayın. İşte, beni vücudlandıran Allah'tır, tüm varlığımla O'na teslim oldum ve O'na yöneldim, deyin.

11- Gökleri ve yeri var eden, kendi aranızda sizleri çeşit çeşit düzenleyen, tüm mahlûkâtı çeşitlendiren, sizi çoğaltıp yayan O'dur. O'nun benzeri gibi hiçbir şey yoktur ve işitme, görme O'ndandır.

12- Tüm değerler O'na aittir. Gökleri ve yeri sıfatlarıyla yayıp döşeyendir ve varlığın varoluşundaki takdir sahibidir. İsteyen kimseler için hakikatlere ulaşmak vardır. Muhakkak ki O, bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

13- Nûh'a varoluş yasalarını bir usûl içinde açıklanması vasiyet edildi ve İbrâhim'e de o hakikatleri açıklaması vasiyet edildi. Sana da o hakikatleri açıklamanı vahyettik. Mûsâ'ya ve İsâ'ya da, dini dosdoğru anlatmaları ve onda fırkalara ayrılmayın diye söylemelerini bildirdik. Fakat ortak koşanlara bu hakikatler zor geldi. Onlar bu hakikatlere uymadılar. Artık isteyen kimse; Allah'ın hakikatlerini anlamayı tercih eder, O'na yönelir. Her şeyiyle O'na yönelen kimseye hakikatlere ulaşmak vardır.

14- Aralarında bir kıskançlık içinde olan kimseler; onlara gelen ilmi anlayamadılar, sonra da fırkalara bölündüler. Eğer önceden onlara sunulan Rabbinin kelimelerini yok saymasalardı, belli bir zaman içinde anlasalardı, elbette onlar aralarında hakikatlere icabet ederlerdi. Muhakkak ki onlardan sonra da kitabın hakikatlerini bildiren kimseler olacaktır. Elbette, yine şüpheler içinde kalanlar, sunulan hakikatleri endişe verici bulanlar olacaktır.

15- İşte bunun için sen; hep hakikatlere davet et, emrolunduğun gibi dosdoğru ol, onların hevalarına uyma. De ki: Allah'ın kitabından sunulan şeylere iman ettim, ben sizin aranızda adalet için emrolundum. Allah sizi de vücudlandırandır ve bizi de vücudlandırandır. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Sizinle bizim aramızda bir iddialaşma olmaz. Allah bizleri bir bütünlük içinde tutandır ve dönüş O'nadır.

16- Allah hakkında tartışan kimselerden uzak dur. Onlar Rabbe ait hakikatler hakkında batıl şeyler içindedirler. Onlara hakikatler delilleriyle sunulduğu halde icabet etmezler ve onlar bir öfke halindedirler ve onlar daha fazla sıkıntılarda kalırlar.

17- Varlığı bir kitap olarak, hakk ile ve bir ölçüyle sunan Allah'tır. Sana sunulan şeyleri idrak eden ol, umulur ki belli bir zaman içinde o yakınlığı anlarsın.

18- Acele eden, sabretmeyen kimselerin o hakikatlere inanmaları yoktur. İnanan kimseler ise sevgi dolu, huşu içindedirler ve onlar hakikatleri bilirler. Bununla birlikte zamanlarını kavga, bozgunculuk içinde geçiren kimseler, elbette dalalet içinde kalırlar, hakikatlerden uzaklaşırlar.

19- Allah kullarındaki lütufların sahibidir. İsteyen kimse; kendini sıfatlandıranın ve tüm varlığı sapasağlam tutanın, tüm değerlerin yüce sahibinin O olduğunu anlar.

20- Kim hakikatleri anlamayı arzular ve bir çalışma içinde olursa, o sonunda çalışmasının karşılığını alır ve kim dünyalık bir kazanç elde etmeyi isterse o da onu alır, fakat sonunda hakikatler hakkında onun bir nasibi yoktur.

21- Onların din diye edindikleri şey, onlara ortak koşmayı mı emrediyor? Onlar her şeyde yetkili olanın Allah olduğunu anlayamadılar ve hakikatlerin sözlerini yok saydılar ve onlar aralarında tüm varlıktaki işleyiş hakkında ayrıldılar. Muhakkak ki zalimlere acı sıkıntılar vardır.

22- Zulmedenleri görürsün ki, bir şey kazanmış gibi sevinirler. Onların olguları budur. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ise, onlar huzur buldukları yerdedirler. Onlar Rabbe ait olan hakikatlerden başka bir şey istemezler. İşte büyük erdemlilik budur.

23- İşte bu; iman edenlerin ve dosdoğru hakk yolunda çalışanların ve Allah'ın kulu olduğunu anlayanların sevinçleridir. De ki: O halde olanlar sizden bir karşılık da istemezler, sadece bir aşk ile yakınlık içindedirler. Kim iyiliklerde bulunursa, onun güzellikleri çoğalır. Muhakkak ki Allah bağışlayandır, şükredilendir.

24- Allah hakkında asılsız şeyler söyleyenler, yalanları aktaranlar, eğer bu hallerini devam ettirirlerse kalbleri Allah'ı idrak edemez. Allah hakkında boş şeylerin bir hükmü yoktur. Hakikatin sözlerini gerçek olarak ortaya koyan O'dur. Muhakkak ki O ilmin sahibidir, gönüllerin sahibidir.

25- Ki O, bir yanlıştan pişman olup dönen kullarının tövbelerini kabul edendir ve günahları affedendir ve yaptığınız şeylerdeki ilmin sahibidir.

26- İman eden ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlara karşılıklarını verendir ve onların erdemliliğini artırandır. Hakikatleri kabul etmeyenler ise, daha fazla sıkıntılardadır.

27- Eğer kulların yaşayabilmesi için gerekli olan nitelikleri Allah geniş tutsaydı, yeryüzünde daha fazla taşkınlık içinde olurlardı. Fakat her şey bir ölçü ile sunulur. O'nun isteğinden başka bir şey yoktur. Muhakkak ki O, kullarına hakikatleri bildirendir, basiret verendir.

28- Ki O'dur tüm varlığa rahmetini sunan. Bundan sonra ümitsiz olmayın. O'nun rahmeti geniştir. Dost olan, tüm niteliklerin sahibi olan O'dur.

29- Göklerin ve yerin yaratılması ve orada var olan tüm varlıklar O'nun delilleridir ve onların bir birlik içinde olması O'nun kudretini gösterir.

30- Size bir musibet isabet etse, kendi yaptığınız şeylerin karşılığıdır ve çoğu da affedilir.

31- Siz yeryüzünde bir acizlik içinde değilsiniz ve size Allah'tan başka bir dost ve yardımcı yoktur.

32- Sonsuzluk içinde akıp giden tüm varlık O'nun ayetleridir.

33- Eğer isteselerdi; hareketsiz olan, hareketli olan tüm varlığa bakarlar, böylece tüm varlığın arka yüzünde varlığı tutanı anlarlardı. Muhakkak ki işte bunların içinde sabredenler için, nimetlerin sahibini bilip teslim edenler için işaretler vardır.

34- Onları helake sürükleyen şey, edindikleri şeyler yüzündendir ve çoğu da affedilir.

35- Ayetlerimizi anlamak için gayret gösteren kimseler, hakikatleri bilenlerdir. Onlar o hakikatleri anlamaktan kaçmazlar.

36- Size verilen şeyler dünya hayatında geçinmeniz içindir ve bütün bunların Allah'a ait olan şeyler olduğunu bilmeniz sizin için daha hayırlıdır ve iman edenler için gönüllerde daha kalıcı olandır ve onlar kendilerini vücudlandıranı bilip, her şeyiyle teslim olanlardır.

37- Ve onlar; günahlardan, büyüklenmekten ve haddini aşmaktan sakınırlar ve hiddetli halde olmaktan kaçınırlar, onlar affedicidirler.

38- Ve onlar; hep Rabbine icabet ederler ve her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket ederler. Onlar işlerini; aralarında toplanıp konuşarak, ortak bir karar alarak yaparlar. Onlara verilen nimetlerimizin sahibini bilip infak ederler.

39- Onların başlarına bir şey geldiğinde, onlara bir saldırı olduğunda, onlar yardımlaşırlar.

40- Bir kötülüğün karşılığı onun benzeri bir kötülüktür. Fakat kim affederse ve hatasını anlar kendini düzeltirse, böylece onun ecri Allah'a aittir. Muhakkak ki o zalimlerde ise bir sevgi yoktur.

41- Kim yardım eder sonra da zulüm ederse, işte bu halde olanların hakikate giden bir yolu olmaz.

42- İnsanlara haksızlık eden kimselerin gittiği yolda ve yeryüzünde zorbalık yapanlara, hakikatten başka şeyler içinde olanlara, işte onlara acı sıkıntılar vardır.

43- Gerçekten kim sabreder ve bağışlayıcı olursa, muhakkak ki işte bu elbette büyük bir özelliktir.

44- Kim Allah'ın doğru yolundan çıkarsa, işte bundan sonra onun bir dostu olmaz. Zulüm edenleri görürsün ki, onlar bir azap gördükleri zaman derler ki: Bu sıkıntıdan bir kurtuluş yolu var mı?

45- O halde olanları görürsün ki; onlar gaflete boyun eğmiş, hakikatleri reddeden durumundadırlar, sinsi bir halde kendi çıkarlarına göre bakarlar. İman edenler der ki: Muhakkak ki kaybedenler; kendilerine de ve yakınlarına da, ölünceye kadar kaybettiren kimselerdir. Muhakkak ki zalimlerin durduğu yer, hep azabın içinde olmak değil midir?

46- Onlara Allah'tan başka yardım edecek dostları da olmaz. Allah yolundan ayrılan bir kimse, artık o hakikatin yolunda değildir.

47- O ölüm vakti size gelmeden önce sizi vücudlandırana icabet edin. Size hiçbir zaman Allah'tan başka sığınacak bir yer yoktur ve siz bir inkâr içinde olmayın.

48- Bundan sonra eğer hakikatlerden yüz çevirirlerse; sen onları koruyacak, Bizi zorla bildirecek değilsin. Sen sadece hakikatleri tebliğ et. İnsanlar rahmetimizden bir şey hissettiği zaman ona sevinir ve şayet kendi elleriyle yaptığı şeyler sebebiyle ona kötülük isabet etse, işte o zaman insan hakikatleri görmemezlikten geliverir.

49- Göklerin ve yerin hükümranı Allah'tır, dilediği şeyi halk edendir. Kimine dişilik ihsan edilmesi O'nun iradesindendir ve kimine erkeklik ihsan edilmesi O'nun iradesindendir.

50- Erkek ve dişi, onları eş olarak bir arada bulunduran O'dur. Hakikatten uzakken hakikati anlamayı isteyen kimseye ilmini sunar. Muhakkak ki O, ilmiyle gücünü gösterendir.

51- Allah'ın bir insan ile konuşması olmaz. O varlık perdesinin ardından veya ortaya çıkıp duran her varlıktan her an hakikatleri bildirir. Öyle ki O, yetkisini var ettiği her şeyden her an gösterir. Muhakkak ki O, ilmiyle yüce olandır, tüm varlığa hâkim olandır.

52- İşte sende diri olan Biziz. Tüm varlıktaki işleyişimiz Ruhumuzdan gelir. Sen kitap nedir bilmiyordun ve imanın da yoktu. İşte sen, tüm varlığı nurumuzla düzenlediğimizi anladın. Kim; Bizim kulumuz olduğunu, irademizi anlamayı isterse, o hakikatlerimizle yol gösterici olduğumuzu anlar. Muhakkak ki sen, elbette o dosdoğru hakikatin yoluna sevk edensin.

53- Göklerde olan ve yerde olan ne varsa, her şey Allah'ın yoludur. Tüm varlıkta her an olan işleyiş Allah'a ait değil midir?

ZUHRUF SÛRESİ

1- Hâ, Mîm

2- Her varlık apaçık bir kitaptır.

3- Kâinat kitabını anlaşılabilir bir halde düzenledik. Umulur ki düşünür anlarsınız.

4- Muhakkak ki o kâinat kitabı, Bize ait olan ana kitabın içindendir. Elbette bir ilim taşır, hikmet taşır.

5- Sizin her an nefes alıp vermeniz bizim zikrimiz değil midir? Haddi aşan kimselerden olduğunuz o cehalet hallerinizi terk edin.

6- Daha öncekilerin içinden de hakikatleri bildiren, Bizi anlatan nice kimseler açığa çıktı.

7- Onlara hakikatleri bildiren biri gelmesin ki, onunla alay ederlerdi.

8- Onlar şiddet ve zor kullanma hallerinde kaldılar. Böylece Bizi anlayamayıp helak olup gittiler ve daha önce de böyle durumlarda olanlar gelip geçti.

9- Elbette onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı, diye sorduğunda, elbette onlar: Aziz olan, âlim olan yarattı, derler.

10- Sizleri düzenleyen ve yeryüzünü yayıp döşeyen ve orada hakikatlere götüren yolları var eden O'dur. Umulur ki hakikate giden yolu bulursunuz.

11- Bir ölçü ile rahmeti semadan indirdik. Böylece o rahmetle ölü beldelerden hayat verdik, işte bunun gibi sizi de açığa çıkardık.

12- Ki O'dur bütün türleri var eden ve sizi de belli bir sistem içinde düzenleyen ve bütün varlığı kendi niteliklerinden var eden.

13- O apaçık görünen varlığın birliğini anlama içinde olun, sonra sizi vücudlandıranın sıfatlarını düşünüp anlayın ve O'nun tüm varlıktaki birliğini anladığınızda: Noksan sıfatlardan münezzehsin, bizi ve her şeyi meydana getirensin, biz kendi gücümüzün sahibi değiliz, deyin.

14- Ve doğrusu biz: Bizi vücudlandıranı anlamada bir değişim içindeyiz, deyin.

15- Doğrusu insan, apaçık olan hakikatleri görmemezlikten geldi ve o kulluğunda kendini ayrı görüp, O'na ortak koştu.

16- Kız çocuklarının yaratılışında hangi şeyden dolayı onu istemekten çekindiler ve erkek çocuklarını tercih ettiler.

17- Onlardan birine, Rahmana isnat ettikleri kız çocuğu müjdelendiğinde; onun yüzü kararır, gölge gibi olur ve o öfkelenir.

18- Sıfatların idrakinde yetiştirilen bir kimse, deliller üzere olmayan ve kavgalar içinde olan o kimse gibi midir?

19- Onlar, Rahmanın kulları olan meleklere de dişilik isnat ettiler. Onlar yaratılışa tanık mı olmuşlar, yazılmış olanı onlar görmüşler mi? Hakikatleri anlamak için sorgulayın, araştırın.

20- Dediler ki: Eğer Rahman isteydi biz onlara kulluk etmezdik. Onların bu konuda bir bilgileri yoktur, onlar sadece kendi çıkarlarına göre hareket edenlerdir.

21- Yoksa onlar, sunduğumuz tüm varlık kitabından, kendilerine göre böyle mi anlayıp algıladılar?

22- Bilakis, dediler ki: Biz atalarımızı bir inancın yolu üzerine bulduk ve biz onların gösterdikleri yol üzere, onların adetleri üzere oluruz.

23- İşte senden önce de, beldelerdeki kimselere hakikatleri açıklayıp uyaran, Bizi anlatan biri açığa çıkmasın ki, orada kendi bildiklerine göre hareket edenler şöyle derler: Elbette biz, atalarımızı bir inancın yolu üzere bulduk ve biz onların gösterdikleri yoldan ayrılmayız.

24- Hakikatleri gösteren dedi ki: Atalarınızdan size gelen, onlardan bulduğunuz şeylerden daha iyi olan bir hakikat yolunu size bildirsem de mi, o yoldan ayrılmazsınız? Dediler ki: Doğrusu biz, senin bize açıkladığın şeyleri kabul etmeyiz.

25- Böylece onlar, kendilerindeki nimetlerimizi anlamaktan mahrum kaldılar. Böylece hakikatlere karşı yalanlarda kalanların âkıbetleri nasıl oldu bakıp görün.

26- İbrâhim babasına ve kavmine demişti ki: Muhakkak ki ben, sizin ibadet ettiğiniz şeylerden uzağım.

27- Beni ve tüm varlığı var eden, işte ancak bana yol gösteren O'dur.

28- Ardından gelecek olanlar için, kalıcı olan bu kelimeyi onlara bıraktı. Umulur ki onlar hakikatleri anlayıp dönerler.

29- Bilakis onlar bir menfaat peşinde koştular. Onlara ve onların atalarına hakikatler sunuldu. Onlara hakikatleri apaçık açıklayan Resul geldi.

30- Onlara hakikatler sunulduğu zaman: Bu aldatmacadır ve biz o sunulanları kabul etmeyiz, dediler.

31- Ve dediler ki: Bu okunan şeyler, tüm beldeler tarafından bilinen yüce bir kimseye gelseydi ya!

32- Rabbin rahmetini onlar mı taksim ediyorlar? Dünya hayatında onların yaşayabilmeleri için, ihtiyaçlarını onların aralarında noksansız dağıttık ve onların birbirlerine yardımcı olmaları için, onlara farklı özellikler verdik. Onlar birbirleriyle alay etmesinler ve Rabbin rahmetinde olsunlar, hayırlı olan şeylerde toplansınlar.

33- İnsanları bir birlik içinde, benzer özellikler halinde düzenlediğimiz halde, onlar birliğin hakikatlerinde olamadılar. Gönül âlemini yüceltme, tertemiz yapmaları içinde değil ve kendi üzerlerinde olan Ulvî makamları anlama içinde değil, Rahmanın hakikatlerini örten kimselerden oldular.

34- Onlar bedenlerinin içindeki hakikatleri araştırma içinde olsunlar ve ulaştıkları hakikatlere dayansınlar, o halde hareket etsinler.

35- Ortaya çıkan güzellikler ve tüm bunlar, dünya hayatı için bir çıkar değildir. Fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlar için sonunda Rabbine ait hakikatlere ulaşmak vardır.

36- Kim Rahman'ı anmaktan yüz çevirirse; o şeytani hallerde kalır, böylece o, o hallerine yakın olur.

37- Muhakkak ki o hallerde olanlar hakk yolundan uzaklaşırlar ve onlar zannederler ki doğru yoldadırlar.

38- Bizi anlamaya başladığı zaman: Keşke o kötü hallerle benim aram, doğu ile batı arası kadar uzak olsaydı, kötü olan şeylere yakın olmuşum, der.

39- Kötü hallerde olduğunuz vaktin size bir yararı olmaz. Şüphesiz siz o sıkıntılara ortak olursunuz.

40- Hakikatleri duymayanlara sen işittirebilir misin? Ya da hakikatleri görmeyenlere ve apaçık bir dalalet içinde olan kimselere sen yol gösterebilir misin?

41- Bundan sonra o hallerde olup Bizi anlamayanlar, hakikatlerin idrakinden mahrum kalacaklardır. Fakat sizden tertemiz olmaya çalışanlar başka.

42- Ya da nurumuz üzere olanlar başka. Ki onlardaki tecellilerin sahibi Biziz, onlardaki gücün sahibi Biziz.

43- Artık sen, sana bildirilene sımsıkı sarıl. Muhakkak ki sen dosdoğru hakikat yolu üzeresin.

44- Muhakkak ki o hakikatleri anlamak, anmak, senin için ve senin kavmin için ve hakikatleri sorup öğrenmek isteyenler içindir.

45- Senden önce hakikatlerimizi anlatmak için açığa çıkan kimselerde araştır, Rahmandan başka kulluk edilecek ilahlar mı var etmişiz?

46- Doğrusu Mûsâ: Firavuna ve onun din adamlarına, delillerimizle Bizi anlatmak için açığa çıktı. Sonra da dedi ki: Ben tüm varlığı vücudlandıranı anlatmak için açığa çıktım.

47- Delillerimizle onlara geldiği zaman, onlar orada gülüp alay ettiler.

48- Onlar delillerimizdeki nurumuzu anlayamadılar. Ancak onlar da diğerleri gibi büyüklendiler ve Bizi anlayamayıp sıkıntı veren kendi cehaletlerine sarıldılar. Umulur ki o halde olanlar hakikatleri anlamak için dönerler.

49- Dediler ki: Ey anlattıklarıyla etkili olan! Sana ait bir söz ile Rabbinden bizim için dua et; biz de doğru yola yönelelim.

50- Fakat ne zaman hakikatlerimiz apaçık ortaya konsa; onlar sıkılırlar, sonra da onlar verdiği sözlerden dönerler.

51- Firavun kendi kavmine seslendi ve dedi ki: Ey kavmim! Mısır'ın hükümdarı ben değil miyim? Makamımda bir ilim sahibi değil miyim? Hâlâ görmüyor musunuz?

52- Yoksa ben, o değersiz olandan ve bir şey de gösteremeyenden daha hayırlı değil miyim?

53- Onun üzerinde onun değerini, makamını gösteren altın takılar olmalı değil miydi veya onun sahip olduğu güçlerle birlikte gelmeli değil miydi?

54- Böylece o, kavmine de hakikatleri hafife aldırdı. Böylece onlar da ona uydular. Doğrusu onlar o halleriyle fâsık kimselerden oldular.

55- Sonra da Bizi anlayamamanın pişmanlığında da olmadılar. Böylece onlar, kendilerindeki nimetlerimizi anlamaktan mahrum kaldılar. Böylece onlar, Bizi anlayamamanın cehaletinde boğulup gittiler.

56- İşte öncekilerin yaptıklarını, sonrakiler için bir gösterge kıldık.

57- Meryem'in oğlundan bir misal anlattığında, senin kavmin o anlatılanlara karşı tavır koydu.

58- Dediler ki: Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı yoksa o mu? Onu anlatmak için çırpınan, senden başka onu vasfeden yok. İşte onlar içlerinde düşmanlık taşıyan kimselerdir.

59- O sadece kendindeki Bizim niteliklerimizi anlatan bir kuldu ve onu hakk yolunda gidenler için bir örnek kıldık.

60- Eğer Bizi anlamak istiyorsanız; kendinizdeki kuvvelere, yeryüzünde ardınızdan gelenlere bakın.

61- Muhakkak ki ilmin açığa çıkması belli bir zaman içindedir. Artık o hakikatlerden şüphe etmeyin ve Bana tâbi olun, işte dosdoğru hakikate giden yol budur.

62- Şeytani halleriniz sizi hakikatlerden alıkoymasın. Şüphesiz o halleriniz sizin apaçık düşmanınızdır.

63- İsâ hakikatleri apaçık delillerle anlattığında dedi ki: Ayrılıklarda kaldığınız şeyleri, sizlere açıklamak için bir hikmet ile size geldim. Bundan sonra fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın ve benim sözlerimi dinleyin.

64- Şüphesiz Allah, beni de vücudlandırandır ve sizi de vücudlandırandır. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın. İşte dosdoğru yol budur.

65- Kendi aralarında gruplaşıp ayrılıklara düşenlere, zalimlik içinde olup günlerini başkalarına sıkıntı vermek içinde geçirenlere, hüsran vardır.

66- Onlar, o ölüm vaktinin ansızın geleceğini anlamazlar mı? Fakat onlar şuurlu olamadılar.

67- Fenalara düşmekten, Allah'a ortak koşmaktan sakınanların dışındakiler; birbirleriyle düşmanlık hallerindedirler, günlerini o hallerle geçirirler.

68- Ey kulluğunu anlayanlar! Sizin için hiçbir zaman korku yoktur ve mahzun olmakta yoktur.

69- Kulluğunu anlayan o kimseler; ayetlerimize inanmışlardır, barış ve huzur üzere hareket ederler.

70- Size huzur içinde olmak vardır ve sizinle birlikte olanların gönülleri huzurludur.

71- O halde olanlar; kutsal değerleri sunmak üzere hareket ederler, takıntıları yoktur, gönülleri tertemizdir, iç âlemlerinde dünyalık arzuları yoktur ve gözlerinde huzur vardır. Onlara denir ki: Sizler devamlı o haller üzeresiniz.

72- İşte yaptığınız şeyler karşılığında hakk ettiğiniz o huzur budur.

73- Siz o hakikatleri anlamakla, kesretin birliğinin kemalât zevkinde olursunuz.

74- Muhakkak ki fenalarda kalanlar, devamlı cehalet cehenneminin sıkıntısındadırlar.

75- O halde olanlarda bir hafifleme yoktur ve onlar bir çaresizlik içindedirler.

76- Biz onlara zulüm eden değiliz, fakat onlar kendilerine zulüm ederler.

77- Nida ederler: Ey hakikatlere Mâlik olan! Biz üzerimizdeki Rabbin hükümlerini anlayamadık. Onlara bildirilir: Muhakkak ki o hâli siz istediniz.

78- Doğrusu sizlere hakikatleri sunduk. Fakat sizlerden çoğunuz hakikatleri kerih gördünüz.

79- Yoksa işleyişe onlar mı sahip çıktılar! Oysa tüm varlıktaki işleyiş Bize aittir.

80- Yoksa onlar, bahsedilen gizli hakikatleri ve onlara yapılan özel konuşmaları, biz duymadık diye mi iddia ediyorlar. Bilakis, Resullerimiz hakikatleri onların akıllarına yazdırdı.

81- De ki: O, her şeyi nuruyla sarandır ve bedenlendirendir. Ben ilk andan beri O'nun kuluyum.

82- De ki: Noksan sıfatlardan münezzehtir, göklerin ve yerin Rabbidir, tüm her şeyin Rabbidir, O tarife sığmaz.

83- Bundan sonra boş şeylerle uğraşanları, oyun eğlenceye dalanları bırak. Hatta onları, vaat edilen o ölüm vakti gelinceye kadar bırak.

84- Ki O'dur göklerdeki gücün sahibi ve yerdeki gücün sahibi ve bütün her şeye hâkim olan, ilmin sahibi olan O'dur.

85- Zâtıyla yüce olandır, göklerin ve yerlerin ve onlarda olan şeylerin hükümranlığı O'nundur ve zamanın ilmi O'nun katındadır ve aslınız olan O'na döndürüleceksiniz.

86- O'nu bırakıp da zanlarına göre yöneldikleri şeylerin şefâat etmeye gücü yoktur. Ancak hakikatleri görüp bilmek isteyen kimseler şefâat bulur ve onlar bilenlerdir.

87- Eğer onlara; kendilerini kimin yarattığını sorsan, elbette Allah derler. Buna rağmen nasıl olur da gaflete düşerler?

88- O halde olan biri: Ya Rabbi diyerek konuşsa da, doğrusu böyle kimselere inanmayın.

89- Artık o halde olanlara saygılı davranarak onlardan uzak dur ve selam vererek ayrıl. Belki de yakında hakikatleri bilirler.

DUHÂN SÛRESİ

1- Hâ, Mîm.

2- Her varlık apaçık bir kitaptır.

3- Her varlık ilâhî hakikatleri taşır. Cehaletin karanlığından kurtulman için o hakikatleri sunduk. Muhakkak ki Biz her varlıktan hakikatleri her an apaçık gösteriyoruz.

4- Farklı gibi görünen bütün varlıklardaki işleyişin hâkimi Biziz.

5- Her varlıktaki işleyiş Bize aittir. Ortaya çıkan her şey Bizdendir.

6- Seni vücudlandıran rahmetin sahibidir. Muhakkak ki O işittirendir, ilmiyle var edendir.

7- Göklerde ve yerde ve onlarda olan her şeyi vücudlandıran O'dur. Siz yakınlığı anlamak isteyenlerden olun.

8- İlah yoktur, O vardır. Hayat verendir ve sınırlayandır. Sizi de vücudlandırandır ve önceki atalarınızı da vücudlandırandır.

9- Fakat şüphe içinde olanlar oyalanıp duruyorlar.

10- Bundan sonra, apaçık hakikatleri görmeye engel olan, insanı hükmüne alan o karışık düşüncenin halinden kurtulmak ve Ulvî Âlem'in hakikatlerini anlamak için, her zaman bakıp gözlemleyin.

11- Şüphe içinde bırakan o karışık düşünce, insanı etkisi altına alır. Bu acı bir sıkıntıdır.

12- Derler ki: Rabbimiz! Biz müşkillerimizi çözelim, biz emin olanlardan olalım.

13- Onlara hakikatleri açıklayan Resul geldi. Onlar nasıl anladılar ki?

14- Sonra da ondan yüz çevirip eski bildiklerine döndüler ve o mecnun bir öğreticidir, dediler.

15- Hakikatlerimizi anlama yolunda az da olsa bir sıkıntıya uğrasanız, doğrusu siz eski halinize dönüverirsiniz.

16- Her an sizi sımsıkı tuttuğumuzu anlamaz, daha fazla eski hallerinize sarılırsınız. Muhakkak ki Bizi anlayamayanlar, hakikatlerin idrakinden mahrum kalırlar.

17- Doğrusu daha önce firavun kavmi de Bizi anlamada batıl olan şeylerde kaldı. Onlara bir asillik içinde hakikatleri anlatan bir Resul geldi.

18- Dedi ki: Benim gibi sizde Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın. Ben size, hakikatleri açıklayan güvenebileceğiniz biri olarak geldim.

19- Allah'a karşı büyüklük taslamayın. Kâinatın sahibini apaçık delillerle size bildirmeye geldim.

20- Beni uzaklaştırsanız da, beni de ve sizi de vücudlandırana sığınırım.

21- Eğer bana inanmıyorsanız, o halde benden uzak durun.

22- Böylece fenalarda kalan kavmi için Rabbine yöneldi.

23- Bildirildi: Artık kulluğunu bilmek isteyenleri cehalet karanlığından çıkar. Şüphesiz sizi eski bağlarınız izleyecektir.

24- Ve bilgili kimselerden olmaları için onları sükûnet içinde bırak. Şüphesiz kendine varlık isnat edenler, kendi cehaletlerinde boğulup gideceklerdir.

25- Fenalarını terk edenler; huzur içindedirler, birlik içindedirler.

26- Hakikatlerin bilgisinde ve asil makamlardadırlar.

27- Hakk sırrının zevkindedirler.

28- İşte böylece, sonraki nesillere öncekilerin hallerini miras bıraktık.

29- Böylece onlar, göklerin ve yerin hakikatleri hakkında yakınmasınlar ve bize hakikatler açıklanmadı, demesinler diye.

30- Doğrusu İsrailoğulları alçaltıcı sıkıntılara karşı Bizde necat buldular.

31- Doğrusu o firavun; büyüklük taslayan, aşırı gidenlerdendi.

32- Gerçek olan şu ki; onlardan Bizi fark edenler, âlemlerin yüce ilmi üzeredirler.

33- Ve onlara sunduğumuz ayetlerimizi dikkatlice düşünerek anlamaya çalışırlar.

34- 35- 36- Yinede onlardan bazıları derler ki: Biz öncekiler gibi ölür gideriz ve biz diriliğe kavuşacak değiliz, eğer doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız haydi getirin atalarımızı.

37- Onlar hayırlı olanlar mı, yoksa yalanlayıp inkâr eden kimseler midir? Onlardan önceki kimseler de Bizi anlayamayıp helâk oldular. Doğrusu onlar da fenalarda kalanlardı.

38- Gökler ve yeri ve onlarda olan her şeyi önemsememezlik yapın diye yaratmadık.

39- Onlarda olan her şeyi hakikatleri göstermesinden başka bir şey için yaratmadık. Fakat onların çoğu bilemiyorlar.

40- Elbette onların hepsinin belirli sınırları, belli zamanları vardır.

41- O ölüm vakti geldiğinde dostun dosta bir faydası yoktur ve onların yardımcısı da yoktur.

42- Ancak tüm varlığın Allah'ın özünden geldiğini anlayan kimseler kurtulur. Muhakkak ki O bütün değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığı özünden var edendir.

43- 44- Muhakkak ki kötülükleri, zararlı halleri aktaranlar, kötü hallerden beslenirler.

45- İçlerinde hep kötü haller kaynayıp durmaktadır.

46- Yakıp yıkıcı olan, öfkeli halleri ortaya çıkar durur.

47- Hep o hallerine sarılır. Böylece o hakikatleri anlamaktan uzaklaşır. Sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinde kalır.

48- Artık onun halleri, düşünceleri; yakıcı hallerde, öfkeli hallerde, sıkıntılarda kalmaktır.

49- Şüphesiz kendini yüce gören, niteliklerin sahibi gören, o hallerin hissiyatındadır.

50- Şüphesiz hakikatleri bilemeyenler, şüphelerde kalanlardır.

51- Muhakkak ki fenalardan sakınan, Allah'a ortak koşmayanlar, makamlarında hakikatlerden emin bir haldedirler.

52- Birliğin huzuru içindedirler.

53- İçi dışı bir bilmenin kemalâtındadırlar ve zâhiri anlamanın seyrindedirler.

54- İşte böylece onlar Bizi anlayanlarla birliktedirler, bakışları saf tertemizdir.

55- Hep hakikatleri anlamayı, emin olmayı isterler.

56- Önceki ölüp gidenler gibi, ölümden çekinmezler ve onlar sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinin sıkıntılarından sakınırlar.

57- Rabbini anlamakla bir erdemlilik içindedirler. İşte o yüce kurtuluş budur.

58- Lisanınızı o hakikatler için akıcı kıldık. Umulur ki varlığın yaratılışını düşünür, ulaştığınız hakikatlerle hareket edersiniz.

59- Bundan sonra hakikatleri anlamak için gözlemleyin, anlayanlar gibi gözlemleyin.

CÂSİYE SÛRESİ

1- Hâ, Mîm

2- Ortaya çıkan her varlık, tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan Allah'ın bir kitabıdır.

3- Muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa elbette müminler için ayettir.

4- Sizin yaratılışınızda ve yeryüzünde üreyip çoğalan varlıklarda, yakınlığı anlamak isteyenler için deliller vardır.

5- Gece ve gündüzün farklı olmasında ve rızkınız için gökten Allah'ın indirdiği rahmette, böylece o rahmetle yeryüzünün hayat bulmasında, sonra da onda tohumların oluşmasında ve rüzgârların bir yönden diğer yöne çevrilmesinde, düşünen insanlar için deliller vardır.

6- Tüm varlık Allah'ın ayetleridir. Hakikatler size her an bildiriliyor. Artık Allah'tan açığa çıkan varoluşa ve O'nun delillerine inanın.

7- Yazık, günahlarda, yalanlarda kalanların hallerine.

8- Ona okunan Allah'ın delillerini işiten, sonra da işitmemiş gibi davranıp kibrinde ısrar edene, artık acı bir azabı ona bildir.

9- Delillerimizden bir şey öğrendiği zaman; onu kendi çıkarı, eğlencesi için kullanan, işte o kimseler için hakir bırakan bir azap vardır.

10- Onların geçmiş cehaletlerine dönmesi cehennemdir. Edindikleri şeylerin onlara bir faydası yoktur. Allah'tan başkasına evliya diye sarıldıklarından da onlara bir fayda yoktur ve onlar elim bir azabın içindedirler.

11- Bu bir yol göstermedir. Rabbinin delillerini görmemezlikten gelenler, onlar acı bir öfkenin, sıkıntıların içindedirler.

12- Sizi düzenleyip sıfatlandıran Allah'tır. O'nun işleyişinin izlediği yol, sonsuzluğa akar gider. O'nun yaratmasındaki incelik ve nitelikleri bilmeyi isteyin. Umulur ki siz varlığınızın sahibini bilir teslim edenlerden olursunuz.

13- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa ve sizde ne varsa, hepsi birliği gösterir bir şekilde düzenlendi. Muhakkak ki bunların içinde tefekkür eden kimseler için deliller vardır.

14- İman eden kimselere de ki: Allah yolunda doğruluk, güzellik üzere olsunlar, umutsuz olmasınlar, lütuflarıyla temizlenen kimselerden olsunlar, kazandıkları şeylerin karşılığını veren kimselerden olsunlar.

15- Kim iyi çalışmalarda olursa kendisi lehinedir ve kim kötü çalışmalarda olursa kendi aleyhinedir. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir.

16- Doğrusu kullarımıza her varlığı bir kitap olarak sunduk. O kitapta ince hikmetleri ve hakikatlerin haberlerini bildirdik. Onları tertemiz bir şekilde sıfatlandırdık ve onlara tüm varlığı anlayabilecek şuuru bahşettik.

17- Onlara işleyiş hakkında apaçık deliller sunduk. Ancak bir süre sonra onlar bazı şeylerde ayrılığa düştüler. Onların aralarında ortaya çıkan; kıskançlık, zulüm gibi şeyler sunulan ilimde yoktu. Muhakkak ki seni vücudlandıran, tüm varlığın açığa çıkmasında da takdir sahibi olandır. Bu hakikati anlayamayanlar, onlar kendi aralarında ölünceye kadar ayrılığa düştükleri şeyler hakkında tartışırlar.

18- Sana kâinatın işleyişinin yüce düzenini sunduk. Artık ona tâbi ol ve sakın bilmeyen kimselerin hevâlarına uyma.

19- Onların Allah hakkındaki söyledikleri şeylerde sana asla bir fayda yoktur. Şüphesiz zalimlerden bazıları bazılarının dostlarıdır. Fakat fenalardan sakınanlar, şirk koşmayanlar ise Allah'ı dost edinirler.

20- İşte bunlar insanların kalb sahibi olmaları içindir ve yol göstermedir ve yakınlığı anlayan kimseler için rahmettir.

21- Yoksa kötülük yapanlar; iman eden kimseler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlarla bir olduklarını mı zannederler. Onlar yaşam hakkında ve ölüm hakkında ne kötü hüküm veriyorlar.

22- Allah, gökleri ve yeri, hakikatleri gösterir bir halde halk etti. Herkese çalışmalarının karşılığı verilir ve onlara haksızlık edilmez.

23- Hevâsını ilah edinen kimseyi gördün değil mi? O, Allah'ın ilmini bırakıp kendi cehalet anlayışına sapandır. Onun işitmesi ve idraki kapalıdır ve onun cehaleti, o hakikatleri görmeye engeldir. Bundan sonra yine de ona

Allah'tan başka kim yol gösterir? Öyleyse neden hâlâ varlığın yaratılışını düşünüp o hakikatlerle bu âleme bakmıyorsunuz?

24- Dediler ki: Hayatımız ancak dünya hayatından başka bir şey değildir. Ölümlüyüz. Yaşarız ve yaşlanınca da yok olur gideriz. Onların bu konuda bir ilimleri yoktur, sadece zanda bulunuyorlar.

25- Onlara ayetlerimiz apaçık gösterildiği halde, eğer siz doğru söyleyenlerden iseniz getirin atalarımızı, demekten başka bir iddiaları olmadı.

26- De ki: Allah size hayat verendir. Sonra sizi sınırlayandır. Sonra sizleri bir arada tutandır. O ölüm vakti mutlaka gelecektir, onda şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.

27- Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Bütün zamanlarda ve her an tecelli eden O'dur. Her an her şeyde yetkili olanı anlamada gaflette kalanlar, hüsrana uğrayanlardır.

28- Korkuya teslim olanların hepsini görürsün ki, onların hepsi kendi batıl inançlarına göre hareket ederler. Yaptığınız şeylerin karşılığı her zaman verilir.

29- İşte, Bizim konuşan kitabımız sizin üzerinizdeki hakikatlerdir. Muhakkak ki Biz yaptığınız şeyleri sizde kaydederiz.

30- İman eden kimseler ve hakk yolunda dosdoğru çalışanlar, artık onlar Rabbin o rahmetine dahil olanlardır. İşte o apaçık kurtuluş budur.

31- Hakikatleri kabul etmeyenlere gelince; sizlere delillerimiz bildirildi değil mi? Fakat sizler kibirlendiniz ve fenalarda kalan kimseler oldunuz.

32- Muhakkak ki Allah'ın vaati gerçektir. Hakikatler hakkında vaktinizi şüphe içinde geçirmeyin denildiğinde; hakikatler için bir zan ile zanda kaldık, vaktimizin değerini bilemedik ve biz yakınlığı anlayanlardan değiliz, dersiniz.

33- Kötü hallerle ortaya çıkan kimselerin amelleri boştur ve onlar alay ettikleri şeylerle sarılıdırlar.

34- Siz hakikatlerimizi unuttuğunuz an, siz o zaman Tevhîd şuurunda olmayı unutursunuz. O vakit sizin halleriniz yakıp yıkıcı hallerde olmaktır ve sizin bir yardımcınız da olmaz.

35- Allah'ın işaretlerini önemsemediğinizden dolayı, işte siz böyle hallerde kaldınız ve siz yaşamınızda, yağmalar gibi mal mülk peşinde koştunuz. Sonra da vaktinizi hakikatlerin dışında geçirdiniz. Artık o hallerde olanların mazeretleri olmaz.

36- Bütün nitelikler; göklerde olanları vücudlandıran, yerde olanları vücudlandıran ve tüm âlemleri vücudlandıran Allah'a aittir.

37- Göklerdeki ve yerdeki azamet sahibi O'dur ve O bütün sıfatların sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

AHKÂF SÛRESİ

1- Hâ, Mîm

2- Ortaya çıkan her varlık, tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan Allah'ın bir kitabıdır.

3- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi, sadece hakikatleri göstermesinden başka bir şey için yaratmadık. Onların belirlenmiş bir zamanları vardır. Hakikatleri görmemezlikten gelenler, hakikatler açıklanıp uyarılmalarına rağmen yüz çevirip eski bilişlerine dönerler.

4- De ki: Allah'ı bırakıp da zannınıza göre yöneldiğiniz şeyler yeryüzünde ne yaratıyorlar gösterebilir misiniz? Yoksa Ulvî Âlem'de onların ortakları mı var? Eğer doğru söylediğinizi iddia ediyorsanız, bana ilmi delilleri olan bir kitap sunun.

5- Kim; hakikatleri bırakır, kendi cehaletinde kalır, Allah'ı bırakır da zannına göre şeylere yönelirse, o ölüm vaktine kadar hakikatlere icabet etmeyenlerden olur ve onlar yöneldiği şeylerin ne olduğunu da bilmeyenlerdir.

6- Ve onlar birlik idrakiyle hareket eden insanlara düşmanlık ederler ve onlar kulluk ettikleri şeyin hakikatini göremeyenlerdir.

7- Onlara ayetlerimiz apaçık belgelerle okunduğun da, hakikatleri kabul etmeyen kimseler, onlara sunulan hakikatler için, bu açıkça aldatmacadır, derler.

8-Ya da onu uydurdu diyorlar. De ki: Eğer ben o anlattığım hakikatleri uydurduysam, sahip olmadığınız varlığınız, Allah'a ait olan o sizdeki sıfatlar hakkında ne diyeceksiniz. Sizde bulunan her şeyi ilmiyle var eden O'dur. Bende ve sizlerde ve her yerde her an hazır olandır, bütün her şeye yetendir ve O lütuflarıyla temizleyendir, varlığı özünden var edendir.

9- De ki: Hakikatleri gösteren biriyim, bir şeyler uydurup adetler icat etmiyorum. Bana ne olur onu da bilemem. Size bana tâbi olun da demiyorum. Sadece bildirilen şeylere uyarım ve ben sadece hakikatlere apaçık çağrı yapıp uyarandan başka bir şey değilim.

10- De ki: Görünen varlığa bakıp da düşünmez misiniz? Onlar ancak Allah'a ait olan şeylerdir. Siz onu görmemezlikten gelirsiniz. Hakk yolunda giden biri ise; o benzer yüceliklere tanık olur, hakikatleri bilir, böylece iman eder. Fakat sizlerden kibirli olanlar, zalimlik yapan kimseler; muhakkak ki Allah'ı bilemezler, doğru yolu bulamazlar.

11- Hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler, iman edenler için: Eğer bir iyilik de olsa onlar bizden daha ileride olamazlar ve onlar hakikat yolunda değillerdir, derler. Böylece onlar, bu anlatılanlar eskilerin yalanlarıdır, diye söylerler.

12- Daha önce de Mûsâ bir önder olarak, her varlığın hakikatleri gösteren bir kitap olduğunu ve rahmet olduğunu bildirdi. Anlaşılır bir dille o kitaptaki hakikatleri dosdoğru bir şekilde açıkladı. Zalim kimselere hakikatleri açıklayıp uyardı ve iyi davranışlar içinde olanlara müjdeler verdi.

13- Muhakkak ki bizi vücudlandıran Allah'tır diyenlere ve böylece dosdoğru hareket edenlere, artık onlara korku yoktur ve onlara ümitsizliğe düşmek yoktur.

14- İşte onlar huzur içinde olan kimselerdir, yapmış oldukları şeylere karşılık olarak devamlı o hâlin içindedirler.

15- İnsana; annesine, babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Annesi onu belli zorluklarla taşıdı ve belli zorluklarla dünyaya getirdi ve otuz ay o sütten kesilinceye kadar, hatta daha fazla gelişip büyüyünceye kadar onu taşıyıp, emzirdi. O olgunluğa erişince dedi ki: Rabbim! Seni anlamamı muvaffak kıl, sıfatlarınla beni sıfatlandırdın, şükreden olayım. Anneme, babama iyi amelde bulunayım, rızasını alayım ve benim neslimi düzgün kıl. Beni, hep sana dönenlerden ve beni, barış ve huzur üzere olanlardan eyle.

16- İşte o halde olan kimseler, hakikatlerimizi kabul edenlerdir. Onlar güzel şeyler yaparlar ve onlar fena hallerden uzaklaşırlar. Doğru sözlü olduklarından, sözlerinde durduklarından dolayı, huzur içinde olan kimselerdir.

17- Kim, annesine babasına: Öf be size, benim için siz ne yaptınız, deyip onları dışlarsa, daha önceki cehalet hallerinde olan kimseler gibi olur. Yine de anne babası: Kendine yazık etme, iman et, Allah'tan yardım iste,

muhakkak ki Allah'ın vaati gerçektir, derler. O yine de: Bunlar daha öncekilerin masallarından başka bir şey değildir, der.

18- İşte o hallerde olan kimseler kendilerinde olan hakikatleri göremeyenlerdir. Onlardan önceki gelip geçmiş olan, bildiğiniz ve bilemediğiniz topluluklara da hakikatlerin sözleri sunuldu, fakat onlar hakikatleri anlayamayıp kaybedenlerden oldular.

19- Bütün herkes için yaptıkları şeylere karşılık dereceler vardır ve onlara amellerinin karşılığı verilir ve onlar hakk ettiklerinin karşılığını alırlar.

20- Hakikatleri görmemezlikten gelenlere, her an yakıp yıkıcı hallerde oldukları anlatılır. Siz; yaşamınızda güzel şeyleri tahrip ettiniz, çıkarlarınız üzere hareket ettiniz, böylece vaktinizi zarar vermek, sıkıntılar vermek içinde geçirdiniz, kibirlilerden oldunuz, yeryüzünde hakikatleri bırakıp başka şeylere yöneldiniz ve kargaşalık çıkaranlardan oldunuz, denir.

21- Âd kavminin kardeşini de hatırla. O, doğruluk içinde olmayan kavmine hakikatleri açıklayıp uyarmıştı. Ondan önce gelip geçmiş ve ondan sonraki hakikatler için çağrı yapan o uyarıcılar gibi, o da hakikatleri bildirip demişti ki: Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, ben büyük bir günün sıkıntısında kalmanızdan korkarım.

22- Dediler ki: Bizi ilahlarımızdan geri döndürmeye mi geldin? Eğer doğru söyleyenlerden isen bize vaat ettiğin şeyi getir o zaman.

23- Dedi ki: İlim ancak Allah'a aittir. Ben hangi bilgilere ulaşmışsam, size onu bildiriyorum, fakat görüyorum ki cahil kimselersiniz.

24- Böylece onlar, kendi yerleşim yerlerinde ona yönelenleri gördükleri zaman: Bu yönelip gidenler bizi bırakanlardır, dediler. Bilakis sizler acele edip o hakikatleri aramadınız, onlar ise cehaletin acı sıkıntılarının etkisinde kalmak istemeyenlerdir.

25- Bütün varlıktaki Rabbin işleyişini anlayamayanlar kaybedenlerdir. Artık onlar bulundukları yerlerde aydınlanmanın hakikatine ulaşamazlar. İşte fenalarda kalan kimselerin karşılıkları budur.

26- Doğrusu sizleri tüm niteliklerimizle bedenlendirdiğimiz gibi, onları da bedenlendiren Biziz. Onlara; işitme, bakıp görebilme, idrak edebilme gücü verdik. Fakat onlar; işitmenin zenginliğine ulaşamadılar, onlar bakıp da

göremediler, idrak sahibi olamadılar, nasıl var olduklarını bilemediler, Allah'ın delillerini inkâr ettiler ve onlar taklit ettikleri şeylere sarıldılar.

27- Doğrusu eski cehalet anlayışlarında dönüp duranlar, Bizi anlayamayıp helak olurlar. Onlara deliller gönderdik, umulur ki onlar cehaletlerini bırakıp hakikatlere dönerler.

28- Allah'ı bırakıp da yakın olmak için edindikleri ilahlar onlara yardım edebilirler mi? Bilakis onlar bir dalâlet içindedirler ve işte böylece onlar, yalanlarda kalanlardır ve uydurdukları şeylerde kalanlardır.

29- Tanımadıklarından bir grup, Bizim değerlerimizi anlamak için sana gelmişlerdi. Okunan şeyleri dinlemişler, böylece o huzurda bulunmuşlardı. Belli bir zaman onu dinlediler, anlatılanları anladıklarında, onlar kavimlerine hakikatleri açıklayıp uyarmak için dönmüşlerdi.

30- Dediler ki: Ey kavmimiz! Biz hakikatlere yol gösteren ve dosdoğru yol üzere olan, Mûsâ'dan önceki ve sonrakilerinin söylediklerini de tasdik eden birinden hakikatlerin sözlerini dinledik.

31- Ey kavmimiz! Allah'a davet edene uyun ve size mağfiret edecek ve fena hallerden kurtaracak ve sizi acı sıkıntılardan koruyacak olan o hakikatlere inanın.

32- Kim Allah'a davet edene icabet etmezse, artık o yeryüzünde nasıl bir acziyet içinde olduğunu anlayacak değildir ve onun O'ndan başka hiçbir dostu da yoktur. İşte onlar apaçık hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine sapanlardır.

33- Göklerde ve yerde var edilenlerin Allah'a ait olduğunu bakıp da görmezler mi? Her an var eden O'ndan başkası değildir. O bütün her şeydeki kudrettir, hayat verendir ve sınırlayandır. Evet, muhakkak ki O bütün her şeydeki kudrettir.

34- Hakikatleri görmemezlikten gelenlere, her an yakıp yıkıcı hallerde oldukları anlatılır. Bu anlatılanlar gerçek değil midir, denir. Derler ki: Evet, bizi vücudlandıranı anlayamamışız. Denir ki: İşte hakikatleri kabul etmediğinizden dolayı sıkıntıları hissettiniz.

35- Bundan sonra yüce makam sahiplerinin sabrettiği gibi sabredin. Resulü anlayın ve acele edenler gibi olmayın. Her an hakikatleri görüp anlayanlar gibi olun. Verdiğiniz sözü unutmayın. Zamanınız ancak kısa bir süredir.

Günlerinizi hakikatlere uyan güzel ifadeler söylemekle geçirin. Bundan sonra hakikatleri bırakıp, kendi cehaletinde kalandan başkası kendine yazık eder mi?

MUHAMMED SÛRESİ

1- Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin ve Allah yolunda gidenlere engel olmaya çalışanların, çalışmaları boşa çıkar.

2- İman eden kimseler ve Salih amellerde olanlar ve Muhammed'in sunduğu hakikatlere inananlar ve Rabbinin hakikatleri üzere olanların fena halleri kaybolur ve onların gönülleri temizlenir.

3- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise, asılsız şeylere uyanlardır. Rabbinin hakikatlerine uyanlar ise, iman eden kimselerdir. İşte Allah, insanlar için onların durumlarını vurgular.

4- Eğer, hakikatleri kabul etmeyen kimselerle karşılaşıp mütalaa ya girerseniz, onların bağlandıkları şeylerin ne olduğunu onlara anlatın ve onları nasıl zayıf bıraktığını onlara vurgulayın. Böylece onlara inanacağı hakikatleri delilleriyle sunun, sonra onlara onlardaki nimetlerimizden bahsedin. Onlar kendi cehalet bilişlerinin savaşını bırakıncaya kadar, onlara hakikatlerden istedikleri karşılıkları verin. Eğer onlar, Allah'ı anlamada istekli olurlarsa elbette başarıya ulaşırlar. Birbirinizi hakikatleri anlamak için düşünceye sevk edin. Allah'ın hakikatleri yolunda ölenlerin çalışmaları kaybolmaz.

5- Onlar doğru yolu bulanlardır ve onların gönülleri temizlenenlerdir.

6- Onlar hakikatlere arif olmuşlardır ve onlar huzur içindedirler.

7- Ey iman edenler! Eğer siz yardımlaşır ve gittiğiniz yolda kanıtlarla hareket ederseniz, Allah'ın yardımını bulursunuz.

8- Hakikatleri kabul etmeyen kimseler ise, işte onlar kendilerine yazık ederler ve onların amelleri boşa çıkar.

9- İşte bu onların Allah'ın var ettiği şeyleri hor gördüklerindendir. Böylece onlar çalışmalarında umduklarını bulamazlar.

10- Onlar yeryüzünü dolaşıp da bakmazlar mı? Onlardan önceki o hallerde olanların âkıbetleri nasıl oldu görmezler mi? Kendileri gibi onlar da Allah'ı yok saydılar ve hakikatleri kabul etmeyen kimselerden oldular.

11- İman eden kimseler, vücudlarının sahibi olan efendilerinin Allah olduğunu bilirler. Hakikatleri görmemezlikten gelenler ise, vücudlarının sahibi olan efendilerinin Allah olduğunu bilemezler.

12- Muhakkak ki iman eden kimseler ve dosdoğru iyi çalışmalarda olanlar huzur içindedirler. Onların makamlarında akıp giden bir ilim vardır. Hakikatleri görmemezlikten gelenler ise, kendi çıkarlarının peşinde koşarlar ve hayvanların yediği gibi yerler ve onlar yakıp yıkıcı hallerdedirler.

13- Bulundukları yerlerde ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar, seni bulunduğun yerden çıkaran o kimseler, Bizi anlayamayıp kendilerine yazık ettiler. Onlar yardımı da yok saydılar.

14- Rabbinin apaçık delilleri üzere olan kimse, kendi çıkarlarına göre hareket eden, kötü çalışmaları kendine güzel gelen kimse gibi midir?

15- Fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlara sunulan huzur şöyledir: Onlar hiç yozlaşmadan akıp giden bir ilmin içindedirler ve onların gönüllerinde bozulmamış lekesiz o hakikatlerin ilmi vardır ve cehaleti yok eden o ilmin hakikatlerinden faydalanıp zevk alırlar ve tüm varlığın bir özden geldiğini gösteren o ilmin zevkindedirler. Onlar her zaman hakikatlerden faydalanmanın içindedirler ve onlar Rabbin mağfiretine ulaşmışlardır. Devamlı yakıp yıkıcı haller içinde olanlar ise, öfkeli haller içindedirler, içlerinde hep ayırıcı, zarar verici haller vardır.

16- Onlardan bazıları seni dinler gibi görünürler. Senin yanından ayrıldıkları zaman, az önce sunduğu ilimden ne demek istedi ki, derler. İşte o kimseler, kendi çıkarlarına tâbi olduklarından dolayı kalbleri Allah'ı anlamaya kapalıdır.

17- Dosdoğru hakikatlerin yolunda ilerleyenlerin hakikatleri anlamaları artmıştır, hidayet bulmuşlardır ve onlar hakikatleri sunarlar. Onlar fenalardan sakınırlar, Allah'a ortak koşmazlar.

18- Artık hakikatleri anlamak için bakıp da gözlemlemezler mi? Her an onlara hızlı bir şekilde hakikatler sunulur. Öyle ki hakikatlerin işaretleri her yerden gelir. Artık onlar, onlara sunulan hakikatleri anlasınlar.

19- Allah'tan başka sığınacak güç yoktur, bu hakikati bilsinler. Fenaları için mağfiret içinde olsunlar. Müminlik yolunda olanlardan olsunlar ve müminlerden

olsunlar. Siz Allah'ı bilin. Bir bilgiden diğer bilgiye ilerleyin ve duracağınız yeri bilin.

20- İman edenlere derler ki: Bir belge indirilse ya! Belgeler tüm gerçekliğiyle ve zikriyle apaçık ortadadır. Onları görürsün ki; onlar hep bir kavga içinde, kalblerinde bakıp görememe hastalığı vardır, onlar bir id-raksizlik içinde, ilgisizlik içindedirler. Onlar o halleri benimsemişlerdir.

21- Hakikatler üzere olsalardı ve söylenen sözlere arif olsalardı, böylece işleyişi anlayıp, Allah'a bağlılık üzere olsalardı, elbette onlar için daha hayırlı olurdu.

22- Eğer hakikatleri bırakıp cehalet hallerine dönerseniz, yeryüzünde bozgunculuk yapar ve geldiğiniz öz ile olan bağlarınızı koparırsınız.

23- İşte o halde olan kimseler Allah'ı anlayamayıp rahmetten uzaklaşmışlardır. Öyle ki onların kulakları vardır hakikatleri duyamazlar ve gözleri vardır hakikatleri göremezler.

24- Onlar, kâinat kitabına bakıp hakikatleri anlamak için düşünmüyorlar mı? Yoksa kalbleri kilitli mi?

25- Doğru yol gösterilip, hakikatler açıklandıktan sonra, eski cehalet bilişlerine dönenler şeytani hallere sürüklenirler ve o hallerde kalırlar.

26- İşte o hallerde olanlar, Allah'ın var ettiği şeyleri hor görürler. İtaat eder gibi görünürler, fakat onlar işleyişi anlamaktan uzaktırlar ve onlar Allah'ı bilenlerden, manalara ulaşanlardan değillerdir.

27- Onlar kendilerini tutan kuvveyi, kendi zihinlerinin nasıl çalıştığını düşünmezler mi? Onlara kendi gerçekleri vurgulanır, fakat onlar geçmiş bilişlerinde kalırlar.

28- İşte onlar öfkelerine tâbi olurlar. Allah'ı ve O'nun rızasını kerih görürler. Böylece onlar çalışmalarında umduklarını bulamazlar.

29- O hallerde olan kimseler, zanlarda kalanlardır, kalblerinde cehalet hastalığı vardır. İçlerinde gizli kin taşıyanlar, Allah'ı asla anlayamazlar.

30- Eğer Bizi anlamayı isteselerdi, elbette sen Bizi anlamayı isteyenleri hallerinden tanırdın, özelliklerinden onları bilirdin, söyledikleri sözlerden onları tanırdın. Siz gayret gösterip Allah'ı bilenlerden olun.

31- Elbette siz, Bizi bilinceye kadar dikkatlice düşünmelisiniz, Bizi bilinceye kadar hakikatleri anlamak için gayret gösterin ve sabırlı olun ve size bildirilen bilgilerle Bizi anlamak için dikkatlice düşünün.

32- Doğrusu hakikatleri görmemezlikten gelenler ve Allah'ın hakikatleri yolunda olanları engellemeye çalışanlar ve hakikatleri açıklayıp yol gösteren resule karşı duranlar, Allah'ın hakikatlerinden bir şey anlayamazlar ve onlar amelleriyle boşa hareket ederler.

33- Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve resulün anlattıklarına uyun ve çalışmalarınızda batıl olan şeylere uymayın.

34- Doğrusu hakikatleri görmemezlikten gelenler ve Allah yolunda olanları engellemeye çalışanlar, sonunda kaybederler ve onlar hakikatleri kabul etmezler. Böylece onlar Allah'ın mağfiretinden mahrum kalırlar.

35- Sakın hakikat yolunda gevşek davranmayın, hep barışa ve huzura çağrı yapın ve erdemli kimselerden olun. Allah her an sizinle beraberdir ve sizler çalışmalarınızda asla hakikatleri terk etmeyin.

36- Dünya hayatını sadece bir oyun ve eğlence hâline getirmeyin. Eğer inanır ve fenalardan sakınır, Allah'a ortak koşmazsanız size karşılığı sunulur. Sizler hakikatlerin değerlerini araştırmayı bırakmayın.

37- Eğer sizler kendinizi anlamayı bırakırsanız, artık varlığınızı sahibine teslim etmekten kaçınırsınız, cehalete sarılırsınız ve sizler içinizde gizli kin halleriyle ortaya çıkarsınız.

38- İşte sizler Allah yolunda infak için çağrılıyorsunuz. Fakat sizler varlığınızı sahibine teslim etmeyen kimselerden oluyorsunuz. Kim varlığını sahibine teslim etmezse, artık o varlığını kendine nisbet eder ve varlığını sahibine teslim edemez. Allah tüm varlığın sahibidir ve sizlerin hiçbir şeyi yoktur. Eğer sizler hakikatlerden yüz çevirirseniz, batıl şeylere dönersiniz. Sonra da siz tüm varlıktaki benzerlikleri anlayamazsınız.

FETİH SÛRESİ

1- Muhakkak ki Biz, varlıkla birlikte hakikatleri açtık. Apaçık delillerle açılan hakikatler senin anlaman içindir.

2- Allah size mağfiret edendir. Siz fenalarınızı anlayıp terk edin ve bir daha o hallere dönmeyin. O sizi sıfatlarıyla tamamlayandır ve dosdoğru hakikatin yoluna size yol gösterendir.

3- Allah size her an yardım edendir, değerleriyle yardımcı olandır.

4- O, hakikatlerden emin olanların kalblerine huzuru sunandır. İnanma yolunda birlikte hareket edenlerin imanlarını kuvvetlendirendir. Göklerde ve yerdeki bütün varlık Allah'ındır ve Allah ilmiyle bütün varlığa hâkim olandır.

5- Müminler ve müminlik yolunda olanlar huzur içindedirler ve makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o ilim üzere hareket ederler ve onlar kendi günahlarının kefaretlerini ödeyenlerdir. İşte o yüce kurtuluş Allah'a ait olan hakikatleri anlamaktır.

6- Münafık olanlar ve münafıklığa meyledenler, müşrik olanlar ve müşrikliğe meyledenler sıkıntılardadır. Allah hakkındaki zanları, bozuk bir itikadın zannında olmaktır ve o kötü hallerde döner dururlar ve Allah'ı anlama yolunda onlarda hiddetli haller vardır. Onlar Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşmışlardır. Onlar için cehaletin cehennemi vardır ve bulundukları hâl ne kötüdür.

7- Göklerde ve yerde olan bütün varlık Allah'ındır ve tüm niteliklerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan Allah'tır.

8- Doğrusu sen; Bizi anlatmak, hakikatlerimize şahit olmak ve ümit vermek ve hakikatlere çağrı yapıp uyarmak için açığa çıktın.

9- Allah'ın sizin ile birlikte olduğuna iman edin ve o resulü anlayın. O'na karşı düştüğünüz hatayı anlayın ve O'na ait olan değerleri anlamada özen gösterin. Sabah ve akşam O'nun tecellilerini anlamak için gayret gösterin.

10- Senin anlattığın hakikatlere uyanlar, sadece Allah'a bağlı olduklarını anlarlar ve kendilerindeki gücün Allah'ın gücü olduğunu bilirler. Bundan

sonra kim ahdini bozarsa ancak kendi zararına bozar ve kim ahde uyar, sevgiyle bağı korursa, kendindeki Allah'ın tecellilerini anlar. Böylece o sunulan yüce karşılıklara kavuşur.

11- Kendi bildikleriyle hareket edip sana karşı çıkanlar derler ki: Biz kendi değerlerimize ve kendi dostlarımıza aldandık. Bundan sonra biz temizlenebilir miyiz? Onların söyledikleri şeyler dillerindedir, kalbleri hakikatleri algılamış değildir. Anlat: Bundan sonra sizden kim kendindeki gücü tanırsa, Allah'ın bütün her şeydeki iradesini anlarsa, kendi müşkillerinden kurtulursa ya da faydalı şeylerde olmak isterse, mağfiret bulur. Öyle ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

12- Bilakis Resulün ve müminlerin sizlere dönmeyeceğini düşündünüz. Ancak onların dostluğu ebediyendir ve onların kalblerinde güzellikler vardır. Kötü zanlarla zanda kalan kişiler ise, kendilerine yazık ederler.

13- Kim Allah ile birlikte olduğuna inanmaz ve o resulü anlamazsa, artık o; var ettiğimiz âlemi anlamaktan uzaklaşır, hakikatleri görmemezlikten gelir, ötekileştirmenin cehaletinde kalır.

14- Göklerin ve yerin yönetimi Allah'ındır. İsteyen kimse için mağfirete ulaşmak vardır ve isteyen kimse de cehaletin sıkıntılarında kalır. Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

15- Değerleri anlamayı bırakıp geçmiş cehalet bildiklerinde kalanlar derler ki: Size tâbi olmayı isteriz, bize izin verin o hakikatlere sarılalım. De ki: Allah kelâmının anlamını değiştirenler asla bizim gibi tâbi olamazlar. İşte Allah'ın önceden beri buyurduğu gerçek budur. Fakat Bizi anlayamayıp ikilikte kalanlar, hayır derler kabul etmezler. Bilakis o hallerde olanların, az da olsa düşünüp anlamaları yoktur.

16- Kendi geçmiş bildiklerinde kalanlara anlat: Hakikatlerin davetine uymak istiyorlarsa, bütün âlemi kuşatmış olan o yüceliği anlamak için daha fazla gayret göstersinler ya da barış üzere olsunlar. Eğer Allah'ın size sunduğu hakikatlere itaat ederseniz güzel karşılıklar bulursunuz. Eğer yüz çevirir, daha önceki kendi bilişlerinize dönerseniz, acı sıkıntılarla sıkıntılarda kalırsınız.

17- Hakikatleri göremeyenleri zorlamak doğru değildir. Kararsızlık içinde olanları zorlamak doğru değildir. Bir hastalık içinde olanları zorlamak

doğru değildir. Kim Allah'a itaat eder ve o resulü anlarsa, o huzur içinde olur. Onun makamında akıp giden bir ilim vardır. Kim yüz çevirir eski cehalet bilişlerine dönerse, o acı sıkıntılarla sıkıntılarda kalır.

18- Doğrusu müminler Allah'ın rızası üzeredirler. Hakikatleri öğrenmek için sana uyanlar, asliyetlerinin geldiği O Zâtı bilirler. Artık onlar kalblerinde taşıdıkları şeyi bilirler. Böylece onlar huzura kavuşurlar ve onlar her şeyi açığa çıkarana yakınlığı anlarlar.

19- Kesret âlemini tecellileri ile saranı, oradaki değerleri ve tüm değerlerin yüce sahibini, tüm varlığa hâkim olanın Allah olduğunu anlarlar.

20- Allah sizi tüm değerleriyle açığa çıkardı. Kendinizdeki ve kesret âlemindeki değerleri, ivedilikle anlamaya gayret edin ve insanları hareket ettiren gücü tanıyın. Tüm bunlar müminlerden olmanız için delillerdir ve size dosdoğru hakikatin yolunu gösterir.

21- Allah bütün her şeyi ihata edendir, bütün her şey O'nun takdirinden başka bir şey değildir ve Allah bütün her şeydeki kudrettir.

22- Hakikati görmemezlikten gelenler, eğer sizinle hakikatler ile ilgili bir mücadeleye girseler, mutlaka geriye kendi cehalet bilişlerine dönerler. Sonra da bir dost bulamazlar ve bir yardımcıları da yoktur.

23- Allah'ın varlıktaki işleyiş yasaları geçmişten geleceğe devam eder gider ve Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir değişiklik bulamazsınız.

24- Ki O'dur sizlerdeki, onlardaki gücün sahibi. Siz, hakikatleri görmemezlikten gelenlerden farklı olarak iç âlemin hakikatlerini ararsınız. Sonra da siz, o yerde o hallerde olanlara karşı hakikatleri anlamada başarılı olursunuz. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

25- Hakikatleri görmemezlikten gelen kimseler, kutsal olana teslimiyet içinde olmaktan ve onların anlayışlarını değiştirmek için sunduğunuz hakikatlerden yüz çevirirler. Eğer müminlerden kâmil kimseler olmasaydı; bir benlik içinde olanlara, hakikatlerden bir şey bilmeyenlere, nefsini tanıma yolunda olanlara, müminlik yolunda olanlara kim yol gösterecekti. Sizlerden bir ilim içinde olmayanlar çeşitli müşkillerde kalır. Allah'ın rahmetini anlamak isteyen kimse onu kendi içinde bulur. Bizi

anlayamayıp, ikilikte kalan kimse ise elbette sıkıntılarda kalır. Hakikatleri görmemezlikten gelen kimselere acı sıkıntılar vardır.

26- Hakikatleri görmemezlikten gelenler; kalblerinde cehalet taassubu, şiddet ve öfke hallerini taşırlar. O hakikatleri anlatanda ve müminlerde ise Allah'ın sunduğu huzura kavuşmak vardır ve onlar hakikatlerin sözlerinden vazgeçmezler, fenalardan sakınırlar ve o hakikatlere layık olurlar ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilirler.

27- Ant olsun ki gerçek olan Allah'tır. O resulün doğru görüşü sayesinde elbette hakikatleri anlayacak, kutsal olana teslim olacaksınız. Akıllarınız temizlenecek ve korkmadan, gaflete düşmeden, her şeyin sahibinin Allah olduğundan emin olacaksınız. Böylece bilmediklerinizi bileceksiniz. Böylece tüm her şeyi açığa çıkarana yakınlığı anlayacaksınız.

28- Ki o Resul; hakikatleri açıklayıp yol göstermek ve bütün dinlerin üzerine dinin hakikatinin ne olduğunu açıklamak için açığa çıktı. Her yerde her an hazır olan Allah, hakikati anlamanız için yeter.

29- Muhammed Allah'ın resulüdür. Onunla beraber olanlar hakikatleri inkâr edenlere karşı daha güçlüdürler. Onlar sevgiyle hareket ederler. Onları görürsün ki, onlar hep sıfatların ve vücudun sahibini bilip teslimiyet içinde olurlar. Onlar Allah'ın lütuflarını isterler. Onlar hoşnutluk üzeredirler. Onların teslimiyet işaretleri yüzlerindeki huzurun alametleridir. İşte onların durumu; yasalar üzere olmak, huzur veren bilgiler üzere olmaktır. Onların durumu; ekilenden filizin çıkması, daha sonra onun gelişip kuvvetlendirilmesi, sonra kendi gövdesi üzerine yükselmesi ve bu durumdan hoşlanan çiftçilerin durumu gibidir. Hakikati görmemezlikten gelenler ise bir öfke içindedirler. İman eden kimseler Allah'ın hakikatleri üzeredirler. Sâlih amellerde olanlara mağfiret vardır ve yüce karşılıklar vardır.

HUCURÂT SÛRESİ

1- Ey iman edenler! Sizdeki gücün sahibi Allah'tır, onu kendinize nisbet etmeyin ve o resulü anlayın. Fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah işittirendir, ilmin sahibidir.

2- Ey iman edenler! Siz hakikatleri bildirenin üzerine, kendi bildiklerinizde inat edip seslerinizi yükseltmeyin ve o hakikatleri bildirenin üzerine, söylemlerinizle bağırıp çağırmayın. Birbirinize karşıda bağırarak konuşmayın. Çalışmalarınızı boşa geçirmeyin ve sizler, kendinizi ve çevrenizi anlamayı terk etmeyin.

3- Doğrusu Allah resulünün yanında seslerini kısan o kimseler, işte onlar Allah'ı anlamada gayret gösteren kimselerdir. Onların kalbleri fenalardan sakınma, Allah'a ortak koşmama içindedir. Elbette onlara mağfiret vardır ve yüce karşılıklar vardır.

4- Muhakkak ki sana karşı kendi bildikleriyle inat edip karşılık veren o kimseler; kendi geçmiş bildiklerinde, kendi egolarındadırlar. Onların çoğu akledip düşünmezler.

5- Eğer onlar; sen hakikatleri ortaya koyuncaya kadar sabırlı olsalardı, elbette onlar için daha hayırlı olurdu ve mağfiret edenin, varlığı özünden var edenin Allah olduğunu anlarlardı.

6- Ey iman edenler! Size bölücü, bozucu, hakikatin dışına çıkaran bir haber geldiğinde, emin oluncaya kadar araştırın. Zarar verenlerden, bilgisiz kimselerden olmayın. Yoksa yaptığınız şeylerden pişmanlık duyarsınız.

7- İçinizde Allah resulünün olduğunu bilin. Eğer kesretteki işleyişi anlayıp hakikatlere tâbi olursanız, sıkıntıya düşmezsiniz. Ancak Allah sevgisine ulaşmak, sizlerin hakikatleri kabul edip, tasdik etmesiyledir ve o sevgi kalblerinizin süsüdür. Hakikatleri görmemezlikten gelme halleri ve ikiliğe düşme ve isyan etme halleri, sizler için fena hallerdir. İşte bu halleri terk edenler doğru yolda olanlardır.

8- Tüm lütuflar ve sıfatlar Allah'ındır ve Allah ilmiyle var edendir, tüm varlığa hâkim olandır.

9- Eğer inananlar; hakikatlerin yolunda taifelere bölünür, bir kavga içinde olurlarsa, onların aralarını hakikatleri göstererek düzeltin. Eğer onlardan biri haktan saparsa, haktan yana olup, haktan sapana Allah'ın hükümlerini anlatmak için gayret gösterin. Eğer bundan sonra pişman olur dönerse, onların aralarında uzlaştırıcı olun ve titizlikle Tevhîde uymalarını telkin edin. Muhakkak ki adalet üzere hareket edenlerde Allah sevgisi vardır.

10- Kardeşlik üzere olanlar ancak müminlerdir. Bundan sonra kardeşlerinizin arasında uzlaştırıcı olun. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Umulur ki siz merhamete ulaşırsınız.

11- Ey iman edenler! Bir topluluk bir toplulukla alay etmesin, belki de o alay edilenler daha hayırlıdır. Kadınlar da kadınları alaya almasın, belki de o alaya alınanlar daha hayırlıdır. Birbirinizin ayıbını aramayın. Birbirinize kötü isimler, kötü lakaplar takıp çağırmayın. İmandan sonra hakikatlerden sapmak, bölücülük içinde olmak ne kötüdür. Yaptıkları hatalardan pişman olup dönmeyenler, işte onlar zalimlerdir.

12- Ey iman edenler! Zanlardan çok kaçının. Muhakkak ki zanların bazıları, sizleri fenalara sürükleyip günahkâr yapabilir. Bazınız bazınızın arkasından çekiştirmesin, dedikodusunu yapmasın, gizli yönlerini, hatalarını araştırmasın. Sizlerden biriniz ölü kardeşinizin etini yemek ister mi? İşte tiksindiniz. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah, hatalarını anlayıp pişman olanların tövbelerini kabul edendir, varlığı özünden var edendir.

13- Ey insanlar! Biz sizi, bir erkek ve bir kadından yarattık ve halklar halinde, kabileler halinde çoğalttık, birbirinizi tanımanız ve yardım etmeniz için. Muhakkak ki sizden erdemli olan kimse, Allah'a ait olan hakikatleri bilen, fenalara düşmekten sakınandır. Muhakkak ki Allah, ilmiyle var edendir, tüm varlıktan hakikatlerini bildirendir.

14- Kendi inançlarından gelenler: Biz iman ettik, dediler. Henüz iman etmediklerini anlat. Lâkin teslim olduk, desinler. İman henüz kalblerinize girmedi. Eğer Allah'a itaat ederseniz ve o resulü anlarsanız, sizin hakikatleri anlama gayretinizden bir şey kaybolmaz. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

15- Sadece emin olanlar, onlar Allah'a iman ettiler ve o resulü anladılar. Ardından da şüpheye düşmediler. Allah yolunda; canlarıyla, mallarıyla,

hakikatleri anlamak ve anlatmak için gayret gösterdiler. İşte dosdoğru olanlar onlardır.

16- De ki: Siz, yaratılış yasalarının Allah'a ait olduğunu, göklerdeki ve yerdeki bütün her şeyi ilmiyle var edenin Allah olduğunu ve Allah'ın her şeydeki ilmin sahibi olduğunu bilmez misiniz?

17- Selamete erdiklerinden dolayı sana minnettar oluyorlar. De ki: Bana minnettar olmayın. Eğer imanınızda sadık olanlardan iseniz, sizlere her an yol gösteren, sizi selamete erdiren ancak Allah'a minnettar olun.

18- Muhakkak ki göklerde ve yerde bilinmeyen ne varsa, bütün her şeydeki ilmin sahibi Allah'tır ve Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri gösterir.

KÂF SÛRESİ

1- Kâf. Tüm varlık kitabında yüce hakikatler vardır.

2- Kendilerinden onlara, hakikatleri açıklayıp uyaran birinin gelmesine şaşırdılar. Sonra da hakikatleri görmemezlikten gelenler: Bu söylenenler şaşılacak şeylerdir, dediler.

3- Öldüğümüz ve toprak olduğumuz zaman ne olacağız? İşte bu dönüş bilmediğimiz bir şeydir, dediler.

4- İlmin sahibi Biziz. Onların bedenlerinde bir nakıslık yoktur ve korunan kitap Bize aittir.

5- Onlara sunulan hakikatleri, doğrusu onlar yalanladılar. Böylece onlar varlıktaki işleyişi anlayamadılar.

6- Onlar, üzerlerindeki gökyüzünü nasıl düzenlediğimizi bakıp da görmezler mi? Onu donattık ve onda bir yarık, bir çatlak yoktur.

7- Yeryüzünü döşedik yaydık ve orada dağlar var ettik ve orada değişik güzelliklerde her çeşit bitkiler var ettik.

8- Bütün bunlar, basiret sahibi olmanız ve cehaleti bırakıp Allah'a yönelmeniz, kulluğunuzu anlamanız için bir hatırlatmadır.

9- Gökten bereketli suyu indirmekteyiz. Böylece, onunla bahçeler ve hasat edilen tohumlar yetiştirmekteyiz.

10- Salkım salkım meyveleri ile büyük hurma ağaçları.

11- Kullar için onlarda yararlanmalar vardır. Ölü gibi görünen o toprakta hayat veren Biziz. İşte hakikatlerin ortaya çıkışı böyledir.

12- Onlardan önce Nûh kavmi ve kuyu sahipleri ve Semûd da hakikatleri yalanlamışlardı.

13- Ad ve firavun ve Lût'un kardeşleri de.

14- Eyke halkı ve tubba kavmi. Hepsi hakikatleri gösterenleri yalanladılar ve hakikatlerin sözlerini anlayamadılar.

15- İlk andan beri varoluşun kaynağı Biz değil miyiz? Bilakis onlar, ten elbisesinin içindeki halk oluşu anlayamadılar, bir bebeğin doğuşunu düşünmediler.

16- Gerçek şu ki, insanı kendimizden halk ettik. İlmin sahibi biziz. Ondaki vesvese olan şeyler onun kendindendir. Biz ona şahdamarından daha yakınız.

17- Bundan sonra hakikatleri anlasınlar, varlığı diri tutanın ne olduğunu bilsinler, tüm varlıktaki işleyişin idrakinden uzaklaşmasınlar, hakikatlerle hareket etsinler.

18- Sözün telaffuzunda kalmayın, onu anlamak üzere değerlendirin. Hakikatleri anlamak için her an araştırın gözlemleyin.

19- Uzak olmasını istediğiniz, bir gerçek olan ölümün o hareketsiz hâli size gelecektir.

20- Ve her an gerçekleşip duran o nefes alıp verme bitecektir.

21- Bütün nefisler O'nunla beraberdir, O'nunla hareket eder ve O, her an her yerde hazır olandır.

22- Doğrusu sen, bu hakikatler hakkında bir gaflet içindeydin. Sonra sen Bizi anladığında, sendeki gaflet perdesi kaldırıldı. Artık senin her an sağlam bir basiretin var.

23- Hakk'a yakınlığı anlayan, var olan şeyler benim değildir, der.

24- Hakikatleri görmemezlikten gelmeye inat edenlerin hepsi, cehaletin cehenneminde bulunurlar.

25- Hayra engel olanlar; zorbalık, kuruntu halinde olanlardır.

26- Kim, Allah'ın kendinde olduğunu anlamaz, ilahlar edinirse, artık o daha fazla sıkıntılarda kalır.

27- Edindiği ilahlara yakınlık içinde olan o kimse, yine de der ki: Rabbimiz! Ben o taşkınlıklarda olan değilim. Fakat o, hakikatleri bırakıp kendi anlayışına sapandır ve hakikatleri anlamaktan uzaklaşandır.

28- Bildirildi: Bize ait olan hakikatlerin arayışında olmadınız. Oysa size hakikatlerin sözleri her an sunulur.

29- Bize ait olan hakikatlerin sözleri değişmez ve kullarım için bir kötülük veren değilim.

30- Cehaletin cehennemi içinde olanlara; bu öfke dolu hallerinizi mi istiyorsunuz, diye her an bildiririz. Derler ki: Daha fazlasını isteriz.

31- Fenalardan sakınanlar, Allah'a ortak koşmayanlar için ise huzur yakındır, uzak değildir.

32- İşte size vaat edilen huzur, cehaletten uzaklaşıp hakikatlere dönenler ve bu hallerini koruyanlar içindir.

33-34- Görünmeyen bilinmeyen âlemi nuruyla saran Zâta kim saygılı olursa ve tüm kalbi ile hakikatlere yönelirse, işte ona her zaman devamlı bir halde esenlik vardır.

35- O hakikatlerle hareket edenler istedikleri şeylere ulaşırlar ve Bizi anlama idrakleri artar.

36- Daha önceleri nice nesiller Bizi anlayamayıp kendilerine yazık etmişlerdi. O halde olanlar daha fazla idi. Yakıp yıkıcı hallerde olanlardan kurtulmak için bazıları da başka beldeler aradılar.

37- Muhakkak ki işte bunların içinde; kalb sahibi olan kimseler, hakikatleri işitenler, hakikatleri bilmek isteyenler için bir hatırlatma vardır.

38- Gerçek olan şu ki, gökleri ve yeri ve onlarda ki her şeyi, bir intizam bir güzellik içinde halk ettik. Artık Bizi anlama konusunda bir zâfiyet göstermeyin.

39- Artık söylenen şeylere karşı sabırlı ol ve tüm niteliklerin Rabbine ait olduğunu anla, fiil, sıfat, Zâtın tecellilerini idrak et. Gece gündüz her zaman idrak üzere ol.

40- Gafletten kurtulmak için, O'na ait olan fiil, sıfat, Zâtın tecellilerini idrak et ve sonra da tüm varlığınla teslim ol.

41- Seslenenin seslenmesine yakın gelinceye kadar her an kulak verin.

42- Her an her varlıktan Hakk'ın seslenişini işitin. İşte o zaman, enfüsten âfaka olan çıkışı anlarsınız.

43- Muhakkak ki hayat veren ve sınırlayan Biziz ve dönüş Bizedir.

44- Onların bedenlerinde hücrelerin bölünmesi her an devam eder gider. İşte bir bütünlük içinde devam edip giden bu durum Bize aittir.

45- Söylenip duran şeylerdeki ilmin sahibi Biziz. Sen onları inanmaları için zorlayacak değilsin. Bundan sonra sakınan kimselere, tecellilerimizi anlamak isteyen kimselere, kâinat kitabının hakikatlerini hatırlat.

ZÂRİYÂT SÛRESİ

1- Zürriyeti devam ettirene.

2- O yükü taşıyana.

3- Kolayca yol aldırana.

4- Her varlıkta ince ince işleyişini gösterene.

5- Muhakkak ki size ne vaat ediliyorsa elbette doğrudur.

6- Muhakkak ki varoluş yasalarıyla elbette varlık ortaya çıkar.

7- Ulvî Âlem'in Zâtı her şeyi en güzel bir şekilde yapandır.

8- Muhakkak ki siz, birbirine uymayan sözler içindesiniz.

9- Yalanlarda kalan kimse hakikatlerden sapar.

10- Yalanlarda kalmak kendine yazık etmektir.

11- Onlar ki cehalet içinde kalıp hakikatleri düşünmeyenlerdir.

12- O kimseler varlığın yaratılış yasalarını ne zaman araştıracaklar?

13- Onlar zamanlarını fitne hallerinde, yakıp yakıcı hallerde geçirirler.

14- Sizler fitne hallerinde olursanız, her şeyi acele isteyen kimselerden olursunuz.

15- Muhakkak ki fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlar, huzur içinde ve birlik içindedirler.

16- Onlar Rabbinden sunulan şeylere sarılırlar. Muhakkak ki onlar, onlardan öncekiler gibi güzel davranışlar içindedirler.

17- Onlar az da olsa gaflet hallerine düşmezler.

18- Onlar aydınlanma yolunda hatalarını anlayıp düzeltirler.

19- Onlar varlıktaki hakikatleri anlamayı ve fenafillâh olmayı isterler.

20- Hakikatleri kesin olarak anlamak isteyenler için yeryüzünde deliller vardır.

21- Kendi iç âleminizde deliller vardır. Hâlâ bakıp da görmez misiniz?

22- Sizdeki sıfatlar ve size vaat edilen şeyler Ulvî Âlem'dendir.

23- İşte, göklerdeki ve yerdeki her şeyi vücudlandıran O'dur. Muhakkak ki O, elbette gerçek olandır. Sizin konuşmanız gibi.

24- Konuk sever İbrâhim'e meyledenlerin hikâyesi sana geldi değil mi?

25- Onun yanına geldikleri zaman: Barış ve huzur üzere ol, dediler. O'da münker kimselere: Siz de barış ve huzur üzere olun, dedi.

26- Sonra hakikatlerin ehli olan ona yöneldiler. Sonra da hızla dinlemeye koyuldular.

27- Böylece o, onlara yakınlığı anlattı, bu hakikatlerden yararlanmayı bırakmayın, dedi.

28- Sonra onları dikkatli olmaya çağırdı. Korkmayın, bilgili, yardım sever insanlardan olun, dedi.

29- Sonra o görünenlerin iç yüzünü, onlardaki işleyişin hakikatlerini etraflıca anlattı. Böylece o gerçekleri vurguladı. Acziyetinizi ve bir şey meydana getirmeye gücünüzün olmadığını anlayın, dedi.

30- Dediler ki: İşte gerçek budur. Dedi ki: Rabbinizin gerçeği budur. Muhakkak ki bütün her şeye hâkim olan, ilmiyle var eden O'dur.

31- İbrâhim dedi ki: Ey hakikatlerle bilgilendirilmiş olanlar! Bundan sonra sizler ne söylediğinizi bilin.

32- Dediler ki: Fenalarda kalan bir kavimken bize hakikatler sunuldu.

33- Özünden uzaklaşmışken, o fena halleri bırakmamız gerektiğini anladık.

34- Boş şeyler içindeyken, Rabbe ait olan hakikatlerle terbiye edildik.

35- Böylece bizler müminler olarak oradan çıkarıldık.

36- Öyle ki bizler hakikatlerin anlatıldığı o yerde, Hakk'a teslim olmanın dışında başka bir şey bulmadık.

37- Ve orada acı sıkıntılardan çekinen kimseler için deliller bıraktık.

38- Mûsâ da firavuna apaçık delillerle Bizim hakikatlerimizi bildirmişti.

39- Fakat o kendi bildiklerinde kaldı, hakikatlere yüzünü döndü, bu maskaradır ya da mecnundur, dedi.

40- Oysa Mûsâ Bizim hakikatlerimize sarıldı ve o tüm varlıktaki gücü bilendi. Fakat firavun ve etrafı, kendi cehaletlerinde kalıp Bizi kabul etmediler. Ve Mûsâ Melâmî'ydi.

41- Âd kavmine de onlardaki o nefes alıp vermenin hikmetini, bir şey meydana getirmeye güçleri olmadığını bildirdik.

42- Üzerlerinde olan o cehalet hallerini bırakmalarını, o hallerin sadece yozlaştırmaya sebep olacağını bildirdik.

43- Semûd kavmine de: Anlayabildiğiniz kadar hakikatlerden yararlanın, denilmişti.

44- Fakat onlar Rabbin işleyişini anlayamadılar, böylece o cehaletin şaşkınlık hallerinde kaldılar ve onlar bakıp göremediler.

45- Böylece onlar, tüm varlığı tutan o gücü anlamaya güç yetiremediler ve başarılı olamadılar.

46- Daha önce Nûh kavmi de, doğrusu onlar da hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına sapan kimselerden oldular.

47- Gökyüzünü kudretimizle düzenledik ve muhakkak ki genişletmekteyiz.

48- Yeryüzünü döşeyip yaydık ve güzel bir şekilde düzenledik.

49- Bütün her şeyi çiftler halinde halk ettik. Umulur ki siz varoluşun hakikatlerini anlarsınız, o hakikatlerle bu âleme bakarsınız.

50- Resûl dedi ki: Bundan sonra Allah'a sığının. Muhakkak ki ben sizlere, O'na ait olan hakikatleri apaçık delillerle açıklayıp uyarıyorum.

51- Allah'ın kendinizde olduğunu bilin, ilahlar edinmeyin. Muhakkak ki ben sizlere, O'na ait olan hakikatleri apaçık delillerle açıklayıp uyarıyorum.

52- İşte, hakikatleri gösteren biri onlardan öncekilere de gelmiş olmasın ki, onlar da ona: Aldatan biridir veya mecnun biridir, demiş olmasınlar.

53- Onlar bu halleri mi birbirlerine aktardılar? Onlar fenalarda kalan, taşkınlık içinde olan kimselerdir.

54- Artık o hallerde olanlardan uzak dur. Sen onlar gibi değilsin. Sen Melâmî'sin.

55- Hakikatleri an. Muhakkak ki hakikatleri anlayıp hatırlamak müminlere fayda verir.

56- Tanıdıklarınızı ve tanımadıklarınızı, ancak beni bilsinler ve kulluklarını anlasınlar diye yarattım.

57- Tanıdıklarınız ve tanımadıklarınız irade sahibi değildir, rızık da veremezler. Benden başka irade sahibi olan, faydalandıran yoktur.

58- Muhakkak ki Allah; O'dur rızık veren, tüm varlıktaki kudretin sahibi, tüm varlığı sapasağlam tutan.

59- İşte, hakikatleri anlamayıp kötülükler içinde olanlar, arkadaşlarını da kendi kötülüklerinin benzerine sürükleyebilirler. Bundan sonra acele etmeyin, daha dikkati olun.

60- Hakikatlerin sözlerine uymayıp, zamanlarını hakikatleri görmemezlikten gelip kabul etmemekle geçiren kimselerin vay o hallerine!

TÛR SÛRESİ

1- İlahi mesajları alan o gönüle.

2- Satır satır hakikatlerin yazılı olduğu o vücud kitabına.

3- Vücud sayfalarının içinde yayılmış olan o hakikatlere.

4- Tüm sıfatlarla donatılmış o vücud evine.

5- Yücelik verilmiş o başa.

6- Bilme yolunda araştırıp durana.

7- Muhakkak ki kendini vücudlandıranı bilme yolunda olanın müşkilleri elbette çözülecektir.

8- O hakikatlere engel olacak yoktur.

9- Ulvî Âlem'in hakikatleri her an her yerde tezahür ettikçe tezahür eder.

10- Büyüklük hallerinde olanlar o hallerini bıraksınlar, hakikatleri bakıp görsünler.

11- Zamanlarını yalanlar içinde geçirenlerin vah o hallerine.

12- Ki onlar batıl olan şeylerle oyalandılar, hakikatleri önemsemediler.

13- Onlar, o halleriyle her zaman cehaletin cehenneminin yakıp yıkıcı olan o hallerine sürüklenip gittiler.

14- İşte yalanladığınız hakikatlerden dolayı düştüğünüz ateş budur.

15- Bunları aldatmacamı sandınız, hâlâ bakıp da görmez misiniz?

16- O haller içinde oldukça, ister sabredin ya da sabretmeyin size birdir. Siz ne yaparsanız muhakkak ki onun karşılığını bulursunuz.

17- Muhakkak ki fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlar ise, huzur içinde ve tüm tecellilerin sahibini bilmenin idraki içindedirler.

18- Rabbinden onlara verilen şeylerin hakikatlerini anlarlar ve onlar Rabbini anlamakla, kendine varlık isnat etme cehaletinin sıkıntısından korunurlar.

19- Hakikatlerden beslenirler ve hakikatlerle rahatlarlar, yaptıkları şeylerle bir doğruluk içindedirler.

20- Yüce makamlardan huzurla seyrederler ve onlar tertemiz bakışlarla birliğimizin zevkindedirler.

21- İman edenler ve onların iman ettiği hakikatler üzere onları takip edenler ve onların neslini takip edenlerin hepsi, imanlarıyla bize bağlıdırlar. Onların hakikatler yolunda çalışmalarını zayi etmeyiz. Bütün hepsi çalışmalarıyla aynı hakikatler üzere birbirlerine bağlıdırlar.

22- Onlar Bizden destek alırlar, bir kemalât içindedirler ve onlar her şeyin iç yüzünü anlamayı arzularlar.

23- Onlar karşılıklı olarak hakikatlerin bilgilerini birbirlerine sunarlar. Orada boş söz yoktur ve fena haller yoktur.

24- Onlar hakikatleri anlamak üzere dolanıp dururlar, birbirlerine hizmet ederler. Onlar içteki hakikatlere tertemiz bir halde ulaşmanın gayretindedirler.

25- Birbirleriyle karşılıklı sohbet ederler.

26- Derler ki: Biz önceleri endişelere sahiptik.

27- Şimdi kendimizdeki Allah'ın tecellilerini anladık ve biz hakikatleri anlamakla acılardan, sıkıntılardan korunduk.

28- Bundan böyle biz O'na yönelenlerden olduk. Muhakkak ki O, lütuflarını her yerden ihsan edendir, varlığı özünden var edendir.

29- Artık hakikatleri an. Sen Rabbinin nimetleri üzeresin, bir kâhin veya mecnun değilsin.

30- Yoksa onlar; o bir hayalperesttir, onda belirsizlikler vardır, zamanını boş şeylerle geçirir mi, diyorlar?

31- Hakikatleri anlamak için gözlemleyin. Ben de sizinle birlikte gözlemlemekteyim, de.

32- Yoksa onların akılları kendi hevâlarına göre mi hareket ediyor? İşte onlar, kendi var ettikleri putlara tapıyorlar.

33- Yoksa onlar, kendi uydurdukları o şeylere mi hakikat diye söylüyorlar? Hayır, onların inanmaları yoktur.

34- Eğer doğru söyleyenlerdeniz diyorlarsa, o hakikatlerin sözleri gibi bir söz getirsinler.

35- Yoksa onları yaratan başka bir şey mi? Yoksa yaratıcı olan onlar mı?

36- Yoksa gökleri ve yeri onlar mı var etti? Hayır, onlar var edici değildir.

37- Yoksa Rabbinin değerleri onların katında mı? Yoksa kudret sahibi onlar mı?

38- Yoksa onlar bir yerden bir dinlemeye mi teslim oldular? Öyleyse onlar duydukları şeylerden apaçık bir delil getirsinler.

39- Yoksa kızlar O'nun, oğullar sizin mi?

40- Anlattığın hakikatler için onlardan bir karşılık beklemiyorsun ki, bir yükün altında ezilir gibi oluyorlar.

41- Yoksa görünmeyen bilinmeyen âlemin ilmi onların katında mı ki, böylece onlar oradan yazdıklarını iddia ediyorlar?

42- Yoksa onlar bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Fakat hakikati görmemezlikten gelenler, kendi kurdukları tuzağa düşerler.

43- Yoksa onların Allah'tan başka sığınacak güçlerimi var? Allah tüm noksan sıfatlardan münezzehtir. Fakat onlar ortak koşuyorlar.

44- Eğer Ulvî Âlem'den bir örnek sunulduğunu görseler; kavrayamazlar, önemsiz derler.

45- Artık onları bırak, hatta hareketsiz kalacakları o ölüm vaktine kadar.

46- Hiçbir zaman onların planladığı şeylerin onlara bir faydası yoktur ve onlara bir yardımcı da yoktur.

47- Muhakkak ki zalimlerin kendi var ettikleri sıkıntıları işte böyledir ve lâkin onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar.

48- Artık Rabbinin tüm varlıktaki hâkimiyetini anlamak için sabret. Bundan sonra sen; tüm varlıktaki Bize ait olan benzerliklere bak, seni vücudlandıranın tüm niteliklerin sahibi olduğunu anla, fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak et ve her zaman hakikatlerin şuuruyla hareket et.

49- Hakk'ın fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrak ederek gafletten uyan ve kısım kısım sunulan hakikatlerle cehaletini bitir.

NECM SÛRESİ

1- Var olan her şeyden yansıyan nur O'nu gösterir.

2- 3- Arkadaşınız hakikatleri bırakıp kendi anlayışına sapmadı ve ayartılmadı ve hevâsından konuşmadı.

4- O, sadece hakikatleri konuştu ve konuştuğu hakikatler diri olana ait olan bilgilerdir.

5- Bütün varlığı kudretiyle saran, bütün varlığı tecellileriyle tutan, ilmin sahibi olan O'dur.

6- Bütün her şeyde kendini gösteren Zât'tır, bütün her şeyi sonsuz nitelikleri ile kaplayandır.

7- 8- 9- Ve o, bütün her yerdeki Ulvîliğe yöneldi, sonra yaklaştı, daha da yakınlaştı, öyle ki aynılık derecesinde, hatta daha yakın.

10- Böylece o, ilâhî düşüncenin ne olduğunu anladı, kulluğun ilâhî düşüncesine ulaştı.

11- Gördüğü şeyi kalbi yalanlamadı.

12- Gördüğü şeyler için o tereddüde düşmedi.

13- Doğrusu o bir tenezzül içinde bütün her yerde hakikatleri gördü.

14- Sidretü'l-Müntehâ'da.

15- Varılacak yer olan huzur O'nun katında.

16- 17- Bütün her şeyi nuruyla kaplayanı, tüm tecellilerin geldiği o yeri anladığında, basireti kaymadı ve ikiliğe düşmedi.

18- Doğrusu o Rabbinin yüceliğini delilleriyle gördü.

19- Lât ve uzzâ'nın ne olduğunu anladınız mı?

20- Diğeri, üçüncüsü olan menat'ı.

21- Neden erkekleri kendinize ve kızları O'na isnat edersiniz?

22- Bu cahilce bir yaklaşımdır.

23- Bu sadece sizin ve atalarınızın isimler takmasından başka bir şey değildir. Allah onlara bu konuda bir delil sunmadı. Onlar sadece zanlarına ve kendi hevalarına tâbi oluyorlar. Doğrusu, yol gösteren onlara Rabbin hakikatlerini sundu.

24- Yoksa insan hakikatleri anlamayı istemez mi?

25- Allah, öncesi ve sonu olmayandır.

26- Ulvî Âlem'in nice kuvveleri vardır ki, sûretlerde kalanlar onları anlamada başarılı olamazlar. Ancak her şeyde yetkili olan Allah'ı anlamak isteyen kimse, hakikatleri anlar ve huzur bulur.

27- Sonunda iman etmeyen kimseler, o kuvvelere dişilik isnat ettiler.

28- Onların bu konuda bir bilgileri yoktur. Onlar yalnızca çıkarlarına, keyiflerine göre olan yorumlara tâbi olurlar. Doğrusu çıkarlarına, keyiflerine göre olan yorumların hakikatler karşısında hiçbir değeri yoktur.

29- Bundan sonra Bizi anmaktan, hakikatlerimizi anlamaktan yüz çeviren kimseden ve dünya hayatının çıkarından başka bir şey istemeyen kimseden uzak dur.

30- İşte o halde olanların ilim hakkında ulaştıkları şey dünya çıkarlarıdır. Muhakkak ki seni vücudlandıran, ilmin sahibi olan O'dur. Hakikatlerin yolundan kendi anlayışlarına sapan kimselere de ve hakikatlere yol bulmak isteyen kimselere de, ilmiyle yol gösteren O'dur.

31- Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Yaptıkları şeylerle kötülükler içinde olan kimselere, yaptıklarının karşılığı vardır. İyilikler, güzel haller içinde olan kimselere de yaptıklarının karşılığı vardır.

32- O kimseler; büyük günahlardan, benlik, gurur, kendini üstün görme gibi hallerden ve küçük hatalar bile olsa hepsinden kaçınırlar. Muhakkak ki Rabbinin mağfireti geniştir ve sizi ilmiyle var eden O'dur. Topraktan meydana getiren, annenizin karnında cenin halinde büyütendir. Artık anlamaktan vazgeçmeyin. Fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayan kimseler, ilmiyle var edenin O olduğunu bilirler.

33- Hakikatlerden yüz çeviren kimseyi gördün mü?

34- Ve az verip, tam vermeyeni.

35- Bilinmeyen görünmeyen âlemin hakikatleri ona mı ait, yoksa o bildiğini mi sanıyor.

36- Yoksa Mûsâ'nın söylediği o hakikatlerin sözlerinden ona bir haber gelmedi mi?

37- Ve İbrâhim'den, o vefalı bir kimseydi.

38- Doğrusu bir başkasının vebalini başka biri yüklenerek taşımaz.

39- İnsan için çalışmasının karşılığından başka bir şey yoktur.

40- Ve muhakkak ki o emeğinin karşılığını elbette görecektir.

41- Sonra neyi hak etmişse karşılığını tam olarak bulacaktır.

42- Ve sonunda varılacak yer Rabbindir.

43- Muhakkak ki O'ndandır gülme ve ağlama hissiyatları.

44- Muhakkak ki O'ndandır ölüm ve hayat.

45- Muhakkak O'ndandır erkek ve dişi olarak çiftlerin yaratılışı.

46- Bir arzu sonrası damlanın gelişi.

47- Muhakkak ki doğuş içindeki doğuş O'na aittir.

48- Muhakkak ki tüm değerlerin sahibi olan ve kanaat veren O'dur.

49- Muhakkak ki vücudlandıran O'dur, varlıktaki bütün işaretler O'nu gösterir.

50- Doğrusu geçmişte Âd kavmi onu anlamadı, helak oldu.

51- Semûd da hakikatlere sarılmadı.

52- Daha önce de Nûh'un kavmi, doğrusu onlarda zulümde ve taşkınlık içinde kaldılar.

53- Kendi çıkarları için dolanıp durdular.

54- Hep o hallere sarıldıkça sarıldılar.

55- Bundan sonra seni vücudlandıranın hangi delillerinden şüphe edebilirsin?

56- İşte bu hakikatlere yapılan bir çağrıdır. Öncekilere de bu hakikatlerin çağrısı yapıldı.

57- Hakikatler yolunda koştukça koşun.

58- Ortaya çıkan her şey Allah'tandır, O'ndan gayrısı yoktur.

59- Yoksa bu sözler size acayip mi gelir?

60- Önemsemiyorsunuz ve gerçeği aramıyorsunuz.

61- Ve siz bir gaflet içinde dolanıp duruyorsunuz.

62- Artık tüm varlığınızla Allah'a teslim olun ve O'nun kulu olduğunuzu bilin.

KAMER SÛRESİ

1- Her zaman hakikatlere yakınlık vardır ve hakikatler her an apaçık ortaya çıkar.

2- Delilleriyle görseler bile, hakikatleri reddedip kendi cehaletlerine dönenler, bunlar eskiden beri söylenen aldatmacalardır, derler.

3- Onlar hakikatleri yalanlarlar ve onlar kendi şahsi çıkarlarına tâbi olurlar ve bütün varlıktaki istikrarlı işleyişi anlayamazlar.

4- Doğrusu, onlara fenalardan vazgeçirtecek hakikatlerin bilgileri sunuldu.

5- Kemalâta ulaşmaları için ilmin incelikleri onlara sunuldu. Fakat açıklamalar, uyarılar onlara fayda vermedi.

6- Artık, hakikatlere davet edenin davetine karşılık vermeyenlerden her zaman uzak dur.

7- Onlar bakışlarıyla dehşet saçan, etrafa yayılmış yağmacılar gibi yalnız kendi çıkarlarına göre hareket ederler.

8- Hakikatlere davet edeni bir hata içinde görürler. Hakikatleri görmemezlikten gelenler derler ki: Bunlar her zaman sıkıntı verirler.

9- Onlardan önce Nuh'un kavmi de yalanladı. Onlar kulumuzu yalanladılar ve o ne dediğini bilmiyor dediler ve onu engellemeye çalıştılar.

10- Sonra o Rabbine: Hakikatleri anlatmaya benim gücüm yetmedi, bana yardım et, diye dua etti.

11- Böylece o, Ulvî Âlem'den akıp gelen ilmin Bizden açığa çıktığını anladı.

12- Yeryüzündeki doğuşun Bizden olduğunu, benzer hakikatleri taşıdığını, sonra da bütün işleyişin bir ölçüyle bir ilimde birleştiğini anladı.

13- Bütün varlık sahifelerinin Zâtını idrak etmesi için onu taşıdık ve onu hakikatlere sevk ettik.

14- Nûh'a karşı haksızlık yapan kimseler, yaptıklarının karşılığını buldular. O ise, Bizim hakikatlerimiz üzere hareket etti.

15- Doğrusu onu delillerimizle bıraktık. Böylece hakikatleri araştırıp öğrensinler diye.

16- Böylece hakikatlerimizi anlamayanlar nasıl sıkıntılarda kalır ve hakikatlerle uyarılmak nedir, düşünsünler diye.

17- Doğrusu varlık kitabını anlaşılması için kolay kıldık. Böylece hakikatleri araştırıp öğrensinler diye.

18- Âd kavmi de hakikatler açıklanıp uyarıldıkları halde yalanladılar ve onlar sıkıntılarda kaldılar.

19- Onlara da, her an kesintisiz bir vurgu halinde, bir uğultu hâlinde olan o nefes alıp vermeyi biz verdik.

20- İnsanlar, istem dışı bir halde içlerinden sökülüp gelir gibi nefes alıp verirler.

21- Böylece hakikatlerimizi anlamayanlar nasıl sıkıntılarda kalır ve hakikatlerle uyarılmak nedir, düşünsünler diye.

22- Doğrusu kâinat kitabını anlaşılması için kolay kıldık. Böylece hakikatleri araştırıp öğrensinler diye.

23- Semûd kavmi de hakikatler açıklanıp uyarıldıkları halde yalanladılar.

24- Sonra da dediler ki: Biz, bizim gibi olan bir beşere mi uyacağız. O zaman biz elbette bildiklerimizin dışına çıkarız ve hüsrana uğrarız.

25- İçimizden ona mı hakikatler verildi? Bilakis o bildiklerimizi yalanlayıp sonlandırandır.

26- Yalanlayan sonlandıran kimdir? Belki yakında bilirler.

27- Şüphesiz onlara; aslını bilsinler araştırsınlar, varlığın ince manalarını düşünsünler, böylece onlar gözlemlesinler ve sabretsinler, diye hakikatleri sunduk.

28- Onlara o hakikatlerin ilminden nasipleri olduğu bildirildi. Onların hepsinin fayda bulmaları için, hakikatler her an her yerde hazırdır.

29- Fakat onlar sahip oldukları cehalet hallerini istediler, tacizkâr davrandılar, böylece kaybettiler.

30- Böylece hakikatlerimizi anlamayanlar nasıl sıkıntılarda kalır ve hakikatlerle uyarılmak nedir, düşünsünler diye.

31- Doğrusu onlara, tüm varlıktan tek Zâtın her an seslendiğini bildirdik. Öyle ki onlar onu önemsemediler, anlamaktan çekindiler.

32- Doğrusu kâinat kitabını anlaşılması için kolay kıldık. Böylece hakikatleri araştırıp öğrensinler diye.

33- Lût'un kavmi de, hakikatler açıklanıp uyarıldıkları halde yalanladılar.

34- Biz onların taşlaşmış kalblerine hakikatleri sunduk. Ancak Lût'a uyanlar başka, onlar Bizde necat buldular, aydınlığa yürüdüler.

35- İşte sıfatlarımızı anlayanlara, sıfatların sahibini bilip teslim eden kimselere, karşılıklar vardır.

36- Doğrusu onlara, tüm varlığı kudretimizle tuttuğumuzun hakikati açıklandı. Fakat onlar açıklanan hakikatler hakkında şüpheye düştüler.

37- Doğrusu onlar; Hakk'a ait olanı sahiplenmeye kalktılar, o fena hallerine meylettiler. Böylece onlar hakikatlerimizi göremediler. Sonra da hakikatlere yapılan çağrıya uymamanın sıkıntısında kaldılar.

38- Doğrusu onlar, devamlı o cehaletin sıkıntılı hallerinde kalıp aydınlığa ulaşamadılar.

39- Böylece hakikatlere yapılan çağrıya uymamanın sıkıntısında kaldılar.

40- Doğrusu kâinat kitabını anlaşılması için kolay kıldık. Böylece hakikatleri araştırıp öğrensinler diye.

41- Doğrusu firavun zümresine de hakikatler açıklanıp uyarıldı.

42- Bütün işaretlerimizi yalanladılar. Öyle ki onlar; Bizi anlamamanın cehaletine tutuldular, kendilerini üstün, güçlü görmenin o hallerine sarıldılar.

43- Sizin hakikatleri görmezlikten gelmeniz sizlerin hayrına mı, yoksa kutsal sözlerle kurtuluşa ulaşmanız mı sizin için daha hayırlı?

44- Yoksa biz daha kalabalığız, kazanırız mı diyorlar?

45- Hakikatleri bırakıp, cehalet bilişlerine dönenlerin hepsi kaybedenlerden olur.

46- Bilakis onlara her zaman hakikatlerin sözleri söylendi ve onlar işleyişi anlayamadılar ve zamanları kötü hallerde geçirdiler.

47- Muhakkak ki onlar; fenalarda kalanlar, hakikatleri bırakıp kendi cehaletlerine sapanlar ve aşırılık içinde olanlardır.

48- Her zaman o yakıp yıkıcı haller içinde sürüklenip giderler. Onların yüzlerinde şaşırmışlık halleri vardır.

49- Muhakkak ki Biz bütün her şeyi bir ölçüyle halkettik.

50- Tüm varlıktaki işleyiş, Bizim birliğimizden başka şey değildir. Gözün açılıp kapanması gibi gerçektir.

51- Doğrusu siz; varlığın suretinde kalır, Bizi anlayamazsanız, kendinize yazık edersiniz. Artık düşünüp anlamaz mısınız?

52- Bütün varlığın işleyişinde fâil olan O'dur. Hakikatler kâinat kitabının içindedir.

53- Küçük ve büyük bütün her şeyde hakikatler satır satır yazılıdır.

54- Muhakkak ki fenalara düşmekten sakınanlar, huzur ve refah içindedirler.

55- Bulundukları yerlerde dosdoğru hareket ederler. Bütün her şeye muktedir olan mülkün sahibine teslim olmuşlardır.

RAHMÂN SÛRESİ

1- Bütün varlığı nuruyla sarandır.

2- Bütün kâinat kitabındaki ilmin sahibidir.

3- İnsanı halk edendir.

4- İnsana ilmiyle hakikatleri öğretendir.

5- Bir hesap iledir güneş ve ayın hareketi.

6- Yıldızlar ve ağaçlar her an secde halindedirler.

7- Gökyüzünü bir sonsuzluk içinde var edendir ve bütün her şeyi bir ölçüyle düzenleyendir.

8- Artık ölçüyü anlayın, haddi aşmayın.

9- Her an adalet üzere olun ve ölçüyle hareket etmekten uzaklaşmayın.

10- Bütün mahlûkat için yeryüzünü düzenleyendir.

11- Orada meyveler ve tomurcuklara sahip ağaçlar vardır.

12- Özü taşıyan kabuklar ve güzel kokulu bitkiler vardır.

13- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

14- İnsanı; bir öz taşıyan, dönüşüp, gelişip şekillenen bir halde halk etti.

15- Tanımlayamadıklarınızı da bir nurun kıvılcımından halk etti.

16- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

17- Doğuda olanları da vücudlandırandır ve batıda olanları da vücudlandırandır.

18- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

19- Birbirine kavuşacak iki denizi salıvermiştir.

20- Aralarında bir berzah vardır, haddi aşmazlar.

21- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

22- Onlardan saf tertemiz ve güzellik veren şeyler ortaya çıkar.

23- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

24- Bedenleri hareket ettiren O'dur. O'nun işaretleri bir sonsuzluk içinde akar gider.

25- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

26- Bütün sûretler gelir geçer.

27- Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Rabbinin yüzü bâki kalır.

28- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

29- Göklerde ve yerde ne varsa O'nun sorumluluğundadır. O her an bir tecellidedir.

30- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

31- Ey kendilerini bir üstünlük içinde görenler! Sizler neden kendinizi sorgulamazsınız?

32- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

33- Ey kendilerini güçlü sananlar! Tanıdıklarınız ve tanımadıklarınızla hep beraber eğer gücünüz yetiyorsa, göklerde ve yerde her ne varsa onlara hükmedebiliyorsanız haydi onlara hükmedin, hükmedemezsiniz. Her yere hükmeden ancak kâinatın sahibidir.

34- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

35- Sizlerden öfkeli haller sergileyen ve aslını göremeyenlerinin, artık birbirlerine yardımı olmaz.

36- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

37- Ulvî Âlem'in hakikatleri apaçık ortaya çıktığı zaman, artık her şey belirgin bir halde açılır.

38- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

39- Kendini bilen hiçbir zaman fenaları istemez ve hakkı görmemezlikten gelmez.

40- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

41- Fenalarda kalanlar simalarından bilinir, öyle ki düşünceleriyle ve yöneldiği halleriyle fenalara sarılmışlardır.

42- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

43- Fenalarda kalanlar hakikatleri yalanladıklarından dolayı, cehaletin cehenneminde kalırlar.

44- Hiddetli, yakıcı hallerle dolanır dururlar.

45- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

46- Rabbine ait olan makamları kendine nispet etmekten sakınan kimseler için huzurlar vardır.

47- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

48- Tüm varlığı Zâtıyla tutanı anlamak vardır.

49- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

50- Birlik idrakinin içinde hareket ederler.

51- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

52- O halde olanların hepsi bir kemalât içinde, bir birlik içindedirler.

53- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

54- Onlar zahiri görünüşten çok, onun iç yüzünün hakikatlerine bakarlar, hakikatlerin rahatlığındadırlar ve o yakınlığın huzurunun zevkindedirler.

55- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

56- Daha önce hiçbir insanın göremediği, temas edemediği güzellikleri seyreden bakışlar vardır orada ve bilinmeyen bir şeyde yoktur.

57- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

58- Onlar bir Özden yansıyan güzelliklerin ve bütünlüğün seyrindedirler.

59- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

60- Güzel davranışlarla karşılık verenler, ancak güzel haller taşıyanlardır.

61- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

62- Onların o hallerinden başka huzur verici halleri vardır.

63- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

64- Tüm varlıkta diri olanın seyrindedirler.

65- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

66- Onlar orada bir özden gelen birliğin zevkindedirler.

67- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

68- Onlar tekliğin ve çokluğun ne olduğunu bilmenin zevkindedirler.

69- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

70- Onlarda güzel haller, hakka uygun davranışlar vardır.

71- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

72- Onlar Tevhîd şuurunda, ikiliğe düşmeden tertemiz haller içindedirler.

73- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

74- Daha önce hiçbir insanın temas etmediği güzellikler içindedirler ve bilinmeyen bir şeyde yoktur.

75- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

76- Diriliğin zevkinde, yüksek makamlardadırlar ve eşi görülmemiş güzelliklerdedirler.

77- O halde Rabbinizin nimetlerinin hangisini yalanlarsınız?

78- Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Rabbin; işaretleriyle tüm varlıkta yüceliğini gösterir.

VÂKIA SÛRESİ

1- Hakikatler açığa çıktıkça açığa çıkar.

2- Yalanlarda kalanların açığa çıkan o hakikatleri anlaması olmaz.

3- O hakikatleri anlamada kimileri bir yücelik içindedir, kimileri bir kayıp içindedir.

4- Sûretlerde kalan hakikatlerden uzaklaştıkça uzaklaşır.

5- Kendini büyük görenler zarar verdikçe zarar verir.

6- Sonra kaybettikçe kaybedenlerden olur.

7- Sizler hakikatler yolunda grup grup oldunuz.

8- Dirilik idrakine sahip değilken, sonra dirilik idrakine sahip olanlar.

9- Diriliğin idrakine sahip olamayanlar ve dirilik idrakinden uzaklaşanlar.

10- Hakikatlerde ilerledikçe, ilerleyenler.

11- İşte onlar Hakk'a yakîn olanlardır.

12- Tüm tecellilerin Hakk'ın olduğunu anlamanın huzuru içindedirler.

13- 14- 15- Hakikat yoluna daha önce dahil olanlar ve daha sonrakiler; makamlarda birbirlerine kenetlenmiş bir haldedirler.

16- O hakikatler üzere karşılıklı mütalaa ederler.

17- Devamlı kulluklarının irfâniyeti üzere hareket ederler.

18- Gönülleri takıntısız tertemizdir ve kaynağından gelen ilme bağlıdırlar ve gönüllerinde hep o ilmi taşırlar.

19- Taşkınlık yapmazlar, ikiliğe düşmezler.

20- Her şeyi bir kemalât içinde fark ederler.

21- Mananın zevkine varırlar.

22- Bakışları tertemizdir.

22- Vücutlarının içinde saf tertemiz bir haldedirler.

24- Yaptıkları şeyin karşılığını alırlar.

25- Aslı olmayan şeylere kulak vermezler ve fenalarda olmazlar.

26- Sözleri sadece; barış, barış üzeredir.

27- 28- Diriliğin kemalâtına sahip değilken, diri olanın kemalâtına sahip olanların gönülleri cehaletten arınmış, tertemizdir.

29- Bütün her şeyi bir birlik içinde tutanın idrakindedirler.

30- Halkta birliğin zevkindedirler.

31- Kaynağından gelen ilmin seyrindedirler.

32- Kesretin ne olduğunu bilmenin kemalâtındadırlar.

33- Tükenmeyen ve engeli olmayan bir kemalâtın içindedirler.

34- Yüksek makamların zevkindedirler.

35- Muhakkak ki mevcudat, Bizim mevcudatımızdır.

36- Öyle ki var olan her şeyi tertemiz kıldık.

37- Bir birlik içinde aynı güzellikleri taşır bir halde.

38- Diri olanın kemalâtına sahip olmanız için.

39- 40- Evvelki hakikatlere uyan topluluklar ve sonraki topluluklar gibi diri olanı anlamanız için.

41- 42- 43- Dirilik idrakine sahip olamayanlar ve dirilik idrakinden uzaklaşanlar; zararlı haller içindedirler, samimiyetten uzaktırlar ve cehaletin karanlığındadırlar.

44- Güzel davranışları yoktur ve iyi hallerden yoksundurlar.

45- 46- Muhakkak ki onlar da, daha öncekiler gibi kendi zevklerine düşkün olanlardır ve onlar haktan batıla yönelmekte ısrar ederler.

47- 48- Derler ki: Biz ölüp toprağa karışınca ve kemik olunca, diriliğe kavuşacak mıyız? Önceki atalarımızda mı?

49- 50- De ki: Muhakkak ki öncekiler de ve sonrakiler de elbette bir birliğin içindedirler, bunu bildiğiniz an o hakikati anlarsınız.

51- 52- 53- Sonra siz, ey hakikatleri bırakıp kendi cehaletine sapıp yalanlarda kalanlar! Elbette kötü, zehirleyici, zarar verici hallerinizle çıkarlarınıza göre hareket edersiniz. Öyle ki, içiniz bu hallerle doludur.

54- Artık o zarar verici hallerinizden beslenir dururşunuz.

55- O azgınlık halleriyle hareket eder dururşunuz.

56- Onlar din yolunda bu hallerle hareket ederler.

57- Sizi kendimizden halk ettik. Hâlâ bu hakikati anlamaz mısınız?

58- Sperm ile yumurtanın ne olduğunu hiç düşündünüz mü?

59- Onu siz mi var ediyorsunuz, yoksa Biz mi var ediyoruz?

60- Nutfeden sizleri ölçümüzle ortaya koyan Biziz ve uyulması gereken Biz değil miyiz?

61- Sizlere değişik sûretler vermemizi ve sizi vücutlandırmamızı neden düşünüp anlamıyorsunuz?

62- Doğrusu ilk defa yaratılmış olduğunuzu biliyorsunuz. Öyleyse neden derin düşünüp ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmıyorsunuz?

63- Düşündünüz mü ektiğiniz şeyleri?

64- Siz misiniz onu yetiştiren, yoksa Biz miyiz yetiştirip bitiren?

65- Eğer isteseydik onu bozuk yapardık. O zaman tutulur kalırdınız.

66- 67- Şüphesiz kaybedenlerden olduk, doğrusu Biz hakikatleri anlayamayanlardan olduk, diye söylerdiniz.

68- Siz içtiğiniz o suyu hiç düşünmez misiniz?

69- Onu buluttan siz mi indiriyorsunuz, yoksa Biz mi indirmekteyiz?

70- Eğer dileseydik onu acı yapardık. Öyleyse neden şükretmezsiniz?

71- Yaktığınız o ateşi hiç düşünmez misiniz?

72- Onun ağacını siz mi yaptınız, yoksa biz mi yaptık?

73- Biz o hakikatleri unutmayasınız ve onlardan ihtiyaçlarınız ölçüsünce faydalanasınız diye bir hatırlatma yaptık.

74- Artık varoluştaki karar sahibi olan ve seni vücudlandıran ve tüm varlıkta işaretleriyle kendini gösteren ve tüm tecellilerinin sahibi olan O Zâtı idrak et.

75- O'ndan başka gerçek yoktur, her yerden O'nun nuru yansır.

76- Eğer varlığın işleyişindeki karar sahibini bilirseniz, elbette mükemmel olanın O olduğunu anlarsınız.

77- Muhakkak ki tüm varlık elbette Kur'ân'ı Kerîm'dir.

78- O varlık kitabının içinde gizli bir âlem vardır.

79- Ancak tertemiz olanlardan başkası ona temas edemez, onu anlayamaz.

80- Tüm varlığı vücudlandırandan gelmiştir.

81- Artık siz hâlâ varlığın oluşumunu önemsemeyecek misiniz?

82- Size verilen rızıkları yalanlayacak mısınız?

83- Ölüm anı size gelip çatıncaya kadar mı?

84- Siz o an bakıp kalırsınız.

85- Biz ona, sizden daha yakınızdır ve lâkin bakar göremezsiniz.

86- 87- Eğer siz yaşadığınız hayatta sorumlu olmadığınızı düşünüyorsanız, bunun doğru olduğuna inanıyorsanız, o zaman ölümü geri çevirin.

88- 89- Eğer kişi Hakk'a yakîn olanlardan ise; artık ona rahatlık vardır, hakikatlerin kokusu vardır, tüm tecellilerin sahibini anlamanın huzuru vardır.

90- 91- Diri olanı anlayanlardan olmuş iseniz; artık o diri olanı anlayanlar, barış ve huzur üzeredirler.

92- 93- 94- Eğer hakikatlerden sapıp yalanlarda kalmış iseniz; o zaman hiddetli, yakıp yıkıcı hallerde olursunuz ve cehaletin egosuna teslim olursunuz.

95- Muhakkak ki kesin olan o gerçek elbette budur.

96- Artık, varoluştaki karar sahibi olan ve seni vücudlandıran ve tüm varlıkta işaretleriyle kendini gösteren ve tüm tecellilerinin sahibi olan O Zâtı idrâk et.

HADÎD SÛRESİ

1- Göklerde ve yerde ne varsa, Allah'ın tecellileridir. Tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan O'dur.

2- Göklerin ve yerin hükümranlığı O'nundur. Hayat verendir ve sınırlayandır ve O bütün her şeydeki kudrettir.

3- Evvel ve sonsuz olan, zâhir olan ve bâtın O'dur ve O bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

4- Ki O'dur yerleri ve gökleri, bir intizam bir güzellik içinde yaratan, bütün her yeri saran. Yerin içine ne girer, ondan ne çıkar, gökten ne iner, oraya ne yükselir, her şey O'nun ilmiyledir. Nerede olursanız olun O sizinle beraberdir ve Allah, yaptığınız şeylerden her an hakikatlerini incelikleriyle gösterir.

5- Göklerin ve yerin hükümranlığı O'nundur ve tüm varlıkta her an işleyen Allah'tır.

6- Geceyi gündüzle birleştirir ve gündüzü geceyle birleştirir ve O gönüllerdeki ilmin sahibidir.

7- Allah ile birlikte olduğunuza iman edin ve o resulü anlayın ve size verilen şeylerin sahibini anlayıp infak edin. Artık sizden kim iman ederse ve varlığının sahibini bilip, her şeyiyle teslim olursa, onlara yüce karşılık vardır.

8- Siz Allah ile birlikte olduğunuzun farkında değildiniz, imanınızda yoktu. Resul, imanınız yokken sizi vücudlandıranı bilmeniz için sizi davet etti. Eğer emin olanlardan olmak istiyorsanız, hakikatleri anlama yolunda verdiğiniz sözlere sarılın.

9- Ki O'dur, cehaletin karanlığından hakikatlerin aydınlığına çıkarmak için, kuluna apaçık delillerle hakikatleri sunan. Muhakkak ki Allah, sizdeki niteliklerin sahibidir, sizi özünden var edendir.

10- Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ındır. Sizler neden bu hakikatleri görüp, Allah yolunda varlığınızın sahibini bilip teslim olmuyorsunuz? Sizlerden infak etmeyen bir kimseyle, hakikatlere ulaşıp infak eden kimse bir değildir. Hakikatlere ulaşmak için mücadele edip, sonra da infak eden o

kimselere yüce makamlar vardır ve onlar mücadelelerine devam ederler. Allah hepsine hakikatlerin güzelliklerini vaat etti ve Allah, yaptığınız şeylerden her an hakikatleri incelikleriyle bildirir.

11- Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, varlığını güzelce teslim ederse, ona karşılığı kat kat verilir ve onun için asil bir karşılık vardır.

12- Müminleri ve müminlik yolunda olanları, her zaman aydınlanmayı istiyor görürsün. Onların çalışmaları hakikatler içindir ve onlara, doğruluk üzere hareket ettikleri için: Size hakikatlerin sevinci vardır, her zaman huzur içindesinizdir, makamlarınızda akıp giden bir ilim vardır, işte devamlı o hâlin içindesinizdir, işte o büyük zafer budur, denir.

13- Münafık olanlar ve münafıklığa meyledenler, inananlara derler ki: Sizin aydınlanmanızdan biz de yararlanalım, biz de gerçeği görelim. Onlara: Siz eski bildiklerinizi bırakın, yönünüzü hakikatlere dönün, böylece o nuru arayın, kendinize gelin, denir. Onlar gerçeğin kapısı ile aralarına set çektiler. Onun içinde rahmet vardır. O sûretlerde kalmada ise sıkıntı vardır.

14- Onlar, hep sizinle beraber değil miydik, diye seslenirler. İnananlar dediler ki: Evet, lâkin siz kendinizi büyük gördünüz ve o büyüklükle oyalandınız ve şüphelerde kaldınız ve Allah'ın hükümleri size sunulduğu halde batıl şeylere aldandınız ve aldatıcılar sizi Allah ile aldattı.

15- İşte o vakit siz, kendinizde olan değerleri sahibine verme konusunda hakikatlere sarılmadınız ve hakikatleri görmemezlikten gelme hallerini bırakmadınız ve siz o halleri dost edindiniz, siz yakıp yıkma hallerine sığındınız ve o ne kötü bir haldir.

16- İman eden kimselerin kalbi, Allah'ı anmakla ve hakikatlerden ne sunulmuşsa onlarla huşu bulur, öyle değil midir? Daha önce kendilerine hakikatlerin sözleri sunulduğu halde, hakikatleri kabul etmeyen ve vaktini önemsememe içinde geçiren o kimseler gibi olmayın. Ki onların kalbleri bir katılık içindeydi ve onların çoğu hakikatleri bırakıp kendi cehalet anlayışlarına sapanlardı.

17- Topraktan hayat verenin, sonra da oradan nutfeler çıkaranın Allah olduğunu bilin. Size ayetleri apaçık gösteriyoruz. Umulur ki düşünüp anlarsınız.

18- Muhakkak ki o dosdoğru hareket edenler ve dosdoğru hareket etmeye meyledenler; kendi varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip, bir teslimiyet içinde olduklarında, onların iyi halleri artar ve onların karşılığı asalettir.

19- Allah ile birlikte olduğuna iman eden ve o resulü anlayan kimseler; işte onlar dosdoğru hareket edenlerdir. Onların karşılığı kendilerini vücudlandırana ait hakikatlere şahit olmalarıdır ve onlar hep aydınlanma üzeredirler. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ve ayetlerimize karşı yalanlarda kalanlar ise, işte onlar sıfatları kendine nispet etmenin cehaletine sahiptirler.

20- Dünya hayatını sadece oyun, eğlence ve süslenme bildiniz. Aranızda mallarınızın çokluğuyla ve evlatlarınızla övündünüz. Tıpkı o ürünleri ile övünen, yağmurdan hoşlanan çiftçinin misali gibi. Sonra onu görür marazlanmış, sararmış solmuş, sonra dağılmış gitmiş, sonunda içinde şiddetli bir sıkıntı taşır. Mağfiret Allah'tandır ve mutluluk O'ndandır. Dünya hayatı sadece mal mülk değildir, gururlanma değildir.

21- Rabbinizin mağfireti üzere hareket edin. O mağfiretin huzuru, göklerin ve yerin genişliği kadar geniştir. Allah'a iman eden ve o resulü anlayan kimseler için huzur vardır. İşte Allah'ın lütuflarını anlamak isteyen kimseye o verilir. Allah lütufların sahibidir, işleyişteki karar sahibidir.

22- Dünyada bir hastalık açığa çıkmasın ki ve sizde de bir hastalık görünmesin ki, onun çaresini oluşturduk, onun çaresi varlık kitabının içinde vardır. Muhakkak işte bu Allah için kolaydır.

23- Siz bir şey elde edemediğinizde tasalanmayın ve siz bir şey elde ettiğinizde de şımarmayın. Ego hallerinde, hilekârlık hallerinde olanların tümünde Allah sevgisi yoktur.

24- Cimri olan kimseler ve insanlara cimriliği emredenler, hakikatlerden yüz çeviren kimselerdir. Muhakkak ki tüm varlığın sahibi olan, tüm tecellilerin sahibi olan Allah'tır.

25- Doğrusu hakikatleri gösterenler, apaçık delillerle Bizi anlattılar, hakikatlerimizi sundular ve onlarla beraber hareket edenler, tüm varlığı bir kitap olarak sunduğumuzu anladılar. İnsanlara, doğru olanı anlamaları için muhakeme yeteneğini sunduk. Varlık kitabının içinde oldukça önemli bilgileri belli sınırlarla sunduk. İnsanların ondan faydalanmaları ve Allah'ı

bilmeleri, o hakikatleri arayan kimselere yardımcı olmaları için O resullerde hakikatleri bilmeyenlere yardımcı olur. Muhakkak ki Allah, tüm varlığı sapasağlam tutandır, bütün değerlerin yüce sahibidir.

26- Doğrusu Nûh ve İbrâhîm de Bizi anlatmak için ortaya çıktı. Onlardan nesiller kıldık. Onlardan hakikatleri haber veren ve kitabı anlatan kimseler oldu. Böylece anlattıkları kimselerden bazıları hakikatlere yöneldi ve onlardan çoğu da hakikatleri bırakıp kendi cehalet bilişlerine saptı.

27- Sonra aynı izlerden ardı ardına Bizi anlatan resuller açığa çıktı. Meryem oğlu İsa da hep Bizi anlattı. O da sunduğumuz özündeki sistemi anladı. Kalblerinde şefkat, merhamet olanlar hakikatlere tâbi oldular. Bazıları da, yalnızca Allah'ın rızasını talep ediyoruz diye ruhbanlık icat ettiler, ancak Biz onu onlara yazmadık. Onlar Hakk'a uyma yolunda hakikatlere uyanlardan olmadılar. İnananlara ise karşılıkları verildi. Fakat onlardan çoğu ise hakikatlerden sapanlardan oldu.

28- Ey iman edenler! Fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın ve o resulün anlattığı hakikatlere inanın. Size sunulanlarda kat kat rahmet vardır ve o hakikatleri anlayanlara aydınlığa yürümek vardır ve size mağfiret vardır. Allah merhametin sahibidir, varlığı özünden var edendir.

29- Aktarılan söylentilerde kalanlar hakikatleri bilemezler. Allah'ın bir şeyi yaratmadaki inceliklerini anlamaya güç yetiremezler. Allah'ın tüm varlıktaki sistemini, lütuflarını anlamak isteyen kimse ise; o sunulan hakikatlere bakar ve Allah'ın, varoluşta karar sahibi olduğunu, tüm lütufların sahibi olduğunu anlar.

MÜCÂDELE SÛRESİ

1- İşittiren Allah'tır. Seninle aynı yolda olan o kimseler, hakikatlerin sözleri hakkında seninle mütalaa ederler ve Allah'ı anlama konusunda müşkillerini dile getirirler. Karşılıklı konuştuğunuz şeyleri işittiren Allah'tır. Muhakkak ki işitmek, görmek Allah'tandır.

2- Onlardan nefsini tanıma yolunda olanlar, apaçık hakikatleri arayan kimselerdir. Onlar henüz asliyetlerini anlamış değillerdir. Ancak onların asliyetlerini anlamaları, onlardan doğan irfaniyet iledir. Onlar fena sözler ve asılsız şeyler söylemesinler. Muhakkak ki Allah elbette affedendir, mağfiret edendir.

3- Onlardan nefsini tanıma yolunda olup hakikatleri apaçık arayanlar, söylenilen şeylere uysunlar. Sonra da kendini cehaletin köleliğinden kurtarıp, önceki hakikatlere bağlananlar gibi hakikatlere bağlansınlar. İşte bunlar idrak etmeniz için öğüttür. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri incelikleriyle bildirendir.

4- Bundan sonra hakikatlere ulaşmada zorluk çeken kimseler, artık fenalardan sakınsınlar. Açığa çıkan hakikatleri takip etsinler. Önceki hakikatlere bağlananlar gibi hakikatlere bağlansınlar. Artık kimin gücü bunlara yetmezse, tüm varlığıyla Hakk'a teslim olmuş kimselerden doğru bir şekilde faydalansın. İşte bunlar Allah'a inanmanız içindir ve resulü anlamanız içindir ve bunlar Allah'ın ölçüleridir. Hakikatleri görmemezlikten gelenler için acı sıkıntılar vardır.

5- Allah ve resulünü anlayamayıp karşı çıkanlar, daha öncekilerin zelil olduğu gibi zelil olurlar. Hâlbuki onların hakikatleri anlaması için apaçık deliller sunduk. Hakikatleri görmemezlikten gelenler için hakir bırakan sıkıntılar vardır.

6- Her an ortaya çıkan şeyler Allah'ın birliğindendir. Öyle ki, Allah'ı idrak etmeleri ve O'nu unutmamaları için, yaptıkları şeylerden onlara her an hakikatler bildirilir. Allah bütün her şeyde, her an her yerde hazır olandır.

7- Göklerde olanları ve yerde olanları ve görünmeyen şeyleri ilmiyle var edenin Allah olduğunu anladın değil mi? Üç ya da dört değil ancak O vardır ve onlardan beş ya da altı yoktur, O vardır. Daha az yoktur ve daha çok

yoktur, ancak O vardır. Nerede ne olursa olsun O'nunla beraberdir. Ölünceye kadar yaptıkları şeylerden her an hakikatler onlara bildirilir. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.

8- Men edildikleri halde, sinsilik içinde olan, sonra da o men edildikleri şeylere dönen, kötülükte ve düşmanlıkta bir sinsilik içinde olan ve resule karşı güvensizlik içinde olanları gördün değil mi? Sana geldiklerinde sana selam verirler. Sana Allah'ın hakikatleri üzere selam verecek değillerdir. Onlar kendileri için, Allah bize azap verecek değildir, derler. Söyledikleri ve yaptıkları şeyler sebebiyle, onların bulunduğu yer cehaletin cehennemidir. İşte bulundukları hâl ne kötüdür.

9- Ey iman edenler! Bir araya gelip konuştuğunuzda, artık fenalardan konuşmayın ve hiçbir kimseye düşmanlık içinde, sinsilik içinde olmayın ve hakikati gösterene karşı güvensizlik içinde olmayın ve iyi insan olma konusunda istişare edin ve fenalara düşmekten sakının ve Allah'a ortak koşmayın. Ki hepiniz O'nun birliğindesiniz.

10- Sinsilik içinde olmak şeytani hallerdendir. İman edenler için kederdir. Varlığın varoluşu ile ilgili olan her şeyde yetkili olanın, ancak Allah olduğunu anlayanlar bir sıkıntı içinde kalacak değildirler. Müminler her an Allah'a teslimiyet içindedirler.

11- Ey iman edenler! Meclislerde birbirinizin yolunu açın denildiği zaman, artık birbirinize yardımcı olun. Allah sizlere her türlü imkânı sunandır. Gayretli olun denildiği zaman, artık gayretli olun. Sizlerden Allah'a iman eden kimseler refah bulur ve o kimselere ilimde makamlar sunulur. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

12- Ey iman edenler! Hakikati gösterenle özel konuştuğunuz zaman, artık ellerinizi verip teslim olun. O gizli konuşulana içten sadakatle bağlanın. İşte bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Eğer hakikatleri anlayamazsanız, muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

13- Size sunulanlara teslim olmaktan çekinmeyin. Özel konuşulanlara içten sadakatle bağlanın. Eğer bunlara uymakta zorlanırsanız, Allah'a karşı yaptığınız hatalarınızı anlayın ve dönün. Her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere olun ve her an temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın. Allah'a itaat edin ve o resulü anlayın. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri incelikleriyle bildirir.

14- Eski bilişlerine dönen kimseleri gördün değil mi? Onlar Allah'a karşı hiddet içinde olan kimselerdir. Onlar size uymazlar ve onların bir şey bildiği de yoktur ve onlar yalanları takip ederler ve onlar bildiklerini zannederler.

15- Allah'ı anlayamadıklarından dolayı, onlar için daha fazla sıkıntılar vardır. Doğrusu onların yaptıkları şeyler ne kötüdür.

16- Onlar kendi inançlarına sığındılar. Sonra da Allah'ın yolundan yüz çevirdiler. Artık onlar, hakir bırakan bir azaptadır.

17- Onların mallarının ve onların evlatlarının, Allah'ın hakikatlerinden bir şey anlamada onlara bir faydası olmaz. İşte onlar yakıp yakıcı hallere sahiptirler, onlar devamlı o hallerle hareket ederler.

18- Her an açığa çıkan tüm varlık Allah'ın birliğini gösterir. Sizin kendi bildiklerinizi takip ettiğiniz gibi, onlar da kendi bildikleri şeyleri takip ederler. Doğrusu onlardan yalanlarda kalanlar bir şey bildiklerini zannederler.

19- Şeytani halleri onların akıllarını esir aldı. Böylece onlar Allah'ı anmaktan uzaklaştılar. İşte şeytani hallerde kalan bölendir, bölen ancak şeytani hallerde kalandır. Onlar kaybedenlerdir.

20- Muhakkak ki Allah'a karşı haddi aşanlar ve o resulü anlayamayanlar, işte onlar yanılanlardır.

21- Tüm varlık Allah'ın kitabıdır. Her şeyde; elbette bütün her şeye hükmeden Benim, diye yazılıdır ve resuller bu hakikat üzeredirler. Muhakkak ki Allah tüm varlığı tutan kudrettir, tüm değerlerin yüce sahibidir.

22- Allah'a ve sonunun geleceği vakte inanan bir kişi bulamazsın ki, Allah'a ve o resule karşı gelen kimselerin sözlerine uysun. Bunlar ister bu kişilerin ataları veya evlatları veya kardeşleri veya aşiretleri olsun. İşte onlar; kitabı anlayanlardır, kalblerinde iman olanlardır ve onlar kendilerindeki Ruh'dan destek bulurlar ve onlar huzur içindedirler. Onların makamlarında akıp giden bir ilim vardır, devamlı o hallerle hareket ederler. Onlar Allah'ın rızasını anlamışlardır, o rıza üzere hareket ederler. İşte onlar her şeyiyle Allah'a tâbi olurlar. Muhakkak ki her şeyiyle Allah'a tâbi olanlar, felah bulanlar değil midir?

HAŞR SÛRESİ

1- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, Allah'ın tecellileridir ve O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

2- Bulundukları yerlerde aktarılan söylentilerde kalan o kimseler, hakikatleri bırakıp kendi cehalet anlayışlarına çıktılar. Siz ilk andan beri birliğin dışında olduğunuzu zannetmeyin. Onların zanları, güvenli yerin Allah olduğunu anlamalarına mani oldu. Böylece Allah'ın onlara sunduğu şeylerin nasıl olduğunu anlayamadılar ve onlar, kendi inançlarıyla bulundukları yerlerde yıkıcılık yaptılar. Onların kalbleri korkularda kaldı ve müminlerin inandığı gibi inanmadılar. Ey basiret sahipleri! Artık her şeyden ders alın.

3- Eğer onlar, kendilerinin Allah'ın bir kitabı olduğunu anlayamazlarsa, hakikatlerden uzaklaşırlar. Elbette onlar yaşamlarında sıkıntılarda kalırlar ve onlar sonunda da yakıp yıkıcı sıkıntıların içinde kalırlar.

4- İşte bu onların, Allah'a karşı ikilikte kalmaları ve o resulü anlamamalarından dolayıdır. Kim Allah'a karşı ikilikte kalırsa, işte o Allah'ı anlamada daha fazla zorluklarda kalır.

5- Sert hallerde olmayın, güzel hallerde olun. Varlığınızın aslını anlayın. Tüm varlığı diri tutanın O olduğunu anlayıp, her şeyinizi O'na bırakın. Artık her şeyde yetkili olanın Allah olduğunu anlayın. Hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına çıkanlar, perişanlık içinde olurlar.

6- O resulün anlattığı şeyler, onlardaki Allah'ın bahşettiği şeylerdir. Bundan sonra atların üzerinde hızla gidenler gibi hakikatleri anlamada acele etmeyin ve hakikatin yolunu bırakmayın. Kim Allah'ı ve ona bağlı olan resulü anlamak isterse, o anlar ve Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu bilir.

7- O resulün anlattığı şeyler, Allah'ın bahşettiği şeylerdir, bulunduğunuz yerlerde hakikatlere ehil olmanız içindir. Bundan sonra Allah'ı ve resulü anlamaları için; size yakın olanlara ve atalarının inancından kopmuş olup, bir arayışta olanlara ve hakikat yolunda çaresiz kalanlara ve yolda kalmışlara yardım edin. Sizin aranızdaki zenginlikler elden ele dolaşan bir maldan başka bir şey değildir. Değerli olan resulün size sunduğu

hakikatlerdir. Artık ona sarılın. Uzak durun denilen şeylerden artık vazgeçin ve fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah'ı anlayamayanlar daha fazla zorluklarda kalırlar.

8- Bulundukları yerden bir arayışla dışarı çıkanlar, kendi varlıklarından geçip bir yerden bir yere taşınanlar; onlar hakikatlerin değerlerini, Allah'ın yaratmadaki inceliklerini, rızasını, Allah ve resulünün yardımını arayanlardır. İşte onlar dosdoğru olanlardır.

9- O kimseler; bulundukları yerlerde hakikatleri makam edinirler, onlardan önceki iman edenler gibi iman ederler, bir yerden bir yere taşınan kimselere sevgiyle yaklaşırlar ve ihtiyacı olanlara verirler, onların gönüllerinde bir rahatsızlık yoktur. Onların kendi ihtiyaçları olsa bile, ihtiyacı olana yardım ederler, kendilerini cimrilik, kıskançlık hallerinden koruyan kimselerdir. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.

10- O kimseler onlardan sonra gelenler için derler ki: Rabbimiz! Bize ve kardeşlerimize mağfiret eyle, onlar iman bakımından idrakte bizden ileri gitsinler, iman edenler için kalblerimizde asla hasetlik olmasın. Rabbimiz! Muhakkak ki sen varlığı şekillendirensin, tüm varlığı özünden var edensin.

11- İkiyüzlü olan o kimseleri gördün değil mi? Onlar, aktarılan söylentilerde kalan, hakikati görmemezlikten gelip örten kardeşlerine: Eğer siz bulunduğunuz yerden çıkarsanız, sizinle beraber bizde çıkarız, sizin için hiç-bir zaman itaat etmeyiz ve sizinle mücadele edenlere karşı, elbette size yardım ederiz, derler. Allah her an her yerde hazır olandır. Muhakkak ki onlar bu hakikati anlayamayıp yalanlarda kalanlardır.

12- Eğer çıkıp gitseler, onlarla beraber çıkmazlar ve eğer bir mücadele içinde olsalar, onlara yardım etmezler. Eğer onlar yardım etseler, elbette onların yardımı eski bildiklerine döndürmek olur, sonra onların yardımı da olmaz.

13- Elbette sizlerden; içlerinde Allah'a karşı şiddetli bir korku taşıyanlar, işte onlar Allah'ı anlayamayan kimselerdir.

14- Bulundukları yerde kendi cehalet bildiklerine tutunanlar ya da geçmiş bildiklerine sığınanlar, birliğin hakikatleri hakkında sizinle mücadele etmezler. Onları zannedersin bir birlik içinde, hâlbuki onlar kendi aralarında daha fazla kavgalıdırlar ve onların anlayışları da farklı farklıdır. İşte onlar düşünmeyen kimselerdir.

15- O kimselerin halleri, kendilerinden önceki o hallerde olanlara yakındır. Onlar işleyişi anlamada bir vebal içindedirler ve onlar elim bir azaptadırlar.

16- Şeytani hallerde olanın durumu gibi; o hallerde olan, insana der ki: Sana anlatılanları kabul etme. O kişi de kabul etmediğinde, ben senden uzağım, ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım, der.

17- İşte o hallerde olanların âkıbetleri, devamlı ateşin içinde kalanlardan olmaktır. İşte zalimlerin cezası da budur.

18- Ey iman edenler! Fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Herkes yarın ne yapacağını ve ne elde edeceğini düşünsün. Fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri incelikleriyle bildirendir.

19- Allah'ı unutan kimseler gibi olmayın. Öyle ki onlar kendilerini anlamayı unuttular. İşte onlar hakikatleri bırakıp, kendi cehaletlerine sapanlardır.

20- Yakıp yakıcı hallere sahip olanlarla, huzura kavuşmuş olanlar bir değildir. Huzura kavuşmuş olanlar kazananlardır.

21- Eğer büyüklük hallerinde olan bir kimse; kâinat kitabından ona sunduğumuz hakikatleri anlasaydı, onun Allah'a saygısından titrediğini, onun huşu içinde teslim olduğunu elbette görürdün. Bu misalleri insanların hakikatleri anlamaları için vurguluyoruz. Umulur ki onlar hakikatleri anlamak için düşünürler.

22- Allah O'dur ki; ilah yoktur, O vardır. Görünmeyen bilinmeyendeki ilmin sahibidir ve her an her yerde hazır olandır. O, tüm varlığı özünden var edendir, tüm varlıktan nurunu yansıtandır.

23- Allah O'dur ki; ilah yoktur, O vardır. O tüm kâinatın sahibidir. Sıfatlarıyla kutsal olandır, barış ve huzur verendir, emin olunandır, koruyandır, tüm değerlerin yüce sahibidir, varlığın işleyişinde her an muktedir olandır. Zâtıyla yüce olandır. Allah noksan sıfattan münezzeh olandır. Ortağı benzeri olmayandır.

24- Allah O'dur ki; yokken var edendir, çeşitli şekillerde sûretlendirendir, tüm isimlerdeki güzelliklerin sahibidir, göklerde ve yerde ne varsa O'nun tecellilerini gösterir ve O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

MÜMTEHİNE SÛRESİ

1- Ey iman edenler! Düşmanlık yapmayın ve siz düşmanlık hallerinde olanları dost edinmeyin. Onların hallerine muhabbet beslemeyin, etkilenip onlara meyletmeyin ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtme hallerine uymayın. Resulün açığa çıkardığı hakikatlerin dışına çıkmayın. Sizi vücudlandıran Allah'a inanın. Hakikatleri anlama anlatma yolundan dışarı çıkmayın ve gayeniz hoşnutluk olsun. Sırlarınızı gizleyin. Sevgi üzere olun. Bilmediğiniz şeyleri, ben biliyorum demeyin ve her şeyi açığa vurmayın. Sizlerden bunları kim yaparsa, artık o hakikatlerden sapmaz, dosdoğru yoldadır.

2- Eğer size düşmanlık içinde olurlar ve onlar sizlere elleriyle uzanırlar ve dilleriyle kötü sözler söylerlerse ve sizlerin hakikatleri reddetmenizi isterlerse, onlara uymayın.

3- Aranızı ayıran o ölüm vakti size geldiğinde, yakınlarınızın ve evlatlarınızın size bir faydası olmaz. Allah yaptığınız şeylerden size her an hakikatleri gösterir.

4- İbrâhim'de ve onunla birlikte hareket edenlerde, sizin için güzel örnekler vardır. Hani onlar kavimlerine demişlerdi ki: Allah'ı bırakıp da size elbette hiçbir şey vermeyecek olan , zannınıza dayalı şeylere kulluk ediyorsunuz. Siz bizi dinlemiyor, hakikatleri görmemezlikten geliyorsunuz, sizin aranızda bize karşı düşmanlık ve nefret başladı. Siz, Allah'ın bir olduğuna iman edin, hatta hep o inançta durun. İbrâhim babasına demişti ki: Elbette senin mağfiret bulmanı isterim, ama senin için Allah'tan bir şey istemeye gücüm yetmez. Biz: Rabbimiz! Varlığımızın sebebi olan sana teslim olduk ve sana yöneldik ve dönülecek makam sensin, deriz.

5- Rabbimiz! Hakikatleri görmemezlikten gelenlerin o fitne hallerinde bizi bırakma. Rabbimiz! Bize mağfiret et. Muhakkak ki sen tüm değerlerin yüce sahibisin, tüm varlığa hâkim olansın, deriz.

6- Allah'ı anlamayı arzu eden kimseler için ve günlerinin son bulacağını bilenler için, şüphesiz onlarda güzel örnekler vardır. Kim hakikatlerden yüz çevirir, eski bilişlerine dönerse, onlar hakikatleri anlayamaz. Muhakkak ki Allah, tüm değerlerin sahibidir, tüm tecellilerin sahibidir.

7- Umulur ki aralarında düşmanlık halinde olan o kimseler; Allah'ı anlayan kimseler gibi sevgi üzere olurlar ve Allah'ın bütün her şeydeki kudret olduğunu ve Allah'ın mağfiret eden olduğunu, varlığı özünden var eden olduğunu anlarlar.

8- Allah hakkında ve din hakkında sizinle kavga etmeyen ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanız ve adil bir şekilde davranmanız size yasak değildir. Muhakkak ki adaletli davrananlarda Allah sevgisi vardır.

9- Allah hakkında, din hakkında, sizinle kavga eden kimselere ve sizi yurdunuzdan çıkaranlara doğru yönelip, onları dost edinmeniz size uygun değildir. Kim hakikatleri bırakır, eski cehalet bildiklerine dönerse, işte onlar zalimlerdir.

10- Ey iman edenler! Kendi anlayışlarından çıkıp, inanma yoluna girenler size geldiği zaman, onların inançlarına göre Allah'ın ilmiyle onları dikkatlice düşünmeye sevk edin. Bundan sonra eğer anlayanlardan olurlarsa, müminlik yolunda olanları artık geri döndürmeyin. Hakikatleri görmeyip örtenlerden olurlarsa, onları tutmayın, serbest bırakın. Yok, onlar gitmek istemezlerse, onlara da size verilenlerden verin ve bunda size bir günah yoktur. Onlar hakikatlere bağlanmak için geldiği zaman, onlara karşılıklarını verin. Hakikatleri görmemezlikten gelip reddedenlerin bağlanması uygun değildir. İnfak için ne yaptıklarını sorun ve infak etmediklerini söyleyin. İşte bu sizin aranızdaki Allah'ın hükmüdür ve Allah ilmiyle tüm varlığa hâkim olandır.

11- Sizinle aynı yolda olan kimse; hakikatleri göremez, bir şey anlayamayıp sizi bırakır giderse, sonra da sizi sıkıntıya sokarsa, artık o; onunla aynı yolda olan diğer kimselere uyar, onlar gibi infak etmez. Sizler fenalara düşmekten sakının Allah'a ortak koşmayın, müminlerden olun.

12- Ey hakikatleri bildiren! İnanma yolunda olanlar sana biat etmek için geldikleri zaman; Allah'a bir şeyi ortak koşmasınlar, çalmasınlar, keyfi çıkarlarına uymasınlar, masumluklarını yok etmesinler, yalanlarda olmasınlar, birbirlerine iftira etmesinler, hakikatlerin yolunda yürüsünler ve sana asi olmasınlar, iyilik içinde olsunlar. Böyle olurlarsa, onların biat etmesine izin ver. Onlar Allah'ın mağfiretini anlasınlar. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

13- Ey iman edenler! Allah'ın hakikatlerini anlamayıp öfkeli hallerde kalan kimselerin, bir umutsuzluk içinde olup, sonlarından da umutsuz olanların ve bir idraksizlik içinde olup, hakikatleri görmemezlikten gelenlerin o hallerine uymayın.

SAFF SÛRESİ

1- Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ın tecellileridir ve O, tüm varlıktaki işleyişin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.

2- Ey iman edenler! Fâil olan siz değilsiniz, bunu neden söylüyorsunuz?

3- Allah'a ait olanı kendinizinmiş gibi söylemeniz büyük bir hatadır, bedenlerinizin işleyişinde fâil olan siz değilsiniz.

4- Muhakkak ki içlerinde Allah sevgisi olan o kimseler; O'nun yolunda hep bir birlik için mücadele ederler. Onlar sanki kenetlenmiş bedenler gibidirler.

5- Mûsâ kavmine demişti ki: Ey kavmim! Sizler benim Allah'ın hakikatlerini gösteren biri olduğumu bildiğiniz halde, neden beni dinlemeyip, bana eziyet ediyorsunuz? Böylece onlar hakk'tan, doğru yoldan dönenlerden oldular. Onların kalbleri Allah'ın hakikatlerini anlamaktan uzaklaştı. Hakikatleri bırakıp kendi anlayışlarına çıkan kimseler Allah'a yol bulamazlar.

6- Meryemoğlu İsâ da demişti ki: Ey İsrailoğulları! Ben sizlere Allah'ın hakikatlerini gösteren biriyim. Tüm gücümle yasalara uyarım ve benden sonra gelecek bir Resulü müjdeleyenim. Onun işaretleri Hamd üzere olmasıdır. Fakat onlara, apaçık delillerle hakikatleri açıkladığı halde, onlar: Bu apaçık bir aldatmacadır, dediler.

7- Barışa ve huzura davet edildiği halde; Allah hakkında bir şey uyduran, o yalanları aktaran kimseden daha zalim kim olabilir? Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

8- Onların konuştukları yalandır, kendi istedikleri o yalanlar Allah'ın hakikatlerini anlamaya engel olan şeylerdir. Allah hakikatlerini her an apaçık ortaya çıkarır. Eğer hakikatleri görmemezlikten gelenler nefret hallerinde olmasalardı, hakikatleri anlarlardı.

9- Ki o Resul; hakikatin yolunu göstermek ve bütün din anlayışlarına karşı, dinin hakikatini anlatmak için ortaya çıktı. Eğer ortak koşanlar nefret hallerinde olmasalardı, din hakikatini anlarlardı.

10- Ey iman edenler! Acı sıkıntılardan sizi kurtaracak yüce bir ticareti kanıtlarıyla size göstereyim mi?

11- Allah'a inanın ve o resulü anlayın ve Allah yolunda mallarınızla, canlarınızla hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterin. Eğer bilirseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır.

12- Günahlarınız için size mağfiret eden O'dur. Sizi makamlarında akıp giden bir ilmin huzuruna ulaştırır ve tertemiz olan o makamlarda, Hakk zevkiyle Halk'ı seyretmenin huzuru vardır. İşte büyük aydınlanma budur.

13- Allah'ın yardımını anlayın ve her yerde O'nun aşkıyla hareket edin ve O'na olan yakınlığın hakikatine ulaşın ve müminlerden olun, ümit verenlerden olun.

14- Ey iman edenler! Allah'ın hakikatlerini savunanlardan olun. Meryemoğlu İsâ havarilere dedi ki: Kim Allah'ın hakikatlerini savunanlardan olacak? Havariler de dedi ki: Biz Allah'ın hakikatlerini savunanlardan olacağız. Böylece İsrailoğullarından bir grup iman etti. Bir grupta hakikatleri görmemezlikten geldi. Böylece iman edenler; onlara düşmanlık edenlere karşı Bizimle kuvvet buldular, böylece hakikatlerle açığa çıktılar.

CUM'A SÛRESİ

1- Göklerde olanlar ve yerde olanlar; vücutların sahibi, sıfatların sahibi, tüm varlıktaki işleyişin sahibi olan, tüm varlığa hâkim olan Allah'ın tecellilerini gösterir.

2- Onların içinden hakikatleri gösteren biri, anasından doğduğu saflığın halinde hakikatleri anlatmak için ortaya çıktı. O, hakikatleri delilleriyle açıklayıp anlattı. Onlara arınıp temizlenmeyi ve onlara her varlığın bir kitap olduğunu ve her varlıkta ince hikmetler olduğunu öğretti. Onlar daha önceden apaçık bir dalâlet içinde idiler.

3- Ve onlardan başkalarına da, hakikatleri anlamamış olanlara da, tüm varlıktaki işleyişin sahibi olan, tüm varlığa hâkim olan O'nu anlatır.

4- İşte, yaratılışın tüm incelikleri Allah'ındır. Hakikatleri anlamak isteyen kimse o hakikatlere ulaşır. Allah, yaratılıştaki tüm inceliklerin sahibidir, işleyişteki karar sahibidir.

5- Öğretileri yüklenen, fakat yüklendiği şeyin anlamını bilmeyen kimsenin durumu; ne taşıdığını bilmeyen eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerine karşı yalanlarda kalan kimselere ne kötü bir misaldir. Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar.

6- İnsanlardan kendilerini ayrı görüp üstün sanan, yalnız kendilerine yol gösterildiğini, kendilerinin Allah'ın dostları olduğunu zanneden kimselere anlat: Eğer doğru söylediğinizi düşünüyorsanız, o zaman ölümü geciktirmeyi isteyin, de.

7- Ve asla onu temenni etmezler. Onlar kendilerindeki gücün sahibini anlayamazlar ve zalimlik içinde olan kimseler, ilmiyle var edenin Allah olduğunu bilemezler.

8- Anlat: Doğrusu siz ölümü istemiyorsunuz. Sonunda siz elbette o ölüm ile yüz yüze geleceksiniz. Sonra da, görünmeyeni bilinmeyeni ilmiyle var edene ve her an her yerde hazır olana döndürüleceksiniz. Öyle ki bu gerçek size yaptığınız şeylerden her an bildirilir.

9- Ey iman edenler! Tüm varlığı nuruyla her an bir birlik içinde tutanı anlamak için, Hakk'a bağlılık şuuruna davet edildiğinizde, Allah'ın zikrine

uyun ve alıp vermeyi bırakın. Eğer bilirseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır.

10- Her an Hakk'a bağlı olduğunuzun şuuruna ulaştığınızda; artık yeryüzüne o şuurla bakın, o şuurla hareket edin ve tüm varlıktaki Allah'a ait olan değerleri anlamaya çalışın ve Allah'ı devamlı hatırlayın. Umulur ki siz başarırsınız.

11- Dünyevi bir çıkar veya nefsanî beklenti gördükleri zaman o şeylere döndüler. Hakikatleri anlatırken seni bırakıp gittiler. De ki: Allah'a ait olan hakikatler, nefsanî beklentilerden ve dünyevi çıkardan daha hayırlıdır ve Allah hayırlısıyla rızkı verendir.

MÜNÂFİKÛN SÛRESİ

1- Münafıklar sana geldiklerinde, eğer sen Allah'ın resulü isen buna tanıklık edebiliriz, dediler. Muhakkak ki sen elbette O'nun hakikatlerini gösterensin ve ilmin sahibinin Allah olduğunu bildirensin ve Allah'ın her an her yerde hazır olduğunu bildirensin. Doğrusu inanmış gibi görünüp bu hakikatleri anlayamayanlar, elbette yalanlarda kalanlardır.

2- Onlar kendi inançlarını kalkan yaptılar. Böylece Allah'ın yolundan ayrıldılar. Doğrusu onlar, kötü niyetlerinden dolayı çalışmalarının karşılığını alamadılar.

3- İşte bu durum, inanmış gibi görünüp, sonra da hakikatleri görmemezlikten gelmelerinden dolayıdır. Böylece onlar kalblerini hakikatlere kapatırlar. Böylece onlar hakikatleri idrak edemezler.

4- Onları gördüğün zaman, onların görünüşleri ve eğer söylediklerini dinlersen, onların sözleri seni şaşırtır. Sanki onlar biliyor gibidirler, ama onlar bir şuursuzluk içinde söylediklerinin manalarını anlamaktan uzaktırlar. Hep zanlarına dayanırlar. Onlar kendilerini haklı göstermek için bağırarak konuşurlar. Onlar hep bir düşmanlık içindedirler. Onlar hep zarar veren haller içindedirler. Onların tüm o hallerinden sakın. Onlar Allah'ı anlamaktan uzaktırlar.

5- Allah'ın resulü onlara: Mağfiret bulmak için gelin, diye söylediğinde başlarını çevirirler, önemsemezler. Onların hakikatlerden kaçtığını ve kibirli hallerini görürsün.

6- Onları mağfiret için çağırsan da ya da mağfiret için çağırmasan da fark etmez. O halde olanların Allah'ın mağfiretini anlamaları olmaz. Muhakkak ki hakikatleri bırakıp kendi cehaletine sapanlar, Allah'a yol bulamazlar.

7- O kimseler; Allah'ın resulünün yanına gidenlere, infak etmeyin derler. Hatta hakikatler bilinmesin isterler. Yerlerin ve göklerin değerleri Allah'ındır. Fakat münafıklar bu hakikatleri anlayamazlar.

8- O kimseler; kendi yaşadıkları yerlerde, aziz olan elbette zelil olanı kovar geri döndürür, derler. Allah tüm varlıktaki tüm değerlerin yüce sahibidir ve

bu hakikati resul ve müminler anlar. Fakat münafıklar bu hakikatleri anlayamazlar.

9- Ey iman edenler! Mallarınız sizi oyalamasın ve evlatlarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. İşte böyle yapan kimseler kaybedenlerdir.

10- Ölüm size gelmeden önce, sizi rızıklandırdığımız şeylerden infak edin. Rabbim! Vaktim yakındır, hakikatleri anlamaktan uzak olmayayım, sadıklardan ve Salih kimselerden olayım, deyin.

11- Kişiye o ölüm vakti geldiğinde, Allah'ın ertelemesi olmaz. Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

TEGÂBÜN SÛRESİ

1- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa her şey Allah'ın tecellilerini gösterir. Bütün her şey O'nun yönetimindedir ve varlıktaki tüm nitelikler O'na aittir ve O bütün her şeydeki kudrettir.

2- Ki O'dur sizi halk eden. Kiminiz hakikatleri görmemezlikten gelip örtersiniz ve kiminiz de inanırsınız. Allah yaptığınız şeylerden size hakikatleri gösterir.

3- Gökleri ve yeri hakk ile halk etti ve sizi şekillendirdi, güzel bir şekilde sıfatlandırdı ve dönüp varacağınız yer O'nadır.

4- Göklerde ve yerde ne varsa O'nun ilmiyledir. Görünmeyen şeyler ve ortaya çıkan şeyler O'nun ilmiyledir ve Allah ilmiyle var edendir, gönüllerin sahibidir.

5- Daha önceki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin haberleri size gelmedi mi? Onlar varlıktaki işleyişi anlamada sorumsuz davrandılar ve onlar acı sıkıntılarda kaldılar.

6- İşte bundan dolayı onlar böyle hallerde kaldılar. Onlara, kendilerinden olan resuller apaçık delillerle açıklamalar getirdi. Fakat onlar: Bir beşer mi bize yol gösterecek, dediler. Böylece hakikatleri görmemezlikten geldiler ve eski bilişlerine dönüp kabul etmediler ve Allah'ı anlamaktan uzaklaştılar ve tecellileriyle tüm varlığa sahip olanın Allah olduğunu anlayamadılar.

7- Hakikati görmemezlikten gelenler zanlarda kaldılar, her an ortaya çıkan diriliği anlayamadılar. De ki: Sizi vücudlandıran, elbette sizdeki ve her şeydeki diriliğin sahibidir. Öyle ki yaptığınız şeylerden elbette bu hakikat size bildirilir. İşte akıp giden düzenin sahibi Allah'tır.

8- Bundan sonra Allah'a inanın ve o resulü ve sunduğumuz tüm varlıktaki o nuru anlayın. Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirir.

9- Siz, tüm varlıktaki tek nurun sahibini anladığınızda, her an Tevhîd şuurunda olursunuz. İşte, aldanma, aldatma gibi hallerde kalan ise her zaman kaybeder. Kim, Allah'a iman eder ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan olursa; onların günahları örtülür ve onlar huzur içinde olur ve

onların makamlarında akıp giden bir ilim vardır, devamlı o halde kalırlar. İşte büyük kurtuluş budur.

10- Hakikatleri görmemezlikten gelenler ve ayetlerimizi yalanlayanlar; işte onlar yakıp yakıcı hallere sahiptirler, devamlı o hallerde kalırlar ve bulundukları hâl ne kötüdür.

11- Her şeyde yetkili olanın sadece Allah olduğunu anlayanlar ise, cehaletin o sıkıntılı hallerinde kalmazlar. Kim Allah'a inanırsa, onun kalbi hidayet bulur ve bütün her şeydeki ilmin sahibinin Allah olduğunu bilir.

12- Allah'a itaat edin ve resule de itaat edin. Bundan sonra eğer geriye eski bilişlerinize dönerseniz, artık bilin ki resul sadece hakikatlerimizi apaçık tebliğ edendir.

13- Allah'tan başka güç yoktur, ve Allah tüm varlıktan yüceliği ile kendini gösterendir. İşte bu hakikati anlayıp tüm varlığıyla teslimiyet içinde olanlar müminlerdir.

14- Ey iman edenler! Sizinle birlikte aynı yolda olanlar ve evlatlarınız size düşman olabilirler. Bundan sonra o halde olanlara karşı dikkatli olun. Eğer özür dilerlerse ve hatalarını anlarlarsa, onları affedin. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir.

15- Şüphesiz mallarınız ve evlatlarınız, asıl sahibini görmeniz için size bir imtihandır. Her şeyin Allah'a ait olduğunu anlayanlara yüce karşılıklar vardır.

16- Bundan sonra fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Gücünüzün sahibi olmadığınızı bilin. Hakikatleri dinleyin ve itaat edin ve kendinizin hayrı için infak edin. Kim kendini; hırs, kıskançlık, cimriliğe karşı korursa, işte onlar kurtulmuşlardır.

17- Eğer varlığınızın sahibinin Allah olduğunu bilip, varlık borcunuzu güzelce öderseniz, O'ndan size pek çok karşılıklar vardır ve size mağfiret vardır.

18- Allah; lütufların sahibidir, güzel halleri sunandır. Bilinmeyen, görünmeyen ne varsa her şeydeki ilmin sahibidir ve her an her yerde hazır olandır, tüm sıfatların yüce sahibidir, bütün varlığa hâkim olandır.

TALÂK SÛRESİ

1- Ey Hakikati bildiren! Nefsini tanıma yolunda olanları bırakacağınız zaman, artık onları hakikatlere uygunluk ölçüsünde belirli bir dönem içinde bırakın ve bir müddet bekleyin. Sizi vücudlandıran Allah'a karşı fenalara düşmekten sakının, ortak koşmayın. Bulundukları makamlardan onları dışarı atmayın. Onlar da apaçık fena hallerde bulunmasınlar, hakikatlerden dışarı çıkmasınlar. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, o nefsini bilmezse, işte o zalimlerden olur. Umulur ki bundan sonra bütün varlıktaki işleyişin, bütün varlığı ortaya koyanın Allah olduğunu anlarsınız.

2- Böylece onlar belirli bir süreye ulaştıktan sonra, artık onları uygun bir halde ya da onları ariflerden olacak, fark edecek bir halde tutun ve sizinle birlikte hakikatlere dosdoğru şahit olsunlar. Allah'ı dosdoğru bilenlerden olun. İşte o hakikatler için her zaman öğütsel konuşun. Kim Allah'a iman ederse ve sonuna inanırsa ve kim fena hallere düşmekten sakınırsa, Allah onu makamlarında yükseltir.

3- O, hiç düşünmediği, anlayamadığı hakikatlerden faydalandırılır. Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu idrak edip, bütün varlığıyla teslim olursa, bundan sonra ona O yeter. Muhakkak ki Allah bütün varlıktaki işleyişi gerçekleştirendir, bütün varlığı düzenleyendir ve Allah bütün her şeydeki ölçünün sahibidir.

4- Nefsini tanıma yolunda olanlardan kim kirlilikten temizlenme konusunda umutsuzluğa düşerse, siz de tedirgin olursanız, artık hakikatler açığa çıkıncaya kadar, birliği anlayıncaya kadar onlara yardım edin, bir müddet bekleyin. Onlar temizlenen kimselerden olsunlar ve kendilerine nisbet ettikleri yüklerini bıraksınlar, ecelleri gelinceye kadar hakikatleri taşısınlar. Kim fenalara düşmekten sakınırsa, Allah kendine ait olan tüm varlıktaki işleyişi anlama konusunda ona kolaylık kılar.

5- İşte bunlar size sunulan Allah'ın tüm varlıktaki işleyişinin hakikatleridir. Kim Allah'a karşı fenalara düşmekten sakınırsa, onun fenaları örtülür ve onun hakikatleri anlamadaki karşılıkları artar.

6- Onları hakikatleri anlayıncaya kadar kendi bulunduğunuz makamlarda bekletin ve onlara müşkilleri için yardımcı olun, onları incitmeyin. Eğer onlar hakikatleri taşıyabilirlerse, size verilenlerden onlara verin, hatta yüklerini bırakıncaya kadar onlara vermeye devam edin. Eğer sizden yararlanmak isterlerse, artık onlara onların karşılığını verin. Aranızda bir ariflik ölçüsüyle görüşüp, birbirinize yardım edin. Eğer bir güçlüğünüz olursa, bir başkasının ona yardım etmesine izin verin.

7- O kendi varlığındaki nitelikleri anlasın, nitelikleri sahibine teslim etsin. Ona bir ölçüyle rızkını vereni idrak etsin. Bundan sonra Allah'ın ona verdiği şeyleri infak etsin. Allah bir kimseye verdiği şeyden başka bir sorumluk yüklemez. Allah her zorluktan sonra kolaylığı var edendir.

8- Nice beldelerdeki kimseler; kendilerini vücudlandıranı, tüm varlıktaki işleyişi anlayamadılar ve o hakikatleri gösterenlere de uymadılar. Bundan dolayı onlar Bizi anlamamakla bir tutarsızlık içinde tutarsızlıklarda kaldılar ve onlar Bizi anlamamakla değişik sıkıntılarla sıkıntılarda kaldılar.

9- Böylece onlar çalışmalarında bir vebale uğradılar ve onlar çalışmalarının sonucunda hüsranda kaldılar.

10- Allah'ı anlayamayanlara daha fazla sıkıntılar vardır. Ey hakk üzere aklını işletenler! Artık fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın, Allah'ın sizdeki zikrini anlayın, sunulan hakikatlerle iman edenlerden olun.

11- Cehaletin karanlığından hakikatlerin aydınlığına çıkmanız için, inanan kimselerden olmanız ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan olmanız için, hakikatlerin apaçık açığa çıkması için, Allah'ın ayetlerini resul sizlere açıklıyor. Kim Allah'a iman ederse, dosdoğru hakk yolunda çalışırsa, o huzur bulur, onun makamında akıp giden bir ilim vardır, devamlı o hallerde kalmak vardır. Ona Allah'ın lütuflarından güzellikler vardır.

12- Allah O'dur ki, gökleri ve yeri ve onlardaki her şeyi bir yücelik içinde varedendir. Tüm varlıkta işleyişiyle her an kendini gösterendir. Bilin ki Allah, bütün her şeydeki kudrettir ve muhakkak ki Allah bütün her şeyi ilmiyle ihata edendir.

TAHRÎM SÛRESİ

1- Ey Nebi! Allah'ın sana uygun kıldığı şeyi neden kendine haram kılıyorsun. Seninle aynı yolda olanlar, bir arzu içinde cehaletten kurtulmayı ve gafur olan, rahîm olan Allah'ı anlamak istiyor.

2- Allah size hakikat yolunda verdiğiniz sözlere uymanızı farz kıldı. Allah sizin sahibinizdir ve O ilmiyle var edendir, tüm varlığa hâkim olandır.

3- Nebi, onunla aynı yolda olanlara hakikatin sözlerinden sırlar verdi. Böylece hakikatlerden bildirdi ve onlardaki Allah'ın tecellilerini gösterdi. Bazıları arif oldu ve bazıları anlamadı. O, hakikatlerin bilgilerini bildirdiği zaman; size bildiren kimdir, size de bana da bildiren ilmin sahibi olandır, tüm varlıktan her an bildirendir, dedi.

4- Eğer kalbleriniz hakikatlerden meyledip kayarsa, Allah'a tövbe edin. Eğer birbirinize yardım ederseniz, o yardım arayan muhakkak ki Allah'ın yardımını bulur. Onun, aşkla hakikati arayan temizlenmiş aklı ve kâmil kimseler ve müminler ona yardımcı olur ve böylece o her varlıktaki gücü, apaçık görünen varlığı anlar.

5- Eğer sizden; eski hallerini bırakıp, Rabbini anlamak isteyen bir kimse olursa, o aynı yolda olan kimselerle bir değişim içinde olur. Sizden güzel haller içinde olanlarla, teslim olma yolunda olanlarla, müminlik yolunda olanlarla, itaat edenlerle, temizlenenlerle, kulluk idrakinde olanlarla, hakikat yolu üzere olanlarla, daha önceki cehalet hallerinden ayrılmış olanlarla ve tertemiz olanlarla birlikte olur.

6- Ey iman edenler! Kendinizi ve yakınlarınızı; zorbalık hallerinden, merhametsiz davranışlardan, tüm varlığı idare edeni anlamaya karşı duygusuz, ilgisiz hallerden ve insanları yakan cehalet ateşinden koruyun. Allah'a itaatsiz olmayın. Her varlıktaki işleyişi anlayın ve sorumlu olduğunuz şeyleri yapın.

7- Ey hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler! Hiçbir zaman mazeretlere sığınmayın. Ne yaparsanız ancak onun karşılığını bulursunuz.

8- Ey iman edenler! Fenalara bir daha düşmemek için, içten samimi olarak Allah'a tövbe edin. Umulur ki sizi vücudlandıranı anlar, fenalarınız örtülür ve

siz huzura kavuşursunuz. Orada makamlarda akıp giden bir ilim vardır. Allah'ın hakikatlerini bildirenlere hiçbir zaman hüzün yoktur. İman edenler ve onlarla birlikte hareket edenler, onlar aydınlanma üzeredirler, onlar her zaman doğrular üzere hareket ederler. Derler ki: Rabbimiz! Bizi aydınlığa ulaştır ve bize mağfiretini anlamamızı sağla, muhakkak ki sen her şeydeki kudretsin.

9- Ey hakikatleri bildiren! Kendilerinde; kaba davranışlık ve münafıklık ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtme halleri olanlara, hakikatleri anlatmak için gayret göster. Onların barınağı cehaletin cehennemidir ve ne kötü bir haldir.

10- Hakikati görmemezlikten gelenlere; Nûh'un hanımı ve Lût'un hanımı, Allah'ı anlama konusunda çarpıcı örnektir. Onlar iki Sâlih kul ile birlikte idiler, fakat onlar ihanet ettiler. Bu yüzden Allah'ın hakikatlerinden fayda bulamadılar ve cehaletin yakıp yıkıcı hallerinde kalanlarla beraber kalanlardan oldular.

11- İman edenlere ise; firavunun hanımı, Allah'ı anlama konusunda çarpıcı bir örnektir. Dedi ki: Ey Rabbim! Beni huzura kavuştur, firavundan ve onun amellerinden beni kurtar ve kavminin zalimliklerinden de beni kurtar.

12- İmran kızı Meryem. Ki o güzelce korundu. Böylece o içine Ruhumuzdan üflediğimizi anladı. Rabbinin tecellilerine ve tüm varlığın hakkın kitabı olduğuna sadakatle bağlandı ve içten samimi uyanlardan oldu.

MÜLK SÛRESİ

1- O Zâtıyla yüce olandır, tüm kâinat O'nun yönetimindedir ve O bütün her şeydeki kudrettir.

2- Ki O'dur halk eden, hayat veren ve sınırlayan. Siz hakikatleri anlama içinde olun. Sizden hanginiz hakikatleri anlarsa güzel amellerde olur. O tüm değerlerin yüce sahibidir, mağfiret edendir.

3- Ki O'dur sizleri belli merhalelerle bir yücelik içinde halk eden. Rahmetiyle yaratmasında bir eşitsizlik göremezsin. Haydi, çevir döndür bakışlarını, bir yarık bir çatlak görüyor musun?

4- Sonra tekrar tekrar bakışlarını döndür, incele, bakışlarını kendine çevir, acizliğini ve hiçbir şeyin sahibinin sen olmadığını anla.

5- Yerde ve gökte ne varsa, Nurumuzu yansıtır bir halde sıfatlandırdık ve var olan her şeyi Biz düzenledik. Şeytani haller içinde olan kimse, o hakikatleri anlamaktan uzaktır. Bizi anlayamayıp ötekileştirmenin cehaletinde kalanlara sıkıntılar vardır.

6- Kendilerini vücudlandıranı görmemezlikten gelenler için, cehaletin cehenneminin sıkıntıları vardır ve o halde kalmak ne kötüdür.

7- O hallerde kaldıklarından dolayı duydukları şey, cehaletin benlik halleri ve kötülük halleridir.

8- Bütün bu hallerin içine düştüklerinden dolayı, neredeyse hiddetli hallerinden parçalanacaklar. Hakikatleri koruyup gözetenler sordular: Hakikatleri açıklayıp uyaran biri size gelmedi mi?

9- Dediler ki: Evet, bize hakikatleri açıklayıp uyaranlar geldi. Fakat biz yalanladık, Allah'tan bir şey gelmedi, siz ancak büyük dalalet içindesiniz, dedik.

10- Ve dediler ki: Keşke hakikatleri işitenlerden olsaydık, düşünüp akledenlerden de olmadık. Ötekileştirmenin cehaletinde kalanlardan olduk.

11- Böylece kendi hatalarını anlayanlar, ötekileştirmenin cehalet halinden uzaklaşırlar.

12- Muhakkak ki görünmeyen bilinmeyene inanan, Rabbine karşı tevazulu olanlar için, mağfirete ulaşma ve büyük mükâfat vardır.

13- Siz hakikatlerin sözlerini bilseniz de ya da bilemeseniz de, muhakkak ki ilmin sahibi olan, gönüllerin sahibi olan O'dur.

14- Halk eden, ilmin sahibi olan ve tüm varlıktan en güzel şekilde bildirip duran O değil midir?

15- Ki O'dur yeryüzünü size sunan. Orada tevazulu bir yürüyüş içinde yürüyün ve oradaki nimetlerden faydalanın ve açığa çıkışın O'ndan olduğunu anlayın.

16- Ulvî Âlem'in hakikatlerinden emin olmak mı istiyorsunuz? Kendi dünyanızdan geçinceye kadar, hakikatleri anlayıncaya kadar sarsılıp ilerleyin.

17- Ulvî Âlem'in hakikatlerinden emin olmak mı istiyorsunuz? Size verilen sıfatları anlamak için gayret gösterin. O zaman nasıl hakikatlerle uyarıldığınızı bileceksiniz.

18- Doğrusu kendilerinden öncekiler gibi, o kimseler de hakikatleri yalanladılar. Böylece hakikatleri bilemeyen bir hâl içinde oldular.

19- Onlar, gökyüzünde süzülüp uçup giden kuşları ve onların kanat çırpışlarını görmezler mi? Onları tutan nedir? Ancak tüm varlığı Zâtıyla tutandır. Muhakkak ki O bütün her şeyden hakikati gösterendir.

20- Rahmanın yardımı olmadan zafere ulaşan kimdir? Hakikati görmemezlikten gelip örtenler sadece bir ego içindedirler.

21- Bir rızka ihtiyacınız olduğunda, size rızkı sunan kimdir? Doğrusu onlar bir kibir ve bir sevgisizlik içindedirler.

22- Hakikatin dosdoğru yolu üzere, seviyeli yürüyen kimse mi doğru yoldadır, yoksa hakikatlerden sapmış bir halde, kendi cehalet bildikleriyle hareket eden kimse mi?

23- De ki: Sizi var edip ortaya koyan, size işitmeyi ve görmeyi ve idrak etmeyi veren O'dur. Ne kadar da az şükrediyorsunuz.

24- De ki: Sizi topraktan varedip çoğaltan O'dur ve hepiniz O'nun birliğindesiniz.

26- Derler ki: Eğer doğru söyleyenlerdenseniz, o vaat edilenler ne zaman gerçekleşir.

26- De ki: İlim sadece Allah'a aittir ve ben sadece hakikatleri bildirip uyaranım.

27- Onlara, Hakk'ı anlamak için yakın olun denildiği zaman, hakikati görmemezlikten gelenlerin yüzleri değişti. Onlara, aradığınız, istediğiniz şey buydu, denildi.

28- De ki: Allah'ı anlamayıp kendinize yazık ettiğinizi niye görmüyorsunuz? O bizi özünden var edendir ve her an bizimle beraberdir. Hakikati görmemezlikten gelip örtenleri acı sıkıntılardan koruyacak olan kimdir?

29- De ki: Tüm varlığı nuruyla saran O'dur. Biz O'na iman ettik ve tüm varlığımızla O'na teslim olduk. Artık apaçık dalalet içinde kalan o kimseler belki yakında bilirler.

30- De ki: Siz bir vadiden akıp giden suyu görmez misiniz? Akıp giden suyu size sunan kimdir?

KALEM SÛRESİ

1- Nûn ve Kalem ve tüm varlıktaki satır satır yazılan şeylere.

2- Ne dediğini bilmeyen değilsin sen. Rabbinin sıfatlarıyla donatılansın.

3- Muhakkak ki senin için elbette bitmez tükenmez hakikatler vardır.

4- Muhakkak ki sen elbette halk oluşu anlamak için azimli olmalısın.

5- Bundan sonra hakikatleri anlamak için gözlemle ve onlarda gözlemlesinler.

6- Sizden gönül vermiş olanlar görüp anlayacaklardır.

7- Muhakkak ki seni vücudlandıran, ilmiyle var eden O'dur. O'nun yolundan sapıp giden kimdir? İlmiyle var edenin O olduğunu anlayıp hidayet bulan kimdir?

8- Bundan sonra hakikatleri yalanlayanlara itaat yok.

9- Aldatan olma, aldanan olma hallerine yönelmek yok.

10- Ve şu hallerin hiçbirine itaat yok: Yeminlerle yalanlara sığınma hallerine, önemsememe hallerine.

11- Kusur arama, kötüleyip dedikodu yapma, laf taşıma hallerine.

12- İyiliği men etme, saldırganlık, fenalarda kalma hallerine.

13- Kötülüğe meyletme haline, sonra da fırsatçılık hallerine.

14- Mal ve evlatlara sahip olduğunuzda bile bu hallere itaat yok.

15- Onlara hakikatlerimiz delillerle açıklandığı zaman, evvelkilerin masalları dediler.

16- Onlar, burunlarından nasıl nefes alıp verdirdiğimizi hiç düşünmezler mi?

17- 18- Onlar Bizi anlamak için düşünenler gibi, Bizi anlamak için düşünmezler. Kendi yaşayış cennetine sahip olanlar, ahdetmiş gibi kendi hallerinde ısrar ederler, aydınlığa ulaşanlar gibi davranmazlar ve o hallerini bırakmazlar.

19- Fakat Rabbinin hakikatlerini ve tüm varlıktaki tecellileri anlamak isteyenler, bir arayış içinde olurlar.

20- 21- Fakat cehaletin karanlığında kalanlar ise, hakikatlerin aydınlığından uzaklaşıp gittiler.

22- Kendi bedenlerindeki her an olan işleyişin ne olduğunu hırslarından göremediler.

23- Böylece ayrılığa düşüp uzaklaştılar ve sinsilikte kaldılar.

24- 25- Hakikatlerin arayışında olanların da hakikatlere dahil olmasını hiçbir zaman istemediler ve tüm kâinattaki Kudreti anlamaktan uzaklaşıp gittiler.

26- 27- Bunun böyle olmadığını görünce dediler ki: Biz hakikatten sapmışız, doğrusu biz hakikatlerden mahrum olmuşuz.

28- 29- Akılları başlarına gelince: Her şey bize sunulmuşken, keşke Hakk'a ait olan tecellileri yok saymasaydık. Bizi vücudlandıran Sübhan olanmış, biz ise bunu anlayamayıp zalimlerden olduk, dediler.

30- Öyle ki onlar birbirilerini kınamaktan, dönüp hakikatleri kabul edemediler.

31- Dediler ki: Biz kendi zanlarımızı putlaştırdık, yazıklar olsun bize.

32- Umulur ki biz; bizi vücudlandıranı anlarız, hâl ve gidişatımızı hayr üzere değiştiririz, biz sadece bizi vücudlandırana teveccüh ederiz.

33- İşte sıkıntılar böyledir. Elbette sonunda olan sıkıntı daha büyük olur. Keşke hakikatleri bilselerdi.

34- Muhakkak ki fenalara düşmekten sakınanlar için, onları vücudlandırana ait tecellileri anlamanın huzuru vardır.

35- Tüm varlığıyla teslim olup barış ve huzur üzere olanlar, fenalarda kalanlar gibi olur mu?

36- Siz hakikati söyleyen değilsiniz. Nasıl hüküm veriyorsunuz?

37- Yoksa sizin kitabınız var da ondan mı öğreniyorsunuz?

38- Siz onun içinden seçip mi alıyorsunuz?

39- Yoksa siz kendi doğru zannettiklerinizle mi, ya da sonsuza kadar sürecek olan Bizim hakikatlerimizle mi hareket ediyorsunuz? Elbette sizler hüküm veren değilsiniz.

40- Onlar, her şeyde hüküm sahibi olan, tüm varlığı idare eden kimdir, diye sorup araştırsınlar.

41- Yoksa onların ortaklarımı var? Eğer doğru söylediklerini iddia ediyorlarsa ortaklarını getirsinler.

42- Gücün sahibi tüm varlıktan her zaman kendini açığa çıkarır. Teslim olmaları için davet edilirler, fakat hakikatleri anlamaya güçleri yoktur.

43- Onlar bakışlarını bir zillet içinde önlerine eğerler. Oysa onlar, teslim olmaları ve selamet bulmaları için davet edilmişlerdi.

44- Artık Beni anlamayanları ve hakikatlerin sözlerini yalanlayanları bırak. Onlar bilememezlik içinde sonlarına yavaş yavaş yaklaşacaklar.

45- Muhakkak ki onlara verilen süreye güçlü bir şekilde yakalanacaklardır.

46- Anlattığın hakikatlere karşılık onlardan bir karşılık beklemiyorsun ki, bir yükün altında ezilir gibi oluyorlar.

47- Yoksa görünmeyen bilinmeyen âlemin hakikatleri onların katında mı ki oradan yazıyorlar?

48- Bundan sonra seni vücudlandıranın hükümlerini anlamak için sabırlı ol. Gönlündeki kendi bildiklerinde kalan o kişi gibi olma. O yakarmıştı ve o bir tasa içinde kalmıştı.

49- Eğer o Rabbinin lütuflarını anlamamış olsaydı; boş, bilgisiz ve kaybetmiş bir halde kalacaktı.

50- Böylece o Rabbinin hakikatlerini fark etti, Sâlihlerden oldu.

51- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, hakikatlerin sözlerini duyduklarında, neredeyse seni bakışlarıyla devireceklerdi ve dediler ki: Şüphesiz o elbette ne dediğini bilmeyendir.

52- O hakikatlerin sözleri, bütün herkes için hatırlatmaktan başka bir şey değildir.

HÂKKA SÛRESİ

1- Hakikat.

2- Nedir hakikat?

3- İdrak ettin mi, nedir hakikat?

4- Semûd ve Âd kavmi o hakikatin çarpıcı gerçeğini yalanladılar.

5- Böylece o kibirli, haddi aşan hallerinden dolayı Semûd kavmi kendine yazık etti.

6- Ad kavmi de tecavüzkâr davranışlarıyla, cehaletin o kötülük, benlik gibi halleriyle hareket etmelerinden dolayı kendilerine yazık ettiler.

7- Onlarda, gece gündüz devamlı hakikatleri önemsemeyen haller vardı. Yalanlarda kalan kişilerin hallerini görürsün. Sanki onların halleri içi boş bir hurma kütüğü gibidir.

8- Onlardan geriye kalan bir şey görüyor musun?

9- Firavun da ve ondan öncekiler de ve zalimlik yapanlar da aynı hatalarda kaldılar.

10- Onlar Rabbin hakikatlerini gösterenlere karşı çıktılar. Böylece onlar kendi cehaletlerine sarıldılar, huzursuzluk içinde kaldılar.

11- Muhakkak ki bu bilgileri; güncelliğini korusun, size yardım olsun diye, bir su taşır gibi taşıdık.

12- Bu olanları hatırlayın, unutmayın, iyice dinleyin, ders alıp şuurlu hareket edin, diye.

13- Nefes alıp verdiğinizde, bedenlerde nefes aldırıp verdiren O tek gücü anlayın.

14- Toprağın taşınmasında ve dağlardaki oluşumda, sonra da dağılıp giden her şeyde O tek gücü anlayın.

15- İşte tüm kâinattaki olan işleyişte, her an yetkili olan O'dur.

16- Ulvî Âlem'in gerçekleri her an açığa çıkar. Öyle ki, her an olan yaşlanıp gitmedeki gücün sahibi O'dur.

17- O, her varlıktaki, her yerdeki güçtür ve seni vücudlandırandır, bütün kâinatı taşıyandır, her şeydeki yüceliktir, her şeyi her an nitelikleriyle sarandır.

18- Gizli gibi görünen hakikatler sizden saklanmaz, her an her varlıktan hakikatler size gösterilir.

19- İşte, kişiye sunulan onun vücut kitabı, noksansız olarak ona verilir. Artık o vücud kitabımı okuyup incelemeliyim, der.

20- Ben anladım ki bana verilenlerin hesabını verdiğimde gerçeğe ulaşacağım, der.

21- İşte o hakikatleri anladığında, yaşayışı mutluluk içinde olur.

22- Yüce hakikatlerin huzuru içindedir.

23- Yakınlığı anlayıp kâmil olmuştur.

24- Vaktini bir gayret içinde geçirip, hakikatleri anladığından dolayı mutludur ve hakikatlerden yararlanır ve hakikatlerin hissiyatındadır.

25- Ona sunulan vücut kitabının gerçeğini anlayamayan kimse ise; ne olurdu kitabımı inceleyip idrak etseydim, der.

26- 27- 28- 29- Varlığımın sahibini anlayamadım, hakikatleri bilemedim, ne olurdu muhakeme etmiş olsaydım, benim değer bildiklerim bana fayda vermedi, kendimi güç sahibi görerek kendime yazık ettim, der.

30- O kimse Hakk'a tutunmadı, sonra da o kimse tüm varlığı birbirine bağlayan O kudreti anlamadı.

31- Sonra sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinde kaldı, hakikatlerle arınmadı.

32- Sonra bütünlüğü oluşturan, her şeye gücü yetene yönelmedi, geldiği yeri anlamadı.

33- Doğrusu o, tüm varlığın işleyişinde karar sahibi olan Allah ile birlikte olduğuna inanmadı.

34- Hakikatleri bilmede çaresizlik içindeyken, hakikatlerin bilgilerine de yönelmedi.

35- Artık bundan sonra onun yakın dostu olmaz.

36- Kendi ürettiği cehalet kirliliğinden başka yararlanacağı bir şeyde yoktur.

37- O hakikatlerden yararlanamaz, ancak hatalarıyla hareket eder.

38- Doğrusu siz bakıp da göremediniz.

39- Baktığınız şeylerin gerçeğini anlayamadınız.

40- Muhakkak ki o Resulün sözleri bir asalet içindedir.

41- O kendinden sözler üretip söyleyen değildir. Az da olsa inanmıyorsunuz.

42- Bir kâhin sözü de değildir. Yaratılışın hakikatlerini az da olsa düşünüp araştırmıyorsunuz.

43- Tüm varlığı vücudlandırandan sunulmuştur.

44- Hakikatlerimizin sözlerine söylenti demeyin.

45- Elbette ondan gelen sözler, Bize tutunduğundan dolayı dosdoğrudur.

46- Sonra da elbette o asla Bizden ayrılmaz, tüm özüyle Bize bağlıdır.

47- Bundan sonra birbirinizi engelleyenlerden olmayın.

48- Muhakkak ki o hakikatlerin sözleri, fenalara düşmekten sakınanlar için bir hatırlatmadır.

49- Elbette ilmin sahibi Biziz. Sizden hakikatlerin sözlerini yalanlayanlarda olacak.

50- Hakikati görmemezlikten gelip örtenler, elbette ayrılık içinde kalırlar.

51- Muhakkak ki O, şeksiz şüphesiz gerçek olandır.

52- Artık, seni vücüdlandıranın tüm işaretleriyle sende olduğunu bil, O'nun tecellilerini idrak et ve O'nun tüm varlığın işleyişinde karar sahibi olduğunu bil.

MEÂRİC SÛRESİ

1- Araştıran biri, başa gelecek olan sıkıntıları sordu.

2- O sıkıntılar hakikati görmemezlikten gelenler içindir, onu geri çevirecek de yoktur.

3- Ulvî makamların sahibi Allah'tır.

4- Her varlıktaki kuvve ve ruh her an O'nun yüceliğini gösterir. Her şey O'nun ölçüsüyledir. Sûretler ve sîretler bir ünsiyet içinde birbirlerine bağlıdırlar.

5- Bundan sonra güzel bir sabırla sabret.

6- Doğrusu sabreden, bâtıldan uzaklaşır, hakikatlere yönelir.

7- Ve nurumuzu anlayıp yakınlaşır.

8- O vakit Ulvî Âlem'in nurunda sûret bildikleri eriyip gider.

9- Kendine nisbet ettiği tüm büyüklük halleri dağılır gider.

10- Kaynağından kaynar bir sevgiyle Hakk'tan başka bir şey araştırmaz.

11- Fenalarda kalanlar kurtulmayı temenni ederler. Onlar bakınır dururlar. Eğer sıkıntılardan kurtulacaklarını bilseler, o an değerli saydıkları her şeyi vermek isterler.

12- 13- 14- O, eşinden ve kardeşinden ve barındığı o aşiretinden, yeryüzünde kim varsa hepsinden geçmek ister ve o ister ki sonra kendini kurtarsın.

15- Hayır, muhakkak ki onlar, fenayı vücut zaaflarında kalanlardır.

16- Ayrılığa düşenlerdir, birliği anlayamayıp aldananlardır.

17- Geçmişlerine dönüp, eski cehalet bildiklerine önem veren kimselerdir.

18- Ve tüm sıfatları kendinin sanan, böylece düşüncesizce hareket edendir.

19- Doğrusu insan yaratılışını anlamadı, sabırsız oldu, hırslı oldu.

20- Ona bir şer dokunduğu zaman feryat etti.

21- Ona bir hayr dokunduğu zaman kendini farklı gördü.

22- Ancak hakikatlerle temizlenip teslim olanlar başka.

23- Onlar her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edenlerdir.

24- Onlar tüm değerlerin Hakk'ın olduğunu bilenlerdir.

25- Araştırma içindedirler ve yokluğunu bilenlerdir.

26- Onlar her zaman varlığın yaratılış yasalarına sadakatle bağlıdırlar.

27- Onlar sıkıntılara karşı Rabbin sevgisine sığınırlar.

28- Doğrusu azap, Rabbin hakikatlerinden emin olmayan kimseler içindir.

29- Teslim olan kimseler ise ikiliğe düşmekten korunmuşlardır.

30- Onlar ancak birlik üzeredirler ve onlar kendilerindeki gücün sahibi olmadıklarını bilirler. Muhakkak ki onlar Melâmî'lerden başkası değildir.

31- Eski cehalet bilişlerini isteyen kimseler ise, işte onlar haddi aşanlardır.

32- Teslim olanlar, verdiği sözlere uyanlardır ve emaneti sahibine verenlerdir.

33- Onlar, varlığı her an tutanı, sürüp gideni bilen kimselerdir.

34- Onlar, daima Hakk'a bağlı olmanın şuurunu muhafaza edenlerdir.

35- İşte onlar huzur içinde hakikatleri sunanlardır.

36- Fakat hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, bir beklenti içinde sana doğru gelirler.

37- Sağ yönden ve sol yönden topluluklar halinde gelirler.

38- Onlar, kendilerindeki ve bütün varlıktaki işleyişi anlamadan, nimetler içinde huzur bulacağını mı umuyorlar?

39- Şüphesiz ki onları da Biz var ettik. Onlar hangi şeyden yaratıldı bilirler mi?

40- Gerçek olan şu ki, doğuda ve batıda ne varsa, bütün her şeyi vücudlandıran Benim. Ben, elbette ki bütün her şeydeki kudretim.

41- Onlar için daha hayırlı olan, Bizi anlayıp değişmeleridir. Fakat geçmiş cehalet bildiklerinde kalanlar Bizi anlayamazlar.

42- Kendi cehalet hallerine dalanları ve hakikatleri önemsemeyenleri bırak. Hatta ölüm vakti onlara gelinceye kadar onları bırak.

43- O vakit onlar, bedenlerinden çıkıp bir yere yetişir gibi davranırlar. Sanki onlar bağlandıkları şeylere koşar gibi davranırlar.

44- İşte, vaat edilen o vakitte onlar, bir zillet halinde bakışlarını, boyunlarını bükerler.

NÛH SÛRESİ

1- Nûh; kavmine hakikatleri açıklayıp uyarmak, Bizi anlatmak için açığa çıktı. Kavmine acı sıkıntılarda kalmamaları için hakikatleri anlamalarını bildirdi.

2- Dedi ki: Ey kavmim! Ben size hakikatleri açıkça anlatarak uyarıyorum.

3- Allah'ın kulu olduğunuzu anlayın ve O'na karşı fenalara düşmekten sakının ve sözümü dinleyin.

4- Sizler günahlarınızı anlayın ki size mağfiret edilsin. Sizin sona erecek olan belirli bir zamanınız vardır. Belirli zaman geldiğinde Allah'ın ertelemesi olmaz. Keşke bilseydiniz.

5- Dedi ki: Rabbim! Ben kavmimi gece ve gündüz hakikatlere davet ettim.

6- Fakat davetim onların kaçışlarından başka bir şeyi arttırmadı.

7- Senin mağfiretin için onları her seferinde davet ettim. Parmaklarını kulaklarına tıkadılar ve onlar cehalet hallerine büründüler ve o hallerinde ısrar ettiler ve kibirlendikçe kibirlendiler.

8- Sonra onları açıkça davete devam ettim.

9- Sonra onları bazen açıkça ve onlardan bazılarını gizlice davet ettim.

10- Sizi vücudlandıranın mağfiretini anlayın. Muhakkak ki O mağfiret edendir, dedim.

11- Gökten üzerinize yağmur verir.

12- Sizi mallarla ve evlatlarla genişletir ve size bahçeler sunar ve size nehirler sunar.

13- Size ne oluyor ki, Allah'ın azametinden ümit kesiyorsunuz.

14- Sizi aşamalardan geçirerek yaratandır.

15- Allah'ın yaratması nasıldır bakıp da görmez misiniz? Göklerin kat kat o yüceliğini.

16- Işık veren güneşi düzenleyendir ve ışığı yansıtan ayı düzenleyendir.

17- Allah sizi topraktan, bitki bitirir gibi çıkardı.

18- Sonra sizi oraya döndürecek. Sizi çıkardığı gibi, başka kimseleri de çıkaracak.

19- Allah yeryüzünü yaşam yeri olarak size sundu.

20- Orada hakikatlere yol bulmanız için geniş imkânlar sundu.

21- Nûh dedi ki: Rabbim! Onlar bana asi oldular. Malları ve evlatlarıyla onlara sadece zarar veren, hakikatleri anlamalarına engel olan kimselere tâbi oldular.

22- Ve büyük düzenler, hileler kurdular.

23- Dediler ki: İlahlarınızı sakın bırakmayın, sakın bırakmayın; Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'u, Ye'ûk'u ve Nesr'i.

24- Çoğu sapkınlardan oldu ve zalimlerin dalaletten başka bir şeyleri artmadı.

25- Kendi hatalarında boğuldular, böylece yakıp yıkıcı hallerde kaldılar. Bundan sonra Allah'tan başka yardımcıları da olmaz.

26- Nûh dedi ki: Rabbim! Hakikatleri görmemezlikten gelip, zararlı hallerle dolaşıp duranları yeryüzünde bırakma.

27- Doğrusu sen eğer onları bırakırsan, senin kulların fenalarda kalmaya devam ederler ve hakikatleri görmemezlikten gelen, günahkâr olan evlatlardan başka bir şey yetiştirmezler.

28- Rabbim! Ailemi ve müminleri ve mümin olarak evime dahil olanları ve müminlik yolunda olanları bağışla ve zalimlerin neslini çoğaltma.

BİLİNMEYENLER - CİN SÛRESİ

1- Bilinmeyenlerden bir grup hakikatleri dinlemek için ortaya çıktılar. Sonra da dediler ki: Biz okunan şeylerden hayret verici bilgiler dinledik.

2- Yol göstericinin bilgisinin erdemliliğine, onun anlattığı hakikatlere ve bizi vücudlandıranın bir olduğuna, ortak koşmamamız gerektiğine inandık.

3- Bizi vücudlandıranın aslımız olduğuna, O'nun her şeye gücü yeten olduğuna, çocuk edinmekten, eşi olmasından uzak olduğuna inandık.

4- Bizim inandığımız o idraksiz kişiler, Allah ile ilgili asılsız şeyler söylüyorlarmış.

5- Tanıdıklarımıza ve tanımadıklarımıza Allah hakkında yalan söylemezler zannettik.

6- Tanıdıklarımızdan bazı kimseler, tanımadıkları bazı kimselere sığındı. Böylece onların akıl etkinliği yavaşladı.

7- Onlar zanlarda kaldılar. Allah'ın hakikatlerini anlatan biri ortaya çıkmaz zannettiler.

8- Biz Ulvî Âlem'in hakikatlerini anlamak için temasa geçtik. O hakikatleri daha güvenli ve sonsuz bir nurla dopdolu bulduk.

9- Ve biz, o hakikatleri işitmek için oturma yerlerine oturanlardan olduk. Sonra da hakikatleri dinleyen kimselerden, o hakikatlerin nurunu izleyenlerden olduk.

10- Doğrusu bilmiyoruz; yeryüzündeki kimselerin istedikleri şey, kötülüklerde kibirlilik içinde olmak mıdır, yoksa irşad olup onları vücudlandıranı anlamayı istemek midir?

11- Doğrusu bizden iyi olan kimseler de var ve iyi olmayanlar da var. Bizler çeşit çeşit yollara ayrılanlardan idik.

12- Yeryüzünde Allah'a karşı acizliğimizi düşünemedik ve o acizliği anlamaktan kaçtık.

13- Bize doğru yolu gösterenden hakikatleri işittiğimiz zaman inandık. Böylece anladık ki, kim Rabbine iman ederse o küçük düşürülmekten korkmaz ve akıl etkinliği yavaşlamaz.

14- Doğrusu bizlerden hakikatlere teslim olanlar da var, kalbleri katılaşmış olanlar da. Artık bundan sonra kim hakikatlere teslim olursa, işte onlar hakikatlerden sapmaz, dosdoğru hakk yolunda olur.

15- Fakat kalbleri katılaşmış olanların bilgisizlikleri, cehennemleri olur.

16- Hakikatlerin yüce yolunda dosdoğru gidenler ise, bol bol rahmetle bereketlenirler.

17- Onlar hakikatleri anlamak için uğraşırlar. Kim kendini vücudlandıranı anlamaktan yüz çevirirse, o ağır bir sıkıntıda kalır.

18- Muhakkak ki teslim olunan yer Allah'tır. Artık Allah ile beraber bir kimseyi yüce bilip ona yönelmeyin.

19- Doğrusu o; Allah'ın kulu olmanın hakikatini, O'na yönelmeyi anlatmak için hareket ettiği zaman, neredeyse birbirlerine girerler.

20- De ki: Yalnızca Rabbime yönelirim ve O'na hiç kimseyi ortak koşmam.

21- De ki: Benim kendime ait bir gücüm yoktur. Size bir zararım olmaz ve irşad edemem.

22- De ki: Beni Allah'tan başka biri koruyamaz ve O'ndan başka sığınılacak yer de yoktur.

23- Sadece Allah'ın hakikatlerini ve tüm varlık kitabında O'nun hakikatlerinin yazılı olduğunu tebliğ ederim. Kim Allah'a isyan ederse ve o resulü anlamazsa, artık onun hâli, devamlı cehaletin cehenneminin o yakıp yakıcı hallerinde kalmaktır.

24- Vaat edilen şeyleri gördükleri zaman; yardımlarında zayıf olan ve aciz kalan kimdir, artık bilecekler.

25- De ki: Bilin ki vaat edilen şeyler yakındır. Rabbimizin tecellileri belli bir zaman içinde yerine gelir.

26- Görünmeyen her şeydeki ilmin sahibi O'dur. Görünmeyen o hakikatleri O'na tâbi olandan başka biri anlayamaz.

27- Ancak Resullerin gösterdiği hakikatleri anlayan kimseler başka. Doğrusu o; ulaştığı hakikatleri takdim eder ve onun izinden gelenler de o hakikatleri izler.

28- Böylece onlara; kendilerini vücudlandıranı ve bedenlerinde olan her şeyi ve sayısı sonsuz olan bütün varlığı, tecellileriyle ihâta edeni bilmeleri için, hakikatlerin bilgileri tebliğ edildi.

MÜZZEMMİL SÛRESİ

1- Ey bildiği hakikatleri söylemekten çekinen!

2- Tevazu içinde geleni karşıla, cehaletin karanlığında olana yavaş yavaş hakikatleri anlat.

3- O cehaleti bitirmek için yavaş yavaş hakikatlerle yol göster.

4- Kâinat kitabını düşüne düşüne, orada yazılan hakikatleri anlama içinde anlayışını arttırarak oku.

5- Muhakkak ki Biz sana mânâ dolu sözler naklediyoruz.

6- Muhakkak ki cehaletin karanlığından uyanmak kolay değildir. Doğru olan ise budur.

7- Sen, devamlı bir şekilde hakikatlerin aydınlığı içinde hareket et.

8- Seni vücudlandıranı sendeki tüm işaretleriyle anla ve kendine nisbet ettiğin zanlardan kurtul, tertemiz bir halde O'na dön.

9- Doğuda ve batıda ne varsa her şeyi vücudlandıran O'dur. O'ndan başka güç yoktur. Artık tüm her şeyde yetkili olan O'na sığın.

10- Söylenen şeylere sabret ve onların yanından ayrılacağın zaman güzellikle ayrıl.

11- Beni anlayamayanları ve kendilerine verilen nimetleri yalanlayanları bırak. Onlara biraz mühlet ver.

12- 13- Elbette fenalarına bağlanıp kalanlar, Bize ait hakikatleri anlayamazlar ve sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletine düşerler ve onlar kendi ürettikleri cehaletin kirliliğinden beslenirler ve acı sıkıntılarda kalırlar.

14- Yeryüzünde büyüklük taslayanların ve kendini yücelik içinde görenlerin de kalbini her an attıran O'dur. O büyüklük hallerinde olanların bildikleri kum yığını gibi dağılır gider.

15- Firavuna hakikatlerimizi gösteren, Bizi anlatan biri açığa çıktığı gibi, elbette size de bildiklerini anlatan, size de hakikatlerimizi gösterenler açığa çıktı.

16- Fakat firavun hakikatleri gösterene karşı çıktı. Böylece o Bizi anlayamadı, kibirli hallerine sarıldı, akıbeti kötü oldu.

17- Eğer hakikatleri görmemezlikten gelirseniz, o zaman o masum halleri bile bozan o hallerden nasıl korunacaksınız.

18- Ulvî Âlem'in hakikati açığa çıktığında, fâil olanın tüm varlığı açığa çıkaran olduğu anlaşılır.

19- Elbette bunlar hakikatleri anlamanız için bir öğüttür. Bundan sonra kim isterse, kendini vücudlandıranın yoluna sarılır.

20- Muhakkak ki ilmin sahibi seni vücudlandırandır. Doğrusu sen; cehaletin karanlığından kısım kısım, sonra çoğundan, sonra tüm cehalet hallerinden kurtulup, hakikatlere yakın olmalısın. Seninle birlikte olan kimseler, bütün her şeyin varoluşunda takdir sahibinin Allah olduğunu anlasınlar. Gece ve gündüz hakikatleri bilmeye çalışın, varlığınızın sahibini tanımamazlık yapmayın. Bundan sonra dönüp hakikatlere yönelin. Artık her varlığı bir kitap bilin. Zorlaştırmayın. Hep anlamaya çalışın. Elbette hakikatleri bileceksiniz. Sizden şüphe hastalığı olanlar ve cehaletin hallerinde olanlar, yeryüzünü dolaşsınlar, Allah'ın lütuflarına baksınlar. Allah yolunda hakikatleri anlayanlar gibi gayret göstersinler. Bundan sonra zorlaştırmayın. Hep anlamaya çalışın. Her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizde olanı paylaşın. Varlığınız sahibi olan Allah'a varlığınızı güzelce teslim edin. Takdim edeceğiniz her şey kendinizin hayrı içindir. O hayırlı olan şeyler ve yüce karşılıklar Allah'ın katındandır. Allah'ın mağfiretini anlayın. Muhakkak Allah mağfiret edendir, tüm varlığı özünden var edendir.

MÜDDESSİR SÛRESİ

1- Ey bildiği hakikatleri saklayıp söyleyemeyen!

2- Tevazu içinde geleni karşıla, sonra hakikatleri açıklayıp uyar.

3- Rabbinin yüce tecellilerinden bahset.

4- 5- Tertemiz hallerle hareket et ve fena hallerden uzak dur.

6- Gönülsüz davranma, karşılık bekleme.

7- Rabbinin hakikatlerini anlatmak için sabırlı ol.

8- Öyle ki, içinizde nefes aldırıp verdiren o gücü tanıtıncaya kadar.

9- Her an her yerde yetkili olanı anlatmak zor bir süreçtir.

10- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere hakikatleri anlatmak kolay değildir.

11- Var olan Benim ve halk ettiğim ne varsa tekliğimi gösterir.

12- Yayılıp giden her varlığı düzenledim.

13- Sahip olduğunuz evlatlar verildi.

14- Ona geniş nimetler verdim.

15- Sonra da o daha fazla istedi.

16- Doğrusu o ayetlerimizi kabul etmeyenlerden oldu.

17- Manasını anlamak ona zahmetli geldi.

18- Elbette o düşündü ve değerlendirdi.

19- Nasıl değerlendirdiyse, kendine yazık etti.

20- Sonra yine nasıl değerlendirdiyse, kendine yazık etti.

21- Sonra anlamak için baktı.

22- Yüzünü ekşitti ve huzursuz oldu.

23- Sonra eski cehalet bildiklerine döndü ve kibirlendi.

24- Bu nakledilenler sadece aldatmadır, dedi.

25- Bu bir beşer sözünden başka bir şey değildir, dedi.

26- Böylece o şaşırmış bir halde kaldı.

27- İdrak ettin mi şaşırmışlığı?

28- Eski bildiklerini terk edememe ve ikilikte kalma hallerini.

29- İnsanlar için düzeni bozan o halleri.

30- Kendindeki yüce nitelikleri anlamaya engel olan o halleri anladın mı?

31- Biz onları iyilerden olmanın dışında, yakıp yıkıcı hallerde düzenlemedik. Fitnecilerden olsunlar, geri dönenlerden olsunlar diye düzenlemedik. Varlığın bir kitap olarak sunulduğunu bilsinler, hakikatleri araştırıp anlasınlar. Hakikatleri anladıklarında iman edenlerin inancı artar. Mümin olanlar, varlık kitabındaki hakikatlerden şüphe etmezler. Hakikati görmemezlikten gelenler, kalblerinde cehalet hastalığı olanlar, bu misallerle Allah neyi diledi, derler. İşte bundan sonra, isteyen kimse Allah'ın hakikatlerinden kendi cehaletine sapar ve isteyen kimse de Allah'a yol bulur. Kendini vücudlandıranı ve tüm varlığın hakikatini layıkıyla kimse bilemez. Sadece O vardır, O'ndan başka bir şey yoktur. Bu insanlar için sadece bir hatırlatmadır.

32- Ant olsun gerçeklere.

33- Kaybolup giden cehaletin karanlığına.

34- Aydınlanmanın başladığı o zamana.

35- Muhakkak ki O, elbette yüceliğiyle tek olandır.

36- Bu insanlar için hakikatleri açıklayıp uyarmaktır.

37- Sizden isteyen kimse hakikatleri anlar ileri gider ya da hakikatleri anlamaz geri kalır.

38- Herkes kendi anlayışlarına bağlıdır.

39- Doğruluğun kemalâtına sahip olanlar başka.

40- 41- Huzur içinde olanlar, fena hallerde kalanlara sorarlar.

42- Sizi, Hakk ile batıl arasında şaşırmışlık halinde bırakan neydi?

43- Dediler ki: Biz hakikatleri anlayıp teslim olanlardan olamadık.

44- Biz hakikatleri anlamada çaresizlik içindeyken hakikatlerden faydalanamadık.

45- Biz batıl olan şeylerle meşgul olanlardan olduk.

46- Biz her zaman varlığın yaratılış yasalarını yalanlayıp görmemezlikten geldik.

47- Hatta bize o yakınlığın hakikatleri sunulduğu halde.

48- Artık onlar şefâat edenin şefâatinden faydalanamazlar.

49- Neden onlar hakikatleri anlamayı arzu edenlerden olmuyorlar?

50- Sanki onlar ürkmüş hayvanlar gibi kaçıyorlar.

51- Aslandan kaçar gibi.

52- Hatta onlar istiyorlar ki, bütün hükümler dağıtılmış sayfalar olarak getirilsin.

53- Doğrusu onlar sonları için korkmuyorlar.

54- Muhakkak ki bu düşünenler için bir öğüttür.

55- Bundan sonra kim isterse o hakikatlerden öğüt alır.

56- Ancak Allah'ı anlamayı arzu eden, o takvaya sahip olan ve affedici olandan başkası öğüt almaz.

KIYÂME SÛRESİ

1- Şüphesiz, yaşamınızın sonu gelecektir.

2- Şüphesiz, kendini anlamaya çalışan insan hakikatlere ulaşacaktır.

3- İnsan, o bedenindeki kemiklerinin bir arada tutanın Biz olmadığını mı sanıyor?

4- Bilakis onun parmak uçlarını bile düzenlememiz kudretimizin işaretidir.

5- Doğrusu insanın hâli öncelikle fenalarda kalmaya isteklidir.

6- Yaşamının sonuna kadar hakikatlerin ne olduğunu sorup araştırmalı.

7- Böylece varlığın hakikatini her yönüyle görüp anladığında, hayrette kalakalır.

8- Sıfatlar Zâtında kaybolur.

9- Zâtı ve sıfatları bir bütünlük içindedir.

10- İnsan her an her şeyde yetkili olanı anladığında, başka gidecek yer yok, der.

11- Hayır, O'ndan başka sığınacak yer yoktur.

12- Karar kılınacak yer, her an her şeyde yetkili olan Rabbindir ancak.

13- İnsan her zaman hakikatlerle bilgilenmeli, önceki ve sonraki şeyleri düşünmeli.

14- Doğrusu insan kendini tanıyabilecek bir yetenektedir.

15- Velev ki o mazeretlerini bıraksın.

16- Dilini tutsun, o hakikatleri sabırla dinlesin, konuşmak için acele etmesin.

17- Muhakkak ki O bir olan ve her varlıktan her an okuyan Biziz.

18- O okuduğumuza ulaştığında, artık o okunanı dikkatlice takip etsin.

19- Sonra onun açıklaması da Bize aittir.

20- Lâkin acele etmeyi seviyorsunuz.

21- Ve sonunda vazgeçiyorsunuz.

22- Her an her yerde yetkili olanı anlayan yüzler ışıl ışıldır.

23- Rabbini idrak etmiştir.

24- Her an her yerde yetkili olanı anlamamış yüzler vardır.

25- Tüm varlıkta her an işleyeni düşünmek ona zor gelir.

26- Bilakis, kendi bağlandığı şeyleri konuşur durur.

27- Kurtarıcı sandığı kimseyi anlatır durur.

28- O ikilik içinde, şüphelerde kalır.

29- Doğru diye bildikleri birbirine karışmıştır.

30- Hakikatler için gidilecek olan yer, her an her yerde yetkili olan Rabbindir ancak.

31- Böylece o halde olan tasdik edemedi ve temizlenemedi de.

32- Aksine, hakikatlere karşı yalanlarda kaldı ve eski cehalet bilişlerine döndü.

33- Sonra da o kendi taraftarlarına, bildik hallerine kapıldı.

34- Evvelki hâli ona daha uygun geldi.

35- Daha sonra, yine evvelki hâli ona daha uygun geldi.

36- İnsan başıboş bırakıldığını mı zannediyor?

37- O, akıtılan bir meniyle birleşen yumurtadan var olmadı mı?

38- Sonra ilişip tutuşturuldu, böylece halk edildi, böylece sıfatlandırılıp vücudlandırıldı.

39- Böylece ondan erkek ve dişi olarak eşler oluşturuldu.

40- İşte bunlar, ölümü sunan, hayat veren bir Kudret'e ait değil midir?

İNSAN-ZAMAN SÛRESİ

1- İnsan uzun bir zaman gelip geçirdi, bir şeyi fark eden değildi.

2- Biz insanı, iki hücrenin birleşmesiyle, öz taşıyan bir nutfeden yarattık. Sonra onu işitici, görücü bir halde düzenledik.

3- Şüphesiz ona hakikatin yolunu gösterdik. Fakat kimisi varlığının sahibini bilir teslim eder ve kimisi hakikatleri görmemezlikten gelip örter.

4- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Bizi anlayamadıklarından dolayı, kendi hallerinde olanlara bağlanırlar ve cehalet hallerine bağlanırlar ve ötekileştirmede kalırlar.

5- Muhakkak ki hakikatlere bağlanıp dosdoğru hareket edenler, hakikatin kokusunu gönüllerinde hissederler.

6- Allah'ın o kulları, gönüllerinde akan ilmin sevincini yaşarlar, hissettikleri ilmi gözetirler.

7- Taahhüt ettiklerini tam yerine getirirler ve cehaletin kötü hallerinin dağılıp yayılmasından, her zaman sakınırlar.

8- Hakikat yolunda müşkillerde olanlara ve atalarının inançlarından kopmuş olup, hakikati arayanlara ve cehalet hallerinin esaretinden kurtulmak isteyenlere, bir sevgi içinde hakikatleri sunarlar, hakikatlerden yararlandırırlar.

9- Biz; sadece Allah'ın hakikatlerini sunuyoruz, sizden bir karşılık da ve teşekkür de beklemiyoruz, derler.

10- Muhakkak ki biz; Rabbimize karşı bir gaflete düşmekten, cehaletin o sıkıntılı hallerine düşmekten her zaman çekiniriz, derler.

11- Böylece onlar, Allah'a karşı kötü hallerden uzak dururlar. İşte böylece onlar, birliği anlamanın huzurunda ve sevincindedirler.

12- Sabretmeleri sebebiyle onların karşılığı huzur bulmaktır ve sûretlerin iç yüzlerinin idrakine varmaktır.

13- Yüce makamlarda bulunurlar, O'nun nurundan başka bir şey görmezler ve soğuk halleri yoktur.

14- Onların halleri huzur halidir ve alçak gönüllüdürler, kemalâtın tevazusu içindedirler.

15- Gönülleri tertemizdir, gönüllerinde taşıdıkları hakikatlerle dolaşırlar ve göz bebekleri pırıl pırıldır, takıntıları yoktur.

16- Onlar, yaradılışın mizanını tanımalarından dolayı, gözbebekleri ışıl ışıldır.

17- Kendilerindeki hakikatin hoş kokusunu, her an gönül kaplarından sunarlar.

18- Aynel yakîn olurlar, isimlerin manalarına kolaylıkla ulaşırlar.

19- Onlar, tertemiz saf halleriyle hareket ederler. Onları gördüğün zaman sanırsın ki, etrafa dağılmış inciler gibidirler.

20- Nereye bakarsan bak, Hakk'ın sıfatlarını ve mülkün yüce sahibini görürsün.

21- Yüksek ilim sahipleri; zâhiri görünüşün için dışa zuhuratı, dışın içten yansıması zevkindedirler ve halleri; Rablerinden sunulan ilmin özüne, tüm berraklığıyla kavuşma durumudur.

22- Şüphesiz bunlar, sizin hakikatleri anlamadaki gayretlerinizin ve saygılı, minnettar olmanızın karşılığıdır.

23- Muhakkak ki Biz size, her varlığı okunup incelenecek bir kitap olarak sunduk.

24- Artık seni vücudlandıranın tüm varlıktaki hâkimiyetini anlamak için sabırlı ol ve kötü hallere, hakikatleri görmemezlikten gelme hallerine itaat etme.

25- Seni vücudlandıranı, tüm varlıktaki işaretleriyle, sabahtan akşama kadar anlamaya çalış.

26- Geceleri de O'na teslimiyet içinde ol ve geceleri de O'nun tecellilerini anlamak için devamlı gayret göster.

27- Muhakkak ki bu halde olanlar, acele etmeyenlerdir, aşk üzere olanlardır. Arkada bıraktıkları eski cehalet bilişlerine, o sıkıntılı günlere dönmekten kaçınanlardır.

28- Onlar, Bizim halk etmemizi anlayanlardır ve onlar Bize daha güçlü bağlıdırlar. Bizi ve değerlerimizi anlamak için istekli olanlar ve onlara eşlik edenler, bir değişim içinde olurlar.

29- Muhakkak ki bunlar bir hatırlatmadır. Bundan sonra kim hakikatleri anlamada istekliyse, onlar Rabbinin yolundadır.

31- Kim o rahmetin içinde olmak isterse olur. Zalimlere ise acı sıkıntılar vardır.

30- Siz irade sahibi değilsiniz, irade sahibi ancak Allah'tır. Muhakkak ki Allah ilmiyle var edendir, bütün varlığa hâkim olandır.

MÜRSELÂT SÛRESİ

1- Sunulan hakikatleri anlayanlara.

2- Hakikatleri anlamada aşk ile koştukça koşanlara.

3- Hakikatleri ortaya çıkardıkça çıkaranlara.

4- Fark ettikçe fark edenlere.

5- Sonra da hakikatleri anlatıp ulaştıranlara.

6- Mazeretlere sığınmayıp, sakınılması gereken şeyleri uyarıp açıklayanlara.

7- Elbette varlığın oluşumu, size söz edilen hakikatlerden başka bir şey değildir.

8- Kısım kısım var olanlar kaybolup gittiği zaman.

9- Ulvî Âlem açıldığı zaman.

10- Kendini büyük görme halleri dağılıp gittiği zaman.

11- Resulün söylediği hakikatlerde toplanıldığı zaman.

12- Hakikatleri anlama vakti neden ertelenir?

13- Hakk ile batılı fark etmek için o vakit neden bırakılır?

14- İdrak ettin mi, Hakk ile batılı fark etmek nedir?

15- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

16- Daha önce o halde kalanlar helak olup gitmediler mi?

17- Daha sonra da o halde olanlar onların yolundan gittiler.

18- İşte böylece aynı hatalarda kalmaya devam ettiler.

19- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

20- Sizi ufak bir hücreden halketmedik mi?

21- 22- Sonra da onu, korunaklı bir yere bilinen bir ölçü içinde yerleştirmedik mi?

23- İşte onu kudretimizi gösterir bir şekilde, güzellikler içinde biçimlendirdik.

24- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

25- Yeryüzünü birlik beraberlik yeri kılmadık mı?

26- Doğuşu ve ölümü sunduk.

27- Orada yüksek dağlar kıldık ve size tatlı sular sunduk.

28- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

29- Yalanlarda kalarak kendinizi bilemediniz, hakikatlere kendinizi kapattınız.

30- Varlığın çeşitliliğini bir bütünlük içinde tutan Zatı anlamayı kendi gafletinizle kapattınız.

31- Gaflet halinizi yok edemediniz ve yakıp yakıcı hallerinizden dolayı hakikatleri anlayamadınız.

32- Muhakkak ki amaç, tecellilerin geldiği Beka mülkünü anlamaktır.

33- Tüm güzelliklerin başlangıç yeri orasıdır.

34- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

35- Bunları anlayamayanların hiçbir zaman hakikatleri konuşmaları yoktur.

36- Onların yetkileri de yoktur. Öyle ki onlar hatalarını görmezler de.

37- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

38- Her zaman Hakk ile batılı anlama içinde olun. Sizi ve öncekileri bir birlik içinde tuttuğumuzu anlayın.

39- Eğer siz kötü haller içinde olursanız, kendinize kötülük etmiş olursunuz.

40- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

41- Muhakkak ki o fenalardan sakınanlar, hakikatlere ulaşmanın rahatlığındadırlar ve birlik üzeredirler.

42- Ve anlamayı istedikleri hakikatlerin bilgilerine ulaşmışlardır.

43- Hakikatlerden yararlanırlar ve çalışmalarının karşılığı olarak mutluluk içindedirler.

44- Muhakkak ki iyi hallerde olanların karşılıkları işte böyledir.

45- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

46- Muhakkak ki sizden kötülükler içinde olanlar; kendi menfaatleri için ve eğlenmek için zamanlarını geçirirler.

47- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

48- Onlara sıfatları anlayıp teslim olun denildiği zaman, sıfatları anlayıp teslim olmazlar.

49- Her an her şeyde yetkili olanı yalanlayanların yazık o hallerine.

50- Artık bundan sonra hangi söze inanacaklar.

NEBE SÛRESİ

1- Neyi sorup arıyorlar?

2- Var oluştaki karar sahibi hakkında bilgiler mi?

3- Ki onlar, O'nun hakkında birbirine uymayan düşünceler içindedirler.

4- Elbette hakikati arayan bilecektir.

5- Elbette arayan bilmeye devam edecektir.

6- Yeryüzünü düzenleyip bir yaşam yeri yapmadık mı?

7- Destekleyici dağları.

8- Sizi çiftler halinde yarattık.

9- Dinlenmeniz için uyku halini düzenledik.

10- Geceyi örtü yaptık.

11- Aydınlığı rızkınız için düzenledik.

12- Sizin üzerinizde tüm yüce delilleri görünür bir halde sizi bedenlendirdik.

13- Hakikati gösteren, nur saçan bir halde düzenledik.

14- Bulutlardan bol rahmetler sunduk.

15- Nebatlardan tohumlar çıkardık.

16- Bahçelerde sarmaş dolaş olmuş bitkiler.

17- Muhakkak ki onların belirli bir yaşam süreleri vardır.

18- İçinizde her an nefes aldırıp verdiren gücü anladığınız vakit, tüm varlığın birliğini bileceksiniz.

19- Ve Ulvî Âlem açıldığında, böylece bilmediğiniz gerçekler açığa çıkacaktır.

20- Ve büyüklük halleri bitecektir. Böylece suretler bir serap olacaktır.

21- Cehaletin cehenneminde olanlar o hallerle bakıp dururlar.

22- Sığındıkları şey, haddi aşmak, benlik içinde olmaktır.

23- Uzun zaman suretlerde kalırlar, o hallerin içinde oyalanırlar.

24- O halde olanlar hakikatlere karşı ölü gibidirler, hakikatlerden tat almazlar ve hakikatleri hissetmezler.

25- Sadece öfkeli hallerde ve kendi ürettikleri cehalet hallerinde olurlar.

26- Kendilerine uygun karşılıkları budur.

27- Muhakkak ki o halde olanların hakikatleri arayıp sorgulamada bir arzuları yoktur.

28- Ve ayetlerimize karşı yalanlarda kaldılar, hakikatleri yalanladılar.

29- Bütün her şeyin hakikatlerini varlık kitabında saydık döktük.

30- Bundan sonra cehaletin hissiyatında olanların ancak sıkıntılarından başka bir şeyi artmaz.

31- Muhakkak ki fena hallerden sakınanlar için feyz vardır.

32- Tecellileri ve tüm varlığı tutan Zâtı anlamak vardır.

33- Göz alıcı güzellikler ve birlik şuuru vardır.

34- Hakikatleri anlamış gönüller vardır.

35- O halde olanlarda boş söz duyma yoktur ve yalan yoktur.

36- Hakikatleri araştırmanın karşılığı olarak Rabbinin lütufları vardır.

37- Gökleri ve yeri ve onlarda olan her şeyi vücudlandıran, bütün varlığı nuruyla saran O'dur. Tüm varlıktan O'ndan başka hitab edip duran yoktur.

38- Bütün her şey her an O'nun Ruh'undandır ve her varlıktaki güç O'dur. Her şeyde yetkili olanı, tüm halkı nuruyla saranı anlayan ve hayr üzere olan kimse, hakikatlerden başka bir şey konuşamaz.

39- İşte bunları anlayan her zaman hakikatler üzere olur. Bundan sonra kim isterse sadece Rabbinin hakikatlerine sarılır, sadece O'na döner.

40- Muhakkak ki gelecek sıkıntılara karşı sizi uyardık. Bir kişi kendi elleriyle ne yaptıysa, her zaman onun karşılığını görür. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, keşke ben toprak olsaydım, der.

NÂZİÂT SÛRESİ

1- Sûretlerden sîretlere dalıp gerçeğe ulaşanlara.

2- İtinayla hakikatleri çözenlere.

3- Yaratılışın inceliklerini araştıranlara.

4- Hakikatleri anlamada ilerledikçe ilerleyenlere.

5- Varlıktaki işleyişi anlayıp o hâl üzere hareket edenlere.

6- Her an gerçeklerle sarsılıp kendine gelenlere.

7- Devamlı hakikatleri takip edenlere.

8- Kalbleri her an hakikatlerle titreyenlere.

9- Yüce bir aşk ile hakikatleri görüp anlayanlara.

10- Derler ki: Biz asliyetimize döndürülecek miyiz?

11- Bizim kemiklerimiz bile savrulup dağıldıktan sonra mı?

12- Dediler ki: O halde bu dönüş varlığından geçmektir.

13- İşte tüm varlığın bir güç ile hareket etmesi O'nun tekliğinin göstergesidir.

14- Bu hakikatleri anlayanlar uyanmışlardır.

15- Mûsâ'nın başından geçen olayların bilgileri sana geldi değil mi?

16- 17- O, mukaddes bir yol olan birlik yolu üzere olduğunda Rabbinin nidasını işitti: Firavuna git, muhakkak ki o kibirlilik içinde olandır.

18- Sonra ona de ki: Aydınlanıp temizlenmenin yolunu sana söyleyebilirim.

19- Rehberin ancak Rabbin olsun. O'na karşı saygılı ol.

20- Böylece ona tüm kâinatın yüce sahibinin delillerini gösterdi.

21- Fakat o yalanladı ve karşı çıktı.

22- Sonra da eski bildiklerine yöneldi.

23- Böylece halkını topladı, sonra da seslendi.

24- Dedi ki: Ben, sizin rabbinizim, yüce olanım.

25- Ve o kendine Allah'lık nisbet etti. Bu hâl öncekilere ve sonrakilere bir ders oldu.

26- Muhakkak ki işte bu anlatılan hakikatlerde, fenalardan sakınıp bir saygı içinde olan kimseler için ibretler vardır.

27- Sizin yaratılışınızda en ince ayrıntılar yok mu? Ya da göklerin düzenlenmesinde?

28- Var olan her şey bir yücelik içinde vücudlandırıldı, dosdoğru düzenlendi.

29- Gecede karanlık vardır ve geceden aydınlığa geçişte her şey görünür.

30- Yeryüzü yayılıp döşendi.

31- 32- Oradan çıkan suyu, merası ve yükselmiş dağları vardır.

33- Sizler ve hayvanlarınız için oradan faydalanmak vardır.

34- 35- Ta ki o ölüm vakti gelinceye kadar. İnsan hakikatleri anlamak için derin düşünmeli ve vaktini hakikatlerin arayışında geçirmeli.

36- Düşünüp anlayan kimseler, sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletini apaçık anlamışlardır.

37- 38- 39- Bundan sonra kim; haddi aşıp kendini ilahlaştırmışsa ve dünya hayatına esir olmuşsa, işte muhakkak ki onun sığındığı yer, kendine varlık isnat etmenin cehaletidir.

40- 41- Ve kim; Rabbine ait olan makamları kendine isnat etmekten sakınır ve kendi hevalarından uzaklaşırsa, işte muhakkak ki onun sığınağı huzurdur.

42- O saatin ne zaman gelip çatacağını sana soruyorlar.

43- Senin o konu hakkında bir bilgin yoktur.

44- Her şeyin sonu Rabbinedir ancak.

45- Sen ancak saygılı olan, fenalardan sakınan kimseye hakikatleri açıklayıp uyarabilirsin.

46- Onlara o ölüm vakti geldiğinde, sadece sabahtan akşama kadar yaşadıklarını sanırlar.

ABESE SÛRESİ

1- 2- Hakikatleri göremeyen birinin ona gelmesiyle huzursuz oldu ve başını çevirdi.

3- Sen bilemeyebilirsin, belki de o aradığını bulacak.

4- Anlattığından faydalanacak, düşünerek anlayacak.

5- 6- Fakat hakikatin öğütlerine ihtiyaç duymayan kimseye gelince, işte sen onunla ilgileniyorsun.

7- Bir arayışta olmayandan sen sorumlu değilsin.

8- 9-10- Hâlbuki bir arayışta olan sana geliyor ve onda bir saygı var. Oysa sen ona dikkat etmiyorsun.

11- Bilakis hakikatlerin sözleri hakikatleri arayanlara bir öğüttür.

12- Bundan sonra isteyen kimse o hakikatlerden öğüt alır.

13- O hakikatler tüm varlığın sayfalarında kutsal bir halde bulunur.

14- Tertemiz sayfalarda yüce gerçekler vardır.

15- Sürüp giden bir gücü gösterir.

16- Fenalardan sakınan, hakikatlere bağlı olan insan, yüce olanı anlar.

17- Hakk'ı görmemezlikten gelen insan ise, kendine yazık eder.

18- O nasıl bir şekilde halk edildi?

19- O bir özden halk edildi, böylece o bir ölçüyle sıfatlandırıldı.

20- Sonra da ona akıp giden bir yaşam yolu verildi.

21- Sonra o vücud kabrinde ölümlü kılındı.

22- Sonra o hakikatleri anlamada istekli olursa, o onu var edeni anlayacaktır.

23- Fakat o kendindeki işleyişi anlayamadı.

24- İnsan o fayda bulduğu şeylere bakıp görsün.

25- Bol bir rahmetle, niteliklerle onu nasıl donattığımıza baksın.

26- Sonra topraktan her şeyin nasıl ortaya çıktığına.

27- Sonra da nebatlar, içinde tohumlar.

28- Üzümler ve sebzeler,

29- Zeytinler ve hurmalar,

30- Ve yoğun bahçeler ,

31- Meyveler ve meralar ,

32- Siz ve hayvanlarınızın yararlanması için.

33- Ta ki ölüm vakti gelinceye kadar.

34- 35- 36- O vakit kişi; çocuklarından, eşinden, annesinden, babasından, kardeşinden uzaklaşır.

37- O vakit, herkes kendi varlığının derdinde olacaktır.

38- O vakit, yüzler vardır hakikatleri anlamanın aydınlığını taşırlar.

39- Huzurludur, mutludur.

40- Ve o vakit, yüzler vardır bitkin tükenmiş.

41- Cehaletin karanlığıyla sarılmış.

42- İşte onlar, hakikatleri görmemezlikten gelip, fena hallerde kalanlardır.

TEKVÎR SÛRESİ

1- Zâtında bütün her şey toplandığı zaman.

2- Sıfatlar Zâtında kaybolduğu zaman.

3- Büyüklük, gurur halleri kaybolup gittiği zaman.

4- Kendine nisbet edilen tüm değerler bırakıldığı zaman.

5- Vahşi haller bağlandığı zaman.

6- Kemalât yükseldiği zaman.

7- Canlar birleştirildiği zaman.

8- 9- Günahlardan uzaklaşıp, çocuk saflığının sevgisiyle sorgulamaya ulaşıldığı zaman.

10- Gerçekler açığa çıktığı zaman.

11- Ulvî Âlem sıyrılıp açıldığı zaman.

12- Sıfatları kendine nisbet etmenin o cehalet halleri bırakıldığı zaman.

13- Huzura yaklaşıldığı zaman.

14- Nefsler ne taşıdığını bilecek.

15- Hakk'ın Halk oluşunda gerçeklerden başka bir şey yoktur.

16- Hakk Halkta sürer gider.

17- Karanlık kaybolup aydınlık ortaya çıktığı zaman.

18- Bütün Halktan Hakk'ın nuru yansıdığı zaman.

19- Muhakkak ki o Resul; elbette ona ikram edilen hakikatlerin sözlerini söyler.

20- Bütün varlıktaki gücün sahibini bilendir. Bütün her yerin sahibine ait hakikatleri bilmede yüksek makam sahibidir.

21- İtaat edilecek olandır, her an Hakk'a bağlılığıyla güvenilir olandır.

22- Arkadaşınız ne dediğini bilmeyen değildir.

23- Şüphesiz O, her yerde her an tecelli eden Zâtı anladı.

24- O, görünmeyen, bilinmeyen âlemin hakikatlerinin bilgilerini kendine saklayacak değildir.

25- Hakikatlerin sözlerini; hakikatlerden uzaklaşmış, şeytani hallerde olan kimse söyleyemez.

26- Artık gittiğiniz yolun ne olduğunu anlayın.

27- O söylenenler herkes için bir hatırlatmadır.

28- Sizden hakikatleri anlamak isteyen kimse, dosdoğru hakikatlerin yolu üzere olur.

29- Bütün varlığı vücudlandırmada irade sahibi siz değilsiniz, irade sahibi ancak Allah'tır.

İNFİTÂR SÛRESİ

1-2-3-4-5- Ulvî Âlem açıldığında, halk zâhir olduğunda, ilmin sonsuzluğu her yeri sardığında, bedenlerdeki hakikatler açığa çıktığında, herkes neyi yapıp neyi yapmadığını bilir.

6- Ey insan! Tüm sıfatlarıyla seni vücudlandırana karşı seni gaflete sürükleyen neydi?

7- Ki O seni halk etti, seni güzelce sıfatlandırdı ve seni denk kıldı.

8- Kendi şeklinizin dışında, herhangi bir görünüşü dilemedi.

9- Öyleyse varlığın yaratılış yasalarını nasıl olur da yalanlarsınız?

10- Şüphesiz üzerinizde elbette koruyucu bir sistem vardır.

11- Beyinlerinizde kaydedici bir sistem vardır.

12- Yaptığınız şeyleri bilin.

13- Muhakkak ki dürüst olanlar, sadık olanlar, elbette tüm tecellilerin Hakk'tan olduğunu bilmenin huzuru içindedirler.

14- Sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinde olanlar ise, hakikatlerden sapanlardır.

15- Her an varlığa yaratılış yasalarıyla sahip olanı anlamada, cehalet hallerinde bulunurlar.

16- Ve onlar hakikatleri bilenler değillerdir.

17- İdrak ettin mi, her an varlığa yaratılış yasalarıyla sahip olanı?

18- Sonra, her an varlığa yaratılış yasalarıyla sahip olanı idrak etmeye devam ettin mi?

19- Vücudlarınızın ve vücudlarınızdaki hiçbir şeyin, hiçbir zaman sahibi değilsiniz ve bütün varlığın işleyişinde her an yetkili olan Allah'tır.

MUTAFFİFİN SÛRESİ

1- Değerlendirmelerinde ölçüsüz davrananların vah o hallerine.

2- Değerlendirmelerinde ölçülü, doğru davranan kimseler ise dürüst insanlardır.

3- Değerlendirmelerinde bir kuruntu, çıkar içinde olanlar ise kaybedenlerdir.

4- İşte onlar, tüm varlığı açığa çıkaranı düşünmeyen kimselerdir.

5- Vakitlerini büyüklük içinde geçirirler.

6- Tüm varlığı vücudlandıranı, insanları her an ayakta tutanı düşünmezler.

7- Bilakis onların akıl kitaplarında, fenalarda kalmak, cehaletin karanlığında kalmak vardır.

8- İdrak ettin mi, cehaletin karanlığında kalmayı?

9- Cehaletin karanlığında kalanların akıllarına yazılmış olan o cehalet bilişlerini.

10- Hakikatlere karşı her zaman yalanlarda kalanların yazık o hallerine.

11- O kimseler, her an varlığa yaratılış yasalarıyla hâkim olanı yalanlarlar.

12- Kötülük halleriyle günahlar içinde olanların, haddi aşanların dışında ki kimseler hakikatleri yalanlamaz.

13- Onlara delillerimizle hakikatler açıklandığı zaman, öncekilerin efsaneleri dediler.

14- Bilakis onlar kalblerini hakikatlerden çevirdiler, hakikatlerden bir şey elde edemediler.

15- Doğrusu onlar, kendilerini vücudlandıranı tanımak için, her zaman kalblerini hakikatlere kapattılar.

16- Sonra onlar, sıfatları kendine nispet etmenin cehaletinde kalırlar.

17- Sonra onlara: Siz kendinizi anlamada yalanlarda kaldınız, denir.

18- Şüphesiz özü sözü doğru olanlar, her varlıktaki yazılı olan hakikatleri anlamada yüksek makamlar içindedirler.

19- İdrak ettin mi, nedir yüksek makam?

20- Yüksek makamlarda olanların gönüllerinde olan yazılmış o hakikatleri.

21- Allah'a olan o yakınlığı anlayanlar, her yerde O'na şahit olurlar.

22- Muhakkak ki özü sözü doğru olanlar, elbette tüm tecellilerin Hakk'tan olduğunu bilmenin huzuru içindedirler.

23- Ulaştıkları yüce makamların hakikatleri ile bakarlar.

24- Onların yüzünde hakikatleri anlamanın huzuru vardır.

25- Bekâ Âleminin özünden beslenirler.

26- Hakikatleri anlamak için gayret gösterip ilerleyenler, sonunda manevi âlemin kokusunu alırlar.

27- Makam makam yükselerek varlığın varoluşunun hakikatine ulaşırlar.

28- Allah'a olan yakınlığı anlarlar, hep O'nun hissiyatındadırlar, birlik üzeredirler.

29- Fena hallerde kalanlar, iman edenlerle alay ediyorlardı.

30- Yanlarından geçerken onları alaycı bakışlarla küçük görüyorlardı.

31-32- Onlar kendi taraftarlarına döndükleri zaman alay ederler ve onları gördükleri zaman: Bunlar yanlış yoldalar, derler.

33- Onların üzerine koruyucu olarak gönderilmediler.

34- Oysa iman edenler, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere karşı her an bir saygı içinde olurlar.

35- Tüm varlığa yüce makamların hakikatleri ile bakarlar.

36- Hakikati görmemezlikten gelip örtenlerin cezaları, kendi yaptıkları şeyler yüzünden değil midir?

İNŞİKAK SÛRESİ

1- 2- Ulvî Âlem'in hakikatleri ortaya çıktığında, Rabbindir her şeyde yetkili olan ve her şeyde hakikatini gösteren.

3- 4- 5 Yeryüzünün şekillenmesinde ve içinde olan şeylerin açığa çıkışında ve bitişinde, Rabbindir her şeyde yetkili olan ve her şeyde hakikatini gösteren.

6- Ey insan! Muhakkak ki senin tüm hareketlerin ancak Rabbinin sayesindedir. Artık sen, hakikatleri anlamak için gayret göster, böylece her an O'nunla olduğunu bil.

7- Artık kim, her varlığın ona sunulan bir kitap olduğunu anlamışsa, o her varlıkta diri olanın hakikatleri üzeredir.

8- 9- İşte o, kendine verilenlerin hesabını rahatlıkla verendir ve halka yönelmesi huzurladır.

10- 11- 12- Kim ona sunulan kitabı anlamamış, eski bilişlerine geri dönmüş ise, işte onun yöneldiği şey tahrip etmek üzeredir ve ötekileştirmede kalmaktır.

13- Muhakkak ki hakikatlere ehil olan huzurlu olandır.

14- Muhakkak ki zanlarda kalan o kimse ise, kendi cehalet bilişlerinden geri dönen değildir.

15- Oysa Rabbi ona hakikatleri anlayacağı basireti vermişti.

16- Cehalet karanlığının bitip aydınlığın gelişinde, gerçeklerden başka bir şey yoktur.

17- 18-19- Artık cehaletin karanlığına bağlanmayın ve gerçekler apaçık ortaya çıktığında, bir makamdan diğer makama ilerleyin.

20- Onlara ne oluyor da inanmıyorlar?

21- Kâinat Kur'ân'ından hakikatler onlara her an okunduğu halde teslim olmuyorlar.

22- Bilakis hakikatleri görmemezlikten gelip yalanlıyorlar.

23- Allah'ı bilme yolunda yanlış bilişlerde kalıyorlar.

24- Artık o halde olanlara acı sıkıntıları öğüt vererek anlat.

25- Ancak iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, işte onların karşılığı devamlı huzurdur.

BURÛC SÛRESİ

1- Yüce niteliklere sahip Ulvî Âlem'e.

2- Her an gerçekleşip durana.

3- Şahit olana ve şahit olunana.

4- Bir zulüm içinde olan çukur sahipleri kendilerine yazık etmişlerdir.

5- Yakıcı hallere sahip olanlar bir ateş içindedirler.

6- Onlar olduğu yerde kala kalırlar, hakikatleri anlamada başarısız olurlar.

7- Onlar, üzerlerinde olan işleyişi anlayamadılar, müminler gibi bilemediler.

8- Onlar, tüm sıfatların sahibi, tüm değerlerin yüce sahibi olan Allah'ı anlamada iman edenler gibi başarılı olamadılar.

9- Ki O'dur göklerin ve yerin hükümranı olan. Allah bütün her şeyde, her an her yerde hazır olandır.

10- Mümin olan ve müminlik yolunda olanlara karşı kötülükte bulunanlar, sonra da yaptıklarından pişmanlık duyup dönmeyenler, işte onlara cehennem sıkıntısı ve gittikçe artan sıkıntılar vardır.

11- Muhakkak ki iman edenler, dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, işte onlara makamlarında akıp giden bir ilim vardır, huzur vardır. İşte büyük kurtuluş budur.

12- Muhakkak ki seni vücudlandıran, tüm varlığı sımsıkı tutandır.

13- Muhakkak ki O, her şeyin kaynağıdır ve her an var edip kaynağına döndürendir.

14- O lütuflarıyla temizleyendir, sevginin kaynağıdır.

15- Bütün her yeri azametiyle sarandır.

16- Fâil olandır, var olan her şey O'nun iradesindendir.

17- O zorbalık yapanların hikâyesi sana geldi değil mi?

18- Firavun ve Semûd'un hikâyesi.

19- 20- Doğrusu hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, yalanların içinde kaldılar ve onlar geçmişteki cehalet hallerine sarıldılar, Allah'ı anlayamadılar.

21- Evet, o yüce Kur'ân tüm kâinattır.

22- Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhafaza edilmiştir.

TÂRIK SÛRESİ

1- Ulvî Âlem ve ondan yansıyan nura.

2- İdrak ettin mi o güçlü nurun ne olduğunu?

3- Sonsuzluğa akıp giden içinde hayat taşıyan o ışığı.

4- Bütün vücudlar ondan oluşur ve onunla korunur.

5- İnsan, yaratılışının inceliklerini değerlendirmek üzere baksın.

6- Dökülen bir meniyle birleşen yumurtadan yaratıldı.

7- Sağlam kemikler arasından dışarı çıktı.

8- Muhakkak ki o aslı olan kudret sahibine dönecek.

9- İnsanın bilemediği hakikatler tüm varlıktan her an sergilenir.

10- Onun kendine ait bir gücü yoktur ve üstünlüğü de yoktur.

11- Kendi özü Ulvî Âlem'e döner.

12- Topraktan gelen bedeni toprağa gider.

13- Doğrusu bu elbette daha önceden verilmiş bir hükümdür.

14- Bunlar anlamsız sözler değildir.

15- 16- Doğrusu çeşitli kötülüklerde kalanlar kendilerini aldattılar ve sonlarını bilemeyip aldandılar.

17- Öyle ki yine de hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin, hakikatleri anlamaları için az da olsa zamanları vardır.

A'LÂ SÛRESİ

1- Seni vücudlandıran; işaretleriyle, tecellileriyle, Ulvîyetiyle sendedir.

2- Ki O'dur halk eden ve şekil verip düzenleyen.

3- Ki O'dur bir ölçüyle var eden, var ettiği her şeyden yol gösteren.

4- Ki O'dur tüm varlığı ortaya çıkaran.

5- Sonra da varlığı bir değişim içinde hareket ettiren O'dur.

6- Sana tüm varlıktan hakikatleri her an okuyoruz, artık bunu anla, unutma.

7- Allah'ın dilemesinin dışında bir şey var olmaz. Muhakkak ki görünen ve görünmeyen her şeyi ilmiyle var eden O'dur.

8- Ve sen, Bizi anlamanın rahatlığıyla huzur içinde olacaksın.

9- Bundan sonra hakikatlerden faydalanmak isteyenlere hakikatleri hatırlat, hakikatleri an.

10- Hakikatleri düşünüp anlayan kimse huşû duyar.

11- Hakikatlerden uzak duran ise ikilikte kalır.

12- 13- Cehaletin yakıcılığında kalan o kimse, o hâlin içinde ölümü de anlayamaz ve diriliği de anlayamaz.

14- Cehalet hallerinden temizlenen kimse ise kurtuluşa erer.

15- Kendini vücudlandıranın tüm varlıktaki işaretlerini anlayan o kimse, böylece arınmış, bağlanmıştır.

16- Fakat siz dünya hayatında menfaat peşinde koşuyorsunuz.

17- Hakikatleri anlayan ise hayırlı olana ve bâki olana sonunda kavuşur.

18- Elbette bu durum evvelkilerin yaşantılarında vardı.

19- İbrâhim ve Mûsâ'nın yaşantılarında.

ĞÂŞİYE SÛRESİ

1- Tüm sûretleri tutanın bilgisi sana geldi değil mi?

2- Hakikatleri anlamamış, boynu eğilmiş yüzler vardır o vakit.

3- Çalışmalarında başarılı olamamışlardır.

4- Kızgınlık dolu, yakıp yıkıcı halleri taşırlar.

5- Hep o aynı hallerden beslenirler.

6- Onların çıkarları hep kötü hallerden başka bir şey değildir.

7- Çevrelerine faydaları da yoktur ve hakikatlerden faydalanamazlar da.

8- O gün yüzler vardır hakikatlere ulaşmanın güzelliği içindedir.

9- Gayretlerinin karşılığını almanın huzuru içindedir.

10- Yüce makamların huzuru içindedir.

11- Orada boş söz işitemezsin.

12- Orada devamlı hakikatlerin seyri vardır.

13- Orada yüksek makamdadırlar.

14- Gönüllerinde emanet edilmiş hakikatlerin sorumluluğu vardır.

15- Birliğe ulaşmanın rahatlığı vardır.

16- Halk sırrına ulaşmanın zevki vardır.

17- İnsanlar kendi bedenlerinin nasıl yaratıldığını hâlâ bakıp da görmezler mi?

18- Gökyüzünün nasıl yükseltildiğine.

19- Dağların nasıl oluştuğuna.

20- Yeryüzünün nasıl yayılıp döşendiğine.

21- Artık sen hakikatleri hatırlat. Sen ancak hakikatleri hatırlatansın.

22- Onları zorlayacak değilsin.

23- 24- Ancak kim eski cehalet bilişlerine döner ve hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, işte o kimse, Allah'ı anlamamakla kendini sıkıntıya sokar. Büyük sıkıntı da budur.

25- 26- Doğrusu, aslını anlamak isteyenler ise Bize dönerler. Sonra da muhakkak ki onlar Bizi anlamak için araştırırlar.

FECR SÛRESİ

1-2-3-4- Karanlıktan aydınlığa ve kısım kısım cehalet karanlığının bitişine ve çiftten, tek olanda birleşmeye ve cehalet karanlığının kaybolup gidişine.

5- İşte bunların içinde, hakk ile batılı ayıran tam akıl sahipleri için, sağlam deliller vardır.

6- Seni vücudlandıranın nasıl fâil olduğunu anladın değil mi? Âd kavmini tanıdın.

7- Kendini güçlü, büyük gören o İrem şehrindekileri.

8- Ki onlar bulundukları yerlerde bir şey yaratmış değillerdir.

9- Vadilerdeki kayaları oyan o Semûd kavmini.

10- Kendini güçlü bir otorite gören kibir sahibi firavunu.

11- Onlar kendi bulundukları yerlerde hakikatlerden sapıp yoldan çıktılar.

12- Sonra da onlardan çoğu fenalıklar içinde oldular.

13- Sonra da onlar, kendi üzerlerinde olan, kendilerini vücudlandıranın tecellilerini anlamayı bıraktılar, türlü türlü sıkıntılarda kaldılar.

14- Muhakkak ki seni vücudlandıran, elbette hakikatleri anlaman için, varlığı gözlemlemeyi verendir.

15- Lâkin insan; Rabbinden ona verilenlerden ve ona sunulan lütuflardan bir ders alan değildir. Yalnızca o: Rabbimin bana ikramları, der.

16- Böylece o ders almadığı zaman, artık kendindeki o lütufları ve gücün sahibini anlayamaz. Sonra da: Rabbim beni önemsemiyor, der.

17-18-19-20- Bilakis sizler ihtiyacı olana ikramda bulunmuyorsunuz ve bir çaresizlik içinde olana yardım etmek için gayret göstermiyorsunuz ve siz, size verilenleri bir hırsla kullanıyorsunuz, aşırı sevgiyle mallarınızı seviyorsunuz.

21- Bilakis her şey toprak olup dağılıp gidecek.

22- Dizi dizi her varlıktaki güç Rabbinizden sunulan hakikatlerdir.

23- İnsana, her an içinde kaldığı cehaletin yakıcı halleri bildirildi ve insana, her an hakikatleri düşünüp anlaması ve o hakikatleri anması bildirildi.

24- Der ki: Keşke önceden beri hayatın içindeki hakikatleri anlasaydım.

25- İşte, hakikatleri anlayamayan bir kimse hiçbir zaman sıkıntılarındaki azabı yok edemez.

26- O halde olan bir kimse, varlığın birbiriyle olan bağlantısını anlayamaz.

27-28- 29- 30- Ey hakikatlerden emin olmuş kişi! O'na itaat ederek ve O'nun rızasını kazanmış olarak sadece Rabbine dön. Böylece kulluğunun şuurunda olmaya dâhil ol ve huzur içinde ol.

BELED SÛRESİ

1- İnsanın bedeninde gerçeklerden başka bir şey yoktur.

2- İşte sen o bedenini iyi tanı.

3- Doğurtanı ve doğanı tanı.

4- Gerçek olan şu ki, insanı kendimizden var ettik. Onun müşkil halleri olacaktır.

5- Yoksa o, kendinde bir gücün varlığının olmadığını mı sanıyor?

6- Diyor ki: Değerleri anlamadım, kendime yazık ettim.

7- O, varlığın birliğini anlayamayacağını mı düşünüyor?

8- Ona gözler verdik değil mi?

9- Dil ve dudaklar.

10- Ona hakikate götüren yollar sunduk.

11- Artık sizi engelleyecek olan, cehaletin o hallerini yok edin.

12- O engellerin ne olduğunu idrak ettin mi?

13- Cehaletin esaretinden kurtulmayı anladın mı?

14- Ya da bilgisizliğe sahip olmaktan kurtulmayı, her an hakikatlerin bilgilerinden yararlanmayı?

15- Atalarının inançlarından kopmuş, hakikatlere yakın olmayı isteyen birine yardım etmeyi?

16- Ya da hakikatlerin arayışı içinde olan çaresize yardım etmeyi?

17- Sabrı öğütleyenler ve merhameti öğütleyenler, işte onlar iman eden kimselerdir.

18- İşte onlar varlığı diri tutanı anlamışlardır, hep hayr üzeredirler.

19- Ayetlerimizi görmemezlikten gelip örtenler ise, zarar verme hallerine sahiptirler.

20- Onların üzerlerinde yakıp yıkıcı haller vardır.

ŞEMS SÛRESİ

1- Güneşe ve aydınlığın gelişine.

2- Ayı takip ettirene.

3- Gündüzü açığa çıkarana.

4- Geceyi kaplatana.

5- Gökyüzüne ve onu düzenleyene.

6- Yeryüzüne ve onu yayıp döşeyene.

7- Kişiye ve onu sıfatları ile düzenleyene.

8- Hakikatlerden sapmanın ve fenalardan sakınıp ortak koşmamanın ne olduğu bildirildi.

9- Hakikatlerle cehaletten temizlenen kimse, o kurtulmuştur.

10- Birliği anlayamayan kimse ise kaybeder.

11- Semûd kavmi, kendilerini büyük görmekten hakikatleri yalanladılar.

12- Şirk koşan o halleriyle hareket ettiler.

13- Allah'ın resulü onlara Allah'ın var ettiği bir deveyi verdi ve onu bakıp sulayın, dedi.

14- 15- Onun anlattığı hakikatleri yalanladılar. Öyle ki bütünlüğü anlamayıp ikilik hallerinde kaldılar ve onlar kendilerinde olan Rabbin hakikatlerini cehaletleriyle örttüler. Onlar fenalarda kaldılar, sonra da dağılıp gittiler ve akıbetlerinden de korkmadılar.

LEYL SÛRESİ

1- 2- Cehalet halleri yok olup gittiği zaman, ortaya çıkan varlığın hakikatlerini anlamak vardır.

3- Erkek olsun, dişi olsun, yaratılan her şeyde hakikatler vardır.

4- Elbette sizlerin arayışlarınızda farklılıklar vardır.

5-6-7- Artık kim, varlığını anlayıp sahibine vermiş ve fenalardan sakınmışsa ve bir güzellik içinde tüm içtenliğiyle teslim olmuşsa, artık o, Bizi anlamanın rahatlığı içinde huzura kavuşur.

8-9-10-11- Fakat kim, varlığında bir teslimiyet içinde olmazsa ve kendini müstağni görürse ve güzel olan şeyleri yalanlarsa, böylece elbette o, Bizi anlamanın kolaylığından uzaklaşır, müşkil haller içinde kalır ve o, hakikatlerden uzaklaşıp gittiğinden dolayı kazandığı şeylerden bir fayda da bulamaz.

12- Muhakkak ki hakikatlerimiz elbette dosdoğru yolu gösterir.

13- Muhakkak ki öncesi de ve sonrası da Bizim hakikatlerimizdir.

14- İşte cehalet ateşininin o yakıcı hâlini size açıklayıp uyardık.

15- Ancak ikiliğe düşenden başkası o hâle temas etmez.

16- Ki o kimse hakikatleri yalanlayandır ve kendi cehaletine dönendir.

17- Fenalardan sakınan, ortak koşmayan kimse ise o hallerden uzak durur.

18- Ki o kimse varlığını sahibine vererek temizlenir.

19- Bu halde olan bir kimse yoktur ki, onun katındaki hakikatler ona karşılık olarak verilmesin.

20-21- O kimsenin arayışı sadece onu vücudlandıranın yüce gerçekleridir ve huzura ulaşmaktır.

DUHÂ SÛRESİ

1- Hakikatlerin açığa çıkışına.

2- Cehaletin karanlığından, hakikatin sükûnetine.

3- Seni vücudlandıran senden ayrı değildir ve kızması yoktur.

4- Elbette sizin için son, ilk den hayırlıdır.

5- Elbette Rabbinin sana sunduğu hakikatleri anladığında huzur bulacaksın.

6- Sen bir yalnızlık içinde bir arayışta iken, seni himaye etmedi mi?

7- Sen şaşırmış bir halde iken, sana yol göstermedi mi?

8- Sen hakikatlerin bilgisinden yoksunken, sonra seni ilmin zenginliğine ulaştırmadı mı?

9- Bundan sonra, atalarının inancından kopmuş olup, bir arayış içinde olanı horlamak yok.

10- Soru sorup araştırana çıkışmak yok.

11- Bundan sonra, seni vücudlandırana ait olan ulaştığın hakikatleri anlatmak var.

İNŞİRÂH SÛRESİ

1- Senin gönlüne hakikatleri açıklamadık mı?

2- Müşkillerinin sıkıntılarını kaldırmadık mı?

3- Ki o müşkilli haller seni yorardı.

4- Senin kendini anlaman, Bizim yüceliğimizi anlamandır.

5- Doğrusu Benimle birlikte olduğunu anlayanın müşkilleri kolaylıkla çözülecektir.

6- Benimle birlikte olduğunu anlayanın müşkilleri kolaylıkla çözülmeye devam edecektir.

7- Artık bir şeyi anladığında, hemen başka bir şeyi anlamak için odaklan.

8- Ve seni vücudlandıranı tanımayı iste.

TÎN SÛRESİ

1- Öze ve özden gelen sıfatlara.

2- Sıfatlarla donatılmış insan vücuduna.

3- Emin olunan gönül şehrine.

4- İnsanı Ahsen-i Takvîm üzere halk ettik.

5- Sonra onu tüm saflığıyla kendi dünyasına bıraktık.

6- Bundan sonra ancak iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, işte onlara tükenmeyen karşılıklar vardır.

7- Artık bundan sonra sana yaratılış yasalarını ne yalanlatabilir.

8- Allah hükümleriyle bütün her şeye hâkim olan değil midir?

ALÂK SÛRESİ

1- Seni vücudlandıranın delilleriyle, yaratılışı araştır anla.

2- Bir bağ ile bir özdendir insanın yaratılışı.

3- Yaratılışı araştır anla. Seni vücudlandıran tüm sıfatların da kaynağıdır.

4- Ki O, kalemle öğretendir.

5- Bilmediği şeyi insana öğretendir.

6- Doğrusu insan kendine varlık isnat ederek azgınlık yapar.

7- Kendini varlık sahibi görür.

8- Muhakkak ki senin aslın ancak seni vücudlandırandır.

9- Nehyedilen şeyi düşündün mü?

10- Kulun temizlenmesini.

11- Dosdoğru hakk yolu üzere olmanın ne olduğunu düşündün mü?

12-Ya da tüm varlıktaki işleyişi, fenalardan sakınmayı, ortak koşmamayı.

13- Düşündün mü? Yalanlarda kalmayı ve eski cehalet bilişlerine geri dönmeyi.

14- Allah'ın öğretmesinin nasıl olduğunu bilmiyordun.

15- Doğrusu bir kimse eğer cehaletinden vazgeçmezse, elbette kendi aklındaki bildiklerine sürüklenir gider.

16- Hataların ve yalanların yönüne döner.

17- Artık o yöneldiği hiddet dolu hallerini bırakmalı.

18- Dayandığı o kötülük hallerinden vazgeçmeli.

19- Doğrusu o hallerine itaat etmemeli ve hakikatlere teslim olmalı ve yakınlaşmalı.

KADİR SÛRESİ

1- Cehaletin karanlığından kurtulup, tüm varlığı tutan Kudret'i anlamanız için o hakikatleri sunduk.

2- Sen, cehaletin karanlığından kurtulmanın ne olduğunu, tüm varlığı tutan Kudret'i bilmezdin.

3- Hayırlı olan; cehaletin karanlığından kurtulup, tüm varlığı tutan Kudret'i anlamak, açığa çıkan tüm varlığın geldiği Öz'ü anlamaktır.

4- Her varlıktaki güç ve Ruh O'ndan gelir. Her varlığı vücudlandırmada yetkili olan O'dur, tüm varlıktaki işleyiş O'dur.

5- O'nu anlamak selamet bulmaktır, aydınlığa ulaşmaktır.

BEYYİNE SÛRESİ

1- Hakikati görmemezlikten gelip örtenlere, aktarılan söylentilerde kalanlara, ayrılık çıkarıp ortak koşma durumuna düşenlere, apaçık deliller sunulduğu halde onlar hakikatleri kabul eden olmadılar.

2- Allah'ın resulü tertemiz sahifelerden okur.

3- Diri kitabın içinden okur.

4- Tüm varlığın bir kitap olarak sunulduğunu, apaçık delillerin oradan geldiğini anlayan kimseler ayrılığa düşmezler.

5- Onlar Allah'a kul olmaktan başka hükme uymazlar. En içten davranışlar içindedirler. Dinin O'na ait olduğunu bilirler, Tevhîd şuurundadırlar. Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket ederler. Firâsetle temizlenirler, kendinde olanı paylaşırlar. İşte bu onların; varlığın yaratılış yasalarını, varlığı diri tutan sürüp gideni bilmelerinden dolayıdır.

6- Muhakkak ki hakikati görmemezlikten gelip örtenlerin, aktarılan söylentilerde kalanların ve ortak koşanların içlerinde, cehaletin yakıp yıkıcı halleri vardır. Devamlı o hâlin içindedirler. İşte onların halleri kötülük üzeredir.

7- Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ise, işte onlar iyi haller üzeredirler.

8- Onların karşılığı; kendilerini vücudlandırana ait olan tüm tecellileri idrak etmenin huzurudur, makamlarında bir ilim üzeredirler, devamlı o hallerle hareket ederler. Onlar Allah'ın rızasını anlamışlardır ve hep o rıza üzere hareket ederler. İşte o kimseler, kendilerini vücudlandırana karşı her an saygı içindedirler.

ZİLZÂL SÛRESİ

1- 2- 3- Toprak bir hareket ile hareket ettiğinde ve toprağın içindekiler ortaya çıktığında, insan dedi ki: Bu olanlar nedir?

4- Her an varlığın meydana gelişi O'nun haberleridir.

5- Seni vücudlandıran, tüm varlıktan sana hakikatleri bildirir.

6- Her an tecelli eder. İnsanlar Hakk'tan uzak olmasınlar, onlar amelleriyle hakikatleri anlama içinde olsunlar.

7- Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür.

8- Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür.

ÂDİYÂT SÛRESİ

1- Eski cehalet bildiklerinden kopup hakikatlere koşanlara.

2- Parlayıp ışıldayanlara.

3- Hakikatler yolunda süratle ilerleyenlere.

4- Sonra da o hakikatleri anlayıp, tertemiz hallerle hareket edenlere.

5- Böylece bir birlik üzere o hakikatlerle bir merkezde duranlara.

6- Doğrusu insan; kendini vücudlandıranı anlayamayıp, elbette hakikatlerden kopuk idi.

7- Doğrusu o, işte bundan dolayı elbette bilip görenlerden değildi.

8- Şüphesiz o, iyi hallerle bir aşk içinde hareket ettiğinde, elbette hakikatleri güçlü bir şekilde anlayacaktır.

9- Eğer araştırırlarsa bedenlerinde var olan hakikatleri bilmezler mi?

10- Gönüllerde o hakikatler açığa çıkmaz mı?

11- Muhakkak ki onları vücudlandıran, kendilerinden onlara her an hakikatleri bildirir.

KÂRİA SÛRESİ

1- Aklını başına getiren hakikat.

2- Nedir aklını başına getiren o hakikat?

3- Ne olduğunu anladın mı o aklını başına getiren şeyi?

4- İnsanlar o an bildiklerinden kopup dolanıp dururlar.

5- Kendilerine büyüklük isnat edenlerin bildikleri şeyler adeta yünler gibi darmadağın olur.

6- 7- Artık kim hakikatleri anlamak için bir muhakeme içinde olur, kemalâta ulaşırsa, işte o yaşamın hakikatini anlamanın huzurundadır.

8- 9- Fakat kim hakikatleri anlamada zayıf kalırsa, işte o Özünü anlayamaz, hakikatlerden cehalet hallerine düşer.

10- Özünün ne olduğunu idrak ettin mi?

11- Seni himaye eden Nuru.

TEKÂSÜR SÛRESİ

1- 2- Kesrette kaldınız ve üstünlük tasladınız ve ölüm size gelinceye kadar o hallerde kaldınız.

3- Eğer o halleri bırakırsanız, hakikatleri yakında bileceksiniz.

4- Sonra o hallere dönmezseniz, hakikatleri bilmeye devam edeceksiniz.

5- 6- Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilirseniz, elbette cehaletin o benlik hallerini anlayacaksınız.

7-8- Elbette kendinize dönüp baktığınızda, o vakit tüm sıfatların sahibini anlayacaksınız. Sonra elbette O'nu Ayne'l Yakîn göreceksiniz.

ASR SÛRESİ

Doğrusu insanlar; zamanlarını hakikatleri anlamadan bir kayıp içinde geçirip giderler. Ancak iman edenler, dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, hakikatleri öğütleyenler ve sabrı öğütleyenler başka.

HÜMEZE SÛRESİ

1- Arkadan çekiştiren, alay eden, dedikodu edenlerin vah o hallerine.

2- O halde olan kimseler; mal toplama ve onu sayma derdine düşerler.

3- O malı ile birlikte ebediyen yaşayacağını zanneder.

4- Kimse ebediyen yaşayamaz. Elbette o halde olanların içlerinde dışlamışlık, birliğe ulaşamama, bölüp dağıtmışlık halleri vardır.

5- Onlarda hakikatleri düşünüp anlama yoktur, ikilikten kurtulma yoktur.

6- Allah'ı anlayıp aydınlığa ulaşamazlar, içlerinde her an yanan cehalet ateşi vardır.

7- Cehalet hâli onların kalblerini sarmıştır.

8- Şüphesiz onların kalbleri hakikatleri anlamaya kapalıdır.

9- Cehaletin adetleriyle, söylenen yalanlarla devam edip giderler.

FÎL SÛRESİ

Seni vücudlandıranın nasıl fâil olduğunu anladın değil mi? Büyüklük hallerine sahip olanları da anladın. Kötülüklerde, aldanma içinde olanların hakikatleri anlamaları olmaz. Onlara birbiri ardınca yüce hakikatler sunuldu. Onlar; bir duygusuzluk içinde, kalbleri katılaşmış saldırgan bir halde idiler. Öyle ki onlar; zulüm, zorbalık, haksızlık gibi cehalet hallerinden dolayı kaybetmiş bir halde kaldılar.

KUREYŞ SÛRESİ

Hazreti İbrâhim'in ilkeleri üzere hareket edenler hakikatleri amaç edinmişler dir. Onlar, yaz ve kış hiç durmadan hakikatler için yolculuk ederler. Öyle ki onlar, gönüllerinde kendilerini vücudlandırana karşı daima bir kulluk içindedirler. Onlar hakikatleri anlamada zayıflık içinde olanlara yardım ederler ve onlar korkular içinde olanlara güven verirler.

MÂÛN SÛRESİ

1- Varlığın yaratılış yasaları hakkında yalanlarda kalan kimseyi gördün değil mi? İşte o, atalarının inancından kopmuş, bir arayış içinde olan kimseyi horlar, çaresizi hakikatlerden faydalandıramaz, öğüt veremez.

2- Vah o temizlendiğini sanıp teslim olduklarını sananlara. O kimseler Hakk'a olan bağlılıklarından bir gaflet içindedirler, o kimseler riya içinde olanlardır, küçük bir yardımı bile engelleyenlerdir.

KEVSER SÛRESİ

Şüphesiz Biz sana İlmi Tevhîd'i sunduk. Bundan sonra o İlmi Tevhîd'i Rabbine bağlılık içinde tertemiz aktar. Muhakkak ki senin anlattığın hakikatlere karşı içinde kin taşıyan o kimse, hakikatleri anlamaktan uzaktır.

KÂFİRÛN SÛRESİ

De ki: Ey hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler! Taptığınız şeylere kul olmayın. Kul olduğunuz şeylerin kulu değilsiniz. Sizin kul olduğunuz şeylere ben kul olmam ve benim kul olduğum Hakk'a siz kulluk etmiyorsunuz. Sizin din edindiğiniz size, benim anladığım din banadır.

NASR SÛRESİ

Allah'ın yardımının ne olduğunu anlamak ve insanın kendini keşfetmesi için hakikatler sunulduğunda, Allah'ın dini hakkında hakikatleri anlamak için insanların topluluk halinde geldiğini görürsün. Artık tüm tecellilerinin sahibini, varlıktaki tüm sıfatların sahibini, seni vücudlandıranı anla ve O'nun mağfiretine ulaş. Muhakkak ki O, düştükleri fena halleri anlayıp dönenlere mağfiret edendir.

TEBBET SÛRESİ

Yakıp yıkıcı hallerle hareket eden hüsrana uğrar ve helak olup gider. O hallerde olan varlığı anlamanın zenginliğine ulaşamaz ve hakikatlerden bir şey elde edemez. Durumu yakıp yıkıcı hallere sahip olmaktır, o ateş hallerine yaslanır. O halde olan düşüncesizliği, dedikoduları taşır, o hallerle hareket eder. İçindeki kötülüklere bağlanmış bir halde hareket eder durur.

İHLÂS SÛRESİ

Allah'ın tekliğini, Allah'ın samedliğini, doğmuş olmamasını ve doğurmuş olmamasını, tekliğinde O'nun denginin olmadığını anlat.

FELÂK SÛRESİ

Doğruluğa engel olan hallerden ve doğruluğa engel olanın şerrinden, bağlandığı yalanların içinde kalıp aldatanın şerrinden ve yaratılmamış olan; gaflet, yalan, akılsızlık gibi tüm kötü hallerin şerrinden, bütün mahlûkatın sahibine sığınmayı anlat.

NÂS SÛRESİ

İnsanların aklını esir alan tüm o cehalet hallerinden, insanların gönlüne asılsız, kötü, sinsi düşünceyi veren o batıl şeylerden, sinsiliğin, vesvesenin şerrinden; insanları Zâtı Ulûhiyetiyle sarana, insanlardaki tüm tecellilerin sahibine, insanları vücudlandırana sığınmayı anlat.

SÛRELER (Alfabetik)

A

A'LÂ SÛRESİ 600
A'RÂF SÛRESİ 150
ABESE SÛRESİ 588
ÂDİYÂT SÛRESİ 615
AHKÂF SÛRESİ 486
AHZÂB SÛRESİ 399
ALÂK SÛRESİ 611
ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ 64
ANKEBÛT SÛRESİ 379
ASR SÛRESİ 618

B

BAKARA SÛRESİ 25
BELED SÛRESİ 605
BEYYİNE SÛRESİ 613
BURÛC SÛRESİ 597

C

CÂSİYE SÛRESİ 482
CİN SÛRESİ 568
CUM'A SÛRESİ 544

D

DUHÂ SÛRESİ 608
DUHÂN SÛRESİ 478

E

EN'ÂM SÛRESİ 130
ENBİYÂ SÛRESİ 306
ENFÂL SÛRESİ 173

F

FÂTIR SÛRESİ 414
FATİHÂ – RAHÎM SÛRESİ 24
FECR SÛRESİ 603
FELÂK SÛRESİ 628
FETİH SÛRESİ 495
FÎL SÛRESİ 620
FURKÂN SÛRESİ 343
FUSSİLET SÛRESİ 459

Ğ

ĞÂŞİYE SÛRESİ 601

H

HACC SÛRESİ 316
HADÎD SÛRESİ 529
HÂKKA SÛRESİ 560
HAŞR SÛRESİ 536
HİCR SÛRESİ 247
HUCURÂT SÛRESİ 499
HÛD SÛRESİ 211
HÜMEZE SÛRESİ 619

İ

İBRÂHÎM SÛRESİ 241
İHLÂS SÛRESİ 627
İNFİTÂR SÛRESİ 592
İNSAN-ZAMAN SÛRESİ 578
İNŞİKAK SÛRESİ 595
İNŞİRÂH SÛRESİ 609
İSRÂ SÛRESİ 266

K

KADİR SÛRESİ 612
KÂF SÛRESİ 502
KÂFİRÛN SÛRESİ 624
KALEM SÛRESİ 557
KAMER SÛRESİ 517
KÂRİA SÛRESİ 616
KASAS SÛRESİ 370
KEHF SÛRESİ 277
KEVSER SÛRESİ 623
KIYÂME SÛRESİ 576
KUREYŞ SÛRESİ 621

L

LEYL SÛRESİ 607
LOKMÂN SÛRESİ..... 392

M

MÂİDE SÛRESİ 112
MÂÛN SÛRESİ..... 622
MEÂRİC SÛRESİ 563
MERYEM SÛRESİ 288
MUHAMMED SÛRESİ 491
MUTAFFİFİN SÛRESİ 593
MÜ'MİN SÛRESİ 450
MÜ'MİNÛN SÛRESİ 325
MÜCÂDELE SÛRESİ 533
MÜDDESSİR SÛRESİ 573
MÜLK SÛRESİ..... 554
MÜMTEHİNE SÛRESİ..... 539
MÜNÂFİKÛN SÛRESİ 546
MÜRSELÂT SÛRESİ 581
MÜZZEMMİL SÛRESİ 571

N

NAHL SÛRESİ..... 253
NÂS SÛRESİ..... 629
NASR SÛRESİ 625
NÂZİÂT SÛRESİ..... 586
NEBE SÛRESİ 584
NECM SÛRESİ..... 513
NEML SÛRESİ..... 362
NİSÂ SÛRESİ 87
NÛH SÛRESİ..... 566
NUR SÛRESİ 334

R

RA'D SÛRESİ..... 235
RAHMÂN SÛRESİ..... 521
RUM SÛRESİ..... 386

S

SÂD SÛRESİ..... 435
SAFF SÛRESİ 542
SÂFFÂT SÛRESİ 425
SEBE SÛRESİ..... 408
SECDE SÛRESİ 396

Ş

ŞEMS SÛRESİ..... 606
ŞUARÂ SÛRESİ 350
ŞÛRÂ SÛRESİ..... 465

T

TÂ-HÂ SÛRESİ 296
TAHRÎM SÛRESİ 552
TALÂK SÛRESİ..... 550
TÂRIK SÛRESİ..... 599
TEBBET SÛRESİ..... 626
TEGÂBÜN SÛRESİ..... 548
TEKÂSÜR SÛRESİ..... 617
TEKVÎR SÛRESİ..... 590
TEVBE SÛRESİ..... 182
TÎN SÛRESİ..... 610
TÛR SÛRESİ 510

V

VÂKIA SÛRESİ..... 525

Y

YÂ-SÎN SÛRESİ 419
YÛNUS SÛRESİ..... 199
YÛSUF SÛRESİ 224

Z

ZÂRİYÂT SÛRESİ..... 506
ZİLZÂL SÛRESİ 614
ZUHRUF SÛRESİ..... 471
ZÜMER SÛRESİ..... 442